

**IV.
HET MAASEIKER
THEMATISCH
WOORDENBOEK**

(D'n Teematische Mëzeikër Diksjënaer)

4.1 INLEIDING

Woordenschat kun je op meerdere manieren tot een geheel samenbrengen en teboekstellen.

In ‘D’n Teematische Mëzeikër Diksjeënaer’ verwerkten we het Maaseiker taalgoed systematisch. Rond 68 thema’s groepeerden we niet enkel de woorden maar ook een aanzienlijk aantal uitdrukkingen en gezegdes.

Hoewel elk woord in zo’n classificatie normaliter deel uitmaakt van een bepaalde klasse, komt het voor dat je dat woord in twee of zelfs meer categorieën kan onderbrengen.

De vraag bij welk thema het woord het meest aansluit, dringt zich dan op. Biedt zo’n innerlijk monoloogje geen duidelijk antwoord, dan laat je het woord bij twee of een enkele keer zelfs bij meerdere thema’s aansluiten.

Hetzelfde geldt voor de opgenomen uitdrukkingen, waarbij je het kernwoord van deze vaste idiomatische woordverbindingen dan uiteraard wel eens geweld moet aandoen.

We merken hierbij nog op dat je het gros aan uitdrukkingen dat eigen is aan het Maaseiker idioom, aantreft in ons verklarend woordenboek (deel 1 van DGMD) en in onze ‘De Groeëte Mëzeikër Vërtaaldiksjeënaer’, die wij eveneens in dit tweede boekdeel opnamen.

Het grote voordeel van een idiomatische groepering is dat je **meteen een kijk hebt op elk woordveld**. Wil je weten welke vissen hier in de Maas rondzwemmen, welke bloemen hier groeien en bloeien, welke ziektes hier zoal vaak voorkomen, dan hoeft je in de inhoudstafel slechts even het betreffende hoofdstuk na te slaan.

Met de liefst **68 thema’s** hebben wij er overigens naar gestreefd **zowat alle facetten van het leven in ons boek een plaats te geven, waarbij ‘alle’ uiteraard een relatief begrip is.**

Een bijkomend voordeel is dat onze **vocabulaire zó veel aantrekkelijker** bij de gebruiker komt. En ja, ook voor mensen die het Maaseikers niet beheersen, wordt de **attractiekracht** ervan zo plots **een heel eind groter**. **Leesbaarheid en variatie nemen** in zo’n thematische aanpak immers **exponentieel toe**, wat overigens ook voor linguïsten en dialectologen zo het geval is.

Mocht u zich afvragen hoe wij de **duizenden woorden** verzamelden, dan mag u weten dat wij ze niet vlug bijeenbrachten, maar ze wel degelijk **tussen 1970 en nu**, in vrijwel een halve eeuw dus, **opsloegen**. In die zin durven wij dan ook van het woord ‘levenswerk’ gewag maken. Omdat je als maker van een dialectwoordenboek het taaleigen van een taalgroep niet zozeer **boekstaaft** voor leeftijdgenoten maar eerder **voor toekomstige generaties**, koppelden we aan de meeste woorden het **Engelse, Duitse en/of Franse equivalent**.

Nu ons dialect immers op relatief korte tijd naar een dode taal dreigt te evolueren en nu het huidige Algemeen Nederlands steeds meer lijkt te verengelsen, namen we de equivalenten uit genoemde stabiele(re) talen op.

Omdat toekomstige inwoners, ook over 500 of 1.000 jaar, zullen willen weten welke ta(a)l(en) hier ooit gesproken werd(en), garandeert de opname van die vreemde equivalenten van onze dialectwoorden de bruikbaarheid van onze DGMD ook na de eventuele teloorgang van het Maaseikers en/of van het AN.

Bovendien gaven wij in een aantal woordvelden de **etymologie of enkele specificaties bij elk woord apart**, wat wij uiteraard enkel deden als ons dat zinvol leek.

Het mogelijke verdwijnen van ons dialect en ons AN is tevens de reden waarom wij een deels eigen **spelling** samenstelden – wij streefden naar een zo groot mogelijke coherentie – die de huidige uitspraak van onze dialectwoorden, ook voor wie geen Maaseikers kent, zo **accuraat** mogelijk **en**, zo blijkt uit alle reacties terzake, **erg makkelijk leesbaar weergeeft**.

Aan een spelling die zoals de nochtans waardevolle Veldeke-spelling, die zo dicht mogelijk wil aansluiten bij het Nederlands, hebben toekomstige generaties niet veel als dat Nederlands steeds dichter bij het Engels aansluit en op de langere termijn zelfs zou verdwijnen.

Tot besluit nog dit. Omdat **taal een belangrijk deel is van de cultuur van een volk**, durven wij u vragen ons Maaseikers te allen tijde hoog in het vaandel te plaatsen. Alleen zo kunnen wij de teloorgang van ons rijke streektaal namelijk voorkomen.

Met het uitgeven van DGMD 1 en 2 gaf ons stadsbestuur alvast het goede voorbeeld.

Mochten onze Maaseiker beleidsmakers de beide delen van onze ‘De Groeëte Mëzeikër Diksjeñaer’ willen digitaliseren, onze uitdrukkelijke wens, dan zou dat een tweede bewijs zijn van hun overtuiging dat het Maaseiker taalgoed een wezenlijk aspect is van de cultuur van de Maaseikenaar. DGMD betreft immers een document – velen zeggen een monument – dat de veiligstelling van ons taalerfgoed voor toekomstige generaties o.i. meer dan waard is.

Arnaud Latour, eredirecteur Atheneum Campus Van Eyck, en zijn vader, **Richard Latour**, danken wij voor hun **minutieus naleeswerk**.

De makers,

Theo Kees en Mady Colson

4.2 INHOUDSOPGAVE

1. Arbeid, luiheid en vermoeidheid	p. 992
2. Auto's en auto-onderdelen	p. 995
3. Baarden, kapsels en hoofddeksels	p. 1002
4. Baby's, kleuters en peuters	p. 1004
5. Bakhuis en bakkerij	p. 1008
6. Beroepen van vroeger en nu	p. 1015
7. Bloemen, planten, struiken en heesters	p. 1021
8. Bomen	p. 1028
8.1. Fruitbomen en fruit	p. 1028
8.2. Loofbomen	p. 1031
8.3. Naaldbomen	p. 1033
9. Bos en park	p. 1035
10. Bus, tram, trein en station	p. 1039
11. Carnaval	p. 1048
12. Dieren (wilde, inheemse) en (wilde, uitheemse)	p. 1057
13. Discotheek en nachtclub	p. 1064
14. Dokter en ziekenhuis	p. 1070
15. Dranken	p. 1077
16. Familie, huwelijk en echtscheiding	p. 1082
17. Film en theater	p. 1087
18. Fuiven en vriendschap	p. 1090
19. Geld, bank en beurs	p. 1092
20. Geografie	p. 1097
21. Gezelschapsdieren of kleine huisdieren	p. 1101
22. Granen, oliehoudende planten en voedergewassen	p. 1107
23. Groenten	p. 1111
24. Huis en inboedel	p. 1116
24.1. Badkamer	p. 1116
24.2. Dak (zie ook 'gebinte')	p. 1119
24.3. Deuren, bellen en sloten	p. 1121
24.4. Gang en hal	p. 1124
24.5. Gebinte (zie ook 'dak')	p. 1127
24.6. Kelder	p. 1129
24.7. Keuken en bijkeuken	p. 1132
24.8. Kinderkamer en speelkamer	p. 1145
24.9. Loods (bergplaats, schuurtje)	p. 1149
24.10. Muren	p. 1154
24.11. Naaikamer	p. 1158
24.12. Ontvang(st)kamer en eethoek	p. 1161
24.13. Poetshok	p. 1167
24.14. Slaapkamer (zie ook 'kleren')	p. 1170
24.15. Vensters en voorhang(sel)	p. 1174
24.16. Verwarming	p. 1176
24.17. Vloeren, plafonds en trappen	p. 1180
24.18. Werkplaats en werkhuis	p. 1184

24.19. Woonkamer en studeervertrek	p. 1188
24.20. Zolder	p. 1191
25. Insecten	p. 1194
26. Jacht	p. 1200
27. Kamperen	p. 1204
28. Kantoor	p. 1206
29. Kerk en geloof	p. 1210
30. Kermis en circus	p. 1236
31. Keukenkruiden (specerijen/kruiden)	p. 1239
32. Kledingattributen en kledingopschik	p. 1245
33. Kleermaker	p. 1246
34. Kleren (boven- en onderkleren)	p. 1249
35. Kunst	p. 1256
36. Landbouw en boerderij (zie ook ‘landbouwhuisdieren en nutsdieren én oliehoudende planten en voedergewassen’)	p. 1260
37. Landbouwhuisdieren en nutsdieren	p. 1277
38. Leger en oorlog	p. 1281
39. Lichaam	p. 1288
40. Mijnwezen	p. 1296
41. Munten, maten en gewichten	p. 1308
42. Muziek(instrumenten)	p. 1312
43. Ongedierte (zie ook ‘insecten’)	p. 1315
44. Onkruiden	p. 1317
45. Opticiens	p. 1319
46. Politie en justitie	p. 1321
47. Post en telefoon	p. 1326
48. Radio en televisie	p. 1329
49. Restaurant, hotel en café	p. 1332
50. Rivieren, bruggen, boten en schepen	p. 1341
51. Schoen en schoenmaker	p. 1346
52. School en universiteit	p. 1350
53. Slachtvee, slagerij en slachthuis	p. 1358
54. Snoep	p. 1365
55. Sport en ontspanning	p. 1368
56. Stad en dorp	p. 1373
57. Stoffen en weefsels	p. 1385
58. Supermarkt, warenhuis en kruidenier	p. 1387
59. Tijd en kalender	p. 1397
60. Transportmiddelen en verkeer	p. 1400
61. Tuinarbeid en tuingereedschap	p. 1410
62. Vissen	p. 1415
63. Vliegtuigen en ruimtevaart	p. 1422
64. Voedsel	p. 1426
65. Vogels	p. 1436
66. Weer en atmosfeer	p. 1451
67. Wereld en heelal	p. 1456
68. Ziektes en ziekteverschijnselen	p. 1464

4.3 THEMATISCH WOORDENBOEK

1. ARBEID, LUIHEID EN VERMOEIDHEID (enkele werkwoorden)

MAASEIKERS	AN-SYNONIEM EN/OF OMSCHRIJVING
aafbuj(j)ële, zich	zich uitputten door keihard werken
aafjakkëre, zich	zich uitputten; zich afmatten
aafkloe(ë)te, get	aanmodderen; aanrommelen; wat aanknoeien; op een knoeierige manier werken
aafmaore, zich	zich zwaar vermoeien; zich uitputten
aafslaove, zich	stevig doorwerken; zich afsloven door afmattende inspanningen
aanspanne	aan het werk gaan
bëgaje, zich	zich geheel afmatten
böttële	niet planmatig zwoegen; spitten (met de riek)
bradzjële	knoeien; ondeugdelijk werk verrichten; braggelen (gew.)
broddële; brodzjële	knoeierig bezig zijn; slecht, slordig werk verrichten wegens tekort aan handigheid of kennis
fisternëlle	nutteloze (onbelangrijke) werkjes uitvoeren; moeizaam knutselen
hame, zich	hard werken; zwoegen
hëngste	ploeteren; zwaar werk verrichten
ieëzële	hard werken; als een ezel werken
kloe(ë)te	een werk erg moeizaam verrichten
klómmële	prutsen; werken zonder resultaat; broddelen
klungële	ondegelijk werken; broddelen; slordig werken
knöddële	knoeiwerk leveren; knoeien
maore	zich afsloven; zwoegen
mismeistëre	verknoeien; mismeesteren; verprutsen; bederven
ómböttële	omwoelen; omspitten
pinhawte	volhouden
póngële	prullen; futselen
pówjakke	zich afbeulen; zwoegen; ploeteren
sjófte	flink aanpakken; zich uitsloven
sjörge	met moeite iets doen; hard werken
taffële	sukkelen; niet opschieten
tóbbële	broddelen; prutsen; klommelen
travvakke	flink en langdurig werken

uuvërtaffële, zich	zich overwerken door te lang en zwaar werk te verrichten
vërbradzjële	verbrodden; vernielen; verwoesten
vërkloe(ë)te	verprutsen; verknoeien; bederven; verklungelen
vërónnötte	verknoeien; vervuilen; verbrodden
vloeëje	zwaar werk verrichten; ploeteren
vreutë(le)	wroeten; doorwoelen; ploeteren; zwoegen
wirke	werken; arbeid verrichten
wouve	onvermoeibaar en hard werken

Uitdrukkingen

aafdrejje	Z'ne nistël (z'ne kas, z'n kloe(ë)tën, z'n klitsën) aafdrejje. Wroeten, zwoegen, zich geheel uitputten.
aafvalle	M'n erm en m'n bein valle miech aaf. Ik ben uitgeteld door te hard werken.
bëgaje, zich	Zich hieël bëgaajd hëbbe. Tot het eind van zijn krachten gegaan zijn.
fëtuj	Hie(ë)l fëtuj (këpot, aan, stikkëpot, békaaf) zeen. Aan het einde van zijn krachten zijn.
gemaak	Gemaak vaort neet. Aan comfort ben je meteen gewend.
getujg	Daag in 't gëtujg zeen. Dagenlang in de weer zijn.
hart	Zich 't hart aafwirke. Zich zwaar vermoeien door hard of langdurig werken.
hón(d)smeug	Hón(d)smeug (pówpop, aanne lat, pómpaaf, vaerdig) zeen. Volkomen uitgeput zijn.
hunj	Allein blënj hunj sji-jte kónne leije. Tot niets in staat zijn.
kakke	De kóns neet kakke zóngër kujme. Je bereikt niets zonder inspanning.
këpit; këtówn	Këpit gieëve; këtówn gieëve. Hard zijn best doen.
kloe(ë)te	Nao de kloe(ë)te zeen. Uitgeteld zijn door te hard werken
kloe(ë)te	Z'n kloe(ë)tën aan 't sjoore zeen. Zalig nietsdoen.
kop	Nimmie(ë) weite woe(ë) d'ne kop stuit. Oververmoeid zijn.
loupe	Z'n eigen in de waeg loupe. Een luierik zijn.

meug	Zoe meug zeen es 'n maaj. Uitgeput zijn.
meugigheid	Uu(ë)vër z'n eige bein valle van meugigheid. Dodelijk vermoeid zijn.
móssjël	Dao zit nôw ins niks in di-j móssjël. Die lamzak is volkomen futloos.
nak	't Hie(ë)l werk op d'ne nak kri-jge. Alles zelf moeten doen.
poe(ë)nhéndsje	Det geit mèt e poe(ë)nhéndsje. Dat gaat wel heel makkelijk.
reeme	We goe(ë)je de reemèn aaf. We houden op met werken.
sjoe(ë)tëlsplak	Zich zoe(ë) slap veulèn es 'ne sjoe(ë)tëlsplak. Moe en futloos zijn.
sjöp	Nôw goeën we de sjöp aafvaege. Nu stoppen we met werken.
snoor	Det geit wi-j e snoor. Dat kost niet de geringste moeite.
sprènge	Neet wujjër sprèngèn es d'ne stek lank is. Niet boven zijn krachten gaan.
stoeën	Op z'n échelste puu(ë)t goeën stoeën. Zich extreem inspannen.
tek	Doeër de tek gëgange zeen. Kracht en energie deels verloren hebben.
vaam	Geine rotte vaam kèpot trèkke. Niets uitvoeren.
vèrèkke, zich	Zich hieël vèrèk hóbbe. Zijn lichaam schade toegebracht hebben door te hard werken.
vleege	Drek t'rinvleege. Meteen beginnen te werken.
vluu(ë)	Gaw vunks-te vluu(ë). Voor ernstig werk moet je je tijd nemen.
vot	Alles vuuër de vot stoe(ë)te. Ondeugdelijk werk verrichten.
vot	Zich z'n vot laote naodrage. Erg gemakzuchtig en lui zijn.
wirke	Vuu(ë)r d'n ieëvëvööl wirke. Ongemotiveerd en slordig werken.
wirke	Wirke wi-j e paerd. Keihard en onvermoeid werken.

wirke	Zich de naod ówt z'n bóks wirke. Zich uit de naad werken. Zich zwaar inspannen bij het werken.
wirke	Zich op z'n kni-jje wirke. Door keihard werken zijn gezondheid ruïneren.
zeen	Hie(ë)l aan de pin zeen. Doodvermoeid zijn.
zègke	Gein pap mie(ë) kónne zègke. Zwaar vermoeid zijn.
zi-j	'n Lui zi-j hóbbe. Lui van aard zijn.

2. AUTO'S EN AUTO-ONDERDELEN

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
achtërbank, de	[Hd. <i>Hintersitz, Rücksitz</i>]	achterbank
achtërleech, 't	[Eng. <i>back light</i> ; Hd. <i>Rücklicht</i>]	achterlicht
achtërowtki-jk-speegël, d'n	[Eng. <i>rearview mirror</i> ; Hd. <i>Rückspiegel</i>]	achteruitkijkspiegel
achtërraad, 't	[Hd. <i>Hinterrad</i>]	achterwiel
achtërrówt, de	[Hd. <i>Heckfenster</i>]	achterruit
achtërrówt-verwérming, de	[Hd. <i>Heckscheibenheizung</i>]	achterruit-verwarming
aerbé(g)k, d'n	[Eng. <i>airbag</i> ; Hd. <i>Airbag</i>]	airbag
akkuu, d'n; battëri-j, de	[Fr. <i>accu(mulateur)</i> ; Hd. <i>Akku</i> ; Eng. <i>battery</i>]	autoaccu batterij
aksedént, 't	[Fr. en Eng. <i>accident</i>]	ongeluk
allarm, 't	[Hd. <i>Autoalarm</i>]	autoalarm
ambriejaasj, de	[Fr. <i>embrayage</i>]	koppeling(spedaal)
ammortissäör, d'n	[Fr. <i>amortisseur</i> ; Hd. <i>Stoßdämpfer</i>]	schokdemper
ampoel, de	[Lat. <i>ampulla</i> (buikvormig flesje); Fr. <i>ampoule</i> (gloeilampje)]	gloeilamp(je)
antievries, d'n antiezjèl, d'n	[Eng. <i>antifreeze</i> ; Fr. <i>antigel</i>]	antivriesmiddel; koelvloeistof
baarsjok, de	[Fr. <i>pare-chocs</i> ; Hd. <i>Stoßstange</i>]	bumper
bènnëvërleechting, de	[Eng. <i>interior lamp</i> ; Hd. <i>Innenbeleuchtung</i>]	binnenverlichting
bënzinbak, de	[Eng. <i>tank, fuel tank</i> ; Hd. <i>Benzintank</i>]	tank; benzinetank
bënzinmëtäör, de	[Hd. <i>Benzinmotor</i>]	benzinemotor

bënzinpri-<i>js</i>, de	[Fr. <i>prix de l'essence</i> ; Hd. <i>Benzinpreis</i>]	benzineprijs
bjèl, de	[Fr. <i>bielle</i> ; Hd. <i>Treibstange</i>]	drijfstang
boezjie, de	[Fr. <i>bougie</i> ; Hd. <i>Kerze</i>]	bougie
boezjiekabël, de	[Fr. <i>cable de bougies</i> ; Hd. <i>Zündkabel</i>]	bougiekabel
bolle (ww.)	[Mnl. <i>bolle</i> (bol); van 'bol (rond voorwerp)']	bollen; rollen; rijden
borraasj, de	[Fr. <i>bourrage de vilebrequin</i>]	oliekeerring
bówtëspegël, de	[Hd. <i>Außenspiegel</i>]	buitenspiegel
bwaddëvètès, de; bwat, de	[Fr. <i>boîte de vitesses</i> ; Fr. <i>boîte</i> ; Hd. <i>Getriebegehäuse</i>]	versnellingsbak
daâgtèllër, d'n	[Hd. <i>Tageszähler</i>]	dagteller
deekappëtabël, d'n; kabbrie(j)oolè, de	[It. <i>capriola</i> ; Fr. <i>cabriolet décapotable</i> ; Hd. <i>Cabrio(let)</i>]	cabriolet
deepannäör, d'n	[Fr. <i>voiture de dépannage</i>]	takelwagen
délkoo, d'n	[Fr. <i>delco</i> ; merknaam Delco]	stroomverdelers
dibbriejaasj, de	[Fr. <i>débrayage</i>]	ontkoppeling
diezël, d'n	[Fr. <i>diesel</i> ; Eng. <i>diesel oil</i> ; Hd. <i>Diesel</i> ; Eng. <i>diesel engine</i>]	diesel (brandstof); dieselmotor, -auto
dimarräör, d'n	[Fr. <i>démarreur</i> ; Hd. <i>Starter</i>]	starter; startmotor
duuërsloeët, 't	[Hd. <i>Türverriegelung</i> ; <i>das Schloss einer Tür</i>]	deurvergrendeling
Èngëlse sluuëtël, d'n	[Fr. <i>clef anglaise</i> ; Hd. <i>Engländer</i>]	Engelse sleutel
éznjollieväör, d'n	[Fr. <i>enjoliveur</i>]	wieldop
faar, de; groe(ë)t leech, 't	[Fr. <i>phare</i> ; Eng. <i>headlight</i>]	koplamp; groot licht
fammiljal, de; fammëljal, de	[Fr. <i>voiture familiale</i> ; Eng. <i>family car</i> ; Hd. <i>Familienwagen</i>]	gezinsauto
fërredoo, de	[Fr. <i>sabot de frein</i> ; Ferrodo (merknaam)]	remschoen
frin mottäör, de; frin mëtäör, de	[Fr. <i>frein moteur</i> ; Hd. <i>Motorbremse</i>]	motorrem
frin, de	[Fr. <i>frein</i> ; Eng. <i>brake</i> ; Hd. <i>Bremse</i>]	rem
frinblökske, 't	[Fr. <i>garniture (de frein)</i> ; Hd. <i>Bremsbacke</i>]	remschoen
gaas(pëdal), de	[Eng. (Am.) <i>gas pedal</i> ; Hd. <i>Gaspedal</i>]	gaspedaal
gaas, de; elpeegee (lpg), d'n	[Eng. <i>L.P.G.</i> ; Hd. <i>Autogas</i>]	autogas
gaasinstallasie, de	[Hd. <i>Gasanlage</i>]	gasinstallatie
gaasténk, de	[Eng. <i>gas tank</i> ; Hd. <i>Gastank</i>]	gastank
gardeboe, de; sli-jkplaat, de	[Fr. <i>garde-boue</i> ; Hd. <i>Kotflügel</i>]	spatbord

gordël, de; reem, de	[Eng. <i>safety belt</i> ; Hd. <i>Sicherheitsgurt</i>]	autogordel
handfrin, d'n	[Fr. <i>frein à main</i> ; Eng. <i>handbrake</i>]	handrem
ka(a)rwasj, de	[Eng. <i>car wash</i> ; Hd. <i>Autowaschstraße</i>]	carwash
kammjënèt, de; kammjonnèt, de	[Fr. <i>camionette</i> ; Eng. (B.) <i>delivery van</i> ; D. (B.) <i>Lieferwagen</i>]	bestelwagen; camionette (gew.)
kammi-j(j)ao, de	[Fr. <i>camion</i> ; D. (Zwi.) <i>Camion</i>]	vrachtwagen
käöring, de	[Hd. <i>vorgeschriebene periodische Überprüfung</i>]	verplichte autokeuring
kap v.d. mëtäör, de; kappoo, de	[Eng. (B.) <i>bonnet</i> ; Hd. <i>Motorhaube</i> ; Fr. <i>capot</i>]	motorkap
karbërattäör, de	[Fr. <i>carburateur</i> ; Eng. <i>carburettor</i> ; Hd. <i>Vergaser</i>]	carburator; vergasser
karrossëri-j, de	[Fr. <i>carrosserie</i> ; Hd. <i>Karosserie</i>]	koetswerk
karrossjee, de	[Fr. <i>carrossier</i> ; Hd. <i>Karossier (ontwerper)</i>]	carrossier
kartër, de en 't	[Eng. <i>samp</i> ; Hd. <i>Ölbehälter</i>]	oliecarter
këlas, de; kullas, de	[Fr. <i>culasse</i> ; Hd. <i>Zylinderkopf</i>]	cilinderkop
kërdangas, de	[Fr. <i>cardan</i> ; naar de Italiaan G. Cardano]	aandrijfjas; cardanas
killëmëtrik, de	[Fr. <i>kilométrique</i> ; Hd. <i>Kilometerzähler</i>]	kilometerteller
klaksao, de	[Fr. <i>claxon</i> ; merknaam Klaxon]	claxon; toeter; hoorn
klinjëtäör, de; pinkër, de	[Fr. <i>clignotant</i> ; Fr. (B.) <i>clignoteur</i> ; Eng. (<i>direction</i>) <i>indicator</i> ; Hd. <i>Blinkleuchte</i>]	richtingaanwijzer
klink, de	[Hd. <i>Türklinke</i>]	deurkruk; deurklink
klökske, 't	[Eng. <i>clock</i>]	klok
knalpot, de	[Eng. (B.) <i>silencer</i> ; Hd. <i>Schalldämpfer</i>]	geluiddemper
knippërleech, 't	[Hd. <i>Blinklicht</i>]	knipperlicht
koepil, de	[Fr. <i>goupille</i>]	splitpen
koffër, 't	[Fr. <i>coffre</i> ; Eng. (B.) <i>boot</i> ; Hd. <i>Kofferraum</i>]	bagageruimte
kómpjoetër, de	[Hd. <i>Boardcomputer</i>]	boordcomputer
kóntaksloeët, 't	[Hd. <i>Zündschloss</i>]	contactslot
kóntrollamp, de	[Hd. <i>Kontrolllampe</i>]	controlelampje
kopsteun, de	[Hd. <i>Kopfstütze</i>]	hoofdsteun
kroe(ë)skóntrol, de	[Eng. <i>cruise control</i>]	cruisecontrol
krujssluuëtël, de	[Eng. <i>four-way wrench</i> ; Hd. <i>Kreuzschlüssel</i>]	kruissleutel
kulbëtäör, de	[Fr. <i>culbuteur</i>]	kleppenstoter

lémþke van d'n oeëlie, 't	[Hd. <i>Öldruckkontrollampe</i> Eng. <i>oil-pressure warning light</i>]	olielampje
lëvjee, de	[Fr. <i>levier de changement de vitesse</i>]	versnellingspook
liemoozien, de; luksvëtuu(ë)r, de	[Fr. <i>limousine; voiture de tourisme;</i> Hd. <i>Limousine</i>]	limousine; luxearo
m(w)ajeu, de	[Fr. <i>moyeu</i>]	wielnaaf
ma(n)nievël, de	[Fr. <i>manivelle</i>]	zwengel; hendel
marsjarjaer, de	[Fr. <i>marche arrière</i>]	achterruit
marsjpee, de	[Fr. <i>marchepied</i> Eng. <i>footboard</i>]	opstapplankje; treeplank
mas, de	[Fr. <i>masse</i>]	massa; aarding
mazzoet, de	[Fr. <i>mazout</i> (stookolie)]	diesel; dieselolie
mëlao(n)sj, de	[Fr. <i>mélange</i>]	mengsel van benzine en olie
mëtäör, de	[Fr. <i>moteur</i> ; Hd. <i>Motor</i>]	motor
mikkënikkër, de	[Hd. <i>Automechaniker</i>]	automonteur
mislamp achtër, de	[Hd. <i>Nebelrückleuchte, Nebellampe</i>]	mistachterlicht
monnoovolluum, de	[Hd. <i>Großraumlimousine</i>]	monovolume
naf, de; bënzín, de	[Lat. <i>naphta</i> (petroleum); Mnl. <i>napte</i> ; Hd. <i>Benzin</i>]	benzine
oeëlie, d'n	[Eng. <i>oil</i> ; Hd. <i>Öl</i>]	olie
oeëliefiltër, d'n	[Hd. <i>Ölfiter</i>]	oliefilter
oeëliepómp, de	[Eng. <i>oil pump</i>]	oliepomp
omnie(j)um, de	[Hd. <i>Vollkaskoversicherung</i>]	omniumverzekering
ottëmëtík, d'n	[Fr. <i>voiture à boîte automatique</i>]	automaat (automatic)
ottoo-indëstri-j, de	[Fr. <i>industrie automobile;</i> Hd. <i>Autoindustrie</i>]	auto-industrie
ottookirkhof, 't	[Fr. <i>cimetière de voitures;</i> Hd. <i>Autofriedhof</i>]	autokerkhof
ottookros, de	[Fr. <i>cross automobile;</i> Hd. <i>Autocross</i>]	autocross
ottoomérk, 't	[Fr. <i>marque d'automobile;</i> Hd. <i>Automarke</i>]	automeerk
ottoomért, de	[Hd. <i>Automarkt</i>]	automarkt
ottooradie(j)oo, d'n	[Fr. <i>autoradio;</i> Hd. <i>Autoradio</i>]	autoradio
ottoorówt, de	[Hd. <i>Autofenster</i>]	autoruit
ottoosallon, 't	[Fr. <i>salon d'automobile;</i> Hd. <i>Autosalon</i>]	autosalon
ottoosirkwie, 't	[Hd. <i>Autorennbahn</i>]	autorenbaan
ottoosteulke, 't	[Hd. <i>Kindersitz</i>]	autostoeltje
ottoovërheur, d'n	[Hd. <i>Autoverleih</i>]	autoverhuur

ottoovërkuipër, d'n; die(ë)ler, d'n	[Fr. <i>revendeur d'automobiles</i> ; Eng. <i>car dealer</i> ; Hd. <i>Autohändler</i>]	autohandelaar; autodealer
paarbrieës, de; väörrówt, de	[Fr. <i>pare-brise</i> Hd. <i>Frontscheibe</i>]	voorruit
pan, de	[Hd. <i>Panne</i>]	autopech
pao, de	[Fr. <i>pont (arrière)</i>]	achterbrug
pëpeere van d'n ottoo, de	[Fr. <i>papiers de la voiture</i> ; Hd. <i>Fahrzeugpapiere</i>]	autopapieren
pikkup, de	[Hd. <i>Pick-up</i>]	pick-up
pistóng, de	[It. <i>pistone</i> ; Fr. <i>piston</i>]	zuiger (van motoren)
plaat, de; kènteike, 't	[Fr. <i>plaque d'immatriculation</i> ; Hd. <i>Nummerschild, Kennzeichen</i>]	nummerbord; kentekenplaat
plao, de; zieëkëring, de	[Fr. <i>plomb</i> ; Eng. (<i>safety</i>) <i>fuse</i> ; Hd. <i>Sicherung</i>]	zekering
por(t)baggaasj, de	[Fr. <i>porte-bagages</i>]	bagagedrager
portjaer, de	[Fr. <i>portière, porte-voiture</i>]	portier; autodeur
prieësdierék, de	[Fr. <i>prise directe</i>]	hoogste versnelling
raad, 't	[Lat. <i>rota</i> , Mnl. <i>rat, rad</i> ; Hd. <i>Rad</i>]	wiel
radie(j)attäör, de	[Lat. <i>radiare</i> (stralen); Fr. <i>radiateur</i> ; Eng. <i>radiator</i> ; Hd. <i>Radiator</i>]	autoradiator; radiateur; radiator
rëmork, de	[Fr. <i>remorque</i>]	aanhangwagen
rémjsi-jf, de	[Hd. <i>Bremsscheibe</i>]	remschijf
rësaor, de	[Fr. <i>ressort</i>]	veer
rezérfband, de	[Hd. <i>Reservereifen</i>]	reserveband
rezérfraad, 't	[Fr. <i>roue de secours</i> ; Hd. <i>Reserverad</i>]	reservewiel
ri-jinstruktäör, de	[Eng. <i>driving instructor</i> ; Hd. <i>Fahrlehrer</i>]	auto-instructeur
ri-jsjoe(ë)l, de	[Hd. <i>Fahrschule</i>]	autorijsschool
róndél, de	[Fr. <i>rondelle</i>]	opvulring
rówtëwissër, de	[Hd. <i>Scheibenwischer</i>]	ruitenwisser
sëgarënaanstieëkër, de	[Fr. <i>allume-cigares</i> ; Hd. <i>Zigarrenanzünder</i>]	sigarenaansteker
segment, 't	[Fr. <i>segment (de piston)</i>]	zuigerring
sëpap, de	[Fr. <i>soupape; soupape d'échappement</i>]	ventiel; klep
sërvoosteur, 't	[Hd. <i>Servolenkung</i>]	servostuur
sjappe, de	[Fr. <i>chape de bielle</i>]	lagers op bladveren
sjappëmènt, 't	[Fr. <i>pot d'échappement</i>]	uitlaat
sjappoo, de	[Fr. <i>chapeau de roue</i>]	wieldeksel
sjassie, de	[Fr. <i>châssis</i> ; Hd. <i>Chassis</i> (onderstel)]	chassis
sji-jfrém, de	[Hd. <i>Scheibenbremse</i>]	schijfrem

sjoffaasj, de	[Fr. <i>chauffage</i>]	verwarming
sjoëffäär, de; ottoomoobielis, d'n	[Fr. en Eng. <i>chauffeur</i> ; Fr. <i>automobiliste</i> ; D. (Zwi.) <i>Automobilist</i> ; Hd. <i>Autofahrer</i>]	automobilist
sjook, de	[Hd. <i>Choke</i>]	choke
sjufdaak, 't	[Hd. <i>Schiebedach</i>]	schuifdak
sjufduuër, de	[Hd. <i>Schiebetür</i>]	schuifdeur
sluuetël, de	[Hd. <i>Autoschlüssel</i>]	autosleutel
sproe(j)ër, de	[Hd. <i>Sprühgerät</i>]	sproeier
stadsleech, 't	[Hd. <i>Stadtlicht</i>]	stadslicht
steursloeët, 't	[Hd. <i>Lenkradschloss</i>]	stuurslot
taks v.d. ottoo, d'n	[Fr. <i>taxe de circulation</i>]	verkeersbelasting
tamboer, d'n	[Fr. <i>frein à tambour</i>]	trommelrem
tandraad, 't	[Hd. <i>Zahnrad</i>]	tandwiel
tenk, de; tank, de	[Hd. <i>Benzintank</i>]	benzinetank
toorëntèllër, d'n	[Hd. <i>Tourenzähler</i>]	toerenteller
twieëzittër, d'n	[Hd. <i>Zweisitzer</i>]	tweezitter
vaer, de	[Hd. <i>Stahlfeder</i>]	veer
väärraad, 't	[Hd. <i>Vorderrad</i>]	voorwiel
väärrówt-verwérming, de	[Hd. <i>Frontscheibenheizung</i>]	voorruitverwarming
vare (ww.)	[Hd. <i>fahren</i>]	rijden
veerduuërs, de	[Hd. <i>Viertürer</i>]	vierdeurs
vélling, de	[Hd. <i>Felge</i>]	velg
véntielattäör, de	[Hd. <i>Ventilator</i>]	ventilator
vërkie(ë)r, 't	[Hd. <i>Autoverkehr</i>]	autoverkeer
vërzieëkëring, de; assëransie, de	[Fr. <i>assurance automobile</i> ; Hd. <i>Versicherung</i>]	autoverzekering
vërzieëkëring- makëlaer, de	[D. (B.) <i>Versicherungsmakler</i> ; Hd. <i>Versicherungsagent</i>]	verzekeringsagent
vërzieëkëring- maotsjappi-j, de	[Hd. <i>Versicherungsgesellschaft</i>]	verzekerings- maatschappij
vëtuu(ë)r, de	[Fr. <i>voiture</i>]	personenauto
viedaosj, de	[Fr. <i>vidange</i>]	olieverversing
vies plattienee, de	[Fr. <i>vis platinées</i>]	contactpunten
vietès, de	[Fr. <i>vitesse</i>]	versnelling
vietèsklöppël, de	[Hd. <i>Schaltknüppel</i>]	versnellingspook
vilbrëkin, de	[Fr. <i>vilebrequin</i>]	krukas

vinjèt, 't	[Hd. <i>Autobahnvignette</i>]	autowegenvignet
vinstër, de	[Lat. <i>fenestra</i> ; Mnl. <i>venster(e)</i> ; Fr. <i>fenêtre</i>]	venster
vlottër, de	[Eng. <i>float</i> (drijflichaam)]	vlotter
vollao, de; vlang, de	[Fr. <i>volant</i>]	stuur; autostuur
vrak, 't	[Hd. <i>Autowrack</i>]	autowrak
watërpómp, de	[Hd. <i>Wasserpumpe</i>]	circulatiepomp; waterpomp
zjaont, de	[Fr. <i>jante</i>]	velling; velg
zjwin de kēlas, de	[Fr. <i>joint de culasse</i>]	cilinderpakking

Uitdrukkingen

akkuu	Z'nën akkuu is plat. Hij is uitgeput.
drej	Hae is vööl te lansëm oppën drej. Hij is lui, traag.
duuër	Hae is bènnën es de duuër tów is. Hij doet zich rijk voor, maar is het niet.
karrossëri-j	Ze haef 'n gooj karrossëri-j. Zij heeft een stevig onderstel.
lamp	Dao geit tiech de lamp van ówt. Dat is hoogstverwonderlijk.
lamp	Hae is tieëge de lamp gëvloeëge. Men heeft hem betrap.
leech	Hae wirk zich 't leech ówt. Hij werkt tot hij erbij neervalt.
raad	Es m'n tant rajër haw, dén waas ze 'ne verhówswege. Antwoord op onmogelijke of ongerijmde veronderstellingen.
raad	Hae is zoe(ë) gek es e raad. Hij is knettergek.
vare	Dao zult gie(ë) good bi-j vare. Daarbij zult u (zullen jullie) het goed stellen.
vare	Hae waas mèt miech aan 't vare. Hij hield me voor de aap.
vare	Iech gaon mèt häöm vare. Ik neem maatregelen t.a.v. hem. Ik laat het hier niet bij.
vare	Zoe(ë) bèn iech ouch ins gëvare. Dat overkwam me ook ooit.

3. BAARDEN, KAPSELS EN HOOFDDEKSELS

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
alpinke, 't	[Eng. <i>beret</i> ; Hd. <i>Baskenmütze</i>]	alpino; alpinopet
baard, de; bieërdsje, 't	[Eng. <i>beard</i> ; Hd. <i>Barf</i>]	baard; baardje
barrèt, de	[Eng. <i>beret</i> ; Hd. <i>Barett</i>]	baret; slappe muts
bolhoed, de	[Eng. <i>bowler</i> ; Hd. (scherfs.) <i>Melone</i>]	bolhoed
broske, 't; pinnëkëschaor, 't	[Eng. <i>spiky hair, crew cut</i> ; Hd. <i>Bürste, Igelkopf</i>]	stekelig haar; stekelhaar
bujs, de; hoe(ë)gën hood, d'n	[Eng. <i>top hat</i> ; Hd. <i>Zylinder(hut)</i>]	(gew.; spott.) buis; hogehoed
dot, d'n	[Eng. <i>bun</i> ; Hd. <i>Dutt</i>]	knot; (haar)knoetje
favooriete, de	[Fr. <i>favoris</i> ; Eng. <i>sideboard, side whisker</i>]	bakkebaard
froefroe, de; ponnie, de	[Eng. <i>frange</i> ; Hd. <i>Pony</i>]	pony; ponyhaar
gëstrikde möts, de	[Eng. <i>knitted hat</i>]	gebreide muts
glaadgësjoëere	[Eng. <i>clean shaven</i> ; Hd. <i>glatt rasiert</i>]	gladgeschoren
hanëkamp, d'n	[Eng. <i>Mohican haircut</i> ; Hd. <i>Hahnenkamm</i>]	hanenkam
hood, d'n	[Eng. <i>hat</i> ; Hd. <i>Hut</i>]	hoed
jóngësköpke, 't	[Eng. <i>bobbed hair, boyish hair style</i> ; Hd. <i>Bubikopf</i>]	jongenskop; kortgeknipt haar
klëtskop, de	[Eng. <i>bald head</i> ; Hd. <i>Glatzkopf</i>]	kaal hoofd
kortgëknipde snór, de	[Eng. <i>military moustache</i>]	kortgeknipte snor
krolhaor, 't	[Eng. <i>curled hair</i>]	krulhaar
krolle, de	[Eng. <i>curls</i>]	krullen
laere möts, de	[Eng. <i>leather cap</i> ; Hd. <i>Ledermütze</i>]	leren muts
lank haor, 't	[Eng. <i>long hair</i>]	lang haar
li-jne patsj, de	[Eng. <i>linen cap</i>]	linnen pet
lówzëgëngske, 't	[Eng. <i>side parting, parting (of the hair)</i>]	haarscheiding
moestasj, de	[Fr. en Eng. <i>moustache</i> ; Hd. <i>Schnurrbart</i>]	snor; knevel
mo(o)haermöts, de	[Eng. <i>mohair hat</i> ; Hd. <i>Mohairmütze</i>]	mohairen muts
möts, de	[Eng. <i>bonnet</i> ; Hd. <i>Mütze</i>]	muts
opgëstoeëke haor, 't	[Eng. <i>swept up hair</i> ; Hd. <i>aufgestecktes Haar</i>]	opgestoken haar; opgebonden haar
paerdëstart, de	[Eng. (m.b.t. opgebonden haar) <i>ponytail</i>]	paardenstaart

patsj, de	[Eng. <i>cap</i> ; Hd. <i>Kappe, Mütze</i>]	pet
pazjèköpke, 't	[Eng. <i>pageboy style, bob</i> ; Hd. <i>Pagenkopf</i>]	pagekopje
postiesj, de	[Fr. <i>postiche</i>]	toupet; haarstukje
sik, de; puntbieërdsje, 't	[Eng. <i>goatee beard, goatee</i> ; Hd. <i>Spitzbart</i>]	sik; puntbaard(je)
sjeijël opzi-j, de	[Eng. <i>side parting, parting (of the hair)</i>]	haarscheiding
sjippèrsmöts, de	[Eng. <i>German sailor's cap</i> ; Hd. <i>Schiffermütze</i>]	schipperspet
snór, de	[Fr. en Eng. <i>moustache</i> ; Hd. <i>Schnurrbart</i>]	snor, knevel
stértsje, 't	[Eng. <i>pigtail</i>]	staart(je)
stóppëlbaard, de	[Eng. <i>stubby beard, stubble</i>]	stoppelbaard
struu(ë)jën hood, de	[Eng. <i>boater</i> ; Hd. <i>Strohhut</i>]	strohoed
toepèt, de	[Fr. <i>faux toupet</i> ; Eng. <i>toupet, hairpiece</i>]	toupet; haarstukje
vlöchte, de	[Eng. <i>plaits</i> ; Hd. <i>Flechte</i>]	vlechten
volle baard, de	[Eng. <i>full beard</i>]	volle baard
wolle möts, de	[Eng. <i>woolen hat</i> ; Hd. <i>Wollmütze</i>]	wollen muts
zoeëmërheudsje, 't	[Eng. <i>sun hat</i>]	zomerhoedje
zónnënhood, de	[Eng. <i>sun hat</i> ; Hd. <i>Sonnenhut</i>]	zonnehoed

Uitdrukkingen

baard	De baard is aaf en de snówt is gëwiks. Nu is alles in orde.
haorsni-jje	't Is allëmaol gein haorsni-jje. Onderschat het maar niet.
knippe	Det is mèt 't sje(ë)rke gëknip. Dat past precies. Dat is juist zoals het hoort.
moestasj	Det is e wi-jf mèt 'ne moestasj. Zij heeft haar op de tanden.
moestasj	Hae haef 'ne moestasj wi-j 'ne giedao (fietsstuur). Hij heeft een grote snor.
patsj	Hae haef z'n patsj op hawfzieëve stoeën. Hij is niet goed geluimd.
patsj	Höbs-te mössën óngër d'n patsj? Zeg je als iemand zijn hoed niet afneemt om te groeten.
patsj	Iech sji-jt nog leevër in m'n sóndigse patsj. Dat vertik ik.

sjieëre	Hae haef z'n sjäöpkës gësjoëre. Hij kan leven van zijn rente.
sjieëre	Hae zit t'rmèt gësjoëre. Daarmee zit hij geheel verlegen. Daar weet hij geen raad mee.
sni-ÿje	Hae is in Lujk 't haor laote sni-ÿje. Hij is naar de hoeren.

4. BABY'S, PEUTERS EN KLEUTERS

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
badjéske, 't	[Hd. <i>Bademantel</i>]	badjasje
badsjje, 't	[Eng. <i>baby bath</i> ; Hd. <i>Babybadewanne</i>]	babybadje
bavvèt, de	[Fr. <i>bavette</i>]	slabbetje; morsdoek
beebie, de	[Eng. <i>baby</i> ; Hd. <i>Baby</i>]	zuigeling; baby
beebiefoon, de	[Hd. <i>Babyfon</i>]	babyfoon
beebiekamër, de	[Hd. <i>Babyzimmer</i>]	babykamer
beebiesit(tër) , de	[Hd. <i>Babysitter</i>]	babysit
beebiesitte (ww.)	[Hd. <i>babysitten</i>]	babysitten
beebiezeip, de	[Hd. <i>Babyseife</i>]	babyzeep
bëgaovinge, de	[Hd. <i>Krämpfe</i>]	kinderstuipen
bélke, 't	[Eng. <i>ball</i> ; Hd. <i>Ball</i>]	balletje
bëwaarsjoe(ë)l, de; kaksjoe(ë)l, de	[Eng. <i>infant school</i> (5-7 j.); Hd. <i>Kindergarten</i>]	kleuterschool
bieëkër, de; beekër, de	[Eng. <i>cup, beaker</i> ; Hd. <i>Becher</i>]	beker
bi-jtërke, 't	[Hd. <i>Zahn</i>]	tandje
bi-jtrènk, de	[Hd. <i>Beißring</i>]	bijtring
blokkëdoeës, de	[Hd. <i>Baukasten</i>]	blokkendoos
boetseere (ww.)	[Hd. <i>bossieren</i>]	boetseren
boetseerklei, de	[Eng. <i>modelling clay</i> ; Hd. <i>Modellierton</i>]	boetseerklei
bord, 't	[Eng. <i>blackboard</i>]	schoolbord
buggie, de	[E. (Am.) <i>buggy</i>]	buggy; wandelwagen
dieëkënsje, 't	[Hd. <i>Decke</i>]	dekontje
dook, d'n	[Mnl. <i>doeke, doec</i> ; Hd. <i>Windel</i>]	luier
dri-jwielerke, 't	[Hd. <i>Dreirad</i>]	driewielertje
fitske, 't	[Hd. <i>Rad, Fahrrad</i>]	kinderfietsje

fles, de	[Hd. <i>Saugflasche</i>]	zuigfles
flésverwérmer, de	[Hd. <i>Flaschenwärmer</i>]	flessenwarmer
han(d)doek, d'n	[Eng. <i>hand towel</i> ; Hd. <i>Handtuch</i>]	handdoek
haorbuuërstël, d'n	[Eng. <i>hairbrush</i> ; Hd. <i>Haarbürste</i>]	haarborstel
heudsje, 't	[Hd. <i>Hütchen</i>]	hoedje
juffrouw, de	[Hd. <i>Kindergärtnerin</i>]	kleuterjuffrouw
kammi-j(j)aoke, 't	[Hd. <i>Spiellastwagen</i>]	vrachtwagentje
kamp, de	[Eng. <i>comb</i> ; Hd. <i>Haarkamm</i>]	kam
kènjërbèd, 't	[Eng. <i>children's bed</i> ; Hd. <i>Kinderbett</i>]	kinderbedje
kènjërbeukske, 't	[Hd. <i>Kinderbuch</i>]	kinderboekje
kènjërboordëri-j, de	[Eng. <i>children's farm</i> ; Hd. <i>Kinderbauernhof</i>]	kinderboerderij
kènjëreurke, 't	[Hd. <i>Kinderfunk</i>]	kinderuurtje
kènjërfie(ë)s, 't	[Hd. <i>Kinderfest</i>]	kinderfeest
kènjërfitske, 't	[Hd. <i>Kinderfahrrad</i>]	kinderfiets
kènjërgéld(sj), 't	[Hd. <i>Kindergeld</i>]	kindergeld
kènjërgraefke, 't	[Eng. <i>child's grave</i> ; Hd. <i>Kindergrabchen</i>]	kindergrafje
kènjërhumpke, 't	[Hd. <i>Kinderhemdchen</i>]	kinderhemdje
kènjërjaore, de	[Hd. <i>Kindheit</i>]	kinderjaren
kènjërkamër, de	[Hd. <i>Kinderzimmer</i>]	kinderkamer
kènjërkleijing, de	[Hd. <i>Kinderkleidung</i>]	kinderkleding
kènjërköpke, 't	[Hd. <i>Kinderkopf</i>]	kinderhoofdje
kènjërleedsje, 't	[Hd. <i>Kinderlied</i>]	kinderliedje
kènjërlik (bn.)	[Hd. <i>kindlich</i>]	kinderlijk
kènjërmaesje, 't	[Hd. <i>Kindermädchen</i>]	kindermeisje
kènjërmäötsje, 't	[Hd. <i>Kindergroße</i>]	kindermaat
kènjëroppas, de	[Hd. <i>Babysitter</i>]	kinderoppas
kènjërprogram, 't	[Hd. <i>Kinderprogramm</i>]	kinderprogramma
kènjërsjoon, de	[Hd. <i>Kinderschuh</i>]	kinderschoen
kènjërspuuëlgood, 't	[Eng. <i>children's toys</i> ; Hd. <i>Kinderspielzeug</i>]	kinderspeelgoed; kindergoed
kènjërsteulke, 't	[Hd. <i>Kinderstuhl</i>]	kinderstoel
kènjërstöm, de	[Hd. <i>Kinderstimme</i>]	kinderstem
kènjërtaal, de	[Hd. <i>Kindersprache</i>]	kindertaal
kènjërtejjërke, 't	[Hd. <i>Kinderteller</i>]	kinderbord
kènjërtillëfoon, de	[Eng. <i>child's telephone</i> ; Hd. <i>Kindertelefon</i>]	kindertelefoon

kènjèrvèrlamming, de	[Eng. <i>polio (myelitis)</i> ; Hd. <i>Kinderlähmung</i>]	polio; kinderverlamming
kènjèrvèrsje, 't	[Hd. <i>Kinderreim</i>]	kinderrijmpje
kènjèrvèrzörgstër, de	[Eng. <i>child care worker</i> ; Hd. <i>Kinderpflegerin</i>]	kinderverzorgster
kènjèrzeekde, de	[Hd. <i>Kinderkrankheit</i>]	kinderziekte
késke, 't	[Hd. <i>Schränkchen</i>]	kastje
keur, de; spuuëlplaats, de	[Eng. <i>playground, play-area</i> ; Hd. <i>Spielplatz</i>]	speelplein; speelplaats
Kindërheil, 't; Kènjërheil, 't	[Eng. <i>child care (kinderverzorging)</i> ; Hd. <i>Säuglingsfürsorge</i>]	kinderwelzijn; zuigelingenzorg
klèdsje, 't	[Hd. <i>Kleid</i>]	jurkje
kommood, de; këmood, de	[Fr. en Eng. <i>commode</i> ; Hd. <i>Kommode</i>]	commode; ladekast
kort bukske, 't	[Hd. <i>ein kurzes Höschen</i>]	kort broekje
kösse, 't	[Hd. <i>Kissen</i>]	aankleedkussen
kraem, de	[Hd. <i>Crème</i>]	crème
krèsj, de	[Fr. <i>crèche</i> ; Hd. <i>Kinderkrippe</i>]	kinderdagverblijf
krówpépékske, 't	[Hd. <i>Strampelhöschen</i>]	boxpakje; kruippakje
lótsj, de	[D. (Rijnl.) <i>Lutsche, Lötsch</i> ; Hd. <i>Lutscher</i>]	fopspeen
metréske, 't	[Eng. <i>mattress</i> ; Hd. <i>Matratze</i>]	matras(je)
moodër, de	[Eng. <i>mother</i> ; Hd. <i>Mutter</i>]	moeder
mötske, 't	[Hd. <i>Mütze</i>]	mutsje
ottooke, 't	[Hd. <i>Spielauto</i>]	autootje
park, 't	[Hd. <i>Laufgitter</i>]	babybox
pénsie(ë)l, 't	[Hd. <i>Pinsel</i>]	penseel
plèstikke bukske, 't	[Hd. <i>Wandelhöschen, Höschen aus Plastik</i>]	luierbroekje
plónsbadsje, 't	[D. (België) <i>Planschbecken</i>]	plonsbad
plusje bie(ë)s, de	[Hd. <i>Stofftier</i>]	pluchen beest
póf, de	[Hd. <i>Puff</i>]	poef; zitkussen
pójjër, de	[Hd. <i>Babypuder</i>]	babypoeder
pójjërbös, de	[Hd. <i>Puderdose</i>]	poederbus
pójjëre (ww.)	[Hd. <i>pudern</i>]	poederen
pókke, de	[Hd. <i>Pocken</i>]	kinderpokken
póppëvètuu(ë)r, de	[Hd. <i>Puppenwagen</i>]	poppenwagen
potloe(ë)d, 't	[Hd. <i>Bleistift</i>]	potlood
pötsje, 't	[Mnl. <i>pott</i>]	kinderpo
puuëtër, de	[Hd. <i>Kleinkind (2-4 j.)</i>]	peuter

puzzël, de	[Eng. <i>puzzle</i> ; Hd. <i>Puzzle</i>]	puzzel; legpuzzel
puzzëlstökske, 't	[Hd. <i>Puzzleteil</i>]	puzzelstukje
rammëlaer, de	[Eng. <i>rattle</i> ; Hd. <i>Rassel</i>]	rammelaar
reisweeg, de	[Mnl. <i>wi(e)ge, wege</i> ; Hd. <i>Babytragetasche</i>]	reiswieg
rieëngëljéske, 't	[Eng. <i>raincoat</i> ; Hd. (kort) <i>Regenjacke</i>]	regenjasje
rökske, 't	[Hd. <i>Röckchen</i>]	rokje
rótsjbaan, de	[Hd. <i>Rutschbahn</i>]	glijbaan
sëldäötsje spuuële	[Hd. <i>Krieg spielen</i>]	soldaatje spelen
sëldäötsjës, de	[Hd. <i>Spiel(zeug)soldat</i>]	speelgoedsoldaat
sjóγκël, de	[Hd. <i>Schaukel</i>]	schommel
sjóγκëlpaerd, 't	[Hd. <i>Schaukelpferd</i>]	hobbelpaard
slabbër, de	[Hd. <i>Schlabberlätzchen; Lätzchen</i>]	slab
slaoppóp, de	[Hd. <i>Schlafpuppe</i>]	slaappop
slaopzak, de	[Eng. <i>sleeping bag</i> ; Hd. <i>Schlafsack</i>]	slaapzak
slei, de	[Hd. <i>Schlitten</i>]	slee
spélledoe(ë)s, de	[Hd. <i>Spieldose</i>]	speel(goed)doos
spreike, 't	[Hd. <i>Überdecke</i>]	wiegenkleed
spuuëlbukske, 't	[Hd. <i>Spielhöschen</i>]	speelbroekje
spuuëlgood, 't	[Hd. <i>Spielzeug</i>]	speelgoed
spuuëlgoodbieës, de	[Hd. <i>Spielzeugtier</i>]	speelgoedbeest
spuuëlgoodtillëfoon, de	[Eng. <i>toy telephone</i> ; Hd. <i>Kindertelefon</i>]	speelgoedtelefoon; kindertelefoon
spuuëlkamër, de	[Hd. <i>Spielzimmer</i>]	speelkamer
spuuëlti-jd, de	[Hd. <i>Spielstunde</i>]	speeltijd
talkpójjër, d'n	[Hd. <i>Talkumpuder</i>]	talkpoeder
täöfëlke, 't	[Hd. <i>Tischlein</i>]	tafeltje
tëddiebaer, d'n	[Eng. <i>teddy bear</i> ; Hd. <i>Teddybär</i>]	teddybeer
tëlraam, d'n	[Hd. <i>Abakus</i>]	telraam
térmemaetër, d'n	[Eng. <i>thermometer</i> ; Hd. <i>Thermometer</i>]	thermometer
tinne (teene) sëldäötsjës, de	[Hd. <i>Zinnsoldaten</i>]	tinnen soldaatjes
traktäörke, 't	[Eng. <i>tractor</i> ; Hd. <i>Traktor</i>]	tractor(tje)
trejnke, 't	[Hd. <i>Spielzeugeisenbahn</i>]	speelgoedtrein
tut, de; tuttër, d'n	[Fr. <i>tétine</i> ; Hd. <i>Sauger</i>]	fopspeen
vëtuu(ë)r, de	[Fr. <i>voiture d'enfant</i>]	kinderwagen
vleegërke, 't	[Hd. <i>Spielflugzeug</i>]	vliegtuigje
vochtig deukske, 't	[Hd. <i>Feuchttuch</i>]	babydoekje

vörfdoe(ë)s, de	[Hd. <i>Farbkasten</i>]	verfdoos
watërvörf, de	[Hd. <i>Wasserfarbe</i>]	waterverf
weeg, de	[Hd. <i>Wiege</i>]	wieg
winkëlke spuuële	[Hd. <i>Kaufladen spielen</i>]	winkeltje spelen
winkëlke, 't;	[Hd. <i>Spielwarengeschäft</i>]	speelgoedwinkel
wup, de	[Hd. <i>Wippe</i>]	wip
zandbak, de	[Eng. <i>sandpit</i> ; Hd. <i>Sandkasten</i>]	zandbak
zeilbuu(ë)tsje, 't	[Eng. <i>sailing boat</i> ; Hd. <i>Segelboot</i>]	zeilboot(je)
zeivërlépke, 't	[D. (Nd.) <i>Sabbellätzchen</i>]	kwijllap; morsdoek
zökske, 't	[Hd. <i>Socke</i>]	sokje
zwömbadsje, 't	[Hd. <i>Planschbecken</i>]	pierenbad

Uitdrukkingen

bëgaovinge	Dao kri-jgs-te de bëgaovinge van. Dat werkt je op je zenuwen.
kënd(sj)	Ze haef e kënd(sj) oppe póf. Zij is ongehuwd, maar heeft toch een kind.
kënjër	De kënjër van vandaag zeen neet van gistër(e). Kinderen worden hoe langer hoe slimmer.
kënjër	De kóns hët di-jn kënjër bieëtër mèt e werm hëndsje gieëve. Je kunt je kinderen beter bij leven iets schenken.
kënjër	Ein moodër duit mie(ë) vuu(ë)r tie(ë)n kënjër es tie(ë)n kënjër vuu(ë)r ein moodër. Tegenover hun moeder schieten kinderen tekort.
kënjër	Iech hōb mèt tiech gein kënjër. Ik heb met jou geen uitstaans.
pot	Kak of geine kak, de pot op. Je zal het doen, met of zonder zin.

5. BAKHUIS EN BAKKERIJ

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aanlënge (ww.)	[Hd. <i>verlängern, verdünnen</i>]	aanlengen
aarbeezëvlaaj, de	[Hd. <i>Erdbeertorte</i>]	aardbeientaart
aofte, de	[Hd. <i>Backobst</i>]	gedroogd fruit
aoftëvlaaj, de	[<i>aofte</i> (gedroogde appelstukjes); verwijst naar 'ooft'; Hd. <i>der Dörrapfel</i>]	taart van gedroogde appels en peren

appëlëvlaaj, de	[Hd. <i>Apfeltorte</i>]	appeltaart
bakhóws, 't	[Hd. <i>Backhaus</i>]	bakhuis; bakkeet
bakke (ww.)	[Mnl. <i>backen</i> ; Eng. <i>to bake</i> ; Hd. <i>backen</i>]	bakken
bakkës, 't	[verkorting van 'bakhóws'; Hd. <i>Backhaus</i>]	bakhuis; bakkeet
bakmoolj, de	['bak (van bakken)' + Vnnl. <i>moelge</i> ; Hd. <i>Backtrog, Backmulde</i>]	baktrog; bakkerstrog
bakoeëve, de	[Eng. <i>baking oven</i> ; Hd. <i>Backofen</i>]	bakoven
bakpójjër, de	[Hd. <i>Backpulver</i>]	bakpoeder
baktroeëg, de	['bak (van bakken)' + Vnnl. <i>troch</i> ; Hd. <i>Backtrog</i>]	baktrog; bakkerstrog
békker, de	[Eng. <i>baker</i> ; Hd. <i>Bäcker</i>]	bakker
békkeri-j, de	[Eng. <i>bakery</i> ; Hd. <i>Bäckerei</i>]	bakkerij
békkersbónd, de	in MSK opgericht in 1905	bakkersbond
békkersgèld, 't	[Hd. <i>Bäckerzunft</i>]	bakkersgilde
békkersknéch, de	[Hd. <i>Bäckergeselle</i>]	bakkersknecht
bësjujt, de	[Fr. <i>biscuit</i> (van 'bis' + 'cuit'); van 'cuire']	beschuit
bloom, de	[Hd. <i>Mehl, Auszugsmehl</i>]	bloem
bloomsókkër, de	[D. (België) <i>Staubzucker</i> ; Hd. <i>Puderzucker</i>]	bloemsuiker
boeëjëm, de	[Hd. <i>Tortenboden</i>]	taartbodem
boeëtër, de	[Eng. <i>butter</i> ; Hd. <i>Butter</i>]	boter
boorëbroe(ë)d, 't	[Hd. <i>Bauernbrot</i>]	boerenbrood
brilke, 't	koek in de vorm van een bril	sinterklaasgebakje
broe(ë)d, 't	[Mnl. <i>bro(o)t</i> ; Eng. <i>bread</i> ; Hd. <i>Brot</i>]	brood
broe(ë)dbékker, de	[Hd. <i>Brotbäcker</i>]	broodbakker
broe(ë)dbëlèk, 't	[Hd. <i>Brotbelag</i>]	broodbeleg(sel)
broe(ë)ddeig, de	[Hd. <i>Brotteig</i>]	brooddeeg
broe(ë)ddoe(ë)s, de	[Hd. <i>Brotbüchse, Brotkasten</i>]	broodtrommel
broe(ë)dkrujmël, de	[Hd. <i>Brotkrume, Brotkrümel</i>]	broodkruimel
broe(ë)dméndsje, 't	[Hd. <i>Brotkorb</i>]	broodmandje
broe(ë)dmësji-jn, 't	[Hd. <i>Brotmaschine</i>]	broodsnijmachine
broe(ë)dméts, 't	[Hd. <i>Brotmesser</i>]	broodmes
broe(ë)druuëstër, de	[Hd. <i>Brotröster</i>]	broodrooster
Brussëlse waofël, de	[Eng. <i>Brussels waffle</i>]	Brusselse wafel
bruu(ë)dsje gëzónd, 't	[Hd. <i>Brötchen mit Käse, Tomate, Gurke, ...</i>]	broodje gezond
bruu(ë)dsje, 't	[Hd. <i>Brötchen</i>]	broodje
deig, d'n	[Mnl. <i>deech</i> ; Eng. <i>dough</i> ; Hd. <i>Teig</i>]	deeg
deigmiksër, d'n	[Eng. <i>dough mixer</i>]	deegmixer
deigrol, de	[Hd. <i>Teigrolle</i>]	deegrol(ler)

deisēm, d'n	[Mnl. <i>deysom, de(e)sem</i>]	zuurdeeg; zuurdesem
deisēme (ww.)	[van Mnl. <i>deysom, de(e)sem</i>]	desemen (gew.)
derf (bn.)	[Mnl. <i>derf</i> (ongerezen)]	ongaar
dik(kë)kook, d'n	is letterlijk dik	suikerkoek
eeklaer, d'n	[Fr. <i>éclair</i>]	soort gebakje
eijër, de	[Fr. <i>oeuf</i> ; Eng. <i>egg</i> ; Hd. <i>Ei</i>]	eieren
fëbriksbékkeri-j, de	[D. (België) <i>Brotfabrik</i>]	industriële bakkerij
flao, de	[Fr. <i>flan</i>]	puddingtaart
flut, de	verwijst naar de vorm van een fluit	soort gebakje
fruitvlaaj, de	[Hd. <i>Obsttorte</i>]	vruchtentaart
gaar (bn.)	[Mnl. <i>gaer</i> ; Hd. <i>gar</i>]	gaar
gattoo, de	[Fr. <i>gâteau, gâteau à la crème</i>]	slagroomgebak
gëruuëstërd broeëd, 't	[Hd. <i>geröstetet Brot</i>]	geroosterd brood
ges, de	[Mnl. <i>gehst</i> ; Eng. <i>yeast</i> ; D. (Nd.) <i>Gest</i>]	gist, bakgist
gieërs, de	[Hd. <i>Gerste</i>]	gerst
glasee, de	[Fr. <i>glacé</i> (glanzend)]	soort gebakje
gooj marsjëndi-js, de	[Eng. <i>merchandise</i> ; Fr. <i>merchandise</i>]	goede waar
gri-jske, 't	[D. (reg.) <i>Graubrot</i> ; Hd. <i>Weizenbrot</i> (tarwebrood), <i>Roggenbrot</i> , <i>Schwarzbrot</i>]	grijsbrood (tarwe met rogge)
gruuëmël, de	[Hd. <i>Krümel</i>]	kruimel
gruuëmele (ww.)	[Hd. <i>krümeln</i>]	(ver)kruimelen
hääortsje, 't	[Mnl. <i>horde</i> (vlechtwerk); D. (Rijnl.) <i>Hurde</i> (gevlochten schijf voor gebak), Hd. <i>Hürde</i>]	(m.b.t. plat vlechtwerk) horde
havër, de	[Mnl. <i>haver(e)</i>]	haver
kadzjëvlaaj, de	[D. (Rijnl.) <i>Katsche</i> (kerf); Hd. <i>Apfeltorte</i>]	taart met gedroogde appelschijfjes
kaek, de; keek, de	[Fr. en Eng. <i>cake</i>]	cake
keukske, 't	[Hd. <i>Keks</i>]	koekje
kieërsëvlaaj, de	[Hd. <i>Kirschtorte</i>]	kersentaart
kieërswëk, de	[Hd. <i>Würstchen im Schlafrock</i>]	worstenbroodje
kli-jje, de	[Hd. <i>Kleie</i>]	zemelen
knapkook, de	verwijst naar het knapperige van de koek	knapkoek
knëkkebroeëd, 't	[Eng. <i>knispbread</i> ; Hd. <i>Knäckebröt</i>]	knäckebröd
knieëje (ww.)	[Mnl. <i>cneden</i> ; Eng. <i>to knead</i> ; Hd. <i>kneten</i>]	kneden
knubbëlkësvlaaj, de	taartbelegsel heeft vorm van knobbeltjes	suikertaart
koëere groeëf male	[Hd. <i>Getreide schroten, Getreide mahlen</i>]	malen

koëere, 't	[Mnl. <i>co(o)rn, coren</i> ; Eng. <i>corn</i>]	koren
koëers, de	[Eng. <i>crust</i> ; Hd. <i>Brotkanten, Brotkruste</i>]	broodkorst
kraemoobäör, de	[Fr. <i>crème au beurre</i>]	banketbakkersroom
krik, de; sjans, de	[Vnnl. <i>cricke</i> (mutsaard); Hd. <i>Reisigbündel, Holzbündel, Reisbündel</i>]	takkenbos, rijsbos, mutsaard
krikkëbërm, de	[Vnnl. <i>cricke</i> (rijsbos) + 'berm (stapel)']	takkenbossenmijt
krikkënoeëve, de	[Vnnl. <i>cricke</i> (takkenbos); Hd. <i>Backofen</i>]	takkenbossenoven
krollëmol, de	[Oud-Fr. <i>mol</i> (zacht); D. (Aken) <i>Kallemool</i>]	appelbol
kroonsëlëvlaaj, de	[Hd. <i>Kreuzbeerentorte</i>]	kruisbessentaart
krujmël, de	[Mnl. <i>cruum, cruim</i> ; Hd. <i>Krümel</i>]	kruimel
krwassao, de	[Fr. <i>croissant</i> ; Hd. <i>Croissant</i>]	croissant
létjesvlaaj, de	op taartbelegsel liggen gekruiste deegreepjes	latjestaart (gew.)
mael, 't	[Mnl. <i>mele</i> ; Hd. <i>Mehl</i>]	meel
maelkeevër, de	[Hd. <i>Mehlkäfer</i>]	meelkever; meeltor
maelsókkër, de	[Hd. <i>Milchzucker</i>]	meelsuiker
maelworm, de	[Hd. <i>Mehlwurm</i>]	meelworm
maelzak, de	[Hd. <i>Mehlsack</i>]	meelzak
majjiezeena, de	[Hd. <i>Maizena</i>]	zetmeel; maizena
makkrón, de	[Fr. <i>macaron</i>]	amandelkoekje
maonzaod, de	[Hd. <i>Mohnsamen</i>]	maanzaad
maspin, de	[Fr. <i>massepain</i> ; Hd. <i>Marzipan</i>]	soort gebakje
meistërbékker, de	[Hd. <i>Bäckermeister</i>]	meesterbakker
mèlk, de	[Eng. <i>milk</i> ; Hd. <i>Milch</i>]	melk
mèlkwèk, de	[Hd. <i>Milchbrot</i>]	melkbrood
mèngële (ww.)	[Mnl. <i>mingelen</i> ; Hd. <i>mischen, mengen</i>]	mengen
mérveijeu, de	[Fr. <i>merveilleux</i> (wonderlijk)]	soort gebakje
mizzërabël, de	[Fr. <i>misérable</i> (ellendig)]	soort gebakje
mokka, de	[Hd. <i>Mokkatorte</i> (mokkataart)]	mokkagebakje
moolj, de	[Mnl. <i>molde</i> ; Vnnl. <i>moelge</i> ; Hd. <i>Backtrog, Backmulde</i>]	baktrog; deegtrog; bakkerstrog
möttërd, de	[Mnl. <i>mutsaert, mutser(t)</i>]	mutsaard
oeëvëgaat, 't	[Mnl. <i>oven</i> + Mnl. <i>gat</i>]	ovenmond; ovengat
óngërlëgkër, d'n	[Mnl. <i>onder</i> + Mnl. <i>leggen</i>]	onderlegger
opkómme (ww.)	[Hd. <i>aufgehen, gären</i>]	rijzen; gisten
paonôf, de	[Fr. <i>Pont-Neuf</i> (is zeer sterk en krachtig)]	soort gebakje

pattissëri-j, de	[Fr. <i>pâtisserie</i> ; D. (Zdl., Oostr.) <i>Pâtisserie</i>]	gebak; patisserie
pattissjee, de	[Fr. <i>pâtissier</i> ; D. (Oostr., Zwi.) <i>Pâtissier</i>]	banketbakker
pëteeke, 't	[Fr. <i>petit gâteau, pâté</i> (zandtaartje)]	gebakje
pistëlee, de	[Fr. <i>pistolet</i> (pistool)]; verwijst naar de vorm	pistolet
prówmëvlaaj, de	[Hd. <i>Pflaumenkuchen</i>]	pruimentartaart
puddingvlaaj, de	[Hd. <i>Puddingtorte</i>]	puddingtaart
rëbarbërvlaaj, de	[Hd. <i>Rhabarbertorte</i>]	rabarbertartaart
rëzi-jnëwèk, de	[Hd. <i>Rosinenbrot</i>]	rozijnenbrood
ri-jstëvlaaj, de	[Hd. <i>Reiskuchen</i>]	rijsttaart
rónnëringeske, 't	verwijst naar de vorm	soort gebakje
sjans, de; krik, de	[Mnl. <i>scanse</i> (takkenbos); Vnnl. <i>schantse</i>]	takkenbos; rijsbos
sjilfërdeig, de	[Hd. <i>Blätterteig</i>]	bladerdeeg
slaagroum, de	[Hd. <i>Schlagsahne</i>]	slagroom
smos, de	[Hd. <i>Schmutz</i> (vuiligheid)]	broodje gezond
snaej broeëd, de	[Hd. <i>Schnitte Brot</i>]	snee brood
sókkër, de	[Fr. <i>sucre</i> ; Eng. <i>sugar</i> ; Hd. <i>Zucker</i>]	suiker
sókkëre (ww.)	[Hd. <i>zuckern</i>]	suikeren
speulbak, de	[Hd. <i>Spülbecken</i>]	spoelbak
spi-js, de	[Mnl. <i>spise</i>]	taartvulling
spikkëlasie, de	[Fr. (Waals) <i>spéculace</i> ; Hd. <i>Spekulatius</i>]	speculaas
spikkëlasiekeukske, 't	[Hd. <i>Spekulatiuskeks</i>]	speculaasje; speculaaskoekje
spikkëlasieménke, 't	[Hd. <i>Spekulatiusfigur</i>]	speculaaspop; pop van speculaas
stokbroeëd, 't	[Fr. <i>baguette</i> ; Hd. <i>Stangenbrot</i>]	stokbrood
tartëpóm, de	[Fr. <i>tarte aux pommes</i>]	appelflap
terf, de	[Mnl. <i>ta(e)rwe, taruwe, te(e)rwe</i>]	tarwe
tówslaag, d'n	deeg is 'dichtgeslagen' rond de vulling	appelflap
trippörtäör, d'n	[Fr. <i>triporteur</i>]	bakfiets
vieërs broeëd, 't	[Hd. <i>frisches Brot</i>]	vers brood
vlaaj, de	[Gr. <i>platus</i> (plat, breeduit); Mnl. <i>vlaye</i>]	taart; vlaai (gew.)
vlaetsje, 't	[Hd. <i>Törtchen</i>]	taartje
vlajëboeëjëm, de	[Hd. <i>Tortenboden</i>]	taart(en)bodem
vlajëndeig, de	[Mnl. <i>deech</i> (deeg); Hd. <i>Kuchenteich</i>]	taartdeeg
vlajëplaat, de	[Hd. <i>Tortenblech, Kuchenblech, Backblech</i>]	taartblik; bakplaat
vlajësjöpke, 't	[Hd. <i>Tortenschaufel, Tortenheber</i>]	taartschep
vlajëstölp, de	[Hd. <i>Tortenglocke</i>]	taartstolp

waofël, de	[Eng. <i>waffle</i> ; Hd. <i>Waffel</i>]	wafel
waofëli-jzër, 't	[Hd. <i>Waffeleisen</i>]	wafelijzer
waolbieërëvlaaj, de	[Hd. <i>Waldbeere</i> (bosbes); <i>Waldbeerentorte</i>]	bosbessentaart
watërmuuële, de	[Hd. <i>Wassermühle</i>]	watermolen
wènd(sj)muuële, de	[Hd. <i>Windmühle</i>]	windmolen
wërme békker, de	[Hd. <i>der Bäcker mit eigener Bäckerei</i>]	warme bakker
winkëlmaesje, 't	[Hd. <i>Verkäuferin</i>]	winkeljuffrouw
witbroeëd, 't	[Hd. <i>Weißbrot</i>]	wit(te)brood
zaeve (ww.)	[Mnl. <i>seven</i> ; Hd. <i>sieben</i>]	zeven; ziften
zawt, 't	[Eng. <i>salt</i> ; Hd. <i>Salz</i>]	zout
zwoaj, de	[Mnl. <i>swaelde</i> (ovens Chop); Hd. <i>Backschieber, Backschaufel</i>]	schietplank; ovenplank
zwartbroeëd, 't	[Hd. <i>Schwarzbrot, dunkles Brot</i>]	roggebrood

Uitdrukkingen

bakhóws	Dae is achtër e bakhóws uitgëkroeëpe. Hij is van bescheiden afkomst. Hij stelt niet veel voor.
bakke	Dae haef hi-j get te bakke gëmaak. Hij heeft er hier een boeltje van gemaakt.
bakke	't Haef deeze nach good gëbakke. Het heeft vannacht flink gevoren.
bakke	't Is gëbakke. Het is voor mekaar.
bakke	't Is hi-j vuu(ë)r te bakke. Het is hier snikheet.
bakke	Kakke kump vuuër bakke. Het nodigste moet het eerst gebeuren.
bakke	Ze höbbe miech ein gëbakke. Ze hebben een grap met mij uitgehaald.
bakkës	Hae haef e bakkës wi-j 'n sjeurport ('n oeëvëgaat). Hij heeft een grote mond.
bakmoolj	Ze is 'n bakmoolj. Zij is een erg slordige vrouw.
bakoeëve	Gaap mer tieëge 'ne bakoeëve. Tegen overmacht heb je geen verhaal.
bakoeëve	Gape wi-j 'ne bakoeëve. Hevig geeuwen.
békker	De guu(ë)fs de geld(sj) bieëtër aan de békker es aan d'n doktoe(ë)r. Is een aansporing om goed te eten.
békker	Woe(ë) de brówwër kump, hoof de békker neet te kómme. Wie veel drinkt, eet weinig.

bësjujt	Hae is 'n fi-jn (sjoe(ë)n bësjujt. Hij is een schijnheilige.
boeëjëm	Dao vaeg iech m'ne boeëjëm aan. Daar geeft ik niet om.
boeëjëm	Hae guu(ë)f de boeëjëm ówt z'n bóks ëwég. Hij is erg goedgeefs.
boeëjëm	Hae haef e good stök in z'ne boeëjëm. Hij heeft veel gedronken.
boeëjëm	Hae haef gein bóks aan z'ne boeëjëm. Hij is straatarm.
boeëjëm	Hae haef zich get aan z'ne boeëjëm laote smieëre. Hij heeft zich laten bedriegen.
boeëjëm	Hae veulde miech aan m'ne boeëjëm. Hij probeerde mij uit te horen.
boeëtër	Hae is mèt z'n vot in de boeëtër gëvalle. Er is voor hem gezorgd. Zijn toekomst is zeker.
broe(ë)d	Dao vrit 'nën hónd gei broe(ë)d nao. Dat is gemeen. Dat is aanstootgevend.
broe(ë)d	Det is e broe(ë)d van 'ne mins. Hij vindt alles goed.
broe(ë)d	Det vrit gei broe(ë)d. De bewaarkosten zijn nihil.
broe(ë)d	Gieëf 't h'm mer ins good op ze broe(ë)d. Zeg hem maar eens ongezouten de waarheid.
broe(ë)d	Klagërs höbbe broe(ë)d, stoefërs höbbe noe(ë)d. Klagers hebben meestal geen gebrek, opscheppers wel.
broe(ë)d	Waem hi-j broe(ë)d haef, mót 't neet op 'n angërd përbere. Wie het hier goed heeft, moet het niet elders gaan zoeken.
havër	Late havër kump ouch op. Ook als je laat met iets begint, kun je toch succes hebben.
koëëre	D'n dunnën en d'n dikke ginge same koëëre pikke, 't koëëre waas neet ri-jp en d'n dikke kraeg de sji-jt. Aftelrijmpje.
koëëre	Ze höbbe nog greun koëëren op 't veld(sj). Zij hebben nog jonge kinderen.
kook	Det is kâl wi-j kook. Dat is domme praat.
kook	Neet van kook tot broe(ë)d kónne kómme. Arm blijven.
maelzak	Stik in 'ne maelzak, dén geis-te gëpójjërd de hël in. Verwensing.
mèlk	Det kump wi-j bi-j d'n os de mèlk. Dat komt nooit.
oeëvëgaat	Hae haef 'n mówl aan z'ne kop wi-j m'n oeëvëgaat. Hij praat met te veel omhaal van woorden.

pëteeke	Is miech det 'n aafgelék pëteeke! Het is een meisje met veel amoureuze ervaring.
vlaaj	Di-j brènge zich óngerein gein vlaaj. Het zijn geen (beste) vrienden.

6. BEROEPEN VAN VROEGER EN NU

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE EN/OF SPECIFICATIES	AN-VERTALING
aaftrèkkër, d'n	van 'aftrekken (naar beneden trekken)'	fotograaf
aannummër, d'n	van bouw-, weg- en waterwerken	aannemer
aksjènaer, d'n	[me. Lat. <i>actionarius</i> ; Fr. <i>actionnaire</i>]	aandeelhouder
aontrèprënäör, d'n	[Fr. en Eng. <i>entrepreneur</i>]	ondernemer
appëtïe(ë)kër, d'n	[me. Lat. <i>apothecarius</i> ; Mnl. <i>apotecarijs</i>]	apotheker
avvëkaot, d'n	[Lat. <i>advocatus</i> ; Mnl. <i>advocaet</i> ; Fr. <i>avocat</i>]	advocaat; pleiter
awdi-jzërmarsjang, d'n	[Fr. <i>marchant Bésème</i>]	oudijzerhandelaar
bagkëvërkuipër, de	man die aan de boeren biggen verkoopt	biggenverkoper
bankeer, de	[Fr. <i>banquier</i> , van <i>banc</i> (bank)]	bankier
baoj, de	lid van de veldpolitie	veldwachter
bëgriëfënis-óngërnummër, de	doet wat bij een overlijden en een begrafenis vereist is	begravenisonder-nemer
békker, de	een koude bakker heeft geen eigen bakkerij	bakker
béssemesni-ÿjër, de	man die van takjes bezems maakt	bezembinder
bëzëttër, de	man die o.a. muren bezet (bepleistert)	stukadoor
boeëvëgróndër, de	mijnarbeider die bovengronds werkte	bovengronder
brikkëbékker, de	man die in een veldoven bakstenen maakt(e)	brikkenbakker
brillëman, de	rondreizend brillenverkoper	brillenman
broeëdjieëgër, de	jager die het wild dat hij schiet, verkoopt	broodjager
dirrëktäör, d'n	[me. Lat. <i>director</i> (bestuurder); Fr. <i>directeur</i>]	directeur
doktoe(ë)r, d'n	[Lat. <i>doctor</i> (medicus); Mnl. <i>doctoor</i>]	dokter; (huis)arts
eijërmarsjang, d'n	rondreizend verkoper van eieren	eierverkoper
fitsëmïeëkër, de	maakt geen fietsen maar repareert ze	fietshersteller

garrazjis, de	[van Fr. <i>garer</i> (opbergen), Fr. <i>garagiste</i>]	garagehouder
graâfmieëkër, de	[Mnl. <i>graf</i> + Mnl. <i>maken</i>]	grafdelver
heimejjër, d'n	[Mnl. <i>heide, hede</i> + Mnl. <i>meyen</i>]	heidemaaier
hoofsmieëd, d'n	[Mnl. <i>hoef</i> + Mnl. <i>smit, smet</i> ; Hd. <i>Hufschmied</i>]	paardensmid, hoefsmid
horlocëzjëmieëkër, d'n	[Lat. <i>horlogium</i> (uurwerk); Mnl. <i>orloge</i> + Mnl. <i>maken</i>]	horlogemaker; uurwerkmaker
inspëktäör, d'n	[Lat. <i>inspector</i> (bekijker); Fr. <i>inspecteur</i>]	inspecteur; opziener
kalkman, de	rondreizend verkoper van (gebluste) kalk	verkoper van kalk
kammi-j(j)onnäör, de	[Fr. <i>camionneur</i>]	vrachtwagen- chauffeur; trucker
kaolpöttër, de	[Mnl. <i>cole</i> + Mnl. <i>put</i> ; Lat. <i>puteus</i> (put)]	mijnwerker
karrossjee, de	[Fr. <i>carrossier, carrosse</i> (koets)]	carrossier
kie(ë)sboor, de	[Mnl. <i>case, cese</i> + Mnl. <i>geboer</i> (boer)]	kaasboer
kieëtëllappër, de	rondreizend koperslager	ketelboeter
kleijërmieëkër, de	[Mnl. <i>cleet, cleit</i> (kleed) + Mnl. <i>maken</i> ; D. (Oostr.) <i>Kleidermacher</i>]	kleermaker
klépperman, de	nachtwacht die in de straten rondliep en met een klep de uren uitriep	klapperman; klepperman
klokkëmieëkër, de	[me. Lat. <i>clocca</i> + Mnl. <i>maken</i> ; 'klok' is klanknabootsend]	klokkemaker; uurwerkmaker
klómpëmieëkër, de	[Mnl. <i>klumpe</i> + Mnl. <i>maken</i> ; klompen werden gemaakt uit een blok wilgenhout]	klompenmaker
koeëk, de	kokkin die o.a. ook bij mensen ging koken	kokkin
koeëlmarsjang, de	[Mnl. <i>cole</i> + Fr. <i>marchand</i>]	kolenhandelaar
kómmërsant, de	[Fr. <i>commerçant</i>]	handelaar; koopman
kómmësaer, de	[Fr. <i>commissaire principal</i>]	politiecommissaris
kómpël, de	[Hd. <i>Kumpan</i> (makker), <i>Kumpel</i> (vriend)]	mijnwerker
kóndëktäör, de	[Fr. <i>conducteur</i> (begeleider, bestuurder)]	kaartjesknipper
kóntreläör, de	[Fr. <i>contrôleur</i> (controleambtenaar)]	controleur
köstër, de	[me. Lat. <i>custor</i> ; Lat. <i>custos</i> (bewaker)]	koster
kótseer, de	[Fr. <i>cocher</i> ; Hd. <i>kutschieren</i>]	koetsier

kujkëkrieëmër, de; kujkëmarsjang, de	handelaar in tam gevogelte	pluimveekoopman
kuuëtërboor, de	[Mnl. <i>cotter</i> ; boertje met een kleine boerderij]	keuter
kwaffäör, de	[Fr. <i>coiffeur</i>]	coiffeur, kapper
leijëndèkkër, de	[Mnl. <i>leye</i> + Lat. <i>tegere</i> (bedekken)]	leidekker
lèttèrzèttër, de	persoon die letters zet voor een drukwerk	typograaf
li-jkbieëjër, de	[Mnl. <i>like, lyc</i> + Oudeng. <i>biddan</i> (vragen)]	doodbidder
li-jnknéç, de	man die bij de maasvaart de trekpaarden ment (op het lijnpad, trekpad of jaagpad)	lijnknecht (gew.)
livvëranseer, de	[van 'livrer (leveren)', ouder Frans <i>livrancier</i> ; Hd. <i>Lieferant</i>]	leverancier; fournisseur
loe(ë)dgeetër, de	goot aanvankelijk lood en verwerkte dat	loodgieter
loe(ë)jër, de	[Oudhd. <i>lō</i> (losmaken)]	leerbereider
maassjippër, de	schipper op een maasschip	maasschipper
maggëzëneer, de	[It. <i>magazzino</i> ; Fr. <i>magasin</i> (magazijn)]	magazijnmeester
makëlaer, de	[Mnl. <i>marckelaer, makelaer</i> ; Hd. <i>Makler</i>]	makelaar
manjëmieëkër, de	[Mnl. <i>mande</i> + Mnl. <i>maken</i>]	mandenmaker
massjienis, de	[Gr. <i>mèchanè</i> (werktuig)]	machinist
mattroe(ë)s, de	[Mnl. <i>mattenoot</i> (van <i>matte</i> (slaapplaats) + (<i>ge</i>) <i>noot</i> ; Fr. <i>matelot</i>)]	matroos
meistërgas, de	[Oudfr. <i>maistre</i> + Mnl. <i>gast</i>]	voorman; ploegbaas
mèlkër, de	[Mnl. <i>melken</i> ; Oudeng. <i>melcan</i>]	melker
mëñäövër, de	[Fr. <i>manœuvre</i> (ongeschoold arbeider)]	los werkmán
mértkrie(ë)mër, de	[Mnl. <i>merct</i> + Mnl. <i>cramer</i>]	marktkramer
métselaer, de	[Mnl. <i>maetselen</i> (metselen), <i>metselaer</i>]	metselaar
mi-jnwirkër, de	[Mnl. <i>mine</i> + Oudhd. <i>wirken</i>]	mijnwerker
mikkënikkër, de	[Lat. <i>mechanicus</i> ; Fr. <i>mécanicien</i>]	mecanicien
mikkënisjin, de	[Gr. <i>mèchanikos</i> (werktuigkunde)]	werktuigkundige
millëtaer, de	[Lat. <i>militaris</i> (krijgsman); Fr. <i>militaire</i>]	militair; krijgsman
mollëvënger, de	[Mnl. <i>mol(le)</i> + Mnl. <i>vaen</i>]	mollenjager
móntäör, de	[van 'monter (monteren)', <i>monteur</i>]	monteur
mottëbollëman, de	rondreizend verkoper van mottenballen	mottenballen- verkoper
oevrie, d'n	[Fr. (Waa)ls <i>ovrî</i> ; Fr. <i>ouvrier</i>]	steenhouwer

óngërgróndër, d'n	[Hd. <i>Untergrund</i> (ondergrond)]	mijnwerker
óntvénger, d'n	vordert gelden van de overheid in of neemt ze in ontvangst	ontvanger (van de directe belastingen)
opkuipër van kni-jnsvélle, d'n	rondreizend opkoper van afgestroopte en gedroogde huiden van konijnen	opkoper van konijnenvellen
oppërknéch, d'n	[Mnl. <i>operen</i> (knechtwerk doen)]	opperman
órgëlékrie(ë)mër, d'n	man die met een draagbaar orgeltje rondgaat om iets te verkopen	orgelman
ougëndoktër, d'n	[Mnl. <i>oge, ooch</i> + Mnl. <i>doctoer</i> (geleerde)]	oogarts
ówtgieëvër, d'n	bv. van dagbladen of boeken; uitgeven: laten drukken en in de handel brengen	uitgever
parrëplujman, de	rondreizend verkoper van paraplu's	parapluverkoper
paswirkër, de	bewerkt koud ijzer o.a. met vijl en beitel aan een bank of met een draaibank	bankwerker; paswerker (gew.)
pattiesjee, de	bakt vooral klein gebak (banket, taartjes, ...)	banketbakker
pattrao, de	[Fr. <i>patron</i> (baas, waard, caféeigenaar)]	cafébaas; kastelein
pëlis, de; pollis, de	[Fr. <i>police</i> (politie), Fr. <i>policier</i> (agent)]	politieagent
perfësser, de; prefësser, de	[Fr. <i>professeur</i> (leraar, docent, professor, hoogleraar)]	1 professor; 2 (veroud.) atheneumleraar
pillëndrejjër, de	apotheker die (zoals vroeger) de pillen volgens recept maakt(e)	apotheker
pisdoktoeër, de	piskijker (arts of kwakzalver) die ziektes vaststelde door het bekijken van iemands urine	waterkijker
plantëman, de	verkoper van jonge planten	plantenverkoper
plëkker, de	man die bepleisteringen o.a. op plafonds plakt	stukadoor
pollëtikkër, de	[Gr. <i>politikos</i> (de burger betreffend); Hd. <i>Politiker</i>]	politicus; politieker (gew.)
pómpeer, de	[Fr. <i>pompier</i>]	sputgast; brandweerman
pómpëmieëkër, de	man die pompen en waterleidingen plaatst en herstelt	waterfitter
porteer, de	[Lat. <i>portarius</i> (poortwachter); Fr. <i>portier</i>]	portier
pötman, de	[Lat. <i>puteus</i> (put), Mnl. <i>put</i> + <i>man</i>]	mijnwerker
pótsvrouw, de	[Hd. <i>Putzfrau</i>]	schoonmaakster

pottëbékker, de	maakt aardewerk uit potklei; [Eng. <i>potter</i>]	pottenbakker
pöttër, de	[Lat. <i>puteus</i> (put); Mnl. <i>put</i>]	mijnwerker
preestër, de	[Lat. <i>presbyter</i> ; Mnl. <i>priester</i> ; Eng. <i>priest</i>]	priester
priddëkant, de	[Lat. <i>praedicare</i> (prediken)]	prediker
prokkërääör, de	[Lat. <i>procurare</i> (zorg dragen voor); Fr. <i>procureur</i>]	procureur
rëntmeistër, de	oorspr. ontvanger van renten (pacht)	rentmeester
sannietaerman, de	[Fr. <i>sanitaire</i> uit Lat. <i>sanitas</i> (gezondheid)]	installateur van sanitaire installaties
sëgarëpit, de	iemand die beroepshalve sigaren maakt	sigarenmaker
sjëllëboor, de	iemand die de keukenafval ophaalt om die als veevoer te laten dienen	schillenman
sjeurëndieërsër, de	man die in een dorsschuur dorst	schurendorser
sjieërëslï-jp, de	iemand die met een tot het slijpen van messen, scharen, enz. uitgerust wagentje van huis tot huis gaat	scharenslijper
sjoe(ë)lmeistër, de	[Lat. <i>schola</i> + Mnl. <i>meister</i>]	onderwijzer; leraar
sjoonmieëkër, de	[Mnl. <i>scoe(c)h</i> + Mnl. <i>maken</i> ; Hd. <i>Schuhmacher</i>]	schoenmaker; schoenlapper
sjörgër, de	kruier die de veldovenstenen naar de veldoven bracht met 'de <i>sjörgkar</i> '	kruier
sjouwvaegër, de	[Mnl. <i>schouwe</i> + Mnl. <i>vagen</i>]	schoorsteenveger
sjri-jnwirkër, de	[Mnl. <i>schrine</i> , <i>schrijn</i> + Mnl. <i>we(e)rc</i> + <i>er</i>]	schrijnwerker
sjroe(ë)pstoeëkër, de	persoon die stroop maakt uit vruchten als appels en peren	stroopstoker
sjruu(ë)r, de	[Mnl. <i>schroder</i> ; Hd. <i>Schröder</i>]	kleermaker
sléchter, de	man die aan huis varkens slacht of/en die vlees verkoopt in een slagerswinkel	slachter; vleeshouwer (gew.)
smieëd, de	[Mnl. <i>smit</i> , <i>smid</i> ; Hd. <i>Schmied</i> ; Eng. <i>smith</i>]	smid
sni-j(d)ër, de	[Hd. <i>Schneider</i>]	kleermaker
spissjëlis, de	[Lat. <i>specialis</i> (bijzonder)]	medisch specialist
stadssikkërtaris, de; sikkërëtaris, de	maakt o.a. de notulen van de gemeenteraadsvergaderingen en denkt mee over de stadsontwikkeling	stadssecretaris
stasiesjéf, de	[Mnl. <i>stacie</i> (garnizoensplaats) + Fr. <i>chef</i>]	stationschef

stoeëkër, de	[Mnl. <i>stoken</i> (oppoken); man die ovens in fabrieken en op locomotieven stookt]	stoker
straotvaegër, de	[Lat. <i>via strata</i> (geplaveide weg) + Mnl. <i>vagen</i> (schoonmaken)]	straatveger
survëjant, de	[Lat. <i>super</i> (boven) + Fr. <i>veiller</i> (waken)]	surveillant
swanjäör, de	[Oudsakisch <i>sunnea</i> (zorg); Fr. <i>soigneur</i>]	verzorger; soigneur
tantis, d'n	[Fr. <i>dentiste</i> ; Eng. <i>dentist</i>]	tandarts
tappëseerdër, d'n	[Fr. <i>tapissier</i> (behangen)]	behanger
trèttäör, d'n	[Fr. <i>traiteur, traiter</i> (behandelen)]	traiteur; uitzendkok
ujlëkrieëmër, d'n	rondreizend verkoper van o.a. Keulse potten (ujlëtoppe)	marskramer in aardewerk
vaerman, de	[Mnl. <i>vere</i> + Mnl. <i>man</i> ; Hd. <i>Fährmann</i>]	veerman
vittërnaer, de	[Fr. <i>vétérinaire</i> ; Eng. <i>veterinary</i> (<i>surgeon</i>)]	veearts; dierenarts
vleegër, de	[van Mnl. <i>vliegen</i> ; Eng. <i>flyer</i> of <i>pilot</i>]	piloot; vliegenier
vloe(ë)rdër, de	[Mnl. <i>floer</i> (vloer) + Mnl. <i>leggen</i> en Oudhd. <i>legen</i>]	vloerlegger; vloerenlegger
voddëlëmarsjang, de	opkoper van en handelaar in lompen	lompenhandelaar
voogër, de	[Mnl. <i>voege</i> (voeg), <i>vo(e)gen</i> , <i>vu(e)gen</i>]	voeger
vörmër, de	[Lat. <i>formare</i> ; Mnl. <i>formen</i> ; Fr. <i>former</i>]	vormer
vörvër, de	[Mnl. <i>vaerwe</i> , <i>ver(u)we</i> (verf)]	verver; huisschilder
wi-jsvrouw, de	[Kil. <i>wijse vrouwe</i> ; Fr. <i>sage-femme</i> (wijze vrouw); D. (Rijnl.) <i>Weisfrau</i>]	vroedvrouw
zaalmieëkër, de	[Hd. <i>Sattler</i> ; iemand die paardentuig zoals zadels en ook ander leerwerk maakt]	zadelmaker
zandman, de	rondreizend verkoper van wit zand dat als vloer in huis dient	handelaar in wit zand
zeildrejjër, de	[Mnl. <i>seil</i> + Mnl. <i>dreyen</i> , Hd. <i>Seilmacher</i>]	touwslager
zjëmè, de; zjëmaetër, de	[Fr. <i>géomètre</i> ; iemand die m.b.t. het mijnplan de metingen uitvoert]	mijnmeter
zjendérm, de	[Fr. <i>gendarme</i> , van ' <i>gens d'armes</i> '; lid van de vroegere rijkswacht]	gendarme: rijkswachter (gew.)
zwaansje, 't	[Mnl. <i>swan(e)</i> , <i>zwaen</i>]	motoragent
zwijs, de	[Fr. <i>garde (pontificale) Suisse</i>]	suisse; kerkwachter

Uitdrukkingen

avvëkaot	Hae dieëg wi-j 'nën avvëkaot dae gek is. Hij speelde de onschuldige.
avvëkaot	Hae veult zich wi-j 'ne boor tösse twee avvëkaote. Hij voelt zich weinig op zijn gemak.
heimejjër	Hae kan ieëte wi-j 'nën heimejjër (sjeurëndieërsër). Hij heeft een grote eetlust.
li-jkbieëjër	Hae haef e gezich wi-j 'ne li-jkbieëjër. Hij kijkt ernstig en bedrukt.
smieëd	Hae waas good smieëd. Hij was dronken.

7. BLOEMEN, PLANTEN, STRUIKEN EN HEESTERS

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aarbeežestrujkske, 't	[van 'aarde' + Fr. <i>baie</i> (vrucht); Kil. <i>beere, beyre, besie</i>]	aardbeiplant uit de rozenfamilie; tuinplant; lekkere, rode vruchten
aels, d'n	[me. Lat. <i>aloxium</i> ; Gr. <i>aloë oxinès</i> (zure aloë)]	alsem; absintalsem groeit op zandgrond; ca. 120 cm. hoog; roomgele bloemetjes van juli tot augustus
aenjëmoos, 't; aenjëkrówd, 't	eenden eten ervan	eendenkroos groeit in stilstaand water; ligt boven op het water; is eenjarig
allërheiliggebloom, de; krizzant, de	bloeit rond Allerheiligen	chrysaant stervormige bloemen; eerst alleen witte bolvormige bloemen
aazzalë(j)a, de	[Gr. <i>azaleos</i> (droog)]; men dacht dat deze struik best op droge grond groeide	azalea sierstruik; uit geslacht <i>Rhododendron</i> ; sommige soorten zijn niet winterhard; diverse kleuren
balroe(ë)s, de; snie(ë) bal, de	bloem is bolvormig	Gelderse roos; boerenroos; pioen uit de pioenfamilie; vroeger gebruikt tegen nachtmerries, hoofdpijn en stenen in de blaas
bëgoonie(j)a, de	naar Michel Bégon (17de eeuw), een bevorderaar van de plantkunde	begonia sierplant; oorspronkelijk tropisch; knol-, blad- en struikbegonia's zijn soorten

bleikbleumke, 't	groeien op bleekweiden (<i>oppe bleik</i>)	madeliefje; zoentje bloeit van voor- tot najaar in weiden
bleuj, de	[Hd. <i>Blüte, Blütezeit</i>]	bloei; bloeitijd
bleuje (ww.)	[Mnl. <i>blo(e)yen</i> ; Eng. <i>to bloom</i> ; Hd. <i>blühen</i>]	bloeien betreft het bloeien van bloesem dragende planten
boeëtërbloom, de	[Hd. <i>Butterblume</i>]; bloemen zijn zo geel als boter	boterbloem; dotterbloem van het geslacht ranonkel; bloemetjes zijn goudgeel
brieëm, de; braom, de; braombieërëstrówk, de	[Mnl. <i>brem(me)</i> ; Kil. <i>braeme</i> ; Hd. <i>Brombeerstrauch</i>]; verwant met brem	braamstruik doornig; twijgen werden vroeger gebruikt voor de ' <i>brieëmbésses</i> '
bröm, de	[Mnl. <i>bremme, brimme</i>]	brem heester; vlinderbloemige met mooie, gele bloemen; groeit op zandgronden
dalie(j)a, de	naar Anders Dahl, een leerling van Linnaeus	dahlia sierplant; bloemen hebben veel kleuren
däör, d'n; däörëstrówk, d'n	[Hd. <i>Dorn, Dornenstrauch</i>]	doornstruik; haagdoorn heester; is met doornen bezet
doufneetële, de	<i>douf</i> = niet-brandend; in tegenst. tot brandnetel	dovenetel gezaagde, toegespitste bladeren
fi-j(j)oe(ë)lë- mattrëjaole, de	verbastering van 'violier' en Lat. ben. ' <i>matthiola</i> '	violier zoete geur; veel kleurschakeringen en soorten
fóksie(j)a, de	[Fr. en Eng. <i>fuchsia</i> ; Hd. <i>Fuchsia</i>]; L. Fuchs (16de eeuw)	fuchsia is klokbloemetje dat violet, donkerrood of wit is en afhangt
gelp (bn.)	[Mnl. <i>gelp</i> (weelderig); D. (Rijnl.) <i>gälp</i>]	weelderig; welig; tierig bv. <i>hae is zoe(ë) gelp es klie(ë)</i> hij straalt van gezondheid
gladdie(j)ool, de	[Lat. <i>gladius</i> (zwaard) (dim. <i>gladiolus</i>); blad is zwaardvormig	gladiool knolgewas; bloemen zijn levendig gekleurd; bekend is de zwaardlelie
goujërieëge, de	overvloedige bloei; het lijkt wel dat het goud regent	guldenroede behoort tot de composietenfamilie; gele bloemen

gróffëlsnagël, de	[Fr. <i>girofle</i> (kruidnagel)]; lijkt op een spijker	kruidnagel de bloemetjes geven ons de kruidnagel
groffie(j)aot, de; sjërnóffël, de; kërnóffël, de	[Fr. <i>giroflée</i> (nagelbloem)]; lijkt op een spijker; (nagel; gew.)	anjer; nagelbloem; anjelier ruikt fel; alle kleuren; ook als snijbloem; veel bloemblaadjes; bloem zou helpen tegen maagkwalen
hassëlnoe(ë)ëstrówk, d'n; assënoe(ë)t, de	[Vnnl. <i>hazel</i> (hazelaar); Eng. <i>hazelnut</i> ; Hd. <i>Haselnuss</i>]	hazelnootenstruik; hazelaar hoge heester; uit berkenfamilie; bekend om zijn hazelnooten
hëgkëbloom, de; pispötsje, 't	groeit in hagen; bloem is kelkvormig; lijkt op kamerpot	pispotjes; haagwinde; klokwinde winde heeft als soorten o.a. de akkerwinde en de nachtschone
höls, d'n	[Mnl. <i>huls(e)</i> ; Eng. <i>holly</i>]	hulst bekende heester; altijdgroen; blinkende bladeren; witte bloemen; rode bessen
hón(d)shout, 't	'honds': negatieve connotatie, die verband houdt met het laxerende vermogen van de schors	vuilboom, sporkehout heester; 2 à 4 m. hoog; groeit op zure grond; lange, rechte en grijsbruine twijgen; groenachtige witte bloei; rode vruchten; schors werkt laxerend
hortënzie(j)a, de	naar Hortense, vrouw van botanicus Commersons reisgenoot	hortensia sierheester met grote bolbloemen, die wit, roze of bleekblauw zijn; de plant komt uit China
huuëläntuuël, d'n; fleer, de	[Hd. <i>Holunder</i> (oorspr. bet.) holle boom]	vlier witte of geelachtig witte bloemetjes; bekend om zijn vlierbessen
junkërke, 't	vergelijkende benaming met het soms pronkerige van een jonker	wilde anjelier; duizendschoon anjerachtige; komt in het wild voor; heel kleine rode of witte bloemetjes die dicht tegen mekaar groeien

kattēstart, de	bloemen in kattenstaartvormige aar	kattenstaart; grote kattenstaart purperen bloemen; in Maaseik ook gekend als heermoes, akkerpaarden- staart of moeraspaardenstaart
kērnóffēl, de; groffie(j)aot, de; sjērnóffēl, de	[Gr. <i>karnophullon</i> ; Mnl. <i>giroffels-bloeme</i> ; Vnnl. <i>ghinoffel</i>]	zie 'groffie(j)aot'
kirkēsluuētēl, de	vergelijkende benaming	slanke sleutelbloem lange bloemstelen; groeit in vochtige bossen en weilanden; meerdere soorten gele bloemtrosjes
klaproe(ë)s, de; kolbloom, de	[Hd. <i>KLatschrose</i>]; bloemblaadje maakt een klappend geluid als je het op de vlakke hand legt en erop slaat	kollenbloem; klaproos papaverachtige; felrode bloemen; groeit op zandgrond en in korenvelden
klétte, de	klitten op kleren of haren	grote klis bloemblaadjes zijn priemvormig
koerērbloom, de	groeit tussen rogge	roggebloem; korenbloem blauwe bloem
kolbloom, de; klaproe(ë)s, de	[Vnnl. <i>kol</i> (klaproos)]	zie 'klaproeës'
kónkērnol, de	[Vnnl. <i>conckernulle</i> ; Fr. <i>cornouille</i>]	kornoelje rode en witte kornoelje vinden we in hagen en bossen; de gele kornoelje is een heester met mooie, rode steenvruchten
krizzant, de	[Gr. <i>chrusanthemon</i> (<i>chrusos</i> = goud) + <i>antheon</i> (bloem)]	zie 'allērheiliggēbloom'
kroonsēle, de; kroonsēlēstrówk, de	[Kil. <i>kroeselbesie</i> ; D. (Rijnl. <i>Krünschel</i> ; D. (Keuls) <i>Krönzel</i> ; Hd. <i>Kräuselbeere</i>] van 'kroes' omwille van de kroezelige haartjes	kruisbes(senstruik); stekelbes meerdere variëteiten; bessen zijn groot en groengeel of roodachtig; zeer gezond; voorkeur voor zon
krujdsje-reur-miechneet, 't	is een vertaling van het 16de-eeuwse 'noli me tangere'	kruidge-roer-me-niet blaadjes vouwen zich samen bij aanraking

lieëwëbëkske, 't; lieëwëmulke, 't	[Hd. <i>Löwenmäulchen</i>]; duw je op het bloemetje, dan gaat het bekje open;	leeuwenbekje plant uit de helmkruidfamilie; bekend is de 'blauwe leeuwenbek'
lis(se), de	[Lat. <i>lutum</i> (modder); Mnl. <i>lis(s)che, les(s)che</i>]	lis van het geslacht <i>Iris</i> ; groeit in ondiep water langs kanten van beken en vijvers; bekend is de 'gele lis'
livvëvrouwësjeun- kës, de	'lievevrouw' verwijst naar de bloeiperiode mei, de Mariamaand; omhoogkrullende sporen doen denken aan een pantoffeltje	pinksterbloem (Cardamine pratensis) groeit in weiden en bossen; zachtlila kroonblaadjes; bloeien in trosbelletjes; vroeger gebruikt tegen pijn en bij hartkwalen
lorreer, de	[Lat. <i>laurus</i> (laurier); Fr. <i>laurier</i> ; Eng. <i>laurel</i> ; Hd. <i>Lorbeer</i>]	laurier blad als specerij; van twijgen maakte men laurierkransen
maelje, de	verwijst naar melige beharing	witte ganzenvoet grote, hoekige bladeren
maggrit, de	[Lat. <i>margarita</i> (<u>parel</u>); Fr. <i>marguerite</i> ; Hd. <i>Margaretenblume</i>] <u>parel</u> achtige vorm	margriet; lievevrouwebloem; vlambloem; pinksterbloem lijkt op grote madelief
manjoolie(j)a, de	genoemd naar P. Magnol (17de-18de eeuw)	magnolia; tulpenboom grote, tulpvormige bloemen
meibloom, de	bloeit in mei	sering sierheester; erg geurende bloemen; de gewone sering heeft blauwe, lila of witachtige bloemen
meidoërn, de	bloeit in mei; is erg doornig	meidoorn; hagendoorn heester; geurige trosbloemen; gedoornde takken; veel gebruikt in hagen om percelen af te bakenen
meiklökske, 't; mugè(h)ke, 't	bloeit in mei; is klokvormig	lelietje-van-dalen; meibloem; -klokje ca. 30 cm. hoog; witte bloempjes; aangename geur
mi-jmërtëstrówk, de	[Mnl. <i>wijnbere</i> (druif); ontwikkelde zich zo tot <i>mi-jmërte</i>]	aalbessenstruik bekend om zijn rode en zwarte bessen; sappige vrucht; stevig vlies

mollëplant, de	beschermt tegen mollen; de wolf (de duivel) werd gezien als de veroorzaker van het giftige vocht in de stengel	tuinwolfsmelk een van de soorten wolfsmelk; sap is brandend en giftig
muggè(h)ke, 't; meiklökske, 't	[Fr. <i>muguet</i>]	zie 'meiklökske'
nieëgëlkes, de	[Mnl. <i>negelkin</i> ; D. (Keuls) <i>Näjelche</i>]; lijken op kruidnagel	anjelier; nagelbloem bloemen verspreiden aangename geur; zijn bijzonder fraai
ölfoorëbloom, de; èlfoorëbloom, de	bloem opent zich eerst bij volle zon	vogelmelk; morgenster lelieachtige; soorten: de gewone, knikkende en de smalbladige vogelmelk
paer(d)sbloom, de; paerdëbloom, de; sjikkëreije, de; pisebloom, de; sókkërei, de	paarden zijn er dol op; [Mnl. <i>cioreye</i> ; Hd. <i>Zichorie</i>]	paardenbloem; pissebloem geel bloemhoofdje; grof getande bladeren; gebruikt tegen leverkwalen; groeit vooral in weilanden
paosbloom, de; paosklökske, 't	bloeit rond Pasen	gele narcis; paaslelie; trompetnarcis grote, meestal gele bloemen met trompetvormige bijkroon
pawm, de; pejmke, 't	[Lat. <i>palma</i> ; Mnl. <i>palme</i> ; Fr. <i>palme</i> ; Eng. <i>palm</i>]	buxus; buksboom heester; altijdgroen; kleine blaadjes; met dwergachtige exemplaren zet men bloemperken af
pënkstërbloom, de	bloeit rond Pinksteren	pinksterbloem sierheester; lila, witte of paarsachtige bloemen
pëtuunie(j)a, de	[Fr. <i>pétunia</i> ; naar Fr. <i>pétun</i> (tabak); Portugees <i>petume</i>]	petunia trechtersvormige bloemen
pispötsje, 't	vergelijkend om de vorm	zie 'hëgkëbloom'
roe(ë)s, de; roeëzëstrówk, de; ruu(ë)ske, 't	[Lat. <i>rosa</i> ; Fr. en Eng. <i>rose</i> ; Hd. <i>Rose</i>]	roos; rozenstruik; rozelaar ca. 300 variëteiten in het wild; talrijke gecultiveerde soorten; geurige en bijzonder fraaie bloemen
seerért, de	bloemen zijn 'sierend'	pronkerwt; siererwt sierplant; wordt tegen gaas gezet om te sieren

sjikkëreije, de; sókkëreije, de	[Mnl. <i>surkerye</i> ; Fr. <i>chicorée</i>]	zie 'paer(d)sbloom'
stinkërke, 't	stinkt!	afrikaan sierbloem; eenjarig; oranje of goudgeel; hier vooral de Indische anjer; onaangenaam riekend blad
tazzjaet, de	[Fr. <i>tagète</i>]	zie 'stinkërke'
vi-j(j)uuëlke, 't; paoseeke, 't	[Lat. <i>viola</i> ; Mnl. <i>viole</i> ; Oudfr. <i>viola</i>] ----- [Fr. <i>pensée</i> (viooltje)]	viooltje sierplantje; meestal blauwpaars; vijfbladige kelk en kroon; bekend is het driekleurig viooltje met gele, paarse en witte kroonblaadjes
waochëldërhout, 't	[Hd. <i>Wacholder</i>]	jeneverstruik; jeneverhout wordt (werd) gebruikt om een band rond mutsaard (takkenbos) te leggen en om hammen te roken
waolbieëre, de; waolbieërestrówk, de	[Hd. <i>Waldbere</i> (bosbes); <i>waol</i> = <i>Wald</i>]	bosbes(senstruik) heesterachtige; heester waaraan de bosbes groeit
watërleelie, de	[Lat. <i>lilia</i> (mv. v. <i>lilium</i>); Eng. <i>water lily</i> ; Hd. <i>Wasserrose</i>]	waterlelie waterplant; bladeren drijven op het water; bloemen zijn wit, lichtrood of witrood
zónnëbloom, de	bloem draait mee met de zon	zonnebloem uit Zuid-Amerika; schiet hoog op; grote, gele bloemen; zaadkorrels bevatten olie

Uitdrukkingen

bleumke	Ze is häör bleumke kwi-jt. Zij is geen maagd meer.
bloom	'n Sjoe(ë)n bloom is gaw gëseerd. Een mooi meisje heeft weinig opsmuk.
däörëhèk	Dao hoofs-te gein däörëhèk rond te zètte. Zij is een onaantrekkelijk meisje.
däörëhèk	Es-te mèt d'n vot in 'n däörëhèk vils, wélken däör haef tiech dén gëstoe(ë)ke? Wordt een meisje na vele avontuurtjes zwanger, wie heeft haar dan bezwangerd?

8. BOMEN

8.1. fruitbomen en fruit

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aarbees, de	[van 'aarde' + Fr. <i>baie</i> (vrucht); Lat. <i>baca</i> ; Hd. <i>Erdbeere</i>]	aardbei rode, frissmakende vrucht; diverse soorten en smaken
appël, d'n	[Mnl. <i>appel</i> ; Eng. <i>apple</i> ; Oudhd. <i>apful</i> ; Hd. <i>Apfel</i>]	appel vrucht van de appelboom; diverse soorten, smaken en groottes
appëlëboom, d'n	[Mnl. <i>appel</i> + Mnl. <i>boom</i> ; Hd. <i>Apfelbaum</i>]	appelboom diverse soorten en groottes
bèlfläör, de	[Fr. (<i>pomme de</i>) <i>belle fleur</i> (appel met fraaie bloem); Hd. <i>Bellefleur</i>]	bellefleur heldere tafelappel; geelgroen met van één kant een rode plek
bènnëroe(ë)je, de	bij doorsnijding zie je een tekening van rode aderen in stervorm	sterappel vroeger een wijdverspreide soort; smaak is lichtzuur en matig tot goed; goed om 'krollëmol' van te maken
boskop, de	in 19de eeuw in de gemeente Boskoop ontwikkeld	schone van Boskoop; goudre(i)net(te) dofgeel tot lichtrood; stevige, zurige appel met droge schil; veel gebruikt voor appelmoes en -taart; grootste appel in België: 82 X 76 mm.
döbbël fluppe, de (alleen in het mv.)	[Fr. <i>double Philippe</i> ; Hd. <i>Doppelte Philip</i>]	dubbele flip sappige peer; groot; zoet; goede reuk; geelgroen; stoofpeer; dessertpeer
Eisdëner klumpke, 't	hadden aan het staartje een knotsje in de vorm van een klompje	Eijsdener klompjes appelsoort; komt uit Duitsland; sappig; beetje zuur; rood streepje; hoogstam
hassënoeët, de	[Mnl. <i>hasel</i> ; Oudhd. <i>hasala</i> ; Oudeng. <i>haesel</i> ; Eng. <i>hazelnut</i>]	hazelnoot vrucht van de hazelaar; eivormig; 1,5 à 2 cm. groot; vaak geïmporteerd uit Turkije

hónðskloe(ë)te, de	vergelijkende naamgeving	belles de Louvain dubbele bakpruimen; klein, blauw; groeien twee aan twee aan een tak; ook 'prunes de pape' genoemd
kēstaanjëlēboum, de; kērstaanjëlēboum, de	[Gr. <i>kastanon</i> ; Lat. <i>castanea</i> ; Mnl. <i>castaenge</i> ; Hd. <i>Kastanie</i>]	kastanje tamme en wilde kastanje; wilde kastanje is sierboom bladeren van de tamme kastanje zijn lancetvormig
keulēménke, 't; sjaopsmujke, 't	komt waarschijnlijk van de omstreken van Keulen	keuleman; schaapsmuil (gew.); appelsoort; <u>werd</u> vooral in Zuid-Limburg gegeten; werd vroeger als bewaarappel ingekuild
kieërs, de	[Mnl. <i>keerse, karse</i> ; Hd. <i>Kirsche</i>]	kers sappige steenvrucht rode, geelachtige of zwarte vruchten; zure, zoete, vroege en late kersen
kieërsēboum, de	[Mnl. <i>ke(e)rse</i> ; Hd. <i>Kirsch(en)baum</i>]	kersenboom levert steenvruchten; zoete, zure en meestal sappige, vroege en late kersen
korpēndu, de	[Fr. (Waal) <i>coûrpandu</i> , <i>coûrpindou</i> ; Fr. <i>court-pendu</i> , <i>capendu</i>]	aagt; aagjesappel; kroonappel beetje zuur; kortsteel; boom blijft klein; appels zijn klein en plat
kwi-jjēpieērēboum, de	kweeper is vrucht van de 'kwee'; is een gekweekte, appelachtige boom	kweeperenboom steenharde en knobbelige peren; goed om jam van te maken
merél(le), de	[It. <i>marella</i> (van 'amaro = bitter'); Eng. <i>morello cherry</i> ; Hd. <i>Morelle</i>]	morel zure kers; groot; donkerrood; ook noordkers genoemd
mi-jmërte, de	[het Mnl. 'wijnbere' (druif) ontwikkelde zich tot 'mi-jmërt (aalbes)', omwille van de trosjes]	aalbessen rode, gele en zwarte vruchten; groeien in trosvorm; smaak varieert van zuur tot zoet
mirrabél, de; mierabél, de	[Lat. <i>mirabilis</i> (bewonderenswaardig)']	mirabel geelgroene, ronde pruim
mispël, de	[me. Lat. <i>mespila</i> ; Gr. <i>mespilon</i> ; Mnl. <i>mispel(e)</i> ; Hd. <i>Mispel</i>]	mispel vrucht van de mispelaar; vrucht niet eten voor ze rijp (rot) is

noe(ë)t, de	[Lat. <i>nux</i> ; Mnl. <i>notte</i> ; Fr. <i>noix</i> ; Eng. <i>nut</i> ; Hd. <i>Nuss</i>]	noot boomvrucht met harde schaal; soorten: vooral okkernoot en hazelnoot; wordt met een knuppel afgeslagen
noeëtëboum, de	[Lat. <i>nux</i> ; Mnl. <i>not(te)</i>]	notenboom vruchten zijn okkernoten
ossëkop, d'n	appel is erg groot en onregelmatig van vorm; vergelijkende benaming veronderstelt enige fantasie	ossenkop; dubbele bellefleur appelras uit 18de eeuw; zoetzure smaak en weinig sappig; geschikt als keukenappel; er werd 'krollëmol' van gemaakt
ougsappël, d'n	genoemd naar de maand 'augustus' waarin hij rijp is	oogstappel vroegrijp; groen aan schaduwkant; geelwit aan zonnzijdje; vrij zuur van smaak; wordt vlug melig
paer, de	[Fr. <i>poire</i>]	peer stamt uit China (1000 a. C.); ca. 40 variëteiten; men onderscheidt hand- en stoofperen
pees, de	[Mnl. <i>perse, persike</i> ; Fr. <i>pêche</i> ; Eng. <i>peach</i> ; Hd. <i>Pfirsich</i>]	perzik sappige steenvrucht; bolrond; met zachte donshuid bedekt
peezëboum, de	[Lat. (<i>malum</i>) <i>Persicum</i> (Perzische (appel))]	perzikboom sappige vruchten; met donshuid bedekt
pieërëboum, de	[Lat. <i>pirum</i> ; vulg. Lat. <i>pera</i> ; Eng. <i>pear</i>]	perenboom diverse soorten
prówm, de	[Fr. <i>prune</i> ; Eng. <i>plum</i> ; Hd. <i>Pflaume</i>]	pruim steenvrucht; diverse soorten, smaken en kleuren
prówmëboum, de	[Lat. <i>prunus</i> ; Mnl. <i>pru(y)me, pruum</i> ; Fr. <i>prune</i>]	pruimenboom vruchten zijn wit tot geelachtig, blauw en groen; meestal sappig en zoet
rënèt, de	[Fr. <i>reINETte</i>]; van 'reine (koningin)'	renet grote, zure appel; grijsgroen van kleur

ringëlöt, de	naar koningin Claude (vrouw van François I); [Fr. <i>reine claud</i> Fr. (Waals) <i>rinne-glôde</i> ; D. (Oostr. <i>Ringlotte</i> ; D. (Keuls) <i>Ringelott</i>]	reine-claude sappige en zoete pruim; geelgroen en soms paars; ook 'wijnpruim' genoemd
sjaopsmujlke, 't; keulëménke, 't	[Fr. <i>geule de mouton</i>]	zie 'keulëménke'
Spaanse kieërs, de	afkomstig uit Spanje	Spaanse kers bleekrood en geelachtig; grote pitten; flauwzoet van smaak; rijp na gewone meikersen
vérkeskieërs, de	enkel goed om aan de varkens te voeren	varkenskers (gew.) kleine, minderwaardige kers
vleiskieërs, de	kers met veel vruchtvlees	vleeskers (gew.) dikke kers; hard vlees

8.2. loofbomen

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aels, d'n	[Lat. <i>alnus</i> ; Mnl. <i>else</i> ; Hd. <i>Erle</i>]	els; elzenboom soorten: zwarte, rode, gewone, grauwe of witte els
aels, de grijzën	schors is zilvergrijs	grauwe els gladde schors; groeit ook op drogere plekken
aels, de wittën	wit is kleur van de schors	witte els wordt tot 20 m. hoog; eironde bladeren
akkazie(j)a, d'n	[Gr. <i>akakia</i> ; Lat. <i>acacia</i> ; Eng. <i>acacia</i> ; Hd. <i>Akazie</i>]	acacia komt uit Noord-Amerika; stam heeft diepe groeven; takken hebben sterke stekels
Ammëriekaansën eik, d'n	komt uit Noord-Amerika	Amerikaanse eik veel zachter hout dan inheemse eik; grote eikels
bael, de	[Lat. <i>albus</i> (wit); volkslat. <i>Albella</i> ; Oudfr. <i>albel, aubel</i>]	abeel; zilverpopulier onderkant van bladeren doet bij wind denken aan zilver(kleur); groeit vooral aan zee

berk, de; birk, de	[Mnl. <i>berke</i> ; Eng. <i>birch</i> ; Oudhd. <i>birka</i> ; Hd. <i>Birke</i>]	berk; berkenboom hier groeien de zachte en de ruwe berk; bruine takken; witte boomschors; witachtig hout
beukëboum, de	[Mnl. <i>boeke, boke</i> ; Oudeng. <i>boece</i> ; Eng. <i>beech tree</i> ; Hd. <i>Buche</i>]	beuk kan tot 45 meter hoog worden; kan 200 tot 300 jaar oud worden; levert o.m. hout voor meubilair; beukennotjes als vruchten; groene en rode beuk
eikëboum, d'n	[Mnl. <i>eke, eec, eic</i> Eng. <i>oak (tree)</i> ; Hd. <i>Eiche, Eich(en)baum</i>]	eik eikenboom, zomereik, wintereik; levert doorgaans sterk en hard hout; eikels en bladeren bevatten tannine
es, d'n	[Lat. <i>esche</i> ; Mnl. <i>essche</i> ; Eng. <i>ash</i> ; Hd. <i>Esche</i>]	es kan 40 m. hoog worden; kan 200 tot 300 jaar oud worden; hout is lichtgekleurd, taai en sterk; gevlamd hout is geschikt voor meubels; elastisch hout geschikt voor gymtoestellen
ésdoeërn, d'n	[Lat. <i>acer</i> (ahorn)]	esdoorn; ahorn kan 35 m. hoog worden; bladeren tot 20 cm. lang en breed
inlandsën eik, d'n	[Mnl. <i>eke, eec, eic</i> ; hoort hier thuis]	eik inheems; goed hout; knoestig
kannëda, de	ingevoerd uit Canada	Canadese populier kegelvormige kroon; hout vroeger gebruikt als dakspanten
kë(r)staanjëlëboum, de wilje; paerdëkëstaanjële, de	[Lat. <i>castanea</i> ; Mnl. <i>castaenge</i>] Turken gaven de vruchten aan paarden	paardenkastanje sierboom; grote, handdelige bladeren; boom is erg bladrijk
lènje, de	[Lat. <i>lentus</i> (taai, buigzaam); Hd. <i>Linde</i>]	linde soorten: klein- en grootbladige linde, Hollandse linde, zwarte linde

li-jstërbés, de	lijsters zijn dol op de bessen	lijsterbes vruchten zijn oranje-rood
lorreer(boum), de	[Lat. <i>laurus</i> (laurier); Fr. <i>laurier</i> ; Hd. <i>Lorbeer(baum)</i>]	laurier(boum) is sierboom; komt uit Zuid-Europa; bladeren worden bij gerechten gevoegd
olm, d'n	[Fr. <i>orme</i> ; Eng. <i>elm</i> (tree); Hd. <i>Ulme</i>]	ep; olm gezaagd, eirond blad; tiental soorten; gevoelig voor ziektes
plattaaan, de	[Gr. <i>platanos</i> ; Lat. <i>platanus</i> ; Fr. <i>platane</i>]	plataan ingesneden blad; hier westerse plataan; afschilferende, gladde schors
póppëleer, de; poppëleer, de	[Lat. <i>pōpulus</i> ; Oudfr. <i>poplier</i> ; Fr. <i>peuplier</i> Eng. <i>poplar</i>]	populier is een wilgachtige; soorten: zwarte, witte en grauwe; hier meestal Canadese populier
voeëgëlkieërs, de	vogels eten de (kleine, wilde) kriecken [Hd. <i>Vogelkirsche</i>]	Amerikaanse vogelkers is soort wilde kriek; is de pest van het bos
wënt(sj)ëreik, de	bladeren blijven niet groen [Hd. <i>Wintereiche</i>]	wintereik groeit op droge, zure en stevige bodem; verkiest halfschaduw; groeit erg traag
wi-jjëboum, de	[Mnl. <i>wilge, willige</i> ; Eng. <i>willow</i> (tree); Mnd. <i>wiliga</i> ; Hd. <i>Weide(nbaum)</i>]	wilgenboom; wilg buigzame takken; smalle, ovaalvormige bladeren; katjes als bloei
zoeëmëreik, de	ontluikt en bloeit laat	zomereik; gewone eik; inlandse eik zie 'inlandsën eik, d'n'

8.3. naaldbomen

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
blawwe spar, de	naalden hebben blauwe glans	blauwspar wordt tot 30 m. hoog; vooral in Noord-Amerika en Alaska
dénneboum, d'n	[Mnl. <i>dan(ne)</i>]	zie 'graen'

fi-jnspar, de	fijn (niet grof) hout; goed voor timmerhout	fijnspar; gewone spar; sparrenboom tot 40 m. hoog; roodachtige schors; lichtbruine kegel
graen, de	[Deens <i>gran</i> ; Oudnoors <i>grön</i> ; Noors <i>gran</i> ; Zweeds <i>gran</i>]; AN 'green = grove den'	grove den; pijnboom; green elftal soorten in Europa; kan 30 meter hoog worden; hout heet 'graene (grenen)'; als kegeltjes hun pollen hebben afgegeven, vallen ze af; groeit op zand- en heidegrond
inlandsën dén, d'n	komt hier het meest voor	zie ' <i>graen</i> '
Korsiekaansën dén, de	uit Corsica	Corsicaanse den stam is lang en recht; groeit snel; geen echt timmerhout; destijds mijnhout
lorck, de	[Lat. <i>larix</i> ; Eng. <i>larch</i> ; Hd. <i>Lärche</i>]	lariks; lorck; lorckenboom zomergroen; verliest dus naalden; hars levert terpentijn
seedër, de	[Gr. <i>kedros</i> ; Lat. <i>cedrus</i> ; Mnl. <i>ceder</i> Eng. <i>cedar</i>]	ceder altijd groen; hout is duurzaam en licht; takken groeien in grote lagen; hout werd gebruikt voor rookoffers
sëkoi(j)a, de	verwijst naar Sequoyah, een Cherokee-indiaan; [Eng. <i>sequoia (redwood)</i>]	sequoia; reuzenpijnboom kan tot 80 meter hoog worden; komt vooral voor in Californië
sieprës, de	[Gr. <i>kuparissos</i> ; Laatlat. <i>cypressus</i> ; Eng. <i>cypress</i>]	cipres naaldboom; altijdgroen; duurzaam hout;
sitkaspar, de	genoemd naar Sitka, een stad in Alaska	sitkaspar kan 80 m. hoog worden; bast eerst grijs, later purperachtig bruin
spar, de; sparrëboum, de	genoemd naar de sparren (staken, spantribben) die men ervan maakte	zie ' <i>fi-jnspar</i> '
taksus, d'n	[Lat. <i>taxus</i> ; Eng. <i>taxus, yew (tree)</i> ; Hd. <i>Taxus, Eibe</i>]	taxus blijft 's winters groen; groeit meest in tuinen als haag(je); ook 'venijnboom' genoemd

9. BOS EN PARK

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafhouwe (ww.)	[Eng. <i>to prune (a branch)</i> ; Hd. <i>abhauen</i>]	afkappen; afslaan
aafzaege (ww.)	[Eng. <i>to saw (off)</i> ; Hd. <i>absägen</i>]	afzagen (van takken)
aaks, de	[Lat. <i>ascia</i> ; Eng. <i>axe</i> ; Hd. <i>Axt</i>]	grote bijl
aomēzeiksēl, de	[Mnl. <i>amete</i> (mier); Kil. <i>miersijcke</i> ; Eng. <i>ant</i> ; Hd. <i>Ameise</i>]	mier
bank, de	[Eng. <i>parkbench</i> ; Hd. <i>Bank</i>]	parkbank
bi-jl, 't	[Eng. (klein) <i>hatchet</i> ; Hd. <i>Beil</i>]	bijl
birk, de; berk, de	[Mnl. <i>berke</i> ; Eng. <i>birch</i> ; Hd. <i>Birke</i>]	berk(enboom)
bloomēpérk, 't	[Hd. <i>Blumenbeet</i>]	bloem(en)perk
bos, de; böske, 't	[Mnl. <i>bossche</i> ; Eng. <i>forest, wood</i> ; Hd. <i>Wald</i>]	bos
bosaanlèk, de	[Hd. <i>Bewaldung</i>]	bosaanleg, bebossing
bosbów, de	[Hd. <i>Waldbau</i>]	bosbouw
bosbrand, de	[Hd. <i>Waldbrand</i>]	bosbrand
bosdówf, de	[Hd. <i>Waldtaube</i>]	bosduif, houtduif
bosgēbeed, 't	[Hd. <i>Waldgelände, Waldrevier</i>]	bosgebied
bosgrónd, de	[Hd. <i>Waldboden</i>]	bosgrond
boskap, de	[Hd. <i>Waldschlag</i>]	boskap
bosloch, de	[Hd. <i>Waldluft</i>]	boslucht
bosloup, de	[Hd. <i>Waldlauf</i>]	bosloop
bosmejjër, de	[Mnl. <i>bosch</i> + Mnl. <i>meyen</i>]	bosmaaier
bospaad, 't	[Hd. <i>Waldpfad</i>]	bospad
bosri-jk gēbeed, 't	[Hd. <i>waldreiches Gebiet, Waldland</i>]	bosrijk gebied
bosujl, de	[Hd. <i>Waldeule</i>]	bosuïl
bosvi-j(j)uuēlke, 't	[Hd. <i>Waldveilchen</i>]; plantengeslacht <i>Viola</i>	bosviooltje
bosvröch, de	[Hd. <i>Waldfrucht</i>]	bosvrucht
bosvuuēgēlke, 't	[Hd. <i>Waldvög(e)lein</i>]	bosvogeltje
boswachtër, de	[Hd. <i>Förster</i>]	boswachter
boswandēling, de	[Hd. <i>Waldspaziergang</i>]	boswandeling
boswieëg, de	[Hd. <i>Waldweg</i>]	bosweg
boumbóks, de	[D. (Nd.) <i>Stubben</i> ; Hd. <i>Stumpf, Baumstrunk</i>]	boomkont; stobbe

boumkrówpër, de	[Eng. <i>tree-creeper</i> ; Hd. <i>Baumläufer</i> (vogel)]	boomkruiper
boumkweekër, de	[Eng. <i>tree nurseryman</i> ; Hd. <i>Baumgärtner</i>]	boomkweker
boumkweekëri-j, de	[Hd. <i>Baumschule, Baumzucht</i> (boomteelt)]	boomkwekerij
boumsjierörg, de	[Eng. <i>tree surgeon</i> ; Hd. <i>Baumchirurg</i>]	boomchirurg
brandwaer, de	[Hd. <i>Feuerwehr</i>]	brandweer
brandwieëg, de	[Hd. <i>Brandschutzstreifen</i>]	brandweg
brie(ë)m, de	[Kil. <i>braeme</i> (braamstruik); Eng. <i>bramble</i>]	braam
brökske, 't	[Eng. <i>bridge</i> ; Hd. <i>kleine Brücke</i>]	bruggetje
den, d'n	[Mnl. en Mnd. <i>danne</i> ; Oudhd. <i>tanna</i>]	den
dénnebos, d'n	[Hd. <i>Tannenwald</i>]	dennenbos
dénnegeur, d'n	[Hd. <i>Tannenluft, Kiefernduft</i>]	dennengeur
dénneknóp, d'n	[Hd. <i>Tannenzapfen, Kiefernzapfen</i>]	den(nen)appel
dénnaolj, de	[Hd. <i>Kiefernnael</i>]	dennennaald
dénnehout, 't	[Hd. <i>Tannenholz</i>]	dennenhout
dénnentak, d'n	[Hd. <i>Tannenzweig</i>]	dennentak
doeërzaege (ww.)	[Eng. <i>to saw in two</i> ; Hd. <i>durchsägen</i>]	doorzagen
eikäörke, 't	[Mnl. <i>eencor(e)n</i> ; Hd. <i>Eichhörnchen</i>]	eekhoorn(tje)
eikëboom, d'n eik, d'n	[Mnl. <i>eke, eec, eic, eike</i> ; Eng. <i>oak(tree)</i> ; Hd. <i>Eiche (Eichbaum)</i>]	eikenboom; eik
eiléndsje, 't	[Eng. <i>island</i> ; Hd. <i>Insel</i>]	eilandje
fëzant, de	[Mnl. <i>faisaen</i> ; Fr. <i>faisan</i> ; Eng. <i>pheasant</i>]	fazant
fóntein, de	[Eng. <i>fountain</i> ; Hd. <i>Fontäne</i>]	fontein
gaws, de; gejske, 't	[Eng. <i>goose</i> ; D. (Nd.) <i>Gaus</i> ; Hd. <i>Gans</i>]	gans
graas, 't; graeske, 't	[Eng. <i>grass</i> ; Hd. <i>Gras</i>]	gras
groos, de	[Mnl. <i>groese</i> (weiland); D. (Nd.) <i>Grüse</i>]	grasveld
hèk, de	[Eng. <i>hedge</i> ; D. (Zwi.) <i>Hag</i> ; Hd. <i>Hecke</i>]	haag
helm, d'n	[Hd. <i>Sturzhelm, Integralhelm</i>]	veiligheidshelm
houtstapël, d'n	[Hd. <i>Holzstapel</i>]	houtstapel
houtzaegëri-j, de	[Eng. <i>sawmill</i> ; Hd. <i>Sägewerk</i>]	houtzagerij
huts, d'n	[D. (Zdl., Oostr.) <i>hutschen</i> (schommelen)]	mallejan
ingank, d'n	[Eng. <i>park entrance</i> ; Hd. <i>Eingang</i>]	ingang

inlandsën den, d'n	[Eng. <i>pine(-tree)</i> ; Hd. <i>Föhre</i>]	grove den
inzaege (ww.)	[Hd. <i>einsägen, ansägen</i>]	inzagen
jaorrènk, de	[Hd. <i>Jahresring</i>]	jaarring
kammi-j(j)ao, de	[D. (Zwi.) <i>Camion</i>]	vrachtwagen
kapméts, 't	[Eng. <i>pruning knife</i> ; Hd. <i>Hackmesser</i>]	kapmes; boommes
keezëlpaad, 't	[Eng. <i>gravel path</i> ; Hd. <i>Kiesweg</i>]	kiezelpad
kètting, de	[Lat. <i>catena</i> ; Mnl. <i>kettinc</i> ; Hd. <i>Kette</i>]	zaagketting
kèttingzaeg, de	[Hd. <i>Kettensäge</i>]	kettingzaag
kléffere (ww.)	[Mnl. <i>claveren</i> , Hd. <i>klettern</i>]	klimmen; klauteren
kraan, de	[Eng. <i>loading crane</i>]	hijskraan
kweeke (ww.)	[Eng. <i>to grow, to cultivate</i> , Hd. <i>züchten</i>]	kweken; verbouwen
labbërènt, 't	[Lat. <i>labyrinthus</i> , Eng. <i>labyrinth</i> , Hd. <i>Labyrinth</i>]	doolhof (van hagen en paden)
laje (ww.)	[Eng. <i>to load</i> , Hd. <i>laden</i> (volladen)]	laden
leijër, de	[Eng. <i>ladder</i> , Hd. <i>Leiter</i>]	ladder
mëtäör, de	[Laatlat. <i>motor</i> (beweger), Hd. <i>Motor</i>]	motor
mónnëmènt, 't	[Lat. <i>monumentum</i> (gedenkteken); Fr. en Eng. <i>monument</i> ; Hd. <i>Monument</i>]	monument; gedenkteken
moôrfóntein, de	[Hd. <i>Wandwaschbecken</i>]	muurfontein(tje)
oëpëlóchtëjatër, 't	[Eng. <i>open-air theatre</i>]	openluchttheater
ómzaege (ww.)	[Hd. <i>umsägen</i>]	omzagen
ówtduune (ww.)	[Hd. <i>ausholzen; verziehen</i>]	uitdunnen
ówtki-jkpos, d'n	[Hd. <i>Ausguckposten</i>]	uitkijkpost
ówtki-jktoeëre, d'n	[Hd. <i>Aussichtsturm</i>]	uitkijktoren
ówtsleipe (ww.)	[Hd. <i>schleppen</i>]	(uit)slepen
paad, 't	[Eng. <i>path</i> ; Hd. <i>Pfad</i> , (in bergen) <i>Steig</i>]	pad
parrësol, de	[Eng. <i>parasol</i>]	parasol
pippënjaer, de	[Fr. <i>pépinière</i>]	boomkwekerij
plant, de	[Mnl. <i>plante</i> ; Fr. <i>plante</i> ; Eng. <i>plant</i>]	plant
plantaasj, de	[Fr. en Eng. <i>plantation</i> ; Hd. <i>Plantage</i>]	plantage
plante (ww.)	[Eng. <i>to plant</i> , Hd. <i>pflanzen</i>]	planten
rëmork, de	[Fr. <i>remorque</i>]	aanhangwagen
rieë, de	[Eng. <i>roe, deer</i> ; Hd. <i>Reh</i>]	ree
rieëbók, de	[Eng. <i>roebock</i> ; Hd. <i>Reebock</i>]	reebok; mannetjesree
sjaal, de	[Eng. <i>tree-bark</i> ; Hd. <i>Baumrinde</i>]	boomschors
sjèlle (ww.)	[Mnl. <i>scelle</i> (schil); Hd. <i>abrinden</i>]	schillen (van bomen)
sjèlmësjj-jn, 't	[Mnl. <i>scelle</i> + Lat. <i>machina</i>]	schilmachine

sjèlsjöpke, 't	[Mnl. <i>scelle</i> + Mnl. <i>schooppe</i>]	schilschop
sjuuët, de	[Mnl. <i>schote</i> ; Eng. <i>shoot</i> ; Hd. <i>Schössling</i>]	boomscheut; loot
sleune (ww.)	[Hd. <i>beschneiden</i>]	snoeien; sleunen
spar(rëboum), de	[Eng. <i>spruce</i> ; Hd. <i>Tanne</i>]	spar
spuuëlwei, de	[Hd. <i>Spielwiese</i>]	speelweide
staer, de	[Hd. <i>Ster</i>]	stère
stam, de; stémke, 't	[Hd. <i>Baumstamm</i>]	boomstam
standbeeld, 't	[Eng. <i>statue</i> ; Hd. <i>Statue (Denkmal)</i>]	standbeeld
stieël, de; staelke, 't	[Mnl. <i>stete</i> ; Gr. <i>steeleon</i> (steel); Hd. <i>Stiel</i>]	steel
strónk, de	[Eng. <i>tree-stump</i> ; Hd. <i>Strunk</i>]	boomstronk
taam aenj, de	[Hd. <i>Hausente</i>]	tamme eend
tak, d'n; tékske, 't	[Hd. <i>Zweig</i> (dun), <i>Ast</i> (dik)]	tak
tëras, 't; teréske, 't	[Fr. <i>terrasse</i> ; Eng. <i>terrace</i> ; Hd. <i>Terrasse</i>]	terras
tóp, d'n	[Hd. <i>Baumkrone</i> , (top) <i>Baumwipfel</i>]	boomkruin; boomtop
traktäör, d'n	[Eng. <i>tractor</i> ; Hd. <i>Traktor</i>]	tractor
twieëtak, d'n	[Hd. <i>Zweitaktmotor</i>]	tweetaktmotor
twieëtakoeëlie, d'n	[Hd. <i>Zweitaktöl</i>]	tweetaktolie
veiligheidsbril, de	[Hd. <i>Schutzbrille</i>]	veiligheidsbril
vi-jver, de	[Lat. <i>vivarium</i> (visvijver); Mnl. <i>viver(e)</i>]	vijver
vówlbak, de	[Hd. <i>Abfalleimer</i>]	afvalbak
wandëlaer, de	[Eng. <i>walker</i> ; Hd. <i>Spaziergänger</i>]	wandelaar
wandële (ww.)	[Eng. <i>to walk</i> , Hd. <i>spazieren</i> , <i>wandern</i>]	wandelen
waolbieëre, de	[Hd. <i>Waldbeere</i>]	bosbessen
woepe, 't	[Eng. <i>chopper</i> ; Hd. <i>Hackbeil</i>]	hakbijl
watërleelie, de	[Eng. <i>water lily</i> ; Hd. <i>Wasserrose</i>]	waterlelie
watërstraol, de	[Eng. <i>jet of water</i> ; Hd. <i>Wasserstrahl</i>]	waterstraal
watërval, de	[Eng. <i>waterfall</i> ; Hd. <i>Wasserfall</i>]	waterval
watërvoeëgël, de	[Hd. <i>Wasservogel</i>]	watervogel
wi-jjër, de	[D. (Zdl.) <i>Weiher</i> ; Hd. <i>Teich</i>]	vijver
wilj aenj, de	[Hd. <i>Wildente</i>]	wilde eend
zaeg, de	[Eng. <i>saw</i> ; Hd. <i>Säge</i>]	zaag
zaegblaad, 't	[Eng. <i>saw (blade)</i> ; Hd. <i>Sägeblatt</i>]	zaagblad
zaegbók, de	[Eng. <i>saw horse</i> ; Hd. <i>Sägebock</i>]	zaagbok
zaege (ww.)	[Hd. <i>sägen</i>]	zagen
zaegër, de	[Eng. <i>sawyer</i> ; Hd. <i>Säger</i>]	zager

zaegmael, 't	[Eng. <i>sawdust</i> ; Hd. <i>Sägemehl</i>]	zaagmeel
zaegsël, 't	[Eng. <i>sawdust</i> ; Hd. <i>Sägespäne</i>]	zaagsel
zejling, de	[Eng. <i>seedling</i> ; Hd. <i>Sämling</i>]	zaailing
zwaan, de	[Eng. <i>swan</i> ; Hd. <i>Schwan</i>]	zwaan
zwarte aenj, de	[Hd. <i>schwarze Ente</i>]	zwarte eend

Uitdrukkingen

aaks	Dae is mèt de aaks gëmaak. Hij is niet moeders mooiste.
bi-ijl	Dae haef e gëzich wi-j e bi-ijl. Hij heeft een kwaad (nors, dreigend) gezicht.
bos	Bès-tiech in 'ne bos opgëtrokke (opgërieëte)? Wat heb jij voor slechte opvoeding gehad!
bos	Dae kos waal ówt 'ne bos kómme. Die heeft geen fatsoen.
hèk (mv. hëgke)	E kwaod wi-jf is 'n gooj däörëhèk. Een kwade vrouw beschermt het huis en houdt de boel bijeen.
hout	Dae mins is zoe(ë) magër es 'n hout. Die man is ontzettend mager.
hout	Hae is van naat hout gëmaak en haef zich gëtrokke. Hij is mismaaakt.
hout	Hae is zoe(ë) sti-jf es 'n hout. Hij is erg stram.
tak	Dae is nogal doeër de tek gëgange. Hij ziet er erg slecht uit.
tak	Maak neet zoe(ë) van d'nën tak. Stel je niet zo aan.
zaegmael	Höbs-tiech mësjujn zaegmael in d'ne kop? Ben jij dan zo dom?

10. BUS, TRAM, TREIN EN STATION

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aandri-jving, de	[Eng. <i>drive, power</i> ; Hd. <i>Antrieb</i>]	aandrijving
aanhénger, d'n	[Eng. <i>trailer</i> ; Hd. <i>Anhänger</i>]	aanhangwagen; aanhang
aankóms, de	[Eng. <i>arrival</i> ; Hd. <i>Ankunft</i>]	aankomst
affiesj, de; plakkaat, 't	[Fr. <i>affiche</i> ; Eng. <i>poster</i> ; Hd. <i>Plakat</i>]	affiche

akkuu, d'n battëri-j, de	[Hd. <i>Akkumulator, Akku</i> ; Eng. <i>battery</i>]	accumulator
ambriejaasj, de	[Fr. <i>embrayage</i> ; Eng. <i>clutch</i> ; Hd. <i>Kupplung</i>]	koppeling
ammortissäör, d'n	[Fr. <i>amortisseur</i> ; Eng. <i>shock-absorber</i> ; Hd. <i>Stoßdämpfer</i>]	schokbreker; schokdemper
ampoel, de	[Lat. <i>ampulla</i> ; Fr. <i>ampoule</i> (gloeilamp); Eng. <i>light bulb</i> ; Hd. <i>Glühlampe</i>]	gloeilamp
assëbak, d'n	[Eng. <i>ashtray</i> ; Hd. <i>Aschenbecher</i>]	asbak
baarsjók, de	[Fr. <i>pare-chocs</i> ; Hd. <i>Stoßzange</i>]	bumper
baggaasj, de	[Fr. <i>bagage</i> ; Eng. <i>luggage</i> ; Hd. <i>Gepäck</i>]	bagage
baggaasjbëndsje, 't	[Eng. <i>luggage label</i> ; Hd. <i>Anhänger</i>]	(koffer)label
baggaasjkërke, 't	[Eng. <i>luggage trolley</i> ; Hd. <i>Kofferkuli</i>]	bagagewagentje
baggaasjnëtsje, 't	[Eng. <i>luggage rack</i> ; Hd. <i>Gepäcknetz</i>]	bagagenet
baggaasjrëk, de	[Eng. <i>luggage rack</i> ; Hd. <i>Gepäckablage</i>]	bagagerek
baggaasjstikkër, de	[Eng. <i>luggage sticker</i> ; Hd. <i>Anhängeschild</i>]	bagagesticker
bank, de	[Eng. <i>bank</i> ; Hd. <i>Holzbank</i>]	bank
baskul, de	[Fr. <i>bascule</i> ; Eng. <i>bascule bridge</i> ; Hd. <i>Brückenwaage, Waage</i>]	basculebrug
battëri-j, de; akkuu, d'n	[Eng. <i>battery</i> ; Hd. <i>Batterie</i>]	batterij; accumulator
bëfët, 't	[Eng. <i>buffet</i> ; Hd. <i>Büfet</i>]	buffet
bëkleijing, de	[Eng. <i>seat upholstery</i> ; Hd. <i>Polsterung, Bezug</i>]	bekleding
bëroo, de	[Eng. <i>office</i> ; Hd. <i>Büro</i>]	kantoor
bjël, de	[Fr. <i>bielle</i> ; Hd. <i>Treibstange</i>]	drijfstang
boeëvëdèk, 't	[Eng. <i>upper deck</i> ; Hd. <i>Oberdeck</i>]	bovendek
boeëvëleijing, de	[Eng. <i>overhead wires</i> ; Hd. <i>Oberleitung</i>]	bovenleiding; trolleydraad
boezjie, de	[Fr. <i>bougie</i> ; Hd. <i>Kerze</i>]	bougie
boezjiekabël, de	[Fr. <i>cable de bougies</i> ; Hd. <i>Zündkabel</i>]	bougiekabel
bómmëltrejn, de	[Eng. (Am.). <i>local train</i> ; Eng. <i>slow train</i> ; Hd. <i>Bummelzug</i>]	stoptrein
bookëwinkël, de	[Fr. <i>librairie</i> ; Eng. <i>bookshop</i> ; Hd. <i>Buchladen</i>]	boekhandel; boekwinkel
bösbaan, de	[Eng. <i>buslane</i> ; Hd. <i>Fahrspur für Busse</i>]	busbaan; busvak
bösdeens, de	[Eng. <i>bus service</i> ; Hd. <i>Busverkehr</i>]	busdienst

böske, 't	[Eng. <i>minibus</i> ; Hd. <i>Kleinbus</i>]	minibus; busje
böskötsje, 't	[Eng. <i>shelter</i> ; Hd. <i>Wartehäuschen an der Bushaltestelle</i>]	bushokje; wachhuisje
bössjoffäör, de	[Eng. <i>bus driver</i> ; Hd. <i>Busfahrer</i>]	buschauffeur
breevëbö, de	[Eng. (Am.) <i>mailbox</i> ; Eng. <i>postbox, letterbox</i> ; Hd. <i>Briefkasten</i>]	brievenbus
daâg van aankóms, d'n	[Eng. <i>day of arrival</i> ; Hd. <i>Ankunftstag</i>]	aankomsttag; dag van aankomst
daakkabël, d'n	[Eng. <i>roof cable</i> ; Hd. <i>Dachkabel</i>]	dakkabel
dasjboard, 't	[Eng. <i>dashboard</i> ; Hd. <i>Instrumentenbrett</i>]	dashboard; instrumentenpaneel
deensreegëling, de	[Eng. <i>timetable</i> ; Hd. <i>Fahrplan</i>]	dienstregeling
délkoo, d'n	[Fr. <i>delco</i> ; Hd. <i>Zündverteiler</i>]	verdeelkop; stroomverdeler
dibbrëjaasj, de	[Fr. <i>débrayage</i> ; Hd. <i>Auskoppelung</i>]	ontkoppeling
diezëllokkëmëtief, d'n	[Eng. <i>diesel railcar</i> ; Hd. <i>Diesellokomotive</i>]	diesellocomotief
diezëlmëtäör, d'n	[Eng. <i>diesel engine</i> ; Hd. <i>Dieselmotor</i>]	dieselmotor
diezëltrejn, d'n	[Eng. <i>diesel train</i> ; Hd. <i>Diesetriebwagen</i>]	dieseltrein
dimarräör, d'n	[Fr. <i>démarreur</i> ; Eng. <i>starter motor</i> ; Hd. <i>Startmotor</i>]	startmotor
döbbël vouwduuër, de	[Eng. <i>double folding door</i> ; Hd. <i>Falttür</i>]	dubbele vouwdeur
döbbël zitplaats, de	[Eng. <i>double seat</i> ; Hd. <i>Zweisitzer</i>]	dubbele zitplaats; tweezitsbank
döbbëldëkkër, d'n	[Eng. <i>double-decker bus</i> ; Hd. <i>Doppeldecker</i>]	dubbeldekker
doeërgank, d'n	[Eng. <i>corridor</i> ; Hd. <i>Durchgang</i>]	doorgang(ssysteem)
drökknóp, d'n	[Eng. <i>push button</i> ; Hd. <i>Druckknopf</i>]	drukknop
drökmaetër, d'n	[Eng. <i>pressure gauge</i> ; Hd. <i>Druckmesser</i>]	drukmeter
êrmläön, de	[Eng. <i>armrest</i> ; Hd. <i>Armlehne</i>]	armleuning
ésprëstrejn, d'n	[Eng. <i>express train</i> ; Hd. <i>Schnellzug, D-Zug, Express</i>]	expres; sneltrein
faar, de	[Fr. <i>phare</i> ; Eng. <i>headlight, headlamp</i> ; Hd. <i>Scheinwerfer</i>]	koplamp; koplicht; groot licht
fërredoo, de	[Fr. <i>ferodo</i> (merknaam), <i>sabot de frein</i> ; Eng. <i>brake shoe</i> ; Hd. <i>Bremsbacke</i>]	remschoen
fluit van de lokkëmëtief, de	[Eng. <i>whistle</i> ; Hd. <i>Pfiff einer Lokomotive</i>]	fluit van de locomotief

frin mëtäör, de	[Fr. <i>frein moteur</i> ; Eng. <i>vacuum brake</i> ; Hd. <i>Motorbremse</i>]	rem op de motor; motorrem
frin, de	[Fr. <i>frein</i> ; Hd. <i>Bremse</i>]	rem
gardëboe, de	[Fr. <i>garde-boue</i> ; Hd. <i>Kotflügel</i>]	spatbord
gërdi-jn, de	[Eng. <i>curtain</i> ; Hd. (glasgordijn) <i>Gardine</i>]	gordijn
gëzèt, de	[It. <i>gazetta</i> ; Fr. <i>gazette</i> ; Eng. <i>newspaper</i> ; Hd. <i>Zeitung</i>]	krant; dagblad
ginnëratër, de	[Eng. <i>generator</i> ; Hd. <i>Generator</i>]	generator
halt, de,	[Eng. <i>bus stop</i> ; Hd. <i>Haltestelle</i>]	halte; stopplaats
handbaggaasj, de	[Eng. <i>hand luggage</i> ; Hd. <i>Handgepäck</i>]	handbagage
handfrin, d'n	[Fr. <i>frein à main</i> ; Eng. <i>handbrake</i> ; Hd. <i>Handbremse</i>]	handrem
harmooniekaduuër, de	[Hd. <i>Harmonikatür</i>]	harmonicadeur
hoeëgspanning, de	[Eng. <i>high-tension</i> ; Hd. <i>Hochspannung</i>]	hoogspanning
hölpdéens, d'n	[Eng. <i>emergency service</i> ; Hd. <i>Hilfsdienst</i>]	hulpdienst; nooddienst
hoofsjakëlaer, d'n	[Eng. <i>main switch</i> ; Hd. <i>Hauptschalter</i>]	hoofdschakelaar
ieërsteklas (aafdeiling), de	[Eng. <i>first-class (section)</i> ; Hd. <i>erste Klasse</i>]	eersteklas(afdeling)
i-jzëre wieëg, d'n	[Fr. <i>chemin de fer</i> ; Eng. <i>railway</i>]	spoorweg
ingank, d'n	[Eng. <i>entrance</i> ; Hd. <i>Eingang</i> , (m.b.t. de trein) <i>Einstieg</i>]	ingang
instapduuër, de	[Eng. <i>entrance door</i>]	instapdeur
instappe (ww.)	[Eng. <i>to get in, to board</i> ; Hd. <i>einsteigen</i>]	instappen
intërsittie, d'n	[Eng. <i>intercity train</i> ; Hd. <i>Intercity(zug)</i>]	intercity(trein)
kabbien (van de sjoffäör), de	[Fr. <i>cabine</i> ; Eng. <i>cab, cabin</i> ; Hd. <i>Fahrerhaus</i>]	bestuurderscabine; bestuurdershokje
kammi-j(j)ao mèt oplëgkër, de	[Eng. <i>articulated truck</i> ; Hd. <i>Sattelzug</i>]	truck met oplegger
kappoo, de	[Fr. <i>capot</i> ; Hd. <i>Motorhaube</i>]	motorkap
këlas, de	[Fr. <i>culasse</i> ; Hd. <i>Zylinderkopf</i>]	cilinderkop
kërdanas, de	[Fr. <i>cardan</i> ; Hd. <i>Kardanwelle</i>]	aandrijfas; cardanas
këtsjów, de	[Eng. <i>rubber, caoutchouc</i> ; Hd. <i>Kautschuk</i>]	rubber, caoutchouc
keulwatër, 't	[Eng. <i>cooling water</i> ; Hd. <i>Kühlwasser</i>]	koelwater
killëmëtrik, de	[Fr. <i>compteur kilométrique</i> ; Eng. <i>mil(e)ometer</i> ; Hd. <i>Kilometerzähler</i>]	kilometerteller
klapstool, de	[Eng. <i>folding seat</i> ; Hd. <i>Klappstuhl</i>]	klapstoel

klaptäöfelke, 't	[Eng. <i>fold-away table</i> ; Hd. <i>Klapptisch</i>]	klaptafeltje
klinjëtäör, de	[Fr. <i>clignoteur</i> ; Eng. <i>direction indicator</i>]	richtingaanwijzer
klóws, de	[Eng. <i>safe, strongbox</i> ; Hd. <i>Schließfach</i>]	kluis
knóp, de; knupke, 't	[Eng. <i>control switch</i> ; Hd. <i>Bedienungsknopf</i>]	bedieningsknop
koepee, de	[Eng. <i>compartment</i> ; D. (Oostr.) <i>Coupé</i> ; Hd. <i>Abteil</i>]	coupé
koepeeduuër, de	[Eng. <i>compartment door</i>]	coupédeur
koepeevinstërke, 't	[Eng. <i>compartment window</i> ; Hd. <i>Abteifenster</i>]	coupéraam
kómprésäör, de	[Eng. <i>compressor</i> ; Hd. <i>Kompressor</i>]	compressor
kóntaenër, de	[Eng. <i>container</i> , Hd. <i>Container</i>]	container
kóntrëläör, de; kóndëktäör, de	[Fr. <i>contrôleur</i> ; Eng. <i>ticket inspector</i> ; Hd. <i>Straßenbahnkontrolleur</i> , Hd. <i>Eisenbahnkontrolleur</i> , Hd. <i>Fahrkartenkontrolleur</i>]	kaartjesknipper; controleur
kóntrollémpke, 't	[Eng. <i>signal light</i> ; Hd. <i>Kontrolllampe</i>]	controlelamp(je)
koppëlstang, de	[Eng. <i>drawbar, dragbar</i> ; Hd. <i>Kuppelstange</i>]	koppelstang
kopsteun, de	[Eng. <i>headrest</i> ; Hd. <i>Kopfstütze</i>]	hoofdsteun
kuuëke, de	[Eng. <i>kitchen</i> ; Hd. <i>Küche</i>]	keuken
laje (ww.)	[Eng. <i>load</i> ; Hd. <i>laden</i>]	laden
lajing, de	[Eng. <i>load</i> ; Hd. <i>Ladung</i>]	lading
lansëm vare	[Eng. <i>proceed at low speed</i> ; Hd. <i>langsam fahren</i>]	(seinstand) 'langzaam rijden'
lavvëboo, de	[Eng. <i>lavabo, washbasin</i> ; D. (Zwi.) <i>Lavabo</i>]	wastafel
leechsein, 't	[Eng. <i>colour light</i> ; Hd. <i>Lichtsignal, Lichtzeichen</i>]	lichtsein; lichtsignaal
lokkëmëtief, de	[Eng. <i>locomotive</i> ; Hd. <i>Lokomotive</i>]	locomotief
lokkèt, 't	[Eng. <i>ticket office</i> ; Hd. <i>Schalter</i>]	loket
loupbrök, de	[Eng. <i>bridge to the platform</i> ; Hd. <i>Fußgängerüberführung</i>]	loopbrug
luidsprieëker, de	[Eng. <i>(loud)speaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecher</i>]	luidspreker
m(w)ajjeu, de	[Fr. <i>moyeu</i>]	wielnaaf
marsjpiee, de	[Fr. <i>marchepied</i> ; Hd. <i>Trittbrett</i>]	opstapplankje; treeplank
massjienis, de	[Eng. <i>engine driver</i> ; Hd. <i>Lokführer</i>]	machinist
mattërjaolkis, de	[Eng. <i>tool box</i> ; Hd. <i>Werkzeugkasten</i>]	gereedschapskist

mazzoet, de	[Fr. <i>mazout</i> ; Hd. <i>Dieselmkraftstoff</i>]	diesel(olie)
mëttäör, de	[Fr. <i>moteur</i> ; Hd. <i>Motor</i>]	motor
middëgank, de	[Eng. <i>central gangway</i> ; Hd. <i>Mittelgang</i>]	middenpad; gangpad
mieniebös, de	[Eng. <i>minibus</i> ; Hd. <i>Kleinbus</i>]	minibus
noe(ë)dsein, 't	[Eng. <i>distress signal</i> ; Hd. <i>Notsignal</i>]	noodsein
nummërplaat, de	[Fr. <i>plaque d'immatriculation</i>]	kentekenplaat
óngëlök, 't	[Eng. <i>traffic accident</i> ; Hd. <i>Verkehrsunfall</i>]	verkeersongeluk
óngërstël, 't	[Eng. <i>underframe</i> ; Hd. <i>Fahrgestell</i>]	onderstel
oplëgkër, d'n	[Eng. <i>trailer</i> ; Hd. <i>Aufleger</i>]	oplegger
ówtstapduu(ë)r, de	[Eng. <i>exit door</i>]	uitstapdeur
ówtstappe (ww.)	[Eng. <i>to get off, to get out</i> ; Hd. <i>aussteigen</i>]	uitstappen
ówtstëpke, 't	[Eng. <i>trip, excursion</i> ; Hd. <i>Ausflug</i>]	plezierreis; uitstapje
pallët, de en 't	[Eng. <i>pallet</i> ; Hd. <i>Palette</i>]	laadbord; pallet
parkeere (ww.)	[Eng. <i>to park</i> ; Hd. <i>parken</i>]	parkeren
parrëpluj, de	[Fr. <i>parapluie</i> ; Eng. <i>umbrella</i> , Hd. <i>Regenschirm</i>]	paraplu
përon, 't	[Eng. <i>platform</i> ; D. (Zwi.) <i>Perron</i> ; Hd. <i>Bahnsteig</i>]	perron
persés, 't	[Eng. <i>fine</i> ; Hd. <i>Bußgeldbescheid</i>]	verkeersboete; bekeuring
pinkër, de	[Eng. <i>flashing light, blinker</i> ; Hd. <i>Blinkleuchte, Blinker</i>]	verkeerslicht; knipperlicht
pistóng, de	[Fr. en Eng. <i>piston</i> ; Hd. <i>Kolben</i>]	cilinder, zuiger
plaat, de	[Eng. <i>traffic sign</i> ; Hd. <i>Verkehrsschild</i>]	verkeersbord
plaats, de	[Eng. <i>seat</i> ; Hd. <i>Sitzplatz</i>]	zitplaats
plakkaat, 't	[Eng. <i>poster, placard</i> ; Hd. <i>Plakat</i>]	affiche; aanplakbiljet
poe(ë)n, de	[Fr. <i>baiser</i> ; Eng. <i>kiss</i> ; Hd. <i>Kuss</i>]	kus
pollis, de; pëlis, de	[Eng. <i>policeman</i> ; Hd. <i>Polizist</i>]	agent; politieman
raddie(j)attäör, de	[Eng. <i>radiator</i> ; Hd. <i>Radiator</i>]	radiator
ranzjeere (ww.)	[Eng. <i>to shunt</i> ; Hd. <i>rangieren</i>]	rangeren
ranzjeerstasie, de	[Fr. <i>gare de triage</i> ; Eng. <i>shunting yard</i> ; Hd. <i>Rangierbahnhof</i>]	rangerstation
reisbëroo, de	[Eng. <i>travel agency</i> ; Hd. <i>Reisebüro</i>]	reisbureau
reisbësji-jving, de	[Eng. <i>travel story, travel book</i> ; Hd. <i>Reisebeschreibung</i>]	reisbeschrijving
reisbi-jstand, de	[Eng. <i>travel insurance</i> ; Hd. <i>Reiseunfallversicherung</i>]	reisbijstands- verzekering

reishös, de	[Eng. <i>coach</i> ; Hd. <i>Reisebus</i>]	touringcar
reisdag, de	[Eng. <i>travelling day</i> ; Hd. <i>Reisetag</i>]	reisdag
reisgids, de	[Eng. <i>travel brochure, guidebook</i> ; Hd. <i>Reiseführer, Führer</i>]	reisgids
reisköste, de	[Eng. <i>travelling expenses</i> ; Hd. <i>Fahr(t)kosten</i>]	reiskosten
reispas, de	[Eng. <i>passport</i> ; Hd. <i>Reisepass</i>]	reispas
reisweeg, de	[Eng. <i>baby basket</i> ; Hd. <i>Babytragetasche</i>]	reiswieg
reiziggër, de	[Eng. <i>traveller</i> ; Hd. <i>Reisende(r)</i>]	reiziger
rèstërao, de	[Fr. en Eng. <i>restaurant</i> ; Hd. <i>Restaurant</i>]	restaurant
rezérfraad, 't	[Eng. <i>spare wheel</i> ; Hd. <i>Reserverad</i>]	reservewiel
rizzërveere (ww.)	[Eng. <i>to book</i> ; Hd. <i>reservieren lassen, buchen</i>]	reserveren
rökläön, de	[Eng. <i>backrest</i> , Hd. <i>Rückenlehne</i>]	rugleuning
róndél, de	[Fr. <i>rondelle</i> ; Hd. <i>Unterlegscheibe</i>]	ringetje; opvulring; moerplaatje
rót, de; i-jzëre wieëg, d'n	[Fr. <i>voie ferrée</i> ; Eng. <i>track, rails</i> ; Hd. <i>Gleis, Eisenbahngleis</i>]	spoor; spoorrails
rówtësproejër, de	[Eng. <i>windshield washer</i> ; Hd. <i>Scheibenwascher</i>]	ruitensproeier
rówtëwissër, de	[Eng. <i>wiper</i> ; Hd. <i>Scheibenwischer</i>]	ruitenvisser
seinêrm, de	[Eng. <i>signal arm</i>]	seinarm
seinhujske, 't	[Eng. <i>signalbox</i> ; Hd. <i>Stellwerk</i>]	seinhuis
seinleech, 't	[Eng. <i>signal light</i> ; Hd. <i>Signallicht</i>]	seinlicht
seinman, de	[Eng. <i>signalman</i> ; Hd. <i>Signalgeber</i>]	seingever
seinpaol, de	[Eng. <i>signal pole</i> ; Hd. <i>Signalmast</i>]	signaalpaal
sëpap, de	[Fr. <i>soupape (d'échappement)</i> ; Hd. <i>Ventil</i>]	ventiel (van een binnenband)
sigmënte, de (mv.)	[Fr. <i>sigments de piston</i> ; Eng. <i>piston ring</i> ; Hd. <i>Kolbenringe</i>]	zuigerveren
sjappëmènt, 't	[Fr. <i>pot d'échappement</i> ; Eng. <i>exhaustpipe</i> ; Hd. <i>Auspuff</i>]	uitlaat
sjëfaasj, de	[Fr. <i>chauffage</i> ; Eng. <i>heating</i> ; Hd. <i>Heizung, Zentralheizung</i>]	centrale verwarming
sjook, de	[Eng. <i>choke</i> ; Hd. <i>Choke</i>]	choke
sjujfvinstër, de	[Eng. <i>sliding window</i> ; Hd. <i>Schiebefenster</i>]	schuifraam
slaagboom, de	[Eng. <i>level-crossing</i> ; Hd. <i>Bahnschrank</i>]	spoorboom

slaopkoepee, de	[Eng. <i>sleeping compartment</i> ; Hd. <i>Schlafwagenabteil</i>]	slaapcoupé
slaopwaggóng, de	[Eng. <i>sleeping car</i> ; Hd. <i>Schlafwagen</i>]	slaapwagon
sli-jkplaat, de; gardëboe, de	[Fr. <i>garde-boue, aile</i> ; Eng. <i>mudguard</i> ; Hd. <i>Kotflügel</i>]	spatbord
snéltrejn, de	[Eng. <i>express (train)</i> ; Hd. <i>Schnellzug</i>]	sneltrein
spoeërnummër, de; rótnummër, de	[Eng. <i>platform number</i> ; Hd. <i>Gleisnummer</i>]	spoornummer
staonplaats, de	[Eng. <i>standing (room)</i> ; Hd. <i>Stehplatz</i>]	staanplaats
staor, de	[Eng. <i>long curtain, heavy curtain</i> ; Hd. <i>Store, Übergardine</i>]	overgordijn
stasie, de	[Eng. <i>station</i> ; Hd. <i>Bahnhof, Station (halte)</i>]	station
stasieklok, de	[Eng. <i>station clock</i> ; Hd. <i>Bahnhofsuhr</i>]	stationsklok
stasiesjéf, de	[Eng. <i>stationmaster</i> ; Hd. <i>Bahnhofsvorsteher</i>]	stationschef
steurkabbiën, de	[Eng. <i>driver's cab</i> ; Hd. <i>Fahrerstand</i>]	stuurcabine
stikker, de	[Eng. <i>sticker</i> ; Hd. <i>Sticker, Aufkleber</i>]	sticker
stoeëtblok, de	[Eng. <i>buffer (stop)</i> ; Hd. <i>Prellbock</i>]	stootblok
stopplaat, de	[Eng. <i>train stop sign</i> ; Hd. <i>Haltetafel</i>]	haltebord
stoppteike, 't	[Eng. <i>stop signal</i> ; Hd. <i>Stoppsignal</i>]	halteteken; stopteken
stoumlökkëmëtief, de	[Eng. <i>steam locomotive</i> ; Hd. <i>Dampflok(omotive)</i>]	stoomlocomotief
tamboeër, d'n	[Fr. <i>tambour de frein</i> ; Hd. <i>Bremstrommel</i>]	remtrommel
TEE-trejñ, d'n	[Eng. <i>Trans-Europe Express</i> ; Hd. <i>TEE</i>]	TEE-trein; Trans-Europa-expres
tikkèt, 't; trejñkieërtsje, 't	[Fr. <i>billet</i> ; Eng. <i>ticket</i> ; Hd. <i>Ticket</i>]	spoorkaartje; treinbiljet; treinkaartje
tikkètverkoup, d'n	[Eng. <i>ticket office</i> ; Hd. <i>Kartenverkauf</i>]	kaartverkoop
tillëfoonkabbiën, de	[Eng. <i>call box</i> ; Hd. <i>Fernsprechkabine</i>]	telefooncel
toorëntèllër, d'n	[Eng. <i>revolution counter</i> ; Hd. <i>Tourenzähler</i>]	toerenteller
traej, d'n	[Eng. <i>step</i> ; Hd. <i>Stufe</i>]	trede
transformatër, d'n	[Eng. <i>transformator</i> ; Hd. <i>Transformator</i>]	transformator
trolliebös, de	[Eng. <i>trolley bus</i> ; Hd. <i>Trolleybus</i>]	trolleybus
tunnël, d'n	[Eng. <i>subway</i> ; Hd. <i>Unterführung</i>]	spoorwegtunnel
twie(ë)dëklas-(aafdeiling), de	[Eng. <i>second-class (section)</i> ; Hd. <i>zweite Klasse</i>]	tweedeklas(afdeling)
uuvërkapping, de	[Hd. <i>Bahnsteigüberdachung</i>]	stationoverkapping

vaering, de	[Eng. <i>springs</i> ; Hd. <i>Federung</i>]	vering
vare (ww.)	[Eng. <i>to ride, drive</i> ; Hd. <i>fahren</i>]	rijden
vëli-js, de	[Fr. <i>valise</i> ; Eng. <i>suitcase</i> ; Hd. <i>Koffer</i>]	valies; koffer
véntielattäör, de	[Fr. <i>ventilateur</i> ; Eng. <i>blower</i> ; Hd. <i>Ventilator</i>]	ventilator
vërbi-jstieëke (ww.)	[Eng. <i>to overtake, to pass</i> ; Hd. <i>überholen</i>]	voorbijsteken; inhalen
vërleechting, de	[Eng. <i>lightning</i> ; Hd. <i>Beleuchtung</i>]	verlichting
vërtrèkhal, de	[Eng. <i>stationhall</i> ; Hd. <i>Wartehalle</i>]	vertrekhal; stationshal
vërtrèkti-jd, de; ti-jd van vërtrèk, d'n	[Eng. <i>time of departure</i> ; Hd. <i>Abfahrt(s)zeit</i>]	vertrektijd
vies plattinee, de	[Fr. <i>vis platinées</i> ; Hd. <i>Unterbrecherkontakt</i>]	contactpunten
vietès, de	[Fr. <i>vitesse</i> ; Eng. <i>speed</i>]	snelheid; tempo
vietèsklöppël, de; lëvjee, de	[Fr. <i>levier de changement de vitesse</i> ; Eng. <i>gearlever stick</i> ; Hd. <i>Schaltknüppel</i>]	versnellingspook
vilbrèkè, de	[Fr. <i>vilebrequin</i> ; Hd. <i>Kurbelwelle</i>]	krukas
vollao, de	[Fr. <i>volant</i> , Hd. <i>Lenkrad</i>]	stuur
vootstäön, de	[Eng. <i>footrest</i> ; Hd. <i>Fußraste</i>]	voetsteun
vówlbékske, 't	[Eng. <i>litter-receptacle</i> ; Hd. <i>Abfalleimer</i>]	afvalbak(je)
vrachbreef, de	[Eng. <i>consignment note</i> ; Hd. <i>Frachtbrief</i>]	vrachtbrief
waggóng, de; waggungske, 't	[Eng. <i>wag(g)on</i> ; Hd. <i>Waggon, Wagen</i>]	wagon; spoorwagen
waog, de	[Eng. <i>weighing machine</i> ; Hd. <i>Waage</i>]	weegschaal; waag
weese, de	[Eng. <i>WC, lavatory, toilet</i> ; Hd. <i>WC, Toilette</i>]	wc; toilet
wissël vërzètte (ww.)	[Eng. <i>to turn the switch</i> ; Hd. <i>eine Weiche stellen</i>]	een wissel verzetten
wissël, de	[Eng. <i>switch</i> ; Hd. <i>Weiche</i>]	wissel
wissële (ww.)	[Eng. <i>to get shunted (shifted)</i> ; Hd. (m.b.t. treinen) (<i>die Gleise wechseln</i>)]	wisselen
wissëlottëmaat, de	[Eng. <i>change machine</i> ; Hd. <i>Geldwechselautomat</i>]	wisselautomaat
wissëlsinjaal, 't	[Eng. <i>switch signal</i> ; Hd. <i>Weichensignal</i>]	wisselsignaal
zjwin de këlas, de	[Fr. <i>joint de culasse</i> ; Hd. <i>Zylinderkopfpackung</i>]	cilinderkoppakking

Uitdrukkingen

akkuu	Mi-jnën akkuu is aaf. Ik ben helemaal uitgeput.
laje	We hawwën h'm weer gëlaje. We zaten weer met hem opgescheept.
mëtäör	Z'ne mëtäör is vërslicëete. Hij is hartpatiënt.
pistóng	Hae haef 'ne gooje pistóng. Hij geniet heel wat voorspraak.
reis	Gooj reis en de wënd(sj) vanachtër. Goed dat je weg bent!
stasie	Gank mer 'n stasie wujjër. Probeer het maar eens elders.
stasie	Hae is vööl stasies aafgëgange. Hij heeft veel cafés bezocht.
tram	De kóns miech aan m'nën tram hange. Ik trek me niets van je aan.
tram	Hae li(g)k nog in z'nën tram. Hij slaapt nog.
tram	Hae maakde van z'nën tram. Hij ging (hevig) tekeer.
tram	Iech gaon mèt de laerën tram. Ik ga te voet.
vëli-js	Hae is z'n vëli-js aan 't make. Hij ligt op sterven.

11. CARNAVAL

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE EN/OF SPECIFICATIES	AN-VERTALING
alaaf	uitroep tijdens carnavalsfeesten om mensen te verwelkomen of bij het uitbrengen van een drink	alaaf
Asgoonsdig	de eerste dag van de vastentijd, waarop mensen in de kerk een askruisje kunnen gaan halen en waarbij aan de sterfelijkheid herinnerd wordt; 's avonds gaat de carnavalsvierder 'haringbijten'	Aswoensdag

awdwi-jvëraovënd, d'n	officiële opening van het carnaval op zaterdagavond; de burgemeester overhandigt de sleutel van het stadhuis aan Z.D.H. De Prins, die tot aan de halfvastenstoet over het Vorstendom zal regeren	oudewijvenavond
awdwi-jvërbal, 't	cafégebeuren op zaterdag vóór Aswoensdag waarbij ook jonge mensen zich verkleden in oud wijf en waarbij 'Miss Awd Wi-jf' wordt gekozen in diverse cafés.	oud(e)wijkenbal
Bal Karnëval, 't	volgde het 'tienerbal' op; eerst georganiseerd door de leidsters van KSA Roodkapjes, nu i.s.m. jeugdhuis Fuego	Bal Carnaval
BAWAMA	dansgroep, ontstaan in de schoot van BAMA (Ballet Maaseik)	<u>Ballet Wammes</u> <u>Maaseik</u>
buut, de	humoristische speech door een tonprater (buutreedner) over lokale aangelegenheden, waarbij notabelen vaak niet gespaard worden; staat ook voor het spreekgestoelte van de buutreedner; [me. Lat. <i>butta</i> (kuip, tobbe); Hd. <i>Bütte</i>]	carnavalsspeech of carnavalstobbe
dansmarieke, 't	zie 'mazzjoorèt'	dansmarieke
einsëlgënger, d'n	iemand die in zijn eentje van vastenavond wil genieten of die tijdens de halfvastenstoet een eenmansperformance ten beste geeft; [Hd. <i>Einzelgänger</i>]	einzelgänger
fiëstëlikheede, de	de feestelijke bijeenkomsten van carnavalisten tijdens het carnavaliseizoen	festiviteiten; feestelijkheden
Gölje Wammës, 't	onderscheiding, door Het Heilig Wammes uitgereikt aan wie zich bijzonder verdienstelijk maakte in het Maaseiker socio-culturele leven	Gulden Wammes
groeëtriddër, de	lid van de Raad van Elf en als dusdanig een kernlid van Het Heilig Wammes	grootridder
Groeëtriddërs van Het Heilig Wammës, de	andere benaming voor de actieve 'Raad van Elf'	Grootridders van Het Heilig Wammes

groep, de	aantal mensen die samen deelnemen aan de carnavalsstoet	groep; carnavalsgroep
hawfvaste	vierde zondag in de vastentijd; [Hd. <i>Mittfasten</i>]	halfvasten
hawfvastëstoet, d'n	stoet die sinds 1865 met halfvasten jaarlijks – met uitzondering van de oorlogsjaren – door de straten trekt	halfvastenstoet
Heilig Wammës, Het	opgericht in 1949; heette sinds 1952 'Raad van Grootridders van Het Heilig Wammes'; in 1971 gesplitst in 'Raad van Elf' en 'Prinsenraad'; 'De Raad van Elf' noemen we ook 'De Grootridders van Het Heilig Wammes'	Het Heilig Wammes
hieëringbi-jte, 't	haring eten; op Aswoensdag in de Maaseiker cafés; [Hd. <i>Heringessen</i>]	haringbijten
hoofprijs, d'n	prijs, toegekend aan de beste groep of wagen tijdens de halfvastenstoet	hoofdprijs
jeugprins, de	tiener die tijdens het carnavalsseizoen aan de zijde van de carnavalsprins over het vorstendom regeert	jeugdprins
jeugzitting, de; kènjërzitting, de	tijdens de kinderzitting wordt de jeugdprins tot 'Jeugdprins van Het Heilig Wammes van Maaseik' uitgeroepen; hij zwaait dan een jaar de scepter	kinderzitting
karnëval(s)stoet, de	[Hd. <i>Karnevalszug</i>]	carnavalsstoet; carnavalsoptocht
karnëval, de	de 2 (soms 3) dagen vóór de veertigdagentijd, dus tot aan Aswoensdag; [It. <i>carnevale</i> (de tijd van de onthouding van vlees); Fr. <i>carnaval</i> ; Eng. <i>carnival</i> ; Hd. <i>Karneval</i>]	carnaval
Karnëvallissiema	liedjeswedstrijd, ingericht door LIVEKE (zie ald.); zoekt jaarlijks naar het beste Limburgse carnavalsliedje	Carnavallissima
karnëvalsaktievieteit, de	aan carnaval gerelateerde activiteit of gebeurtenis die binnen de carnavalsperiode plaats heeft	carnavalsgebeuren

karnëvalsgék, de	vooral bezig met straatcarnaval op maandag en dinsdag vóór Aswoensdag; had vroeger een nummer op zijn rug dat hij bij de gemeente moest halen	carnavalsvierder; carnavalsganger; carnavalsgek
karnëvalsgëzèt, de	zie ‘ <i>vastëlaovësgëzèt</i> ’	carnavalskrant
karnëvalskëstum, ’t	carnavalspak, dat de carnavalsvierder tijdens de carnavalsdagen draagt; [Hd. <i>Karnevalskostüm</i>]	carnavalspak; carnavalskleding
karnëvalsleedsje, ’t	zangers van zulke liedjes zijn o.a. Wiel Janssens, Herman Hendrix, Baer Houben, Bart Verhulst, Huub Vermeulen, Baer Vanminsel en Tjeu Deckers; [Hd. <i>Karnevalslied</i>]	carnavalsliedje
karnëvalsmaond(sj), de	maand waarin carnaval valt	carnavalsmaand
karnëvalsmëzi-jk, ’t	muziek die typisch is voor carnaval; hiervoor zorgen (in de stoet) verschillende harmonieën, muziekgroepen en ‘zatte’ harmonietjes; er zijn verschillen tussen de regio’s	carnavalsmuziek
karnëvalssëzówn, ’t	wordt geopend met de jaarlijkse mis in het dialect voor de overleden grootridders, prinsen en jeugdprinsen; het seizoen loopt van 11 november tot halfvasten	carnavalsseizoen
karnëvalssjlagër, de	carnavalslied dat bijzonder in de smaak valt	carnavalsschlager
karnëvalstrëdi-jsie, de	gewoontes en gebruiken die m.b.t. carnaval worden doorgegeven aan nieuwe generaties	carnavalstraditie
karnëvalsveerdër, de; -veerstër, de	man of vrouw die carnaval viert	carnavalsganger; carnavalsvierder
karnëvalsvëreinigging, de	vereniging die het carnavalsgebeuren in leven houdt en in goede banen leidt	carnavalsvereniging
kënjërbal, ’t	in het parochiecentrum georganiseerd door de leidsters van de Roodkapjes; kinderen zijn mooi verkleed; jeugdprins en ‘grote prins’ dansen ook mee	kinderbal

kènjèrkarnèval, de	kinderen nemen deel aan de halfvastenstoet, het straatcarnaval, de jeugdzitting, de kinderstoet en het kinderbal	kindercarnaval
kènjèrstoet, de	met medewerking van de scholen trekken wel 1.000 kinderen door de straten van de stad	kinderstoet
kènjèrzitting, de	kinderen laten zien wat ze kunnen; ze worden geholpen door ouders, carnavalsverenigingen en jeugdbewegingen; tijdens de kinderzitting wordt de jeugdprins tot 'Jeugdprins van Het Heilig Wammes van Maaseik' uitgeroepen; hij zwaait dan een jaar de scepter	kinderzitting
kloonjèstoet, de	trekt op carnavalsdinsdag door de straten; iedere wijk doet mee met een groep clowns; nadien wordt op de Markt een 'wejmèske' (zie ald.) opgelaten aan een tros ballonnen	clownsstoet
Knapkoekèrs, de	opgericht in 1960; heel bijzonder uitgedost; zijn talloze keren opgetreden, zowel in het buitenland als in de Maaseiker halfvastenstoet	De Knapkoekers
Knapkookbloezèrs, de	ontstaan in 1969; treden op in binnen- en buitenland; werken mee met Het Heilig Wammes; maken concertreizen; uitgegroeid tot carnavalskapel	De Knapkookblazers
LIVEKE	federatie van 14 carnavalsverenigingen die sinds 1975 waakt over het carnavalsgebeuren	Limburgse Vereniging Karnavals-Evenementen
loe(p)ke, 't	(half) masker, gedragen tijdens een gemaskerd bal; [Fr. <i>loup</i>]	oogmasker
mazzjoorèt, de	meisje dat vooral in carnavalsoptochten meeloopt in muziekkorpsen; draagt fantasie-uniform en tamboer-majoorstok	majorette; dansmarieke

mómmëgëzich, 't	masker dat carnavalsgangers dragen; [Mnl. <i>mom(me)</i> , <i>mumme</i> (masker); Sp. <i>momo</i> (grijns)]	carnavalsmasker
MSK-plékker, de	sticker (zelfklever) met de letters MSK	MSK-sticker
ómloop, d'n	parcours dat de halfvastenstoet aflegt	parcours; omloop (gew.)
Orde van Vërdeenste, de	ordeteken, door Het Heilig Wammes, uitgereikt aan wie zich bijzonder verdienstelijk maakte voor het Maaseiker carnaval	Orde van Verdienste
paat, de	dame die de nieuwe prins een jaar lang begeleidt bij zijn prinselijke verplichtingen	meter
pas van het Vorstendom Maaseik, de	was bestemd voor de medewerkers van Het Heilig Wammes	identiteitskaart van Het Heilig Wammes
pieëtër, de	man die de nieuwe prins een jaar lang begeleidt bij zijn prinselijke verplichtingen	peter
praolwage, de	mooi versierde wagen in de carnavalsstoet	praalwagen
Prins, de; Prins Karnëval, de	wordt tijdens de prinsenpronkzitting tot 'Prins van Het Heilig Wammes van Maaseik' uitgeroepen en zwaait dan een jaar de scepter; [Hd. <i>Prinz Karneval</i>]	Prins van Het Heilig Wammes van Maaseik; Prins Carnaval
prinsëbal, 't	bal waarin de nieuwe prins aan het publiek wordt voorgesteld	prinsenbal
prinsëjaor, 't	jaar waarin een prins carnaval in functie is; begint op 11 november	prinsenjaar
prinsënti-jd, de	periode van één jaar waarin een prins-carnaval actief is	prinsentijd
prinsëprónkzitting, de	zie ' <i>prinsëzitting</i> '	prinsenpronkzitting
prinsëwage, de	mooi versierde wagen waarop de Prins Carnaval tijdens de halfvastenstoet door de straten trekt	prinsenwagen

prinsëzitting, de	carnavalsshow die ieder jaar in januari plaatsvindt in de Wammestempel op Sint-Jansberg; die zitting wordt opgeluisterd door heel wat artiesten én door de leden van ‘De Raad van Elf’ en de Oud-Prinsen; hoogtepunt is het bekend maken van de nieuwe prins	prinsenzitting
Raod van Awd-Prinse, de	telt enkel leden die ‘Prins van het Vorstendom Maaseik’ zijn geweest; oud-prinsen worden in deze Raad met liefde en warmte opgevangen; organiseert een vastenavondnamiddag en een restaurantdag	Raad van Oud-Prinsen
Raod van Groeëtriddërs van Het Heilig Wammës, de	naam die de stichters van Het Heilig Wammes in 1952 aannamen	Raad van Grootridders van Het Heilig Wammes
Raod van Ölf, de	in 1971 werd de vereniging gesplitst in een actieve ‘Raad van Elf’ (nl. ‘De Grootridders van Het Heilig Wammes’) en de ‘Prinsenraad’	Raad van Elf
Raod van Zieëve, de	de naam die de 7 stichters van Het Heilig Wammes in 1949 aannamen	Raad van Zeven
rëgeere (ww.)	als Prins-Carnaval of als Vorst heersen over het Vorstendom Maaseik en dit tijdens de carnavalstijd	heersen; besturen; gezag uitoefenen
rëstëraodaâg, de; bikkëmènt, ’t	dag waarop de oud-prinsen hun ‘eetfestijn’ organiseren; iedereen welkom; [Barg. <i>bikkement</i> (eetbare waren, spijzen)]	restaurantdag
Róf Slóf	‘ <i>zaat hërmeni-jke</i> ’	
Sjoeën van Wujd	‘ <i>zaat hërmeni-jke</i> ’ dat in 1992 van start ging en van 12 naar 26 leden uitgroeide	‘Mooi van ver’
straotkarnëval, de	leeft in MSK op maandag en dinsdag vóór Aswoensdag	straatcarnavals- viering
tienërbal, ’t	verkleed tienerbal voor grotere kinderen; had plaats in het parochiecentrum; werd georganiseerd door de leidsters van KSA Roodkapjes	tienerbal

tónkwatsjër, d'n	feestredenaar met veel humor, die mensen een spiegel voorhoudt tijdens feestelijkheden in de carnavalsperiode	buutreedner
vastëlaovënd veere (ww.)	kwan hier al in 1575 voor; kreeg sinds 1865 een min of meer georganiseerde stoet tijdens halfvasten; nu georganiseerd door Het Heilig Wammes	vastenavond vieren
vastëlaovënd, de	de 2 (soms 3) dagen vóór Aswoensdag, waarop men carnaval viert; [D. (Keuls) <i>Fastelovend</i> ; D. (Oostr., Zdl.) <i>Fasching</i> ; Hd. <i>Fastnacht</i>]	vastenavond
vastëlaovëndmiddig, de	een jaarlijkse activiteit van 'De Awd-Prinse van 't Vorstëndóm Mëzeik'	vastenavond-namiddag
vastëlaovësdaag, de (mv.)	de beide dagen (maandag en dinsdag) vóór Aswoensdag	carnavalsdagen
vastëlaovësgësjiënis, de	relaas over het carnavalsgebeuren of over één bepaalde gebeurtenis tijdens een bepaalde carnavalsperiode	vastenavond-geschiedenis
vastëlaovësgëzèt, de	ontstaan in 1955 op initiatief van Tony Van Wijck; de redactie steekt de draak met allerlei, vooral politieke situaties; mopjes, schimpscheuten, nieuws over de stoet en over carnaval zijn vaste rubrieken; volledig in Maaseiker dialect; zeer humoristisch	vastenavondkrant
vastëlaovësleefste, de	vrouw of meisje met wie een carnavalsganger 'omgaat' tijdens de carnavalsdagen	carnavalsvriendin
vastëlaovësmaondig, de	de maandag vóór Aswoensdag en tweede dag van carnaval	vastenavondmaandag
vastëlaovëszóndig, de	de zondag vóór Aswoensdag en de eerste dag van carnaval	vastenavondzondag
vastëlaovëszot, de	carnavalsganger die (gemaskerd) deelneemt aan de viering van vastenavond	vastenavondgek
vërkleije, zich (ww.)	iets of iemand anders proberen uit te beelden door ongewone kleren aan te trekken; [Hd. <i>sich verkleiden</i>]	zich vermommen

Vërlaakkloonje, de	bekendste clownsgroep; ontstaan in 1981 bij de eerste ‘ <i>kloonjèstoet</i> ’; behaalde(n) allerlei prijzen	Verlaakclowns
vèrtèlsëlke van ’t wejmëske, ’t	een verhaal over een wambuis die door een bedelaar (bohemer) aan de Maas (Bleumerpoort) werd achtergelaten; volgens de plaatselijke sage bewoog dit kledingstuk wegens de talloze vlooien die erin zaten; de carnavalsvereniging is ernaar genoemd.	verhaaltje van het wambuisje
Vloeëjkuuëning, De	kunstwerk aan de Hepperpoort, dat de Maaseiker vastenavond- en halfvastentraditie voorstelt; is van de bronskunstenaar Jan Praet	De Vlooiënkonink
Vors, de	Vorst en Algemeen Voorzitter van het H. Wammes; de Vorst is hoofd van het Vorstendom Maaseik; [Hd. <i>Fürst</i>]	vorst
Vorstëndóm, ’t	tijdens de vastenavondzitting van 1974 werd MSK tot Vorstendom uitgeroepen als gevolg van de toenmalige gemeentefusieplannen; [Hd. <i>Fürstentum</i>]	Vorstendom
WAM, de	eigen munt van het Vorstendom Maaseik	WAM (munt)
wammës, ’t en de	1 wambuis, kort mannenjasje; 2 symbool van de Maaseiker carnavalsvereniging; zie ‘ <i>vèrtèlsëlke van ’t wejmëske</i> ’; 3 carnavalsvierder van het Vorstendom Maaseik; [Hd. <i>Wams</i> (wambuis)]	1 wambuis; 2 symbool van de Maaseiker carnavalsvereniging; 3 Maaseiker carnavalsvierder;
Wammëse, de	zie ook ‘ <i>wejmëske</i> ’; [Lat. <i>wambesio</i> (gewatteerd onderkleed); Oudfr. <i>wambais</i> ; Hd. <i>Wams</i> (wambuis)]	carnavalsvierders van het vorstendom Maaseik
wammëseurke, ’t	brengt op radio LRM liedjes en carnavalsnieuws	wammesuurkje
Wammësgëzèt, de	zie ‘ <i>vastëlaovësgëzèt</i> ’	Wammeskrant
Wammësklub, de	begin jaren 1970 opgericht; Herbert Maas was voorzitter	Wammesclub

wejmëske, 't	het symbool van de Maaseiker carnavals-vereniging; staat ook voor 'carnavalsvierder'; verwijst naar het verhaaltje ' <i>Het wejmëske</i> '; [Mnl. <i>wambeis</i> , <i>wambues</i> (wambuis)]	dim. van 'wammes'
wi-jk, de	stadsdeel dat of buurt die bij het carnaval betrokken is; sommige wijken gaan samen	wijk
wi-jkbësteur, 't	groep mensen die de carnavalsactiviteiten in hun wijk coördineren; vergroot het gemeenschapsgevoel	wijkbestuur
wi-jkwirking, de	de activiteiten die een wijk ontwikkelt in functie van het carnaval; men streeft naar originaliteit	wijkwerking
zaat hërmeni-jke, 't	muziekgezelschap dat tijdens carnaval via typische muziek voor sfeer zorgt	dronken harmonietje
Zèngëntaere	een activiteit van Het Heilig Wammes; een deel van de 88 bekendste Maaseiker liedjes, deels in het dialect, wordt in de cafés gezongen	al zingende
zjubbëlee(j)umbook, 't	boek dat n.a.v. een carnavalsjubileum foto's, documenten en teksten m.b.t. carnaval bijeenbrengt	jubileumboek
zjubbëlee(j)umjaor, 't	een jaar waarin Het Heilig Wammes elf jaar of een veelvoud daarvan bestaat; [Hd. <i>Jubiläumsjahr</i>]	jubileumjaar
Zjus Tërlangs	was ' <i>zaat hërmeni-jke</i> ' dat in 1998 werd opgericht binnen de Wijk Overbeek; trad vooral tijdens het carnavalsseizoen op in de beide Limburgen	'Net ernaast'

12. DIEREN (WILDE INHEEMSE)

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aenj, de wilj	[Lat. <i>anas</i> ; Mnl. <i>eynt</i> , <i>eent</i> , <i>ent</i>]	wilde eend zwemvogel; veel soorten

beevër, de	[Oudeng. <i>beofor</i> ; Eng. <i>beaver</i> ; Hd. <i>Biber</i>]	bever knaagdier; platte staart; zwemvliezen tussen tenen
das, d'n	[van Lat. <i>texere</i> (timmeren); Hd. <i>Dachs</i>]	das marterachtige; stevig voorkomen; woont in een hol
eegël, d'n	[Gr. <i>echinos</i> ; Mnl. <i>eghel</i> ; Hd. <i>Igel</i>]	egel insecteneter; spitse neus; stekels op rug; rolt zich bij gevaar op en zet stekels dan overeind
eikäörke, 't	[Mnl. <i>eencor(e)n</i> ; Hd. <i>Eichhörnchen</i>]	eekhoortje knaagdiertje; levendig; slank gebouwd; staart is erg behaard
fëzant, de	[Gr. <i>phasianos</i> ; Lat. <i>phasianus</i>]	fazant hoenderachtige; mooie veren; lange staart
fret, de	[Fr. <i>furet</i> ; Eng. <i>ferret</i> ; Hd. <i>Frett</i>]	fret gedomesticeerde bunzing; witachtig geel; goed op konijnenjacht
haas, d'n	[Lat. <i>canus</i> (grijs); dus genoemd naar zijn kleur; Oudeng. <i>hasu</i> (grijs); Eng. <i>hare</i>]	haas lange oren en achterpoten; gespleten bovenlip; korte staart; snel; grijsbruin
hërmeli-jn, d'n; vis, de; fis, de	[me. Lat. <i>hermelinus</i> ; Mnl. <i>hermel</i> ; Eng. <i>ermine</i>]	hermelijn roofdiertje; bruinzwart; witte vlekjes op kopje; familie van de wezel
hert, 't; hirt, 't (veroud.)	[Mnl. <i>hert(e)</i> ; Hd. <i>Hirsch</i>]	hert herkauwer; vlug; wijfje is 'hinde'
kat, de wilj	[Lat. <i>catta</i> ; Mnl. <i>cat(te)</i> ; Eng. <i>cat</i> ; Hd. <i>Katze</i>]	wilde kat roofdier; sist en blaast; huiskat stamt af van wilde kat
klaw, de	[Mnl. <i>cla(e)uwe</i> ; Eng. <i>claw</i>]	klauw nagel van roofdier of roofvogel
kni-ÿn, de wilje	[Oudfr. <i>conin</i> ; Hd. <i>Kaninchen</i>]	wild konijn lange oren; kort staartje
koeërwouf, de	' <i>wouf</i> ' verwijst naar schraapzucht; eet o.a. graan	korenwolf, wilde hamster knaagdier; leeft in open veld; legt tot 65 kg. voorraad aan

mane, de (mv.)	[Lat. <i>monile</i> ; Eng. <i>mane</i>]	manen haar in nek van paarden
marmot, de	[me. Lat. <i>marmontana</i>]	marmot; Guinees biggetje; cavia knaagdier; hier enkel als huisdier gehouden
martër, de	[Oudhd. <i>mardar</i> ; Fr. <i>martre</i>]	marter bekend voor zijn bont
pëtri-js, de	[Oudfr. <i>pertriz</i> ; Fr. <i>perdrix</i>]	patrijs fazantachtige vogel; in België bedreigd
rie(ë), 't en de	[Mnl. <i>re(e)</i> ; Eng. <i>roe</i> ; Hd. <i>Reh</i>]	1 ree; hert mannetje heeft kort gewei; vlug en schuw 2 reegeit of rekke wijfjesdier
slang, de	[Mnl. <i>slange</i> ; Hd. <i>Schlange</i>]	slang schubreptiel; rolrond; geen ledematen
vérke, 't wild(sj)	[Mnl. <i>veerken, veerkijn</i> ; Oudhd. <i>far(a)h</i>]	wild zwijn; ever; everzwijn bejaagd voor zijn vlees; grote tanden; sluw
vis, de; fis, de	[Lat. <i>vissio</i> (wezel); Kil. <i>fisse, visse, vitsche</i> ; Hd. <i>Fis</i>]	1 steenmarter; fluwijn; huismarter soort marter; marterbont was gezocht 2 bunzing roofdier; bruin; scheidt stinkende geur af
vlaermóws, de	[Mnl. <i>vlederen</i> (fladderen); Hd. <i>Fledermaus</i>]	vleermuis heeft vlieghuid tussen voorste ledematen; gewone vleermuis vliegt in schemering
vos, de	[Mnl. <i>vosse</i> ; Eng. <i>fox</i> ; Hd. <i>Fuchs</i>]	vos fijne zintuigen; sluw; Europese vos is bruinrood en heeft dik behaarde staart
weezël, de	[Mnl. <i>wesele</i> ; Eng. <i>weasel</i> ; Hd. <i>Wiesel</i>]	wezel roofdiertje; marterachtige; bruinrood; witte borst en buik; kleiner dan hermelijn

wouf, de	[Mnl. <i>wolf, wulf</i> ; Oudeng. <i>wulf</i>]	wolf roofdier; hondachtige; spitse snuit; sinds 2018 opnieuw inheems
-----------------	---	---

Uitdrukkingen

haas	De mós geinën haas opjage. De zaak opnieuw te berde brengen kan ze verergeren.
haas	Hae is van 'nën haas gëpóp. Hij is erg gehaast.
vis (fis)	Hae is zoe(ë) fënistig es 'n vis. Hij is erg sluw.

DIEREN (WILDE UITHEEMSE)

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aap, d'n	[Mnl. <i>aep, ape</i> ; Eng. <i>ape</i> (mensaap); Hd. <i>Affe</i>]	aap primaat; vierhandig
antielloop, d'n	[Fr. <i>antilope</i> ; Eng. <i>antelope</i> ; Hd. <i>Antilope</i>]	antilope bolhoornig; is verzamelnaam voor gems, gazelle en antilope
baer, de	[Mnl. <i>bere</i> ; Eng. <i>bear</i> ; Hd. <i>Bär</i>]	beer roofdier; sterk; bruine beer; witte beer (ijsbeer); zwarte beer
bavvie(j)aan, de	[Mnl. <i>baubijn</i> ; Fr. <i>babouin</i> ; Eng. <i>baboon</i>]	baviaan aap; groot; neus steekt vooruit; staart is kort; wangzakken
biezon, de	[Eng. <i>bison</i> ; Hd. <i>Bison</i>]	bison wild rund; vrijwel uitgestorven
brówne baer, de	[Mnl. <i>bere</i> ; Eng. <i>brown bear</i> ; Hd. <i>Braunbär</i>]	bruine beer omnivoor; Europese bruine beer kan in het wild 30 jaar oud worden
dolfi-jn, d'n	[me. Lat. <i>dalfinus</i> ; Mnl. <i>delfijn</i>]	dolfijn walvisachtige; rugvin
eeland, d'n	[Mnl. <i>elen; elant</i> ; Hd. <i>Elen, Elch, Elentier</i>]	eland groot hert; breed gewei; leeft in poolstreken
gems, de	[Hd. <i>Gämse</i>]	gems kleine hoorns; korte staart; stug haar

gordëldeer, 't	[Hd. <i>Gürteltier</i>]; schubben lijken op gordels	gordeldier schubben zijn hoornachtig; zijn zo geplaatst dat ze gordels vormen
gorrilla, de	stamt uit West-Afrikaanse taal	gorilla grootste mensaap; indrukwekkend; vreedzaam en schuchter
hie(j)eena, d'n	[Gr. <i>huaina</i> ; Fr. <i>hyaena</i> ; Eng. <i>hyena</i>]	hyena roofdier; huid is gevlekt of gestreept; aast op kadavers
i-jsbaer, d'n	leeft grotendeels op ijs	ijsbeer; poolbeer witte beer; leeft aan noordpool
jakhals, de	[Fr. <i>chacal</i> ; Eng. <i>jachal</i> ; Hd. <i>Schakal</i>]	jakhals nachtroofdier; in Azië, Europa en Afrika; aast op kadavers
kammie(ë)l, de	[Gr. <i>kamèlos</i> ; Lat. <i>camelus</i> ; Mnl. <i>camele, kemel</i>]	kameel hoge poten; gebulte rug; vooral in Azië
kangëroe, de	inheems woord; [Eng. <i>kangaroo</i> ; Hd. <i>Känguru</i>]	kangoeroe buideldier; grote staart; stevige achterpoten
klaw, de	[Mnl. <i>cla(e)uwe</i> ; Eng. <i>claw</i> ; Hd. <i>Klaue</i>]	klauw nagel van roofdier of roofvogel
kni-ÿn, de wilje	[Lat. <i>cuniculus</i> ; Mnl. <i>con(n)ijn</i> ; Oudfr. <i>conin</i>]	wild konijn lange oren; kort staartje; maakt pijpen; soms konijnenpest
krokkëdil, de	[Gr. <i>krokod(e)ilos</i> ; Lat. <i>crocodil(l)us</i> ; Eng. <i>crocodile</i>]	krokodil reptiel; groot; grote muil vol tanden
lama, de	[Sp. <i>llama</i> ; Eng. <i>llama</i> ; Hd. <i>Lama</i>]	lama kameelachtig; huis- en lastdier; grote oren; Zuid-Amerika
lie(ë)w, de	[Gr. <i>leōn</i> ; Lat. <i>leo</i> ; Mnl. <i>leu, leeu</i> ; Gr. en Eng. <i>lion</i>]	leeuw roofdier; katachtige; sterk; brult; koning van de dieren
links, de	[Gr. <i>lughx</i> ; Lat. <i>lynx</i> ; Eng. <i>lynx</i>]	lynx roofdier; katachtig; oorpluimpjes

lui(j)aard, de	slaapt nagenoeg de hele dag	luiaard hangt overdag aan de takken te slapen; leeft in Zuid-Amerika
mane, de (mv.)	[Gr. <i>maniakès</i> ; Oudeng. <i>manu</i> ; Eng. <i>mane</i>]	manen haar in nek van leeuwen en paarden
marmot, de	[Lat. <i>mus montana</i> (marter + berg); me. Lat. <i>mormontana</i> ; Oudfr. <i>marmotte</i>]	marmot knaagdier; vooral in hooggebergte van Zwitserland en Savoie
minsaap, de	wegens gelijkenis; [Eng. <i>ape</i> ; Hd. <i>Menschenaffe</i>]	mensaap hoog ontwikkelde aap zoals orang-oetan en gorilla
muskösos, de	os die naar muskus riekt; [Eng. <i>muskox</i>]	muskusos soort rund; in poolstreken van Noord-Amerika
neushoeërn, de	lange hoorn op neus; [Eng. (inform.) <i>rhino</i> ; Hd. <i>Nashorn</i>]	neushoorn dikke huid; witte neushoorn eet gras; komt voor in Zuid-Azië en Zuid-Afrika
ni-ijlpaerd, 't	Nijl was één van de woonplaatsen van het dier; [Hd. <i>Nilpferd</i>]	nijlpaard groot en log; dikhuidig; leeft in rivieren van Midden- en Zuid-Afrika
oeëli-ijfant, d'n	[Gr. <i>elephas</i> ; Lat. <i>elephantus</i> ; Mnl. <i>olifant</i> ; Eng. <i>elephant</i> ; Hd. <i>Elefant</i>]	olifant slurfdier; grootste landdier dat nu leeft; erg log; sterk geheugen
oerangoetang, d'n	[Indonesisch <i>orang-oetan</i> (man van het woud); Eng. <i>orang-utan</i>]	orang-oetan mensaap in bossen van Sumatra en Borneo; grootste zoogdier in bomen; leeft solitair
pèlsrob, de	pels leverende rob; [Hd. <i>Pelzrobbe</i>]	zeebeer; pelsrob vooral oorrobben en enkele zeeleeuwen leveren bont
poema, de	[Sp. <i>puma</i> ; Eng. <i>puma</i> Hd. <i>Puma</i>]	poema katachtige; bruingeel; leeft in Midden- en Zuid-Amerika

potvès, de	genoemd naar de vorm van de kop; [Hd. <i>Pottwal</i> , <i>Pottfisch</i>]	potvis zeezoogdier; behoort tot de tandwalvissen; erg grote kop
sjieta, de	[Hindi <i>cītā</i> ; Eng. <i>cheetah</i>]	jachtluipaard; cheeta katachtige; zeer snel; wordt vaak getemd
sjimpanzee, de	[Fr. <i>chimpanzé</i> ; Eng. <i>chimpanzee</i>]	chimpansee zwarte mensaap
slaagtand, de	‘stoot (slaat)’ prooi; [Hd. <i>Stoßzahn</i>]	slagtand tand steekt eind buiten de muil uit
slang, de	[Mnl. <i>slang(e)</i> ; Oudhd. <i>slango</i> ; Hd. <i>Schlange</i>]	slang schubreptiel; rolrond; geen ledematen
steekëlvrêke, 't	huid is met haren en stekels bezet; [Hd. <i>Stachelschwein</i>]	stekelvarken knaagdier; stekels rammelen bij het lopen; zet bij gevaar stekels op; vaak boos; woont in warme streken
steînbók, de	leeft in bergachtige gebieden waar veel stenen zijn; [Hd. <i>Steinbock</i>]	steenbok soort geit; leeft hoog in de bergen; grote hoorns; groepsdier; erg behendig; sterk en koppig
tapie(ë)r, d'n	[Sp. <i>tapir</i> ; Eng. <i>tapir</i> ; Hd. <i>Tapir</i>]	tapir veelhoevig; kleine slurf; komt voor in Zuid-Amerika en Maleisië
tijgër, d'n	[Gr. en Lat. <i>tigris</i> ; Mnl. <i>tigre</i> ; Eng. <i>tiger</i>]	tijger roofdier; katachtige; van Iraanse herkomst; geelachtig; donkere strepen en vlekken
walrus, de	[uit Scandinavische talen; Zw. <i>hvalross</i> ; Eng. <i>walrus</i> ; Hd. <i>Walross</i>]	walrus roofdier; twee lange, sterke hoektanden; wordt tot 7 meter lang; leeft in Arctische wateren
walvès, de	[Mnl. <i>wa(e)lvisch</i> ; Mnl. <i>walvisch</i> ; Eng. <i>whale</i> ; Hd. <i>Wal</i>]	walvis grootste zeezoogdier; blauwe walvis wordt tot 35 meter lang; leeft solitair, vooral in poolzeeën

wappietie, de	[Eng. <i>wapiti</i> ; Hd. <i>Wapiti</i>]	wapiti(hert) zeer groot hert; leeft in Noord-Amerika
wouf, de	[Mnl. <i>wolf, wulf</i> ; Oudeng. <i>wulf</i> ; Eng. <i>wolf</i> ; Hd. <i>Wolf</i>]	wolf roofdier; hondachtige; 1 tot 1,4 meter lang; spitse snuit; grauwegeel; oren staan rechtop; neerhangende staart
zeebra, de	[Port. <i>zebra</i> ; Eng. <i>zebra</i> ; Hd. <i>Zebra</i>]	zebra paardachtige; donkere strepen op een lichte grond; leeft in Zuid- en Midden-Amerika
zie(ë)hónd, de	maakt hondachtig geluid; [Eng. <i>sea dog</i> ; Hd. <i>Seehund</i>]	zeehond vleugelvoetig zeeroofdier; 19 soorten; eet vooral platvis; leeft in noordelijke zeeën en in Waddenzee
zjieraf, de; zjëraf, de	wellicht uit een Afrikaanse taal; [It. <i>giraffa</i> ; Fr. en Eng. <i>giraffe</i>]	giraf hertachtige; herkauwer; zeer lange hals; kleine hoorns; geel en bruin gevlekte huid; leeft in Afrika, ten zuiden van de Sahara

Uitdrukkingen

aap	D'n aap is gëzónd. Alles is in orde.
baer	Hae is 'ne baer op zokke. Hij is een lobbesachtig mens.
wouf	De wouf kump ouch aan de gëtélde sjäöp. Ook al ben je waakzaam, er kunnen toch problemen ontstaan.
wouf	De mós noe(ë)ts de wouf in de sjaopskoe(ë)j slówte. Laat nooit iemand op een plaats waar hij veel schade kan veroorzaken.
wouf	Iech höb hóngër wi-j 'ne wouf. Ik heb erg grote honger.

13. DISCOTHEEK EN NACHTCLUB

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
------------	---------------------------------------	--------------

aerkóndissjëning, de	[Eng. <i>air conditioning</i> ; Hd. <i>Airconditioning</i>]	airconditioning
ampoel, de	[Eng. <i>light bulb, lamp</i> ; Hd. <i>Glühlampe</i>]	gloeilamp
anniemeermaesje, 't	[Eng. <i>hostess</i> ; Hd. <i>Animiermädchen</i>]	animeermeisje
ao(n)saombël, 't	[Eng. <i>combo</i> ; Hd. <i>Ensemble</i>]	kleine band, combo
assëbak, d'n	[Eng. <i>ashtray</i> ; Hd. <i>Aschenbecher</i>]	asbak
bandopnummër, de	[Eng. <i>tape recorder</i> ; Hd. <i>Bandaufnahmegerät</i>]	bandrecorder
bar, de	[Eng. <i>bar</i> ; Hd. <i>Bar</i>]	bar
barkéske, 't	[Eng. <i>bar; cocktail cabinet</i> ; Hd. <i>Barschränkchen</i>]	barkastje
barlamp, de	[Eng. <i>barlamp</i> ; Hd. <i>Barlampe</i>]	barlamp
barmaesje, 't	[Eng. <i>barmaid</i> ; Hd. <i>Barmädchen</i>]	barmeisje
barman, de	[Eng. <i>barkeeper</i> ; Hd. <i>Barmann</i>]	barman
barmuuëbël, 't	[Eng. <i>bar, cocktail cabinet</i> ; Hd. <i>Barschrank</i>]	barneubel
beerbrówwëri-j, de	[Eng. <i>brewery</i> ; Hd. <i>Bierbrauerei</i>]	bierbrouwerij
beerglaas, 't	[Eng. <i>beer glass</i> ; Hd. <i>Bierglas</i>]	bierglas
beerkieërtsje, 't	[Eng. <i>beer mat</i> ; Hd. <i>Bierdeckel</i> , <i>Bierfilz</i>]	bierviltje
bloomstökske oppe taofël, 't	[Eng. <i>table decoration</i> ; Hd. <i>Blumenarrangement</i>]	bloemstukje
boks (van 't gëluid), de	[Eng. <i>speaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecherbox</i>]	box (luidspreker)
bówtëwuppër, de	[Eng. <i>bouncer</i> ; D. (B.) <i>Rausschmeißer</i>]	buitenwipper
dansaovënd, d'n	[Eng. <i>dancing party</i> ; Hd. <i>Tanzabend</i>]	dansavond
danse (ww.)	[Eng. <i>to dance</i> ; Hd. <i>tanzen</i>]	dansen
dansër, d'n	[Eng. <i>dancer</i> ; Hd. <i>Tänzer</i>]	danser
danserés, de	[Eng. <i>dancer</i> ; Hd. <i>Tänzerin</i>]	danseres
dansfie(ë)s, 't	[Eng. <i>dancing party</i> ; Hd. <i>Tanzfest</i>]	dansfeest
dansgroep, d'n	[Eng. <i>dance group, dance company</i> ; Hd. <i>Tanzgruppe</i>]	dansgroep
danskuns, de	[Eng. <i>(modern) art of dance, dancing</i> ; Hd. <i>Tanzkunst</i>]	danskunst
dansmëzi-jk, 't	[Eng. <i>disco music</i> ; Hd. <i>Tanzmusik</i>]	dansmuziek
dansórgël, d'n	[Hd. <i>Tanzorgel</i>]	dansorgel
dansorkés, 't	[Eng. <i>dance band</i> ; Hd. <i>Tanzorchester</i>]	dansorkest
danspaar, 't	[Eng. <i>dancing couple</i>]	danspaar

danspaol, d'n	[Eng. <i>dance pole</i> ; Hd. <i>Tanzstange</i>]	danspaal
dansplaat, de	[Eng. <i>dance record</i> ; Hd. <i>Tanzplatte</i>]	dansplaat
danssjoëël, de	[Eng. <i>dancing school</i> ; Hd. <i>Tanzschule</i>]	dansschool
danstént, de	[Eng. <i>disco</i> ; Hd. <i>Tanzbar</i>]	danstent
dénske riskeere, e	[Eng. <i>to do a dance</i>]	een dansje wagen
dénske, 't	[Eng. <i>dance</i> ; Hd. <i>Tänzchen</i>]	dansje
diskèt, de	[Eng. <i>diskette, floppy disk</i> ; Hd. <i>Diskette</i>]	diskette
diskëteek, de	[Eng. <i>disco(theque)</i> ; Hd. <i>Diskotheek</i>]	discotheek
diskoo, de	[Eng. <i>disco(theque)</i> ; Hd. <i>Disco</i>]	discotheek
diszjokkie, d'n	[Eng. <i>discjockey</i> ; Hd. <i>Discjockey</i>]	diskjockey
drumbéndsje, 't	[Eng. <i>drum band</i> ; Hd. <i>Tambourkorps</i>]	drumbandje
drummër, d'n	[Eng. <i>drummer</i> ; Hd. <i>Drummer</i>]	drummer
drums, de; drumstèl, 't	[Eng. <i>drums</i> ; Hd. <i>Drums, Schlagzeug</i>]	slagwerk
eigënaer, d'n	[Eng. <i>proprietor</i> ; Hd. <i>Eigentümer</i>]	eigenaar
faar, de	[Eng. <i>spotlight</i> ; Hd. <i>Scheinwerfer</i>]	spot
flésserèk, de	[Eng. <i>shelf for bottles</i> ; Hd. <i>Flaschenlager</i>]	flessenrek
friegoo, de	[Eng. <i>refrigerator</i> ; Hd. <i>Kühlschrank</i>]	koelkast
gardëraob, de	[Eng. <i>cloakroom</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	garderobe
gietaar, de	[Eng. <i>guitar</i> ; Hd. <i>Gitarre</i>]	gitaar
gietaris, de	[Eng. <i>guitar player</i> ; Hd. <i>Gitarrist</i>]	gitarist
glaeske wi-jn, 't	[Eng. <i>glass of wine</i> ; Hd. <i>ein Gläschen Wein</i>]	glaasje wijn
glazëre moôr, de	[Eng. <i>glass wall</i> ; Hd. <i>Glaswand</i>]	glazen wand
hookbank, de	[Eng. <i>corner seat</i> ; Hd. <i>Eckbank</i>]	hoekbank
i-jsblökske, 't	[Eng. <i>ice cube</i> ; Hd. <i>Eiswürfel</i>]	ijsklontje
i-jsummër, d'n	[Eng. <i>ice bucket</i> ; Hd. <i>Eiskühler</i>]	ijsemmer
kassa, de	[Eng. <i>cash desk</i> ; Hd. <i>Kasse</i>]	kassa
kësèt, de	[Eng. <i>musiccassette</i> ; Hd. <i>Musikkassette</i>]	muziekcassette
klarrienèt, de	[Eng. <i>clarinet</i> ; Hd. <i>Klarinette</i>]	klarinet
klarrienèttis, de; klarrienètspuuëlër, de	[Eng. <i>clarinetist</i> ; Hd. <i>Klarinettist</i>]	klarinetspeler, klarinettist
koep sjampanj, de	[Eng. <i>coupe of champagne</i> ; Hd. <i>eine Schale Champagner</i>]	coupe champagne
kokteel, de	[Eng. <i>cocktail</i> ; Hd. <i>Cocktail, Mischgetränk</i>]	cocktail

kokteelsjeekër, de	[Eng. <i>cocktail shaker</i> ; Hd. <i>Mixbecher</i>]	cocktailshaker
kokteelwuuërsje, 't	[Eng. <i>cocktail sausage</i> ; Hd. <i>Cocktailwürstchen</i>]	cocktailworstje
komboo, de	[Eng. <i>band</i> ; Hd. <i>Combo</i>]	combo
kónjak, de	[Eng. <i>cognac</i> ; Hd. <i>Kognak</i>]	cognac
kónjékske, 't	[Eng. <i>glass of cognac</i> ; Hd. <i>ein Gläschen Kognak</i>]	glaasje cognac
tabboerëtsje, 't	[Eng. <i>barstool</i> ; Hd. <i>Hocker</i>]	taboeret; barkruk
lambriezeering, de	[Eng. <i>wooden panelling</i> ; Hd. <i>Täfelung</i>]	lambrisering
leechórgël, de	[Eng. <i>colour organ</i>]	lichtorgel
lékker wi-jnke, 't	[Eng. <i>tasty wine</i> ; Hd. <i>ein süffiger Wein</i>]	lekker wijntje
liekäör, de	[Eng. <i>liqueur</i> ; Hd. <i>Likör</i>]	likeur
likkäörglaas, 't	[Eng. <i>liqueurglass</i> ; Hd. <i>Likörglas</i>]	likeurglas
limmënaad, de	[Eng. <i>lemonade</i> ; Hd. <i>Limonade</i>]	limonade
luidspreekër, de	[Eng. <i>loudspeaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecher</i>]	luidspreker
mèngpannie(ë)l, 't	[Eng. <i>mixing desk</i> ; Hd. <i>Mischpult</i>]	mengpaneel
mëzi-jkinstrëmènt, 't	[Hd. <i>Musikinstrument</i>]	muziekinstrument
mëzi-jkleefhöbbër, de	[Eng. <i>music lover</i> ; Hd. <i>Musikliebhaber</i>]	muziek liefhebber
mëzi-jkske opzètte, e (ww.)	[Eng. <i>to put some music on</i> ; Hd. <i>ein bischen Musik auflegen</i>]	een muziekje opzetten
miekrëfoon, de	[Eng. <i>microfon</i> ; Hd. <i>Mikrofon</i>]	microfoon
moôrvërleechting, de	[Eng. <i>wall lamp</i> ; Hd. <i>Wandleuchte</i>]	wandverlichting
moôrvërseering, de	[Eng. <i>mural decoration</i> ; Hd. <i>Wandschmuck</i>]	wandversiering
muuzëkant, de	[Eng. <i>musician</i> ; Hd. <i>Musikant</i>]	muzikant
nachbrakër, de	[Eng. <i>nightclubber</i> ; Hd. <i>Nachtschwärmer</i>]	nachtvogel; nachtbraker
nachklub, de	[Eng. <i>nightclub</i> ; Hd. <i>Nachtklub</i>]	nachtclub
nachlieëve, 't	[Eng. <i>nightlife</i> ; Hd. <i>Nachtleben</i>]	nachtleven
nachmins, de	[Eng. <i>night person</i> ; Hd. <i>Nachtmensch</i>]	nachtmens
nachporteur, de	[Eng. <i>night porter</i> ; Hd. <i>Nachtportier</i>]	nachtportier
nachraaf, de	[Eng. <i>night bird</i> ; Hd. <i>Nachtvogel</i>]	nachtvogel; nachtbraker
nachvërleechting, de	[Eng. <i>night lighting</i> ; Hd. <i>Nachtbeleuchtung</i>]	nachtverlichting
orkésje, 't	[Eng. <i>band</i> ; Hd. <i>Ensemble, Combo</i>]	orkestje
pintsje, 't	[Eng. <i>pint, glass of beer</i> ; Hd. <i>Gläschen Bier</i>]	biertje; glas bier

plaat, de	[Eng. <i>record</i> ; Hd. <i>Schallplatte, Platte</i>]	grammofoonplaat
plaosjee, de	[Fr. <i>plancher</i> ; Eng. <i>dance floor</i> ; Hd. <i>Tanzfläche</i>]	dansvloer
platēspuuëlër, de	[Eng. <i>record player</i> ; Hd. <i>Plattenspieler</i>]	platenspeler
porteer, de	[Eng. <i>porter</i> ; Hd. <i>Portier</i>]	portier
pri-jšli-js, de	[Eng. <i>price list</i> ; Hd. <i>Preisliste</i>]	prijzlijst
prizzēnteerblaad, 't	[Eng. <i>tray</i> ; Hd. <i>Serviertablett</i>]	dienblad
rèk vuur de glazër, de	[Eng. <i>shelf for glasses</i> ; Hd. <i>Gläserbord</i>]	glazenrek
saen, de	[Eng. <i>stage</i> ; Hd. <i>Vorbühne, Podium</i>]	podium
séksfilm, de	[Eng. <i>blue movie, sex film</i> ; Hd. <i>Sexfilm, Sexer</i>]	seksfilm
sékslinzjèri-j, de	[Eng. <i>sexy lingerie</i> ; Hd. <i>Reizwäsche, sexy Lingerie</i>]	sekslingerie
sékstjätër, de	[Eng. <i>strip club, porn club</i> ; Hd. <i>Sextheater</i>]	seks theater
servét, de	[Eng. <i>napkin</i> ; Hd. <i>Serviette</i>]	servet
sérveus, de	[Eng. <i>waitress</i> ; Hd. <i>Serviererin, Kellnerin</i>]	serveerster
sjampanj, de	[Eng. <i>champagne</i> ; Hd. <i>Champagner</i>]	champagne
sjampanjglaas, 't	[Eng. <i>champagne glass</i> ; Hd. <i>Champagnerglas</i>]	champagneglas
sjampanjkoep, de	[Eng. <i>champagne saucer</i> ; Hd. <i>Champagnerkelch</i>]	champagnecoupe
sjampanjstop, de	[Eng. <i>champagne cork</i> ; Hd. <i>Sektkorken</i>]	champagnekurk
sjeekër, de	[Eng. <i>shaker</i> ; Hd. <i>Shaker, Mixbecher</i>]	shaker; schudbeker
soetjin, de	[Eng. <i>brassiere</i> ; Hd. <i>Büstenhalter</i>]	bh, brassière
speegël, de	[Eng. <i>mirror</i> ; Hd. <i>Spiegel</i>]	spiegel
spots in de plaosjee, de	[Eng. <i>dance floor lighting</i>]	spots in de dansvloer
steerie(j)oo-installasie, de	[Eng. <i>stereo system</i> ; Hd. <i>Stereoanlage</i>]	stereo-installatie
stérken drank, de	[Eng. <i>spirits</i> ; Hd. <i>geistige(s) Getränk</i>]	sterke drank
stripstër, de; striptiezeus, de	[Eng. <i>striptease artist</i> ; Hd. (inform.) <i>Stripteuse, Stripteasetänzerin</i>]	stripteaseuse
striptieës, de	[Eng. <i>striptease (act)</i> ; Hd. <i>Striptease</i>]	striptease
tabboerèt, de	[D. (Zwi.) <i>Taburett</i> ; Hd. <i>Hocker</i>]	krukje; taboeret
tangoo, d'n	[Eng. <i>tango</i> ; Hd. <i>Tango</i>]	tango

tap, d'n	[Eng. <i>beertap, beerpump</i> ; Hd. <i>Biertheke</i>]	biertap
tjoenër, d'n	[Eng. <i>tuner</i> ; Hd. <i>Tuner</i>]	tuner
toe(ë)g, d'n	[Eng. <i>bar</i> ; Hd. <i>Theke</i>]	toog; tapkast
trómpëtis, de	[Eng. <i>trumpeter</i> ; Hd. <i>Trompeter</i>]	trompettist
trómpöt, de	[Eng. <i>trumpet</i> ; Hd. <i>Trompete</i>]	trompet
vaste klant, de	[Eng. <i>regular customer</i> ; Hd. <i>Stammkunde</i>]	stamgast
véntillattäör, de	[Eng. <i>ventilator</i> ; Hd. <i>Ventilator</i>]	ventilator
vërleechting, de	[Eng. <i>lighting</i> ; Hd. <i>Beleuchtung</i>]	verlichting
vërlöchte (ww.)	[Eng. <i>to air, to let in some fresh air</i> ; Hd. <i>lüften</i>]	ventileren
verstërker, de	[Eng. <i>amplifier</i> ; Hd. <i>Receiver</i>]	versterker
vootleech, 't	[Eng. <i>festoon lighting</i> ; Hd. <i>Rampenlicht</i>]	voetlicht
vróchtësaap, 't	[Eng. <i>fruit juice</i> ; Hd. <i>Fruchtsaft</i>]	vruchtensap
weese, de	[Eng. <i>lavatory, toilets</i> ; Hd. <i>Toilette</i>]	toilet; wc
wi-jnflës, de	[Eng. <i>bottle of wine</i> ; Hd. <i>Weinflasche</i>]	wijnfles
wi-jnglaas, 't	[Eng. <i>wineglass</i> ; Hd. <i>Weinglas</i>]	wijnglas
wi-jnkaart, de	[Eng. <i>wine list</i> ; Hd. <i>Weinkarte</i>]	wijnkaart
wi-jnkêlder, de	[Hd. <i>Weinkeller</i>]	wijnkelder
wi-jnkraf, de	[Eng. <i>wine carafe</i> ; Hd. <i>Weinkanne</i>]	wijnkaraf
wi-jnrèk, de	[Hd. <i>Weinregal</i>]	wijnrek
wi-jnvaat, 't ; wi-jntón, de	[Eng. <i>wine barrel, (groot wijnvat) wine butt</i> ; Hd. <i>Weinfass</i>]	wijnvat
wiskie, de	[Eng. <i>whisky</i> ; Hd. <i>Whiskey</i>]	whisk(e)y
wiskie-sooda, de	[Hd. <i>Whisky-Soda</i>]	whisk(e)y-soda
zjartèl, de	[Eng. <i>suspender</i> ; Hd. <i>Strumpband, Strumpfhalter</i>]	jarretelle
zjëneevër, de	[Eng. <i>Dutch gin (jenever)</i> ; Hd. <i>Genever (Schnaps)</i>]	jenever

Uitdrukkingen

beer	Det is gei klei beer. Dat is belangrijk.
faar	Iech höb h'm in de faar. Ik heb hem in de gaten.
pint	Wie(ë) höbbe mënnige pint achtëruuëvër gëslage. We hebben heel wat bier gedronken.

taofël	Ze is tieëge 'nën hook van 'n rón taofël gëloupe. Zij is zwanger.
wi-jn	Dao vëdrënke d'r mie(ë) in e glaas wi-jn es in de zie(ë). Veel mensen overlijden ten gevolge van drankmisbruik.

14. DOKTER EN ZIEKENHUIS

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafdeiling, de	[Eng. <i>ward</i> ; Hd. <i>Station</i>]	afdeling (ziekenhuis)
aafdröklieëpël, d'n	[Eng. <i>impression tray</i> ; Hd. <i>Abdrucklöffel</i>]	afdruklepel (bij de tandarts)
aafspraak make, 'n	[Eng. <i>to make an appointment</i> ; Hd. <i>einen Termin festlegen</i>]	een afspraak maken
aafspraak, de	[Eng. <i>appointment</i> ; Hd. <i>Termin</i>]	afspraak
aafspraakëbook, 't	[Eng. <i>appointment book</i> ; Hd. <i>Terminkalender</i>]	afsprakenagenda
aksedént, 't	[Eng. <i>accident</i> ; Hd. <i>Unfall</i>]	ongeluk
ambëlans, d'n	[Eng. <i>ambulance</i> ; Hd. <i>Krankenwagen, Ambulanz</i>]	ziekenwagen; ambulance
aojërklém, de	[Eng. <i>surgeon's tourniquet</i> ; Hd. <i>Arterienabbinder</i>]	aderklem
appëtieëkkéske, 't ; middësi-jnkéske, 't	[Eng. <i>medicine cupboard</i> ; Hd. <i>Arzneikasten</i>]	medicijnkast
arsjief, 't	[Eng. <i>file</i> ; Hd. <i>Archif</i>]	archieff
assistént, d'n	[Eng. <i>assistant</i> ; Hd. <i>Assistent</i>]	assistent
battëri-j, de ; pil, de	[Eng. <i>battery</i> ; Hd. <i>Batterie</i>]	batterij
bëaosëme (ww.)	[Eng. <i>to insufflate</i> ; Hd. <i>beatmen</i>]	beadememen
bëaosëming, de	[Eng. <i>insufflation</i> ; Hd. <i>Beatmung</i>]	beademing
bëaosëmings-appëraat, 't	[Eng. <i>respiratory apparatus</i> ; Hd. <i>Beatmungsgerät</i>]	beademingstoestel
bëaosëmings slang, de	[Eng. <i>inhaling tube</i> ; Hd. <i>Beatmungsschlauch</i>]	beademing
bëhandëlstool, de	[Eng. <i>dentist's chair</i> ; Hd. <i>Behandlungssstuhl</i>]	behandelstoel (bij tandarts)
beukske, 't ; ti-jdsjrif, 't	[Eng. <i>magazine</i> ; Hd. <i>Zeitschrift</i>]	tijdschrift
bëvreezingsappëraat, 't	[Eng. <i>freezer</i> ; Hd. <i>Einfrigerät</i>]	bevriezingsapparaat
bi-jslówtër, de	[Eng. <i>instructions</i> ; Hd. <i>Beipackzettel</i>]	patiëntenbijsluiters

blood gieëve	[Eng. <i>to donate blood</i> ; Hd. <i>Blut spenden</i>]	bloed geven
blood spi-jje	[Eng. <i>to vomit/ throw up blood</i> ; Hd. <i>Blut brechen</i>]	bloed opgeven
blood, 't	[Eng. <i>blood</i> ; Hd. <i>Blut</i>]	bloed
blooddrök, de	[Eng. <i>blood pressure</i> ; Hd. <i>Blutdruck</i>]	bloeddruk
blooddrökmaetër, de	[Eng. <i>sphygmomanometer</i> ; Hd. <i>Blutdruckmessgerät</i>]	bloeddrukmeter
bloodgieëvër, de	[Eng. <i>blood donor</i> ; Hd. <i>Blutspender</i>]	bloeddonor
bloodgroep, de	[Eng. <i>blood group</i> ; Hd. <i>Blutgruppe</i>]	bloedgroep
bloodkankër, de	[Eng. <i>leukaemia</i> ; Hd. <i>Blutkrebs, Leukämie</i>]	leukemie
bloodóngërzeuk, 't	[Eng. <i>blood test(s)</i> ; Hd. <i>Blutuntersuchung</i>]	bloedonderzoek; bloedtest
bloodvërlujs, 't	[Eng. <i>loss of blood</i> ; Hd. <i>Blutverlust</i>]	bloedverlies
bloojing, de	[Eng. <i>bleeding</i> ; Hd. <i>Blutung</i>]	bloeding
boeër, de	[Eng. <i>drill</i> , Hd. <i>Bohrer</i>]	boor(tje)
brandwónj, de	[Eng. <i>burn</i> ; Hd. <i>Brandwunde</i>]	brandwonde
brök, de	[Eng. <i>dental bridge</i> ; Hd. <i>Brücke, Zahnbrücke</i>]	brug (m.b.t. het gebit)
deepe wónj, de	[Eng. <i>deep wound</i> ; Hd. <i>tiefe Wunde</i>]	diepe wonde
diejamantboeër, de	[Eng. <i>diamond point</i> ; Hd. <i>Diamantbohrer</i>]	diamantboor
diksjeñaer, de meedissën	[Eng. <i>medical dictionary</i>]	medisch woordenboek
dikteerappëraat, 't	[Eng. <i>dictating machine</i> ; Hd. <i>Diktafon, Diktiergerät</i>]	dictafoon
doe(ë)d, d'n	[Eng. <i>death</i> ; Hd. <i>Tod</i>]	dood
doe(ë)diskis, de	[Eng. <i>coffin</i> ; Hd. <i>Sarg</i>]	doodskist
doktëre (ww.)	[Eng. <i>to be under medical treatment</i> ; Hd. <i>in ärztlicher Behandlung sein</i>]	onder dokters- behandeling zijn
doktërsassistënt, d'n	[Eng. <i>medical assistant</i> ; Hd. <i>Arzthelfer</i>]	doktersassistent(e)
doktërsbreefke, 't; doktërsattës, 't	[Eng. <i>doctor's certificate</i> ; Hd. <i>ärztliche(s) Attest</i>]	doktersbriefje; medisch attest
doktërshölp, de	[Eng. <i>medical assistance</i> ; Hd. <i>ärztliche Hilfe</i>]	doktershulp
doktërsprakti-jk, de	[Eng. <i>general practise</i> ; Hd. <i>Ärztpraxis</i>]	huisartsenpraktijk
doktërstas, de	[Eng. <i>doctor's bag</i> ; Hd. <i>Arzt Tasche, Dokortasche</i>]	dokterstas

dri-jkén-tiggën dook, d'n	[Eng. <i>triangular cloth</i> ; Hd. <i>Dreikanttuch</i>]	driekantige doek
drökpunte (van slaagaojers), de	[Eng. <i>pressure points</i> ; Hd. <i>Druckpunkte</i>]	drukpunten
drökvërband, 't	[Eng. <i>compression bandage</i> ; Hd. <i>Druckverband</i>]	drukverband
e bein inwèngële	[Eng. <i>to swathe e leg</i> ; Hd. <i>eine Binde um ein Bein wickeln</i>]	een been zwachtelen
eeléktröod, de	[Eng. <i>electrode</i> ; Hd. <i>Elektrode</i>]	elektrode
êrmvërband, 't	[Eng. <i>arm bandage</i> ; Hd. <i>Armverband</i>]	armverband
gëbroeëke bein, 't	[Eng. <i>broken leg</i> ; Hd. <i>gebrochene(s) Bein</i>]	gebroken been
gëkwèts (bn.)	[Eng. <i>wounded</i> ; Hd. <i>verletzt</i>]	verwond
gëkwètsde, de	[Eng. <i>injured person</i> ; Hd. <i>Verletzte(r)</i>]	gewonde
gënieësmiddël, 't	[Eng. <i>medicine</i> ; Hd. <i>Medikament</i>]	geneesmiddel
gëriggëstreerde middësi-jn, de	[Eng. <i>registered medicine</i> ; Hd. <i>registrierte Arzneimittel</i>]	geregistreerd medicijn
gieëtsje in 'nën tand, 't	[Eng. <i>dental caries</i> ; Hd. <i>Zahnkaries</i>]	tandcariës
gieëtsjësknippër, de	[Eng. <i>paper punch</i> ; Hd. <i>Perforator</i>]	perforator
gsm, de	[Eng. <i>GSM</i> ; Hd. <i>Mobiltelefon</i>]	gsm
hëlper, d'n	[Eng. <i>helper</i> ; Hd. <i>Helfer, Helferin</i>]	helper
hoeëge blooddrök, d'n	[Hd. <i>erhöhte Blutdruck</i> ; <i>Bluthochdruck</i>]	verhoogde bloeddruk
hoofvërpleegstër, de	[Eng. <i>senior nurse</i> ; Hd. <i>Oberschwester</i>]	hoofdverpleegster
hospëtaal, 't	[Eng. <i>hospital</i> ; Hd. <i>Hospital</i>]	ziekenhuis
hospëtaalappëtie(ë)k, de	[Eng. <i>dispensary</i> ; Hd. <i>Krankenhausapotheke</i>]	ziekenhuisapotheek
hospëtaalbakterie, de	[Eng. <i>MRSA (methicillin-resistant staphylococcus aureus)</i> ; Hd. <i>Krankenhauskeim</i>]	ziekenhuisbacterie
hospëtaalbèd, 't	[Eng. <i>hospital bed</i> ; Hd. <i>Hospitalbed</i>]	ziekenhuisbed
hospëtaliezeere (ww.)	[Eng. <i>to hospitalize</i> ; D. (B.) <i>hospitalisieren</i>]	opnemen in een ziekenhuis
infërmeri-j, de	[Eng. <i>infirmary</i> ; Hd. <i>Krankenstation</i>]	ziekenboeg
in fuusappëraat, 't	[Eng. <i>infusion apparatus</i> ; Hd. <i>Infusionsgerät</i>]	in fuusapparaat
inspuiting, de	[Eng. <i>injection</i> ; Hd. <i>Injektion, Spritze</i>]	injectie
inspuitnaolj, de	[Eng. <i>hypodermic needle</i> ; Hd. <i>Injektionsnadel</i>]	injectienaald

instrëmènt, 't	[Eng. <i>instrument</i> ; Hd. <i>Instrument</i>]	instrument
instrëmèntëbak, d'n	[Eng. <i>instrument basin</i>]	instrumentenbak
instrëmèntekéske, 't	[Eng. <i>instrument cabinet</i>]	instrumentenkastje
instrëmèntëtaofël, de	[Eng. <i>instrument table</i> ; Hd. <i>Instrumententafel</i>]	instrumententafel (-paneel)
inwèngële (ww.)	[Eng. <i>to swathe, to swaddle</i> ; Hd. <i>eine Binde anlegen</i>]	zwachtelen
kabbienèt, 't; sprieëkkamër, de	[Eng. <i>doctor's office, surgery</i> ; Hd. <i>Behandlungsraum</i>]	behandelkamer
kallénder, de	[Eng. <i>calendar</i> ; Hd. <i>Kalender</i>]	kalender
katteetër, de	[Eng. <i>catheter</i> ; Hd. <i>Katheter</i>]	catheter
kómpjoetër, de	[Eng. <i>computer</i> ; Hd. <i>Computer</i>]	computer
kómprés, de	[Fr. <i>compresse</i> ; Eng. <i>compress</i> ; Hd. <i>Kompresse</i>]	kompres
kóntrasmiddël, 't	[Eng. <i>contrast medium</i> ; Hd. <i>Kontrastmittel</i>]	contrastvloeistof
kóntrollémpke, 't	[Eng. <i>checklight</i> ; Hd. <i>Kontrolllampe</i>]	controlelampje
kónzëltasie, de	[Eng. <i>consultation</i> ; Hd. <i>Ärtekonsilium</i>]	consult
kopstäön, de	[Eng. <i>headrest</i> ; Hd. <i>Kopfstütze</i>]	hoofdsteun
kopvërband, 't	[Eng. <i>head bandage</i> ; Hd. <i>Kopfverband</i>]	hoofdverband
krankëkas, de	[Eng. <i>health insurance</i> ; Hd. <i>Krankenkasse</i>]	ziekenfonds
kroe(ë)n, de	[Eng. <i>crown</i> ; Hd. <i>Krone (Goldkrone)</i>]	kroon
kwètse, zich (ww.)	[Eng. <i>to injure</i> ; Hd. <i>sich verletzen, sich verwunden</i>]	verwonden, zich
laaj, de	[Eng. <i>drawer</i> ; Hd. <i>Schublade</i>]	la (laatje)
labboorant, de	[Eng. <i>medical laboratory assistant</i> ; Hd. <i>Laborant</i>]	laborant
lazzërèt, de en 't	[Eng. <i>field hospital</i> ; Hd. <i>Feldlazarett</i>]	veldhospitaal
leijër, de	[Eng. <i>ladder</i> ; Hd. <i>Leiter</i>]	ladder
meedissën dosseer, de	[Eng. <i>medical record</i> ; Hd. <i>ärztliche(s) Dossier</i>]	medisch dossier
middëkammènt, 't	[Eng. <i>medicine</i> ; Hd. <i>Medizin</i> , <i>Medikament</i>]	geneesmiddel
middëkasie, de	[Eng. <i>medication</i> ; Hd. <i>Medikation</i>]	medicatie
middësi-jn, de	[Eng. <i>medicine</i> ; Hd. <i>Medizin</i> , <i>Arzneimittel</i>]	medicijn
móndképke, 't	[Eng. <i>mask</i> ; Hd. <i>Mundschutz</i>]	mondkapje; mondmasker
móndlémpke, 't	[Eng. <i>mouth lamp</i> ; Hd. <i>Mundlampe</i>]	mondlampje

móndspeegël, de	[Eng. <i>mouth mirror</i> ; Hd. <i>Mundspiegel</i>]	mondspiegel
móndstök, 't	[Eng. <i>mouthpiece</i> ; Hd. <i>Mundstück</i>]	mondstuk
mónstër, 't	[Eng. <i>medicine sample</i> ; Hd. <i>Ärztmuster</i>]	artsenmonster
naamkieërtsje van de passjént, 't	[Eng. <i>patient's card</i>]	patiëntennaamkaartje
naolj van 'n spuit, de	[Eng. <i>hypodermic needle</i> ; Hd. <i>Injektionsnadel</i>]	naald van een injectiespuit; injectienaald
nietsjëmësji-jnke, 't	[Eng. <i>stapler</i> ; Hd. <i>Büroheftmaschine</i>]	nietmachine
óngërzeuk(s)taofël, de	[Eng. <i>examination couch</i> ; Hd. <i>Untersuchungstisch</i>]	onderzoektafel
óngërzeuk, 't	[Eng. <i>check-up</i> ; Hd. <i>Untersuchung</i>]	onderzoek
óngërzeuke (ww.)	[Eng. <i>to examine</i> ; Hd. <i>untersuchen</i>]	onderzoeken
óntsmètte (ww.)	[Eng. <i>to disinfect</i> ; Hd. <i>desinfizieren</i>]	ontsmetten
oppërasie, de	[Eng. <i>operation</i> ; Hd. <i>Operation</i>]	operatie
oppërasiekamër, de	[Eng. <i>operating room</i> ; Hd. <i>Operationsaal</i>]	operatiezaal
oppërasiekamërlamp, de	[Eng. <i>operating lamp</i> ; Hd. <i>Operationsaallampe</i>]	operatiekamerlamp
oppërasielamp, de	[Eng. <i>directional lamp</i> ; Hd. <i>Operationslampe</i>]	operatielamp
oppërasietaofël, de	[Eng. <i>operating table</i> ; Hd. <i>Operationstisch</i>]	operatietafel
ottëmatis antwoërdappëraat, 't	[Eng. <i>automatic telephone answering</i> ; Hd. <i>Anrufbeantworter</i>]	automatisch antwoordapparaat
ottoo-óngëlök, 't	[Eng. <i>car accident</i> ; Hd. <i>Autounfall</i>]	auto-ongeluk
ougspeegël, d'n	[Eng. <i>ophthalmoscope</i> ; Hd. <i>Augenspiegel, Ophthalmoskop</i>]	oftalmoscoop
passjént, de; kranke, de	[Eng. <i>patient</i> ; Hd. <i>Patient(in)</i>]	patiënt
peesmeekër, de	[Eng. <i>pacemaker</i> ; Hd. <i>Pacemaker</i>]	pacemaker
pinsèt, 't	[Eng. <i>(pair of) tweezers</i> ; Hd. <i>Pinzette</i>]	pincet
pippèt, de	[Eng. <i>pipette</i> ; Hd. <i>Pipette</i>]	pipet
plëfóngvërleechting, de	[Eng. <i>ceiling light</i> ; Hd. <i>Deckenbeleuchtung</i>]	plafondverlichting
plëkker, de	[Eng. <i>adhesive plaster (sticker plaster)</i> , Hd. <i>Klebeverband</i>]	kleefpleister
polli-jssji-jf, de	[Eng. <i>grinding wheel</i> ; Hd. <i>Schleifradchen</i>]	polijstschild
pötsje zalf, 't	[Eng. <i>jar of ointment</i> ; Hd. <i>Dose Salbe</i>]	potje zalf

rédi (ww.)	[Eng. <i>to rescue</i> ; Hd. <i>retten</i>]	redden
rédi, de	[Eng. <i>rescuer, life-saver</i> ; Hd. <i>Retter</i>]	redder
reeanniemasie, de	[Eng. <i>reanimation</i> ; Hd. <i>Reanimation</i>]	reanimatie
reflékshamër, de	[Eng. <i>percussor</i> ; Hd. <i>Reflexhammer</i>]	reflexhamer
resép, 't	[Eng. <i>prescription</i> ; Hd. <i>Rezept</i>]	recept
resépsie, de	[Eng. <i>reception</i> ; Hd. <i>Rezeption</i>]	receptie; ontvangstbalie
reséptebook, 't	[Eng. <i>dispensary</i> ; Hd. <i>Rezeptbuch</i>]	receptenboek (m.b.t. een apotheek)
röntgënappëraat, 't	[Eng. <i>X-ray apparatus</i> ; Hd. <i>Röntgenapparat</i>]	röntgenapparaat
sjërgisise naolj, de	[Eng. <i>surgical needle</i> ; Hd. <i>chirurgische Nadel</i>]	chirurgische naald
sjërgisissën draod, de	[Eng. <i>surgical thread</i> ; Hd. <i>chirurgische(r) Faden</i>]	chirurgische draad
sjërruzjie, de	[Eng. <i>surgery</i> ; Hd. <i>Chirurgie</i>]	chirurgie
slaagaojër, de	[Eng. <i>artery</i> ; Hd. <i>Schlagader, Arterie</i>]	slagader
speulbak, de	[Eng. <i>basin</i> ; Hd. <i>Spülbecken</i>]	spoelbekken
sprieëkkamër, de	[Eng. <i>consulting room</i> ; D. (B.) <i>Sprechzimmer</i>]	dokterskabinet
sproejappëraat, 't	[Eng. <i>syringe</i> ; Hd. <i>Spritzapparat</i>]	sproeiapparaat
sput, de	[Eng. <i>syringe, hypodermic syringe</i> ; Hd. <i>Spritze, Injektionsspritze</i>]	injectiespuit
sputbös, de	[Eng. <i>spray</i> ; Hd. <i>Spraydose</i>]	sputbus
stémpelkösse, 't	[Eng. <i>ink pad</i> ; Hd. <i>Stempelkissen</i>]	stempelkussen
stëriëlën dook, de	[Eng. <i>sterile cloth</i> ; Hd. <i>sterile(s) Tuch</i>]	steriele doek
steulke van d'n tantis, 't	[Eng. <i>stool</i> ; Hd. <i>Stuhl</i>]	tandartsstoeltje
stiftand, de	[Eng. <i>post crown, false tooth</i> ; Hd. <i>Stiftzahn</i>]	stiftand
stirrëläzasie, de	[Eng. <i>sterilisation</i> ; Hd. <i>Sterilization</i>]	sterilisatie
stirrëläzatër, de	[Eng. <i>sterilizer</i> ; Hd. <i>Sterilisator</i>]	sterilisator
stirrëläzeere (ww.)	[Eng. <i>to sterilize</i> ; Hd. <i>sterilisieren</i>]	steriliseren
tantis, d'n	[Eng. <i>dentist</i> ; Hd. <i>Zahnarzt</i>]	tandarts
tillëfoon, d'n	[Eng. <i>telephone</i> ; Hd. <i>Telefon</i>]	telefoon
touw, 't en de	[Eng. <i>rope</i> ; Hd. <i>Tau</i> (dik)]	touw
tuub zalf, de	[Eng. <i>tube of ointment</i> ; Hd. <i>Tube Salbe</i>]	tube zalf
valse tan, de; gëbieët, 't	[Eng. <i>set of false teeth</i> ; Hd. <i>falsche Zähne</i>]	kunstgebit

vërband, 't; wèngël, de	[Eng. <i>bandage</i> ; Hd. <i>Verband</i>]	verband
vërbanddoe(ë)s, de	[Eng. <i>first aid kit</i> ; Hd. <i>Verbandkasten</i>]	verbanddoos
vërbandsjie(ë)r, de	[Eng. <i>angled scissors</i> ; Hd. <i>Verbandschere</i>]	verbandschaar
vërbèngingskabël, de	[Eng. <i>connecting lead</i> ; Hd. <i>Verbindungskabel</i>]	verbindingskabel
vërtieëgënwoeërdiggër, de	[Eng. <i>agent, salesman</i> ; Hd. <i>Ärztevertreter</i>]	medisch vertegenwoordiger
vëzi-jt, 't; vizzi-jt, 't	[Eng. <i>doctor's visit</i> ; Hd. <i>Arztvisite</i>]	doktersvisite
völling, de	[Eng. <i>filling</i> ; Hd. <i>Zahnfüllung</i> , <i>Plombe</i>]	tandvulling
vootsjakëlaer, de	[Eng. <i>foot switch</i> ; Hd. <i>Fußschalter</i>]	voetschakelaar
vuuërsjrif, 't	[Eng. <i>prescription</i> ; Hd. <i>Verordnung</i>]	voorschrift
vuuërsjri-jve (ww,)	[Eng. <i>to prescribe</i> ; Hd. <i>verordnen</i>]	voorschrijven
wachkamër, de	[Eng. <i>waiting-room</i> ; Hd. <i>Wartezimmer</i>]	wachtkamer
wachli-js, de	[Eng. <i>waiting list</i> ; Hd. <i>Warteliste</i>]	wachtlijst
wandëlsték, de	[Eng. <i>walking stick</i> ; Hd. <i>Spazierstock</i>]	wandelstok
waog, de	[Eng. <i>scale</i> ; Hd. <i>Waage</i>]	weegschaal
watërglaas, 't	[Eng. <i>water glass</i> ; Hd. <i>Wasserglas</i>]	waterglas; drinkglas
wéggoe(ë)jnaolj, de	[Eng. <i>disposable hypodermic needle</i> ; Hd. <i>Einwegnadel</i>]	wegwerpinjectie- naald
wéggoe(ë)jspuit, de	[Hd. <i>Einwegspritze</i>]	wegwerpspuit
wèngël, de	[Eng. <i>swathe, swaddle bandage</i> ; Hd. <i>Binde</i>]	zwachtel; windsel
wi-jsvrouw, de	[Fr. <i>sage-femme</i> ; Eng. <i>midwife</i> ; D. (Rijnl.) <i>Weisfrau</i> ; Hd. <i>Hebamme</i>]	vroedvrouw
wónj, de	[Eng. <i>wound</i> ; Hd. <i>Wunde</i>]	wonde
wortëltang, de	[Eng. <i>tooth-root elevator</i> ; Hd. <i>Wurzelzange</i>]	worteltrekker
zalfpötsje, 't	[Eng. <i>ointment jar</i> ; Hd. <i>Salbendose</i>]	zalfpot
zeekde, de; kréngde, de	[Eng. <i>illness, sickness</i> ; Hd. <i>Krankheit</i>]	ziekte
zeekëbeukske, 't		ziekenboekje (B.)
zeekëzörg, de	[Eng. <i>care of the sick</i> ; Hd. <i>Patientenbetreuung</i>]	patiëntenzorg

Uitdrukkingen

blood	De mós tiech gei kwaod blood zètte. Je moet zorgen dat je niet wrevelig of verbitterd raakt.
blooje	Dae kump aan 't blooje. Hij zal flink moeten betalen.
doe(ë)d	D'n doe(ë)d haef geinën almënak. Niemand kent het uur van zijn dood.
doe(ë)d	Doe(ë)d goeën is niks, mer de wuuërs dao zoe(ë) sti-jf van. Humoristisch gezegde.
doe(ë)dkis	'n Doe(ë)dkis haef geine port-baggaasj. Na je dood iets meenemen is onmogelijk.
doktoe(ë)r	Hawt tiech gëzônd, dén bëtaal iech d'n doktoe(ë)r. Humoristische afscheidsgroet.
doktoe(ë)r	Oos hun(d)sjën is nog slummer es 'nën doktoe(ë)r, 't wèt drek waem sókkër haef. Humoristisch gezegde.
wandëlsték	Det is 'ne wandëlsték van Slivvën(h)ie(ë)r. Dat is een erg magere man.
wi-jsvrouw	De wi-jsvrouw is zieëkër op ze gëzich goeën zitte wi-j dër zjus gëboeëre waas. Hij is zeker niet moeders mooiste.
zeekde	Dae haef zieëkër 'n zeekdën óngër de lënje, (want hae zujt ówt wi-j d'n doe(ë)d van Iepëre). Hij is beslist ernstig ziek.

15. DRANKEN

MAASEIKERS	SPECIFICATIES	AN-VERTALING
abdi-jbeer, 't	gebrouwen volgens traditionele methodes van een abdij	abdijsbier
aels, d'n	likeur op basis van absint en anijs	alsem; absint
appëlsaap, 't	meestal van tweederangsfruit	appelsap
beer, 't	uit hop en mout door gisting en koken; veel soorten	bier
boeëtërmèlk, de	melk zonder boterdelen	karnemelk
fluitsjësbeer, 't	met laag alcoholgehalte	fluitjesbier
geus, de	door lambiek ca. 1 jaar op flessen te laten nagisten	geuzelambiek
koffie, de	van de zaden van de koffiëplant, al dan niet gebrand	koffie
kónjak, de	brandewijn uit de streek van Cognac	cognac

koola, de	merknaam van de Coca-Cola Company	Coca-Cola
kriek, de	bier met kersensap	kriekbier
krujjëntee, de	aftreksel van kruiden	kruidenthee
lambik, de	natuurlijk gegist bier met zurige smaak	lambiek
lènjëntee, de	lindebloesemthee; goed tegen verkoudheid	lindethee
liekäör, de	bereiding met suiker en aromatische stoffen, noten, kruiden, enz.	likeur
limmënaad, de	van allerlei vruchtensappen, suiker en water	limonade
mazzoet, de	mengeling van pils en cola	mazout
mèlk, de	volle, halfvolle en magere melk	melk
neegërrinnëzweit, de	uit de zaden van de koffieplant	koffie
néskaffee, de	poederkoffie	oploskoffie
pelél, de	lichte ale; Engelse biersoort	pale ale
portoo, de	sterke wijn uit de streek ten oosten van de stad Oporto	port; portwijn
saffraondrank, de	aftreksel van saffraan	saffraandrank
sjampanj, de	witte, mousserende wijn	champagne
sjoëëtëlwatër, 't	op basis van vergelijking	smakeloze drank
sjokkoomél, de	uit poederchocolade en melk	chocolademelk
sjujmwi-jn, de	mousserende wijn	schuimwijn
sjweps, de	merknaam (Schweppes Indian Tonic)	Schweppes
tee, d'n	groene en zwarte thee; grove en fijne thee...	thee
tëmattësaap, 't	het ingekookte sap van tomaten	tomatensap
trappis, d'n	zoals door trappisten gebrouwen	trappistenbier
vleersaap, 't	sap van vlierbessen	vliersap
wi-jn, de	uit geperst druivensap	wijn
wiskie, de	1 uit gerst, maïs of rogge (VS en Ierland); 2 uit gerst (Schotland)	1 whiskey 2 whisky
zekt, de	Duitse champagne	sekt
zjendérmézweit, de	drank op basis van te weinig koffie	slappe koffie
zjëneevër, de	uit moutwijn en jeneverbessen	jenever

Uitdrukkingen

beer	Hae geit te beer (sterk veroud.). Hij gaat cafés bezoeken. (Hij gaat op café (gew.))
bězówpe	Hae haef zich bēzoeëpe. Hij is stomdronken.
boeëjëm	Hae haef e good stök in z'ne boeëjëm. Hij is dronken.
drènke	Hae geit zich e pintsje drènke. Hij gaat een biertje drinken.
druu(ë)gstoeën	Hae stuit druu(ë)g. Hij gebruikt geen alcoholische drank meer.
dul	Wie(ë) zeen van zatigheid zoe(ë) dul es 'ne pópperél. Wij zijn draaierig t.g.v. onze dronkenschap.
heivërs	Hae geit op z'n kop heivërs. Hij is ladderzat.
höbbe	Hae kan vööl höbbe. Hij kan heel wat verdragen.
höffe	Hae haef d'n hieëln aovënd stoe(ë)n höffe. Hij dronk de hele avond (haast) onafgebroken.
innumme	Wie(ë) zeen good van innumme. Wij kunnen goed pimpelen.
kaffee	Hae ligk alti-jd in de kaffees. Hij kan niet zonder alcoholische dranken.
kar	Hae haef gënóg in z'n kar. Hij is dronken.
kepélke	Hae is zich in alle kepélkes goe(ë)n beechte. Hae is vööl stasies aafgëgange. Hij heeft een hele reeks cafés bezocht.
kippe	Hae kip vööl achteruuvër. Hij verzet grote hoeveelheden alcoholische dranken.
kléppe	Hae geit eine kléppe (Bargoens). Hij gaat om een pintje.
koffie	Dao bèn iech oppe koffie gëkómme. Dat is me daar helemaal tegengevallen.
kop	Wie(ë) goeën op ooze kop heivërs. Wij zijn straalbezopen.
laam	Wie(ë) höbbën ós laam gëzoeëpe. Wij dragen de gevolgen van ons overmatig alcoholgebruik.
lampette	Wie(ë) höbbe vööl ligke lampette. Wij hebben flink gedronken.
ligke	Hae li(g)k vuur awd vówl (van zatigheid). Hij is stomdronken.

ligke	Hae li(g)k mèt ze zaat gaat (z'ne zatèn tunnës, z'n zate vodde, z'n zate pri-j) in ze bèd. Hij slaapt zijn roes uit. Hij is bedwelmd door sterke drank.
löste	Hae lös h'm. Hij is een zuipschuit.
loupe	Hae löp sjuin. Hij is dronken.
melk	't Kump wi-j bi-j d'n os de mèlk. Het komt nooit.
melk	Ze vërkoupe mèlk van de blaw ków. Ze verkopen aangelengde melk.
mërjan	Ze is 'n zate mërjan. Zij is (vaak) dronken.
naat	Hae haef good mèt z'ne bek in 't naat gëzieëte. Hij heeft zich bedronken.
neuchtër	Hae is zoe neuchtër es e kawf. Hij is volkomen nuchter.
niks	Hae haef niks gad. Hij heeft (nog) geen alcoholische drank(en) gedronken.
oeëlie	Hae is lichtsjes in d'n oeëlie. Hij is lichtjes onder invloed van alcoholische drank.
oeëlie	Hae is good in d'n oeëlie. Hij is dronken.
ómhøbbe	Hae haef h'm (déftig) óm. Hij is dronken.
ómstoe(ë)te	Hae haef t'r vërsjeijën ómgëstoe(ë)te. Hij heeft te diep in het glas gekeken.
ophøbbe	Hae haef 'ne goojën op ('n gooj pint op). Hij heeft zich bedronken.
ophøbbe	Hae haef 'n streep op. Hij heeft te diep in het glas gekeken.
opzówpe	Hae haef de lëste frang opgëzoeëpe. Hij heeft al zijn geld aan drank verbrast.
pakke	Hae geit eine pakke. Hij gaat een biertje drinken.
pakke	Hae geit 'ne gooje pakke. Hij gaat om pintjes.
pint	Hae haef mënningge pint achtëruuvërgëslage. Hij heeft te diep in het glas gekeken.
pot	Hae geit 'ne pot ('ne gooje) pakke. Hij gaat een biertje drinken.

pówpzaat	Hae is pówpzaat (stróntzaat, stérzaat, straolbëzoeëpe, smaorzaat, stómzaat); hae is zoe(ë) zaat es e knón, es 'n oeërlógssjieëp, es hóndërdóvënd man, es 'n sjöp, es e vérke, es 'n snep, es 'n pëtat, es e raad. Hij is smoordronken.
preuve	Hae preuf gaer. Hij is een zuiplap.
preuvërd	Hae is 'ne preuvërd. Hij verzet heel wat drank.
sjeif	Wie(ë) loupën e bitsje sjeif. Wij zijn in de olie.
sjöppe	Hae geit eine sjöppe. Hij gaat een biertje drinken.
smieëd	Wie(ë) zeen good smieëd. Wij zijn flink boven ons theewater.
smieëre	Hae smieërt zich gaer de kael. Hij is een dronkaard.
stök	Hae haef e ferm stök in z'ne kraag (in z'n pëtatte, in z'ne kammëzaol, in z'n vot, in z'n veut, in z'ne Zwitsër). Hij is stomdronken.
taofël	Baer haef Zjang óngër de taofël gëzoeëpe. Bert heeft zo lang tegen Jan opgedronken dat Jan volstrekt dronken is, zonder zelf zo dronken te zijn.
tee	Det is angërën tee es koffie. Dat is helemaal iets anders.
tittëleerie(j)óm	Hae haef d'n tittëleerie(j)óm. Hij lijdt aan dronkemanswaanzen.
toe(ë)g	Hae hunk d'n hieëlën daâg aan d'n toe(ë)g. Hij is een zuipschuit.
uigske	Hae bëgint al klein uigskës te kri-jge. Hij is al enigszins dronken.
vaerdig	Hae is good vaerdig. Hij is ladderzat.
vërzóvpe	Hae haef kop en kónt vërzoeëpe. Hij heeft zijn hele bezit opgedronken.
vleis	Hae hilt 't vleis good óngër de peekël. Hij is een gewoontedrinker.
wi-jn	Dao vëdrënke d'r mie(ë) in e glaas wi-jn es in de zie(ë). Velen gaan tenonder aan drankmisbruik.
zatigheid	Hae kan nimmieë stoeën van zatigheid. Hij is stomdronken.
zitte	Hae haef 't voeërt zitte. Hij is vlug dronken.

zitte	Hae haef 't good zitte. Hij is dronken.
zówpe	Hae zup det 't vèrèk. Hij drinkt overmatig.
zówpe	Hae kan zówpe wi-j 'n bie(ë)s ('n échel). Hij drinkt grote hoeveelheden alcoholische dranken.
zówpe	Hae kan zówpe wi-j 'ne Zwitsër. Hij is een dronkenlap.
zówpe	Hae haef zich laam gëzoeëpe. Hij is ladderzat.
zówpe	Hae haef zich këpot gëzoeëpe. Drankmisbruik heeft zijn gezondheid zwaar beschadigd. Hij is overleden t.g.v. drankmisbruik.
zówpéchel	Hae is 'n zówpéchel. Hij drinkt te veel alcoholische dranken.
zówpków	Hae is 'n zówpków ('ne zówplap, 'ne zatërik, 'ne zate bujjël, 'ne buisbink, ...). Hij drinkt veel.

16. FAMILIE, HUWELIJK EN ECHTSCHIEDING

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aangëtrouwde fëmi-jlie, de	[Eng. <i>family</i> in laws; Hd. <i>angeheiratete Familie</i>]	aangetrouwde familie
achtërnaef, d'n	[Eng. <i>second cousin</i> ; Hd. <i>Großneffe</i>]	achterneef
achtërnich, de	[Eng. <i>second cousin</i> ; Hd. <i>Großnichte</i>]	achternicht
awduuëvër-groeëtmoodër, de	[Eng. <i>great-great-grandmother</i> ; Hd. <i>Ururgroßmutter</i>]	betovergrootmoeder
awduuëvërgroeëtvadër, d'n	[Eng. <i>great-great-grandfather</i> ; Hd. <i>Ururgroßvater</i>]	betovergrootvader
awwërs, de	[Eng. <i>parents</i> ; Hd. <i>Eltern</i>]	ouders
boorëbrówlof, de	[Eng. <i>country wedding</i> ; Hd. <i>Bauernhochzeit</i>]	boerenbruiloft
breurke, 't	[Eng. <i>little brother</i> ; Hd. <i>Brüderchen</i>]	broertje
breurs en zöstërs, de	[Eng. <i>brothers and sisters</i> ; Hd. <i>die Geschwister</i>]	broers en zussen
broor, de	[Eng. <i>brother</i> ; Hd. <i>Bruder</i>]	broer
brówd, de; brujdsje, 't	[Mnl. <i>brujt</i> (jongehuwde vrouw); Eng. <i>bride</i> ; Hd. <i>Braut</i>]	bruid

brówdëgóm, de	[Eng. <i>(bride)groom</i> ; Hd. <i>Bräutigam</i>]	bruidegom
brówdsboekee, de	[Eng. <i>bridal bouquet</i> ; Hd. <i>Brautbukett, Hochzeitsstrauß</i>]	bruidsboeket
brówdsmaesje, 't	[Eng. <i>bridesmaid</i> ; Hd. <i>Brautjungfer</i>]	bruidsmeisje
brówdspaar, 't	[Eng. <i>bridal couple</i> ; Hd. <i>Brautpaar</i>]	bruidspaar
brówdssluijër, de	[Eng. <i>bridal veil</i> ; Hd. <i>Brautschleier</i>]	bruidssluier
brówlof, de	[Mnl. <i>bruloft, bruutloft</i> ; Eng. <i>wedding</i> ; Hd. <i>Hochzeit</i>]	bruiloft
brówlofsdienee, de	[Eng. <i>wedding dinner</i> ; Hd. <i>Hochzeitsessen</i>]	bruiloftsmaal
brówlofsgaste, de	[Eng. <i>wedding guests</i> , Hd. <i>Hochzeitsleute</i>]	bruiloftsgasten
dochtër, de	[Eng. <i>daughter</i> ; Hd. <i>Tochter</i>]	dochter
échpaar, 't	[Eng. <i>married couple</i> ; Hd. <i>Ehepaar</i>]	echtpaar
échtelikke staot, d'n	[Eng. <i>married state</i> ; Hd. <i>Ehestand</i>]	echtstaat; huwelijkse staat
fëmi-jlie, de	[Eng. <i>family</i> , Hd. <i>Familie</i>]	familie
fëmi-jlie, de naoste	[Eng. <i>family next of kin</i> ; Hd. <i>die näheren Verwandten</i>]	de naaste familie
fëmi-jlie, ówt 'n aw	[Eng. <i>from ancient family</i> ; Hd. <i>aus alter Familie</i>]	uit een oude familie
fëmi-jlie, van 'n gooj	[Eng. <i>from e good family</i> ; Hd. <i>aus guter Familie</i>]	van (een) goede familie
fëmi-jliebëzeuk, 't	[Eng. <i>visit to (from) relatives</i> ; Hd. <i>Verwandtenbesuch</i>]	familiebezoek
fëmi-jliegraâf, 't	[Eng. <i>family grave</i> ; Hd. <i>Familiengrab</i>]	familiegraf
fëmi-jliekwaol, de	[Eng. <i>disease that runs in the family</i> ; Hd. <i>Familienkrankheit</i>]	familiekwaal
fëmi-jliekwësti-j, de	[Eng. <i>family affair</i> ; Hd. <i>Familienangelegenheit</i>]	familiezaak
fëmi-jlielid, 't	[Eng. <i>member of the family</i> ; Hd. <i>Familienmitglied</i>]	lid van een gezin; familielid
fëmi-jlielieëve, 't	[Eng. <i>family life</i> ; Hd. <i>Familienleben</i>]	familieleven
fëmi-jlienaam, de	[Eng. <i>family name</i> ; Hd. <i>Familienname (Nachname)</i>]	familienaam
fëmi-jliepërtrèt, 't	[Eng. <i>family portrait</i> ; Hd. <i>Familienbild</i>]	familieportret
fëmi-jlieraod, de	[Eng. <i>family council</i> ; Hd. <i>Familienrat</i>]	familieraad
fëmi-jlieruzing, de	[Hd. <i>Familienkrach</i>]	familieruzie
fëmi-jliestök, 't	[Eng. <i>family heirloom</i> ; Hd. <i>Familienstück</i>]	familiestuk

gëlökkig gëtrouwd	[Eng. <i>happily married</i> ; Hd. <i>glücklich verheiratet</i>]	gelukkig getrouwd
gësjeije (bn.)	[Eng. <i>divorced</i> ; D. (B.) <i>geschieden</i>]	gescheiden
gësjeije man, de	[Eng. <i>divorced man, divorcé</i> ; Hd. <i>Geschiedener</i>]	gescheiden man
gësjeije vrouw, de	[Eng. <i>divorced woman, divorcée</i> ; Hd. <i>eine geschiedene Frau</i>]	gescheiden vrouw
gëtrouwd (bn.)	[Eng. <i>married</i> ; Hd. <i>verheiratet</i>]	gehuwd
gëtrouwd koppël, 't	[Eng. <i>married couple</i> , Hd. <i>Eheleute</i>]	echtgenoten
gëtrouwd lieëve, 't	[Eng. <i>married life</i> , Hd. <i>der eheliche Stand</i>]	getrouwd leven
gëtrouwe, de	[Eng. <i>married man (woman)</i> ; Hd. <i>Verheiratete(r)</i>]	gehuwde
gëtujge, de	[Mnl. <i>getugen</i> (getuigen); Eng. <i>witness at a wedding</i> , Hd. <i>Trauzeuge</i>]	huwelijksgetuige
groe(ë)tawwërs, de	[Eng. <i>grandparents</i> , Hd. <i>Großeltern</i>]	grootouders
groe(ë)tmoodër, de	[Eng. <i>grandma(ma), grandmother, grannie</i> ; Hd. <i>Großmutter (Oma)</i>]	oma; grootmoeder; grootje
groe(ë)tvadër, de	[Eng. <i>granddad, grandfather, grandpa</i> ; Hd. <i>Großvater (Opa)</i>]	opa; grootvader
jóng, de	[Eng. <i>boy</i> ; Hd. <i>Junge</i>]	jongen
këdooli-js, de	[Eng. <i>gift list</i> ; D. (B.) <i>Geschenkliste</i>]	cadeaulijst
kënd(sj) van gësjeije awwërs, 't	[Eng. <i>child of divorced parents</i> ; Hd. <i>Scheidungswaise, Scheidungskind</i>]	kind van gescheiden ouders
kënd(sj), 't	[Eng. <i>child</i> ; Hd. <i>Kind</i>]	kind
kleikënd(sj), 't; kèn(d) skënd(sj), 't	[Eng. <i>grandchild</i> ; Hd. <i>Enkelkind, Enkel</i>]	kleinkind
kleindochtër, de	[Eng. <i>granddaughter</i> ; Hd. <i>Enkelin, Enkeltochter</i>]	kleindochter
kleinzoeën, de	[Eng. <i>grandson</i> ; Hd. <i>Enkel(sohn)</i>]	kleinzoon
maesje, 't	[Eng. <i>girl</i> ; Hd. <i>Mädchen</i>]	meisje
mins, de; man, de	[Eng. <i>husband</i> ; Hd. <i>Ehemann</i>]	echtgenoot
moodër, de; ma, de	[Eng. <i>mother</i> ; Hd. <i>Mutter</i>]	moeder
naef, de	[Eng. <i>cousin, nephew</i> ; Hd. <i>Neffe, Cousin</i>]	neef
nich, de	[Eng. <i>niece</i> ; Hd. <i>Nichte, Cousine</i>]	nicht
nónk, de	[Eng. <i>uncle</i> , Hd. <i>Onkel</i>]	oom

offiesjeel gësjeije	[Eng. <i>officially divorced</i> ; Hd. <i>offiziell geschieden</i>]	wettelijk gescheiden
raej vuur sjeijing, de	[Eng. <i>reason for divorce</i> ; Hd. <i>Scheidungsgrund</i>]	reden tot echtscheiding
sjeije (ww.)	[Eng. <i>to divorce</i> ; Hd. <i>scheiden</i>]	scheiden
sjeijing van taofël en béd, de	[Eng. <i>separation</i> ; Hd. <i>Trennung von Tisch und Bett</i>]	scheiding van tafel en bed
sjeijing, de	[Eng. <i>divorce</i> ; Hd. <i>Ehescheidung</i>]	echtscheiding
sjoe(ë)nbroor, de; zwaogër, de	[Eng. <i>brother-in-law</i> ; Hd. <i>Schwager</i>]	schoonbroer
sjoe(ë)ndochtër, de	[Eng. <i>daughter-in-law</i> ; Hd. <i>Schwiegertochter</i>]	schoondochter
sjoe(ë)nmoodër, de	[Eng. <i>mother-in-law</i> ; Hd. <i>Schwiegermutter</i>]	schoonmoeder
sjoe(ë)nvadër, de	[Eng. <i>father-in-law</i> ; Hd. <i>Schwiegervater</i>]	schoonvader
sjoe(ë)nzoeën, de	[Eng. <i>son-in-law</i> ; Hd. <i>Schwiegersohn</i>]	schoonzoon
sjoe(ë)nzöster, de; zwie(ë)gërse, de	[Eng. <i>sister-in-law</i> ; Hd. <i>Schwägerin</i>]	schoonzuster (schoonzus)
tant, de	[Eng. <i>aunt(ie), aunty</i> ; Hd. <i>Tante</i>]	tante
trouw, d'n	[Eng. <i>marriage</i> ; Hd. <i>Ehe</i>]	huwelijk, echtverbintenis
trouwbeukske, 't	[Eng. <i>marriage certificate</i> ; Hd. <i>Familienbuch</i>]	trouwboekje
trouwbreef, d'n	[Eng. <i>wedding-card</i> ; Hd. <i>Hochzeitsanzeige</i>]	huwelijks- aankondiging
trouwdaâg, d'n	[Eng. <i>wedding-day</i> ; Hd. <i>Hochzeitstag</i>]	trouwdag
trouwe (ww.)	[Eng. <i>to marry</i> ; Hd. <i>heiraten, sich verheiraten</i>]	huwen
trouwëri-j, de	[Eng. <i>wedding</i> ; Hd. <i>Hochzeit</i>]	trouwpartij
trouwfie(ë)s, 't	[Eng. <i>wedding party</i> ; Hd. <i>Hochzeitsfest</i>]	trouwfeest
trouwfottoo, de	[Eng. <i>wedding photo</i> ; Hd. <i>Hochzeitsbild</i>]	trouwfoto
trouwkëdoo, d'n	[Eng. <i>wedding present</i> ; Hd. <i>Hochzeitsgeschenk</i>]	huwelijksgeschenk
trouwkëstum, 't	[Eng. <i>wedding suit</i> ; Hd. <i>Hochzeitsanzug</i>]	trouwpak
trouwkleid, 't	[Eng. <i>wedding dress</i> ; Hd. <i>Brautkleid, Hochzeitskleid</i>]	trouwkleed
trouwmès, de	[Eng. <i>nuptial mass</i> ; Hd. <i>Brautmesse</i>]	huwelijksmis

trouwplanne, de	[Eng. <i>plans to get married</i> ; Hd. <i>Heiratspläne</i>]	trouwplannen
trouwrènk, d'n	[Eng. <i>wedding ring</i> ; Hd. <i>Trauring (Ehering)</i>]	trouwing
trouwzaal, d'n	[Eng. <i>wedding room</i> ; Hd. <i>Hochzeitssaal</i>]	trouwzaal
uuëvërgroe(ë)tmoödër, de	[Eng. <i>great-grandmother</i> ; Hd. <i>Urgroßmutter</i>]	overgrootmoeder
uuëvërgroe(ë)tvadër, d'n	[Eng. <i>great-grandfather</i> ; Hd. <i>Urgroßvater</i>]	overgrootvader
uuvërgroe(ë)tawwërs, de	[Eng. <i>great-grandparents</i> ; Hd. <i>Urgroßeltern</i>]	overgrootouders
vadër, de; pa, de	[Eng. <i>father</i> ; Hd. <i>Vater</i>]	vader
véchsjeijing, de	[Hd. <i>Scheidungskrieg</i>]	vechtscheiding
vrouw, de	[Eng. <i>wife</i> ; Hd. <i>Ehefrau</i>]	echtgenote
vuu(ë)r d'n twieëde kie(ë)r gëtrouwd	[Eng. <i>married for the second time</i> ; Hd. <i>in zweiter Ehe verheiratet</i>]	voor de tweede keer gehuwd
vuuer de kirk gëtrouwd	[Eng. <i>to get married in church</i> (kerkelijk trouwen); Hd. <i>kirchlich getraut sein</i>]	kerkelijk gehuwd zijn
weedëman, de; weevënaer, de	[Eng. <i>widower</i> ; Hd. <i>Witwer</i>]	weduwnaar
weef, de; weedëvrouw, de	[Eng. <i>widow</i> ; Hd. <i>Witwe</i>]	weduwe
zoeën, de	[Eng. <i>son</i> ; Hd. <i>Sohn</i>]	zoon
zöstër, de	[Eng. <i>sister</i> ; Hd. <i>Schwester</i>]	zus

Uitdrukkingen

brówd	E li-jk en 'n brówd móttën allëtwie(ë) 't hóws ówt. Bij je ouders inwonen is sterk af te raden.
brówlof	Van d'ëin brówlof kump d'angër. Je kunt je toekomstige huwelijkspartner soms ontmoeten op een huwelijksfeest.
dochtër	Waem de dochtër wilt bëminne, mót mèt de moödër bëginne. Charmeer je toekomstige schoonmoeder en de rest volgt.
fëmi-jlie	Dae is fëmi-jlie van 't zieëvëste knoupsgaat. Die is nog ergens familie van me.
fëmi-jlie	Ze vërwach fëmi-jlie. Zij is in gezegende staat (zwanger)

jóng	Dae jóng bëgint al achtërom te ki-jke. Hij begint belangstelling te krijgen voor meisjes.
kënd(sj)	De kënjër van vandaag zeen neet van gistër. Kinderen worden steeds slimmer.
kënd(sj)	Iech höb mèt tiech gein kënjër. Met jou heb ik geen uitstaans.
kënd(sj)	Mieërtse wënd(sj) bëdurf mënnig sjoeën kënd(sj). Maartse wind is bijzonder onprettig.
kënd(sj)	Ze haef e kënd(sj) oppe póf. Zij is een ongehuwde moeder.
maesje	't Is e maesje woe(ë)s-te waal vuu(ë)r uu(ë)vër 'n rotte plank boeëve de hël zouds dörve loupe. Zij is een hoogst verleidelijk meisje.
man	In d'n trouw tösse man en vrouw geine bieëtëre lak es kien(d)sjëskak. Kinderen maken de huwelijksband sterker.
tant	Es mi-jn tant kloë(ë)tën haw, dén waas 't mi-jne nónk. Antwoord op een onmogelijke of ongerijmde veronderstelling.
trouwe	Zoe(ë) zeen we neet gëtroud. Wij zijn het daarmee niet eens.
vrouw	Bi-j 'n vrouw slaopën en puine bëgrave kump alti-jd ówt. Liefdesrelaties blijven niet lang geheim.
vrouw	D'n vrouw en d'n völpén mós-te neet ówtlie(ë)ne. Wat privé is, moet je privé houden.
zwaogër	Zwaogërs zeen dèk plaogërs. Schoonbroers zijn niet altijd beste vrienden.

17. FILM EN THEATER

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aktries, de	[Eng. <i>actress</i> ; Hd. <i>Schauspielerin</i>]	actrice
balkón, 't	[Eng. <i>balcony</i> ; Hd. <i>Balkon</i>]	balkon
bëdeeningspannie(ë)l, 't	[Eng. <i>control panel</i> ; Hd. <i>Schaltbrett</i>]	bedieningspaneel
bëleechting, de	[Eng. <i>exposure</i> ; Hd. <i>Belichtung</i>]	belichting
bëleechtingskabbien, de	[Eng. <i>control room</i> ; Hd. <i>Beleuchtungskabine</i>]	belichtingscabine
daâgleech, 't	[Eng. <i>daylight</i> ; Hd. <i>Tageslicht</i>]	daglicht
dëkaor, 't en d'n	[Eng. <i>scenery, setting(s)</i> ; Hd. <i>Dekor</i>]	decor

dirrizzjént, d'n	[Eng. <i>conductor</i> ; Hd. <i>Dirigent</i>]	dirigent
drejbook, 't	[Eng. <i>filmscript</i> ; Hd. <i>Drehbuch</i>]	draaiboek
drejje, 't	[Eng. <i>shooting, filming</i> ; Hd. <i>Filmaufnahme (drehen)</i>]	filmopname
figgërant, de	[Eng. <i>film extra</i> ; Hd. <i>Statist</i>]	figurant
filmarsjief, 't	[Eng. <i>film library</i> ; Hd. <i>Filmarchiv</i>]	filmarchief
filmdook, de	[Eng. <i>screen</i> ; Hd. <i>Filmleinwand</i>]	projectiescherm
filmindëstri-j, de	[Eng. <i>film industry</i> ; Hd. <i>Filmindustrie</i>]	filmindustrie
filmkabbien, de	[Eng. <i>projection room</i>]	projectiecabine
filmkäöring, de	[Eng. <i>film censorship</i> ; Hd. <i>Filmzensur</i>]	filmkeuring
filmkarjaer, de	[Eng. <i>filmcareer</i> ; Hd. <i>Filmkarriere</i>]	filmcarrière
filmklassi-jkër, de	[Eng. <i>film classic</i> ; Hd. <i>Filmklassiker</i>]	filmklassieker
filmklub, de	[Eng. <i>film club, cineclub</i>]	filmclub
filmleefhöbbër, de	[Eng. <i>film fan, film enthusiast</i> ; Hd. <i>Filmfreak</i>]	filmfreak
filmmëzi-jk, 't	[Eng. <i>soundtrack</i> ; Hd. <i>Filmmusik</i>]	filmmuziek
filmrol, de	[Eng. <i>reel of film</i> ; Hd. <i>Filmrolle</i>]	filmrol
filmstër, de	[Eng. <i>moviestar</i> ; Hd. <i>Filmstar</i>]	filmster
filmstuudie(j)oo, de	[Eng. <i>filmstudio</i> ; Hd. <i>Filmstudio</i>]	filmstudio
filmzjoernëlis, de	[Eng. <i>movie reporter</i> ; Hd. <i>Filmjournalist</i>]	filmjournalist
fwajjee, de	[Eng. <i>foyer</i> ; Hd. <i>Foyer</i>]	foyer
gardëraob, de	[Eng. <i>cloakroom hall</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	garderoberuimte
gëluidsman, de	[Eng. <i>recording engineer</i> ; Hd. <i>Tontechniker</i>]	geluidsman
gërdi-jn, de	[Eng. <i>stage curtain</i> ; Hd. <i>Vorhang</i>]	gordijn
ginnëraal rippëti-jsie, de	[Eng. <i>stage rehearsal</i> ; Hd. <i>Generalprobe</i>]	generale repetitie
grimmäör, de	[Eng. <i>make-up man</i> ; Hd. <i>Maskenbildner</i>]	grimeur
hoofrolspuuëlër, d'n	[Eng. <i>film star, leading man</i> ; Hd. <i>Hauptdarsteller</i>]	geluidsman
kamëraman, de	[Eng. <i>cameraman</i> ; Hd. <i>Kameramann</i>]	cameraman; filmoperator
këstum, 't	[Eng. <i>theatrical costume</i> ; Hd. <i>Kostüm</i>]	toneelkostuum
koe(ë)r, 't	[Eng. <i>chorus</i> ; Hd. <i>Chor</i>]	koor
luidspricëkër, de	[Eng. <i>loudspeaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecher</i>]	luidspreker
miekroo, de	[Eng. <i>microphone</i> ; Hd. <i>Mikrofon</i>]	microfoon
móntaasj, de	[Eng. <i>cutting</i> ; Hd. <i>Montage (Schnitt)</i>]	montage

mónaaskamër, de	[Eng. <i>cutting room</i> ; Hd. <i>Montagehalle</i>]	montagekamer
móntäör, de	[Hd. <i>Monteur</i>]	monteur
mónteere (ww.)	[Eng. <i>to cut</i> ; Hd. <i>montieren</i>]	monteren
noeëdvërleechting, de	[Eng. <i>emergency lighting</i> ; Hd. <i>Notbeleuchtung</i>]	noodverlichting
orkésbak, d'n	[Eng. <i>orchestra pit</i> ; Hd. <i>Orchestergraben</i>]	orkestbak
program, 't	[Eng. <i>programme</i> ; Hd. <i>Programm</i>]	programma(boekje)
prozzjéksie, de	[Eng. <i>projection</i> ; Hd. <i>Projektion</i>]	projectie
prujk, de	[Eng. <i>wig</i> ; Hd. <i>Perücke</i>]	pruik
rëzji-j, de	[Eng. <i>production, direction</i> ; Hd. <i>Regie</i>]	regie
rëzji-jassistént, de	[Eng. <i>assistant director</i> ; Hd. <i>Regieassistent</i>]	regieassistent
rëzji-jkamër, de	[Eng. <i>stage direction</i> ; Hd. <i>Regieraum</i>]	regiekamer
rëzji-jtaofël, de	[Eng. <i>control desk</i> ; Hd. <i>Regietisch</i>]	regietafel
rëzjissäör, de	[Eng. <i>(film) director</i> ; Hd. <i>Filmregisseur</i>]	filmregisseur
rëzjisseeere (ww.)	[Eng. <i>to produce</i> ; Hd. <i>Regie führen</i>]	regisseren
rikkwëzi-jte, de	[Eng. <i>props</i> ; Hd. <i>Requisiten</i>]	rekwisieten
rippëti-jsie, de	[Eng. <i>rehearsal</i> ; Hd. <i>Probe</i>]	repetitie
saen, de	[Eng. <i>stage</i> ; Hd. <i>Vorbühne, Podium</i>]	podium
sënarie(j)oo, 't	[Eng. <i>script, screenplay, scenario</i> ; Hd. <i>Drehbuch</i>]	filmscript
sèt, de	[Eng. <i>film set</i> ; Hd. <i>Drehort</i>]	filmset
sinkronniasie, de	[Eng. <i>synchronizing</i> ; Hd. <i>Synchronisation</i>]	synchronisatie
sinnëma, de	[Eng. <i>cinema</i> ; Hd. <i>Kinosaal</i>]	bioscoop; filmzaal
sjminkspeegël, de	[Eng. <i>make-up mirror</i> ; Hd. <i>Schminkspiegel</i>]	schminkspiegel
sjminktaofël, de	[Eng. <i>make-up table</i> ; Hd. <i>Schminktisch</i>]	schminktafel
skrip, 't	[Eng. <i>prompt book</i> ; Hd. <i>Drehbuch</i>]	script
skripgäöl, de	[Eng. <i>script girl</i> ; Hd. <i>Skriptgirl</i>]	scriptgirl
soefläör, de	[Eng. <i>prompter</i> ; Hd. <i>Souffleur</i>]	souffleur
soefleere (ww.)	[Eng. <i>to prompt</i> ; Hd. <i>soufflieren</i>]	souffleren
spool, de	[Eng. <i>film spool</i> ; Hd. <i>Spule</i>]	filmspoel
stuedie(j)oo, de	[Eng. <i>studio</i> ; Hd. <i>Studio</i>]	studio
tëjatër, 't en d'n	[Eng. <i>theatre</i> , Hd. <i>Theater</i>]	theater
tikkèt, 't	[Eng. <i>cinema ticket</i> ; Hd. <i>Ticket</i>]	kaartje; plaatsbewijs

tónneel, 't; tóneelvuurstèlling, de; -opveuring, de	[Eng. <i>theatrical performance</i> ; Hd. <i>Theatervorstellung</i>]	toneeluitvoering
tónneelknéch, d'n	[Eng. <i>stage hand</i> ; Hd. <i>Bühnenarbeiter</i>]	toneelknecht
tónneelmeistër, d'n	[Eng. <i>stage carpenter</i> ; Hd. <i>Bühnenmeister</i>]	toneelmeester
tónneelspuuëlër, d'n; aktäör, d'n	[Eng. <i>actor</i> ; Hd. <i>Schauspieler</i>]	acteur
tónneelstök, 't	[Eng. <i>play, stage play</i> ; Hd. <i>Schauspiel</i>]	toneelstuk
tónneelwaerëld, d'n	[Eng. <i>theatrical world</i> ; Hd. <i>Welt des Theaters</i>]	toneelwereld
tónneelzaal, d'n	[Eng. <i>theatre</i> ; Hd. <i>Theatersaal</i>]	toneelzaal
verstërker, de	[Eng. <i>amplifier</i> ; Hd. <i>Verstärker</i>]	versterker
vèstjaer, de	[Eng. <i>cloakroom hall</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	garderobe
vootleech, 't	[Eng. <i>footlight</i> ; Hd. <i>Rampenlicht</i>]	voetlicht
zénger(és), de	[Eng. <i>singer</i> ; Hd. <i>Sänger(in)</i>]	zanger(es)

18. FUIVEN EN VRIENDSCHAP

DIALECTWOORDEN	AN-SYNONIEM OF AN-OMSCHRIJVING
ambie(j)aos, de	sfeer; sfeervolle omgeving
ammëzëmènt, 't	vermaak; plezier; entertainment
badzjële (ww.)	gemoedelijk praten; babbelen; kletsen
balkëneere (ww.)	fuiven; op uitgelaten wijze feestvieren
baozjoëere (ww.)	bonjouren; fuiven; op stap gaan
bómbëzjeere (ww.)	aan de zwier gaan
bratse (ww.)	veel op straat lopen
buisbink, de (Barg.)	dronkaard; zuiplap
buize (ww.)	onmatig drinken
ènsële, zich (ww.)	kibbelen; bekvechten; onenigheid hebben
gëvrunj, de	vrienden
gibbëre (ww.)	giechelen; lachend babbelen
hame, zich (ww.)	bij elkaar passen; goed overeenstemmen
jatse (ww.)	op stap gaan
kammëraod, de	vriend; kameraad
kazële (ww.)	kletsen zonder iets zinvol te zeggen; zwetsen
kook, de	cocaïne
lampètte (ww.)	veel alcoholische dranken drinken

móffële (ww.)	behaaglijk eten; smullen
plékkónt, de	iemand die lang blijft zitten
pówpzaat (bn.)	stomdronken
preuvër(d), de	persoon die graag een glaasje drinkt
sawspanne (ww.)	babbelen; kletsen; keuvelen
sjóngële (ww.); sjónkële (ww.)	heen en weer deinen op de maat van de muziek; hossen
smaorzaat (bn.)	smoordronken
tittëleerie(j)óm, d'n	dronkemanswaanin
trèkplaostër, d'n	iemand die niet van weggaan weet
veere (ww.)	feesten; vieren; fêteren; huldigen
vriendin, de	vriendin; partner; geliefde; levensgezellin
vrun(d)sjap, de	vriendschap
vrund(sj), de; vrind(sj), de	vriend; partner; vrijer; geliefde; levensgezel
zate mërjan, de	dronken vrouw; vrouw die graag drinkt
zatigheid, de	dronkenschap
zówpéchel, de	persoon die misbruik maakt van alcoholische dranken
zówpków, de	dronkaart; dronkenlap

Uitdrukkingen

beechte	Zich in alle kepélkes goeën beechte. Geen café overslaan.
brats	Alti-jd oppe brats zeen. Altijd op stap zijn.
gank	Op gank goeën. De kroegen, nachtclubs etc. gaan aflopen.
höbbbe	De moogs toch get höbbe. Een klein verzetje mag toch wel.
jatse	Get goeën jatse. Zijn tijd doorbrengen met uitgaan.
kael	Zich de kael smieëre. Flink drinken.
kónt	Z'n kónt bëginnën ówt te stieëke. Op stap beginnen te gaan.
laam	Zich laam zówpe. Drinken tot je helemaal lazarus bent.
lappe	Oppe lappe goeën. Cafés, nachtclubs etc. bezoeken.
lègke, zich	't Haef zich weer gëlag tösse di-j twie(ë). Beiden hebben zich weer verzoend.

naat	Mèt z'ne bek in 't naat zitte. Veel alcoholische dranken drinken.
ónvrind	Ónvrind zeen. Niet langer vriend zijn.
paeke; pieëke	H'm ins good paeke (pieëke). Eens flink uit de bol gaan.
rabbot	Op rabbot zeen. Aan de zwier zijn.
rótsj	Oppe rótsj zeen. Op stap zijn.
sjók	Op sjók goeën. Aan de zwier gaan.
smieëd	Good smieëd zeen. Flink dronken zijn.
stap	Op stap zeen. Aan de boemel zijn.
vërzówpe	Kop en kónt vërzówpe. Al zijn geld met drinken verspillen.
vrunj	Van d'n vrunj mós-te hët hóbbe. Je vrienden stellen je wel eens teleur.

19.GELD, BANK EN BEURS

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aandeil aan toeëndër, 't	[Eng. <i>bearer share</i> ; Hd. <i>Inhaberaktie</i>]	aandeel aan toonder
aandeil, 't	[Eng. <i>share</i> ; Hd. <i>Aktie</i>]	aandeel
aanraoje (ww.)	[Eng. <i>to advise</i> , Hd. (<i>an</i>) <i>raten</i> , <i>beraten</i>]	adviseren
baargéld(sj), 't	[Eng. <i>cash, ready money</i> ; Hd. <i>Bargeld</i>]	contanten
bank, de	[Eng. <i>bank</i> ; Hd. <i>Bank</i>]	bank
bankaafsjrif, 't	[Eng. <i>bank statement</i> ; Hd. <i>Kontoauszug</i>]	bankafschrift
bankbëdeende, de	[Eng. <i>bank employee, bank clerk</i> ; Hd. <i>Bankangestellte(r)</i>]	bankbediende
bankdirrëktäör, de	[Eng. <i>bank manager</i> ; Hd. <i>Bankdirektor</i>]	bankdirecteur
bankkaart, de	[Eng. <i>bank card</i> ; Hd. <i>Bankkarte</i>]	betaalpas
bäör, de (nu 'beurs, de')	[Eng. <i>Stock exchange</i> ; Hd. <i>Börse</i>]	effectenbeurs
bäörslid, 't	[Eng. <i>member of the stock exchange</i>]	beurslid

bäörsmakëlaer, de	[Eng. <i>stockbroker</i> ; Hd. <i>Börsenmakler</i>]	beursmakelaar
bäörszaal, de	[Eng. <i>exchange hall</i> ; Hd. <i>Börsenplatz</i>]	beurszaal
bëdraag, 't	[Eng. <i>amount, sum</i> ; Hd. <i>Betrag</i>]	bedrag
bëdri-jfsrieëkëning, de	[Eng. <i>company account</i>]	bedrijfsrekening
bëeidig (bn.)	[Eng. <i>sworn</i> ; Hd. <i>beeidigt</i>]	beëdigd
bëeidigde bäörsmakëlaer, de	[Eng. <i>sworn stockbroker</i> ; Hd. <i>ein vereidigter Börsenmakler</i>]	beëdigde beursmakelaar
bëlëgke (ww.)	[Eng. <i>to invest</i> ; Hd. <i>anlegen</i>]	beleggen
bëlëgkër, de	[Eng. <i>investor</i> ; Hd. <i>Anleger</i>]	belegger
bëlëgking, de	[Eng. <i>investment</i> ; Hd. <i>Geldanlage (Kapitalanlage)</i>]	geldbelegging
bëtaaldaâg, de	[Eng. <i>payday</i> ; Hd. <i>Zahltag</i>]	betaaldag
bëtaalmeistër, de	[Hd. <i>Zahlmeister</i>]	betaalmeester
bëtaalottëmaat, de	[Eng. <i>ticket machine</i> ; Hd. <i>Zahlautomat</i>]	betaalautomaat
blankoosjèk, de	[Eng. <i>blank cheque</i> ; Hd. <i>Blankoscheck</i>]	blanco cheque
breefke, 't	[Eng. <i>banknote</i> ; Hd. <i>Banknote</i>]	bankbiljet
brossjuu(ë)r, de	[Eng. <i>brochure</i> ; Hd. <i>Broschüre</i>]	brochure
diena(a)r, d'n (tot 2002)	[Eng. <i>dinar</i> ; Hd. <i>Dinar</i>]	dinar
divviédént, 't	[Eng. <i>dividend</i> ; Hd. <i>Dividende</i>]	dividend
divviédéntbëwi-js, 't	[Eng. <i>dividend warrant</i> ; Hd. <i>Dividendenschein</i>]	dividendbewijs
dolla(a)r, d'n	[Eng. <i>dollar</i> ; Hd. <i>Dollar</i>]	dollar
drachme, de (tot 2002)	[Eng. <i>drachma</i> ; Hd. <i>Drachme</i>]	drachme
Duitse mark, d'n; DM (tot 2002)	[Eng. <i>Deutschmark</i> ; Hd. <i>Deutsche Mark</i>]	Duitse mark
ëffëktemakëlaer, d'n	[Eng. <i>Stockbroker</i> ; Hd. <i>Effektenmakler</i>]	effectenmakelaar
ëskoedoo, d'n (tot 2002)	[Eng. <i>escudo</i> ; Hd. <i>Escudo</i>]	escudo
foldër, de	[Eng. <i>brochure</i> ; Hd. <i>Broschüre</i> , <i>Faltblatt</i>]	folder
frang, de (tot 2002)	[Fr. <i>franc</i> , B. (Vl.) <i>frank</i> ; D. (Zwi. + Duitstalig B.) <i>Franken</i>]	frank
geld(sj), 't	[Eng. <i>money</i> ; Hd. <i>Geld</i>]	geld
gëld(sj)kiske, 't	[Eng. <i>strongbox, money-box</i> ; Hd. <i>Geldkiste</i>]	geldkoffer

géld(sj)kloppëri-j, de	[Eng. <i>racket, swindle</i> ; Hd. <i>Geldschneiderei</i>]	geldklopperij
géld(sj)kraan, de	[Eng. <i>flow of money</i> ; Hd. <i>Geldhahn</i>]	geldkraan
géld(sj)kwésti-j, de	[Eng. <i>question of money, question of finance</i> ; Hd. <i>Geldfrage</i>]	geldkwestie
géld(sj)laaj, de	[Eng. <i>cash drawer</i> ; Hd. <i>Geldschublade</i>]	geldlade
géld(sj)noe(ë)d, de	[Eng. <i>financial trouble</i> ; Hd. <i>Geldnot</i>]	geldnood
géld(sj)ómloup, de	[Eng. <i>circulation of money</i> ; Hd. <i>Geldumlauf</i>]	geldcirculatie
géld(sj)ottëmaat, de	[Eng. <i>cash dispenser</i> ; Hd. <i>Geldautomat</i>]	geldautomaat
géld(sj)reekske, 't	[Eng. <i>rake</i>]	geldharkje (m.b.t. een roulette)
géld(sj)sjeetër, de	[Eng. <i>financier</i> ; Hd. <i>Geldgeber</i>]	geldschieder
géld(sj)straof, de	[Eng. <i>monetary penalty</i> ; Hd. <i>Geldstrafe</i>]	geldstraf
géld(sj)vërspilling, de	[Eng. <i>waste of money</i> ; Hd. <i>Geldverschwendung</i>]	geldverkwisting
géld(sj)vuuërraad, de	[Eng. <i>monetary supply</i> ; Hd. <i>Geldbestand</i>]	geldvoorraad
géld(sj)waerde, de	[Eng. <i>monetary value</i> ; Hd. <i>Geldwert</i>]	geldwaarde
géld(sj)wissëlaer, de	[Eng. <i>change machine</i> ; Hd. <i>Geldwechsler</i>]	geldwisselaar
gëmeintë-obbligasie, de	[Eng. <i>municipal bond</i>]	gemeenteobligatie
gölje, de (tot 2002)	[Eng. <i>guilder, gulden</i> ; Hd. <i>Gulden</i>]	gulden
gooje raad, de	[Eng. <i>advice</i> ; Hd. <i>Rat, Ratschlag</i>]	advies
goudmért, de	[Eng. <i>gold market</i> ; Hd. <i>Goldmarkt</i>]	goudmarkt
gouje munt, de	[Eng. <i>gold coin, gold piece</i> ; Hd. <i>Goldmünze</i>]	gouden munt
handteike, 't	[Eng. <i>signature</i> ; Hd. <i>Unterschrift</i>]	handtekening
kas(sa), de	[Eng. <i>cashier's desk</i> ; Hd. <i>Kasse</i>]	kassa
kasseer, de	[Eng. <i>cashier</i> ; Hd. <i>Kassierer</i>]	kassier
klant, de	[Eng. <i>customer</i> ; Hd. <i>Kunde</i>]	klant; cliënt
klantëkaart, de	[Hd. <i>Kundenkarte</i>]	klantenkaart
kleigéld(sj), 't	[Eng. <i>change, small change</i> ; Hd. <i>Kleingeld</i>]	pasmunt
kleine bëlëgkër, de	[Hd. <i>Kleinanleger</i>]	kleine belegger
klóws, de	[Eng. <i>strong room</i> ; Hd. <i>Banktresor</i>]	bankkluis

koëgëlvri-j glaas, 't	[Eng. <i>bullet-proof glass</i> ; Hd. <i>kugelsicheres Glas</i>]	kogelvrij glas
koepao, de	[Eng. <i>coupon</i> ; Hd. <i>Coupon</i>]	coupon
koepaos knippe (ww.)	[Eng. <i>to be a coupon clipper</i> ; Hd. <i>Coupons abtrennen</i> , (uitdr.) <i>von seinen Zinsen leben</i>]	coupons knippen; couponnetjes knippen
koers, de	[Eng. <i>exchange rate</i> ; Hd. <i>Kurs</i>]	koers
koersnotteering, de	[Eng. <i>quotation board</i> ; Hd. <i>Börsennotierung</i>]	koerslijst
kóntant (bn.)	[Eng. <i>cash</i> ; Hd. <i>kontant (in bar)</i>]	contant
kóntant geld(sj), 't; geld(sj) in baar, 't	[Eng. <i>ready money</i> ; Hd. <i>Bargeld</i>]	contant geld
kop (m.b.t. de afbeelding), de	[Eng. <i>head</i> ; Hd. <i>Kopf (Kopf oder Zahl)</i>]	kruis; voorzijde
kroeën, de (m.b.t. de munt)	[Eng. <i>krone</i> ; Hd. <i>Krone</i>]	kroon
kwittansie, de	[Fr. <i>quittance</i> ; Eng. <i>receipt</i>]	betaalbewijs
lie(ë)ne (ww.)	[Eng. (m.b.t. krijgen) <i>to borrow from</i> , (m.b.t. geven) <i>to loan, to lend</i> ; Hd. <i>leihen</i>]	lenen
lie(ë)ning, de	[Eng. <i>loan</i> ; Hd. <i>Leihe</i> (het te leen geven), <i>Anleihe</i> (opnemen van geld)]	lening
lie(ë)re, de (tot 2002)	[Eng. <i>lira</i> (mv. <i>lire</i>); Hd. <i>Lira</i>]	lire
li-jfrénte, de	[Eng. <i>annuity</i> ; Hd. <i>Leibrente</i>]	lijfrente
makëlaer, de	[Eng. <i>broker</i> ; Hd. <i>Makler</i>]	makelaar
munte (ww.)	[Eng. <i>to mint</i> ; Hd. <i>münzen</i>]	munten; geld slaan
muntsje, 't; stök, 't	[Eng. <i>coin</i> ; Hd. <i>Münze</i>]	munstuk
munstémpel, de (m.b.t. de matrijs)	[Eng. <i>device</i> ; Hd. <i>Münzstempel</i>]	munstempel; beeldenaar
muntwieëze, 't	[Eng. <i>monetary system</i> ; Hd. <i>Münzwesen</i>]	muntwezen
Nappoolëjóng, de	[Fr. <i>napoléon</i> ; Eng. <i>napoleon, nap</i>]	Franse gouden munt van 20 franken
Nassjënaal Bank van Belsj, De	[Fr. <i>Banque Nationale de Belgique</i> ; Eng. <i>The National Bank of Belgium</i> ; Hd. <i>Die Belgische Nationalbank</i>]	De Nationale Bank van België
nommienaal waerde, de	[Eng. <i>par value</i> ; Hd. <i>Nominalwert</i>]	nominale waarde

obbligasie, de	[Eng. <i>bond</i> ; Hd. <i>Obligation</i>]	obligatie
óngêdêkde sjèk, d'n	[Eng. <i>uncovered cheque</i> ; Hd. <i>ein ungedeckter Scheck</i>]	ongedekte cheque
pèpeere geld(sj), 't	[Eng. <i>paper money</i> ; Hd. <i>Papiergeld</i>]	papiergeld
pèzeeta, de (tot 2002)	[Eng. <i>peseta</i> , Hd. <i>Peseta</i>]	peseta
pónd stäö(r)ling, 't	[Eng. <i>pound sterling</i> ; Hd. <i>Pfund Sterling</i>]	pond sterling
prieveerieëkëning, de	[Eng. <i>private account</i> ; Hd. <i>Privatkonto</i>]	privérekening
randsjrif, 't	[Eng. <i>legend</i> ; Hd. <i>Randinschrift</i>]	randschrift, omschrift
säö(r)vës, de	[Eng. <i>service</i> ; Hd. <i>Service</i>]	service
seerienummër, de	[Eng. <i>serial number</i> ; Hd. <i>Seriennummer</i>]	volgnummer; serienummer
sjèk ówtsjri-jve, 'ne	[Eng. <i>to write out a cheque</i> ; Hd. <i>einen Scheck ausstellen</i>]	een cheque uitschrijven
sjèk, de	[Eng. (Am.. <i>check</i> ; Eng. <i>cheque</i> ; Hd. <i>Scheck</i>)]	cheque
sjèkbeukske, 't	[Eng. <i>chequebook</i> ; Hd. <i>Scheckbuch</i>]	chequeboek
sjilling, de (tot 2002)	[Eng. <i>shilling</i> ; Hd. <i>Schilling</i>]	schilling
sóm, de	[Eng. <i>sum</i> ; Hd. <i>Geldsumme</i>]	geldsom
spaarbeukske, 't	[Eng. <i>bankbook</i> ; Hd. <i>Sparbuch</i>]	bankboekje
spaarriëkëning, de	[Eng. <i>saving account</i> ; Hd. <i>Sparkonto</i>]	spaarrekening
stök, 't	[Eng. <i>coin</i> ; Hd. <i>Geldstück, Münze</i>]	munstuk
tieëge kóntante bëtaling	[Eng. <i>in cash</i> ; Hd. <i>gegen Barzahlung</i>]	à contant
vals geld(sj), 't	[Eng. <i>forged money, counterfeit money</i> ; Hd. <i>Falschgeld</i>]	valse munten; vals geld
valsëmuntër, de	[Eng. <i>counterfeiter, forger</i> ; Hd. <i>Falschmünzer</i>]	valsemunter
vërvaldaâg, de, vërvaldatëm, de	[Eng. <i>due date</i> ; Hd. <i>Verfall(s)tag</i>]	vervaldag
vuuërzittër, de	[Eng. <i>chairman</i> ; Hd. <i>Vorsitzende(r)</i>]	voorzitter
waerdëpèpeere, de; aandeile, de	[Eng. <i>securities</i> ; Hd. <i>Wertpapiere</i>]	waardepapieren
watërmërk, 't	[Eng. <i>watermark</i> ; Hd. <i>Wasserzeichen</i>]	watermerk
wissël, de	[Eng. <i>bill of exchange</i> ; Hd. <i>Wechsel</i>]	wissel
wissëlkoers, de	[Eng. <i>exchange rate</i> ; Hd. <i>Wechselkurs</i>]	wisselkoers

ze geld(sj) in aandele stieëke (ww.)	[Hd. <i>sein Geld in Aktien anlegen</i>]	zijn geld in aandelen beleggen
zilvermunt, de	[Eng. <i>silver coin, silver piece</i> ; Hd. <i>Silbermünze</i>]	zilveren munt

Uitdrukkingen

frang	Hae vilt këpot op 'ne frang. Hij is erg gierig.
geld(sj)	Dae zit op ze geld(sj) wi-j 'n brók op häör kujkës. Hij is bijzonder gierig.
geld(sj)	De kóns neet allës höbbe: geld(sj) en e sjoeën wi-jf. Wees tevreden met wat je bezit.
geld(sj)	De waerëld drejt óm geld(sj) en 'n vrouwëvot. Geld en seks spelen een grote rol in het leven.
geld(sj)	Geld(sj) is mer drek, mer waal gooje. Zonder geld gaat het niet makkelijk.
geld(sj)	Hae haef nog vääöl geld(sj) óngër de luj hange. Nogal mensen voldoen hun rekeningen niet of niet tijdig.
geld(sj)	Hae stink nao 't geld(sj). Hij heeft erg veel geld.
geld(sj)	Vuu(ë)r geld(sj) kóns-te zelfs d'n dujvël laote danse. Voor wie geld heeft, is alles mogelijk.
geld(sj)	Waem 't langste laef, kri-jg allës: 't geld(sj), de bujjël en 't snoor. Wie het langste leeft, krijgt alles.

20.GEOGRAFIE

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafzètting, de	[Eng. <i>sedimentation</i> ; Hd. <i>Ablagerung</i>]	afzetting(en)
aarde, de	[Eng. <i>earth</i> ; Hd. <i>Erde</i>]	aarde
aerdbaeving, de	[Eng. <i>earthquake</i> ; Hd. <i>Erdbeben</i>]	aardbeving
aerdvërsjujving, de	[Eng. <i>landslide</i> ; Hd. <i>Erdrutsch</i>]	aardverschuiving
aktieve vulkaan, d'n	[Eng. <i>active vulcano</i> ; Hd. <i>ein tätiger Vulkan</i>]	werkende vulkaan
alpienis, d'n	[Fr. <i>alpiniste</i> ; Eng. <i>mountaineer</i> ; Hd. <i>Alpinist</i>]	bergbeklimmer
baaj, de	[Eng. <i>bay</i> , Hd. <i>Bai</i>]	baai

berg (mv.)	[Eng. <i>mountains</i> ; Hd. <i>das Gebirge, Berge</i>]	gebergte; bergen
bêrg, de	[Eng. <i>mountain</i> ; Hd. <i>Berg</i>]	berg
bêrgaaf (bw.)	[Eng. <i>downhill</i> ; Hd. <i>bergab</i>]	bergaf
bêrgbieëk, de	[Eng. <i>mountain stream</i> ; Hd. <i>Gebirgsbach</i>]	bergriviertje; bergbeek
bêrgflank, de	[Eng. <i>mountain slope</i> ; Hd. <i>Bergflanke</i>]	bergflank; berghelling
bêrgkamp, de	[Eng. <i>mountain ridge</i> ; Hd. <i>Bergkamm</i>]	bergkam
bêrgkieëte, de	[Eng. <i>mountain chain</i> ; Hd. <i>Bergkette</i>]	bergketen
bêrgland, 't	[Eng. <i>mountain country</i> ; Hd. <i>Bergland</i>]	bergland
bêrglandsjap, 't	[Eng. <i>mountain scenery</i> ; Hd. <i>Gebirgslandschaft</i>]	berglandschap
bêrgloch, de	[Eng. <i>mountain air</i> ; Hd. <i>Bergluft</i>]	berglucht
bêrgop (bw.)	[Eng. <i>uphill</i> ; Hd. <i>bergauf</i>]	bergop
bêrgrök, de	[Eng. <i>mountain ridge</i> ; Hd. <i>Berg Rücken</i>]	bergrug
bêrgtóp, de	[Eng. <i>summit, mountain top</i> ; Hd. <i>Berggipfel</i>]	bergtop
bêrgwei, de	[Eng. <i>mountain meadow</i> ; Hd. <i>Bergweide</i>]	bergweide
bieëk, de	[Eng. <i>brook, rivulet</i> ; Hd. <i>Bach</i>]	beek
boeërtoeëre, de	[Eng. <i>derrick</i> ; Hd. <i>Bohrturm</i>]	boortoren
bruuëkli-jn, de	[Eng. <i>fault line</i> ; Hd. <i>Bruchlinie</i>]	breuklijn
dâl, 't	[Eng. <i>valley</i> ; Hd. <i>Tal</i>]	dal
deepzieë, de	[Eng. <i>deep-sea</i> ; Hd. <i>Tiefsee</i>]	diepzee
deepzieëtroeëg, d'n	[Eng. <i>deep-sea trench</i> ; Hd. <i>Tiefseetrog, Tiefsee graben</i>]	diepzeetrog
drujpsteîn, d'n	[Eng. <i>dripstone</i> ; Hd. <i>Tropfstein</i>]	druipsteen
drujpsteîngrot, de	[Eng. <i>dripstone cave</i> ; Hd. <i>Tropfsteinhöhle</i>]	druipsteengrot
eepieséntrum, 't	[Eng. <i>epicentre</i> ; Hd. <i>Epizentrum</i>]	epicentrum
eiland, 't; eilëndsje, 't	[Eng. <i>island</i> ; Hd. <i>Insel</i>]	eiland
gaas, de	[Eng. <i>gas</i> ; Hd. <i>Erdgas</i>]	aardgas
geizër, de	[Eng. <i>geyser</i> ; Hd. <i>Geysir, Geiser</i>]	geiser (warme springbron)
glëtsjer, de	[Eng. <i>glacier</i> ; Hd. <i>Gletscher</i>]	gletsjer
glëtsjerbieëk, de	[Eng. <i>melt-water stream</i> ; Hd. <i>Gletscherbach</i>]	gletsjerbeek

glétsjeri-js, 't	[Eng. <i>glacial ice</i> ; Hd. <i>Gletschereis</i>]	gletsjerijs
glétsjerspleet, de	[Eng. <i>crevasse</i> ; Hd. <i>Gletscherspalte</i>]	gletsjerspleet
gróndwatër, 't	[Eng. <i>groundwater</i> ; Hd. <i>Grundwasser</i>]	grondwater
grot, de	[Eng. <i>cave</i> , (groot) <i>cavern</i> ; Hd. <i>Grotte (Höhle)</i>]	grot
hiepooséntrum, 't	[Eng. <i>hypocentre</i> ; Hd. <i>Hypozentrum</i>]	hypocentrum
huu(ë)vêlrök, d'n	[Eng. <i>ridge</i> ; Hd. <i>Hügelrücken</i>]	heuvelrug
huuëvël, d'n	[Eng. <i>hill</i> ; Hd. <i>Hügel</i>]	heuvel
huuëvêlèchtig (bn.)	[Eng. <i>hilly</i> ; Hd. <i>hüg(e)lig</i>]	heuvelachtig
huuëvèlland, 't	[Eng. <i>hilly country</i> ; Hd. <i>Hügelland</i>]	heuvelland
kénjen, de	[Eng. <i>canyon</i> ; Hd. <i>Canyon</i>]	canyon
kern, de	[Eng. <i>earth's core</i> ; Hd. <i>Erdkern</i>]	kern (van de aarde)
klif, de	[Eng. <i>cliff</i> ; Hd. <i>Kliff</i>]	klif
kol, de	[Fr. <i>col</i> ; Eng. <i>mountain pass</i> ; Hd. <i>Gebirgspass</i>]	bergpas
kóntienéntaal massa, de	[Eng. <i>continental mass</i> ; Hd. <i>Kontinentalmasse</i>]	continentale massa
kóntienéntaal plat, 't	[Eng. <i>continental shelf</i> ; Hd. <i>Kontinentalsockel</i>]	continentaal plat
kratër, de	[Eng. <i>volcanic crater</i> , Hd. <i>Krater</i>]	krater
lagguun, de	[Eng. <i>lagoon</i> , Hd. <i>Lagune</i>]	lagune
lava, de	[Eng. <i>lava</i> , Hd. <i>Lava</i>]	lava
lavastroom, de	[Eng. <i>lava stream</i> , Hd. <i>Lavastrom</i>]	lavastroom
mantël, de	[Eng. (<i>earth's</i>) <i>mantle</i> ; Hd. <i>Erdmantel</i>]	mantel (van de aarde)
moeras, 't	[Eng. <i>swamp</i> ; Hd. <i>Morast</i>]	moeras
oeëlie, d'n	[Eng. <i>oil</i> ; Hd. <i>Öl</i>]	aardolie
oeëlierizzèrvwaar, 't en de	[Eng. <i>petroleum reservoir</i> ; Hd. <i>Ölspeicher</i>]	oliereservoir
oeëlieténker, d'n	[Eng. <i>oil tanker</i> ; Hd. <i>Öltanker</i>]	petroleumtanker
oeëlievéld(sj), 't	[Eng. <i>oil field</i> ; Hd. <i>Ölfeld</i>]	petroleumveld
ossëjaan, d'n	[Eng. <i>ocean</i> ; Hd. <i>Ozean</i>]	oceaan
ówtgèdoofde vulkaan, d'n	[Eng. <i>extinct volcano</i> ; Hd. <i>ein untätiger Vulkan</i>]	uitgedoofde vulkaan
pëtrol, de	[Eng. <i>petroleum</i> ; Hd. <i>Petroleum</i>]	petroleum
plattoo, 't	[Eng. <i>plateau</i> ; Hd. <i>Plateau</i>]	plateau
rëvie(ë)r, de	[Eng. <i>river</i> ; Hd. <i>Fluss</i>]	rivier
rëvie(ë)rbedding, de	[Eng. <i>riverbed</i> ; Hd. <i>Flussbett</i>]	rivierbedding
rots, de; klip, de	[Eng. <i>rock</i> ; Hd. <i>Fels, Felsen</i>]	rots

seismoograaf, de	[Eng. <i>seismograph</i> ; Hd. <i>Seismograf</i>]	seismograaf
seismooloozjie, de	[Eng. <i>seismology</i> ; Hd. <i>Seismologie</i>]	seismologie
sjókgolf, de	[Eng. <i>shock wave</i>]	schokgolf
sjoôr, 't	[Eng. <i>shore</i> ; Hd. <i>Steilufer</i>]	steile oever
sjoor, de	[Eng. <i>shower (of rain)</i> ; Hd. <i>Gewitterschauer</i>]	regenbui; onweersbui
sprunk, de; sprónk, de	[Eng. <i>spring</i> ; Hd. <i>Quelle</i>]	bron
stallagmiet, de	[Eng. <i>stalagmite</i> ; Hd. <i>Stalagmit</i>]	stalagmiet
stallaktiet, de	[Eng. <i>stalactite</i> ; Hd. <i>Stalaktit</i>]	stalactiet
stortbieëk, de; bêrgbieëk, de	[Eng. <i>mountain stream</i> ; Hd. <i>Gebirgsbach</i>]	stortbeek; bergbeek
strand, 't; stréndsje, 't	[Eng. <i>beach, seaside</i> ; Hd. <i>Strand</i>]	strand
taofêlbêrg, d'n	[Eng. <i>table mountain</i> ; Hd. <i>Tafelberg</i>]	tafelberg
tsoenemie, d'n en de	[Eng. <i>tsunami</i> ; Hd. <i>Tsunami</i>]	tsunami
vallei, de	[Eng. <i>valley</i> ; Hd. <i>Tal</i>]	vallei
vulkaan, de	[Eng. <i>volcano</i> ; Hd. <i>Vulkan</i>]	vulkaan
vulkaankratêr, de	[Eng. <i>volcanic crater</i> ; Hd. <i>Krater</i>]	vulkaankrater; krater
vulkaanówtbarsting, de	[Eng. <i>volcanic eruption</i> ; Hd. <i>Vulkanausbruch</i>]	vulkaanuitbarsting
watêrdamp, de	[Eng. <i>water vapour</i> ; Hd. <i>Wasserdampf</i>]	waterdamp
watêrstand, de	[Eng. <i>water level</i> ; Hd. <i>Wasserhöhe</i>]	waterhoogte
watêrval, de	[Eng. <i>waterfall</i> ; Hd. <i>Wasserfall</i>]	waterval
wieërt, de	[Mnl. <i>werde, wa(e)rt, we(e)rt</i> ; Eng. <i>river foreland</i> ; Hd. <i>Deichvorland</i>]	uiterwaarde
zie(ë), de	[Eng. <i>sea</i> ; Hd. <i>Meer</i>]	zee
zie(ë)spegël, de	[Eng. <i>sea level</i> ; Hd. <i>Meeresspiegel</i>]	zeespiegel
water, 't	[Eng. <i>water</i> ; Hd. <i>Wasser</i>]	water
bi-js, de	[Eng. <i>shower (of rain)</i> ; D. (Rijnl.) <i>Bise</i> ; Hd. <i>Bö</i>]	regenbui; sneeuw bui; hagelbui
sjówl, de	[Eng. <i>shower (of rain)</i> ; Hd. <i>Schauer</i>]	onweersbui; regenbui

Uitdrukkingen

bérgaaf	't Geit bérgaaf mèt h'm. Zijn gezondheid gaat achteruit. Hij raakt aan lager wal.
gaas	Hae waas van de gaas gëpak. Hij stond perplex.

pëtrol	Hae goe(ë)f volle pëtrol. Hij spande zich optimaal in.
watër	Dae kump mèt watër es 't hóws is aafgëbrand. Die komt te laat.
watër	Dao mót nog vääł watër doeër de Maas aafgoeën. Dat zal nog een hele poos duren.
watër	Hae haef 't watër boeëve de kni-jje. Hij moet wateren.
watër	Hae haef watër in de kelder. Hij heeft te korte broekspijpen.
watër	't Watër stuit h'm in de mówl. Zijn eetlust is groot.
watër	Van watër drénke kri-jgs-te klaor ouge. Het drinken van water komt de gezondheid ten goede.
zie(ë)	't Watër löp alti-jd nao de zie(ë). Wie rijk is, wordt steeds rijker.

21. GEZELSCHAPSDIEREN OF KLEINE HUISDIEREN

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
Afgaanse wënd(sj) hónd, d'n	komt uit Afghanistan; [Eng. <i>Afghan hound</i>]	Afgaanse windhond; afghaan hond; familie- en waakhond; tentoonstellingshond; langharig
angoorakat, de	komt uit Angora, de oude naam van Ankora (Turkije)	angorakat; Perzische kat raskat; halflange, zijdeachtige vacht; meestal wit
boksër, de	[Eng. <i>boxer</i>]	boxer hond; sportief en onstuimig; gehecht aan gezin
buldog, de	[Eng. <i>bulldog</i>]	Engelse bulldog hond; grote kop; grote oren, stompe snuit
deerëbesjërming, de	[Hd. <i>Tierschutz</i>]	dierenbescherming probeert dierenleed te voorkomen

dobbërman, d'n	genoemd naar K. F. Dobermann; [Eng. <i>dobbermann</i>]	dobermann; dobermannpincher hond; forse, gespierde, kortharige terriër; meestal zwart met bruine vlekken of bruin; waak-, verdedigings- en familiehond; vriendelijk en vreedzaam
Duitsën dog, d'n	[Eng. <i>Great Dane</i> ; Hd. <i>Deutsche Dogge</i>]	Duitse dog; Deense dog hond, groot; kortharig; brede kop; staande oren;
Duitsën hérder, d'n	[Eng. (Am.) <i>German shepherd</i> ; Hd. <i>Schäferhund (Hirtenhund)</i>]	Duitse herder herdershond; bewaakt kudden; ook huisdier of blindengeleidehond; gehoorzaam; alert; zelfverzekerd; waakzaam
fokstérriejër, de	[Eng. <i>fox terrier</i>]	foxterriër jacht- of huishond; gedrongen; klein; gladharig of draadharig; jacht- en gezelschapshond; slim en trouw
fret, de	[Mnl. <i>foret</i> ; Fr. <i>furet</i>]	fret is tamme bunzing; gebruikt bij konijnenjacht; is witachtig geel
gëvuchël, 't	'vuchël' is 'vogel'; [Hd. <i>Geflügel</i>]	gevogelte; pluimvee tam gevogelte; gehouden uit liefhebberij of voor consumptie
goudhamstër, de	is kleine hamster; is goudkleurig	goudhamster; Syrische hamster nachtdier; komt uit Syrië en Turkije
goudvès, de	vaak goudkleurig; [Eng. <i>goldfish</i> ; Hd. <i>Goldfisch</i>]	goudvis rood; vaak ook gevlekt, zilverwit of bruin
hamstër, de	verkorting van 'goudhamstër'; [Hd. <i>Hamster</i>]	hamster knaagdier; verwant met de muis; korte staart; grote wangzakken; nacht heeft vier kleuren
hoeërn, d'n	geen et.	hoorn; doffer; mannetjesduif

hónd, d'n	[Mnl. <i>hont</i> ; dim. Mnl. <i>hondekijn</i> ; Oudhd. <i>hunt</i> ; Hd. <i>Hund</i>]	hond erg trouw huisdie; goede waker en jager; kort- of langharig
hóndskoe(ë)j, de	[Hd. <i>Hundehütte</i>]	hondenhok voor een waakhond of kettinghond
hōskie, d'n	verbasterd uit 'esky' (slang voor 'Eskimo'; [Eng. <i>husky</i>]	poolhond; eskimohond; husky sledehond; kan goed tegen koude en warmte; goed uithoudingsvermogen
jaagshónd, de	afgericht of geschikt voor de jacht; [Hd. <i>Jagdhund</i>]	jachthond ca. 50 soorten; brak, cocker en Ierse setter zijn de bekendste
kat, de	[Lat. <i>catta</i> ; Mnl. <i>cat(te)</i> ; Fr. <i>chat</i> ; Eng. <i>cat</i> ; Hd. <i>Katze</i>]	kat poes en kater; afkomstig uit Afrika; spitse oren; ziet 's nachts prima; muizenvanger; negen levens
kavie(j)a, de	[Portugees <i>cávia</i>]	Franse cavia; Guinees biggetje knaagdier; huiscavia is bekendste soort; makkelijk te houden huisdier
kleinvie(ë), 't	letterlijk 'klein vie(ë)'; [Hd. <i>Kleinvieh</i>]	kleinvee kleine landbouwhuisdieren als geiten, varkens en schapen
knarievuuëgëlke, 't; knajëvuuëgëlke, 't	komt van Canarische Eilanden; [Sp. <i>canario</i> ; Fr. <i>canari</i>]	kanarie kamervogel; gele kanarie is bekendste soort; goede zanger
kni-ÿn, d'n tame	[Mnl. <i>conijn</i> ; Oudfr. <i>Conin</i> ; Hd. <i>Kaninchen</i>]	tam konijn slachtdier; soms huisdier; lange oren; veel variëteiten
kujke, 't	[Mnl. <i>cuken, kiekijn</i> ; Hd. <i>Küken</i>]	kuiken jong van hoenders
mówlband, de	geplaatst om de muil van een hond	muilkorf; muilband stel riemen of leren toestel; belet bijten
móws, de taam	stamt van huismuis; [Gr. en Lat. <i>mus</i> ; Mnl. <i>muus, muys</i>]	tamme muis gehouden als huisdiertje

pappëgej, de	[Mnl. pape(n)gaey; Oudfr. <i>papegai</i>]	papegai bontgekleurd; tropisch
paw, de	[Lat. <i>pavo</i> ; Mnl. <i>pawe</i> ; <i>pau(we)</i> ; Hd. <i>Pfau</i>]	pauw komt uit Mesopotamië; haan heeft lange sleep
pawwënoug, 't en de	heeft de vorm van een oog; [Hd. <i>Fleck auf den Pfauenfedern</i>]	pauwenoog betreft elk van de op een oog lijkende ronde vlekken op de sleep van de pauw; sleep bestaat uit 150 veren
pawwëvaer, de	[Lat. <i>pavo</i> (pauw) + Oudhd. <i>federe</i> ; Mnl. <i>veder(e)</i>]	pauwenveer staartveren hebben ronde vlekken die op een oog lijken
pikkienees, de	afkomstig uit Peking; [Eng. <i>pekinese</i>]	pekinees hond; eigenwijs; aanhankelijk; intelligent
pinsjër, de	to pinch (knijpen); wegens het couperen	pin(s)cher vroeger als jachthond gehouden
plujmvie(ë), 't	[Lat. <i>pluma</i> (veer); Mnl. <i>plume</i> , <i>pluyme</i>]	pluimvee zie 'gevuchël'
poedël, de	hond die poedelt (in het water spartelt); [Eng. <i>poodle</i>]	poedel hond; korte, ronde snuit; gekruld haar; geschikt voor jacht op waterwild; alert; trouw; actief en intelligent
prusj, de	[Oudfr. <i>paroquet</i> ; Fr. <i>perruche</i>]	parkiet kooivogel; behoort tot de papegaaienfamilie
rat, de taam	stamt af van zwarte rat of huisrat	tamme rat klein; intelligent en sociaal
reisdówf, de	[leenvert. van Fr. pigeon voyageur]	reisduif neemt deel aan wedvluchten
rémmeleer, de; raekël, de	van 'rammelen (paardrift hebben)'; verwant met ram	rammelaar; mannetjeskonijn ook het hazenmannetje noemen we 'rammelaar'; mannetjeskonijn is seksueel bijzonder actief
seerdówf, de	mooie veren sieren deze duif; [van 'seere (sieren)' + 'dówf']	sierduif diverse soorten; gekweekt om sierlijke veren

sétter, de	gaat zitten waar het wild zit; [Eng. <i>English setter</i>]	setter (Engele staander) hond; langharig; ondeugend; aanhankelijk; speels; energiek
Siejameese kat, de	komt uit voormalig Siam (Thailand)	Siameese kat; Siamees zeer oud kattenras; kortharig; hoogbenig; lang en gespierd; sociaal maar bemoeiziek
sint-bërnaarshónd, de	[Eng. <i>St. Bernard dog</i>]	sint-bernardshond hond; langharig; kan tot 120 kg. wegen; vroeger gebruikt als reddingshond; levendig; waakzaam; zachtaardig
sjil(d)pad, de	rug en buik zijn met schild bedekt	schildpad behoort tot de orde van reptielen; schild is bolvormig; sterke verschillen in kleur, levenswijze en grootte; leeft op het land en in het water
sjnoutsër, de	van ‘ <i>schnauzen</i> (tekeergaan)’; [Hd. <i>Schnauzer</i>]	schnauzer hond; komt oorspronkelijk uit Württemberg; 3 soorten; reuze-, middenslag- en dwergschnauzer; erg levendig
sjoe(ë)thun(d)sje, ’t	vaak door dames op de schoot genomen	schoothondje; juffershondje geliefd en verwend hondje
sjouwsjouw, de	[Eng. <i>chow-chow</i>]; is pidgin English; et. onbekend	chow-chow behoort tot de Aziatische honden; gedrongen; vooral huis- en waakhond; vroeger ook gebruikt als jachthond; terughoudend; rustig en zelfstandig; meestal oranjebruine haren en blauwe tong
strattjee, de; straathónd, de	verwijst naar de straten waarlangs hij zwerft	straathond meestal bastaard; is dus niet raszuiver

tékkel, d'n	nevenvorm van 'Dackel (dashond)'; [Hd. <i>Dachshund</i>]	teckel; dashond; taks vooral gebruikt voor dassenjacht; ook goede waakhond; hoofd is langwerpig; poten zijn kort; groot uithoudingsvermogen
vaer, de	[Gr. <i>petesthai</i> (vliegen); Mnl. <i>vedere, vere</i> ; Eng. <i>feather</i>]	veer veren bekleden de vogel huid; grote veren (pennen) dienen om te vliegen;
voeëgëlkoë(ë)j, de	[Hd. <i>Vogelkäfig</i>]	vogelkooi (grote) kooi voor siervogels
voljaer, de	van 'volier (dienend tot vliegen)'	volière grote vogelkooi voor siervogels
zi-jke, 't	komt van 'zij-duif';	wijfjesduif; duivin (gew.) is de 'vrouwelijke duif'

Uitdrukkingen

dówf	Dao zitte dówvën op 't daak. Dat is niet bestemd voor kleine, meeluisterende oortjes.
dówf	Hae haef miech óngër m'n dówve gësjoëete. Hij heeft mij oneerlijke concurrentie aangedaan. Hij heeft beslag gelegd op wat voor mij bestemd was.
gëvuchël	Dao waas allein mer jónk gëvuchël. Daar waren alleen maar jonge mensen.
hónd	Dao vrit 'nën hónd gei broe(ë)d nao. Dat gaat te ver. Dat is te onbeschoft (te ruw).
hónd	Hae wèt woe d'n hónd naat is. Hij weet hoe het met de zaak gesteld is (... waar de knoop zit).
hónd	Hae kan allein blènj hunj sji-jte leije. Hij is tot niets in staat.
hónd	Hae lach wi-j 'ne kirmishónd. Hij lacht niet spontaan (zuurzoet).
kat	Dao waas gein kat dao. Er was niemand.
kat	Vuuëgëlkës di-j te vreug zènge, kri-jge de katte gaer. Als je op te jonge leeftijd te veel wereldse ervaringen opdoet, kan dat slecht aflopen.
kni-ÿjn	Dao wuuëre de kni-ÿjn nog gëduip. Dat gezin is bijzonder religieus.
kni-ÿjn	Hae is zoe(ë) guftig es 'ne kni-ÿjn. Hij is bijzonder nijdig.

kni-ĵn	Waem kni-jn haef, haef ouch kuu(ë)tële. Aan bezit zijn altijd nadelen verbonden.
kujke	Hae is zoe(ë) dul es e kujke. Hij is draaierig (misselijk, duizelig).
móws	De mujs ligke dao këpot vuuër 't sjaap. Ze lijdten daar honger.
vaer	Hae stoe(ë)k h'm 'n vaer in z'n kónt. Hij maakte hem een compliment.
vaer	Van 'ne kwakkërt kóns-te gein vaere plökke. Wie niets heeft, kan niet betalen; dat is iets onmogelijks.
voeëgël	Hae haef de voeëgël aaf. Hij is bijzonder gelukkig.
vogel	Hi-jéntieëgën en dao-intössën höbbën al vääöl vuuëgëlkës gësjieëtën di-j nôw nog gei vötsjën höbbe. Intussen kan heel wat gebeurd zijn.

22. GRANEN, OLIEHOUDENDE PLANTEN EN VOEDERGEWASSEN

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
apënuuëtsje, 't		pinda; aardnoot oliegewas; levert aardnotenolie (arachideolie)
boekët, de	[Mnl. <i>boecweit</i> ; Mnl. 'boek (beuk) + 'weit (tarwe)'; korrels lijken op beukenootjes]	boekweit graangewas; melige korrels; groeit op zandgrond; bij vroegere slechte boekweitjaren heerste er soms hongersnood
gieërs, de	[Mnl. <i>ge(e)rst(e), garste,</i> <i>gorste</i> ; Oudhd. <i>gersta</i>]	gerst graangewas; heeft lange en stijve kafnaalden; van gerst wordt o.a. brood gebakken en bier gebrouwen; in meelvorm gevoerd aan grazers

graas, 't	[Lat. <i>gramen</i> ; Eng. <i>grass</i> ; Hd. <i>Gras</i>]	gras groenvoedergewas; groeit in weiden, gazons, enz; belangrijkste gewas voor grazers zoals koe, paard en hert
groomē(n)t, de	van 'greun' + Mnl. <i>made</i> (weiland, hooiland); [Hd. <i>Grummet</i>]	nasnede; nagras; etgroen groenvoedergewas; groeit na de eerste maaiing; is tweede of laatste snede van gras
havër, de; aevie, de	[Mnl. <i>havere</i> ; Fr. <i>avoine</i>]	haver graangewas en voedergewas; aren zijn in pluimen verenigd; meerdere variëteiten; producten o.a. haverbrood, haverbier, havermeel, haverhout; als voedergewas vooral aan paarden gevoerd
hui, 't	van 'houwe' (hier: afmaaaien); [Eng. <i>hay</i> ; Hd. <i>Heu</i>]	hooi groenvoedergewas; is gemaaid en gedroogd gras
klie(ë), de	wellicht van 'kleven' wegens het vocht dat kleverig is; [Eng. <i>clover</i> ; Hd. <i>Klee</i>]	klaver groenvoedergewas; belangrijk als veevoer; vele soorten; gele, witte en rode bloempjes
koe(ë)lzaod, de	[vulg. Lat. <i>colis</i> (kool) + Mnl. <i>saet</i>]	koolzaad oliegewas; plant die koolzaad produceert; gele bloemen
koeëre, 't; rogge, de	[Mnl. <i>co(o)rn</i> ; Eng. <i>corn</i>]	koren; rogge graangewas; gedijt in zandstreken; lange korrel; lang stro; als meel gevoerd aan hoevedieren; dient ook als ingrediënt van roggebrood

kroe(ë)t, de	[Lat. <i>carota</i> ; Vnnl. <i>karoot</i> ; Fr. <i>carotte</i>]	biet; beet; kroot voedergewas en suikerhoudend gewas; rode variëteit is ‘kroot’; de gele biet is de suikerbiet; voederbiet dient als veevoer
li-jzënd, de	[Lat. <i>linum</i> (vlas); Kil. <i>lijn</i> (vlas)]	lijnzaad; vlaszaad oliegewas; van lijnzaad maken we lijnolie (of lijnzaadolie) en lijnmeel
majis, de	[Spaans <i>maiz</i> ; Eng. <i>maize</i>]	mais graangewas en groenvoer; oorspronkelijk uit Amerika; bloeikolven geven zaadkorrels; producten: maissolie, maissuiker, cornflakes; hele plant wordt vermalen en ingekuuld
reub, de	[Lat. <i>rapum</i> ; Mnl. <i>raep, rape</i> ; Eng. (Am.) <i>rape</i> ; Hd. <i>Rübe</i>]	raap voedergewas en oliegewas; van de raapzaad (reubëzaad) werd vroeger olie gewonnen, die erg belangrijk was; rapenzaad is nu vervangen door koolzaad; vroeger als veevoer in het najaar; nu tuinbouwproduct
ri-js, de	[me. Lat. <i>risum</i> ; Lat. <i>oryza</i>]	rijst graangewas; komt uit Zuid-Azië; wilde rijst (waterrijst) is een grasgewas; witte rijst is rijst zonder vliezen; natte rijstbouw op sawa’s
sooja, de	[Japans <i>shōyu</i>]	soja voedingsgewas; geeft (na gisting) ‘ketjap’, een donkerbruine, dikke vissaus
spelt, de	[Laatlat. <i>spelta</i> ; Mnl. <i>spelet, spelt(e)</i>]	spelt graangewas; is grove tarwe; kleine korrel, roodbruin; groeit op zandgrond

spörg, de	[Lat. <i>spergula</i> ; D. (Nd.) <i>Spark</i> ; Hd. <i>Spörgel</i>]	spurrie voedergewas; muurachtige plant; bekend was spurrieboter (van koeien die veel spurrie aten)
terf, de	[Mnl. <i>ta(e)rwe, taruwe</i>]	tarwe graangewas; geeft o.a. tarwebrood en tarwekiemolie; hele plant wordt vermalen en ingekuuld
zejje	[Mnl. <i>sa(ë)yen</i> ; Hd. <i>säen</i>]	zaaien zaden moet je zaaien; planten moet je poten
zónnëbloom, de	gele bloemen zijn als een stralende zon	zonnebloem oliegewas; plant komt uit Zuid-Amerika; geeft zonnebloemolie (zonnebloemzaadolie)

Uitdrukkingen

graas	Dae kan 't graas huu(ë)re greuje. Hij is erg verwaand.
graas	Iech haw 't graas waal kónnën opvrieëte. Ik wou absoluut winnen.
havër	Late havër kump ouch op. Je kan toch slagen, ook al begin je laat.
havërkis	Hae zit t'rop wi-j 'ne bók op 'n havërkis. Hij is er heel erg op gesteld.
hui	Hui, struu(ë)! Legerterm bij het marcheren i.p.v. 'links, rechts!'
huizöldër	Ze ammëzeere zich wi-j 'ne kerp op 'nën huizöldër. Zij vervelen zich in hoge mate.
klie(ë)	Hae is zoe(ë) gelp es klie(ë). Hij straalt van gezondheid.
klie(ë)zaod	Hae is ze klie(ë)zaod goeën vërkoupe. Hij is gaan biechten.
koeëre	Hae is koeërën aan 't dieërsën in 'n angër sjeur. Hij heeft een buitenechtelijke relatie.

koëere	Iech(ën) en d'n dikke ginge same koëere pikke; 't koëere waas neet ri-jp en iech en d'n dikke kwoeëme samën aan de sji-jt. (Maaseiker versje)
koëere	Ze höbbe nog greun koëerën op 't veld(sj). Zij hebben nog jonge kinderen.
kroe(ë)t	Hae haef 'ne kop wi-j 'n kroe(ë)t. Hij heeft een lelijk, dik en lang hoofd.
reub	Det geit mèt de reube de pot in. Zijn (karige) inkomsten worden helemaal aan eten besteed.
reub	Nôw zeen de reube gaar. Nu zwaait er wat. Er is een kritiek ogenblik aangebroken.
terf	Dao is ónkrówd óngër de terf. Niet alles is even goed. Niet alles is zo goed als het lijkt.
terf	De terf stuit al twieë kóntën hoe(ë)g. De tarwe staat al hoog genoeg om ongestoord erin te liggen vrijen.
terf	Es-te distëls zejs, kóns-te gein terf ougste. Je oogst wat je zaait.
zaod	Es zaod in 't béksken is, kan 't vuuëgëlke pikke. Wie geld heeft, kan kopen.
zejje	Dae wilt mejje, mót zejje. Zonder inspanningen krijg je niets.
zejje	De gooj zeen dun gëzejd. Goede mensen zijn zeldzaam.
zejje	Zej mer neet, 't kump toch neet ówt. Humoristische reactie als iemand een muntstuk laat vallen.

23. GROENTEN

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
andi-jvie, de	[me. Lat. <i>endivia</i> ; Eng. <i>endive</i> ; Hd. <i>Endivie</i>]	andijvie vanboven dichtbinden; hart wordt dan bleek en mals
artiesjok, de	[It. <i>articiocco</i> ; Sp. <i>alcachofa</i>]	artiesjok soort distelachtige plant; vlezige bloemschubben en vruchtbodem worden gegeten

aspérzje, de	van Grieks ‘ <i>spargan</i> (zwellen)’; [Gr. <i>asparagos</i> ; Lat. <i>asparagus</i>]	asperge witte asperge steek je onder de grond af; groene asperge wordt boven de grond afgestoken
bloomkoe(ë)l, de	[vertaling van Fr. <i>chou-fleur</i>]	bloemkool vlezige, bleekgele stengels
briëkbuuënke, ’t	boontje wordt in twee gebroken	prinsessenboon; sperzieboon; slaboon; herenboon is gewone boon
ert, de	[Lat. <i>ervum</i> ; Mnl. <i>erwete</i> ; Hd. <i>Erbse</i>]	erwt witte, groene en grauwe erwten; gele erwt is een soort Indiase spliterwt; erg voedzaam
greunmoos, ’t	is groen van kleur; [Oudhd. <i>muos</i> ; Mnl. <i>moos</i> ; Hd. <i>Mus</i> (brij)]	groenekool oude koolsoort; is savoieekool; veel ijzer, kalium en natrium; weinig calorieën; winterhard
ieërpël, d’n	[Mnl. <i>aert</i> + <i>appel</i>]	aardappel is stengelknol; veel variëteiten en smaken
knópsélderij, de	[Gr. <i>selinon</i> ; Vnnl. <i>celarie</i> ; Fr. <i>célerie</i>]	knolselderie verdikte stengelvoet, die knolvormig is
koerzjèt, de	van Fr. ‘ <i>courge</i> (pompoen)’	courgette uit het geslacht pompoen; langwerpig
kómkómmër, de	[Mnl. <i>cucumer</i> ; Fr. <i>concombre</i> ; Eng. <i>cucumber</i>]	komkommer gele, witte en groene komkommer; langwerpig; komt uit Azië
krölkoe(ë)l, de; boorëkoe(ë)l, de	heeft sterk gekrulde bladeren; [vulg. Lat. <i>colis</i> ; Mnl. <i>cole</i> ; Hd. <i>Kohl</i>]	boerenkool; krulkool gekroesde bladeren
labboe(ë)n, de	‘ <i>lab</i> ’ = ‘leb (stremsel)’; genoemd naar het toekruid	tuinboon; labboon (gew.) is grote of roomse boon; is één van de twaalf soorten van wikke
moeër(e), de	[Eng. (dial.) <i>more</i> ; Hd. <i>Möhre</i>]	wortel gele en rode wortel; witte wortel is de pastinaak

moos, 't	[Mnl. <i>moes</i> (spijs, moes, brij); Oudeng. <i>mos</i> ; Oudhd. <i>muos</i>]	kool verschillende variëteiten
paer(d)sboe(ë)n, de	deze boon dient als voer voor paarden en duiven; [Hd. <i>Pferdebohne</i>]	paardenboon; veldboon familie van de tuinboon of de ' <i>labboe(ë)n</i> '
pastënaak, de	[Lat. <i>pastinaca</i> ; Hd. <i>Pastinak(e)</i>]	pastinaak wintergroente; vlezige, witgele wortel; pittige smaak
poeër, de	[Lat. <i>porrum</i> ; Oudfr. <i>porée</i> ; D. (reg.) <i>Porree</i>]	prei; porei gebruikt als groente of toekruid; is een soort look
pómpoen, de	[Oudfr. <i>pompon</i>]	pompoen groot en rond; nu ook kleine soorten
raap, de	[Lat. <i>rapum</i> ; Mnl. <i>rape, raep</i>]	koolrabi; raapje verdikte stengelvoet wordt gegeten als groente
rammënas, de	[Gr. <i>armorakia</i> ; me. Lat. <i>armoracia</i> ;]	rammenas zwarte wortel; is rond en heeft scherpe smaak; variëteit van de gewone radijs
rëdi-js, de	[Lat. <i>radix</i> ; It. <i>radice</i> ; Fr. <i>radis</i> ; Eng. <i>radish</i> ; Hd. <i>Radischen</i>]	radijs wortelknol; rood of wit; wortelknolletje is eetbaar; wilde radijs heet 'knopherik'
roeëdmooos, 't	kool is rood; [Mnl. <i>moos</i> ; Oudhd. <i>muos</i> ; Hd. Mus (brij)]	rodekool belangrijke oude koolsoort; traditionele wintergroente; vitaminerijk
serél, de	van 'zuur'; [Mnl. <i>su(y)rine</i> ; Fr. (Waals) <i>surale</i> ; Fr. <i>surelle</i> ;; D. (Aken) <i>Sorell</i>]	veldzuring; zurkel; zuring meerdere soorten; smaakt zuur; groeit ook in bossen en weiden
sëvoe(ë)je, de; savvoe(ë)je, de; savvoe(ë)jëmooos, 't	kool uit Savoye	savooi(e); savooiekool sluitkool; gekrulde blaadjes; witgeel
sjaalért, de; slujmërért, de	kun je met schaal eten	zie ' <i>slujmërért</i> '

sjampëljóng, de	[Oudfr. <i>champegneul</i> ; Fr. <i>champignon</i> ; Hd. <i>Champignon</i>]	champignon; kampernoelie groeit in de natuur in september in paardenweiden
sjèlk, de	van 'schel (schil)'	meikool; meisavooi; schelk (gew.); bladkool soort groene kool; eet je de bladeren in mei niet, dan wordt deze kool gewone savooiekool
sjorsëneer, de	[It. <i>scorzonera</i> (<i>scorza</i> (schil) + <i>nera</i> (zwart))]	schorseneer dunne, zwarte schil; vroeger de asperges van de arme
slaaj, de	[Oudprovençaals <i>salada</i> (wat gezouten is); Fr. <i>salade</i> ; Eng. <i>salad</i> ; Hd. <i>Salat</i>]	salade; sla meerdere soorten: veldsla, kropsla...; koud of gekookt gegeten; vaak als hoofdingrediënt van slaschotel
slujmërért, de; sjaalért, de	[van Mnl. 'sluimen (slap afhangen)']	sluimerwt; sluimererwt (gew.); peul peulgewas; kun je eten met schaal; eiwitrijk
sni-jboe(ë)n, de	wordt fijngesneden gegeten; [Hd. <i>Schneidebohne</i> (snijboon)]	snijboon langwerpig; grote, platte peul
spitskoe(ë)l, de; spitsmoos, 't	puntig toelopende kroppen	spitskool smaakt als witte kool
sprówt, de	van 'spruiten (loten vormen)'; [Eng. <i>sprout</i> ; D. (Oostr.) <i>Sprossenkohl</i>]	spruit; spruitje wintergroente; kleine knopjes; veel blaadjes tegen mekaar; veel vitamines
staakboe(ë)n, de	wordt langs staken geleid	staakboon; stokboon wordt ca. 3 meter hoog
tëmat, de	[Sp. <i>tomate</i> ; Fr. <i>tomate</i> ; Eng. <i>tomato</i>]	tomaat appelvormig; uit tropisch Amerika; vaak rood maar nu in meerdere kleuren
un, de	[Lat. <i>unio</i> ; Fr. <i>oignon</i> ; Eng. <i>onion</i>]	ui; ajuin bolgewas; sterke geur; er bestaan gele en rode uien

véld(sj)slaaj, de	[Lat. <i>salata</i> (salade)]	veldsla gewone veldsla; rauw gegeten; 3 soorten: geoord, getand en gekiëld
witloof, 't	bladeren zijn wit	witlof; witloof blaadjes van de cichoreiplant
witmoos, 't	kool is wit	wittekool veel ijzer, calcium en vitamines; men maakt er zuurkool van
zilvërun, de	zilverachtige vliezen	zilveruitje soort ui; is inmaakuitje

Uitdrukkingen

ert	Érte make de gank, boe(ë)ne de klank en unne de stank. Erwten, bonen en uien veroorzaken winderigheid.
ert	God zal 't uch loe(ë)ne mèt érten en mèt boe(ë)ne. Humoristisch en licht spottend antwoord na een gunst.
ert	Hae haef hi-j z'n érten ówt. Op sympathie hoeft hij niet meer te rekenen.
ert	Hae haef miech in m'n érte gësjieëte. Na die belediging wil ik hem niet meer zien.
ert	Ze haef allein mer twie(ë) érten op e plénkske. Zij heeft kleine borsten.
ieërpël	Dae kan niks es klein ieërpëlkës ieëtën en groe(ë)te huip sji-jte. Die kerel is een luiaard en een nietsnut.
ieërpël	De mós gein ieërpële poeëtën op 'nën angëre z'ne grónd. Vreemdgaan is ongeoorloofd.
ieërpël	Hae haef z'n ieërpële neet opgieëte. Z'n ieërpële kómmën ówt. Hij heeft gaten in zijn kousen.
ieërpël	Iech gaon m'n ieërpëlën aafsjódde. Ik ga wateren.
ieërpël	Väöl klein ieërpële make de zak vol. Veel kleintjes maken één groot.
ieërpël	Vrouwluj zeen wi-j ieërpële, de mós ze ie(ë)rs ówtdoon vuuërdés-te zujs of ze good zeen. Kwaliteiten of gebreken zijn niet altijd meteen zichtbaar.
ieërpëlëkówl	Hae haef 'ne maag wi-j 'n ieërpëlëkówl. Hij is een veelvraat.

ieërpëlëkówl	Hae laef wi-j 'ne prins in 'n ieërpëlëkówl. Hij heeft alles naar zijn zin.
poeër	Dae haef poeër in z'ne moosëm, dao kóns-te d'ne fits tieëge zètte. De prei in zijn tuin is bijzonder goed gelukt.
poeër	Hae haef miech in m'ne poeër gëpis. Hij is uit mijn gratie door wat hij gedaan heeft.
poeër	Hae is zoe greun es poeër. Hij is erg pinnig.
sni-jboe(ë)n	'ne Mins is gein sni-jboe(ë)n. Een mens is een zinnelijk wezen.
sni-jboe(ë)n	Bès tiech 'n raar sni-jboe(ë)n! Wat ben jij een vreemde snuiter!

24. HUIS EN INBOEDEL

24.1. badkamer

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafveur, d'n	[Eng. <i>drain (pipe)</i> ; Hd. <i>Abfluss</i>]	afvoer
bad, 't	[Eng. <i>bath</i> ; Hd. <i>Bad</i>]	bad
badhan(d)doek, de	[Eng. <i>bath towel</i> ; Hd. <i>Badetuch</i>]	badhanddoek
badkamër, de	[Eng. <i>bathroom</i> ; Hd. <i>Badezimmer</i>]	badkamer
badmat, de	[Eng. <i>bath mat</i> ; Hd. <i>Badematte</i>]	badmat
badstóffën han(d)doek, de	[Eng. <i>towel</i> ; Hd. <i>Frotteehandtuch</i>]	badstof handdoek
biedè(h), de	[Fr. <i>bidet</i> ; Eng. <i>bidet</i> ; Hd. <i>Bidet</i>]	bidet
doesj, d'n	[Eng. <i>shower</i> ; Hd. <i>Dusche</i>]	douche
doesje, zich	[Eng. <i>to have a shower</i> ; Hd. <i>sich duschen</i>]	zich douchen
doesjkop, d'n	[Eng. <i>shower head</i> ; Hd. <i>Duschkopf</i>]	douchekop
doesjzjèl, d'n	[Eng. <i>shower gel</i> ; Hd. <i>Duschgel</i>]	douchegel
feun, de; haordruuëgër, d'n	[Eng. <i>hair drier</i> ; Hd. <i>Föhn, Haartrockner</i>]	haardroger
fi-jne kamp, de	[Eng. <i>fine hair-comb</i> ; Hd. <i>der feine Kamm</i>]	fijne kam
geizër, de	[Eng. (B.) <i>geyser</i> ; Eng. <i>geyser</i> ; Hd. <i>Durchlauferhitzer</i>]	geiser; doorstomer

graove kamp, de	[Hd. <i>der grobe Kamm</i>]	grove kam
han(d)dook, d'n	[Eng. <i>towel</i> ; Hd. <i>Handtuch</i>]	handdoek
han(d)dookërekske, 't	[Eng. <i>towel rack</i> ; Hd. <i>Handtuchständer</i>]	handdoekenrekje
haorbuuërstël, d'n	[Eng. <i>hair brush</i> ; Hd. <i>Haarbürste</i>]	haarborstel
haordruuëgër, d'n	[Eng. <i>hair drier</i> ; Hd. <i>Haartrockne</i>]	haardroger
haorlak, d'n	[Eng. <i>hair spray</i> ; Hd. <i>Haarlack</i>]	haarlak
haornëtsje, 't	[Eng. <i>hairnet</i> ; Hd. <i>Haarnetz</i>]	haarnetje
kamp, de	[Eng. <i>hair-comb, comb</i> ; Hd. <i>Kamm</i>]	kam; haarkam
kawdwatërkraan, de	[Eng. <i>cold-water tap</i> ; Hd. <i>Kaltwasserhahn</i>]	koudwaterkraan
klapvinstërke, 't	[Eng. <i>cantilever window</i> ; Hd. <i>Klappfenster</i>]	klapvenster; -raam
kraem, de	[Eng. <i>cream</i> ; Hd. <i>Crème</i>]	crème (cosmetica)
kroltang, de	[Eng. <i>(hair) curling iron(s)</i> ; Hd. <i>Lockenstab</i>]	haarkruller; elektrische krultang
lavvëboo, de	Fr. <i>lavabo</i> ; Eng. <i>washbasin</i> ; D. (Zwi.) <i>Lavabo</i> , Hd. <i>Waschbecken</i>]	wastafel; lavabo (gew.)
mëngkraan, de	[Eng. <i>mixing-tap</i> ; Hd. <i>Menghahn, Mischhahn,</i> <i>Wassermischer</i>]	mengkraan
middësi-jnkëske, 't	[Eng. <i>medicine cupboard</i> ; Hd. <i>Medizinschränken</i>]	medicijnkastje
moôrteegël, de	[Lat. <i>tegula, tegere</i> (bedekken); Eng. <i>wall tile</i> ; Hd. <i>Wandplatte,</i> <i>Wandfliese</i>]	wandtegel
nagëllak, de	[Eng. <i>nail polish, nail varnish</i> ; Hd. <i>Nagellack</i>]	nagellak
nieëgëlbuuërstëlke, 't	[Eng. <i>nail brush</i> ; Hd. <i>Nagelbürste</i>]	nagelborstel(tje)
nieëgëlsjieërke, 't	[Eng. <i>nail scissors</i> ; Hd. <i>Nagelschere</i>]	nagelschaar(tje)
nieëgëlvijlke, 't	[Eng. <i>nail file, (kartonnen) emery board</i> ; Hd. <i>Nagel-feile</i>]	nagelvijl(tje)
oodëklonj, d'n	[Fr. <i>eau de cologne</i> ; Eng. <i>eau de cologne</i> ; Hd. <i>Eau de Cologne</i>]	eau de cologne; reukwater
pójjërdoeës, de	[Eng. <i>(powder) compact</i> ; Hd. <i>Puderdose</i>]	poederdoos
pötsje van d'n doesj, 't	[Eng. <i>drain</i> ; Hd. <i>Abfluss</i>]	afvoerput; afvoergat
siefao, de	[Fr. <i>le siphon</i> ; Eng. <i>siphon</i> ; Hd. <i>Siphon</i>]	sifon; stankafsluiter
sjaars, de	[Vnnl. <i>scheers</i> ; Hd. <i>Rasiermesser</i>]	scheermes

sjieërbuuërstël, de	[Mnl. <i>scher(r)en</i> ; Eng. <i>shaving brush</i> ; Hd. <i>Rasierpinse</i>]	scheerkwast; scheerborstel
sjieërkómp, de	[Eng. <i>shaving bowl</i> ; Hd. <i>Inseifbecken</i>]	scheerbakje
sjieërkraem, de	[Eng. <i>shaving cream</i> ; Hd. <i>Rasiercreme</i>]	scheercreme
sjieërmësji-jn, 't	[Eng. <i>electric shaver</i> ; Hd. <i>Elektrorasierer, Rasierer, Rasierapparat</i>]	elektrisch scheerapparaat; scheermachine
sjieërmétske, 't	[Eng. <i>razor blade</i> ; Hd. <i>Rasierklinge</i>]	scheermesje
sjieërzeit, de	[Eng. <i>shaving soap</i> ; Hd. <i>Rasierseife</i>]	scheerzeep
sjujmbad, 't	[Eng. <i>bubble bath</i> ; Hd. <i>Schaumbad</i>]	schuimbad
spegel, de	[Eng. <i>mirror</i> ; Hd. <i>Spiegel</i>]	spiegel
stortbak, de	[Eng. <i>cistern, tank</i> ; Hd. <i>Spülkasten</i>]	stortbak; waterblok (wc)
tandbuuërstël, d'n	[Eng. <i>toothbrush</i> ; Hd. <i>Zahnbürste</i>]	tandenborstel
térmemaetër, d'n	[Eng. <i>thermometer</i> ; Hd. <i>Thermometer</i>]	thermometer
twallètarti-jkël, d'n	[Eng. <i>toiletry, toilet requisities</i> ; Hd. <i>Toilettenartikel</i>]	toiletartikel
twallètzak, d'n	[Eng. <i>toilet bag</i> ; Hd. <i>Toilettentasche</i>]	toiletta's
véntielasie, de	[Eng. <i>ventilation</i> ; Hd. <i>Ventilation</i>]	ventilatie
véntielattäör, de	[Fr. <i>le ventilateur</i> ; Eng. <i>fan, (aanjager) blower</i> ; Hd. <i>Ventilator</i>]	ventilator
wanhéndsje, 't	[Eng. (Am.) <i>washcloth</i> ; Eng. <i>face flannel</i> , Hd. <i>Waschhandschuh</i>]	washand(je)
wasbak, de	[Eng. <i>washbasin, basin</i> ; Hd. <i>Waschbecken</i>]	wasbak
waslépke, 't	[Eng. <i>face flannel</i> ; Hd. <i>Waschlappen</i>]	washand(je)
weesee, de	[Eng. <i>WC, toilet, water closet</i> ; Hd. <i>WC</i>]	wc; toilet
weeseebuërstël, de	[Eng. <i>toilet brush</i> ; Hd. <i>WC-Bürste, Toilettenbürste</i>]	toiletborstel; wc-borstel
weeseemat, de	[Lat. <i>matta</i> (mat), Eng. <i>toilet mat</i> ; Hd. <i>Toilettenmatte</i>]	wc-mat
weeseepëpeer, 't	[Eng. <i>toilet paper</i> ; Hd. <i>Toilettenpapier, (inf.) Klopapier</i>]	toilet papier
weeseepot, de	[Eng. (Am.) <i>toilet bowl</i> ; Eng. <i>lavatory</i> ; Hd. <i>Toilettenbecken</i>]	Closetpot; cwc-pot
wérmwatërkraan, de	[Eng. <i>hot-water tap</i> ; Hd. <i>Warmwasserhahn</i>]	warmwaterkraan
zeit, de	[Eng. <i>soap</i> ; Hd. <i>Seife</i>]	zeep

zeipbékske, 't	[Eng. <i>soap dish</i> ; Hd. <i>Seifenschale</i>]	zeepbakje
----------------	--	-----------

24.2. dak (zie ook 'gebinte')

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafdaak, 't	[Eng. <i>shelter</i> , (voor auto) <i>carport</i> ; Hd. <i>Terrassendach</i> (boven een terras)]	afdak
bliksëmaafleijër, de	[Eng. <i>lightning conductor</i> ; Hd. <i>Blitzableiter</i>]	bliksemafleider
brandmoôr, de	[Eng. <i>fire(proof) wall</i> ; Hd. <i>Brandmauer</i>]	brandmuur
daak, 't	[Lat. <i>tegere</i> (bedekken); Eng. <i>roof</i> ; Hd. <i>Dach</i>]	dak
daakbalk, d'n	[Eng. <i>roof-beam, roof-timber</i> ; Hd. <i>Dachbalken</i>]	dakbalk
daakbèdèkking, de	[Eng. <i>roof-covering, roofing</i> ; Hd. <i>Dachbedeckung</i>]	dakbedekking
daakdèkkër, d'n	[Eng. <i>roofer</i> , (riet) <i>thatcher</i> , (pannen) <i>tiler</i> ; Hd. <i>Dachdecker</i>]	dakdekker; leidekker
daakdröp, d'n	[Eng. <i>eaves</i> ; Hd. <i>Dachfuß</i>]	ozing; euzing (onderste dakrand)
daakhaas, d'n	[Eng. <i>mog, moggie</i> ; Hd. <i>Dachhase</i>]	dakhaas; kat
daakkamër, de	[Eng. <i>attic, loft</i> ; Hd. <i>Dachkammer</i>]	dakkamer
daakkepél, de	[Eng. <i>dormer (window)</i> ; Hd. <i>Dachgaupe</i>]	dakkapel
daaklat, de	[Eng. <i>tile lath</i> ; Hd. <i>Dachlatte</i>]	daklat; panlat
daakleijër, de	[Eng. <i>roof ladder</i> ; Hd. <i>Dachleiter</i>]	dakladder
daakstruu(ë), 't	[Eng. <i>thatch(ing)</i> ; Hd. <i>Dachstroh</i>]	dakstro
daaktëras, 't	[Eng. <i>terrace, roof garden</i> ; Hd. <i>Dachgarten</i>]	dakterras; daktuin
daakvinstër, de	[Eng. <i>dormer (window), luthern</i> ; Hd. <i>Dachfenster</i>]	dakvenster; dakraam
draodnagël, d'n	[Eng. <i>wire-nail</i> ; Hd. <i>Drahtnagel</i>]	draadnagel
glazëre daak, 't	[Eng. <i>glass roof</i> ; Hd. <i>Glasdach</i>]	glazen dak
golfplaat, de	[Eng. (<i>sheet of</i>) <i>corrugated iron</i> ; Hd. <i>die gewellte Platte</i> (plaat met gegolfde vorm), <i>das Wellblech</i> (metaal)]	golfplaat (als dakbedekking)

hanëbalk, d'n	[Eng. <i>roof-beam</i> ; Hd. <i>Hahnenbalken</i>]	hanenbalk; dakbalk
hookkie(ë)për, d'n	[Eng. <i>hip rafter, angle ridge</i> , Hd. <i>Eckbalken</i>]	hoekkeper
houtwërk óngër de panne, 't	[Eng. <i>woodwork, timber roof truss</i> ; Hd. <i>Balkenwerk unter dem Dach</i>]	houtwerk onder de pannen
i-jzëre nagël, d'n; staole nagël, de	[Eng. <i>steel nail</i> ; Hd. <i>Stahlnagel</i>]	stalen spijker
kaanjël, de	[Lat. <i>canalis</i> ; Eng. <i>gutter, cullis</i> ; D. (Rijnl.) <i>Kännel</i> ; D. (Zwi.) <i>(Dach) kännel</i> ; D. (reg.) <i>Dachkännel</i> ; Hd. <i>Dachrinne, Regenrinne</i>]	goot; dakgoot
kaanjëlpi-jp, de; päös, de	[Eng. (B.) <i>downpipe</i> ; Eng. <i>drainpipe</i> ; Hd. <i>Regenrohr</i>]	regenpijp; valpijp
kieëpër, de	[Mnl. <i>keeper</i> ; Eng. <i>rafter</i> ; Hd. <i>Dachsparren</i>]	dakspaar; keper
kieëpërnagël, de; staole nagël, de	[Hd. <i>Senkkopfnagel</i> ; Hd. <i>Stahlnagel</i>]	dakspijker; spijker voor spantribben
koeëpëre nagël, de	[Eng. <i>copper nail</i> ; Hd. <i>Kupfernagel</i>]	koperen spijker
kornisj, de; kërnisj, de	[Lat. <i>cornu</i> (hoornvormig iets); Kil. <i>kornisse</i> ; Fr. <i>corniche</i> ; Eng. <i>cornice</i> (lijst); Hd. <i>Dachgesims</i>]	lijstgoot; dakgoot; kroonlijst
latnagël, de	[Eng. <i>nail</i> ; Hd. <i>Nagel</i> (spijker)]	latspijker
lei, de	[Eng. <i>slate</i> ; Hd. <i>Schieferplatte</i>]	lei
leijëdaak, 't	[Eng. <i>slate(d) roof</i> ; Hd. <i>Schieferdach</i>]	leidendak
leijëndëkker, de	[Eng. <i>slater</i> ; Hd. <i>Schieferdecker</i>]	leidekker
leijërhaok, de	[Eng. <i>ladder hook, ridge hook</i> ; Hd. <i>Leiterhaken</i>]	ladderhaak
pan, de	[Eng. <i>roofing tile, roof tile, tile</i> ; Hd. <i>Dachpfanne</i>]	dakpan (holle of gewelfde)
pannëdaak, 't	[Eng. <i>tiled roof</i> ; Hd. <i>Ziegeldach</i>]	pannendak
pannëlat, de	[Eng. <i>tile lath</i> ; Hd. <i>Dachlatte</i>]	panlat
pannëndëkkër, de	[Eng. <i>tiler</i> ; Hd. <i>Dachdecker</i>]	pannendekker
pannësjop, de	[Eng. <i>tile works</i> ; Hd. <i>Ziegelei</i>]	pannenbakkerij
päös, de	verbastering van 'bujs'; [Vnnl. <i>peuse</i> ; Eng. (B.) <i>rainwater pipe</i> ; Eng. <i>drainpipe</i> ; Hd. <i>Regenrohr</i>]	regenpijp; valpijp
pappëndëk, de	[Eng. <i>asphalt paper</i> ;; Hd. <i>Asphaltpappe</i>]	asfaltpapier; dakleer; roofing (gew.)
pënvërbënging, de	[Hd. <i>Verzapfung</i>]	penverbinding
plat daak, 't	[Eng. <i>flat roof</i> ; Hd. <i>Flachdach</i>]	plat dak
platte daakpan, de	[Eng. <i>flat tile, slate</i> ; Hd. <i>Dachplatte</i>]	platte dakpan; leipan

reetëdaak, 't	[Eng. <i>thatched roof</i> ; D. (Nd.) <i>Reetdach</i> ; Hd. <i>Rieddach</i>]	rieten dak
roofing, de	Eng. <i>roofing, asphalt paper</i> ; Hd. <i>Asphaltpappe, Dachpappe</i>]	asfaltpapier; dakleer
sjaaj aan 't daak, de	[Hd. <i>Dachschaden</i>]	schade aan het dak
sjouw, de	[Eng. <i>chimney-stack</i> ; Hd. <i>Schornstein</i>]	schoorsteen
sjri-jnwirkër, de	[Eng. <i>carpenter</i> ; D. (reg.) <i>Schreiner</i> ; Hd. <i>Zimmermann</i>]	schrijnwerker
sjuin daak, 't	[Eng. <i>sloping roof, pitched roof</i> ; Hd. <i>Giebeldach, Satteldach</i>]	schuin dak; zadeldak
struu(ë)póp, de	[D. (Nd.) <i>Schof</i> ; Hd. (tussen dakpannen) <i>Strohbund</i>]	stropop; dok; strowis
traem, d'n	[Eng. <i>rafter</i> ; D. (Zdl.) <i>Tramen</i> ; Hd. <i>Sparren</i>]	dakrib; spantrib; spar
uuëvërstieëk, d'n	[Eng. <i>eaves</i> ; Hd. <i>Überbau</i>]	oversteek
wënd(sj)wi-jzër, de	[Eng. <i>weathercock, wind vane</i> ; Hd. <i>Windfahne</i>]	windwijzer; windvaan
zadëldaak, 't	[Eng. <i>saddle roof, saddleback</i> ; Hd. <i>Satteldach</i>]	zadeldak
zöldërkamër, de	[Eng. <i>attic room</i> ; D. (reg.) <i>Dachstube</i> ; Hd. <i>Dachkammer, Bodenkammer</i>]	zolderkamer
zöldërkieëmërke, 't	[Eng. (klein, armzalig) <i>garret</i> ; Hd. <i>Dachstübchen</i>]	zolderkamertje

24.3. deuren, bellen en sloten

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
(duuër)oeëpënër, d'n	[Eng. <i>door opener</i> ; Hd. <i>Türöffner</i>]	deuropener
achtërduuër, de	[Eng. <i>backdoor</i> ; Hd. <i>Hintertür</i>]	achterdeur
bëlle	[Eng. <i>to ring the doorbell</i> ; Hd. <i>klingeln</i>]	bellen; aanbellen
bëlleketrèk doon	[Eng. <i>to ring the bell(s) and run away</i> ; Hd. <i>Klingeljagd</i>]	belletje trekken
bënnëduuër, de	[Eng. <i>inner door, inside door</i> ; Hd. <i>Innentür</i>]	binnendeur

bówtëduuër, de	[Eng. <i>outside door, front door</i> ; Hd. <i>Außentür</i>]	buitendeur (in buitenmuur)
döbbël duuër, de	[Eng. <i>double door</i> ; Hd. <i>Doppeltür, Flügeltür</i>]	dubbele deur
dörpël, d'n	[Mnl. <i>do(e)rpel, du(e)rpel</i> ; Eng. <i>doorstep, threshold</i> ; Hd. <i>Schwelle, Türschwelle</i>]	dorpel; drempel
drejduuër, de	[Eng. <i>revolving door</i> ; Hd. <i>Drehtür</i>]	draaideur
duuër, de	[Gr. <i>thura</i> ; Mnl. <i>dore, dure</i> ; Eng. <i>door</i> ; Hd. <i>Tür</i>]	deur
duuërbél, de	[Eng. <i>doorbell</i> ; Hd. <i>Türklingel</i>]	deurbel
duuërbëslaag, 't	[Eng. <i>door furniture</i> ; Hd. <i>Türbeschlag</i>]	deurbeslag
duuër gaat, 't	[Eng. <i>doorway</i> ; Hd. <i>Türöffnung</i>]	deuropening
duuërkëtting, de	[Eng. <i>door-chain</i> ; Hd. <i>Türkette</i>]	deurketting
duuërklink, de	[Eng. <i>door-handle</i> ; Hd. <i>Türklinke</i>]	deurklink; deurkruk
duuërknóp, d'n	[Eng. <i>doorknob</i> ; Hd. <i>Türknauf, Türgriff</i>]	deurknop
duuërmat, de	[Eng. <i>doormat</i> ; Hd. <i>Türmatte</i>]	deurmat
duuëroeëpëning, de	[Eng. <i>doorway</i> ; Hd. <i>Türöffnung</i>]	deuropening
duuërpannie(ë)l, 't	[Hd. <i>Türfüllung</i>]	deurpaneel
duuërplieëtsje, 't, naamplieëtsje, 't	[Eng. <i>door-plate, name-plate, (koperen) brass-plate</i> ; Hd. <i>Türschild</i>]	naamplaatje
duuërsloeët, 't	[Eng. <i>lock, catch</i> ; Hd. <i>Schloss</i>]	deurslot
duuërvinstërke, 't	[Eng. <i>window in a door</i> ; Hd. <i>Türfenster</i>]	deurraam(pje)
duuërvluuëgël, d'n	[Eng. <i>leaf</i> ; Hd. <i>Türflügel</i>]	deurvleugel
eike duuër, de	[Eng. <i>oak door</i> ; Hd. <i>Eichentür, Tür in Eiche</i>]	eiken deur
fëneer, de	[Eng. <i>veneer</i> ; Hd. <i>Furnier</i>]	opleghout; fineer
gebél, 't	[Eng. <i>ringing</i> ; Hd. <i>Klingelei</i>]	geschel; gebel
gëslocëte duuër, de	[Eng. <i>closed door</i> ; Hd. <i>die verschlossene Tür</i>]	gesloten deur
glazëre duuër, de	[Eng. <i>glass door</i> ; Hd. <i>Glastür</i>]	glasdeur
hawf duuër, de	[Eng. <i>half door</i> ; Hd. <i>Halbtür</i>]	halve deur
oeëpëdoon, de duuër	[Eng. <i>to open the door</i> ; Hd. <i>die Tür aufmachen (öffnen)</i>]	openen; opendoen
oeëpëgoeëje, de duuër	[Eng. <i>to throw open the door</i> ; Hd. <i>die Tür aufwerfen</i>]	de deur opengooien
parlëfoon, de	[Eng. <i>intercom</i> ; Hd. <i>Türsprechanlage</i>]	deurtelefoon
port, de	[Eng. <i>gate</i> ; Hd. <i>Pforte, Tor (boogvormig)</i>]	poort

porteer, de	[Eng. (hotel, winkel, bank) <i>porter</i> ; Hd. <i>Pförtner</i>]	portier
pörtsje, 't	[Eng. <i>wicket-gate</i> ; Hd. <i>Pförtchen</i>]	poortje
sillindër, de	[Eng. <i>cylinder</i> ; Hd. <i>Zylinder</i>]	cilinder
sillindërsloeët, 't	[Eng. <i>cylinder lock, safety lock</i> ; Hd. <i>Zylinderschloss</i>]	cilinderslot
sjabbrang, de; sjëbrang, de	[Fr. <i>chambrante</i> ; Eng. <i>doorcase</i> ; Hd. <i>Türrahmen</i>]	deur- of vensterlijst; stijl; deurkozijn
sjaw, de; sjejke, 't	[Eng. <i>bolt, bar</i> ; D. (Oostr.) <i>Schuber</i> ; D. (Rijnl.) <i>Schalte</i> (grendel); Hd. <i>Schieber</i>]	grendel; schuif
sjërneer, de	[Fr. <i>charnière</i> ; Eng. <i>hinge</i> ; Hd. <i>Scharnier</i>]	scharnier
sjeurport, de	[Eng. <i>barn-door</i> ; Hd. <i>Scheunentor</i>]	schuurpoort
sjri-jnwirkëri-j, de	[Eng. <i>joinery works</i> ; D. (reg.) <i>Schreinerei, Schreinerei</i>]	schrijnwerkerij
sjufduuër, de	[Eng. <i>sliding door</i> ; Hd. <i>Schiebetür</i>]	schuifdeur
sjujfsloeët, 't	[Eng. <i>dead lock, bolt lock</i> ; Hd. <i>Riegelschloss</i>]	schuifslot
sloeët, 't	van 'slówte'; [Mnl. <i>slot</i> ; Eng. <i>lock, catch, latch, clasp</i> ; Hd. <i>Schloss</i>]	slot; sluiting
slówsduuër, de	[Eng. <i>lock gate, lock door</i> ; Hd. <i>Schleusentor</i>]	sluisdeur
sluuëtël, de	[Eng. <i>key</i> ; Hd. <i>Schlüssel</i>]	sleutel
sluuëtëlgaat, 't	[Eng. <i>keyhole</i> ; Hd. <i>Schlüsselloch</i>]	sleutelgat
sluuëtëlhangër, de	[Eng. <i>key ring</i> ; Hd. <i>Schlüsselanhänger</i>]	sleutelhanger
vaer, de	[Eng. <i>spring</i> ; Hd. <i>Feder</i>]	veer
väörduuër, de	[Eng. <i>front door</i> ; Hd. <i>Vordertür</i>]	voordeur (helemaal vooraan)
veiligheidssloeët, 't	[Eng. <i>safety door</i> ; Hd. <i>Sicherheitsschloss</i>]	veiligheidsslot
zwejduuër, de	[Eng. (<i>swing</i>) <i>ing door</i> ; Hd. <i>Schwingtür</i>]	zwaaideur

Uitdrukkingen

dörpël	Hae haef dao al ins oppën dörpël gëspi-jd. Hij heeft geprobeerd er te vrijen.
dörpël	Hae lè(g)k ze diech oppën dörpël gëreid. Hij is een inhalig mens.

dörpël	Hae löp dao d'n dörpël plat. Hij gaat daar veel op bezoek.
duuër	Det kump op ein duuër ówt. Dat maakt geen verschil.
duuër	Hae is bènne ... es de duuër tów is. Hij is veel minder rijk dan hij laat uitschijnen.
port	Aw portën höbbën aw sjërneere. Ouderen hebben stramme gewrichten.
port	De mós de port alti-jd good oeëpën hawte. Zorg dat je stoelgang altijd oké is.
sjaw	Bi-j ós is 't sjeke d'rop. Wij doen niet meer aan gezinsuitbreiding.
sjaw	Dao stieëke ze diech e sjeke vuuër. Ze zullen je verhinderen dat te doen.

24.4. gang en hal

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aontree, d'n	[Eng. <i>entrance</i> , (<i>entrance</i>) <i>hall</i> ; Hd. <i>Entree</i>]	entree
bloom, de	[Mnl. <i>blo(e)yen</i> ; Hd. <i>Blume</i>]	bloem
bloomërèkske, 't	[Eng. <i>flower-rack</i> ; Hd. <i>Blumenständer</i>]	bloemenrek(je)
bloomëvaas, de	[Eng. (<i>flower-</i>) <i>vase</i> ; Hd. <i>Blumenvase</i>]	bloemenvaas
bloompot, de	[Eng. <i>flowerpot</i> ; Hd. <i>Blumentopf</i>]	bloempot
duuër van de hal, de	[Eng. <i>door to hall(way)</i> ; Hd. <i>Flurtür</i>]	haldeur; gangdeur
duuërbél, de	[Eng. <i>doorbell</i> ; Hd. <i>Türklingel</i>]	deurbel
duuërklink, de	[Eng. <i>doorhandle</i> ; Hd. <i>Türklinke</i>]	deurklink
duuërmat, de	[Eng. <i>doormat</i> ; Hd. <i>Fußmatte</i> (voor aan deur)]	deurmat
gank, de	[Mnl. <i>ganghen</i> , <i>gaen</i> ; Eng. <i>corridor</i> ; Hd. <i>Gang</i>]	gang
gardëraob, de	[Eng. <i>wardrobe</i> , (<i>vestiaire</i>) <i>cloakroom</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	garderobe
gërdi-jn, de	[Eng. <i>net curtain</i> , <i>lace curtain</i> ; Hd. <i>Gardine</i>]	glasgordijn
gërdi-jnëstang, de	[Eng. <i>curtain rail</i> ; Hd. <i>Gardinenstange</i>]	gordijnrail; gordijnstok
hal, de	[Eng. <i>hall(way)</i> ; Hd. <i>Diele</i> , <i>Entree</i>]	entree; vestibule; hal

kapstok, de	[Eng. <i>hall-stand, hatrack, coat-hooks</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	kapstok (aan de muur)
karpèt, 't en de	[Fr. <i>carpette</i> ; Eng. <i>carpet</i> , (klein) <i>rug</i> ; Hd. <i>Teppich, Brücke</i> (klein)]	vloerkleedje; matje; karpetje; tapijtje
késke van de plaos, 't	[Eng. (Am.) <i>fuze box</i> ; Eng. <i>fuse</i> ; Hd. <i>Sicherungskasten</i>]	zekeringkast
klapstool, de	[Eng. <i>folding chair, tip-up seat</i> ; Hd. <i>Klappstuhl</i>]	klapstoel
klink, de	[Eng. <i>doorhandle</i> ; Hd. <i>Klinke</i>]	deurklink; deurkruk
kommood, de; lajėkas, de	[Eng. <i>chest of drawers, commode</i> , Hd. <i>Kommode</i>]	ladekast; latafel; commode
kóntäör, de	[Fr. <i>compteur</i> ; Eng. <i>ammeter</i> ; Hd. <i>Zähler</i>]	teller; stroommeter
laaj, de	[Eng. <i>drawer</i> ; Hd. <i>Schublade</i>]	lade; la; schuiflade
lajėkėske, 't	[Eng. <i>chest of drawers, dresser, commode</i> ; Hd. <i>Schubladenschränkchen</i>]	ladenkastje
lambriezeering, de; lambrėzeering, de	[Vnnl. <i>lambrosuere</i> ; Eng. <i>wainsot(ting)</i> ; Hd. <i>Täfelung</i>]	lambrisering
lammél, de	[Fr. <i>lamette</i> ; Eng. <i>slat</i> ; Hd. <i>Lamelle</i>]	lamel
lammėlegėrdi-jn, de	[Eng. (horizontaal) <i>Venetian blind</i> , (vertikaal) <i>vertical blind</i> ; Hd. <i>Lamellenvorhang</i>]	lamellengordijn
lamp in de hal, de; hallamp, de	[Hd. <i>Flurlampe</i>]	ganglamp
luipėr, de	[Eng. <i>carpet (strip)</i> ; Hd. <i>Läufer</i>]	loper (tapijt)
lustėr, de	[Eng. <i>chandelier</i> ; Hd. <i>Kronleuchter</i>]	kroonluchter
mat, de	[Eng. <i>floormat</i> ; Hd. <i>Matte</i> (vloermat)]	vloermat
parrėpluj, de	[Fr. <i>parapluie</i> ; Eng. <i>umbrella</i> ; Hd. <i>Regenschirm</i>]	paraplu
parrėplujbak, de	[Eng. <i>umbrella stand</i> ; Hd. <i>Schirmständer</i>]	paraplubak; paraplustandaard
pėrtrėt, 't	[Eng. <i>portrait</i> ; Hd. <i>Porträt</i>]	portret
sjėbrang, de	[Eng. <i>doorpost</i> ; Hd. <i>Türpfosten</i>]	deurstijl
sjoon, de	[Eng. <i>shoe</i> ; Hd. <i>Schuh</i>]	schoen
sloeėt, 't	[Eng. <i>lock</i> , (van deur ook) <i>catch</i> ; Hd. <i>Schloss</i>]	slot
spegėl, de	[Eng. <i>mirror</i> ; Hd. <i>Spiegel</i>]	spiegel
stăöndėr, de	[Eng. <i>hall-stand</i> ; Hd. <i>Kleiderständer, Garderobenständer</i>]	staande kapstok

steine pot, de	[Eng. <i>earthenware pot, stoneware pot</i> ; Hd. <i>Tontopf</i>]	aardewerk(en) pot
steine vloec(ë)r, de	[Hd. <i>Steinfußboden</i>]	stenen vloer
tappieplin, d'n	[Eng. <i>wall-to-wall carpet</i> ; Hd. <i>Teppichboden</i>]	tapis-plain; vaste vloerbekleding
ténnisrakkèt, de	[Eng. <i>tennis racket</i> ; Hd. <i>Tennisschläger</i>]	tennisracket
tillëfoon, d'n	[Eng. <i>telephone</i> ; Hd. <i>Telefon</i>]	telefoon
tillëfoonbook, 't	[Eng. <i>phone book</i> ; Hd. <i>Telefonbuch</i>]	telefoonboek
trapläön, de	[Eng. <i>stair handrail</i> ; Hd. <i>Treppengeländer</i>]	trapeuning
väörduuër, de	[Eng. <i>front door</i> ; Hd. <i>Vordertür</i>]	huisdeur; voordeur
vëli-js, de	[Eng. <i>travelling bag</i> ; Hd. <i>Reisetasche</i>]	valies
véstjaer in de gank, de	[Eng. (aan muur) <i>hatrack, coat-hooks</i> ; Hd. <i>Flurgarderobe</i>]	garderobe in de gang
véstjaer, de	[Fr. <i>vestiaire</i> ; Eng. <i>wardrobe, cloakroom</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	garderobe; kapstok; vestiaire
vloe(ë)rmat, de	[Eng. <i>floormat</i> ; Hd. <i>Matte, Fußmatte (vóór een deur)</i>]	vloermat
vloe(ë)rteegël, de; plavvujs, de	[Eng. (<i>paving</i>) <i>tile, (paving) stone</i> ; Hd. <i>Bodenfliese, Fliese, Steinplatte (grover en groter)</i>]	vloertegel
wandëlsték, de	[Eng. <i>walking stick, walking staff</i> ; Hd. <i>Spazierstock</i>]	wandelstok

Uitdrukkingen

duuër	Det kump op ein duuër ówt. Dat maakt geen verschil.
duuër	Hae duit zich neet gaer pi-jn of hae mó't tösse de duuër kómme. Hij werkt niet graag.
duuër	Hae is bènnën es-tër de duuër tówduit. Hij is niet zo rijk als hij zich voordoet.
gank	We goeën op gank. Wij gaan aan de boemel.
lamp	Vrouwluj en li-jvënd mós-te neet bi-j de lamp koupe. Alvorens je huwt of een koop afsluit, moet je goed uit je ogen kijken.

24.5. gebinte (zie ook ‘dak’)

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
badding, de	[Eng. <i>beam</i> , (dak) <i>rafter</i> ; Hd. <i>Balken</i>]	balk; gording; ligger
bi-jl, ’t	[Eng. <i>hatchet</i> ; Hd. (korte steel) <i>Beil</i>]	bijl
boeër, de	[Eng. <i>bit</i> , <i>twist bit</i> ; Hd. <i>Bohrer</i>]	boortje
boeërmēsji-jn, ’t	[Eng. <i>drill</i> ; Hd. <i>Bohrmaschine</i>]	boormachine
daakbalk, d’n	[Eng. <i>roof-beam</i> , <i>roof-timber</i> ; Hd. <i>Dachbalken</i>]	dakbalk
daakkieëmërke, ’t	[Eng. <i>garret</i> , <i>loft</i> ; Hd. <i>Dachstübchen</i>]	dakkamertje
daaklat, de	[Hd. <i>Dachlatte</i>]	panlat
daakleijër, de	[Eng. <i>roof ladder</i> ; Hd. <i>Dachleiter</i>]	dakladder
daakreet, ’t	[Eng. (<i>reed-</i>) <i>thatch(ing)</i> ; D. (Nd.) <i>Reet</i> , Hd. <i>Ried</i>]	dakriet
daakstool, d’n	[Eng. (<i>roof</i>) <i>truss(es)</i> ; Hd. <i>Dachstuhl</i>]	dakstoel; dakconstructie
daakvinstër, de	[Eng. <i>skylight</i> , <i>attic window</i> ; Hd. <i>Dachfenster</i>]	dakraam
daakwérk, ’t	[Eng. <i>roof construction</i> ; Hd. <i>Dachkonstruktion</i> , <i>Dachwerk</i>]	dakwerk; bedaking; dakconstructie
dén, d’n	[Eng. <i>pine(-tree)</i> , (hout) <i>fir</i> ; Hd. <i>Kiefer</i>]	den
gëbónt, ’t	[Eng. <i>truss</i> ; Hd. <i>Dachgebälk</i>]	gebint(e); dakgebint
hamër, d’n	[Eng. <i>hammer</i> ; Hd. <i>Hammer</i>]	hamer
hamëre (ww.)	[Eng. <i>to hammer</i> ; Hd. <i>hämmern</i>]	hameren
handzaeg, de	[Eng. <i>handsaw</i> ; Hd. <i>Handsäge</i>]	handzaag
hanëbalk, d’n	[Eng. <i>collar-beam</i> ; Hd. <i>Dachbalken</i> , <i>Hahnenbalken</i>]	hanenbalk; dakbalk
houtërën hamër, d’n	[Eng. <i>mallet</i> ; Hd. <i>Holzhammer</i>]	houten hamer
kannëda, de	[Eng. <i>Canadian poplar</i> ; Hd. <i>die Kanadische Pappel</i>]	Canadese populier
kap, de	[Eng. <i>roof truss(es)</i> ; Hd. <i>Dachstuhl</i>]	kap; dakstoel
këttingzaeg, de	[Eng. <i>chain saw</i> ; Hd. <i>Kettensäge</i>]	kettingzaag
kieëpër, de	[Eng. <i>rafter</i> ; Mnl. <i>keper</i> ; Hd. <i>der Dachsparren</i>]	dakspar; keper
kocëpëre nagël, de	[Eng. <i>copper nail</i> ; Hd. <i>Kupfernagel</i>]	koperen spijker

latnagël, de	[Eng. <i>nail</i> ; Hd. <i>Nagel</i>]	latnagel; latspijker
nagël, de	[Eng. <i>nail</i> ; Hd. <i>Nagel</i>]	spijker
nieëgële	[Eng. <i>to nail, to tack</i> ; Hd. <i>nageln</i>]	spijkeren; spijkers inslaan
nieëgëlke, 't	[Eng. <i>tack</i> ; Hd. <i>Nägelchen</i>]	spijkertje
pitstang, de	[Eng. <i>pair of pincers</i> ; D. (Keuls) <i>Petschzang</i> ; D. (Rijnl.) <i>Pitschzange</i> ; Hd. <i>Kneifzange, Nagelzange</i>]	nijptang
plank, de; plénkske, 't	[Eng. (zware) <i>plank</i> , (dunne) <i>board</i> ; Hd. <i>Brett</i> , (vloerplank) <i>Diele</i>]	plank
sêrzjant, de	[Eng. (<i>glueing</i>) <i>cramp</i> ; Hd. <i>Zwinge</i>]	lijmtang
sjri-jnwirkër, de	[Eng. <i>carpenter</i> ; D. (reg.) <i>Schreiner</i> ; Hd. <i>Zimmermann</i>]	timmerman
spar, de	[Eng. <i>spruce</i> ; Hd. <i>Tanne</i>]	spar
stieëkbeitël, de	[Eng. <i>firmer chisel</i> ; Hd. <i>Stechbeitel</i>]	steekbeitel
traem, d'n	[Eng. <i>rafter</i> ; D. (Zdl.) <i>Tramen, Sparren</i>]	dakrib; spantrib; spar; balk
travvaer, d'n	[Lat. <i>traversus</i> ; Fr. <i>traverse</i> ; Eng. <i>tra(ns)verse beam, cross beam</i> ; Hd. <i>Traverse</i>]	dwarshout; dwarsbalk; dwarsligger
trèki-jzër, 't	[Eng. <i>nail puller, extractor</i> ; Hd. <i>Nageleisen</i>]	spijkerklauw; spijkertang
trèkzaeg, de	[Eng. <i>crosscut saw, whipsaw</i> ; Hd. <i>Bundsäge</i>]	trekzaag
uuëvërstieëk, d'n	[Eng. <i>overhang</i> , (dak ook) <i>eaves</i> ; Hd. <i>Auskragung</i>]	oversteek
vasnieëgële	[Eng. <i>to nail down, to rivet</i> ; Hd. <i>festnageln</i>]	vastspijkeren
winkëlhaok, de	[Eng. <i>carpenter's square</i> , Hd. <i>Winkelhaken</i>]	winkelhaak
zadëldaak, 't	[Eng. <i>saddle roof</i> ; Hd. <i>Satteldach</i>]	zadeldak
zaegëri-j, de	[Eng. <i>sawmill</i> ; D. (reg.) <i>Sägerei</i> ; Hd. <i>Sägewerk</i>]	houtzagerij
zöldërkieëmërke, 't	[Eng. <i>garret</i> ; Hd. <i>Dachstübchen</i>]	zolderkamertje

Uitdrukking

plank	Hae li(g)k tösse veer plenk. Hij is dood
plank	Hae zörg det broe(ë)d oppe plank kump. Hij is kostwinner.

plank	Hae is zoe(ë) sti-jf es 'n plank. Hij is erg stram.
plank	Doot de plank in 't gaat. Doe de deur dicht.
plank	Ze haef hie(ë)l get broe(ë)d oppe plank. Zij heeft grote borsten.
nagël	Hae haef geine nagël vuu(ë)r aan z'n kónt te kratse. Hij is doodarm.
hamër	Hae haef 'ne klop van d'n hamër gad. Wegens zware (langdurige) arbeid kreeg hij een inzinking.
hamër	Es-tën allein mer 'nën hamër hōbs, wils-tën uuëvëral op kloppe. Aan aandriften kun je moeilijk weerstaan.
hamër	't Waas of wënt ze miech mèt 'nën hamër vuu(ë)r de kop houwde. Ik was stomverbaasd. Ik was helemaal overdonderd.
badding	Hae waas zoe(ë) sti-jf es 'ne badding. Hij kon moeilijk bewegen wegens stijfheid.
daak	Bieëtër 't daak ingëzak es 'n hie(ë)l aafgëbrand hōws. Een klein ongeluk is minder erg dan een groot.

24.6. kelder

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
beer, 't	[Eng. <i>beer</i> ; Hd. <i>Bier</i>]	bier
beerkélder, de	[Eng. <i>beer cellar</i> , (café) <i>cellar bar</i> ; Hd. <i>Bierkeller</i>]	bierkelder
bëkisting, de	[Eng. <i>framing</i> , (resultaat) <i>formwork</i> ; Hd. <i>Einschalung</i>]	bekisting
bówpöt, de	[Eng. <i>building excavation</i> ; Hd. <i>Baugrube</i>]	bouwput
bujs van de sjoffaasj, de	[Eng. <i>heating pipe</i> ; Hd. <i>Heizrohr</i>]	verwarmingsbuis
bujs, de	[Eng. <i>pipe</i> ; Hd. <i>Rohr</i>]	buis
diepvries, d'n	[Eng. <i>deepfreeze</i> , <i>freezer</i> ; Hd. <i>Gefrierapparat</i> , <i>Gefrieranlage</i>]	diepvriezer
ei, 't	[Eng. <i>egg</i> ; Hd. <i>Ei</i>]	ei
gëzawte spek, 't	[Eng. <i>salted bacon</i> , <i>salt bacon</i> ; Hd. <i>das gesalzene Speck</i>]	gezouten spek
gëzawte vleis, 't	[Eng. <i>salt meat</i> ; Hd. <i>Pökelfleisch</i> , <i>Salzfleisch</i>]	gezouten vlees

gróndwatër, 't	[Eng. <i>groundwater</i> ; Hd. <i>Grundwasser</i>]	grondwater
häärtsje, 't	[Eng. <i>hurdle</i> ; D. (Rijnl.) <i>Hurde</i> ; Hd. <i>Hürde</i>]	gevlochten (taart) schijf; horde
ieërpël, d'n	[Eng. <i>potato</i> ; D. (reg.) <i>Erdapfel</i> ; Hd. <i>Kartoffel</i>]	aardappel
inmaak, d'n	[Eng. <i>conselve</i> ; Hd. <i>das Eingemachte, das Eingekochte</i>]	inmaak
insjale	[Eng. <i>to form</i> ; Hd. <i>schalen, einschalen</i>]	bekisten
kélderduuër, de	[Eng. <i>cellar door</i> ; Hd. <i>die Kellertür</i>]	kelderdeur
kéldergaat, 't	[Eng. <i>air hole, cellar window</i> ; Hd. <i>Kellerloch</i>]	keldergat
kélderloch, de	[Eng. <i>musty smell, fusty smell</i> ; Hd. <i>Kellerluft</i>]	kelderlucht
kélderlujk, 't	[Eng. <i>cellar-flap</i> ; Hd. <i>Kellerluke</i>]	kelderluik
kélderslék, de	[Eng. <i>cellar snail</i> ; Hd. <i>Kellerschnecke</i>]	kelderslak
kéldertrap, de	[Eng. <i>cellar stairs, cellar staircase</i> ; Hd. <i>Kellertrepp</i>]	keldertrap
kéldervërdeep, 't	[Eng. <i>basement</i> ; Hd. <i>Kellergeschoss</i>]	kelderverdieping; souterrain
kéldervërke, 't	[Eng. <i>wood louse</i> ; Hd. <i>Kellerwurm</i>]	pissebed
kéldervinstër, de	[Eng. <i>cellar window</i> ; Hd. <i>Kellerfenster</i>]	kelderraam
kie(ë)s, de	[Eng. <i>cheese</i> ; Hd. <i>Käse</i>]	kaas
koe(ë)le, de	[Eng. <i>coal</i> ; Hd. <i>Kohle</i>]	kolen; steenkool
leijing van d'n èllëntrik, de	[Eng. <i>electric wire, electric cable</i> ; Hd. <i>Elektroleitung, elektrische Leitung</i>]	elektrische leiding
leijing, de	[Eng. <i>wire, cable, pipe</i> ; Hd. <i>Leitung</i>]	leiding (buis, draad)
limmënaad, de	[Eng. <i>lemonade</i> ; Hd. <i>Limonade</i>]	limonade
maetërke van 't watër, 't	[Eng. <i>water meter</i> ; Hd. <i>Wassermesser</i>]	watmeter
ówtgoe(ë)je (ww.; m.b.t. een kelder)	[Eng. <i>to dig out, to excavate</i> ; Hd. <i>ausgraben</i>]	uitgraven
peekël, de	[Eng. <i>brine</i> ; Hd. <i>Pök</i>]	pekel
peekële	[Eng. <i>to pickle, to salt</i> ; Hd. <i>pökeln</i>]	pekelen
pómp, de	[Eng. <i>water pump</i> ; Hd. <i>Wasserpumpe</i>]	waterpomp
sjoffaasjkieëtël, de	[Eng. <i>central heating boiler</i> ; Hd. <i>Heizkessel</i>]	verwarmingsketel
sjónk, de	[Eng. <i>salted ham</i> ; Hd. <i>Schinken</i>]	ham (gepekeld)

steînvérke, 't	[Eng. (Am.) <i>sow bug</i> ; Eng. <i>wood louse</i> ; Hd. <i>Kellerassel</i>]	pissebed, kelderzeug
têluj, d'n; têrluj, d'n	[Fr. <i>talus</i> ; Eng. <i>slope</i> , (spoordijk, weg) <i>bank</i> , (natuurlijk) <i>talus</i> ; Hd. <i>Böschung</i>]	talud; berm; glooiing; helling
ti-jn mèt peekël, de	[Hd. <i>die Schüssel mit Pökel</i>]	teil (met rechte randen) met pekel
valduuër, de	[Eng. <i>trap (door)</i> ; Hd. <i>Falltür</i>]	kelderval (gew.); valdeur; valluik
vleis, 't	[Eng. <i>meat</i> ; Hd. <i>Fleisch</i>]	vlees
vuu(ë)rraad, de	[Eng. <i>supplies, stores, stock(s)</i> ; Hd. <i>Vorrat</i>]	voorraad
vuu(ë)rraadkêlder, de	[Eng. <i>store cellar</i> ; Hd. <i>Vorratskeller</i>]	voorraadkelder
watêrkraan, de	[Eng. <i>water tap</i> ; Hd. <i>Wasserhahn</i>]	waterkraan
watêrleijing, de	[Eng. <i>water pipe, waterworks</i> ; Hd. <i>Wasserleitung</i>]	waterleiding
wi-jn, de	[Eng. <i>wine</i> ; Hd. <i>Wein</i>]	wijn
wi-jnkêlder, de	[Eng. <i>wine cellar</i> ; Hd. <i>Weinkeller</i>]	wijnkelder
zi-j spek, de	[Eng. <i>fitch of bacon</i> ; Hd. <i>Speckseite</i>]	een zij spek

Uitdrukking

ei	Hae meint det z'n eijër twie(ë) doeëjers hóbbe. Zijn zelfingenomenheid is niet gering.
ei	Ze haef twie(ë) eikës in de pan. Zij heeft erg kleine borsten.
ieërpël	Hae kan niks es klein ieërpêlkës ieëtën en groe(ë)te huip sji-jte. Hij is een onbekwame luitaard.
ieërpël	Iech gaon m'n ieërpêlën aafsjoëdde. Ik ga plassen.
sjónk	Hae goe(ë)jde mèt 'n woeërs nao 'n sjónk. De arme drommel probeerde een relatie aan te gaan met een bemiddelde (jonge)dame.
spek	't Spek zit mer van eine kant. Eén van de partners is gefortuneerd, de ander niet.
spek	Dae lös vraemp spek. Hij heeft seks met andere vrouwen.
vleis	Det is eine mèt vleis oppe rubbe. Die zit er stevig uit.
vleis	Gëruik vleis hilt zich 't bèste. Argument van een roker.

vleis	Hae hult (hilt) 't vleis good óngër de peekël. Hij is een dronkaard.
spek	Hae sjut neet mèt spek mer mèt 'n hawf vérke. Hij is een verschrikkelijke opschepper.

24.7. keuken en bijkeuken

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafdrujprèkske, 't	[Eng. <i>draining board</i> ; Hd. <i>Abtropfgestell</i>]	(af)druiprek
aafval van de kuuëke, d'n	[Eng. <i>kitchen refuse, kitchen waste</i> ; Hd. <i>Küchenabfall</i>]	keukenafval
aafwas, d'n	[Eng. (B.) <i>washing-up</i> ; Eng. <i>dishes</i> ; Hd. <i>Abwasch</i>]	vaat, afwas
aafwasbak, d'n	[Eng. (B.) <i>washing-up bowl</i> ; Hd. <i>Abwaschbecken</i>]	afwasbak; spoelbak
aafwasbuuërstël, d'n	[Eng. (B.) <i>washing-up brush</i> ; Eng. <i>dishwashing brush</i> ; Hd. <i>Abwaschbürste</i>]	afwasborstel(tje)
aafwasmësjj-jn, 't	[Eng. <i>dishwasher</i> ; Hd. <i>Geschirrspülmaschine</i>]	vaatwasser; vaatwasmachine
aafwasmiddël, 't	[Eng. <i>detergent</i> ; Hd. <i>Geschirrspülmittel</i>]	afwasmiddel
aafwasse	[Eng. <i>to do the washing-up</i> ; Hd. <i>abwaschen</i>]	de vaat doen
aafzujgkap, de	[Eng. <i>extractor(hood)</i> ; Hd. <i>Abzugshaube</i>]	afzuigkap
achtërkuuëke, de	[Eng. <i>scullery</i> ; D. (B.) <i>Arbeitsküche</i> , <i>Waschküche</i> (om te wassen)]	achterkeuken (in B.); bijkeuken
aomërtëni-jzër, 't	[Kil. 1599 <i>ameringhen</i> ; D. (Rijnl.) <i>Am(m)er(e)</i> (gloeiende kooltjes)]	strijkijzer, gevuld met hete kooltjes
assëbak, d'n	oorspr. enkel assen in vuilnisbak; [Eng. (Am.) <i>ash bin</i> ; Hd. <i>Asch(en)</i> <i>eimer</i>]	vuilnisbak
awddënk, 't	<i>awd</i> : al dienst gedaan; <i>dënk</i> : kolen die grotendeels verbrand zijn	kooltjes
bakocëve, de	[Eng. <i>oven</i> ; Hd. <i>Backröhre, Backofen</i>]	bakoven (in keuken)

bakplaat, de	[Eng. <i>baking sheet, baking tray</i> ; Hd. <i>Backblech</i>]	bakplaat; bakblik
barbëkjoe, de	[Eng. <i>barbecue</i> ; Hd. <i>Grillgerät</i>]	barbecue; grill(toestel)
bëdóng, de	[Fr. <i>bidon</i> ; Eng. (wielrennen) <i>bidon</i>]	aluminium drinkbus
beerglaas, 't	[Eng. <i>beer glass</i> ; Hd. <i>Bierglas</i>]	bierglas
bëkal, de	[Fr. <i>bocal</i> ; Eng. <i>bowl</i>]	bokaal; weckglas
bëlatëm, de	[Eng. <i>balata</i> ; Hd. <i>Balatum</i>]	balatum; viltzeil
bërbi-jske, 't	[Eng. <i>valance curtain</i>]	ondergordijn; valletje
beséng, de	[Fr. <i>bassin</i> ; Eng. <i>washtub, tinbath</i> ; Hd. <i>Bassin</i> (kom, schaal), <i>Waschbecken</i> (waskom), <i>Wäschewanne</i> (voor wasgoed), <i>Waschbütte</i> (waskuip), <i>Waschwanne</i> (id.)]	wastobbe; kuip; wasbekken
bi-jkuuëke, de	[Eng. <i>scullery</i> ; Hd. <i>Waschküche</i>]	bijkeuken (gew.); waskeuken
blawtsël, 't	[Eng. <i>blue, blu(e)ing</i> ; Hd. <i>Waschblau</i>]	blauwsel
blikoeëpäner, de; (doeëzën)oeëpäner, d'n	[Eng. (B.) <i>tin opener</i> ; Hd. <i>Dosenöffner</i>]	blikopener
boddingkumpke, 't	[Mnl. <i>poding</i> ; Eng. <i>pudding</i> ; Hd. <i>Brotpudding</i> (broodpudding)]	kommetje voor broodpudding
boeëtër(h)ammë- doe(ë)s, de	[Eng. <i>lunchbox, breadbox</i> ; Hd. <i>Butterbrotdose</i>]	boterhammendoos; lunchtrommel
boeëtërpötsje, 't	[Eng. <i>butter dish</i> ; Hd. <i>Butterdose</i>]	botervloot
boeëtërstan, de	[Kil. <i>stande</i> (kruik); Eng. <i>churn</i> ; Hd. <i>Stande</i> (ton)]	karnton
bónte was, de	[Eng. <i>coloured wash</i> ; Hd. <i>bunte Wäsche</i>]	bontgoed; bont wasgoed
brieëd, 't	[Eng. <i>shelf</i> ; Hd. <i>Brett</i>]	(leg)plank; bord
broeëddoeës, de	[Eng. <i>breadbin</i> ; Hd. <i>Brottrommel, Brotkapsel,</i> <i>Brotkasten</i>]	broodtrommel
broeëdkas, de; spèn, de	[Eng. <i>breadbin</i> ; Hd. <i>Brotkasten</i>]	broodkast; broodtrommel
broeëdmén(d)sje, 't	[Eng. <i>breadbasket</i> ; Hd. <i>Brotkorb</i>]	broodmand(je)
broeëdméts, 't	[Eng. <i>breadknife</i> ; Hd. <i>Brotmesser</i>]	broodmes
broeëdplénkske, 't	[Eng. <i>breadboard</i> ; Hd. <i>Brotteller, Brotschneidebrett</i>]	broodplankje
broeëdruuëstër, de	[Eng. <i>toaster</i> ; Hd. <i>Brotröster, Röster, Toaster</i>]	broodrooster

broeëdsni-ÿjer, de	[Eng. <i>bread-slicer</i> ; Hd. <i>Brotmaschine</i>]	broodsnijsmachine
broeëdtrömmel, de	[Eng. <i>breadbin</i> ; Hd. <i>Brottrommel</i>]	broodtrommel
brossjèt, de	[Eng. <i>skewer</i> ; Hd. <i>Spieß</i>]	brochette; spies
deenblaad, 't	[Eng. <i>serving tray</i> ; Hd. <i>Tablett, Serviertablett</i>]	dienblad; presenteerblad
deepën tejjër, d'n	[Eng. <i>soup plate</i> ; Hd. <i>der tiefe Teller</i>]	diep bord
deigrol, de	[Eng. <i>rolling pin</i> ; Hd. <i>Teigrolle</i>]	deegrol
dësaertejjërke, 't	[Eng. <i>dessertplate</i> ; Hd. <i>Dessertteller</i>]	dessertbordje
diepvries, d'n	[Eng. <i>deepfreeze, freezer</i> ; Hd. <i>Gefrierapparat, Gefrieranlage, Tiefkühlanlage</i>]	(diep)vriezer; diepvries(kist); diepvrieskast
diggietaal klok, de	[Eng. <i>digital watch</i> ; Hd. <i>Digitaluhr</i>]	digitale klok
drènkbieëker, d'n	[Eng. <i>drinking cup, beaker</i> ; Hd. <i>Trinkbecher</i>]	drinkbeker
drènkglas, 't	[Eng. (<i>drinking</i>) <i>glass</i> ; Hd. <i>Trinkglas</i>]	drinkglas
drènkwater, 't	[Eng. <i>drinking-water</i> ; Hd. <i>Trinkwasser</i>]	drinkwater
druuëgërke, 't	[Eng. <i>drier, drying machine</i> ; Hd. <i>Wäschetrockner</i>]	(was)droger; droogtrommel
druuëgrëkske, 't	[Eng. <i>drying rack</i> ; Hd. <i>Trockenständer</i>]	droogrekje
eijërdöpke, 't	[Eng. <i>egg-cup</i> ; Hd. <i>Eierbecher</i>]	eierdopje
flësserëk, de	[Eng. <i>bottle-rack</i> ; Hd. <i>Flaschenständer</i>]	flessenrek
fluitkieëtël, de	[Eng. <i>whistling kettle</i> ; Hd. <i>Pfeifkessel</i>]	fluitketel
foolie, de	[Eng. (<i>tin</i>)- <i>foil</i> ; Hd. <i>Folie</i>]	folie
friegoo, de	[Fr. <i>réfrigérateur, frigidaire</i> ; Eng. <i>refrigerator, fridge</i> ; Hd. <i>Kühlschrank</i>]	koelkast
fritkieëtël, de	[Eng. <i>deep frying pan</i> ; D. (B.) <i>Frittierpfanne</i> ; Hd. <i>Frittüre, Fritteuse</i>]	frituurpan; frietketel (gew.); frituurketel
frittësnï-ÿ(j)ër, de	[Hd. <i>Pommesschneider, Pommes-Frites Schneider</i>]	frietsnijder
frittëvèt, 't	[Eng. <i>frying fat</i> ; Hd. <i>Frittüre, Frittierfett, Fritteusenfett</i>]	frituurvet
fruitmén(d)sje, 't	[Eng. <i>fruit basket</i> ; Hd. <i>Fruchtschale, Fruchtkorbchen</i>]	fruitmandje; fruitkorfje

(fruit)pieërs, de	[Lat. <i>pressu</i> (van ‘ <i>premere</i> (drukken)’); Eng. <i>lemon squeezer</i> ; Hd. <i>Zitruspresse</i>]	citruspers
gaasveur, ’t	[Eng. (B.) <i>gas cooker</i> ; Eng. <i>gas stove</i> ; Hd. <i>Gasherd</i>]	gasfornuis; gaskomfoor
gëkrujje, de	[Eng. <i>herb</i> (kruid), <i>spices</i> ; Hd. <i>Küchenkräuter</i>]	(keuken)kruiden
gëreef(ë)lik (bn.); kómfërtabël (bn.)	[Eng. <i>practical</i> , <i>convenient</i> ; Hd. <i>komfortabel</i>]	gerieflijk; comfortabel
gie(ë)hóngër, de	[Mnl. <i>gee</i> , <i>ga</i> (snel, onverwacht); D. (Nd. <i>Jähunger</i> , <i>Geehung</i>); Hd. <i>jäh</i> (onverhoeds)]	geewhonger
gril, de	[Eng. <i>grill</i> , <i>gridiron</i> ; Hd. <i>Grill</i>]	grill; vleesrooster; barbecue; spit
gruuëmële (ww.): brokkële (ww.)	[Eng. <i>to crumble</i> , <i>to make crumbs</i> ; Hd. <i>krümeln</i> , <i>bröckeln</i>]	(af)brokkelen; kruimelen
hakbriëd, ’t	[Eng. <i>chopping board</i> ; Hd. <i>Hackbrett</i>]	hakbord
hakvluu(ë)tsje, ’t	[Hd. <i>Küchenbord</i>]	keukenplank met opstaande randen
handvaegër, d’n	[Eng. <i>hand brush</i> ; Hd. <i>Handfeger</i>]	handveger; stoffer
hangkas, d’n	[Eng. <i>hanging wardrobe</i> ; Hd. <i>Hängeschränk</i>]	hangkast
haol, d’n	[Mnl. <i>hael</i> , <i>hale</i> ; Hd. <i>Kesselhaken</i>]	haal; hengel; heugel
häärtsje, ’t	[Mnl. <i>horde</i> (vlechtwerk); Eng. <i>hurdle</i> ; D. (Rijnl.) <i>Hurde</i> (gevlochten schijf voor gebak); Hd. <i>Hürde</i>]	horde (soort onderlegger)
hookkas, d’n	[Eng. <i>corner cupboard</i> ; Hd. <i>Eckschränk</i>]	hoekkast
houtëre lieëpël, d’n	[Eng. <i>wooden spoon</i> ; Hd. <i>Holzlöffel</i>]	houten lepel
hówsdook, d’n	[Eng. <i>rag</i> , (op stok) <i>mop</i> ; Hd. <i>Scheuerlappen</i>]	dweil
hówshejjërse, de; hówshawwërse, de	[Eng. <i>housekeeper</i> ; Hd. <i>Haushälterin</i>]	huishoudster
hówsvrouw, de	[Eng. <i>housewife</i> ; Hd. <i>Hausfrau</i>]	huisvrouw
ie(ë)rpëlëmëtske, ’t	[Eng. <i>potato scraper</i> ; Hd. <i>Kartoffelschäler</i>]	aardappelmessje
ieët, d’n	[Eng. <i>food</i> ; Hd. <i>das Essen</i>]	het eten
ieëtës, ’t	‘ <i>ieëtës</i> ’ is part. genitief; [Hd. <i>Esswaren</i>]	etenswaar
ieëtëswaar, de	[Eng. <i>food</i> , <i>foodstuff(s)</i> ; Hd. <i>Esswaren</i> (mv.)]	eetwaar; levensmiddelen

ieëtgereef, 't	[Eng. <i>tableware</i> ; Hd. <i>Essbesteck</i>]	eetgerei (voor één persoon)
ieëtsërvi-js, 't	[Eng. <i>dinner service, dinner set</i> ; Hd. <i>Tafelservice</i>]	eetservies; tafelservies
ieëttaofël, de	[Eng. <i>dining table, dinner table</i> ; Hd. <i>Esstisch</i>]	eettafel
i-jsummër, d'n	[Eng. <i>wine-cooler</i> ; Hd. <i>Weinkühler</i>]	koelemmer
inmaakglaas, 't	[Eng. <i>preserving glass (jar)</i> ; Hd. <i>Einmachglas, Weckglas</i>]	weckglas
kabël, de; snoor, 't	[Eng. <i>cable, wire</i> ; Hd. <i>Kabel</i>]	kabel
kaekvörm, de	[Eng. <i>cake tin</i> ; Hd. <i>Kuchenform</i>]	cakeblik
kallëbas, de	[Kil. <i>kabas</i> (korf); Fr. <i>cabas</i> (boodschappentas); Eng. <i>shopping bag</i>]	boodschappentas
kan, de	[Eng. <i>jug</i> ; Hd. <i>Kanne</i>]	kan
kapblok, de	[Eng. <i>chopping-block</i> ; Hd. <i>Hackklotz</i>]	hakblok
kapbrieëd, 't	[Hd. <i>Hackbrett</i>]	hakbord
kaploe(ë)d, 't	[Eng. <i>chopping-block</i> ; Hd. <i>Hackklotz</i>]	hakblok
kas, de; késke, 't	[Eng. <i>cupboard</i> ; D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>Kasten</i> ; Hd. <i>Schrank (das Schränkchen)</i>]	kast
kassërol, de kastrol, de	[Eng. <i>saucepan, casserole</i> ; Hd. <i>Kasserolle</i>]	kookpan; braadpan
keulboks, de	[Eng. <i>cool box</i> ; Hd. <i>Kühlbox</i>]	koelbox
kie(ë)sklok, de	[Eng. <i>cheese cover</i> ; Hd. <i>Käseglocke</i>]	kaasstolp
kie(ë)splank, de	[Eng. <i>cheeseboard</i>]	kaasplank
kieëtël, de	[Lat. <i>catinus</i> (holte); Gr. <i>kotulè</i> (holte); Eng. <i>kettle, cauldron</i> ; Hd. <i>Kochtopf</i>]	ketel; kookpan; kookpot
kingkee, de	gemaakt door A. Quinquet; [Fr. (Waals) <i>kinket</i> ; Fr. <i>quinquet</i> ; D. (Rijnl.) <i>Kinkee</i>]	petroleumlamp
klein lieëpëlke, 't	[Eng. <i>teaspoon</i> ; Hd. <i>Teelöffel</i>]	theelepeltje
koeëk, de	[Eng. <i>cook</i> (in huis); Hd. <i>Köchin</i>]	kokkin
koeëkplaat, de	[Eng. <i>hot plate, griddle, cooking ring</i> ; Hd. <i>Kochplatte</i>]	kookplaat (elektrische)
koeëlënummër, de; koeëlëbak, de	[Eng. <i>coal-box</i> ; Hd. <i>Kohleimer</i>]	kolenkit
koeëpëre kieëtël, de	[Eng. <i>copper kettle</i> ; Hd. <i>Kupferkessel</i>]	koperen ketel
koffiebös, de	[Eng. <i>coffee canister</i> ; Hd. <i>Kaffeebüchse</i>]	koffiebus

koffiemēsji-jn, 't	[Eng. <i>automatic coffee-maker</i> ; Hd. <i>Kaffeemaschine</i>]	koffiezetapparaat; percolator
koffiemuuēle, de	[Eng. <i>coffee mill, coffee grinder</i> ; Hd. <i>Kaffeemühle</i>]	koffiemolen
koffiepot, de	[Eng. <i>coffee pot</i> ; Hd. <i>Kaffeekanne</i>]	koffiepot
koffiesērvi-js, 't	[Eng. <i>coffee set, coffee service</i> ; Hd. <i>Kaffeesevice</i>]	koffieservices
koffiezaefke, 't; koffiezi-jke, 't	[Hd. <i>Kaffeeseibchen</i>]	koffiezeefje
kómp, de	[Eng. <i>bowl</i> ; Hd. <i>Schale, Schüssel</i>]	kom
kookēpan, de	[Eng. <i>frying-pan</i> ; Hd. <i>Pfanne, Bratpfanne</i>]	koekenpan
krówdwēs, de; krówdwōs, de	[Mnl. <i>wisch</i> (strobos); Hd. <i>Wisch</i> (bosje)]	gewijde bos bloemen en kruiden
kruijērēkske, 't	[Eng. <i>spice rack</i> ; Hd. <i>Gewürzständer</i>]	kruidenrekje
krussēfiks, de	[Lat. <i>crux</i> (kruis); Fr. en Eng. <i>crucifix</i> ; Hd. <i>Kruzifix</i>]	kruisbeeld; crucifix
kuuēke, de	[Eng. <i>kitchen</i> ; Hd. <i>Küche</i>]	keuken
kuuēkēduuēr, de	[Eng. <i>kitchen door</i> ; Hd. <i>Küchentür</i>]	keukendeur
kuuēkēgēreef, 't	[Eng. <i>kitchen ware</i> ; Hd. <i>Küchengeräte</i>]	keukengerei
kuuēkēkas, de; kuuēkēkēske, 't	[Eng. <i>kitchen cupboard</i> ; Hd. <i>Küchenschrank, Geschirrschrank</i>]	keukenkast(je)
kuuēkēhan(d)dook, de	[Eng. <i>tea-towel, tea-cloth</i> ; D. (B.) <i>Küchenhandtuch</i> ; Hd. <i>Geschirrtuch</i>]	afdroogdoek
kuuēkēpit, de	[Eng. <i>busybody in the kitchen</i>]	hobbykok; keukenpiet
kuuēkēprinsés, de	[Eng. <i>gourmet cook</i> , (scherts.) <i>queen of the kitchen</i> ; Hd. <i>Küchenfee</i>]	keukenprinses
kuuēkērobot, de; kuuēkērēbot, de	[Eng. <i>food processor</i> ; Hd. <i>Küchenmaschine</i>]	keukenrobot (gew.); keukenmachine
kuuēkērol, de	[Eng. <i>kitchen roll</i> ; Hd. <i>Küchenrolle</i>]	keukenrol
kuuēkēstool, de	[Eng. <i>kitchen chair</i> ; Hd. <i>Küchenstuhl</i>]	keukenstoel
kuuēkētaofēl, de	[Eng. <i>kitchen table</i> ; Hd. <i>Küchentisch</i>]	keukentafel
kuuēkēwaog, de	[Eng. <i>kitchen scales</i> ; Hd. <i>Küchenwaage</i>]	huishoudweegschaal
kwizzēnjaer, de	[Fr. <i>cuisinière</i> ; Eng. <i>stove</i> ; Hd. <i>Küchenherd, Kochherd</i>]	(keuken)fornuis
laaj, de	[Eng. <i>drawer</i> ; Hd. <i>Schublade</i>]	lade; schuiflade
laerke, 't	[Eng. (m.b.t. een kraan) <i>washer</i> ; Hd. <i>die neue Dichtung</i>]	leertje; dichtingsleertje van een pomp

lieëpël, de	[Mnl. <i>lep(p)el</i> (van Mnl. ‘ <i>lapen</i> (slurpen)’; Eng. <i>spoon, soup spoon, dessert spoon</i> ; Hd. <i>Löffel, Esslöffel</i>]	eetlepel
li-jvësmanj, de	[Eng. (B.) <i>linen basket</i> ; Eng. <i>laundry basket</i> ; Hd. <i>Wäschekorb, Waschkorb</i>]	linnenmand; wasmand
livvëvrouwke, ’t	[Hd. <i>Marienbild, Marienstatue</i>]	Lieve-Vrouwebeeld, Mariabeeld
loupkölf, de loupplank, de loupmanj, de	[D. (Rijnl.) <i>Leitkorb</i>]	loopmand; loopkorf (gew.)
luu(ë)tër, de	[Eng. <i>lather, soap suds, soapy water</i> ; D. (Rijnl.) <i>Lütter</i> ; Hd. <i>Seifenlauge, Seifenwasser</i>]	zeepsop; zeepwater; zeepoplossing
mangël, de	[Mnl. <i>mange</i> (slingerwerktuig); Eng. <i>mangle</i> ; Hd. <i>Mangel (mangel)</i>]	mangel (m.b.t. een wasmachine)
maotbieëkër, de	[Eng. <i>measuring jug</i> ; Hd. <i>Messbecher</i>]	maatbeker
mattëkloppër, de	[Eng. <i>carpet-beater</i> ; Hd. <i>Teppichklopfer</i>]	mattenklopper; tapijtenklopper
mattërjaol, ’t	[me. Lat. <i>materialis</i> ; Eng. <i>material(s), equipment</i> ; Hd. <i>Material</i>]	benodigdheden; materiaal; materieel
mèlkkénke, ’t mèlkpötsje, ’t	[Eng. <i>milk jug</i> ; Hd. <i>Milchkännchen</i>]	melkkannetje
mèlkzaefke, ’t	[Hd. <i>Milchseihe</i>]	melkzeefje
mèngkraan, de	[Eng. <i>mixing tap</i> ; Hd. <i>Mischhahn, Menghahn</i>]	mengkraan
mërmi-jt, de	[Fr. <i>marmite</i> (pan, ketel)]	(eet)ketel(tje)
métsmaat, ’t ; kattëduuërke, ’t	opening tijdens het metselen; [Hd. <i>Katzentürchen</i>]	poezenluik
miksër, de	[Eng. <i>mixer</i> ; Hd. <i>Mixer</i>]	mixer
moe(ë)r, de ; fluitkie(ë)tël, de ; watërkie(ë)tël, de	[Eng. (<i>whistling</i>) <i>kettle</i> ; Hd. <i>Pfeißkessel, Wasserkessel</i>]	fluitketel; waterketel
moôrkas, de	[Eng. (Am.) <i>closet</i> ; Eng. <i>built-in cupboard</i> ; Hd. <i>Wandschrank</i>]	muurkast; wandkast
mówplénkske, ’t	[Eng. <i>sleeveboard</i> , Hd. <i>Ärmelbrett</i>]	mouwplankje
neetëlëndook, de	[Eng. <i>muslin, mull</i> ; Hd. <i>Nesseltuch</i> (neteldoek)]	doek uit neteldoek
oeëpënër, d’n	[Eng. (Am.) <i>tin opener</i> ; Eng. <i>bottle opener</i> ; Hd. <i>Öffner</i>]	opener; blikopener; flesopener

oeëve, d'n	[Eng. <i>oven</i> ; D. (reg.) <i>Ofen</i> (fornuis); Hd. <i>Küchenherd</i>]	oven; fornuis
oeëvëvinstër, de	[Eng. <i>oven window</i> ; Hd. <i>Ofenfenster</i>]	ovenvenster
óngêrlègkêr, d'n	[Eng. <i>mat, table-mat</i> ; Hd. <i>Untersetzer</i>]	onderzetter
pan, de	[Eng. <i>pan</i> ; Hd. <i>Pfanne</i>]	(braad)pan
pannëlap, de	[Eng. <i>oven cloth</i> ; Hd. <i>Topflappen</i>]	pannenlap
pannëndèksël, de	[Eng. <i>pan lid</i> ; Hd. <i>Topfdecke</i>]	pannendeksel
pannëspunske, 't	[Eng. <i>scourer</i> ; Hd. <i>Topfkratzer, Topfreiniger</i>]	pannenspons(je)
pawmtékske, 't; pejmke, 't	[Eng. (gesch.) <i>pawm</i> ; Hd. (gesch.) <i>Palmenwedel</i>]	palmtakje
pazzëviet, de; pasviet, de	[Fr. <i>passe-vite</i> ; Eng. <i>purée sieve</i> ; Hd. <i>Passiersieb</i>]	roerzeef; passe-vite
pieëpër, de	[Mnl. <i>pe(i)per</i> ; Gr. <i>peperi</i> ; Eng. <i>pepper</i> ; Hd. <i>Pfeffer</i>]	peper
pieëpërböske, 't	[Eng. <i>pepper pot</i> ; Hd. <i>Pfefferstreuer</i>]	peperstroofier; peperbus
pieëpërmuuele, de	[Eng. <i>pepper mill</i> ; Hd. <i>Pfeffermühle</i>]	pepermolen
plattën tejjër, de	[Eng. <i>dinner plate</i> ; Hd. <i>flache Teller</i>]	plat bord
plattoo, de	[Eng. <i>tray</i> ; Hd. <i>Tablett</i>]	plateau; dienblad
pluumoo, de	[Eng. <i>feather duster</i> ; Hd. <i>Staubbesen, Staubwedel</i>]	plumeau; stoffer
pómp, de	[Eng. <i>pump</i> ; Hd. <i>Pumpe</i>]	pomp
pómpëbak, de	[Eng. <i>kitchen sink, sink</i> ; Hd. <i>Spülbecken</i>]	gootsteen; spoelbak; afwasbak
pómpësteîn, de	[Eng. <i>sink</i> ; Hd. <i>Abwaschbecken</i>]	gootsteen
potlieëpël, de	[Eng. (houten lepel om te roeren) <i>wooden spoon</i> ; D. (Rijnl.) <i>Pottlöffel</i> ; Hd. (om te scheppen) <i>Kelle</i>]	pollepel; potlepel
pottën en panne, de	[Eng. <i>pots and pans, cooking utensils</i> ; Hd. <i>Kochgeschirr</i>]	potten en pannen; kookgereedschap
punjër, de	afl. van 'pónd'; [Kil. <i>pondel, pundel, punder</i> ; Eng. <i>weightbeam</i> ; Hd. <i>Läuferwaage</i>]	unster; hangbalans; Romeinse balans
punjëre (ww.)	afl. van 'pónd'; [Kil. <i>pondel, pundel, punder</i>]	wegen met een unster
rampënoo, de	[Fr. (Waals) <i>ramponneau</i> ; Eng. <i>coffee filter</i> ; Hd. <i>Kaffeefilter</i>]	koffiezak; koffiefilter
rasp(ël), de	[Eng. <i>grater, (m.b.t. groenten) shredder</i> ; Hd. <i>Raspel</i>]	rasp

rèk, de; rèkske, 't	[Mnl. <i>rec(k)</i> , <i>recke</i> ; Eng. <i>rack</i> , <i>shelves</i> ; Hd. <i>Regal</i>]	rek; opbergrek
roumpot, de; Keulse pot, de	[MSK 1667 <i>roumpot</i> ; Hd. <i>Steinguttopf</i>]	roompot; Keulse pot
sètrównëpieërs, de	[Eng. <i>lemon squeezer</i> ; Hd. <i>Zitruspresse</i>]	citruspers
sjaap, 't	[Eng. <i>shelf</i> ; Hd. <i>Schranksbrett</i> , <i>Regal</i> (langs een wand)]	schap
sjampanj, de	[Eng. <i>champagne</i> ; Hd. <i>Champagner</i>]	champagne
sjampanjglas, 't	[Eng. <i>champagne glass</i> ; Hd. <i>Sektglas</i>]	champagneglas
sjampanjkoep, de	[Eng. (<i>champagne</i>) <i>saucer</i> ; Hd. <i>Champagnerglas</i> , <i>Champagnerkelch</i>]	champagnecoupe
sjeekër, de	[Eng. <i>shaker</i> ; Hd. <i>Shaker</i> , <i>Mixbecher</i>]	cocktailshaker; schudbeker; shaker
sjikkërei, de	[Eng. <i>chicory</i> ; Hd. <i>Zichorie</i>]	cichorei
sjoeëtël, de	[Lat. <i>scutula</i> (platte schotel); Hd. <i>Schüssel</i>]	schotel; schaal
sjoeëtëlsplak, de	[Eng. <i>dishcloth</i> ; Hd. <i>Spühtuch</i> , <i>Abwaschlappen</i>]	vaatdoek
sjoeëtëlwatër, 't	gew. Ned. schotelwater; [Eng. <i>dishwater</i> ; Hd. <i>Abwaschwasser</i>]	afwaswater; vaatwater
sjónkëkieëtël, de	had uitstulping voor het bot; [MSK 1760 <i>schonckenketel</i>]	hamketel
sjoonbuuërstël, de	[Eng. <i>shoe brush</i> ; Hd. <i>Schuhbürste</i>]	schoenborstel
sjoonwiks, de	[Eng. <i>shoe polish</i> , <i>shoe cream</i> ; Hd. <i>Schuhwichse</i>]	schoensmeer
sjöplieëpël, de	[Eng. <i>ladle</i> ; Hd. <i>Schöplöffel</i>]	scheplepel
sjówmlicëpël, de; sjujmlicëpël, de	[Eng. <i>skimmer</i> ; D. (Keuls) <i>Schümlöffel</i> ; Hd. <i>Schaumlöffel</i>]	schuimspaan
sjróbbër, de	[Eng. <i>scrubbing brush</i> ; Hd. <i>Schrubber</i>]	schrobber
sjrómp, de	[Kil. <i>schrompe</i> ; Eng. <i>washboard</i>]	wasbord
sjrómp (ww.)	Mnl. <i>schrampen</i> (rimpels krijgen); Vnnl. <i>schrompe</i> (rimpel); D. (Nd.) <i>schrumpen</i>]	wrijven
sjujme (ww.)	[Eng. <i>to foam</i> , <i>to lather</i> (zeep); Hd. <i>schäumen</i>]	schuimen
snélkoeëkër, de; snélkoeëkpan, de	[Eng. <i>pressure cooker</i> ; Hd. (inf.) <i>Schnellkocher</i> , <i>Schnellkochtopf</i>]	snelkoker; snelkookpan

sni-jmēsji-jn, 't	[Eng. <i>cutter, cutting machine</i> ; Hd. <i>Scheidemaschine (Schneider)</i>]	snijmachine
sokkè(h), de	[Fr. <i>socquet</i> ; Eng. <i>socket</i>]	fitting
sókkèrpot, de	[Eng. <i>sugar bowl, sugar pot</i> ; Hd. <i>Zuckerdose</i>]	suikerpot; suikerbus
sókkèrstrui(j)ër, de	[Eng. <i>sugar castor, sifter</i> ; Hd. <i>Zuckerstreuer</i>]	suikerstrooier
sókkèrténgske	[Eng. <i>sugar tongs</i> ; Hd. <i>Zuckerzange</i>]	suikertang
sókkèrzékske, 't	[Eng. <i>sugar bag</i> ; Hd. <i>Zuckertütchen</i>]	suikerzakje
soplëgum(me), de	[Eng. <i>soup greens</i> ; Hd. <i>Suppengemüse</i>]	soepgroente(n)
soptërin, de; (sop)tri-jn, de	[Eng. <i>soup tureen</i> ; Hd. <i>Suppenterrine</i>]	soepterrine
spékpan, de	[D. (reg.) <i>Speckpfanne</i>]	braadpan voor spek
spënnëvaegër, de	[Eng. <i>ceiling mop</i>]	ragebol; raagbol
speulbékske, 't	[Hd. <i>Abwaschbecken, Spülbecken</i>]	spoelbakje
spónsëbékske, 't	[Eng. <i>tray for sponges</i> ; Hd. <i>Schwammablage</i>]	sponzenbakje
spónsëdeukske, 't	[Hd. <i>Schwammtuch</i>]	sponzendoeckje
staofkie(ë)tël, de	[Eng. <i>stew(ing)-pan, casserole</i> ; Hd. <i>Schmortopf</i>]	stoofpan
staovënhaok, de; staovëni-jzër, 't; kuuëtëri-jzër, 't; raochëli-jzër, 't	[Eng. <i>poker</i> ; Hd. <i>Feuerhaken</i>]	stoofpook; rakelijzer
stékker, de	[Eng. <i>plug</i> ; Hd. <i>Stecker</i>]	stekker
stoeëfbuuërstëlke, 't	[Eng. <i>brush</i> ; Hd. <i>Staubbesen</i>]	stoffer
stopkóntak, 't	[Eng. <i>(plug-)socket, wall plug</i> ; Hd. <i>Steckdose</i>]	stopcontact
stoppënrèkkër, de	[Eng. <i>cork-screw</i> ; Hd. <i>Korkenzieher</i>]	kurkentrekker
stoumkieëtël, de	[Eng. <i>(steam) boiler</i> ; Hd. <i>Dampfkessel</i>]	stoomketel
stoumstri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>steam iron</i> ; Hd. <i>Dampfbügeleisen</i>]	stoomstrijkijzer
stri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>iron, electric iron</i> ; Hd. <i>Bügeleisen</i>]	strijkijzer
stri-jkplank, de	[Eng. <i>ironing board</i> ; Hd. <i>Bügelbrett</i>]	strijkplank, -tafel
taofëllake, 't	[Eng. <i>table-cloth</i> ; Hd. <i>Tischtuch</i>]	tafellaken
tappi-jtbuuërstël, d'n	[Eng. <i>carpet brush</i> ; Hd. <i>Teppichbürste</i>]	tapijtborstel; tapijtschuier
tas, de; zjat, de	[Eng. <i>cup</i> ; Hd. <i>Tasse (eine Tasse Kaffee)</i>]	kop

teemöts, de	[Eng. <i>tea-cosy</i> ; Hd. <i>Teemütze</i>]	theemuts
teepot, d'n	[Eng. <i>teapot</i> ; Hd. <i>Teekanne</i>]	theepot
teeservi-<i>js</i>, 't	[Eng. <i>tea set, tea service</i> ; Hd. <i>Teeservice</i>]	theeservies
teezaefke, 't	[Hd. <i>Teesieb</i>]	theezeefje
tejjër, d'n	[Mnl. <i>tailloer, ta(e)ljoor, teljoor</i> ; Fr. <i>tailleur</i> (snijden); Eng. <i>plate</i> ; Hd. <i>Teller</i>]	bord
tejjërke, 't	[Eng. <i>breakfast plate</i> ; Hd. <i>Frühstücksteller</i>]	klein bord (voor ontbijt)
tërin, de	[Lat. <i>terrenus</i> (aarden, van 'terra (aarde)'; Fr. <i>terrine (terrin (aarden))</i> ; Eng. <i>tureen</i> ; Hd. <i>Terrine</i>]	terrine
térmosflés, de; térmos, d'n	[Eng. <i>thermos</i> ; Hd. <i>Thermosflasche</i>]	thermosfles
térmoskan, de	[Eng. <i>thermos jug</i> ; Hd. <i>Thermoskanne</i>]	thermoskan
trapleijër, de	[Hd. <i>Treppenleiter</i>]	trapladder(tje)
tuit, de	[Eng. (B.) <i>churn</i> ; Eng. <i>milk can</i>]	melkbus
twalsëree, d'n	[Fr. <i>toile cirée, cirier</i> (met was inwrijven); Eng. <i>cere-cloth, oilskin, wax cloth</i> ; Hd. <i>Waschtuch</i>]	wasdoek (weefsel van linnen, katoen of jute)
ujlëntop, d'n; ujlëpot, d'n	uit gebakken aarde; beschilderd; [Lat. <i>olla</i> (pot); Hd. <i>Steinguttopf</i>]	roompot; Keulse pot
ummër, d'n	[Eng. <i>bucket</i> ; Hd. <i>Eimer</i>]	emmer
unnëplank, de	[Eng. <i>onions board</i> ; Hd. <i>Zwiebelbrett</i>]	uienplankje
vaatsmanj, de	[Oudhd. <i>faz</i> + Mnl. <i>mande</i>]	mand met de inhoud van een vat (25 l.)
vërlëngkabël, de	[Eng. <i>extension lead, cord</i> ; Hd. <i>Verlängerungsschnur</i>]	verlengsnoer
vërsjèt, de; fërsjèt, de	[Lat. <i>furca</i> (tweetandige vork); Eng. <i>fork</i> ; Fr. <i>la fourchette</i> ; Hd. <i>Gabel</i>]	vork; eetvork
veurvaste sjoëëtël, de	[Eng. <i>fire-proof (oven-proof) dish</i> ; Hd. <i>die feuerfeste Schüssel</i>]	vuurvaste schotel
vleishaok, de	[Eng. <i>meathook</i> ; Hd. <i>Fleischerhaken</i>]	vleeshaak
vleismets, 't	[Eng. <i>carving knife</i> ; Hd. <i>Fleischmesser</i>]	vleesmes
vleismuuële, de	[Eng. <i>mincer, meat grinder</i> ; Hd. <i>Fleischwolf</i>]	vleesmolen; gehaktmolen
vleissjoëëtël, de	[Eng. <i>meat dish</i> ; Hd. <i>Fleischplatte</i>]	vleeschotel (de schotel)
vówlbak, de	[Hd. <i>Mülleimer, (binnen) Abfalleimer</i>]	vuilnisbak

vówle was, de	[Eng. <i>dirty linen, soiled linen</i> ; Hd. <i>schmutzige Wäsche</i>]	vuile was
vunkêlhout, 't	[MSK 1699 <i>een croucarre vinckelhout</i>]	aanmaakhout
waofëli-jzër, 't	[Eng. <i>waffle iron</i> ; Hd. <i>Waffeleisen</i>]	wafelijzer
waog, de	[Eng. (<i>pair of</i>) <i>scales, balance</i> ; Hd. <i>Waage</i>]	weegschaal
was, de	[Eng. <i>laundry, linen</i> ; Hd. <i>Wäsche</i>]	wasgoed
wasbriëd, 't	[Eng. <i>washboard</i> ; Hd. <i>Waschbrett</i>]	wasbord
wasdaâg, de	[Eng. <i>wash(ing) day</i> ; Hd. <i>Waschtag</i>]	wasdag
waskieëtël, de	[Eng. <i>washboiler</i> ; Hd. <i>Waschkessel</i>]	wasketel
waskómp, de	[Eng. <i>washbasin</i> ; Hd. <i>Waschschüssel</i>]	waskom; wasteil
waskórf, de	[Eng. (<i>dirty</i>) <i>clothes basket</i> ; Hd. <i>Wäschekorb, Waschkorb</i>]	wasmand
wasmanj, de	[Eng. (<i>dirty</i>) <i>clothes basket</i> ; Hd. <i>Wäschekorb, Waschkorb</i>]	wasmand
wasmësjj-jn, 't	[Eng. <i>washing machine</i> ; Hd. <i>Waschmaschine</i>]	wasmachine
wasottëmaat, de	[Eng. <i>automatic washing machine</i> ; Hd. <i>Waschvollautomat</i>]	volautomatische wasmachine
waspójjër, de	[Eng. <i>washing-powder</i> ; Hd. <i>Waschpulver</i>]	waspoeder
wasti-jn, de	[Vnnl. <i>waschtijnken</i> ; Eng. <i>washtub</i> ; Hd. <i>Wanne</i>]	wasteil
wastrómmël, de	[Eng. (<i>washing machine</i>) <i>drum</i> ; Hd. <i>Waschtrommel</i>]	wastrommel
watërkieëtël, de	[Eng. <i>kettle</i> ; Hd. <i>Wasserkessel</i>]	waterketel
wëkkieëtël, de inmaakkieëtël, d'n	Duitser Johan Weck (1841-1914); [Hd. <i>Einkochkessel</i>]	weckketel; inmaakketel
wi-jnflës, de	[Eng. <i>winebottle</i> ; Hd. <i>Weinflasche</i>]	wijnfles
wi-jnglaas, 't	[Eng. <i>wineglass</i> ; Hd. <i>Weinglas</i>]	wijnglas
wirkblaad, 't	1 [Eng. <i>draining board</i> ; Hd. <i>Anrichte</i>] 2 [Eng. <i>working surface, work top</i> ; Hd. <i>Arbeitsplatte</i>]	1 aanrechtblad 2 werkblad (tafelblad)
witte was, de	[Hd. <i>Weißwäsche</i>]	wit wasgoed
zawtstrui(j)ër, de	[Eng. (Am.) <i>salt-shaker</i> ; Eng. <i>saltcellar</i> ; Hd. <i>Salzstreuer</i>]	zoutstrooier (voor keuken- of tafelzout)
zawtvieëttsje, 't	[Eng. <i>saltcellar</i> ; Hd. <i>Salzfässchen</i>]	zoutvaatje
zi-j, de	[D. (Rijnl.) <i>Seihe</i> ; Hd. <i>Sieb, Abtropfsieb</i>]	vergiet

zi-jsjoeëtël, de	[Eng. <i>strainer, sieve</i> ; Hd. <i>Abtropfsieb</i>]	vergiet (met neteldoek)
zjat, de; zjétsje, 't	[Eng. <i>cup</i> ; Hd. <i>Tasse</i>]	kop
zjavvèl, de	[Fr. <i>eau de Javel</i> ; Eng. <i>Javel(le)water</i>]	bleekwater
zwingël, de; zwèngël, de	[Mnl. <i>swengel</i> ; Eng. (pomp) <i>pump-handle</i> ; Hd. <i>Schwengel</i>]	zwengel

Uitdrukkingen

bakoeëve	Gaap mer tieëge 'ne bakoeëve. Tegen overmacht kun je niets ondernemen.
kas	Hae vaeg aan allës z'ne kas. Hij bekommert zich om niets.
kas	Hae vrit z'ne kas op. Hij ergert zich ontzettend.
pan	't Is dao alti-jd pénke vèt. Daar smullen ze altijd lekker.
punjër	Dao hunk de punjër achtër de duuër. Daar wordt de vrijer beoordeeld op gedrag, opvoeding, vermogen, etc. en wordt hij eventueel te licht bevonden.
sjaap	De mujs ligke dao këpot vuuër 't sjaap. Ze lijden daar grote honger.
snoor	Det geit wi-j e snoor. Dat gaat gemakkelijk.
sókkër	Mèt de sókkër sugkële. Aan diabetes lijden.
tejjër	'Det vilt mèt', zag de meid en ze rolde mèt de tejjëre van d'n trap aaf. Zeispreuk. (Een gezegde wordt iemand in de mond gelegd)
ummër	Hae haef 'ne kop wi-j 'nën ummër. Hij heeft een lelijk, groot hoofd.
vërsjèt	Hae haef 'n gooj vërsjèt. Hij kan goed eten.
vërsjèt	Hae it mèt de vërsjèt van Addao. Hij eet zonder bestek.
vërsjèt	Hae sjri-jf mèt de vërsjèt. Hij maakt hoge rekeningen.
zawt	E mujlke zóngër snór smaak wi-j 'n eike zóngër zawt. Vrouwen zien graag mannen met een snor.
zi-j(sjoeëtël)	Hae haef e mëmoorie wi-j 'n zi-j(sjoeëtël). Hij heeft een zwak geheugen.

24.8. kinderkamer en speelkamer

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
bërooke, 't	[Eng. <i>writing-table</i> ; Hd. <i>Schreibtisch</i>]	schrijftafeltje
bëroolamp, de	[Eng. <i>desk lamp</i> ; Hd. <i>Schreibtischlampe</i>]	bureaulamp
bëroostool, de	[Eng. <i>desk chair</i> ; Hd. <i>Schreibtischstuhl</i>]	bureaustoel
blokkëdoe(ë)s, de	[Eng. <i>box of (building) blocks</i> ; Hd. <i>Baukasten</i>]	blokkendoos
boordëri-jke, 't	[Eng. <i>children's farm</i> ; Hd. <i>Kinderbauernhof</i>]	kinderboerderij
bord, 't	[Eng. <i>blackboard</i> ; Hd. <i>Wandtafel</i>]	schoolbord
buggie, de	[Eng. <i>buggy, pushchair</i> ; Hd. <i>Buggy</i>]	buggy; wandelwagen
doeës kleurkës, de	[Eng. <i>colour(ed/ing) pencils box</i> ; Hd. <i>Schachtel Buntstifte</i>]	doos kleurpotloden
dook, d'n	[Eng. <i>nappy, napkin</i> ; Hd. <i>Windel</i>]	luier
dri-jwiëlërke, 't	[Eng. <i>tricycle, fairy cycle</i> ; Hd. <i>Dreirad</i>]	driewieler(tje)
kënd(sj), 't	[Eng. <i>child</i> ; Hd. <i>Kind</i>]	kind
kënjërbadse, 't	[Eng. <i>baby bath</i> ; Hd. <i>Kinderbadewanne</i>]	kinderbad (teil)
kënjërbèd, 't	[Eng. <i>child's bed</i> ; Hd. <i>Kinderbett</i>]	kinderbed; -ledikant
kënjërbèdti-jd, de	[Eng. <i>bedtime for children</i> ; Hd. <i>Schlafenszeit für Kinder</i>]	kinderbedtijd
kënjërbook, 't	[Eng. <i>children's book</i> ; Hd. <i>Kinderbuch</i>]	kinderboek
kënjërèchtig gëdoons, 't	[Eng. <i>childish behaviour</i> ; Hd. <i>Kinderei</i>]	kinderachtig gedoe
kënjëreurke, 't	[Eng. <i>children's hour</i> ; Hd. <i>Kinderfunk</i>]	kinderuurtje
kënjërfieës, 't	[Eng. <i>children's party</i> ; Hd. <i>Kinderfest, Kinderparty</i>]	kinderfeest; kinderpartijtje
kënjërfitske, 't	[Eng. <i>fairy-cycle, tricycle</i> ; Hd. <i>Kinderfahrrad</i>]	kinderfietsje
kënjërjaore, de	[Eng. <i>childhood (years)</i> ; Hd. <i>Kinderjahre (mv.)</i>]	kinderjaren
kënjërkamër, de	[Eng. <i>nursery</i> ; Hd. <i>Kinderzimmer</i>]	kinderkamer
kënjërkës, de	[Eng. <i>(little) children</i> ; Hd. <i>Kinderchen</i>]	kindertjes
kënjërklejër, de	[Eng. <i>children's clothes</i> ; Hd. <i>Kinderkleidung</i>]	kinderkleren

kènjërleedsje, 't	[Eng. <i>children's song</i> ; Hd. <i>Kinderlied</i>]	kinderliedje
kènjërmaesje, 't	[Eng. <i>nurse (maid), nanny</i> ; Hd. <i>Kinderfräulein, Kindermädchen</i>]	kindermeisje
kènjërprogram, 't	[Eng. <i>children's programme</i> ; Hd. <i>Kinderfernsehen, Kinderprogramm</i>]	jeugdprogramma; tv-programma voor de jeugd
kènjërsjoon, de	[Eng. <i>child's shoe</i> ; Hd. <i>Kinderschuh</i>]	kinderschoen
kènjërsteulke, 't	[Eng. <i>baby seat, child's seat</i> ; Hd. <i>Kindersitz</i>]	kinderzitje (op een fiets of in een auto)
kènjërstool, de	[Eng. <i>baby chair, high chair</i> ; Hd. <i>Kinderstuhl</i>]	kinderstoel
kènjërtaal, de	[Eng. <i>child language</i> ; Hd. <i>Kindersprache</i>]	kindertaal
kènjërti-jd, de	[Eng. <i>infancy, childhood</i> ; Hd. <i>Kinderzeit</i>]	kindertijd; kindsheid
kènjërtillëfoon, de	[Eng. <i>child's telephone, toy telephone</i> ; Hd. <i>Kindertelefon</i>]	kindertelefoon
kènjërvérsje, 't	[Eng. <i>nursery rhyme</i> ; Hd. <i>Kinderreim</i>]	kinderrijmpje
(kènjër)vëtuu(ë)r, de	[Eng. (Am.) <i>baby carriage, buggy</i> ; Eng. <i>pram</i> ; Hd. <i>Kinderwagen</i>]	kinderwagen
kien(d)sje, 't	[Eng. <i>baby, infant, little child</i> ; Hd. <i>Kindchen</i>]	kindje
kleikënd(sj), 't	[Eng. <i>grandchild</i> ; Hd. <i>Kindeskind</i>]	kleinkind
kleurke, 't	[Eng. <i>coloured pencil</i> ; Hd. <i>Farbstift</i>]	kleurpotlood
kopkösse, 't	[Eng. <i>pillow</i> ; Hd. <i>Kopfkissen</i>]	hoofdkussen
krèsj, de	[Eng. <i>crèche</i> ; Hd. <i>Kinderkrippe</i>]	crèche
kri-jt, 't	[Eng. <i>chalk</i> ; Hd. <i>Kreide</i>]	krijt
metréske, 't	[Eng. <i>mattress</i> ; Hd. <i>die Matratze</i>]	matras(je)
opklapbèd, 't	[Eng. <i>wall bed</i> ; Hd. <i>Klappbett, Wandklappbett</i>]	opklapbed
ottoosteulke, 't	[Eng. <i>baby chair</i> ; Hd. <i>Kindersitz</i>]	autostoeltje; kinderzitje
pampër, de	[Eng. <i>disposable nappy, diaper</i> ; Hd. <i>Wegwerfwindel</i>]	wegwerpluier
park, 't	[Eng. <i>pen, playpen</i> ; Hd. <i>Laufgitter</i>]	babybox; loophek; looprek; box
plusje bie(ë)s, 't	[Eng. <i>toy animal</i> ; Hd. <i>Stofftier</i>]	pluchen dier
póf, de	[Eng. <i>pouf</i> ; Hd. <i>Puff</i>]	poef; zitkussen
póp, de	[Eng. <i>puppet, doll</i> ; Hd. <i>Puppe</i>]	pop; speelpop

póppëkleijër, de	[Eng. <i>doll's clothes</i> ; Hd. <i>Puppenkleider</i>]	poppenkleren
póppën(h)óws, 't	[Eng. <i>dolls' house</i> ; Hd. <i>Puppenhaus</i>]	poppenhuis
póppëndoktër, de	[Eng. <i>mender of dolls</i> ; Hd. <i>Puppendoktor</i>]	poppendokter
póppëvëtuuërke, 't	[Eng. <i>doll's pram</i> ; Hd. <i>Puppenwagen</i>]	poppenwagentje
póppëweeg, de	[Eng. <i>doll's cradle</i> ; Hd. <i>Puppenwiege</i>]	poppenwieg
potloe(ë)d, 't	[Eng. <i>pencil</i> ; Hd. <i>Bleistift</i>]	potlood
pupke, 't	[Eng. <i>little doll</i> ; Hd. <i>Püppchen</i>]	poppetje
puzzël, de	[Eng. (<i>jigsaw</i>) <i>puzzle</i> ; Hd. <i>Puzzle, Puzzlespiel</i>]	puzzel; legpuzzel
sëldäötsje spuuële	[Eng. <i>to play (at) soldiers</i> ; Hd. <i>Krieg spielen</i>]	soldaatje spelen
sëldäötsje, 't	[Eng. <i>toy soldier, tin soldier</i> ; Hd. <i>Soldat</i>]	speelgoedssoldaatje
sjaakbord, 't	[Eng. <i>chessboard</i> ; Hd. <i>Schachbrett</i>]	schaakbord
sjarrët, de	[Eng. <i>buggy, push chair</i> ; Hd. <i>Buggy</i>]	wandelwagen; buggy
sjërper, de	[Eng. <i>pencil sharpener</i> ; Hd. <i>Anspitzer</i>]	potloodslijper
sjoe(ë)lbook, 't	[Eng. <i>school book</i> ; Hd. <i>Lehrbuch, Schulbuch</i>]	schoolboek
sjoe(ë)ljóng, de	[Eng. <i>schoolboy</i> ; Hd. <i>Schuljunge, Schüler</i>]	schooljongen; scholier; leerling
sjoe(ë)lkënd(sj), 't	[Eng. <i>pupil, schoolchild</i> ; Hd. <i>Schulkind</i>]	schoolkind
sjoe(ë)lmaesje, 't	[Eng. <i>schoolgirl</i> ; Hd. <i>das Schulmädchen, die Schülerin</i>]	schoolmeisje
sjoe(ë)ltas, de	[Eng. <i>schoolbag</i> ; Hd. <i>die Schultasche</i>]	schooltas
sjókgëlpærd, 't	[Eng. <i>rocking horse</i> ; Hd. <i>das Schaukelpferd</i>]	hobbelpaard
slók, de	[Eng. (Am.) <i>candy</i> ; Eng. <i>sweets</i> ; Hd. <i>Süßigkeiten</i>]	snoep
späöls (bn.)	[Eng. <i>playful</i> ; Hd. <i>spielerisch, verspielt</i>]	speels; dartel
späöls kënd(sj), 't	[Eng. <i>playful child</i> ; Hd. <i>Spielkind</i>]	speels kind; speelkind
spëlledoeës, de	[Eng. <i>toy box</i> ; Hd. <i>Spieldose</i>]	speeldoos
spreukske, 't	[Eng. <i>fairytale, fairy story</i> ; Hd. <i>Märchen</i>]	sprookje
spuuël- kammëräödsje, 't	[Eng. <i>playfellow, playmate</i> ; Hd. <i>Spielkamerad, Spielgefährte</i>]	speelkameraad(je)

spuuëlgood, 't	[Eng. <i>toys, playthings</i> ; Hd. <i>Spielsachen</i> (mv.)]	(kinder)speelgoed
spuuëlgoodbaer, de	[Eng. <i>teddy bear, teddy</i> ; Hd. <i>Teddybär</i>]	speelgoedbeer; teddybeer
spuuëlgoodbie(ë)s, 't	[Eng. <i>toy animal</i> ; Hd. <i>Spielzeugtier</i>]	speelgoedbeest
spuuëlgoodottooke, 't	[Eng. <i>toy car</i> ; Hd. <i>Spielzeugauto</i>]	speelgoedauto
spuuëlgoodtrejnke, 't	[Eng. <i>toy train, trainset</i> ; Hd. <i>Spielzeugeisenbahn</i>]	speelgoedtrein
spuuëlkamër, de	[Eng. <i>playroom</i> ; Hd. <i>Spielzimmer</i>]	speelkamer
spuuëltaofël, de	[Hd. <i>Spieltisch</i> (alle betekenissen)]	speeltafel
spuuëlvoeëgël, de	[Eng. <i>playful child</i> ; Hd. <i>Spielkind</i>]	speelvogel
stapëlbed, 't	[Eng. <i>bunk beds</i> ; Hd. <i>Etagenbett</i>]	stapelbed; etagebed
tëlraam, d'n	[Eng. <i>abacus</i> ; Hd. <i>Abakus</i>]	telraam; abacus
tinne sêldäötsjës, de	[Eng. <i>tin soldiers</i> ; Hd. <i>Zinnsoldaten</i> (mv.)]	tinnen soldaatjes
waog, de	[Eng. (<i>pair of</i>) <i>scales, balance</i> ; Hd. <i>Waage</i>]	weegschaal
winkëlke spuuële, 't	[Eng. <i>to play (at) keep-shop, to play shopkeeper</i> ; Hd. <i>Kaufladen spielen</i>]	winkeltje spelen
winkëlke, 't	[Eng. <i>toyshop</i> ; Hd. <i>Kaufladen, Spielwarengeschäft</i>]	speelgoedwinkel

Uitdrukkingen

kènd(sj)	Dao höbs-te gein kènjër aan. Het zijn rustige kinderen.
kènd(sj)	De kènjër van vandaag zeen neet van gistër. Kinderen worden hoe langer hoe slimmer.
kènd(sj)	De kóns 't d'n kènjër bieëtër mèt e werm héndsje gieëve. Schenkeningen aan je kinderen kun je best tijdens je leven doen.
kènd(sj)	Iech hōb mèt tiech gein kènjër. Ik heb met jou geen uitstaans.
kènd(sj)	Kènjër en zate luj zègke de waarheid. Uit de mond van kinderen en dronken mensen kan men de waarheid horen.
kènd(sj)	Ze haef e kènd(sj) oppe póf. Zij is ongehuwd, maar heeft toch een kind.
kènd(sj)	Ze zeen ówt de klein kènjër. Zij moeten niet meer zorgen voor kleine kinderen.

24.9. loods (bergplaats, schuurtje)

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aaks, de	[Eng. <i>axe</i> ; Hd. <i>Axt</i>]	bijl met lange steel; grote bijl
beitël, de	[Eng. <i>chisel</i> ; Hd. <i>Meißel</i>]	beitel
béssemestieël, de	[Eng. <i>broomstick</i> ; Hd. <i>Stiel eines Besens</i>]	bezemsteel
bigkël, de; pie(j)osj, de	[Eng. <i>pickaxe</i> ; Hd. <i>Pickel, Spitzhacke</i>]	pikhouweel; (punt) houweel
bi-jl, 't	[Eng. (klein) <i>hatchet</i> ; Hd. <i>Beil</i>]	bijl
boeër, de	[Eng. <i>brace</i> ; Hd. <i>Bohrer, Handbohrer</i>]	boor
boeërmësji-jn, 't	[Eng. <i>electric drill</i> ; Hd. <i>Bohrmaschine</i>]	boormachine
boumzaeg, de	[Eng. (<i>two-man</i>) <i>crosscut saw</i> ; Hd. <i>Zugsäge</i>]	boomzaag (trekzaag)
brieëki-jzër, 't	[Eng. <i>crowbar</i> ; Hd. <i>Brecheisen</i>]	breekijzer; koevoet
brómmër, de	[Eng. <i>motorbike, moped</i> ; Hd. <i>Moped</i>]	bromfiets; brommer
buuërke, 't	[Eng. <i>twist bit, bit</i> ; Hd. <i>Bohrer</i>]	boortje; boorijzer
dri-jkant(s)vi-jl, de	[Eng. <i>three-square file</i> ; Hd. <i>Dreikantfeile</i>]	zaagvijl
fits, de	[Eng. <i>bike, bicycle</i> ; Hd. <i>Fahrrad, Rad</i>]	fiets
fitsestäöndër, de	[Hd. <i>Fahrradständer</i>]	fietsstandaard; rijwielstander
geetër, de	[Eng. <i>watering can</i> ; Hd. <i>Gießkanne</i>]	gieter; gietemmer
graasmësji-jn, 't	[Eng. <i>lawn-mower</i> ; Hd. <i>Grasmäher, Rasenmäher</i>]	grasmaaier (gazon)
graassjie(ë)r, de	[Eng. <i>pair of garden-shears</i> ; Hd. <i>Grasschere</i>]	grasschaar
graassproejër, de	[Eng. <i>lawn sprinkler</i> ; Hd. <i>Rasensprenger</i>]	grassproeier; gazonspoeier
gritsël, de	[Mln. <i>grietsel(e)</i> ; Vnnl. <i>gritsel</i> ; Eng. <i>rake</i> ; Hd. <i>Grit (grof zand), Harke</i>]	hark
haarhamër, d'n	[Eng. <i>whetting hammer</i> ; Hd. <i>Dengelhammer</i>]	haarhamer
hak, de	[Eng. <i>hoe</i> ; Hd. <i>Hacke</i>]	hak
hamër, d'n	[Eng. <i>two-handed hammer</i> ; Hd. <i>Fausthammer</i>]	vuisthamer; moker

hamërstieël, d'n	[Eng. <i>handle of a hammer</i> ; Hd. <i>Stiel eines Hammers</i>]	hamersteel
hëgkësjie(ë)r, de	[Eng. <i>hedge shears</i> ; Hd. <i>Heckenschere</i>]	haagschaar; tuinschaar
hoeëgëndrökspuit, de	[Eng. <i>high pressure cleaner</i> ; Hd. <i>Hochdruckreiniger</i>]	hogedrukreiniger
houtëren hamër, d'n	[Eng. <i>mallet, (groot) maul</i> ; Hd. <i>Holzhammer, der hölzerne Hammer</i>]	houten hamer
ieërpëlëreek, d'n	[Eng. <i>potato fork</i> ; Hd. <i>Kartoffelgabel</i>]	aardappelriek
i-jzërzaeg, de	[Eng. <i>metal saw</i> ; Hd. <i>Eisensäge</i>]	ijzerzaag
kapbi-jl, 't	[Eng. <i>hatchet, chopper</i> ; Hd. <i>Hackbeil</i>]	Hakbijl; hakmes
kar, de	[D. (Nd.) <i>Karre</i> ; D. (Zdl., Oostr. <i>Karren</i>]	kar
këtting van de zaeg, de	[Eng. <i>saw chain</i> ; Hd. <i>Sägekette</i>]	zaagketting
këttingsloeët, 't	[Eng. <i>chainlock</i> ; Hd. <i>Kettenschloss</i>]	kettingslot
këttingzaeg, de	[Eng. <i>chainsaw</i> ; Hd. <i>Kettensäge</i>]	kettingzaag
kleefhamër, de	[Eng. <i>cleaver, splitting axe</i> ; Hd. <i>Spalthammer</i>]	kloofhamer; kloofbijl
knab, de	[Eng. <i>woodblock</i> ; D. (Zwi. dial.) <i>Knab</i> ; Hd. <i>Holzklotz, Holzblock</i>]	houtblok
kni-jnskoeëj, de	[Eng. <i>rabbit hutch</i> ; Hd. <i>Kaninchenstall</i>]	konijnenhok
kni-jnsvél, 't	[Eng. <i>rabbit skin, (als bont) con(e)y</i> ; Hd. <i>Kaninchenfell</i>]	konijnenvel
kni-jnsvoor, 't	[Eng. <i>rabbit food</i> ; Hd. <i>Kaninchenfutter</i>]	konijnenvoer
krówkar, de	[Mnl. <i>crudewagen</i> ; Vnnl. <i>croucarre</i> ; Eng. (<i>wheel</i>) <i>barrow</i> ; D. (Zdl.) <i>Karren</i> , Hd. <i>Schubkarre</i>]	kruiwagen
kultievattäör, de	[Eng. <i>cultivator</i> ; Hd. <i>Kultivator</i>]	cultivator
lichtën tuf, de	[Eng. <i>light motorcycle</i> ; Hd. <i>das leichte Motorrad, Leichtkraftrad</i>]	lichte motorfiets
li(g)kstool, de	[Eng. (buiten) <i>deck chair</i> ; Hd. <i>der Liegestuhl</i>]	ligstoel
mësreek, de	[Eng. <i>dung fork, muckrake</i> ; Hd. <i>die Mistgabel</i>]	mestriek; mestgreep
parrasol, de; parrësol, de	[Fr. <i>parasol</i> ; Eng. <i>sunshade, parasol</i> ; Hd. <i>Sonnenschirm</i>]	parasol
pie(j)osj, de; bigkël, de	[Fr. <i>pioche</i> ; Eng. <i>picaxe</i> ;; Hd. <i>Spitzhacke, Pickel</i>]	pikhouweel; (punt)houweel

pikkèt, de	[Eng. <i>picket</i> ; Hd. <i>Pflock</i>]	piket
pitstang, de	[Eng. (<i>pair of</i>) <i>pincers</i> ; D. (Rijnl.) <i>Pitzzange</i> ; Hd. <i>Kneifzange</i>]	Nijptang; knijptang
plammuurméts, 't	[Eng. <i>filling-knife</i> ; Hd. <i>Spatel</i>]	plamuurmes
platte beitel, de	[Eng. <i>chisel</i> ; Hd. <i>Flacheisen</i>]	platte beitel
platte vi-jl, de	[Eng. <i>flat file</i> ; Hd. <i>Flachfeile</i>]	platte vijl
pocësték, de	[Eng. (Am.) <i>dibber</i> ; Eng. (<i>wooden</i>) <i>dibble</i> ; Hd. <i>Pflanzholz</i>]	planthout; poothout
reek, de	[Eng. <i>fork</i> ; Hd. <i>Gabel</i>]	riek
reekëstieël, de	[Eng. <i>handle of a fork</i> ; Hd. <i>Stiel einer Gabel</i>]	steel van een riek
reekske, 't	[Eng. <i>rake</i> ; D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>Rechen</i> ; Hd. <i>Harke</i>]	hark
rëmork, de	[Fr. <i>remorque</i> ; Eng. <i>trailer (wagon)</i> ; Hd. <i>Anhänger</i>]	aanhangwagen; aanhanger
roeëzësjie(ë)r, de	[Eng. <i>garden shears</i> ; Hd. <i>Rosenschere</i>]	rozenschaar
rón vi-jl, de	[Eng. <i>round file</i> ; Hd. <i>Rundfeile</i>]	ronde vijl; rattenstaart
sjóffël, de	[Eng. <i>hoe, weeder</i> ; D. (Nd.) <i>Schuffel</i> ; Hd. <i>Stoßhacke, Hacke</i>]	schoffel
sjoop, de	[Eng. <i>shovel</i> ; Hd. <i>Schaufel, Schippe</i>]	schop
sjoopëstieël, de	[Eng. <i>handle of a shovel</i> ; Hd. <i>Stiel einer Schaufel (Schippe)</i>]	schoppensteel
sjop, de	[Eng. <i>shed</i> ; Hd. <i>Schuppen</i>]	berging; loods; keet; hok; schuurtje
sjöp, de	[Eng. <i>spade</i> ; Hd. <i>Spaten</i>]	spade
sjöppëstieël, de	[Eng. <i>handle of a spade</i> ; Hd. <i>Stiel eines Spatens</i>]	spadesteel
slang, de	[Eng. <i>garden hose</i> ; Hd. <i>Schlauch, Wasserschlauch</i>]	waterslang; tuinslang
snoejméts, 't	[Eng. <i>billhook, trimming knife</i> ; Hd. <i>Hippe</i>]	snoeimes; hakmes
snoejsjie(ë)r, de	[Eng. (<i>klein</i>) <i>trimming shears</i> ; Hd. <i>Baumschere</i>]	snoeischaar; boomschaar
spi-j, de	[Eng. <i>gib, wedge, spline</i> ; Hd. <i>Keil</i>]	spie; wig; keil; keg
sproejër, de	[Eng. <i>sprinkler, nozzle</i> ; Hd. <i>Sprühgerät</i>]	sproeitoestel
stieël, de	[Eng. <i>handle</i> ; Hd. <i>Stiel</i>]	steel
stoe(ë)tkar, de	[Eng. <i>handcart, (tweewielig) barrow</i> ; Hd. <i>Schiebkarre, Schubkarre</i>]	handkar; stootkar (gew.)

tuf, d'n	[Eng. <i>motorcycle, motorbike</i> ; Hd. <i>Motorrad</i>]	motorfiets; motor
tujjërhamër, d'n	[Eng. <i>to tether</i> (tuieren); Hd. <i>tüdern</i> (tuieren), <i>Vorschlaghammer</i>]	tuierhamer
vértikkëteer- mësjj-jn, 't	[Eng. <i>aeration machine</i> ; Hd. <i>Vertikutiermaschine</i>]	verticuteermachine
vëspa, de	[Eng. <i>(motor) scooter</i> ; Hd. <i>(Motor)roller</i>]	scooter
veurhamër, de; vuuërhamër, de	[Eng. <i>sledge, sledge-hammer</i> ; Hd. <i>Vorschlaghammer</i>]	voorhamer (met lange steel)
vi-jl, de	[Eng. <i>file</i> ; Hd. <i>Feile</i>]	vijl
vówlbak, de	[Eng. <i>litter bin</i> ; Hd. <i>Abfalleimer</i> (binnen), <i>Mülleimer</i>]	afvalbak
waope, 't	[Eng. <i>hatchet, chopper</i> ; Hd. <i>Handbeil</i>]	handbijl
zaeg, de	[Eng. <i>saw</i> ; Hd. <i>Säge</i>]	zaag
zaegblaad, 't	[Eng. <i>saw blade</i> ; Hd. <i>Sägeblatt</i>]	zaagblad
zaegbók, de	[Eng. (Am.) <i>buck</i> ; Eng. <i>saw horse</i> ; Hd. <i>Sägebock</i>]	zaagbok
zaegsël, 't	[Eng. <i>sawdust</i> ; Hd. <i>Sägemeh</i>]	zaagsel
zaegvi-jl, de	[Eng. <i>saw file</i> ; Hd. <i>Dreikantfeile</i>]	zaagvijl
zeekël, de	[Eng. <i>sickle</i> ; Hd. <i>Sichel</i>]	sikkel
zwaorën tuf, de	[Eng. <i>large capacity motorbike</i> ; Hd. <i>Schwerkraftrad</i>]	zware motorfiets

Uitdrukkingen

aaks	Dae is mèt de aaks gëmaak. Hij blinkt niet uit in schoonheid.
béssemestieël	Hae haef 'ne béssemestieël in de rök. Hij is erg stram en kan zich nauwelijks bukken.
bigkël	Det is zoe(ë) hel es 'ne bigkël. Dat is bikkelhard.
bi-jl	Hae haef e gëzich wi-j e bi-jl. Hij kijkt onvriendelijk.
fits	Wieë hóbbe get aan ooze fits. Wij hebben heel wat verantwoordelijkheden en problemen.
ieërpël	Z'n ieërpële kómmën ówt. Hae haef z'n ieërpële neet opgieëte. Hij heeft gaten in zijn kousen.
kar	Dae jas is miech 'n kar te groe(ë)t. Die jas is mij veel te groot.

kar	De kar stuit opgëkip. Het werk is gedaan.
kar	Hae haef z'n kar gëdrejd. Hij probeert het op een andere manier.
kar	Hae is miech tieëge m'n kar gëvare. Hij heeft mij gekrenkt.
kar	Iech sprèng op di-jn kar. Ik doe met je mee.
kar	We hawwe gënóg in oos kar. Wij waren dronken.
kar	Ze is óngër de kar gëkómme. Zij is zwanger.
kni-jn	Dao wuuëre de kni-jn nog gëduip. De religie speelt daar nog een belangrijke rol.
kni-jn	Kni-jn hawtën is van 'nën hawve frang e kwaartsje make. Konijnen moet je niet kweken om winst te maken.
kni-jn	Waem kni-jn haef, haef ouch kuuëtële. Eigendommen brengen ook nadelen mee.
krówkar	't Kump dao mèt de krówkar bènnen, mer 't wuuërt t'r mèt de kar bówtëgëvare. Ze verdienen daar goed, maar geven nog meer uit.
krówkar	Hae haef 'n gooj krówkar gad. Hij heeft genoten van heel wat voorspraak.
reek	Dae mótte ze mèt de reek voore. Hij is razend.
reek	Hae sjrie(ë)f of wënt-ër in 'ne reek hunk (hink). Hij schreeuwt als een mager varken.
sjoop	Hae haef han wi-j sjoope. Hij heeft reuzegrote handen.
sjöp	Hae haef 'n mówl wi-j 'n sjöp. Hij heeft een grote mond.
sjöp	Hae is zoe(ë) zaat es 'n sjöp. Hij is stomdronken.
sjöp	Hae rijk nao de sjöp. Hij is haast dood.
sjöp	Nów goeën we de sjöp aafvaege. Nu stoppen we met werken.
sjöppëstieël	Dae brik geine sjöppëstieël. Hij is lui. Hij werkt niet te hard.
sjöppëstieël	Hae kan zich achtër 'ne sjöppëstieël ówtdoon. Hij is graatmager.
tujjërhamër	Hae haef 'ne kop wi-j 'nën tujjërhamër. Hij heeft een lelijk groot hoofd.

zaegmael	Dae haef zaegmael in z'ne kop. Hij is verschrikkelijk dom.
----------	--

24.10. muren

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafdaak, 't	[Hd. <i>Terrassendach</i>]	afdak (boven terras)
aafsëmënteere (ww.)	[Eng. <i>to cement</i> ; Hd. <i>auszementieren</i>]	cementereren
aemse stëin, d'n	in de omgeving van Luik en Namen ontgonnen hardsteen	Naamse steen, hardsteen; blauwe steen; blauwe arduin
balkón, 't en de	[Eng. <i>balcony</i> ; Hd. <i>Balkon</i>]	balkon
balkónduuër, de	[Eng. <i>balcony door</i> ; Hd. <i>Balkontür</i>]	balkondeur
ballëstraat, de	[Eng. <i>balustrade, railing</i> ; Hd. <i>Balustrade</i>]	balustrade
bënnëmoôr, de	[Eng. <i>inner wall</i> ; Hd. <i>Innenwand</i>]	binnenmuur
bëtóng storte (ww.)	[Eng. <i>to pour concrete</i> ; Hd. <i>Beton gießen</i>]	beton storten
bëtóngblok, de	[Eng. <i>concrete block</i> ; Hd. <i>Betonklotz</i>]	betonblok
bëtóngge (ww.)	[Eng. <i>to pour concrete</i> ; Hd. <i>betonieren, Beton gießen</i>]	betonneren; beton storten
bëtóngi-jzër, 't	[Eng. <i>reinforcing bars</i> ; Hd. <i>Betoneisen</i>]	betonijzer
bëtóngmuuële, de	[Eng. <i>concrete mixer</i> ; Hd. <i>Betonmischer</i>]	betonmolen, cementmolen
bëtóngrot, 't	[Eng. <i>decay of concrete</i> ; Hd. <i>Betonkorrosion</i>]	betonrot
bëwaopëning, de	[Eng. (m.b.t. beton) <i>pre-stressing of concrete</i> ; Hd. (van beton) <i>Armierung</i>]	bewapening
bloomëbak, de	[Eng. <i>flower-box</i> ; Hd. <i>Balkonkasten</i>]	bloembak (op balkon)
bówkraan, de	[Eng. <i>builder's crane</i> ; Hd. <i>Baukran</i>]	bouwkraan
bówtëmoôr, de	[Eng. <i>exterior wall</i> ; Hd. <i>Außenwand</i>]	buitenmuur; buitenwand
bówtëntrap, de	[Hd. <i>Außentreppe</i>]	buitentrap
brik, de	[Eng. <i>brick</i> ; Hd. <i>Ziegel, Backstein</i>]	brik; baksteen

brikkëbékker, de	[Eng. <i>brickmaker</i> ; Hd. <i>Ziegelbrenner</i>]	steenbakker
brikkënoeëve, de	[Eng. <i>brickkiln</i> , Hd. <i>Ziegelofen, Ziegelei</i> , <i>Ziegelbrennerei</i>]	steenoven; steenbakkerij
bwat, de	[Fr. <i>boîte de jonction</i> ; Eng. <i>junction box</i> ; <i>distributor</i> ; Hd. <i>Abzweigdose</i> , <i>Verteilerdose</i>]	verdeeldoos
daaktëras, 't	[Eng. <i>terrace, roof garden</i> ; Hd. <i>Dachterrasse</i>]	dakterras
einsteinsmoôr, de	[Eng. <i>inch wall</i> ; Hd. <i>Mauer mit Binderverband</i>]	eensteensmuur
fiesj, de	[Fr. <i>fiche</i> ; Eng. <i>plug</i> ; Hd. <i>Stecker</i>]	stekker
fundeering, de	[Eng. <i>foundations, basement</i> ; Hd. <i>Fundament</i>]	fundering
geevël, de	[Eng. <i>house front, façade</i> ; Hd. <i>Fassade</i>]	gevel (aan straatzijde); façade; voorgevel
geevëltóp, de	[Eng. <i>gable</i> ; Hd. <i>Giebelspitze</i>]	gevelspits; geveltop
gëwaopënd(e) bëtóng, de ('t)	[Eng. <i>ferroconcrete, armoured concrete</i> ; Hd. <i>Armierte Beton</i> (<i>armierter Beton</i>)]	gewapend beton
insjale (ww.)	[Eng. <i>to form</i> ; Hd. <i>einschalen</i>]	bekisten
invooge (ww.)	[Eng. <i>to point, to joint</i> ; Hd. <i>ausfugen</i>]	invoegen; voegen
kraan, de	[Eng. <i>crane</i> ; Hd. <i>Kran</i>]	kraan (hijswerktuig)
krówkar, de	[Mnl. <i>crudewagen</i> ; Vnnl. <i>croucarre</i> ; D. (Zdl.) <i>Karren</i> ; Hd. <i>Schubkarre</i>]	kruiwagen
krujsvërband, 't	[Eng. <i>cross bond</i> ; Hd. <i>Kreuzverband</i>]	kruisverband
leijër, de	[Eng. <i>ladder</i> ; Hd. <i>Leiter, Sprossenleiter</i>]	ladder
leim, de	[Eng. <i>loam, clay</i> ; Hd. <i>Lehm, Ziegellehm</i>]	leem; klei
lëtej, de	[me. Lat. <i>lintellum</i> ; Mnl. <i>lindeel</i> ; Fr. <i>linteau</i> ; Eng. <i>window-sill</i> ; Hd. <i>Fensterbank</i>]	vensterbank
lujfël, de	[Eng. (afdak) <i>porch</i> , (<i>zonnenscherm</i>) <i>awning</i> ; Hd. <i>Schirmdach</i>]	luifel
ménneke, 't	[Eng. <i>plug</i> ; Hd. <i>Stecker</i>]	stekker
mëtselaer, de	[Eng. <i>bricklayer</i> ; Hd. <i>Maurer</i>]	metselaar
mëtselwérk, 't	[Eng. <i>brickwork</i> ; Hd. <i>Mauerwerk, Mauerarbeit</i>]	metselwerk
moôr, de; meûrke, 't	[Mnl. <i>muuer</i> ; Eng. <i>wall</i> ; D. (Nd.) <i>Mir</i> ; Hd. <i>Mauer</i>]	muur

moôrankër, de	[Eng. <i>wall clamp, wall anchor</i> ; Hd. <i>Maueranker</i>]	muuranker
moôrdikde, de	[Hd. <i>Mauerdicke</i>]	muurdikte
moôrhaok, de	[Eng. <i>wall hook</i> ; Hd. <i>Mauerhaken, Wandhaken</i>]	muurhaak
moôrkas, de	[Eng. <i>wallcupboard</i> ; Hd. <i>Wandschrank</i>]	muurkast; wandkast
moôrklóws, de	[Eng. <i>wall safe</i> ; Hd. <i>Wandtresor</i>]	muurkluis
moôrteegël, de	[Eng. <i>tile</i> ; Hd. <i>Wandfliese</i>]	muurtegel
moôrvérke, 't	[Eng. (Am.) <i>sow bug</i> ; Eng. <i>wood louse</i> ; Hd. <i>Mauerassel</i>]	pissebed; keldermot
moôrvörf, de	[Eng. <i>masonry paint</i> ; Hd. <i>Wandanstrich, Tünche (witkalk)</i>]	muurverf
nëteursteîn, de	[Eng. (<i>natural</i>) <i>stone</i> ; Hd. <i>Naturstein</i>]	natuursteen
óngërbów, d'n	[Eng. <i>understructure</i> ; Hd. <i>Unterbau</i>]	onderbouw
oppërknéch d'n	[Eng. <i>bricklayer's assistant</i> ; Hd. <i>Handlanger</i>]	opperman; handlanger
plékker, de	[Eng. <i>plasterer</i> ; Hd. <i>Gipser, Stuckateur</i>]	stukadoor
ploe(ë)ji-jzër, 't	[Eng. <i>bending iron</i> ; Hd. <i>Biegeeisen</i>]	buigijzer
prieës, de	[Fr. <i>prise</i> ; Eng. <i>plug socket, socket</i> ; Hd. <i>Steckdose</i>]	stopcontact
puntgeevël, de	[Eng. <i>gable end</i> ; Hd. <i>Spitzgiebel</i>]	puntgevel; topgevel
rènkoeëve, de	[Eng. <i>round brick-kiln</i> ; Hd. <i>Ringofen</i>]	ringoven
rówbów, de	[Eng. <i>structural work</i> ; Hd. <i>Rohbau</i>]	ruwbouw
sëmènt, de	[Eng. <i>cement</i> ; Hd. <i>Zement</i>]	cement
sëmënteere (ww.)	[Eng. <i>to cement</i> ; Hd. <i>zementieren</i>]	cementeren
sirkëlzaeg, de	[Eng. <i>circular saw</i> ; Hd. <i>Kreissäge</i>]	cirkelzaag
sjakëlaer, de	[Eng. <i>switch</i> ; Hd. <i>Schalter</i>]	schakelaar
sjeetloe(ë)d, 't	[Eng. <i>plumb line</i> ; Hd. <i>Senklot</i>]	schietlood; peillood
sjouw, de	[Eng. <i>chimney</i> ; Hd. <i>Schornstein</i>]	schoorsteen
spawmoôr, de	[Eng. <i>hollow wall, cavity wall</i> ; Hd. <i>Hohlmauer</i>]	spouwmuur; dubbele muur
spi-j, de	[Eng. (wig) <i>gib, wedge, spline</i> ; Hd. <i>Keil</i>]	spie
spi-js, de	[Eng. <i>mortar, slurry</i> ; Hd. <i>Mauerspeise</i>]	specie
steînzaeg, de	[Eng. <i>stone saw</i> ; Hd. <i>Steinsäge</i>]	steenzaag
stëlling, de	[Eng. <i>scaffolding</i> ; Hd. <i>Baugerüst</i>]	steiger; stelling; bouwsteiger

stémpel, de	[Eng. (steunbalk) <i>stay</i> , (draagbalk, dwarsbalk) <i>girder</i> ; Hd. (mijnbouw) <i>Stempel</i>]	steunbalk; stut
stóp, de	[Eng. <i>pavement</i> ; Hd. <i>Bürgersteig (Trottoir)</i>]	stoep; trottoir
stopkóntak, 't	[Eng. (wall) <i>socket</i> ; Hd. <i>Steckdose</i>]	stopcontact; (wand) contactdoos
têras, 't	[Eng. <i>terrace</i> ; Hd. <i>Terrasse</i>]	terras
têrasmoôr, de	[Eng. <i>terrace wall</i> ; Hd. <i>Terrassenmauer</i>]	terrasmuur
tössëmoôr, de	[Eng. <i>partition, dividing wall</i> ; Hd. <i>Zwischenwand</i>]	tussenmuur; tussenwand; scheidswand
tróffël, de	[Eng. <i>trowel</i> ; Hd. <i>Kelle, Mau(r)erkelle</i>]	truweel; troffel
vinstêrbank, de; lëtej, de	[Eng. <i>window-sill</i> ; Hd. <i>Fensterbank</i>]	vensterbank
voog, de	[Eng. <i>joint</i> ; Hd. <i>Fuge</i>]	voeg
vooge (ww.)	[Eng. <i>to join</i> ; Hd. <i>fugen, ausfugen</i>]	voegen (met specie)
voogër, de	[Eng. <i>joiner</i> ; Hd. <i>der Maurer der die Fugen verstreicht</i>]	voeger
voogi-jzër, 't	[Eng. <i>joiner</i> ; Hd. <i>Fugeisen, Fugelle</i>]	voegijzer; voegspijker
voogsël, 't	[Eng. <i>joint mortar</i> ; D. (Zdl.) <i>Speis</i> ; Hd. <i>Mörtel</i>]	voegspecie; voegsel
vörmër, de	[Eng. <i>brickmaker</i> ; Hd. <i>Ziegelstreicher</i>]	steenvormer
watêrpas, de	[Eng. <i>level</i> ; Hd. <i>Wasserwaage</i>]	waterpas
wi-jfke, 't	[Eng. <i>coupling socket</i> ; D. (Rijnl.) <i>Weibche</i> ; Hd. <i>Kupplungsstecker</i>]	contrastekker; vrouwkje
witsël, 't	[Eng. <i>whitewash, calcimine</i> ; Hd. <i>Weißkalk</i>]	witkalk
witte (ww.)	[Eng. <i>to whitewash, to calcimine</i> ; Hd. <i>weißen</i>]	witten
zaef, de	[Eng. <i>sieve</i> ; Hd. <i>Sieb</i>]	zeef
zak sëmènt, de	[Hd. <i>Sack Zement</i>]	zak cement
zi-jgeevël, de	[Eng. <i>side, side wall</i> ; Hd. <i>Seitenfront</i>]	zijgevel

Uitdrukkingen

moôr	Dae haef 't neet van aan de moôre te lékke. Hij is een corpulente smulpaap.
-------------	---

moôr	Van ei slech jaor mós-te de ploog neet aan de moôr hange. Verlies na tegenslag niet te vlug de moed.
witte	Det kump in orde mèt witte. Dat komt met wat geduld wel in orde. Dat komt vanzelf voor mekaar.

24.11. naaikamer

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
baan stóf, de	[Eng. <i>length of cloth/fabric</i> ; Hd. <i>Bahn Stoff</i>]	een strook stof
bobbi-jn, de	[Fr. <i>bobine</i> ; Eng. <i>bobbin</i> ; Hd. <i>Spule</i>]	bobijn (gew.); spoel; bobine
bóks, de	[Eng. <i>trousers</i> ; Hd. <i>Hose</i>]	broek; pantalon
borduure (ww.)	[Eng. <i>to embroider</i> ; Hd. <i>sticken</i>]	borduren
borduurstêr, de	[Eng. <i>embroideress</i> ; Hd. <i>Stickerin</i>]	borduurster
haspël, de en d'n	[Eng. <i>reel, spool</i> ; Hd. <i>Haspel, Garnwinde, die Weife</i>]	garenwinder; haspel
kannèt, de	[Fr. <i>canette</i> ; Eng. <i>reel</i> ; Hd. <i>Spule, Rol</i>]	spoeltje; klosje
kleid, 't	[Eng. <i>dress, (japon ook) frock</i> ; Hd. <i>Kleid</i>]	jurk; japon
kleijërbuuërstël, de	[Eng. <i>clothes brush</i> ; Hd. <i>Kleiderbürste</i>]	kleerborstel; kleerschuijer
klöske nejegare, 't	[Eng. <i>reel of thread/cotton</i> ; Hd. <i>Rolle Nähgarn</i>]	klosje naaigaren
klöske, 't	[Mnl. <i>clos(se)</i> ; Eng. <i>bobbine, (spinklos) swindle</i> ; Hd. <i>Rolle, Spule</i>]	klos(je); spoel; spinklos
knoup aanzètte, 'ne	[Eng. <i>to sew on a button</i> ; Hd. <i>einen Knopf annähen</i>]	een knoop aanzetten
knoup, de	[Eng. <i>button</i> ; Hd. <i>Knopf</i>]	knoop (kledingstuk)
knoupëduuëske, 't	[Eng. <i>button box</i> ; Hd. <i>Knopfschachtel</i>]	knopendoos(je)
krosjteere (ww.)	[Fr. (B) <i>crocheter</i> ; Eng. <i>to crochet</i> ; Hd. <i>häkeln</i>]	haken
krosjteernao(l)j, de	[Fr. <i>crochet</i> ; Eng. <i>crochet hook</i> ; Hd. <i>Häkelnade</i>]	haakpen; haaknaald
lómmëlëmanj, de	[Eng. <i>rag basket</i> ; Hd. <i>Korb zum Aufbewahren von Lumpen und ähnlichem</i>]	lompenmand

nao(l)j, de; n�oldsje, 't	[Eng. <i>needle</i> ; Hd. <i>Nadel</i>]	naald
nejgare, 't	[Eng. <i>sewing-thread/cotton</i> ; Hd. <i>N�hgarn</i>]	naaigaren
nejg�ereef, 't	[Eng. <i>sewing-things</i> ; Hd. <i>N�hzeug</i>]	naaigerei
nejje (ww.)	[Eng. <i>to sew</i> ; Hd. <i>n�hen, schneidern</i> (kostuumnaaien)]	naaien
nejkam�r, de	[Eng. <i>sewing-room</i> ; Hd. <i>N�hzimmer</i>]	naaikamer
nejkiske, 't	[Eng. <i>sewing box</i> ; Hd. <i>N�hk�stchen</i>]	naaikistje
nejk�rfke, 't	[Eng. <i>sewing basket</i> ; Hd. <i>N�hk�rbchen, N�hk�stchen</i>]	naaikorfje
nejl�s, de	[Eng. <i>sewing lesson</i> ; Hd. <i>N�hstunde</i>]	naailes
nejm�n(d)sje, 't	[Eng. <i>sewing basket</i> ; Hd. <i>N�hk�rbchen, N�hk�stche</i>]	naaimand(je); naaikistje; naaidoos
nejm�sji-jn, 't	[Eng. <i>sewing-machine</i> ; Hd. <i>N�hmaschine</i>]	naaimachine
nejsjie(�)r, de	[Eng. <i>sewing scissors</i> ; Hd. <i>N�hschere</i>]	naaischaar
nejsjoe(�)l, de	[Eng. <i>sewing school</i> ; Hd. <i>N�hschule</i>]	naaischool
nejst�r, de	[Eng. <i>seamstress, dressmaker</i> ; Hd. <i>N�herin, (als beroep) Schneiderin</i>]	naaister
nejtaof�l, de	[Eng. <i>sewing table</i> ; Hd. <i>Schneidertisch</i>]	kleermakerstafel
nejw�rk, 't	[Eng. <i>needlework</i> ; Hd. <i>N�harbeit</i>]	naaiwerk
�mspange (ww.)	[Eng. <i>to pin on</i> ; Hd. <i>umstecken</i>]	omspelden
rok, de; r�kske, 't	[Eng. <i>little skirt, short skirt</i> ; Hd. <i>Rock</i>]	rokje
sjie(�)r, de	[Eng. <i>scissors</i> ; Hd. <i>Schere</i>]	schaar
spang, de	[Mnl. <i>spelde</i> ; Eng. <i>pin, needle</i> ; Hd. <i>Spange</i>]	speld
spange (ww.)	[Eng. <i>to pin</i> ; Hd. <i>abstecken, heften (einen Saum heften)</i>]	spelden
spang�duu(�)ske, 't	[Eng. <i>pin-box</i> ; Hd. <i>Nadelb�chse</i>]	naaldenkoker; speldenbakje
spang�k�sse, 't	[Eng. <i>pin-cushion</i> ; Hd. <i>Stecknadelkissen</i>]	speldenkussen
spoolj, de	[Mnl. <i>spoel(e)</i> ; Eng. <i>spool, bobbin</i> , (elektr.) <i>coil</i> ; Hd. (in alle betekenissen) <i>Spule</i> (spinklos)]	spoel; klos
steek, de	[Eng. <i>stitch</i> ; Hd. <i>Stich</i>]	steek
stikgare, 't	[Eng. <i>sewing thread</i> ; Hd. <i>Stickgarn</i>]	stikgaren

stikke (ww.)	[Mnl. <i>sticken</i> (naaien); Eng. <i>to sew</i> ; Hd. <i>steppen</i>]	naaien met de stiksteek; (door) stikken
stikmèsji-jn, 't	[Eng. <i>sewing machine</i> ; Hd. <i>Steppmaschine</i>]	stikmachine
stiknaod, de	[Eng. <i>seam</i> ; Hd. <i>Steppnaht</i>]	stiknaad; gestikte naad
stiksteek, de	[Eng. (hand) <i>back stitch</i> , (machinaal) <i>straight stitch</i> ; Hd. <i>Steppstich</i>]	stiksteek
stikstër, de	[Mnl. <i>sticken</i> (naaien); Hd. <i>Stepperin</i>]	stikster
stóf, 't	[Eng. <i>cloth, fabric, material</i> ; Hd. <i>Stoff</i>]	stof
stoumstri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>steam iron</i> ; Hd. <i>Dampfbügeleisen</i>]	stoomstrijkijzer
tówspang, de	[Eng. <i>safety pin</i> ; Hd. <i>Sicherheitsnadel</i>]	veiligheidsspeld
twaere (ww.)	[Eng. <i>to wind</i> ; Hd. <i>aufwickeln</i>]	opklossen; opwikkelen
vaam, de; vaemke, 't	[Eng. <i>thread</i> ; Hd. <i>Faden</i>]	draad
vingërhood, de	[Eng. <i>thimble</i> ; Hd. <i>Fingerhut</i>]	vingerhoed
zoom ómspange, de (ww.)	[Eng. <i>to pin on a hem</i> ; Hd. <i>einen Saum abstecken</i>]	een zoom ompspelden

Uitdrukkingen

bóks	Dao is h'm 'n aestër ówt de bóks gëvloeëge. Die gierigaard is voor een keertje vrijgevig.
bóks	Det is h'm ówt de bóks gëvalle. Hij heeft zich versproken.
bóks	Hae haef gein vot micë in de bóks. Hij is graatmager.
bóks	Is de vot neet groeëtër es de bóks? Is het plan wel uitvoerbaar?
bóks	Waem 'n groeëte vot haef, haef 'n groeëte bóks vandoon. Alleen wie het breed heeft, kan het breed laten hangen.
nejje	Det is mèt de heite naolj gënejd. Dat is in allerijl gemaakt.

24.12. ontvang(st)kamer en eethoek

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
abbëzjoeër, d'n	[Fr. <i>abat-jour</i> (lampenkap); Eng. <i>lampshade</i> ; Hd. <i>Lampenschirm</i>]	lampenkap
assëbak, d'n	[Eng. <i>ashtray</i> ; Hd. <i>Aschenbecher</i>]	asbak
awd broe(ë)d, 't	[Eng. <i>stale bread</i> ; Hd. <i>altes Brot</i>]	oud brood
beerglaas, 't	[Eng. <i>beer glass</i> ; Hd. <i>Bierglas</i>]	bierglas
boe(ë)tërpot, de	[Eng. <i>butter dish</i> ; Hd. <i>Butterdose</i>]	botervloot; boterpot
bookëkas, de	[Eng. <i>bookcase</i> ; Hd. <i>Bücherschrank</i>]	boekenkast
broe(ë)dmëndsje, 't	[Eng. <i>breadbasket</i> ; Hd. <i>Brotkorb</i>]	broodmand(je)
deenblaad, 't	[Eng. (<i>dinner-</i>) <i>tray</i> ; Hd. <i>Servierblett</i>]	dienblad
deepe sjoeëtël, de	[Eng. <i>deep dish</i> ; Hd. <i>die tiefe Schüssel</i>]	diepe schotel
deepën tejjër, de	[Eng. <i>soup plate</i> ; Hd. <i>Suppenteller</i>]	soepbord
dësaerlicëpël, d'n	[Eng. <i>dessert spoon</i> ; Hd. <i>Dessertlöffel</i>]	dessertlepel
dësaertejjërke, 't	[Eng. <i>dessert dish, dessert plate</i> ; Hd. <i>Dessertteller</i>]	dessertbordje
drappëri-j, de	[Eng. <i>heavy curtain, long curtain</i> ; Hd. <i>Übergardine</i>]	overgordijn
drësswaar, d'n	[Eng. <i>sideboard, buffet</i> ; Hd. <i>Büfett</i>]	dressoir
dröpkë, 't	[Eng. <i>drink, drank, drop, nip</i> ; Hd. <i>Schnäpschen</i>]	borreltje; glaasje
dröpkësglaeske, 't	[Eng. <i>shot glass</i> ; Hd. <i>Schnapsglas</i>]	borrelglaasje; jeneverglaasje
duu(ë)ske sërдинne, 't	[Eng. (blikje met inhoud) <i>tin of sardines</i> ; Hd. <i>Sardinenbüchse</i>]	blikje sardines
eike taofël, de	[Eng. <i>oak table</i> ; Hd. <i>Eichtisch</i>]	eiken tafel
ënsikloppëdi-j, de	[Eng. <i>encyclo(p)aedia</i> ; Hd. <i>Enzyklopädie</i>]	encyclopedie
fëtui, de; zieëtël, de	[Eng. <i>armchair</i> ; D. (Oostr.) <i>Fauteuil</i> ; Hd. <i>Sessel, Armsessel</i>]	fauteuil; zetel
flëssenoëpëner, de	[Eng. <i>bottle-opener</i> ; Hd. <i>Flaschenöffner</i>]	flesopener; flessenopener
fottoo, de	[Fr. <i>photo</i> ; Eng. <i>photograph</i> ; Hd. <i>Foto</i>]	foto
fruitsjaal, de	[Eng. <i>fruit bowl</i> , (vlak) <i>fruit dish</i> ; Hd. <i>Fruchtschale</i>]	fruitschaal; vruchtenschaal
gëbraod, 't	[Eng. <i>roast (meat)</i> ; Hd. <i>Braten</i>]	gebraad
gëbroeëje vleis, 't	[Eng. <i>roast (meat)</i> ; Hd. <i>Braten</i>]	gebraden vlees
gërди-jn, de	[Eng. <i>curtain</i> ; Hd. <i>Gardine</i>]	gordijn; glasgordijn

gërdi-jnëstang, de	[Eng. <i>curtain rod, curtain pole</i> ; Hd. <i>Gardinenstange</i>]	gordijnstok; gordijnrail
gëwuuën sërvi-js, 't	[Hd. <i>Gebrauchsgeschirr</i>]	dagelijks servies
glaeske, 't	[Eng. <i>glass</i> ; Hd. <i>Gläschen</i>]	glaasje
glazëre duuër, de	[Eng. <i>glass door, glazed door</i> ; Hd. <i>Glastür</i>]	glazen deur
glazëre kas, de	[Eng. 1 <i>showcase</i> ; 2 <i>glass case, glass cabinet</i> , Hd. 1 <i>Glasschrank</i> ; 2 <i>Gläschrank</i>]	1 glazenkast (pronkmeubel); 2 glazenkast (enkel voor glazen)
glazëre stölp, de	[Eng. <i>belljar, glassbell, bell-glass</i> ; Hd. <i>Glasglocke</i>]	glazen stolp
good sërvi-js, 't	[Eng. <i>porcelain service</i> ; Hd. <i>Porzellangeschirr</i>]	porseleinen servies
gooj kamër, de; bèste kamër, de	[Eng. <i>parlour</i> ; Hd. <i>die Gute Stube</i>]	beste kamer; ontvangstkamer; voorkamer
hanglamp, de	[Eng. <i>hanging lamp</i> ; Hd. <i>Hängelampe</i>]	hanglamp
houtëren tejjër, d'n	[Hd. <i>Holzteller</i>]	houten bord
ieëtkamër, de	[Eng. <i>dining-room, (meubels) dining-room furniture</i> ; Hd. <i>Esszimmer</i>]	eetkamer (de kamer, het meublement)
ieëtsërvi-js, 't	[Eng. <i>dinner-service, tableware</i> ; Hd. <i>Tafelservice</i>]	eetservies; tafelservies
ieëttaofël, de	[Eng. <i>dining-table, dinner-table</i> ; Hd. <i>Esstisch</i>]	eettafel
kandëlaer, de	[Fr. <i>chandelier</i> ; Eng. <i>candlestick</i> ; Hd. <i>Kerzenleuchter</i>]	kandelaar; kaarsenluchter; kaarsdrager
kannëpec, de	[Eng. <i>sofa, couch</i> ; Hd. <i>Sofa</i>]	canapé
karpèt, 't en de	[Fr. <i>carpette</i> ; Eng. <i>rug, carpet</i> ; Hd. <i>Brücke</i>]	los vloerkleedje; matje; tapijtje
kawwe pla(h), de	[Eng. <i>cold dish</i> ; Hd. <i>die kalte Platte</i>]	koude schotel
kie(ë)sméts, 't	[Eng. <i>cheesecutter</i> ; Hd. <i>Käsemesser</i>]	kaasmes
kie(ë)ssjoeëtël, de	[Eng. <i>cheese dish</i> ; Hd. <i>Käseplatte</i>]	kaasschotel
kingkee, de	[Fr. <i>quinet</i> ; Eng. <i>paraffin lamp, oil-lamp</i> ; Hd. <i>Petroleumlampe, Öllampe</i>]	petroleumlamp; olielamp
kleinën tejjër, de	[Hd. <i>Frühstücksteller</i>]	klein bord voor ontbijt
koeëpërwërk, 't	[Eng. <i>copper work</i> ; Hd. <i>Kupfer</i>]	koperwerk
koevaer, de	[Eng. <i>cutlery</i> ; Hd. <i>Kuvert</i>]	couvert; eetgerei
koffiepot, de	[Eng. <i>coffeepot</i> ; Hd. <i>Kaffeekanne</i>]	koffiepot

koffiesërvi-<i>js</i>, 't	[Eng. <i>coffee set, coffee service</i> ; Hd. <i>Kaffeesevice</i>]	koffieservies
kónjakglaas, 't	[Eng. <i>cognac glass</i> ; Hd. <i>Kognakgläschen</i>]	cognacglas
kraf, de	[Fr. <i>carafe</i> ; Hd. <i>Karaffe</i>]	karaf
krussëfiks, de	[Eng. <i>crucifix</i> ; Hd. <i>Kruzifix</i>]	kruisbeeld
lampëdaer, de	[Fr. <i>lampadaire</i> ; Eng. <i>standard lamp</i> ; Hd. <i>Stehlampe</i>]	staande lamp; staande schemerlamp
lattej, de	[me. Lat. <i>lintellum</i> ; Mnl. <i>linteel</i> ; Fr. <i>linceau</i> ; Eng. <i>window-sill</i> ; Hd. <i>Fensterbank</i>]	vensterbank; bovendorpel
liekäärglaeske, 't	[Eng. <i>liqueur glass</i> ; Hd. <i>Likörglas</i>]	likeurglaasje
livvën(h)ieër, de	[Eng. <i>crucifix</i> ; Hd. <i>Kruzifix</i>]	kruisbeeld
livvëvrouwe, 't	[Hd. <i>Marienbild</i> ; <i>Marienstatue</i>]	Lieve-Vrouwebeeld; Mariabeeld
luchtër, de; lustër, de	[Lat. <i>lux</i> ; It. <i>lustro</i> ; Fr. <i>lustre</i> ; Eng. <i>chandelier</i> ; Hd. <i>Leuchter</i>]	kroonkandelaar; lichtkroon; kroonluchter
marmëre beeld, 't	[Eng. <i>marble statue</i> ; Hd. <i>Marmorbild</i>]	marmeren beeld
marmëre blaad, 't	[Eng. <i>marble-top</i> ; Hd. <i>Marmorplatte</i>]	marmerblad
mèlkkénke, 't	[Eng. <i>milk jug</i> ; Hd. <i>Milchkännchen</i> (<i>Milchkanne</i>)]	melkkannetje
mésselëgker, de	[Eng. <i>knife rest</i> ; Hd. <i>Messerbänkchen</i>]	messenlegger
méssesli-<i>jpër</i>, de	[Eng. <i>knife-sharpener</i> ; Hd. <i>Messenschärfer</i>]	messenslijper
mets, 't	[Eng. <i>knife</i> ; Hd. <i>Messer</i>]	mes
noeëtëhoute taofël, de	[Eng. <i>walnut table</i> ; Hd. <i>Nussbaumtisch</i>]	notenhouten tafel
noeëtëkrakër, de	[Eng. (<i>pair of</i>) <i>nutcrackers</i> ; Hd. <i>Nussknacker</i>]	notenkraker
oe(ë)lie- en azzi-<i>jnstèl</i>, 't	[Eng. <i>oil-and-vinegar cruet</i> ; Hd. <i>Essig-und-Öl-Ständer</i>]	olie- en azijnstel
oeëpënhaard, d'n	[Eng. <i>hearth, fireplace</i> ; Hd. <i>der offene Kamin</i>]	openhaard
óngërzëttër, d'n	[Eng. <i>mat, coaster, table-mat</i> ; Hd. <i>Untersetzer</i>]	onderzetter
pëndul, de	[van Lat. <i>pendëre</i> (wegen) (niet <i>pendëre</i> (hangen)); Fr. <i>pendule</i> ; Eng. (<i>mantel</i>) <i>clock</i> ; Hd. <i>Pendüle</i>]	pendule
pi-<i>jpërëkske</i>, 't	[Eng. <i>pipe rack</i> ; Hd. <i>Pfeifenständer</i>]	pijpenrek; pijpenstander

pistëlee, de	[Fr. (B.) <i>pistolet</i> (broodje); Eng. (<i>bread</i>) <i>roll, bap</i> ; Hd. <i>Brötchen</i>]	(langwerpig) broodje
platte sjocëtêl, de	[Eng. <i>flat dish</i> ; Hd. <i>die flache Schüssel</i>]	platte schotel
plattën tejjër, de	[Eng. <i>dinner plate</i> ; Hd. <i>der flache Teller</i>]	plat bord
plint, de	[Eng. <i>skirting board</i> ; Hd. <i>Fußbodenleiste</i>]	plint; vloerlijst
porsëlejnen tejjër, de	[Eng. <i>porcelain saucer</i> ; Hd. <i>Porzellanteller</i>]	porseleinen bord
portooglaeske, 't	[Eng. <i>port glass</i> ; Hd. <i>Portogläschen</i>]	portoglaasje
pötlamp, de	[Eng. <i>miner's lamp, safety lamp</i> ; Hd. <i>Grubenlampe</i>]	mijnlamp; mijnwerkerslamp
radie(j)oo, de	[Eng. <i>radio (set)</i> ; Hd. <i>Radio</i>]	radio(toestel)
sallao, de	[Eng. <i>drawing room</i> ; D. (B.) <i>Salon</i> (bankstel); Hd. <i>Salon</i> (ontvang(st) kamer), <i>Couchgarnitur</i> (bankstel)]	visitekamer; ontvang(st)kamer; bankstel; salon
sallaotäöfêlke, 't	[Eng. <i>coffee-table</i> ; Hd. <i>Couchtisch</i>]	sallontafeltje
sandwisj, de; pistëlee, de	[Eng. <i>sandwich</i> ; Hd. <i>Sandwich</i>]	sandwich
sawskómp, de	[Eng. <i>sauce-boat, gravy-boat</i> ; Hd. <i>Soßenschüssel</i>]	juskom; sauskom
sawslieëpêl, de	[Eng. <i>sauce spoon, gravy spoon</i> ; Hd. <i>Soßenlöffel</i>]	juslepel; sauslepel
sërdinnëduu(ë)ske, 't	[Eng. <i>sardine tin</i> ; Hd. <i>Sardinenbüchse</i>]	sardineblikje
sërv(j)ëttërènk, de	[Eng. <i>napkin ring, serviette ring</i> ; Hd. <i>Serviettenring</i>]	servetring
sërvj-<i>js</i>, 't	[Eng. <i>crockery</i> ; Hd. <i>Service, Tischgeschirr</i>]	serviesgoed; servies
sërvjèt, de; sërvie(ë)t, de; sërvèt, de	[Eng. (<i>table</i>) <i>napkin</i> ; Hd. <i>Serviette</i>]	servet
sikkërtaerke, 't	[Laatlat. <i>secretarium</i> (geheim); Fr. <i>secrétaire</i> ; Eng. <i>writing desk, secretary</i> ; Hd. <i>Sekretär</i>]	secretaire; schrijfmeubel
sjaap, 't	[Eng. <i>shelf</i> ; Hd. <i>Schrankbrett (Schrankfach)</i>]	schap
sjampanjglaeske, 't	[Eng. <i>champagne glass</i> ; Hd. <i>Sektglas</i>]	champagneglaasje
sjampanjkoep, de	[Eng. (<i>champagne</i>) <i>saucer</i> ; Hd. <i>Champagnerglas, Champagnerkelch</i>]	champagnecoupe
sjildëri-<i>j</i>, de	[Eng. <i>painting, picture</i> ; Hd. <i>Gemälde</i>]	schilderij

sjoeëtël, de	[Eng. <i>dish, plate</i> ; Hd. <i>Schüssel</i>]	schotel
sjoeëtëlverwërmer, de	[Eng. <i>plate warmer</i> ; Hd. <i>Warmhalteplatte</i>]	schotelwarmer; schotelkomfoor
sjouw, de	[Eng. <i>mantel-piece, chimney-piece</i> ; Hd. <i>Kamineinfassung, Kaminmantel</i>]	schoorsteenmantel
sjuuëtëlke, 't	[Eng. <i>saucer</i> ; Hd. <i>Schüsselchen, Untertasse</i> (bij kopje)]	schoteltje
snaej broe(ë)d, de	[Eng. <i>slice of bread</i> ; Hd. <i>Schnitte Brot</i>]	sneetje brood
sókkërpot, de	[Eng. <i>sugar bowl, sugar pot</i> ; Hd. <i>Zuckerdose</i>]	suikerpot; suikerbus
soofa, de	[Eng. <i>sofa, couch</i> ; Hd. <i>Sofa</i>]	canapé; sofa, bank
sopkumpke, 't	[Eng. <i>soup bowl</i> ; Hd. <i>Suppentasse</i>]	soepkometje
sopliepël, de	[Eng. <i>soup-spoon</i> ; Hd. <i>Suppenlöffel</i>]	soeplepel (eetlepel)
soptërrin, de; soptri-jn, de	[Eng. <i>soup tureen</i> ; Hd. <i>Suppenterrine</i>]	soepterrine
staor, de	[Eng. <i>heavy curtain, long curtain</i> ; D. (B.) <i>Übergardine</i>]	draperie; overgordijn
steerë(j)oo- installasie, de	[Eng. <i>stereo (set)</i> ; Hd. <i>Stereoanlage</i>]	stereo-installatie
stök vleis, 't	[Eng. <i>slice of meat</i> ; Hd. <i>Scheibe Fleisch</i>]	snee vlees
stool, de	[Eng. <i>chair</i> ; Hd. <i>Stuhl</i>]	stoel
stoppënrèkkër, de	[Eng. <i>cork-screw</i> ; Hd. <i>Korkenzieher</i>]	kurkentrekker
taofël, de	[Fr. en Eng. <i>table</i> ; Hd. <i>Tisch</i>]	tafel
taofëlblaad, 't	[Eng. <i>tabletop</i> ; Hd. <i>Tischplatte</i>]	tafelblad
taofëllake, 't	[Eng. <i>table cloth</i> ; Hd. <i>Tischdecke, Tischtuch</i>]	tafelkleed; tafellaken
taofëlpoe(ë)t, d'n	[Eng. <i>leg of the (a) table, table-leg</i> ; Hd. <i>Tischbein</i>]	tafelpoot
taofëlvërseering, de	[Eng. <i>table decoration</i> ; Hd. <i>Tischschmuck</i>]	tafelversiering
tappëseerpëpeer, 't	[Eng. <i>wallpaper</i> ; Hd. <i>Tapete</i>]	(behang)papier; behangselpapier
tappi-jt, 't	[Eng. <i>carpet</i> ; Hd. <i>Teppich</i>]	vloerkleed
tërin, de	[Eng. <i>tureen</i> ; Hd. <i>Terrine</i>]	terrine
vaas, de	[Eng. <i>vase</i> ; Hd. <i>Vase</i>]	vaas
vërsjèt (fërsjèt), de	[Fr. <i>fourchette</i> ; Eng. <i>fork</i> ; Hd. <i>Gabel</i>]	vork
vësmëts, 't	[Eng. <i>fish knife</i> ; Hd. <i>Fischmesser</i>]	vismes
vësvërsjèt, de	[Eng. <i>fish fork</i> ; Hd. <i>Fischgabel</i>]	visvork

vlaaj, de	[Eng. <i>pie</i> , (open vruchtentaart) <i>tart</i> , (met bladerdeeg) <i>pastry</i> ; Hd. <i>Torte</i>]	taart
vlaajsjoeëtël, de	[Hd. <i>Tortenplatte</i>]	taartschotel
vlajëboeëjëm, de	[Hd. <i>Tortenboden</i>]	taartbodem
vlajëstölp, de	[Eng. <i>pie shell</i> , <i>pastry shell</i> ; Hd. <i>Tortenglocke</i>]	taartstolp
vleissjoeëtël, de	[Eng. <i>meat dish</i> ; Hd. <i>Fleischplatte</i>]	vleeschotel
wi-jnglaas, 't	[Eng. <i>wineglass</i> ; Hd. <i>Weinglas</i>]	wijnglas
zit, de	[Eng. <i>seat</i> ; Hd. <i>Sitz(fläche)</i>]	zitting
zithook, de	[Eng. <i>sitting area</i> ; Hd. <i>Sitzecke</i>]	zithoek
zjat, de; zjétsje, 't	[Eng. (<i>small</i>) <i>cup</i> ; Hd. <i>Tasse</i>]	kopje

Uitdrukkingen

glaas	Hae kan gei laeg glaas en gei vol glaas zeen. Hij is een drankliefhebber.
mets	Hae stuit zoe(ë) sjerp es e mets. Hij is in topconditie.
mets	't Mets is zoe(ë) bot, dao kóns-te waal – mèt d'n bloe(ë)te vot – op nao Kölle vare. Het mes is zo bot als een kouter.
sjaap	Hae haef miech op 't sjaap gëzat. Hij heeft me op non-actief gesteld (terzijde geschoven).
sjouw	Van niks doen bli-jf de sjouw neet rouke. Er moet geld verdiend worden om menswaardig te kunnen leven.
sjouw	Woe(ë) de sjouw rouk, is 't good vri-jje. Bij welstand kun je goed verkering hebben.
sjuuëtëlke	Det maesje kóns-tën op e glazëre sjuuëtëlke zette. Zij is altijd piekfijn gekleed.
Slivvënhie(ë)r	Slivvënhie(ë)r wèt allës, ówtgëzunjêrd waat in 'n woeërs zit. Naar de ingrediënten van een worst kun je enkel gissen.
stool	Dao vërdeens-te diech 'ne stool mèt in d'n heemël. Daarvoor zal een beloning niet uitblijven.
stool	Nôw val iech van m'ne stool. Nu ben ik erg verbaasd (ontsteld).
stool	Pak 'ne stool en stank e bitsje. Ga zitten. (Humoristische verwoording)
taofël	Dae maag dao oppe taofël sji-jte. Hij mag daar alles.

taofël	Hae haef miech óngër de taofël gëdrónke. Hij kan meer drank verdragen dan ik.
taofël	Hae kalt miech óngër de taofël. Hij overdondert me in een discussie.
taofël	Ze höbbe dao 'n gooj taofël. De maaltijden zijn daar heerlijk.
vlaaj	Di-j brènge zich óngërein gein vlaaj. Het zijn allerminst vrienden.
wi-jnglaas	Dao zeen d'r al mie(ë) vërdrónkën in e wi-jnglaas es in de zieë. Alcohol is een killer.

24.13. poetshok

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aaftrèkkër, d'n	[Eng. <i>floor squeegee, squilgee</i> , Hd. <i>Wischer</i>]	vloertrekker
aaftrèkkërke, 't	[Eng. <i>window squeegee</i> ; Hd. <i>Fensterwischer</i>]	raamtrekker; ruitwischer
aafwasbuuërstël, d'n	[Eng. (B.) <i>washing-up brush</i> ; Eng. <i>dishwashing brush</i> ; Hd. <i>Abwaschbürste</i>]	afwasborstel(tje)
aafwasmiddël, 't	[Eng. <i>detergent</i> ; Hd. <i>Spülmittel</i>]	afwasmiddel
allëszuigër, d'n	[Eng. <i>all-purpose vacuum cleaner</i> ; Hd. <i>Nass- und Trockensauger</i>]	alleszuiger (stof- en waterzuiger)
béssem, de	[Eng. <i>broom</i> , (van takken) <i>besom</i> ; Hd. <i>Besen</i>]	bezem
blik(ske), 't	[Eng. <i>dustpan</i> , D. (reg.) <i>Kehrblech</i> ; Hd. <i>Müllschaufel, Müllschippe</i>]	blik; vuilnisblik
bot, de	[Eng. <i>boot</i> ; Hd. <i>der (hohe) Stiefel</i>]	laars
bównsël, 't	[Eng. <i>polishing wax</i> ; Hd. <i>Bohnerwachs</i>]	boenwas
brówn zeip, de	[Hd. <i>die braune Seife</i>]	bruine zeep
buuërstël, de	[Eng. <i>brush</i> ; Hd. <i>Bürste</i>]	borstel
druu(ë)grèk, 't	[Eng. <i>drying rack</i> ; Hd. <i>Trockenständer</i>]	droogrek
gëpóts, 't	[Eng. <i>cleaning</i> ; Hd. <i>Putzerei</i>]	gepoets
graove buuërstël, de	[Eng. <i>brush</i> ; Hd. <i>Wurzelbürste</i>]	grove borstel

groe(ë)te póts, de	[Eng. <i>spring-clean</i> ; D. (Zwi.) <i>Putzete</i> ; Hd. <i>Großreinemachen</i>]	grote schoonmaak
handvaegër, d'n	[Eng. <i>hand brush</i> ; Hd. <i>Handfeger</i>]	handveger; stoffer
hëlle buuërstël, d'n	[Eng. <i>hard brush</i> ; Hd. <i>die harte Bürste</i>]	harde borstel
hówsdook, d'n	[Eng. <i>floor-cloth, rag</i> ; Hd. <i>Aufwischlappen</i>]	dweil
keel, de	[Eng. <i>smock</i> ; Hd. <i>Kittel</i>]	kiel
këtsjówwe bot, de	[Eng. <i>rubber boot, gumboot</i> ; Hd. <i>Gummistiefel</i>]	rubberlaars
kieërbuuërstël, de	[Eng. <i>broom</i> ; D. (reg.) <i>Kehrbesen</i>]	bezem (met haren)
kieërmësji-jn, 't	[Eng. <i>street cleaning machine, street cleaner</i> ; Hd. <i>Kehrmaschine</i>]	veegmachine
kleijërbuuërstël, de	[Eng. <i>clothes brush</i> ; Hd. <i>Kleiderbürste</i>]	klerenborstel; kleerschuier
luu(ë)tër, de	[Eng. <i>soapy water</i> ; Hd. <i>Seifenwasser</i>]	zeepwater
móp, de	[Hd. <i>Mopp</i>]	vloermop
opnumme (m.b.t. de vloer) (ww.)	[Eng. <i>to mop (down), to swab up</i> ; D. (Nd.) <i>aufnehmen</i> ; Hd. <i>aufwischen</i>]	dweilen
parkëtbównër, de	[Eng. <i>floor polisher</i> ; Hd. <i>Bohnermaschine</i>]	boenmachine
parkëtbuuërstël, de	[Eng. <i>parquet brush</i> ; Hd. <i>Parkettbürste</i>]	parketborstel
plëstikke tówt, de	[Eng. <i>plastic bag</i> ; Hd. <i>Plastiktüte</i>]	plastic zak
pluumoo, de	[Fr. <i>plumeau</i> ; Eng. <i>featherduster</i> ; Hd. <i>Staubwedel, Flederwisch</i>]	plumeau; stoffer; vederborstel
póts doon, de (ww.)	[Eng. <i>to give (sth.) a thorough cleaning</i> ; Hd. <i>den Hausputz machen</i>]	schoonmaak houden
póts, de	[Eng. <i>cleaning</i> ; Hd. <i>Hausputz (in huis)</i>]	schoonmaak (grote)
pótsdaâg, de	[Eng. <i>cleaning day</i> ; Hd. <i>Tag (die Zeit) des Hausputzes</i>]	schoonmaakdag
pótsdook, de	[Eng. <i>cleaning cloth</i> ; Hd. <i>Putztuch</i>]	poetsdoek; stofdoek
pótse (ww.)	[Eng. <i>to clean</i> ; D. (reg.) <i>putzen</i> (schoonmaken, een beurt geven); Hd. <i>putzen</i> (blinkend poetsen)]	poetsen
pótsër, de	[Eng. <i>cleaner</i> ; Hd. <i>Putzer</i>]	poetsër
pótsgëreef, 't	[Eng. <i>cleaning things</i> ; Hd. <i>Putzzeug</i>]	poetsgerei
pótskótsje, 't	[Hd. <i>Putzraum</i>]	poetshok(je)
pótskréngde, de	[Eng. <i>obsessive cleaning</i> ; Hd. <i>Putzwut</i>]	poetsmanie

pótsmanjak, de	[Hd. <i>Putzteufel</i>]	poetsduivel
pótsmiddël, 't	[Eng. <i>cleaning product</i> ; Hd. <i>Putzmittel</i>]	schoonmaakmiddel
pótsvrouw, de	[Eng. <i>cleaning woman</i> ; Hd. <i>Putzfrau</i>]	schoonmaakster
pótswol, de	[Eng. <i>cotton waste</i> ; Hd. <i>Putzwolle</i>]	poetskatoen
sjoëëtëlsplak, de	[Eng. <i>dishcloth</i> ; Hd. <i>Abwaschlappen</i>]	vaatdoek
sjolk, de	[Eng. <i>apron</i> ; Hd. <i>Schürze</i>]	voorschoot
sjoonbuuërstël, de	[Eng. <i>shoe brush</i> ; Hd. <i>Schuhbürste</i>]	schoenborstel
sjoôrpójjër, de	[Eng. <i>scouring powder</i> ; Hd. <i>Scheuerpulver</i>]	schuurpoeder
sjoôrspunske, 't	[Eng. <i>scourer</i> ; Hd. <i>Topfkratzer</i>]	schuurspons(je)
sjróbbër, de	[Eng. <i>scrubbing brush</i> ; Hd. <i>Schrubber</i>]	schrobborstel
sjróbbuuërstël, de	[Eng. <i>scrubbing brush</i> ; Hd. <i>Scheuerbesen, Schrubber</i>]	schrobborstel
snoor, 't	[Eng. <i>cable</i> ; Hd. (kabel) <i>Schnur</i>]	snoer
spënnëvaegër, de	[Eng. <i>ceiling mop</i> ; Hd. <i>Flederwisch</i>]	ragebol; raagbol
spóns, de	[Eng. <i>sponge</i> ; Hd. <i>Schwamm</i>]	spons
spónsëdeukske, 't	[Hd. <i>Schwammtuch</i>]	sponzendoeck(je)
stoeëfjas, de	[Eng. <i>dustcoat</i> ; Hd. <i>Kittel</i>]	stofjas
stofzuigër, de	[Eng. <i>vacuum cleaner</i> ; Hd. <i>Staubsauger</i>]	stofzuiger
stoumstri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>steam iron</i> ; Hd. <i>Dampfbügeleisen</i>]	stoomstrijkijzer
stri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>electric iron</i> ; Hd. <i>Bügeleisen</i>]	strijkijzer
stri-jkplank, de	[Eng. <i>ironing board</i> ; Hd. <i>Bügelbrett</i>]	strijkplank
trapleijërke, 't	[Eng. <i>step ladder</i> ; Hd. <i>Treppenleiter</i>]	trapladder
ummër, d'n	[Eng. <i>bucket</i> ; Hd. <i>Eimer</i>]	emmer
vörfbuuërstël, de	[Eng. <i>paintbrush</i> ; Hd. <i>Pinse</i>]	verfborstel; kwast
vówlbak, de	[Eng. (B.) <i>rubbush bin</i> ; Eng. <i>dustbin</i> ; Hd. <i>Abfalleimer</i> (voor binnen)]	vuilnisemmer
vówlszak, de	[Eng. <i>rubbish bag</i> ; Hd. <i>Müllsack</i>]	vuilniszak
wasmanj, de	[Eng. (Am.) <i>linen basket</i> ; Eng. (<i>dirty</i>) <i>clothes basket</i> ; Hd. <i>Waschkorb</i>]	wasmand
wiks, de	[Eng. <i>shoe polish</i> ; Hd. <i>Schuhwichse</i>]	schoensmeer
zaachte buuërstël, de	[Eng. <i>soft brush</i> ; Hd. <i>weiche Bürste</i>]	zachte borstel

zie(ë)mslap, de; zie(ë)m, de; zie(ë)mvél, 't; zie(ë)mslaer, 't	[Eng. <i>shammy, chammy, chamois (leather)</i> ; Hd. <i>Putzleder</i>]	zeem; zeemlap
---	--	---------------

24.14. slaapkamer (zie ook 'kleren')

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
bèd, 't	[Eng. <i>bed</i> ; Hd. <i>Bett</i>]	bed
bèddëbak, de	[Eng. <i>box mattress</i> ; Hd. <i>Sprungfedermatratze</i>]	springbak; springbox
bèddëgood, 't	[Eng. <i>bed clothes, bedding</i> ; Hd. <i>Bettzeug</i>]	beddengoed
bèddëlake, 't	[Eng. <i>sheet</i> ; D. (Nd.) <i>Bettlaken</i> ; Hd. <i>Bettuch</i>]	beddenlaken; bedlaken
bèddëzeikër(d), de	[Eng. <i>bed-wetter</i> ; Hd. <i>Bettnässer</i>]	bedplasser
bèdkówts, de	[Vnnl. <i>bedkouts</i> ; Eng. <i>alcove</i> ; Hd. <i>Koje, Alkoven</i>]	alkoof; bed
bèdsprei, de	[Eng. <i>bedspread</i> ; Hd. <i>Bettdecke, Tagesdecke</i>]	sprei; beddensprei
bèdverwërmer, de	[Eng. <i>bed-warmer</i> ; Hd. <i>Bettwärmer</i>]	beddenwarmer
boe(ë)vëlake, 't	[Eng. <i>top sheet</i> ; Hd. <i>Überlaken</i>]	bovenlaken
brazzëlèt, de	[Fr. <i>bracelet</i> ; Eng. <i>bracelet</i> ; Hd. <i>Armband</i>]	armband
brosj, de	[Eng. <i>brooch</i> ; Hd. <i>Brosche</i>]	broche
dèkbèduuvèrtrèk, d'n	[Eng. <i>quilt cover, duvet cover</i> ; Hd. <i>Bettbezug</i>]	dekbedovertrek
dieëke, de	[Eng. <i>blanket</i> ; Hd. <i>Bettdecke</i>]	(bedden)deken
döbbël bèd, 't	[Eng. <i>double bed</i> ; Hd. <i>Doppelbett</i>]	tweepersoonsbed; dubbelbed
dónsdiëke, de	[Eng. <i>down quilt, eiderdown</i> ; Hd. <i>Daunendecke</i>]	donsdeken
gardëroob, de	[Eng. <i>wardrobe</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	garderobe (kledingstukken)
heemëlbèd, 't	[Eng. <i>four-poster bed</i> ; Hd. <i>Himmelbett</i>]	hemelbed
huidpölf, d'n	[Eng. <i>bolster</i> ; Hd. <i>Keilkissen</i>]	peluw; langwerpig kussen

kakkëndoor, de	[Fr. <i>caquetoire</i> ; Eng. <i>chamber commode</i> ; <i>potty chair</i> ; Hd. <i>Toilettenstuhl</i>]	nachtstoel; kamerstoel
kapstok, de	[Eng. <i>clothes hook</i> ; Hd. <i>Kleiderhaken</i>]	klerenhaak; kleerhaak
karpèt, 't en de	[Fr. <i>carpette</i> ; Eng. (klein) <i>rug</i> ; Hd. <i>Teppich</i> , (klein) <i>Brücke</i>]	(vloer)kleedje
kleijër, de	[Eng. <i>clothes</i> ; Hd. <i>Kleider</i>]	kleren
kleijërkas, de	[Eng. <i>wardrobe</i> ; D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>Kleiderkasten</i> ; Hd. <i>Kleiderschrank</i>]	kleerkast
koe(ë)j, de	[Hd. (informeel) <i>Koje</i> (bed, nest)]	vulg. voor 'bed'
kommood, de	[Lat. <i>commodus</i> (doelmatig, geschikt); Fr. <i>commode</i> ; Eng. <i>chest of drawers</i> ; Hd. <i>Kommode</i>]	commode; latafel
kopkösse, 't	[Eng. <i>pillow</i> ; Hd. <i>Kopfkissen</i>]	hoofdkussen
köske, 't	[Eng. (<i>small</i>) <i>cushion</i> ; Hd. <i>das kleine Kissen</i>]	klein kussen
kösteek, de	[Eng. <i>pillow-case</i> ; Hd. <i>Kissenbezug</i>]	kussensloop
kówts, de	[van Vnnl. <i>bedkouts</i> ; Eng. <i>box-bed</i> ; Hd. (inform.) <i>Koje</i>]	bed(stede)
laaj, de	[Eng. <i>drawer</i> ; Hd. <i>Schubladen</i>]	lade
lake, 't	[Eng. <i>sheet</i> ; Hd. <i>Bettuch</i>]	laken; beddenlaken
lampèt(kómp), de	[Eng. <i>wash basin</i> ; Hd. <i>Wasserschüssel</i>]	waskom; waskan; lampetkom
lampètkan, de	[Eng. <i>water jug</i> ; Hd. <i>Wasserkanne</i>]	lampetkan
lieëslémpke, 't	[Eng. <i>reading-lamp</i> ; Hd. <i>Leselampe</i> , <i>Leseleuchte</i>]	leeslampje
li-jne, 't	[Eng. <i>linen</i> ; Hd. <i>Leinenzeug</i>]	linnengoed
li-jvënd, 't	[Eng. <i>linen</i> ; Hd. <i>Leinenzeug</i>]	linnengoed
mansjèttéknoep, de	[Eng. <i>cuff link</i> , <i>sleeve link</i> ; Hd. <i>Manschettenknopf</i>]	manchetknoop
mëtras, de	[Eng. <i>mattress</i> ; Hd. <i>Matratze</i>]	matras
nachkéske, 't	[Eng. <i>night table</i> ; D. (Zdl., Oostr.) <i>Nachtkästchen</i> ; Hd. <i>Nachtschränkchen</i>]	nachtkastje
nachkraem, de	[Eng. <i>night cream</i> ; Hd. <i>Nachtcreme</i>]	nachtcrème
nachlémpke, 't	[Eng. <i>nightlight</i> ; Hd. <i>Nachtlampe</i>]	nachtlampje
(nach)pón, de	[Eng. <i>nightdress</i> , <i>nightgown</i> ; Hd. <i>Nachthemd</i>]	nachtpon
nachrös, de	[Eng. <i>night's rest</i> ; Hd. <i>Nachtruhe</i> , <i>Nachtschlaf</i>]	nachtrust

nachummër, de	[Eng. <i>chamber-pot</i> ; Hd. <i>Nachtopf</i>]	nachtspiegel; kamerpot, nachtpot
oe(ë)rbél, de	[Eng. (<i>dangle</i>) <i>earring</i> ; Hd. (groot) <i>Ohrgehänge, Ohrring</i>]	oorhanger; oorbel
óngërlake, 't	[Eng. <i>bottom sheet</i> ; Hd. <i>Bettlaken</i>]	onderlaken
paljee, de	[Fr. <i>palier</i> ; Eng. <i>landing</i> ; Hd. <i>Flur, Treppenabsatz</i>]	overloop; trapportaal
pan, de	[Eng. <i>bed pan</i> ; Hd. <i>Bettpfanne</i>]	beddenpan; ondersteek
piezjëma, de	[Eng. <i>pyjamas</i> ; D. (Oostr., Zwi.) <i>Pyjama</i> ; Hd. <i>Schlafanzug</i>]	pyjama
rësaorbak, de	[Fr. <i>bac à ressorts</i> ; Eng. <i>box mattress</i> ; Hd. <i>Sprungfedermatratze</i>]	springveren matras; springmatras met houten rand
sjakëlérmband, de	[Eng. <i>chain bracelet</i> ; Hd. <i>Kettenarmband</i>]	schakelarmband
sjild(ë)ri-j, de	[Eng. <i>painting</i> ; Hd. <i>Gemälde</i>]	schilderij
sjówmrubbëre mëtras, de	[Eng. <i>foam rubber mattress</i> ; Hd. <i>Schaumgummimatratze</i>]	schuimrubberen matras
slaopkamer, de	[Eng. <i>bedroom</i> ; Hd. <i>Schlafzimmer</i>]	slaapkamer
släöpke, 't	[Eng. <i>nap, snooze</i> ; Hd. <i>Schläfchen</i>]	slaapje
slaopleedsje, 't	[Eng. <i>lullaby, cradlesong</i> ; Hd. <i>Schlaflied</i>]	slaapliedje
slaopmöts, de	[Eng. <i>nightcap</i> ; Hd. <i>Schlafmütze</i>]	slaapmuts
slaopmötske, 't	[Eng. <i>nightcap</i> ; Hd. <i>Schlaftrunk, Schlaftrank</i>]	slaapmutsje; slaapdrankje
slaoppil, de	[Eng. <i>sleeping-pill</i> ; Hd. <i>Schlafpille, Schlaftablette</i>]	slaappil
slaopwandëlaer, de	[Eng. <i>sleepwalker</i> ; Hd. <i>Schlafwandler</i>]	slaopwandelaar
slaopwandële (ww.)	[Eng. <i>to walk in one's sleep</i> ; Hd. <i>schlafwandeln</i>]	slaopwandelen
slaopzak, de	[Eng. <i>sleeping bag</i> ; Hd. <i>Schlafsack</i>]	slaapzak
sóndigse kleijër, de	[Eng. <i>Sunday clothes</i> ; Hd. <i>Sonntagskleidung</i>]	zondagse kleren
spegëlkas, de	[Eng. <i>mirror-fronted wardrobe</i> ; Hd. <i>Spiegelschrank</i>]	spiegelkast
struu(ë)zak, de	[Eng. <i>pallet, palliasse</i> ; Hd. <i>Strohsack</i>]	strozak
tabboerèt, de	[D. (Zwi.) <i>Taburett</i> ; Hd. <i>Schemel</i>]	taboeret
tappieplin, d'n	[Fr. <i>tapis-plain</i> ; Eng. <i>floor-covering</i> (<i>carpet</i>); Hd. <i>Teppichboden</i>]	kamerbreed vloerkleed
tappi-jt, 't	[Eng. <i>carpet</i> ; Hd. <i>Teppich</i>]	tapijt; vloerkleed

wèkkër, de	[Eng. <i>alarmclock</i> ; Hd. <i>Wecker, Weckuhr</i>]	wekker
wèkkèrradie(j)oo, de	[Eng. <i>radio alarm (clock)</i> ; Hd. <i>Radiowecker</i>]	wekkerradio; radiowekker
wirkkleijër, de	[Eng. <i>workclothes, working clothes</i> ; Hd. <i>Arbeitskleidung</i>]	plunje; werkkleding
zjèwie(ë)l, 't	[Eng. <i>jewel</i> ; Hd. <i>Juwel</i>]	juweel

Uitdrukkingen

bed	In de zaoch(t)ste bèdde zitte de rapste vлуу(ë). De grootste vleiers zullen je het vlugste schade toebrengen.
bèd	De mós tiech ówtdoon vuuërdés-te nao bèd geis. Wees niet te vlug met schenkingen aan je erfgenamen.
bèd	Hae is van bèd op struu(ë) gëkómme. Hij is er in materieel opzicht sterk op achteruitgegaan.
bèddëzeikër(d)	Hae haef e gëzich wi-j 'ne bèddëzeikër(d). Hij heeft een ongezonde en bleke gelaatskleur.
jas	Eemës de jas ówtkloppe. Iemand een pak slaag geven.
jas	Wi-j de wënd(sj) wejt, wejt ouch ze jéske. Hij doet wat hem goed uitkomt.
jas	Z'ne jas drejje. Een tegengesteld standpunt innemen; voor een andere partij kiezen.
jas	Z'ne jas is vanvöör langër gëwoeërën es vanachtër. Hij loopt voorovergebogen.
kas	De mós neet zoe(ë) d'ne kas opvrieëte. Je moet je niet zo ergeren.
kleid	Sint-Berb (4 december) geit in e wit kleid nao 't bal. Begin december mag je de eerste sneeuw verwachten.
kleijërkas	Hae is 'nën échte kleijërkas. Hij is breedgeschouderd en struis gebouwd.
li-jne	Vrouwluj en li-jne mós-te neet bi-j de lamp koupe. Bij het kiezen van een partner en bij aankopen moet je wachten tot je zeker bent van je stuk.
wèkkër	Hae haef dao z'ne wèkkër laote stoeën. Hij heeft daar een buitenechtelijk kind.

24.15. vensters en voorhang(sel)

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
blaffëtuu(ë)r, de	[Lat. <i>blaffardus</i> (van bleke kleur); Fr. (Waals) <i>plafure</i> ; Eng. <i>blind, window shutter</i> ; Hd. <i>Laden</i>]	blind; vensterluik
blènj vinstër, de	[Eng. <i>blank window</i> ; Hd. <i>die Blènde, das blinde Fenster</i>]	blind raam
blènj, de	[Mnl. <i>blinden</i> (blind maken); Eng. <i>blind, window shutter</i> ; Hd. <i>Laden</i>]	blind; vensterluik
boeëvëleech, 't	[Eng. <i>top light, overhead light</i> ; Hd. <i>Oberlicht</i>]	bovenlicht
daakvinstër, de	[Eng. <i>dormer window</i> ; Hd. <i>Dachgaube, Dachgaupe</i>]	dakvenster
döbbël glaas, 't	[Eng. <i>double glazing</i> ; Hd. <i>Doppelverglasung</i>]	dubbele beglazing
gëkleurd glaas, 't	[Eng. <i>coloured glass, stained glass</i> ; Hd. <i>das gefärbte Glas, das bunte Glas</i>]	gekleurd glas
geslieëpe glaas, 't	[Eng. <i>cut glass</i> ; Hd. <i>das geschliffene Glas</i>]	geslepen glas
gëwaopënd glaas, 't	[Eng. <i>armoured glass, wire glass</i> ; Hd. <i>Drahtglas</i>]	gewapend glas
glaas in loe(ë)d, 't	[Eng. <i>leaded window</i> ; Hd. <i>Bleiverglasung</i>]	glas in lood
glaasbruuëk, de; këpotte rówt, de	[Eng. <i>broken pane</i> ; Hd. <i>Glasbruch</i>]	glasbreuk; gebroken glas
glaasfoolie, de	[Hd. <i>Glasfolie</i>]	glasfolie
glaashamër, de	[Hd. <i>Glashammer</i>]	glashamer
glaasmieëkër, de	[Eng. <i>glazier</i> ; Hd. <i>Glaser</i>]	glazenmaker
glaassjie(ë)r, de	[Eng. <i>glass cutter</i> ; Hd. <i>Glasschere</i>]	glasschaar
glaassni-ÿjër, de	[Eng. <i>glass cutter</i> ; Hd. <i>Glasschneider</i>]	glassnijder
glaassplintër, de	[Eng. <i>fragment of glass, piece of broken glass</i> ; Hd. <i>Glassplitter</i>]	glassplinter; glasscherf
glazëneer, de	[Eng. <i>stained-glass artist</i> ; Hd. <i>Glasmaler</i>]	glazenier; glasschilder
glazëwassër, de	[Eng. <i>window-cleaner</i> ; Hd. <i>Fensterputzer</i>]	glazenwasser

hóws mèt vääol glaas, 't	[Hd. <i>Glaskasten</i>]	gebouw met veel glas
kéldervinstër, de	[Eng. <i>cellar window, basement window</i> ; Hd. <i>Kellerfenster</i>]	kelderraam
klapvinstër, de	[Eng. <i>casement window</i> ; Hd. <i>Flügel Fenster</i>]	openslaand raam; vleugelraam
koeëgël-vri-j glaas, 't	[Eng. <i>bulletproof glass</i> ; Hd. <i>das kugelsichere Glas</i>]	kogelvrij glas
lattej, de; lëtej, de	[me. Lat. <i>lintellum</i> ; Fr. <i>linteau</i> ; Eng. <i>window-sill</i> ; Hd. <i>Fensterbank</i>]	vensterbank; onderdorpel
mat glaas, 't	[Eng. <i>mat window-glass</i> ; Hd. <i>Mattglas</i>]	mat vensterglas
mèlkglaas, 't	[Eng. <i>milk glass, milchglass</i> ; Hd. <i>Milchglas</i>]	melkglas; melkwit glas
nów glaas zètte (ww.)	[Eng. <i>to replace a window-pane</i> ; Hd. <i>die Fenster neu verglasen</i>]	de ramen van nieuw glas voorzien
ónbrieëkbaar glaas, 't	[Eng. <i>unbreakable glass</i> ; Hd. <i>das unzerbrechliche Glas, das splitterfreie Glas</i>]	onbreekbaar glas; splintervrij glas
raam, de	[Eng. <i>frame, (deur) doorframe</i> ; Hd. <i>Rahmen</i>]	raam (lijstwerk)
rollujk, de	[Eng. <i>roll-down shutter</i> ; Hd. <i>Rollladen</i>]	rolluik
rón vinstër, de	[Eng. <i>round window, circular window</i> ; Hd. <i>Rundfenster</i>]	rond venster; rond raam
roukglaas, 't	[Eng. <i>smoked glass</i> ; Hd. <i>Rauchglas</i>]	rookglas
rówt, de; rujtsje, 't	[Eng. <i>window</i> ; Hd. <i>Glasscheibe</i> (glazen plaat), <i>die Fenster</i> (venster, raam)]	venster; raam; glazen plaat
rówte wasse, de (ww.)	[Eng. <i>to wash (to clean) windows</i> ; Hd. <i>die Fenster putzen</i>]	de ramen wassen
sjujfraam, 't	[Eng. (heen en weer) <i>sliding window</i> ; Hd. <i>Schiebefenster</i>]	schuifraam
stokvörf, de	[Eng. <i>putty</i> ; Hd. <i>Glaserkitt, Fensterkitt</i>]	stopverf (voor het aanstoppen van glasruiten)
térmoopaaan, d'n	[Eng. <i>double-glazing</i> ; Hd. <i>Thermopane</i>]	thermopane
vèrlöchtingsruuëstër, de	[Eng. (in muur) <i>register</i> ; Hd. <i>Fensterlüftung, Lüftungsgitter,</i> <i>Fenstergitter</i>]	verluchtingsrooster

vinstër aan de straot, de	[Hd. <i>Fenster zur Straße (hin)</i>]	venster dat op de straat uitziet
vinstër mèt tralies, de	[Eng. <i>barred window, grilled window</i> ; Hd. <i>Gitterfenster</i>]	getralied venster; tralievenster
vinstër op 't zujje, de	[Hd. <i>Südfenster</i>]	raam op het zuiden (aan de zuidkant)
vinstër tot oppe grónd, de	[Hd. <i>das französische Fenster</i>]	venster tot op de grond
vinstër, de	[Lat. <i>fenestra</i> ; Mnl. <i>venstere</i> ; Eng. <i>window</i> ; Hd. <i>Fenster</i>]	raam met glasruit; glasruit alleen, raam zonder glasruit
vinstërglaas, 't	[Eng. <i>window glass</i> ; Hd. <i>Fensterscheibe, Fensterglas</i>]	glas van een venster; vensterglas
vleegëraam, 't	[Eng. <i>screen</i> ; Hd. <i>Fliegenfenster</i>]	vensterhor
vollè, de	[Fr. <i>volet mécanique</i> (luik, rolluik); Eng. <i>roll-down shutter</i> ; Hd. <i>Laden, Rollladen</i>]	luik; rolluik; vensterluik

Uitdrukking

glaas	Hae kan gei laeg en gei vol glaas zeen. Hij is een drankliefhebber.
stokvörf	Dae haef stokvörf in ze gëzich. Hij heeft een pokerface. Hij kijkt altijd stuurs.
vinstër	De zón sji-jnt ouch doe(ë)r klein vinstërkës. Ook arme mensen hebben wel eens geluk.
vinstër	't Is mer e rujtsjën ówt e vinstërke. Zijn dood is geen (al te) groot verlies.

24.16. verwarming

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafslówtër, d'n	[Eng. (m.b.t. gas, water, etc.) <i>shut-off, cut-off, turn-off</i> ; Hd. <i>Absperrventil, Abschluss</i>]	afsluiter
assëlaaj, de	[Eng. <i>ashpan</i> ; Hd. <i>Aschenkasten</i>]	aslade
awddènk, 't	[Eng. <i>glowing embers, cinder</i> ; Hd. <i>Zinder</i>]	sintel

baerëklaw, de	de pootjes doen denken aan de klauwen van een beer; [Eng. <i>smother, thick smoke</i> ; Hd. <i>Bärenklau</i> (berenklauw)]	berenklauw (gew.); soort kachelkje
bëdeeningspannie(ë)l, 't	[Eng. <i>operating panel</i> ; Hd. <i>Schaltbrett</i>]	bedieningspaneel
blaok, de	[D. (reg., vakt.) <i>Schmauch</i> ; Hd. <i>Qualm, der Rauch</i>]	rook; walm
boilër, de	[Eng. <i>water heater, boiler</i> ; Hd. <i>Boiler</i>]	boiler
brannër, de	[Eng. <i>oil-burner</i> ; Hd. <i>Ölbrenner</i>]	oliebrander
brikkèt, de	[Eng. <i>briquette</i> ; Hd. <i>Brikett</i>]	briket
dëksël, d'n	[Eng. <i>lid, cap</i> ; Hd. <i>Deckel</i>]	deksel
dujvëlke, 't	brandde als een hel en dus op een duivelse manier	klein potkachelkje; duiveltje (gew.)
eijërbrikkèt, de	[Eng. <i>ovoids</i> ; Hd. <i>Eierbrikett</i>]	eierkolen; eierbriket
eijërkoeële, de	[Eng. <i>ovoids</i> ; Hd. <i>Eierkohlen</i>]	eierkolen
eikës, de	[Eng. <i>ovoids</i> ; Hd. <i>Eierkohlen</i> (mv.)]	eierkolen
ékspanzievaat, 't	[Eng. <i>expansion tank</i> ; Hd. <i>Ausdehnungsgefäß</i>]	expansievat
ëllëntriks veurke, 't	[Eng. <i>electric fire</i> ; Hd. <i>der elektrische Ofen</i>]	elektrische kachel
gaasmaetër, de	[Eng. <i>gasmeter</i> , Hd. <i>Gaszähler</i>]	gasmeter
geizër, de	[Eng. (Am.) <i>water heater</i> ; Eng. (B.) <i>geyser</i> ; Hd. <i>Durchlauferhitzer</i>]	waterverwarmings- toestel
houtscoe(ë)l, d'n	[Eng. <i>charcoal</i> ; Hd. <i>Holzkohle</i>]	houtschool
houtstaof, de	[Eng. <i>wood-burning stove</i> ; Hd. <i>Holzofen</i>]	houtkachel
houtstapël, d'n	[Eng. <i>woodpile, stack of wood</i> ; Hd. <i>Holzstapel</i>]	houtstapel
houtvuorraod, d'n	[Eng. <i>woodstock</i> ; Hd. <i>Holzvorrat</i>]	houtvoorraad
iezollasie, de	[Eng. (m.b.t. kou) <i>insulation</i> ; Hd. <i>Isoliermaterial</i>]	isolatie
kaol, de; koeële, de; kääölke, 't	[Eng. (<i>pit</i>) <i>coal</i> ; Hd. <i>Kohle</i>]	steenkool
kie(ë)tël (van de sjoffaasj), de	[Eng. <i>central heating boiler</i> ; Hd. <i>Heizungskessel</i>]	centrale verwarmingsketel
ki-jkglaas, 't	[Eng. <i>sight-glass</i> ; Hd. <i>Sichtfenster</i>]	kijkglas
klep van de vërlöchtig, de	[Eng. <i>ventilation valve</i> ; Hd. <i>Lüftungsclappe</i>]	ventilatieklep

koeële stoeëke (ww.)	[Eng. <i>to burn coal</i> ; Hd. <i>mit Kohlen heizen</i>]	met kolen verwarmen
koeëläbak, de	[Eng. <i>coal scuttle</i> ; Hd. <i>Kohlenkasten</i>]	kolenbak
koeëlägrujs, 't en de	[Eng. <i>coal dust, slack</i> ; Hd. <i>Kohlengrus</i>]	kolengruis
koeëläkélder, de	[Eng. <i>coal bunker</i> ; Hd. <i>Kohlenkeller</i>]	kolenbergplaats
koeëlämarsjang, de	[Eng. <i>coal merchant</i> ; Hd. <i>Kohlenhändler</i>]	kolenhandelaar
koeëländamp, de	[Eng. <i>carbon monoxide</i> ; Hd. <i>Kohlenmonoxid</i>]	kolendamp
koeëlänummër, de	[Eng. <i>coal-box, coal scuttle</i> ; Hd. <i>Kohleneimer</i>]	kolenemmer; kolenkit
koeëläsjöp, de	[Eng. <i>coal-shovel</i> ; Hd. <i>Kohlenschaufel, Kohlenschippe</i>]	kolenschop
koeëlästaof, de	[Eng. <i>coal(-fired) stove</i> ; Hd. <i>Kohlenofen</i>]	kolenkachel
koeëlästoeëf, de	[Eng. <i>coal dust</i> ; Hd. <i>Kohlenstaub</i>]	steenkoolstof
koeëläzak, de	[Eng. <i>coal-sack</i> ; Hd. <i>Kohlensack</i>]	kolenzak
kuuëteri-jzër, 't	[Eng. <i>poker</i> ; Hd. <i>Schüreisen</i> , <i>Feuerhaken</i>]	pook
kwizzënjaer, de	[Fr. <i>cuisinière</i> ; Eng. <i>stove</i> ; Hd. <i>Küchenherd</i>]	keukenfornuis
Luuëvëse staof, de	[Eng. <i>range</i> ; D. (B.) <i>der Löwener Ofen</i> , <i>Plattebuisherd</i>]	plattebuiskachel
magër koeële, de	[Eng. <i>soft coal, anthracite</i> ; Hd. <i>Magerkohle</i>]	magere kolen
man van de mazzoet, de	[Eng. <i>oilman</i> ; Hd. <i>Ölhändler</i>]	olieboer; olieman
man van de sjoffaasj; sjoffaasjman, de	[Eng. <i>heating installer, heating engineer</i> ; Hd. <i>Heizungsmonteur</i>]	verwarmings- installateur
mazzoet, de	[Eng. <i>fuel oil, oil fuel</i> ; (lichte olie) <i>heating oil</i> , Hd. <i>Heizöl</i>]	stookolie
oeëliestaof, de	[Eng. <i>oil stove, oil heater</i> ; Hd. <i>Ölofen</i>]	oliekachel
oeëliestoeëk, d'n	[Eng. <i>central heating</i> ; Hd. <i>Ölheizung</i>]	oliestook
oeëlietón, de	[Eng. <i>oil (storage) tank</i> ; Hd. <i>Öltank</i>]	olietank; oliereservoir
óntlöchte (ww.)	[Eng. (m.b.t. radiatoren) <i>to bleed the radiators</i> ; Hd. <i>entlüften</i>]	ontluchten
pëtroolveurke, 't	[Eng. <i>paraffin stove, oil heater</i> ; Hd. <i>Petroleumofen</i>]	petroleumkachel
raddie(j)ëtäör, de	[Eng. <i>radiator</i> ; Hd. <i>Radiator</i>]	radiator

raochëli-jzër, 't	[Eng. <i>poker</i> ; Hd. <i>Schüreisen, Feuerhaken</i>]	pook
rootfiltër, de	[Hd. <i>Rußfilter</i>]	roetfilter
s(j)lam, de	[Eng. <i>slack</i> ; Hd. <i>Schlamm, Kohlenschlamm</i>]	kolenslik
sjoffaasj, de	[Eng. <i>central heating</i> ; Hd. <i>Zentralheizung</i>]	centrale verwarming
sjoffaasjkieëtël, de	[Eng. <i>central heating boiler</i> ; Hd. <i>Heizkessel</i>]	verwarmingsketel
sjouw, de	[Eng. <i>chimney</i> ; Hd. <i>Schornstein</i>]	schoorsteen
staof, de	[Eng. <i>stove</i> ; Hd. <i>Ofen, Heizofen</i>]	kachel
staofi-jzër, 't	[Eng. <i>poker</i> ; Hd. <i>Schüreisen, Feuerhaken</i>]	(bij kachel) pook
stäöfke, 't	[Eng. <i>small heater</i> ; D. (Nd.) <i>Stövchen</i> (voetverwarmer)]	kacheltje
staofpi-jp, de	[Eng. <i>stovepipe</i> ; Hd. <i>Ofenrohr</i>]	kachelpijp
stoeëke (ww.)	[Eng. <i>to warm, to heat</i> ; Hd. <i>heizen</i>]	stoken; verwarmen
stoeëke mèt (op) oeëlie, 't	[Eng. <i>central heating</i> ; Hd. <i>Ölheizung</i>]	oliestook
stoeëkinstallasie, de	[Eng. <i>burner, furnace</i> ; Hd. <i>Heizungsanlage</i>]	stookinrichting
stoeëkköste, de	[Eng. <i>heating costs</i> ; Hd. <i>Heizkosten</i>]	stookkosten; verwarmingskosten
térmemaetër, d'n	[Eng. <i>thermometer</i> ; Hd. <i>Thermometer</i>]	thermometer
térmostaat, d'n	[Eng. <i>room thermostat</i> ; Hd. <i>Thermostat</i>]	kamerthermostaat; thermostaat
véntielasie, de	[Eng. <i>ventilation</i> ; Hd. <i>Ventilation</i>]	ventilatie; luchtverversing
véntielattäör, de	[Eng. <i>fan, (aanjager) blower</i> ; Hd. <i>Ventilator</i>]	ventilator
vërlöchting, de	[Eng. <i>ventilation</i> ; D. (B.) <i>Lüftung</i>]	verluchting (gew.); luchtverversing; ventilatie
verwërming, de	[Eng. <i>heating</i> ; Hd. <i>Heizung</i>]	verwarming (van een gebouw)
vëtte koeële, de	[Eng. <i>bituminous coal</i> ; Hd. <i>Fettkohl</i>]	vette kolen
völoeëpëning, de	[Eng. <i>mouth</i> ; Hd. <i>Einfüllöffnung</i>]	vulopening
vunkëlhout, 't	[Eng. <i>kinding-wood</i> ; Hd. <i>Anmachholz</i>]	aanmaakhout
zónnë-innërzjie, de	[Eng. <i>solar energy</i> ; Hd. <i>Sonnenenergie</i>]	zonne-energie
zónnëpannieël, 't	[Eng. <i>solar panel</i> ; Hd. <i>Solarzellenplatte</i>]	zonnepaneel

zunsjël, de	[Mnl. <i>zintel</i> ; Eng. <i>cinder</i> , Hd. <i>Zinder</i>]	(m.b.t. aaneengekoekte assen) sintel; sinder
--------------------	---	--

Uitdrukkingen

dujvël	‘De däög in ’t midde’, zag d’n dujvël en hae kroeëp tösse twie(ë) bëgi-jne. Mensen weten zich soms mooier voor te doen dan ze zijn.
dujvël	’t Is of wènt d’n dujvël d’rmèt gëmeujd is. De ene tegenvaller volgt op de andere.
dujvël	D’n dujvël sjit alti-jd op de groeëtstën houp. Rijke mensen worden steeds rijker.
dujvël	D’n eine mins is d’n angëre z’nën dujvël. Mensen zijn vaak niet aardig voor mekaar.
dujvël	Hae haef d’n dujvël in ’t li-jf. Hij is een dwarshoofd. Hij is een koppig mens.
dujvël	Hae is d’n dujvël óngër de reek ówtgëkroeëpe. Hij is bijzonder geslepen.
dujvël	Hae zit op z’n sénte wi-j d’n dujvël op ’n zie(ë)l. Hij is ontzettend gierig.
rouk	Dao geit niks bówtën es de rouk ówt de sjouw. Ze zijn erg zuinig.
sjouw	Van niks bli-jf de sjouw neet rouke. Van nietsdoen kun je geen menswaardig leven leiden.
staof	Te vääol veur in de staof duit ze branne. Te veel schaadst altijd. (Brandt een kachel te hevig, dan kan het roet ontbranden)

24.17. vloeren, plafonds en trappen

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafdëklat, de; dëklat, de	[Eng. <i>covering strip</i> ; Hd. <i>Deckleiste</i>]	deklat (bedekkende lat)
ballëstraat, de	[Eng. <i>balustrade, railing</i> ; Hd. <i>Balustrade</i>]	balustrade
bëlatëm, de	[Caraïbisch <i>balata</i> ; Eng. <i>balata</i> ; Hd. <i>Balatum</i>]	balatum
bëteegële (ww.)	[Eng. <i>to tile</i> ; Hd. <i>kacheln</i>]	met tegels bekleden; betegelen

bëtóngkónstruksie, de	[Eng. <i>concrete construction</i> ; Hd. <i>Betonbau</i>]	betonconstructie; betonbouw
bównmësjj-jn, 't	[Eng. <i>floor polisher</i> ; Hd. <i>Bohnermaschine</i>]	parketwrijver
Délfen teegël, d'n	[Eng. <i>Delft blue and white tile</i> ; Hd. <i>die Delfter Kachel</i>]	Delftse tegel
eegalliezeere (ww.)	[Eng. <i>to level, to surface</i> ; Hd. <i>ebnen, egalisieren, (vakt.) planieren</i>]	egaliseren
gëglazzuurdën teegël, de	[Eng. <i>enamelled tile</i> ; Hd. <i>Kachel</i>]	geglazuurde tegel
gipse plëfóng, de	[Eng. <i>plastered ceiling</i> ; Hd. <i>Gipsdecke, Stuckdecke</i>]	gestukadoord plafond
gipsplaat, de	[Eng. <i>plasterboard, gypsum board</i> ; Hd. <i>Gipsplatte</i>]	gipsplaat
glazëre plëfóng, de	[Eng. <i>ceiling made of glass</i> ; Hd. <i>die gläserne Decke</i>]	glazen plafond
glazërën teegël, de	[Eng. <i>glass tile</i> ; Hd. <i>Glaskachel</i>]	glazen tegel
groe(ë)te marmëre stein (mv.), de	[Eng. <i>marble slabs</i> ; Hd. <i>Marmorplatten (mv.)</i>]	grote(re) marmere stenen
groe(ë)te plëvujs, de	[Hd. <i>Steinplatte</i>]	plavuis (grof en groot)
haok in de plëfóng, d'n; plëfónghaok, de	[Eng. <i>ceiling hook</i> ; Hd. <i>Deckenhaken</i>]	plafondhaak
hoe(ë)ge plëfóng, d'n; hoe(ë)ggëstoeëke plëfóng, d'n	[Eng. <i>high ceiling</i> ; Hd. <i>die hohe Decke</i>]	hoog plafond
houtëre plëfóng, d'n	[Eng. <i>wooden ceiling</i> ; Hd. <i>Holzdecke</i>]	houten plafond
houtëre vloë(ë)r, d'n	[Eng. <i>wooden floor</i> ; Hd. <i>Holzboden</i>]	houten vloer
kéldertrap, de	[Eng. <i>cellar stairs</i> ; Hd. <i>Kellertreppe</i>]	keldertrap
körkëvloë(ë)r, de; vloë(ë)r van körk, de	[Eng. <i>cork floor</i> ; Hd. <i>Korkboden</i>]	kurken vloer
lamp in de plëfóng, de	[Eng. <i>ceiling lamp</i> ; Hd. <i>Deckenlampe, Deckenleuchte (plafonnière)</i>]	plafondlicht; plafondlamp
lamp tieëge de plëfóng, de	[Eng. <i>hanging lamp</i> ; Hd. <i>Hängelampe (hanglamp), Deckenlampe (plafonnière)</i>]	plafondlamp; hanglamp
leech aandoon, 't (ww.)	[Eng. <i>to switch the light(s) on</i> ; Hd. <i>das Licht einschalten</i>]	de verlichting (het licht) aandoen
liënoonie(j)um vloë(ë)rbëdëkking, de	[Eng. <i>linoleumed floor</i> ; Hd. <i>Linoleumbelag</i>]	linoleum vloerbedekking

lustër, de	[Eng. <i>chandelier</i> ; Hd. <i>Leuchter, Kronleuchter</i>]	luchter; lichtkroon
marmëre stein (mv.), de	[Eng. <i>marble tiles</i> ; Hd. <i>Marmorfliesen (mv.)</i>]	marmëren tegels; marmertegels
marmëre vloë(ë)r, de	[Eng. <i>marble floor</i> ; Hd. <i>Marmorfußboden</i>]	marmëren vloer
métselwérk, 't	[Eng. <i>brickwork, masonry</i> ; Hd. <i>Mauerwerk</i>]	metselwerk
nagël in de plëfóng, de	[Eng. <i>ceiling nail</i> ; Hd. <i>Rohnagel</i>]	plafondnagel
óngërvloë(ë)r, d'n	[Eng. <i>subfloor</i> ; Hd. <i>Unterboden</i>]	ondervloer
parkèt, de	[Eng. <i>parquet (floor)</i> ; Hd. <i>Parkett</i>]	parketvloer
plankëvloë(ë)r, de	[Eng. <i>wooden floor</i> ; Hd. <i>Bretterboden, Dielenboden</i>]	plankëvloer; planking
plëfóng, de	[Eng. <i>ceiling</i> ; D. (Oostr.) <i>Plafond</i> ; Hd. <i>Decke</i>]	plafond
plëfónglat, de	[Eng. <i>ceiling lath</i> ; Hd. <i>Deckenlatt</i>]	plafondlat
plëvujs, de	[Eng. (<i>floor</i>) <i>tile</i> , (<i>stenen</i>) <i>flag (stone)</i> ; Hd. <i>Fliese, Steinplatte</i> (grover en groter)]	plavuis
plint, de	[Eng. <i>skirting board</i> ; Hd. <i>Fußbodenleiste</i>]	plint; vloerlijst
sjaap (langs 'n moôr), 't	[Eng. <i>shelf</i> ; Hd. <i>Regal, Regalfach</i>]	schap (langs een wand)
spot (lamp), de	[Eng. <i>spot, spotlight</i> ; Hd. <i>Spot, Spotlight</i>]	spot; spotlicht
stampbëtóng, de	[Eng. <i>tamping concrete</i> ; Hd. <i>Stampfbeton</i>]	stampbeton
steine vloë(ë)r, de	[Eng. <i>tile floor, paving</i> ; Hd. <i>Steinfußboden</i>]	stenen vloer
tappieplin, d'n	[Fr. <i>tapis-plain</i> ; Eng. <i>floor-covering (carpet)</i> ; Hd. <i>Teppichboden</i>]	vast kamerbreed vloerkleed
tappi-jt, 't	[Eng. <i>carpet</i> ; Hd. <i>Teppich</i>]	tapijt; vloerkleed
teegël, d'n	[Lat. <i>tegula</i> (dakpan) van <i>tegëre</i> (bedekken); Mnl. <i>tegele, tigele</i> ; Eng. <i>tile</i> ; Hd. <i>Fliese</i> (klein en dun), <i>Platte</i> (dikker), <i>Kachel</i> (geglazuurd)]	tegel
teegëls lègke (ww.)	[Eng. <i>to lay tiles</i> , Hd. <i>Kacheln legen</i>]	tegels leggen
teegëlvloer, d'n	[Eng. <i>tiled floor</i> , Hd. <i>Fliesenboden</i>]	tegelvloer
teegëlzèttër, d'n	[Eng. <i>tiler</i> , Hd. <i>Fliesenleger</i>]	tegelzetter
traej van d'n trap, d'n	[Eng. <i>step, stair, rung</i> ; Hd. <i>Treppenstufe</i>]	traptrede; trede van een trap

trap, d'n	[Eng. <i>stairs, staircase</i> ; Hd. <i>Treppe</i>]	trap
trapläön, de	[Eng. <i>stair handrail</i> ; Hd. <i>Treppengeländer</i>]	trapleuning
trapluipër, d'n	[Eng. <i>stair carpet</i> ; Hd. <i>Treppenläufer</i>]	traploper
trappe make (ww.)	[Eng. <i>to climb the staircase</i> ; Hd. <i>Treppen steigen</i>]	trappen klimmen
trapportaol, 't	[Eng. <i>landing, (bovenaan) stairhead</i> ; Hd. <i>Treppenabsatz</i>]	trapportaal
trapvinstër, de	[Hd. <i>Treppenfenster</i>]	trapvenster
valse plëfóng, de	[Eng. <i>false ceiling</i> ; Hd. <i>Zwischendecke, Zwischenboden</i>]	vals plafond; loze zoldering
vërleechting, de	[Eng. <i>lighting</i> ; Hd. <i>Beleuchtung</i>]	verlichting
vloe(ë)r lëgke, 'ne	[Eng. <i>to construct a floor</i> ; Hd. <i>einen Fußboden legen</i>]	een vloer leggen
vloe(ë)r, de; vluu(ë)rke, 't	[Eng. <i>floor</i> ; Hd. <i>Fußboden</i>]	vloer
vloe(ë)rbëdëkking, de	[Eng. <i>floor covering</i> ; Hd. <i>Bodenbelag</i>]	vloerbedekking
vloe(ë)rlëgker, de	[Hd. <i>Fußbodenleger</i>]	vloerenlegger
vloe(ë)rplank, de	[Hd. <i>Dielenbrett</i>]	vloerplank
vloe(ë)rverwërming, de	[Eng. <i>underfloor heating</i> ; Hd. <i>Fußbodenheizung</i>]	vloerverwarming
wënteltrap, de	[Eng. <i>spiral staircase</i> ; Hd. <i>Wendeltreppe</i>]	wenteltrap
zandlaog, de	[Eng. <i>layer of sand</i> ; Hd. <i>Sandschicht</i>]	zandlaag

Uitdrukkingen

haok	Dao is get neet in d'n haok. Er is iets niet in orde.
lamp	Dao geit tiech de lamp van ówt. Nu begrijp ik er niets meer van.
lamp	De lémpkes van Slivvënhie(ë)r zeen aan. Er staan veel sterren.
leech	Dae gunt tiech 't leech in d'n ouge neet. Hij is een na-ijverig mens.
leech	Dae luu(ë)t tiech leech ki-jke. Hij toont zich je meerdere.
leech	Dao zeen zake di-j aan 't leech kómmën es 't dónkël wuuërt. De waarheid komt uiteindelijk toch uit.

leech	Groeëte lamp, klei leech. Veel praat maar weinig verstand.
leech	Hae wirk zich 't leech ówt. Hij put zijn krachten helemaal uit.
leech	Woe(ë) vööl leech is, is ouch vööl lömmër. Het is niet allemaal goud wat blinkt.
steîn	... al geit d'n óngërste steîn boeëve. Wij zullen niets aan het toeval overlaten.
steîn	Dae zou 'ne steîn 't vel aafstruipe. Hij is gierig.
steîn	Det is miech 'ne steîn van 't hart. Nu ben ik van een grote zorg (angst) bevrijd.
steîn	Mèt Sint-Matti-js (24 februari) vilt 'nën heite steîn in m't i-js. Vanaf einde februari wordt het warmer.
trap	Hae lè(g)k 't tiech op d'n trap, dén hoofs-te diech nog neet te bókke. Zijn schraapzucht is niet gering.

24.18. werkplaats en werkhuis

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aanbeeld, 't	[Eng. <i>anvil</i> ; Hd. <i>Amboss</i>]	aambeeld; aanbeeld
aels, d'n	[Eng. <i>awl</i> , <i>bodkin</i> ; Hd. <i>Pfriem</i>]	priem; els
banksjrówf, de	[Eng. <i>bench-vice</i> ; Hd. <i>Schraubstock</i>]	bankschroef
beitël, de	[Eng. <i>chisel</i> ; Hd. <i>Meißel</i>]	beitel
beits, de	[Eng. (kleurstof) <i>stain</i> , (fixeermiddel) <i>mordant</i> ; Hd. <i>Beize</i>]	beits
bloksjaaf, de	[Eng. <i>block plane</i> ; Hd. <i>Handhobel</i> , <i>Fausthobel</i>]	blokschaaf
boeërkop, de	[Eng. <i>drill chuck</i> ; Hd. <i>Bohrkopf</i>]	boorkop
brieëki-jzër, 't	[Eng. <i>crowbar</i> ; Hd. <i>Brecheisen</i>]	breekijzer
bwat, de	[Fr. <i>boîte de jonction</i> ; Eng. <i>junction box</i> , <i>distributor</i> ; Hd. <i>Abzweigdose</i> , <i>Verteilerdose</i>]	verdeeldoos
drejbank, de	[Eng. (<i>turning</i>) <i>lathe</i> ; Hd. <i>Drehbank</i>]	draaibank
drilboeër, de	[Eng. <i>drill</i> ; Hd. <i>Drillbohrer</i> (<i>Nagelbohrer</i>)]	drilboor
èllëntrik hange, aan d'n	[Eng. <i>to get a shock</i> ; Hd. <i>sich elektrisieren</i>]	een elektrische schok krijgen

èllèntrik, d'n	[Eng. <i>electricity</i> ; Hd. <i>Elektrizität</i>]	elektriciteit
èllèntrikkër, d'n	[Eng. <i>electrician</i> ; Hd. <i>Elektriker</i>]	elektricien
fëneerplaat, de	[Eng. <i>sheet of veneer</i> ; Hd. <i>Furnierplatte</i>]	fïneerplaat
fëneerzaeg, de	[Eng. <i>coping saw, panel saw</i> ; Hd. <i>Klobsäge</i>]	fïneerzaag
fieguurzaeg, de	[Eng. <i>fretsaw, (machinaal) jigsaw</i> ; Hd. <i>Laubsäge</i>]	figuurzaag
fókswans, de	[Eng. <i>tenon saw</i> ; Hd. <i>Fuchsschwanz</i>]	rugzaag; kapzaag,
fraes, de	[Eng. <i>milling machine, briller</i> Hd. <i>Fräse</i>]	frees; freesmachine
graodëbaog, de	[Eng. <i>protractor, graduated arc</i> ; Hd. <i>Gradbogen</i>]	graadboog; gradenboog
handzaeg, de	[Eng. <i>handsaw</i> ; Hd. <i>Handsäge</i>]	handzaag
houtbëwirling, de	[Eng. <i>woodworking</i> ; Hd. <i>Holzbearbeitung</i>]	houtbewerking
houtblok, d'n	[Eng. <i>woodblock</i> ; Hd. <i>Holzblock</i>]	houtblok
houtboeër, de	[Eng. <i>hand-drill</i> ; Hd. <i>Holzbohrer</i>]	houtboor
houtëre pin, d'n	[Hd. <i>Holznaegel</i>]	houten pin; - nagel
houtëre sjop, d'n	[Hd. <i>Holzschuppen</i>]	houten schuurtje
houtëren hamër, d'n	[Eng. <i>mallet</i> ; Hd. <i>Holzhammer</i>]	houten hamer
houtli-jm, d'n	[Eng. <i>wood glue</i> ; Hd. <i>Holzleim</i>]	houtlijm
houtsjröwf, de	[Eng. <i>wood screw</i> ; Hd. <i>Holzschraube</i>]	houtschroef
houtstapël, d'n	[Eng. <i>woodpile</i> ; Hd. <i>Holzstapel</i>]	houtstapel
houtvi-jl, de	[Eng. <i>wood file</i> ; Hd. <i>Holzfeile</i>]	houtvijl
houtworm, d'n	[Eng. <i>woodworm</i> ; Hd. <i>Holzwurm</i>]	houtworm
i-jzërboeër, de	[Eng. <i>steel drill, iron drill</i> ; Hd. <i>Stahlbohrer</i>]	ijzerboor
i-jzëdraod, d'n	[Eng. <i>(iron) wire</i> ; Hd. <i>Eisendraht</i>]	ijzerdraad
i-jzëre kabël, d'n	[Eng. <i>steelcable</i> ; Hd. <i>Drahtseil</i> , <i>Stahlseil</i>]	staalkabel
i-jzëre plaat, de	[Eng. <i>steelplate</i> ; Hd. <i>Stahlplatte</i>]	stalen plaat; staalplaat
i-jzërvi-jl, de	[Eng. <i>iron file</i> ; Hd. <i>Eisenfeile</i>]	ijzervijl
i-jzërvi-jlsël, 't	[Eng. <i>iron filings</i> ; Hd. <i>Eisenfeilstaub</i>]	ijzervijlsel
i-jzërware, de	[Eng. <i>ironmongery</i> ; Hd. <i>Eisenwaren</i> (mv.)]	ijzerwaren
i-jzërzaeg, de	[Eng. <i>metal saw</i> ; Hd. <i>Eisensäge</i> , <i>Metallsäge</i>]	ijzerzaag

klaovër, de	[Eng. <i>climbing iron</i> ; Hd. <i>Steigeisen</i>]	klimijzer
klopboeër, de	[Eng. <i>hammer drill</i> ; Hd. <i>Schlagbohrer</i>]	klopboor
kómpresäör, de	[Eng. <i>compressor</i> ; Hd. <i>Kompressor</i>]	compressor
krabbër, de	[Eng. <i>scraper</i> ; Hd. <i>Kratzer</i>]	krabber; schrapper; schraper
krujssjrówvëndrejjër, de	[Eng. <i>crosshead screwdriver</i> ; Hd. <i>Kreuzschlitzschraubenzieher</i>]	kruisschroeven-draaier
krujsslouëtël, de	[Eng. <i>four-way wrench</i> ; Hd. <i>Kreuzschlüssel</i>]	kruissleutel
lasbril, de	[Eng. <i>welding goggles</i> ; Hd. <i>Schweißbrille, Schutzbrille</i>]	lasbril
maotbieëkër, de	[Eng. <i>measuring jug</i> ; Hd. <i>Messbecher</i>]	maatbeker
mattërjaol, 't	[Eng. <i>material, tools</i> ; Hd. <i>Material</i>]	materiaal; benodigdheden
mattërjaolkis, de	[Eng. <i>tool box, case</i> ; Hd. <i>Werkzeugkasten</i>]	gereedschapskist
pénsie(ë)l, 't	[Eng. <i>paintbrush</i> ; Hd. <i>Pinsel</i>]	penseel; kwast; verfkwast
piekääör, de; pikkääör, de	[Fr. <i>marteau piqueur</i> ; Eng. <i>pickhammer</i> ; Hd. <i>Pickhammer</i>]	pikhamer; delfhamer
pitstang, de	[Eng. (<i>pair of</i>) <i>pincers</i> ; D. (Keuls) <i>Petschzang</i> ; D. (Rijnl.) <i>Pitschzange</i> ; Hd. <i>Kneifzange</i>]	nijptang; knijptang
plammuur, de	[Eng. <i>filler</i> ; Hd. <i>Spachtelkitt</i>]	plamuur
plammuurméts, 't	[Eng. <i>filling-knife</i> ; Hd. <i>Spachtel</i>]	plamuurmes; plamuurspaan
platte beitel, de	[Eng. <i>chisel</i> ; Hd. <i>Flacheisen</i>]	platte beitel
plékband, de	[Eng. <i>sticky tape, adhesive tape</i> ; Hd. <i>Klebeband</i>]	plakband; kleefband; tape
polli-jssji-jf, de	[Eng. <i>polishing disc</i> ; Hd. <i>Schleifrad</i>]	polijstschijs
róndèl, de	[Fr. <i>rondelle</i> ; Eng. <i>washer plate</i> ; Hd. <i>Unterlegscheibe</i>]	moerplaatje; sluitring
sërzjant, de	[Eng. <i>cramp, cramp head</i> ; Hd. <i>Schraubzwinge</i>]	lijmklem; sergeant; lijmknecht
sirkëlzaeg, de	[Eng. <i>circular saw</i> ; Hd. <i>Kreissäge</i>]	cirkelzaag
sjaaf, de	[Eng. <i>plane</i> ; Hd. <i>Hobel</i>]	schaaf
sjaafbänk, de	[Eng. <i>carpenter's bench</i> ; Hd. <i>Hobelbank</i>]	schaafbänk
sjaafbeitël, de	[Eng. <i>plane bit</i> ; Hd. <i>Hobeisen</i>]	schaafbeitel

sjaefsel, 't	[Eng. <i>shavings</i> ; Hd. <i>Schabsel</i>]	schaafsel
sjakëlkas, de	[Eng. <i>switch box</i> ; Hd. <i>Schaltschrank</i>]	schakelkast
sjallëmoo, de	[Fr. <i>chalumeau</i> ; Eng. <i>welding torch</i> ; Hd. <i>Schweißbrenner</i>]	lasbrander; lasapparaat
sjarneer, de	[Eng. <i>hinge</i> ; Hd. <i>Scharnier</i>]	scharnier
sjave (ww.)	[Eng. <i>to plane</i> ; Hd. <i>hobeln</i>]	schaven
sjoorbuuërstël, de	[Eng. <i>scrubbing brush</i> ; Hd. <i>Scheuerbürste</i>]	schuurborstel
sjoormësjj-jn, 't	[Eng. <i>sanding machine, sander</i> ; Hd. <i>Schleifmaschine</i>]	schuurmachine (roterend)
sjoorpëpeer, 't	[Eng. <i>sandpaper</i> ; Hd. <i>Schleifpapier, Schmirgelpapier</i>]	schuurpapier
sjaag, de	[Eng. <i>trestle, sawhorse</i> ; Hd. <i>Bock</i>]	schraag
sjri-jnwirkëri-j, de	[D. (reg.) <i>Schreinerei</i> ; Hd. <i>Tischlerei</i>]	schijnwerkerij
sjrówf, de	[Eng. <i>screw</i> ; Hd. <i>Schraube</i>]	schroef
sjrówve (ww.)	[Eng. <i>to screw</i> , Hd. <i>schrauben</i>]	schroeven (ww.)
sjrówvëndrejjër, de	[Eng. <i>screwdriver</i> ; Hd. <i>Schraubenzieher, Schraubendreher</i>]	schroevendraaier
sli-jpsji-jf, de	[Eng. <i>grinding disc, polishing disc</i> ; Hd. <i>Schleifscheibe</i>]	slijpschijf
sli-jpsteîn, de	[Eng. <i>grindstone, whetstone</i> ; Hd. <i>Schleifstein</i>]	slijpsteen
sni-jbrannër, de	[Eng. <i>cutting torch</i> ; Hd. <i>Schneidbrenner</i>]	snijbrander
sokkè, de	[Fr. <i>soquet</i> ; Eng. <i>socket</i> ; Hd. <i>Fassung</i>]	fitting (m.b.t. gloeilampen)
soldeerbout, de	[Eng. <i>soldering iron</i> ; Hd. <i>Lötapparat, Lötgerät</i>]	soldeerbout
spi-jke, 't	[Eng. <i>wedge</i> , Hd. <i>der kleine Keil</i>]	wig, spie
staole buuërstël, de	[Eng. <i>wire brush</i> ; Hd. <i>Stahldrahtbürste</i>]	staalborstel
stieëkbeitël, de	[Eng. <i>paring chisel</i> ; Hd. <i>Stechbeitel</i>]	steekbeitel
stök hout, 't	[Eng. <i>piece of wood</i> ; Hd. <i>Holz</i>]	stuk hout
tappëseerbuuërstël, d'n	[Hd. <i>Kleisterbürste</i>]	behangerskwast
tappëseertaofël, de	[Eng. <i>pasting table</i> ; Hd. <i>Tapeziertisch</i>]	plaktafel; behangerstafel
tórñëvis, de	[Fr. <i>tournevis</i> ; Eng. <i>screwdriver</i> ; Hd. <i>Schraubenzieher</i>]	schroevendraaier
trëki-jzër, 't	[Eng. <i>magnet</i> ; Hd. <i>Magnet</i>]	magneet

veezëlplaat, de	[Eng. <i>hardboard, fibreboard</i> ; Hd. <i>Holzfaserplatte</i>]	houtvezelplaat
vërlëngkabël, de	[Eng. <i>extension lead</i> ; Hd. <i>Verlängerungskabel</i>]	verlengsnoer
verstékhaok, de	[Eng. <i>mitre square</i> ; Hd. <i>Gehrmaß</i>]	verstekhaak
verstékzaeg, de	[Eng. <i>mitre (box) saw</i> ; Hd. <i>Gehrungssäge</i>]	verstekzaag
vi-jl, de	[Eng. <i>file</i> ; Hd. <i>Feile</i>]	vijl
vöfbrannër, de	[Eng. <i>paint-burner</i> ; Hd. <i>Farbabbrenner</i>]	verfbrander
vöfbruuerstël, de	[Eng. <i>paintbrush</i> ; Hd. <i>Pinsel</i>]	verfborstel
vöfdoeës, de	[Eng. <i>paint box</i> ; Hd. <i>Farbkasten</i>]	verfdoos
vöfkrabbër, de	[Eng. <i>scraper</i> ; Hd. <i>Ziehklinge</i>]	verfkrabber
vöfpistool, 't	[Eng. <i>paint sprayer, spray gun</i> ; Hd. <i>Spritzpistole</i>]	verfspuit
vöfrol, de	[Eng. <i>paint roller</i> ; Hd. <i>Farbroller, Farbrolle</i>]	verfrol(ler)
watërpas, de	[Eng. <i>spirit level</i> ; Hd. <i>Wasserwaage</i>]	waterpas
winkëlhaok, de	[Eng. <i>carpenter's square</i> ; Hd. <i>Winkelmaß</i>]	winkelhaak
wirkebank mèt banksjrwóf, de	[Eng. (Am.) <i>vice bench</i> ; Eng. <i>vice</i> ; Hd. <i>die Werkbank mit Schraubstock</i>]	schroefbank
wirkebank, de	[Eng. <i>work-bench</i> ; Hd. <i>Werkbank</i>]	werkebank
zaegmael, 't	[Eng. <i>sawdust</i> ; Hd. <i>Holzmehl</i>]	(fijn) zaagmeel
zwejhaok, de	[Eng. <i>bevel (square)</i> ; Hd. <i>Schmiege</i>]	zwaaihaak

24.19. woonkamer (living) en studeervertrek

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
assëbak, d'n	[Eng. <i>ashtray</i> ; Hd. <i>Aschenbecher, Ascher</i>]	asbak
bëroo, de	[Eng. <i>writing desk</i> ; Hd. <i>Schreibtisch</i>]	bureau
bëroolaaj, de	[Eng. <i>desk drawer</i> ; Hd. <i>Schreibtischschublade</i>]	bureaula
bëroolamp, de	[Eng. <i>desk lamp</i> ; Hd. <i>Schreibtischlampe</i>]	bureaulamp
bëroostool, de	[Eng. <i>desk chair</i> ; Hd. <i>Schreibtischstuhl</i>]	bureaustoel

beuk, de	[Eng. <i>books</i> ; Hd. <i>Bücher</i>]	boeken
beukske, 't	[Eng. <i>periodical, magazine</i> ; Hd. <i>Zeitschrift</i>]	tijdschrift
boks, de	[Eng. <i>(loud-)speaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecherbox</i>]	stereobox
bookëkas, de	[Eng. <i>bookcase</i> ; Hd. <i>Bücherschrank</i>]	boekenkast
bookëplank, de	[Eng. <i>bookshelf</i> ; Hd. <i>Bücherbrett</i>]	boekenplank
deenblaad, 't; plattoo, de	[Eng. <i>dinner tray, serving tray</i> ; Hd. <i>Tablett, Serviertablett</i>]	dienblad; presenteerblad
drappëri-j, de; staor, de	[Eng. <i>heavy curtain, long curtain</i> ; Hd. <i>Übergardine</i>]	overgordijn; draperie
énsikkloppëdie, de	[Eng. <i>encyclop(a)edia</i> ; Hd. <i>Enzyklopädie</i>]	encyclopedie
fëtui, de; zieëtël, de	[Fr. <i>fauteuil</i> ; Eng. <i>armchair</i> ; D. (Oostr.) <i>Fauteuil</i> ; Hd. <i>Sessel, Armsessel</i>]	fauteuil
gërdi-jn, de	[Eng. <i>net curtain, lace curtain</i> ; Hd. <i>Gardine</i>]	(glas)gordijn
gërdi-jnëreel, de	[Eng. <i>curtain rail</i> ; Hd. <i>Gardinenschiene</i>]	gordijnrail
gëzèt, de	[Eng. <i>newspaper, daily paper</i> ; Hd. <i>Zeitung</i>]	krant; dagblad
hanglamp, de	[Eng. <i>hanging lamp</i> ; Hd. <i>Hängelampe</i>]	hanglamp
ieëthook, d'n	[Eng. <i>dinette, dining area</i> ; Hd. <i>Essecke</i>]	eethoek
ieëtkamër, de	[Eng. <i>dining-room</i> ; Hd. <i>Esszimmer</i>]	eetkamer(ameuble- ment); kamer
ieëttaofël, de	[Eng. <i>dining-table</i> ; Hd. <i>Esstisch</i>]	eettafel
kaartëbak, de	[Eng. <i>card-tray, card index box</i> ; Hd. <i>Kartothek (Zettelkasten)</i>]	kaartenbak
kannëpee, de	[Lat. <i>canopeum</i> (rustbed); Fr. <i>canapé</i> ; Eng. <i>sofa, couch</i> ; Hd. <i>Sofa</i>]	canapé; bank; sofa
kas, de; késke, 't	[Eng. <i>cupboard</i> ; D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>Kasten</i> ; Hd. <i>Schrank</i>]	kast
kësëttërëkordër, de	[Eng. <i>cassette recorder</i> ; Hd. <i>Kassettenrekorder</i>]	cassetterecorder
kësèt, de	[Eng. <i>cassette</i> ; Hd. <i>Kassette</i>]	cassette
klassäör, de	[Fr. <i>classeur</i> ; Eng. <i>file, file folder, folder</i> ; Hd. <i>Ordner</i>]	opbergmap; ringbandcahier

koe(ë)përe kieëtël, de	[Eng. <i>copper (laundry) kettle</i> ; Hd. <i>Kupferkessel, Kupfer Waschkessel</i>]	koperen ketel; wasketel
kómpjoetër, de	[Eng. <i>computer</i> ; Hd. <i>Computer</i>]	computer
kómpjoetëre (ww.)	[Eng. <i>to operate a computer</i> ; Hd. <i>computern</i>]	computeren
koptillëfoon, de	[Eng. <i>headphone</i> ; Hd. <i>Kopfhörer</i>]	koptelefoon
kösse, 't	[Eng. <i>cushion, (bed) pillow</i> ; (knielkussen) <i>hassock</i> ; Hd. <i>Kissen, Polster</i>]	zitkussen; kussen
krussëfiks, de	[Eng. <i>crucifix</i> ; Hd. <i>Kruzifix</i>]	kruisbeeld
laaj, de	[Eng. <i>drawer</i> ; Hd. <i>Schublade</i>]	lade
livvën(h)ieër, de	[Eng. <i>crucifix</i> ; Hd. <i>Kruzifix</i>]	kruisbeeld
luidspreekërboks, de	[Eng. <i>loudspeaker enclosure</i> ; Hd. <i>Lautsprecherbox</i>]	luidsprekerbox
muuëbël, 't	[Eng. <i>piece of furniture</i> ; Hd. <i>Möbel</i>]	meubel
óngërlëgkër, d'n	[Hd. <i>Schreibunterlage</i>]	onderlegger
pëpeermanj, de	[Eng. <i>wastepaper basket</i> ; Hd. <i>Papierkorb</i>]	papiermand
Përzis tappi-jt, 't	[Eng. <i>Persian carpet, Persian rug</i> ; Hd. <i>Perserteppich</i>]	Perzisch tapijt
pi-jpërekske, 't	[Eng. <i>pipe rack</i> ; Hd. <i>Pfeifenständer</i>]	pijpenrek(je), pijpenstander
pi-jpëreurke, 't	[Eng. <i>pipe cleaner</i> ; Hd. <i>Pfeifengras</i>]	pijpuithaler; pijpenstrootje,
plaat, de	[Eng. <i>record, disc</i> ; Hd. <i>Schallplatte, Platte, (inform.) Scheibe</i>]	plaat(je); grammofoonplaat
platëndrejjër, de	[Eng. <i>record player</i> ; Hd. <i>Plattenspieler</i>]	platenspeler; pick-up
pötlamp, de	[Eng. <i>miner's lamp</i> ; Hd. <i>Grubenlampe</i>]	mijnlamp; mijnwerkerslamp
printër, de	[Eng. <i>printer</i> ; Hd. <i>Drucker</i>]	printer
ri-j beuk, de	[Eng. <i>row of books</i> ; Hd. <i>Reihe Bücher</i>]	rij boeken
sallao, de	[Eng. <i>lounge suite</i> ; Hd. <i>Polstergarnitur, Couchgarnitur</i>]	salon (bankstel)
sallaotaofël, de	[Eng. <i>coffee table</i> ; Hd. <i>Couchtisch</i>]	salontafel
sistaemkas, de	[Hd. <i>Systemschränk</i>]	systeemkast
sjildëri-j, de	[Eng. <i>painting</i> ; Hd. <i>Gemälde</i>]	schilderij

sjónk aan de plëfóng, de	mensen slachtten vroeger varkens en pekelden het vlees ervan voor eigen gebruik; [Hd. <i>der Schinken an der Zimmerdecke</i>]	ham aan het woonkamerplafond
sjri-jfblok, de	[Eng. <i>writing pad, note pad</i> ; Hd. <i>Schreibblock</i>]	schrijfblok
sjri-jfpëpeer, 't	[Eng. <i>writing-paper</i> ; Hd. <i>Schreibpapier</i>]	schrijfpapier
staof, de; stäöfke, 't	[Eng. <i>stove</i> ; Hd. <i>Ofen</i>]	kachel
staonde lamp, de	[Eng. <i>standard lamp</i> ; Hd. <i>Stehlampe</i>]	staande lamp
steerë(j)oo- installasie, de	[Eng. <i>stereo (set)</i> ; Hd. <i>Stereoanlage</i>]	stereo-installatie
stool, de	[Eng. <i>chair</i> ; Hd. <i>Stuhl</i>]	(tafel)stoel
tèlmësji-jn, 't	[Eng. <i>calculator</i> ; Hd. <i>Rechenmaschine</i>]	rekenmachine
tillëfoon, d'n	[Eng. <i>telephone</i> ; Hd. <i>Telefon</i>]	telefoon(toestel)
tillëskoop, de	[Eng. <i>telescope</i> ; Hd. <i>Teleskop</i>]	telescoop
tillëvi-jsie, d'n	[Eng. <i>TV-set, television</i> ; Hd. <i>Fernseher, Fernsehgerät</i>]	televisietoestel
waerëldbol, de	[Eng. (<i>terrestrial</i>) <i>globe</i> ; Hd. <i>Erdkugel, Globus</i>]	wereldbol; aardbol; globe
wocënkamër, de	[Eng. <i>living room</i> ; Hd. <i>Wohnzimmer</i>]	woonkamer
zieëtël, de	[Eng. <i>seat</i> , (fauteuil) <i>armchair</i> ; Hd. <i>Sessel</i>]	zetel
zithook, de	[Eng. <i>sitting area</i> ; Hd. <i>Sitzecke</i>]	zithoek; zitje

24.20. zolder

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL EN DEELS ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
awwe rómmël, d'n	[Eng. <i>old lumber</i> ; Hd. <i>der alte Kram</i>]	oude rommel
boddiebuilding	[Eng. <i>body-building</i> ; Hd. <i>Bodybuilding</i>]	bodybuilding
daakvinstër, 't	[Eng. <i>dormer window</i> ; D. (reg.) <i>Bodenfenster</i> ; Hd. <i>Dachfenster</i>]	dakvenster; zolderraam
doe(ë)s, de	[Eng. <i>box</i> ; Hd. <i>Dose</i> (klein, rond), <i>Schachtel</i> (van papier, dun karton); <i>Karton</i> (van stevig karton)]	doos

dówwēspi-jkēr(d), d'n	[Lat. <i>spicarium</i> (graanhuis, korenschuur); Mnl. <i>spiker</i> (korenschuur), later betekenisuitbreiding; Vnnl. <i>spijcker</i> (korenschuur); Eng. <i>dovecot(e)</i> ; Hd. <i>Taubenschlag</i>]	duiventil; duivenhok
duuēr van d'n trap, de; trapduuēr, de	[Eng. <i>door at the head/foot of a flight of stairs</i> ; Hd. <i>die zur Treppe</i>]	trapdeur
ékspanzievaat, 't	[Eng. <i>expansion tank</i> ; Hd. <i>Ausdehnungsgefäß</i>]	expansievat
gëbónt, 't	[Eng. <i>truss</i> ; Hd. <i>Gebälk, Balkenwerk; Dachgebälk</i>]	gebint; dakgebint; balkwerk van een dak
hoomtraenēr, d'n	[Eng. <i>home trainer</i> ; Hd. <i>Hometrainer, Heimtrainer</i>]	hometrainer
iezēlasie, de	[Eng. <i>insulation</i> ; Hd. <i>Isoliermaterial</i>]	isolatie
laog iezēlasie, de	[Eng. <i>insulating layer</i> ; Hd. <i>Isolierschicht</i>]	isolerende laag
lówk, 't	[Eng. (vloer) <i>trapdoor, hatch</i> , (om een kozijnopening af te sluiten) <i>shutter</i> ; Hd. <i>Luke</i>]	luik
lówkgaat, 't	[Eng. <i>hatch(way), scuttle</i> ; Hd. <i>Luke</i>]	luikgat
mansard, de	[Fr. <i>mansarde</i> ; Eng. <i>mansard, attic room</i> ; Hd. <i>Mansarde</i>]	zolderkamer
oprujme (ww.)	[Eng. <i>to clean, to tidy up</i> ; Hd. <i>aufräumen</i>]	opruimen; wegbergen; wegruimen
opstépke, 't	[Eng. <i>step, footboard, running-board</i> ; Hd. <i>Stufe(n)</i>]	opstapje
pingpóngtaofël, de	[Eng. <i>table-tennis table</i> ; Hd. <i>Tischtennistisch, Tischtennisplatte</i>]	tafeltennistafel
rómmeël oprujme, de (ww.)	[Eng. <i>to tidy away the mess</i> ; Hd. <i>den Kram aufräumen</i>]	de rommel opruimen
rómmeëlkas, de	[Eng. <i>cupboard for junk</i> ; Hd. <i>Rumpelschrank</i>]	rommelkast
rómmeëlzöldēr, de	[Eng. <i>attic used as a lumber</i> ; Hd. <i>Abstellboden, Rumpelboden</i>]	rommelzolder
spuuëlgoed oprujme, 't	[Eng. <i>to put away the toys</i> ; Hd. <i>die Spielsachen aufräumen</i>]	het speelgoed opruimen
spuuëlgoed, 't	[Eng. <i>toys</i> ; Hd. <i>Spielzeug, Spielsachen</i>]	speelgoed

traej, d'n	[Eng. (van een trap) <i>step, stair, treadboard</i> , (van een ladder) <i>rung</i> ; Hd. <i>Stufe</i>]	trede
trap, d'n; trépke, 't	[Eng. <i>staircase</i> ; Hd. <i>Treppe</i>]	trap
trejnke, 't	[Eng. <i>toy train, train set</i> ; Hd. <i>Spielzeugeisenbahn</i>]	speelgoedtrein
valduuër, de	[Eng. <i>trap door</i> ; Hd. <i>Falltür</i>]	valdeur; valluik
wasdraod, de	[Eng. <i>clothesline</i> ; Hd. <i>Wäscheleine</i>]	waslijn
zöldër, de	[Eng. <i>attic</i> ; D. (reg.) <i>Speicher</i> ; Hd. <i>Boden, der Dachboden</i>]	zolder
zöldërgaat, 't	[Eng. <i>attic opening, loft opening, hatch</i> ; Hd. <i>Treppenloch</i>]	zoldergat
zöldërkamër, de	[Eng. <i>attic room</i> ; D. (reg.) <i>Bodenkammer</i> ; Hd. <i>Dachkammer</i>]	zolderkamer
zöldërleech, 't	[Eng. <i>skylight</i> ; Hd. <i>Oberlicht</i>]	zolderlicht
zöldërtrap, de	[Eng. <i>loft stairs, attic stairs, ladder</i> ; Hd. <i>Bodentreppe</i>]	zoldertrap
zöldërvërdeep, 't	[Eng. <i>attic, loft</i> ; Hd. <i>Dachgeschoss</i>]	zolderverdieping; zolderetage
zöldërvinstër, de	[Eng. <i>attic window</i> ; Hd. <i>Dachfenster</i>]	zoldervenster; zolderraam

Uitdrukkingen

daak	Dao zitte dówvën op 't daak. Pas op, er luisteren kinderen mee.
daak	Gei groeëtër gëmaak es 'ne eige daak. Een eigen woning (gezin) is bijzonder veel waard.
daak	Hae ging doeër 't daak. Hij werd uitzinnig (van woede, van vreugde, ...).
daak	Ze höbbe 'n eige daak boeëvën hunne kop. Ze hebben een eigen woning.
daak	Ze zeen dao óngër daak. Ze hebben er zich gevestigd.
duuër	Det kump op ein duuër ówt. Dat maakt geen verschil.

duuër	Hae löp hi-j de duuër plat. Hij komt hier veel op bezoek.
--------------	---

25. INSECTEN

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aomëzeiksël, de	[Mnl. <i>amete(m'er)</i> ; Kil. <i>miersijcke</i> ; Hd. <i>Ameise</i>]	mier 6.000 soorten; hier kennen we de rode en de gewone zwarte mier
bi-j, de	[Mnl. <i>bie</i> ; Eng. <i>bee</i> ; Hd. <i>Biene</i>]	bij bruingeel gestreept; zwaar behaard; angel
bi-jjëkölf, de	[Kil. <i>biekorf</i> ; Hd. <i>Bienenkorb</i>]	bijenkorf de korf <u>of</u> alle bijen van één korf
(bi-jjë)kuu(ë)ningin, de	[Eng. <i>queen bee</i> ; Hd. <i>Bienenkönigin</i>]	bienkoningin; moederbij; wijfjesbij legt de eieren in de bijenstaat
bi-jjëman, de	[Eng. (Am.) <i>beeman</i> ; Eng. <i>beemaster</i>]	imker houdt bijen om de honing
bi-jjëngël, de	[Hd. <i>Bienenstachel</i>]	bijenangel steekorgaan van de bij
bi-jjëhocëning, de	[Eng. <i>bee honey</i> ; Hd. <i>Bienenhonig</i>]	bijenhoning in tegenstelling tot kunsthoning
bi-jjëvolk, 't	[Hd. <i>Bienenvolk</i>]	bijenvolk; stam; bijenstaat de gezamenlijke bijen van een korf
bisbabël, de; bizzëbabël, de; misbabël, de	[me. Lat. <i>bisacutus</i> (tweesnijdend); Fr. (Waals) <i>bissâbalowe</i>]	meikever bruinrode dekschilden; voedt zich met wortels (van gras, etc.); wit, behaard halsschild; verschijnt in mei
daas, de	[Mnl. <i>dasen</i> (dwaas doen); D. (Rijnl.) <i>Dase</i> ; Hd. <i>Dassel(fliege)</i> ; AN daas = onnozel]	brems; daas; paardenvlieg tweevleugelig insect; nachtmerrie van paarden en herkauwers; leeft op het lijf van deze dieren en steekt ze ook vaak

dówzëndpoeët, d'n	heeft als veelpotige een groot aantal poten	duizendpoot 3.000 soorten; 37 soorten inheems; wij kennen vooral de gewone duizendpoot, die roodbruin gekleurd is
échel, de; bloodzujgër, de	[Mnl. <i>echel, egele</i> ; Kil. <i>ecchel</i>]	bloedzuiger ringworm die door zuignappen bloed zuigt
fruitvleeg, de	vliegje dat verzot is op fruit [Eng. fruit fly]	fruitvlieg voedt zich met fruit, vooral bananen; meerdere soorten
galmök, de	[Eng. <i>gall midge</i> ; Hd. <i>Gallmücke</i>]	galmug legt eitjes in delen van planten, waardoor gallen ontstaan
galwèsp, de	[Eng. <i>gall wasp</i> ; Hd. <i>Gallwespe</i>]	galwesp veroorzaakt met zijn steek galappels op bladeren
hazèlworm, d'n	van 'hazelaar (hagedis)' + worm	hazelworm uit de orde van de hagedissen; slangvormig
hoeëning, d'n	[Mnl. <i>honinc(h)</i> ; Hd. <i>Honig</i>]	honing geelbruin; stroperig; zoet; uit bloemvocht
hoeëningbi-j, de	verzamelt honing; [Eng. <i>honeybee</i> ; Hd. <i>Honigbiene</i>]	honingbij; tamme honingbij; tuinbij verzamelt en bereidt de honing;
hoeëningraot, d'n	[Mnl. <i>honinc(h)</i> + Mnl. <i>raot</i>]	honingraot schijf in bijenkorf; twee lagen; zeszijdige cellen; om honing te bergen
hómmël, de	klanknabootsend; [Mnl. <i>hummel</i> ; Eng. <i>bumble bee</i> ; Hd. <i>Hummel</i>]	hommel 250 soorten; familie van de bij; meer beharing dan een bij, die al 3 miljoen haren heeft
houtwèsp, de	larve ontwikkelt zich in hout	(grote) houtwesp kan niet steken; 1,8 tot 4,8 cm. groot
houtworm, d'n	leeft in hout; [Eng. <i>woodworm</i> ; Hd. <i>Holzworm</i>]	houtworm larve van de houtkever; boort gaatjes in hout
hówskreekël, d'n	woont in huizen; [Eng. <i>house cricket</i>]	krekel mannelijke maakt sjirpend geluid

hówsvleeg, de	leeft in huizen; [Eng. <i>housefly</i>]	huisvlieg is gewone vlieg of kamervlieg; ziekteverspreider
huiwage, d'n	vergelijking met de laadbodem van een hooiwagen	hooiwagen langpoot; spinachtige; zeer klein lijf hangt tussen lange poten
juuniekeevër, de	komt in juni voor; [Eng. <i>June beetle</i> ; Hd. <i>Junikäfer</i>]	junikever soort kleine meikever; geel; richt schade aan wortels van gras aan
kaar, de	[Mnl. <i>caer</i> ; Vnnl. <i>kaar met bijen</i>]	bijenkorf is o.a. van stro en rijs gemaakt; is klokvormige mand
kakkërlak, de	[Spaans <i>cucaracha</i> (verhaspeling); Portugees <i>cacalacca</i>]	kakkerlak zeer vraatzuchtig insect; de donkerbruine of zwartbruine oosterse kakkerlak is één van de bekendste soorten
keevër, de	[Mnl. <i>kever</i> ; Eng. <i>chafer</i> ; Hd. <i>Käfer</i>]	kever achtervleugels zijn opgevouwen onder schilden (het voorste paar vleugels)
kleijërmot, de	leeft in kleren	kleermot soort schadelijke mot; larven voeden zich met pelterijen en wol
kollooradookeevër, de	[Eng. <i>colorado beetle</i>]	coloradokever voedt zich als larve met aardappelplanten
koolwitsje, 't	rups voedt zich met kool; [Hd. <i>Kohlweißling</i>]	het grote koolwitje geelwitte vlinder met zwarte vlekken
krujsspèn, de	wit kruis op de rug; [Eng. <i>cross spider</i> ; Hd. <i>Kreuzspinne</i>]	kruisspin maakt radvormig web
larf, de	[Fr. <i>larve</i> ; Eng. <i>larva</i> ; Hd. <i>Larve</i>]	larve is vorm waarmee het diertje uit het ei komt
lènt(sj)worm, de	verwijst naar de vorm	lintworm is platworm; leeft in darm van mens en dier

livvën(h)ie(ë)rë- bieësjje, 't; livvën(h)ie(ë)rë- kujkske, 't	[Germ. <i>freyafugle</i> (vogel v. Freya) werd verchristelijkt tot lieveheersbeestje]	lieveheersbeestje; onzelieveheersbeestje kevertje; rode schilden; klein en rond; 7 zwarte stippen op schilden
maeldaw, de	[Eng. <i>downy mildew</i> ; Hd. <i>Mehltau</i>]	meeldauw plantenziekte; witte schimmel
maelmot, de	leeft in meel	meelmot ca. 1 cm. lang; leeft ook in zemelen en havermout; vrouwetje legt tot 700 eieren
maelworm, de	leeft in oud meel; [Hd. <i>Mehlwurm</i>]	meelworm larve van de meeltor
meelie, de	[Vnnl. <i>meluwe</i> (mijt); Ned. (18de eeuw) memel]	bladluis leeft op boom, struik en plant; kan zware schade aanrichten
mèskeevër, de	voedt zich met mest; [Hd. <i>Mistkäfer</i>]	mestkever; drekkever; mesttor is bladsprietkever; donker gekleurd
mispël, de; wësp, de	[Oudsaksisch <i>waspa</i> ; D. (Thürings) <i>Wispel</i>]	wesp doet aan een bij denken, maar is slanker, vooral in de taille; gevreesd omwille van haar steek
mök, de	[Gr. <i>muia</i> ; Lat. <i>musca</i> ; Mnl. <i>mugge</i> ; Kil. <i>mucke</i> (vlieg)]	mug; gewone steekmug tweevleugelig; lange poten; slank lijfje; zuigt bloed
mot, de	[Mnl. <i>motte, mutte</i> ; Engels <i>moth</i> ; Hd. <i>Motte</i>]	mot vlindertje met opvallend kleine vleugels; leeft in huizen; bruin van kleur; ook rups heet mot
oe(ë)rworm, d'n	leeft volgens volksgeloof in oren van mensen	oorwurm bijtende monddelen; rechtvleugelig; grote en kleine oorwurm
paer(d)swoeërstël, de; woeërstël, de	lange ronde lijf doet aan worstje [Hd. <i>Würstel</i>] denken	hoornaar; paardenhorzel; hoortje is grootste wespensoorst; 3,2 cm. lang
pèlsmot, de	leeft in pels en tapijtwerk; [Hd. <i>Pelzmotte</i>]	pèlsmot is wit tot bruinzwart; tamelijk grote mot

perséssierups, de	beweegt zich in groep zoals in een processie	processierups haartjes veroorzaken huiduitslag
pieërlink, de	[Mnl. <i>pierinc</i> ; D. (Keuls) <i>Pirring</i>]	regenworm aardworm; kruipt na regen uit de grond
póp, de	[Lat. <i>pupa</i> ; Hd. <i>Puppe</i>]	pop; cocon ingesponnen rups
ritnaolj, de	[van 'rijten' (knaagt door wortels); dun en lang als een naald]	koperworm; ritnaald is larve van de kniptor; erg schadelijk insect
röksproejër, de	[Hd. <i>Rückenspritze</i>]	rugsproeier
rups, de	[Mnl. <i>ru(u)pse, ruype</i> ; Gotisch <i>raupjan</i> (plukken)]	rups; vlinderlarve vreet bladeren van bomen en struiken
sallëmandër, de	[Gr. en Laatlat. <i>salamandra</i> ; Hd. <i>Salamander</i>]	salamander ronde staart; geen nagels op tenen; naakte huid
slek, de	[Mnl. <i>sleck(e)</i> ; Eng. <i>slug</i> (zonder huisje); Hd. <i>Schnecke</i>]	slak vlakke onderzijde heet schijf of zool en dient tot kruipen; heeft meestal een huis
spéksjruu(ë)r, de	et. onbekend; [Eng. <i>dragonfly</i>]	waterjuffer; libel(le) blauwe vlekken op lang lijf; leeft van andere insecten
spèn, de; spënnëkop, de	[Mnl. <i>spinne</i> ; Oudhd. <i>spinna</i> ; Hd. <i>Spinne</i>]	spin spinklieren; spint webben waarin ze insecten vangt
speulworm, de	is rond als een spoel; [Eng. <i>round-worm</i>]	spoelworm langwerpig; rolrond lichaam; is draadworm
sprënkhaan, de	kan ver springen; van 'sprènge'	sprinkhaan hier meestal groene sprinkhaan; lange en sterke achterpoten
sputbös, de	[Eng. <i>spray tube</i>]	sputbus
stieëkmök, de	[Hd. <i>Steckmücke</i>]	steekmug zuigt bloed d.m.v. een steek
stujfmael, 't	wordt stuivend op bloemstampers overgebracht	stuifmeel; pollen geel poeder; in helmknop van meeldraden gevormd
veursallëmandër, de	bluste volgens vele fabels het vuur	vuursalamander is een gevlekte landsalamander

vleeg, de	van 'vleege (vliegen)'; [Mnl. <i>vliege</i>]	vlieg meestal huis- of kamervlieg; tweevleugelig
vleegëmépper, de	[Hd. <i>die Fliegenklappe</i>]	vliegenmepper
vleegënd hert, 't	bovenkaken lijken op een gewei	vliegend hert grootste inheemse keversoort
vleisvleeg, de	made leeft op open wonden en kadavers; [Hd. <i>Fleischfliege</i>]	aasvlieg; vleesvlieg is blauwe of groene vleesvlieg; wijfje legt ca. 300 eieren op het water;
vlindër, de	[Mnl. <i>vlieder</i> ; Hd. flattern (heen en weer bewegen)]	vlinder; kapel is dagvlinder; allerlei kleuren
vloe(ë), de	[Mnl. <i>vlo</i> ; Eng. <i>flea</i> ; Hd. <i>Floh</i>]	vlo springend insect; voedt zich met bloed van mens en dier
(voch)vérke, 't; moôrvérke, 't	uitsteeksels doen denken aan een stekelvarken; zoekt vochtige plekken op	muurvarken; pissebed; keldermot schaaldiertje; grijs; 1,8 cm. lang; één keer in huis, krijg je dit insect niet meer buiten
waerkwakkërt, de	laat zich enkel zien als het gaat regen	boomkikker heeft ringschijfjes aan de tenen; leeft in boomkruinen
wirkbi-j, de	[Eng. <i>worker bee</i> ; Hd. <i>Arbeitsbiene</i>]	werkbij vergaat de honing
worm, de	[Mnl. <i>worme, wurm</i> ; Eng. <i>worm</i> ; Hd. <i>Wurm</i>]	worm lichaampje is rond, lang, buigzaam en samentrekbaar; ongewerveld

Uitdrukkingen

pieërelink	'ne Maasvès bit neet in 'nën heipieërelink. Een Maaslander gaat geen (liefdes)relatie aan met een Kempenaar.
vleeg	Bieëtër ein vleeg in de sop es hie(ë)lëmaol gei vleis. Beter iets dan niets.
worm	Iech g(ë)luif dés-te wörm höbs. Ik denk dat je niet goed wijs bent.

26. JACHT

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aenjējaag, de	[Eng. <i>duck hunting</i> ; Hd. <i>Entenjagd</i>]	eendenjacht
apporteere (ww.)	[Eng. <i>to retrieve</i> ; Hd. <i>apportieren</i>]	apporteren
bëloe(ë)ning, de	[Eng. <i>reward</i> ; Hd. <i>Belohnung</i>]	beloning (v.d. hond)
buks, de	[Eng. <i>short rifle</i> ; Hd. <i>Büchse</i>]	buks
döbbëlluip, d'n	[Eng. <i>double barrelled rifle</i> ; Hd. <i>Doppelbüchse</i>]	dubbelloop
dri-jfjaag, de	[Eng. <i>drive</i> ; Hd. <i>Treibjagd</i>]	drijfjacht
dri-jvër, d'n	[Eng. <i>beater</i> ; Hd. <i>Treiber</i>]	drijver
ènkëlluips gëwieër, 't	[Eng. <i>single barrelled rifle</i>]	enkelloops geweer
fëzant, de	[Eng. <i>pheasant</i> ; Hd. <i>Fasan</i>]	fazant
fret, de	[Eng. <i>ferret</i> ; Hd. <i>Frett, Frettchen</i>]	fret
gaws, de	[Eng. <i>goose</i> ; D. (Nd.) <i>Gaus</i> ; Hd. <i>Gans</i>]	
gëvluuëgëld wild(sj), 't	[Eng. <i>game birds</i>]	gevluegeld wild
gëwei, 't	[Eng. <i>antlers</i> ; Hd. <i>Geweih</i>]	gewei
gëwieër, 't	[Eng. <i>gun, rifle</i> ; Hd. <i>Gewehr, Jagdgewehr</i>]	geweer
gëwieërhagël, de	[Eng. <i>shot</i> ; Hd. <i>Flintenschrot</i>]	geweerhagel
gëwieërkoeëgël, de	[Eng. <i>rifle-bullet</i> ; Hd. <i>Gewehrkegel</i>]	geweerkogel
gëwieërrèk, de	[Eng. <i>gun-rack</i> ; Hd. <i>Gewehrständer</i>]	geweerrek
gëwieërsloeët, 't	[Eng. <i>lock, bolt</i> ; Hd. <i>Schloss, Gewehrschloss</i>]	geweerslot
gëwieërvèt, 't	[Eng. <i>rifle-grease</i> ; Hd. <i>Waffenvaseline</i>]	geweervet
groeëf wild(sj), 't	[Eng. <i>big game</i> ; Hd. <i>Hochwild</i>]	grof wild
haas, d'n	[Eng. <i>hare</i> ; Hd. <i>Hase</i>]	haas
hagël, d'n	[Eng. <i>shot</i> ; Hd. <i>Flintenschrot</i>]	hagel
hagëlsjuuët, d'n	[Eng. <i>sho</i> ; Hd. <i>Schrotschuss</i>]	hagelschot
hazējaag, de	[Eng. <i>hare hunting</i> ; Hd. <i>Hasenjagd</i>]	hazenjacht
hert, 't	[Eng. <i>deer</i> , Hd. <i>Hirsch</i>]	hert
hërtejaag, de	[Eng. <i>stag hunting</i> ; Hd. <i>Hirschjagd</i>]	hertenjacht
hërtepaad, 't	[Eng. <i>slot</i> ; Hd. <i>Hirschpfad</i>]	hertenpad
hoeërn, d'n	[Eng. <i>hunting-horn</i> ; Hd. <i>Jagdhorn</i>]	hoorn; jachthoorn
jaag op klei wild(sj), de	[Hd. <i>die niedere Jagd, Niederjagd</i>]	jacht op klein wild
jaag, de	[Eng. <i>hunting</i> ; Hd. <i>Jagd</i>]	jacht
jaagarti-jkël, de	[Eng. <i>hunting article</i> ; Hd. <i>Jagdartikel</i>]	jachtartikel

jaagpërmie, de	[Fr. <i>permis de chasse</i>]	jachtakte
jaagsëzówn, 't	[Eng. <i>hunting season</i> ; Hd. <i>Jagdzeit</i>]	jachtseizoen
jaagsgëwieër, 't	[Eng. <i>hunting rifle</i> ; Hd. <i>Jagdgewehr</i>]	jachtgeweer
jaagshónd, de	[Eng. <i>gun dog</i> ; Hd. <i>Jagdhund</i>]	jachthond
jaagtroffee, de	[Eng. <i>hunting trophy</i> ; Hd. <i>Jagdtrophäe</i>]	jachttrofee
jaagvërbod, 't	[Eng. <i>prohibition of hunting</i> ; Hd. <i>Jagdverbot</i>]	jachtverbod
jage (ww.)	[Eng. <i>to hunt</i> ; Hd. <i>jagen</i>]	jagen
jage op groe(ë)t wild(sj)	[Eng. <i>to hunt big game</i> ; Hd. <i>die hohe Jagd</i>]	jagen op groot wild
jieëgër, de	[Eng. <i>hunter</i> ; Hd. <i>Jäger</i>]	jager
kalli-jbër, 't	[Eng. <i>bore</i> ; Hd. <i>Kaliber</i>]	kaliber
kamër, de (van een geweer)	[Eng. <i>cartridge chamber</i> ; Hd. <i>Kammer</i>]	kamer
kërtoesj, de	[Fr. <i>cartouche</i> ; Eng. <i>cartridge</i> , Hd. <i>Patrone</i>]	patroon
klei wild(sj), 't	[Eng. <i>small game</i> ; Hd. <i>Niederwild</i>]	klein wild
kni-ÿn, de	[Eng. <i>rabbit</i> ; Hd. <i>Kaninchen</i>]	konijn
kni-jnskuuëtël, de	[Eng. <i>rabbit pellet</i> ; D. (Nd.) <i>Kaninchenkötel</i>]	konijnenkeutel
kni-jnspi-jp, de	[Eng. <i>rabbithole</i> ; Hd. <i>Kaninchenröhre</i>]	konijnenpijp
kni-jnsplaog, de	[Eng. <i>rabbit plague</i> ; Hd. <i>Kaninchenplage</i>]	konijnenplaag
kni-jnszeekde, de	[Eng. <i>rabbit disease</i> ; Hd. <i>Hasenpest</i>]	konijnenziekte
koeëgël, de	[Eng. <i>bullet</i> ; Hd. <i>Gewehrkuugel</i>]	kogel
kolf, de	[Eng. <i>butt</i> ; Hd. <i>Gewehrkolben</i>]	kolf
krej, de	[Eng. <i>crow</i> ; Hd. <i>Krähe</i>]	kraai
lajër, de (van een geweer)	[Eng. <i>stock</i> ; Hd. <i>Gewehrschaft</i>]	geweerlader
leechbak, de	[Eng. <i>dazzle-light</i> ; Hd. <i>Blendlaterne, Scheinwerfer</i>]	lichtbak
lokvoeëgël, de	[Eng. <i>call bird</i> ; Hd. <i>Lockvogel</i>]	lokvogel
loorjieëgër, de	[Eng. <i>poacher</i> ; Hd. <i>Wilderer, Wilddieb</i>]	stroper
luip, de (van een geweer)	[Eng. <i>barrel</i> ; Hd. <i>Lauf, Rohr</i>]	loop (v.e. geweer)
maggëzi-jn, 't	[Eng. <i>magazine</i> ; Hd. <i>Magazin</i>]	magazijn
martër, de	[Eng. <i>marten</i> ; Hd. <i>Marder</i>]	marter
mënujsie, de	[Eng. <i>ammunition</i> ; Hd. <i>Munition</i>]	munitie

nèt, 't	[Eng. <i>net</i> ; Hd. <i>Netz, Garn</i>]	net
pach, de	[Hd. <i>Verpachtung des Jagdrecht</i> es]	verhuring van het jachtgenot
pe(r)dérm, de	[Fr. <i>permis de chasse</i> ; Eng. <i>hunting licence</i> ; Hd. <i>Jagdschein</i>]	jachtakte
pëtri-js, de	[Fr. <i>perdrix</i> ; Eng. <i>partridge</i> ; Hd. <i>Rebhuhn</i>]	patrijs
pëtri-jzëjaag, de	[Fr. <i>chasse aux perdrix</i> ; Hd. <i>Rebhuhnjagd</i>]	patrijzenjacht
reem, de (van een geweer)	[Eng. <i>rifle sling</i> ; Hd. <i>Riemen, Gewehrriemen</i>]	geweerriem
rie(ë)bók, de	[Eng. <i>roeback</i> ; Hd. <i>Rehbock</i>]	reebok
rie(ë)geit, de	[Eng. <i>roe</i> ; Hd. <i>Rehgeiß</i>]	reegeit
rie(ë)kawf, 't	[Eng. <i>fawn</i> ; Hd. <i>Rehkalb</i>]	reekalf
rieë, 't en de	[Eng. <i>roe</i> ; Hd. <i>Reh</i>]	ree
rémmeleer, de	[Eng. <i>buck</i> ; Hd. <i>Rammeler</i>]	rammelaar
roeëd wild(sj), 't	[Eng. <i>red deer</i> ; Hd. <i>Rotwild</i>]	roodwild
sjasakoeër, de	[Fr. <i>chasse à courre</i> ; Hd. <i>Treibjagd</i>]	drijfjacht
sjeetoe(ë)pëning, de	[Eng. <i>gun slit</i>]	schietopening
sjeetsport, de	[Eng. <i>shooting</i> ; Hd. <i>Schießsport</i>]	schietsport
sjöttër, de; jjeëgër, de	[Eng. <i>shooter</i> ; Hd. <i>Schütze</i>]	schutter
sjujltént, de	[Eng. <i>hide</i> ; Hd. <i>Schutzhütte</i>]	schuilhut
sjuuët, de	[Eng. <i>rifle-shot</i> ; Hd. <i>Gewehrschuss</i>]	geweerschot
slaagheudsje, 't	[Eng. <i>primer</i> ; Hd. <i>Zündhütchen</i>]	slaghoedje
snep, de	[Eng. <i>snipe</i> ; Hd. <i>Schnepfe</i>]	snip
spoeër, 't	[Eng. <i>track</i> ; Hd. <i>Spur, Fährte, Geläufe</i>]	spoor (pootafdrukken)
stoe(ë)tkop, de	[Eng. <i>bird of prey</i> ; Hd. <i>Greifvogel, Raubvogel</i>]	stootvogel
ströp, de	[Eng. <i>snare</i> ; Hd. <i>Schlinge</i>]	strop
struipe (ww.)	[Eng. <i>to poach</i> ; Hd. <i>wildern</i>]	stropen
struipër, de; loorjjeëgër, de	[Eng. <i>poacher</i> ; Hd. <i>Wilderer, Wilddieb</i>]	stroper
struipëri-j, de	[Eng. <i>poaching</i> ; Hd. <i>Wilderei</i>]	stroperij
trëkkër, d'n	[Eng. <i>trigger</i> ; Hd. <i>Drücker</i>]	trekker (jachtgeweer)
twieëluip, d'n	[Eng. <i>double barrelled rifle</i> ; Hd. <i>Zwilling Doppelflinte</i>]	tweeloops jachtgeweer

valk, de; vélkske, 't	[Eng. <i>falcon</i> ; Hd. <i>Falke</i>]	valk
valkëjaag, de	[Eng. <i>falcony</i> ; Hd. <i>Falkenjagd</i>]	valkenjacht
valkëneer, de	[Eng. <i>falconer</i> ; Hd. <i>Falkner</i>]	valkenier
veiligheidspin, de	[Eng. <i>safety catch</i> ; Hd. <i>Sicherung</i>]	veiligheidspal
vérreki-jkër, de	[Eng. <i>fieldglasses</i> ; Hd. <i>Fernglas</i>]	verrekijker
veurwaope, 't	[Eng. <i>firearm</i> ; Hd. <i>Schusswaffe</i>]	vuurwapen
vizzie(ë)r, 't	[Eng. <i>sight</i> ; Hd. <i>Visier</i>]	vizier
voore (ww.)	[Eng. <i>to feed</i> ; Hd. <i>füttern</i>]	voederen
voorplaats, de	[Eng. <i>feeding place</i> ; Hd. <i>Futterplatz</i>]	voederplaats
vos, de; vöske, 't	[Eng. <i>fox</i> ; Hd. <i>Fuchs</i>]	vos
watërvoeëgël, de	[Eng. <i>waterfowl</i> ; Hd. <i>Wasservogel</i>]	watervogel (om op te jagen)
watërwild(sj), 't	[Eng. <i>water fowl</i> ; Hd. <i>Wasserwild</i>]	watërwild
wènd(sj)buks, de	[Eng. <i>air rifle</i> ; Hd. <i>Windbüchse</i>]	windbuks
wild(sj) ieëte	[Eng. <i>to eat game</i>]	wild eten
wild(sj) vérke, 't	[Eng. <i>wild boar</i> ; Hd. <i>Wildschwein</i>]	wild zwijn
wild(sj)rizzërvaat, 't	[Eng. <i>game reserve</i> ; Hd. <i>Wildreservat</i>]	wildreservaat (voor de jacht)
wild(sj)sjoeëtël, de	[Eng. <i>game dish</i> ; Hd. <i>Wildgericht</i>]	wildschotel
wilj aenj, de	[Eng. <i>duck</i> ; Hd. <i>Wildente</i>]	wilde eend
wilj dówf, de	[Eng. <i>wood pigeon</i> ; Hd. <i>Wildtaube, Holztaube</i>]	houtduif
zwartwild(sj), 't	[Eng. <i>wild boars</i> ; Hd. <i>Schwarzwild</i>]	zwart wild

Uitdrukkingen

koeëgël	Dae haef kop en koeëgël vërzoeëpe. Hij heeft heel zijn fortuin opgedronken. [Oorspr. kap en kovel (kleed)]
sjuuët	Neet élke sjuuët is 'nën haas. Niet elke coïtus leidt tot een bevruchting.
struipe	Iech zou h'm waal lieëvëntig kónne struipe. Ik heb een enorme hekel aan hem.

27. KAMPEREN

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
baggaasj, de	[Eng. (Am.) <i>baggage</i> ; Eng. <i>luggage</i> ; Hd. <i>Gepäck</i>]	bagage
barbëkjoe(w)e (ww.)	[Eng. <i>to barbecue</i> ; Hd. <i>grillen</i>]	barbecueën
barbëkjoe, de	[Eng. <i>barbecue</i> ; Hd. <i>Barbecue</i>]	barbecue
bloe(ë)tërik, de, nuudis, de	[Eng. <i>nudist, naturist</i> ; Hd. <i>Nudist</i>]	nudist
bungëloo, de	[Eng. <i>bungalow</i> ; Hd. <i>Bungalow</i>]	bungalow
bungëloopark, 't	[Eng. <i>holiday park</i> ; Hd. <i>Bungalowdorf</i>]	bungalowpark
bungëlootént, de	[Eng. <i>frame tent, family tent</i> ; Hd. <i>Bungalowzelt</i>]	bungalowtent
buutaangaas, de	[Eng. <i>butane gas</i> ; Hd. <i>Butangas</i>]	butagas
daakvinstërke, 't	[Eng. <i>dormer (window)</i>]	dakvenster
dissëlbak, d'n	[Eng. <i>box for gas bottle</i>]	disselkast
drènkwatër, 't	[Eng. <i>drinking water</i> ; Hd. <i>Trinkwasser</i>]	drinkwater
drènkwatërzak, d'n	[Eng. <i>drinking water carrier</i>]	drinkwaterzak
gaasflës, de	[Eng. <i>gas bottle</i> ; Hd. <i>Gasflasche</i>]	gasflës
gaasslang, de	[Hd. <i>Gasschlauch</i>]	gasslang
gaasveur, 't	[Eng. (B.) <i>gas cooker</i> ; Hd. <i>Gasherd, Gaskocher</i>]	gasstel; gaskomfoor
good sannietaer, 't	[Eng. <i>excellent sanitation</i> ; Hd. <i>gute Sanitäreanlagen</i>]	uitstekende (sanitaire) voorzieningen
hangmat, de	[Eng. <i>hammock</i> ; Hd. <i>Hangmatte</i>]	hangmat
hie(ë)ring, d'n	[Eng. <i>tent peg, peg</i> ; Hd. <i>Zelthering</i>]	tentharing; haring
houtscoe(ë)l, d'n	[Eng. <i>charcoal</i> ; Hd. <i>Holzkohle</i>]	houtscool
ingank, d'n	[Eng. <i>doorway</i> ; Hd. <i>Eingang</i>]	ingang
kampeerdër, de	[Eng. <i>camper</i> ; Hd. <i>Camper(in)</i>]	kampeerder
kampeere (ww.)	[Eng. <i>to camp (out)</i> ; Hd. <i>zelten</i>]	kamperen
kampeerlamp, de	[Eng. <i>storm lantern</i> ; Hd. <i>Campinglampe</i>]	kampeerlamp
kampeerówtrösting, de	[Eng. <i>camping equipment</i> ; Hd. <i>Campingausrüstung</i>]	kampeeruitrusting
kampeervëkansie, de	[Eng. <i>camping holiday</i>]	kampeervakantie
kampveur, 't	[Eng. <i>camp fire</i> ; Hd. <i>Lagerfeuer</i>]	kampvuur

karrëvan, de	[Fr. <i>caravane</i> ; Eng. <i>caravan</i> ; Hd. <i>Caravan, Wohnwagen</i>]	caravan
kémping vuur karrëvans, de	[Eng. <i>caravan park</i>]	kampeerterein (voor caravans)
kémping, de	[Eng. <i>camping</i> ; Hd. <i>Campingplatz</i>]	kampeerterein
kémpingbèdsje, 't	[Hd. <i>Campingbett</i>]	campingbed
kémpingstool, de	[Eng. <i>camp chair</i> ; Hd. <i>Campingstuhl</i>]	kampeerstool
kémpingtaofël, de	[Eng. <i>camp table</i> ; Hd. <i>Campingtisch</i>]	kampeertafel
kémpingwinkël, de	[Eng. <i>camping shop</i>]	campingwinkel
klapstool, de	[Eng. <i>folding chair</i> ; Hd. <i>Klappstuhl</i>]	klapstoel
klaptäöfëlke, 't	[Hd. <i>Klapptisch</i>]	klaptafeltje
lavvëboo, de	[Eng. <i>wasbasin, lavabo</i> ; D. (Zwi.) <i>Lavabo</i> ; Hd. <i>Waschbecken</i>]	wastafel; lavabo
li(g)kbèdsje, 't	[Eng. <i>camp bed</i> ; Hd. <i>Liege, Feldbett</i>]	stretcher; veldbed
löchmëtras, de	[Eng. <i>air-bed, air mattress</i> ; D. (B.) <i>Luftmatratze</i>]	luchtbed
lujfël, de	[Eng. <i>awning</i>]	zonnescerm; luifel
mieniegolf, de	[Eng. <i>miniature golf, midget golf</i> ; Hd. <i>Minigolf</i>]	minigolf
moobilhoom, de	[Eng. <i>camper</i> ; Hd. <i>Wohnmobil, Campingbus</i>]	kampeerauto; camper
naakstrand, 't	[Eng. <i>nude beach</i> ; Hd. <i>Nacktbadestrand, FKK-strand</i>]	naaktstrand
nuudistëkamp, 't	[Eng. <i>nudist camp</i>]	nudistenkamp
opstëpke, 't	[Eng. <i>footbaord</i> ; Hd. <i>Stufe</i>]	treeplank; opstapje; voettrede
pikkèt, de	[Fr. <i>piquet de tente</i> ; Eng. <i>picket</i> ; Hd. <i>Zelthering</i>]	piket; tentharing
plaats, de	[Eng. <i>camping site, camp site</i> ; Hd. <i>Campingplatz</i>]	kampeerplaats
plaatsnummër, de	[Eng. <i>pitch number</i>]	plaatsnummer
ploe(ë)jkarrëvan, de	[Eng. <i>collapsible caravan, folding trailer</i> ; Hd. <i>Klappwohswagen</i>]	vouwcaravan
portbaggaasj, de	[Fr. <i>porte-bagages</i> ; Eng. <i>roof rack</i> ; Hd. <i>Gepäckträger</i>]	imperiaal; bagagedrager
proppaangaas, de	[Eng. <i>propane gas</i> ; Hd. <i>Propan</i>]	propaangas
raedsje, 't	[Eng. <i>nosewheel</i>]	neuswiel
resépsie, de	[Eng. <i>reception office</i> ; Hd. <i>Rezeption</i>]	receptie(kantoor); ontvangstbalie

sannietaer, 't	[Eng. <i>washing and toilet facilities</i> ; Hd. <i>Sanitäranlagen</i>]	sanitaire voorzieningen
slaopzak, de	[Eng. <i>sleeping bag</i> ; Hd. <i>Schlafsack</i>]	slaopzak
snélkoeëkpan, de	[Eng. <i>pressure cooker</i> ; Hd. <i>Schnellkochtopf</i>]	snelkookpan; snelkoker
spanreem, de	[Hd. <i>Knieriem</i>]	spanriem
spanrènk, de	[Eng. <i>groundsheets ring</i>]	spanring
ténnisse (ww.)	[Eng. <i>to play tennis</i> ; Hd. <i>Tennis spielen</i>]	tennissen
ténnisplejn, 't	[Eng. <i>tennis court</i> ; Hd. <i>Tennisplatz</i>]	tennisbaan
tent, de	[Eng. <i>tent, ridge tent</i> ; Hd. <i>Zelt</i>]	tent
téntzeil, 't	[Eng. <i>canvas</i> ; Hd. <i>Zeltplane</i>]	tentdoek; tentzeil
trèkhaok, d'n	[Eng. <i>towing hook</i> ; Hd. <i>Anhängerkupplung</i>]	trekhaak (aan auto)
väärtént, de	[Eng. (voor caravan) <i>awning</i> ; Hd. <i>Vorzelt</i>]	voortent
véntielasie-ruu(ë)stër, de	[Eng. <i>register</i> ; Hd. <i>Lüftungsgitter</i>]	ventilatierooster
véntielattäör, de	[Eng. <i>fan, blower</i> ; Hd. <i>Ventilator</i>]	ventilator
zwömbad, 't	[Eng. <i>swimming pool</i> ; Hd. <i>Schwimmbad</i>]	zwembad

28. KANTOOR

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafdeilingssjéf, d'n	[Eng. <i>department(al) manager</i> ; Hd. <i>Abteilungsleiter</i>]	afdelingshoofd
aafspraak, de	[Eng. <i>appointment</i> ; Hd. <i>Verabredung, (tjdstip) Termin</i>]	afspraak
aanslówting, de	[Eng. <i>connection</i> ; Hd. <i>Anschluss</i>]	aansluiting
aanteikèning, de	[Fr. en Eng. <i>note</i> ; Hd. <i>Notiz</i>]	notitie; aantekening
adrèseermèsji-jn, 't	[Eng. <i>addressing machine</i> ; Hd. <i>Adressiermaschine</i>]	adresseermachine
adrèsseli-js, de	[Hd. <i>Adressenliste</i>]	adreslijst; adressenlijst
aggénda, d'n	[Eng. <i>diary</i> ; Hd. <i>Notizbuch, Terminkalender</i>]	agenda; notitieboekje

almënak, d'n	[Fr. <i>almanach</i> ; Eng. <i>calendar, almanac</i> ; Hd. <i>Almanach</i>]	kalender; almanak
assëbak, d'n	[Eng. <i>ashtray</i> ; Hd. <i>Aschenbecher</i>]	asbak
assistënt, d'n	[Fr. en Eng. <i>assistant</i> ; Hd. <i>Assistent</i>]	assistent
attasjke, 't	[Eng. <i>paperclip</i> ; Hd. <i>Büroklammer, Hefklammer</i>]	paperclip
baar geld(sj), 't	[Eng. <i>ready money</i> ; Hd. <i>Bargeld</i>]	contant geld
bar, de	[Fr. en Eng. <i>bar</i> ; Eng. <i>cocktail (liquor) cabinet</i> ; Hd. <i>Bar</i>]	bar(meubel)
bëleechting, de	[Eng. <i>lightning</i> ; Hd. <i>Beleuchtung</i>]	belichting
bëroo, de	[Fr. <i>bureau</i> ; Eng. <i>desk, writing desk, (kantoor) office</i> ; Hd. (kantoor) <i>Büro</i>]	bureau kantoor
bërookas, de	[Eng. <i>office cupboard</i> ; Hd. <i>Büroschrank</i>]	kantoorkast
bëroolaaj, de	[Eng. <i>desk drawer</i> ; Hd. <i>Schreibtischschublade</i>]	bureaulade
bëroolamp, de	[Eng. <i>desk lamp</i> ; Hd. <i>Schreibtischlampe</i>]	bureaulamp
bëroomuuëbële, de	[Eng. <i>office furniture</i> ; Hd. <i>Büromobiliar</i>]	kantoormeubilair
bëroostool, de	[Eng. <i>office-chair</i> ; Hd. <i>Schreibtischstuhl</i>]	kantorstoel
bëzeukër, de	[Eng. <i>visitor</i> ; Hd. <i>Besucher</i>]	bezoeker
breefpëpeer, 't	[Eng. <i>note paper, letter paper, writing paper</i>]	briefpapier
brossjuu(ë)r, de	[Fr. en Eng. <i>brochure</i> ; Hd. <i>Broschüre</i>]	brochure
dikterappëraat, 't	[Eng. <i>dictating machine</i> ; Hd. <i>Diktiergerät</i>]	dictafoon
dirréksiekamër, de	[Eng. <i>executive's office, boardroom</i> ; Hd. <i>Direktionszimmer</i>]	directiekamer
dirréksiesikkërtaris, d'n	[Eng. <i>executive secretary</i> ; Hd. <i>Direktionssekretär</i>]	directiesecretaris
dirréksievërgadëring, de	[Eng. <i>board meeting</i> ; Hd. <i>Vorstandssitzung</i>]	directievergadering
dosseer, d'n	[Fr. <i>dossier</i> ; Eng. <i>file, records, documents</i> ; Hd. <i>Dossier</i>]	dossier
drök, d'n	[Eng. <i>printing (het drukken), edition (oplage)</i> ; Hd. <i>Auflage</i>]	het drukken; oplage
drökke (ww.)	[Eng. <i>to print</i> ; Hd. <i>drücken</i>]	drukken
dröksnélheid, de	[Eng. <i>printing speed</i>]	druksnelheid

ènk, d'n	[Fr. <i>encre</i> ; Eng. <i>ink</i> ; Hd. <i>Tinte</i>]	inkt
fètui, de	[Fr. <i>fauteuil</i> ; Eng. <i>armchair, easy chair</i> ; D. (Oostr.) <i>Fauteuil</i> ; Hd. <i>Armsessel</i>]	fauteuil
formëleer, 't	[Fr. <i>formulaire</i> ; Eng. <i>form</i> ; Hd. <i>Formular</i>]	formulier
gëgieëvës, de	[Eng. <i>data</i> ; Hd. <i>Daten</i>]	gegevens
gieëtsjësmejsji-jn, 't	[Eng. <i>punch</i> ; Hd. <i>Perforator</i>]	perforator
glazër, de	[Eng. <i>bar set</i> ; Hd. <i>Gläser</i>]	glazen
góm, de	[E. (Am.) <i>eraser</i> ; Eng. <i>rubber</i> ; Hd. <i>Gummi, Radiergummi</i>]	gom; vlakgom
hangkéske, 't	[Eng. <i>wall-mounted shelf</i> ; Hd. <i>Hängeschrank</i>]	hangkastje
hoëörn, d'n	[Eng. <i>telephone receiver</i> ; Hd. <i>Hörer</i>]	hoorn
hookspeegël, d'n	[Hd. <i>Eckspiegel</i>]	hoekspiegel
hooktaofël, de	[Eng. <i>corner table</i> ; Hd. <i>Ecktisch</i>]	hoektafel
houp pëpeer, d'n	[Eng. <i>pile of paper</i> ; Hd. <i>ein ganzer Berg Papier</i>]	een hele stapel papier
informatie, de	[Fr. en Eng. <i>information</i> ; Hd. <i>Information</i>]	informatie
kësèt, de	[Eng. <i>cassette</i> ; Hd. <i>Kassette</i>]	cassette
klant, de	[Fr. <i>client</i> ; Eng. <i>customer, client</i> ; Hd. <i>Kunde</i>]	cliënt; klant
klantëndeens, de	[Eng. <i>customer service</i> ; Hd. <i>Kundendienst</i>]	klantendienst, klantenservice
klassäör, de	[Fr. <i>classeur</i> ; Eng. <i>document file</i> ; Hd. <i>Ordner</i>]	ord(e)ner
klassäörrèk, de	[Eng. <i>filing shelf</i> ; Hd. <i>Büroregal</i>]	ordnerrek
klavveer, 't, toetsëbord, 't	[Eng. <i>keyboard</i> ; Hd. <i>Tastatur</i>]	toetsenbord
koffërfaor, de	[Fr. <i>coffre-fort</i> ; Eng. <i>safe</i> ; Hd. <i>Tresor, Geldschrank, Panzerschrank</i>]	brandkast
kómpjoetër, de	[Eng. <i>computer</i> ; Hd. <i>Computer</i>]	computer
kónferénsietaofël, de	[Eng. <i>conference table</i> ; Hd. <i>Konferenztisch</i>]	vergadertafel
kóntrollémpke, 't	[Eng. <i>indicator light</i> ; Hd. <i>Kontrolllampe</i>]	controlelampje
koppi-j, de	[Eng. <i>copy, photocopy</i> ; Hd. <i>Kopie</i>]	kopie
koppjeerappëraat	[Eng. <i>copier, photocopier</i> ; Hd. <i>Kopiergerät</i>]	kopieerautomaat

koppjeerènk, de	[Eng. <i>copying ink</i> ; Hd. <i>Kopierfarbe</i>]	kopieerinkt
koptillèfoon, de	[Eng. <i>headphone</i> (bij radio ook <i>earphone</i>); Hd. <i>Kopfhörer</i>]	hoofdtelefoon
lat, de	[Eng. <i>ruler</i> ; Hd. <i>Lineal</i>]	liniaal
luidsprieëker, de	[Eng. <i>loudspeaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecher</i>]	luidspreker
miekroo, de	[Fr. en Eng. <i>microphone</i> ; Hd. <i>Mikrofon</i>]	microfoon
nietsjësmejsi-jn, 't	[Eng. <i>stapler</i> ; Hd. <i>Hefter, Büroheftmaschine</i>]	nietmachine
notti-jsie, de	[Fr. en Eng. <i>note</i> ; Hd. <i>Notiz</i>]	notitie
ómzèt, d'n	[Eng. <i>sales</i> ; Hd. <i>Umsatz</i>]	omzet
óngèrlègker, d'n	[Eng. <i>desk mat</i> ; Hd. <i>Schreibunterlage</i>]	onderlegger
ówtrösting, de	[Eng. <i>equipment</i> ; Hd. <i>Ausrüstung</i>]	uitrusting; behoeften; outillage
ówtrèksël, 't; bankaafsjrif, 't	[Eng. <i>bank statement</i> ; Hd. <i>Kontoauszug</i>]	bankafschrift
pattént, 't	[Eng. <i>patent</i> ; Hd. <i>Patent</i>]	octrooi
pénnebèkske, 't	[Eng. <i>pen tray</i> ; Hd. <i>Federschale</i>]	pennenbakje
pëpeer, 't	[Fr. <i>papier</i> ; Eng. <i>paper</i> ; Hd. <i>Papier</i>]	papier
pëpeerbérg, de	[Hd. <i>Papierberg</i>]	papierberg
pëpeerinveur, de	[Eng. <i>paperfeed</i>]	papierinvoer
pëpeermanj, de	[Eng. <i>waste paper basket</i> ; Hd. <i>Papierkorb</i>]	prullenbak; papierbak
plantëbak, de	[Eng. <i>plant stand</i> ; Hd. <i>flower box</i>]	plantenbak
plékband, de	[Eng. <i>adhesive tape, sticky tape</i> ; Hd. <i>Klebeband</i>]	plakband
ploe(ë)jmësjj-jn, 't	[Eng. <i>folding machine</i> ; Hd. <i>Falzmaschine</i>]	vouwmachine
print, de	[Eng. <i>computer printout</i> ; Hd. <i>Ausdruck</i>]	computeruitdraai
printër, de	[Eng. <i>printer</i> ; Hd. <i>Drucker</i>]	printer
programmäör, de	[Eng. <i>programmer</i> ; Hd. <i>Programmierer</i>]	computer-programmeur
resépsie, de	[Eng. <i>reception (desk)</i> ; Hd. <i>Rezeption</i>]	ontvangstbalie
rölke plékband, 't	[Eng. <i>roll of adhesive tape (roll of sellotape)</i> ; Hd. <i>Kleberolle</i>]	rol plakband
sikkretarés, de	[Eng. <i>secretary</i> ; Hd. <i>Sekretärin</i>]	secretaresse
sjerm, 't	[Eng. <i>display (terminal)</i> ; Hd. <i>Bildschirm, Monitor</i>]	beeldscherm
sjërper, de	[Eng. <i>pencil sharpener</i> ; Hd. <i>Bleistiftspitzer, Anspitzer</i>]	puntenslijper

sjildëri-j, de	[Eng. <i>picture</i> ; Hd. <i>Gemälde</i>]	schilderij
sjot, 't	[Eng. <i>partition, dividing wall</i> ; Hd. <i>Scheidewand, Trennwand</i>]	scheidingswand; schot
sjri-jfblaad, 't	[Eng. <i>desk top</i> ; Hd. <i>Arbeitsplatz, Benutzeroberfläche</i>]	schrijfbblad: bureaublad
sjri-jfmësj-jn, 't	[Eng. <i>typewriter</i> ; Hd. <i>Schreibmaschine</i>]	schrijfmachine
sjufduuër, de	[Eng. <i>sliding door</i> ; Hd. <i>Schiebetür</i>]	schuifdeur
soofa, de	[Fr. <i>sofa</i> ; (Eng. (Am.) <i>lounger</i>); Eng. <i>sofa, couch</i> ; Hd. <i>Sofa</i>]	sofa
stattistiek, de	[Eng. <i>statistics chart</i> ; Hd. <i>Statistik</i>]	statistiek
stif, de	[Eng. <i>felt tip (pen)</i> ; Hd. <i>Filzstift</i>]	viltstift; viltpen
teike, 't	[Eng. <i>type, letter</i> ; Hd. <i>Schriftzeichen</i>]	schriftteken; letterteken
tëlmësj-jn, 't	[Eng. <i>office calculator, calculating machine</i> ; Hd. <i>Rechenmaschine</i>]	telmachine; rekenmachine
tiepis, d'n	[Eng. <i>typist</i> ; Hd. <i>Maschinenschreiber</i>]	typist(e)
tillëfoon, d'n	[Fr. <i>téléphone</i> ; Eng. <i>telephone</i> ; Hd. <i>Telefon</i>]	telefoon
tillëfoonbook, 't	[Eng. <i>phone book</i> ; Hd. <i>Telefonbuch</i>]	telefoongids
tipfout, de	[Eng. <i>typing error</i> ; Hd. <i>Tippfehler</i>]	
tiptaofël, de	[Eng. <i>typing desk</i> ; Hd. <i>Schreibmaschinentisch</i>]	tiktafel(tje)
zakëbreëf, de	[Eng. <i>business letter</i> ; Hd. <i>Geschäftsbrief</i>]	zakenbrief

29. KERK EN GELOOF

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN ENIGE UITLEG
aaflaot, d'n	van 'af (weg)' + 'laten (gedogen)'; [Mnl. <i>aflaet</i> ; Hd. <i>Ablass</i>]	aflaat kwijtschelding van straffen die men zou moeten ondergaan na overlijden; volle of gedeeltelijke aflaat
absëlujsie, de	[Lat. <i>absolutio</i> (<i>absolvere</i> = bevrijden); Eng. <i>absolution</i>]	absolutie; vergiffenis; kwijtschelding na individuele biecht; soms ook generale absolutie; biechtvader neemt de biecht af

altaor, d'n	[Lat. <i>altare</i> , <i>altus</i> (hoog); Hd. <i>Altar</i>]	altaar tafel uit hout of steen waar(op) de H. Mis wordt opgedragen
altaordook, d'n	[Lat. <i>altus</i> (hoog); Eng. <i>altar cloth</i> ; Hd. <i>Altartuch</i>]	altaardoek; altaardwaal is tijdens de eucharistievieringen over de altaartafel gespreid
altaorkieërs, de	staat op een altaar; [Eng. <i>altar candle</i> ; Hd. <i>Altarkerze</i>]	altaarkaars wordt aangestoken tijdens plechtigheden
altaorkrujs, 't	[Eng. <i>altar crucifix</i> ; Hd. <i>Altarkreuz</i>]	altaarkruis is op een altaar geplaatst
altaorvërseering, de	[Eng. <i>altar decoration</i>]	altaarversiering aan of op een altaar
apostël, d'n	[Lat. <i>apostolus</i> (afgezant)]	apostel één van de 12 volgelingen van Christus
ark, de	[Lat. <i>arca</i> (ark)]	rustaltaar in een processie
Asgoonsdig	christenen worden eraan herinnerd dat zij ooit weer tot as terugkeren; [Eng. <i>Ash Wednesday</i>]	Aswoensdag eerste dag van de katholieke vastenperiode; gelovigen krijgen een kruisje op het voorhoofd getekend
assëkrujske, 't	as verwijst naar vergankelijkheid van de mens	askruisje wordt op Aswoensdag op het voorhoofd getekend; teken van zondigheid en sterfelijkheid
bae(j)vaart, de; baevërt, de; baewieëg, de	van 'bede' + 'vaart (tocht)'	bedevaart; pelgrimstocht, pelgrimage ; reis naar een plaats waar een heilige of een bijzondere gebeurtenis wordt herdacht; vroeger meestal te voet of al biddend
bazzëliek, de	[Gr. <i>basilikè</i> ; Lat. <i>basilica</i>]	basiliek eretitel van een aantal kerken
bëdeene (ww.)	'bedienen' is 'toedienen'	de laatste sacramenten toedienen biecht, communie en oliesel

beech, de	[Mnl. <i>biecht(e), bijcht</i> ; Hd. <i>Beichte</i>]	biecht één van de zeven sacramenten; men belijdt zijn zonden; boeteling krijgt een penitentie
beechstool, de	met 'stoel' is het meubel bedoeld	biechtstoel 2 of 3 compartimenten voor biechtvader en biechteling(en)
beechte, zich (ww.)	[Mnl. <i>biecht(e), bijcht</i> ; Hd. <i>beichten</i>]	biechten het sacrament van boete en verzoening belijden
beecheder de	biechtvader vervanger van God de <u>Vader</u>	biechtvader neemt biecht af van een biechteling; gehouden aan biechtgeheim; houdt met biechteling biechtgesprek
bēgi-jn, de; nón, de; zöstēr, de	[me. Lat. <i>begina</i> ; Mnl. <i>begine</i>]	begijn kloosterzuster; werkzaam in onderwijs, ziekenverzorging, etc.
bēgriēfēnismēs, de	mis bij een begrafenis	kerkelijke begrafenisplechtigheid van zeer sober tot zeer plechtig
bēkie(ē)ring, de	van 'keren (een andere richting inslaan)'	bekering iemand gaat over naar een andere godsdienst
bēloeēkē Paose	VD van 'beluiken'; [Mnl. <i>lu(i)ken</i> (sluiten, dichtgaan)]	beloken Pasen eerste zondag na Pasen, waarop het paasoctaaf wordt gesloten
bieēje (ww.)	[Oudhd. <i>bitten</i> (smeken)]	bidden is spreken tot God
Bi-jbēl, de	[Chr. Lat. <i>biblia</i>]	Bijbel Heilige Schrift
bi-jbēl, de	[Chr. Lat. <i>biblia</i>]	bijbel ; exemplaar van de Bijbel
bisdóm, 't	verkorting van 'bisschopsdom'	bisdom, diocees kerkelijk gebied van de bisschop
boeētērbreefke, 't	briefje om in de vastentijd zuivelproducten te mogen eten; [Lat. <i>literae butyricae</i>]	boterbrief betekent nu vooral 'trouwakte'; getrouwd zijn zonder boterbriefje: in concubinaat leven

brëveer, de	[Lat. <i>breviarium</i> , <i>breviare</i> (inkorten); Mnl. <i>brevier</i> ; Fr. <i>bréviaire</i> ; Eng. <i>breviary</i> ; Hd. <i>Brevier</i>]	brevier getijdenboek of gebeden naar een vaste indeling; brevier is een samenvattend handboek van getijdenboeken; kan ook onderweg gebruikt worden
brëveere (ww.)	zie 'brëveer'	brevieren het bidden van psalmen, gebeden, etc. op vaste uren, verspreid over de dag; katholieke geestelijken besteedden er vroeger veel tijd aan
brówd, de	[Mnl. <i>brujt</i> (jonggehuwde vrouw); Eng. <i>bride</i> ; Hd. <i>Braut</i>]	bruid is in ondertrouw opgenomen vrouw; vrouw is ook nog bruid tijdens tijdens de bruiloftsviering
brówdsboekee, de	[Eng. <i>bride's bouquet</i> ; <i>bridal bouquet</i> ; Hd. <i>Brautbukett</i>]	bruidsboeket de bruid draagt het tijdens de trouwdag
brówdsmaesje, 't	[Eng. <i>bridesmaid</i> ; Hd. <i>Brautjungfer</i>]	bruidsmeisje staat de bruid bij, vooral in de bruidsstoet
brówne patër, de	verwijst naar bruine monnikspij	kapucijn behoort tot de tak van de franciscanen
bussjop, de; bissjop, de	[Lat. <i>episcopus</i> (toezichthouder)]	bisschop hoogste rang als priester; bestuurt het bisdom
die(ë)këni-j, de	woning van een deken	dekenij parochieraad is verantwoordelijk voor onderhoud; gemeentebestuur biedt financiële steun
diejake, d'n	[Laatlat. <i>diaconus</i>]	diaken heeft eerste wijding ontvangen

doe(ë)jēnhujske, 't	[Mnl. <i>do(o)yen</i> (wegkwijnen); Hd. <i>Totenhalle, Leichenhalle</i>]	lijkenhuisje huisje (ruimte), meestal op kerkhof, waarin men doden tijdelijk bewaarde of opbaarde; ook secties vonden er vroeger plaats
doksaol, d'n	zie ' <i>oksaol</i> '	(d)oksaal
doupfónt, 't	[Lat. <i>fons</i> (bron); Mnl. <i>dopen</i> + Mnl. <i>vont(e)</i> ; Eng. <i>font</i>]	doopvont doopwater wordt erin bewaard; een kind wordt erboven ten doop gehouden
drieëgër, d'n	van Mnl. ' <i>draghen</i> (dragen)'; [Hd. <i>Sargträger</i> (drager van de doodskist)]	lijkdrager droeg samen met anderen een overledene ten grave; assisteert nu de begrafenisondernemer bij het dragen van de lijkstaf
duip, d'n	verwijst naar 'diep'; [Hd. <i>Taufe</i>]	doopsel opneming in de Kerk
duipe (ww.)	verwant met 'diep'; [Hd. <i>taufen</i>]	dopen is een ceremonie; is 'in de christelijke kerk opnemen'
duipfie(ë)s, 't	feest n.a.v. een doop	doopfeest feestelijke viering van de doop
duipfónt, 't	[Lat. <i>fons</i> (bron), in Chr. Lat. doopvont]	doopvont; doopbekken gevuld met doopwater; kind wordt erboven gedoopt
duipklèdsje, 't	[Eng. <i>christening dress</i> ; Hd. <i>Taufkleid</i>]	doopjurk doopkleed; een dopeling wordt erin gedoopt
duipsieël, d'n	doopceel als bewijs van lidmaatschap van de Kerk	doopceel; doopakte is een uittreksel uit het doopboek
dujvël, d'n	[Chr. Lat. <i>diabolus</i> ; Mnl. <i>duvel, dievel</i>]	duivel het boze als persoon; ook wel 'boze geest'
eevangeelie, 't	[Lat. <i>evangelium</i> (goede boodschap)]	evangelie Blijde Boodschap of deel ervan
èngël, d'n	[Lat. <i>angelus</i> (engel); Mnl. <i>ingel</i>]	engel bode of gezant van God

ëpistël, 't en d'n	[Lat. <i>epistula</i> ; Gr. <i>epistolè</i>]	epistel lezing uit de H. Schrift
fëmi-jliegraâf, 't	[Eng. <i>family grave</i> ; Hd. <i>Familiengrab</i>]	familiëgraf familieleden worden er bij elkaar begraven
fransiskaan, de	verwijst naar de stichter Franciscus van Assisi	franciscaan behoort tot een monnikenorde met drie vertakkingen: kapucijnen, minderbroeders en conventuelen
galmgaaat, 't	maakt het galmen van een klok mogelijk; [Hd. <i>Schalloch</i>]	galmgat in een toren; geluid van klokken komt erdoor naar buiten
geissëlik, de; geistëlik, de	op de geest betrekking hebbend	geestelijke diaken, priester, bisschop
gëlój, 't	[Hd. <i>Geläute</i>]	gelui van een klok of klokken
gëluif, 't; gëlouf, 't	[Oudeng. <i>geliefan</i> (geloven)]	geloof 't christelijke geloof in een opperwezen; 't christelijke geloof, het joodse geloof; is het betrouwen op het woord van een godheid
gëluivig (bn.)	[Oudeng. <i>geliefan</i> (geloven)]	gelovig; religieus overtuigd van een goddelijk bestaan
gëluivigge, de	[Oudeng. <i>geliefan</i> (geloven); Eng. <i>worshipper</i> ; Hd. <i>Gläubige(r)</i>]	gelovige gelooft in een opperwezen en zijn universele waarheid
gëtujge, de	[Mnl. <i>getugen</i> (getuigen); Hd. <i>Zeuge</i>]	getuige iemand die als aanwezige bij een huwelijk of doop het bestaan ervan later kan bevestigen
glas-in-loe(ë)d vinstër, de	[Eng. <i>stained-glass window</i> ; Hd. <i>Bleiverglasung</i>]	gebrandschilderd raam in kerk meestal bijbelse taferelen
God	et. onbekend	het Opperwezen, God
godsdeens, de	dienst (verering, aanbidding) van God	godsdiens betekent ook 'het geloof' met zijn leerstellingen

godsdeenslès, de	les m.b.t. godsdienst	godsdienstles vooral in katholieke scholen
graâfmieëkër, de; gravëmieëkër, de	van 'grave (graven)'; [Eng. <i>gravedigger</i> ; Hd. <i>Totengräber</i>]	grafdelver grafmaker; delft graven
graâfsteîn, de	[Eng. <i>grave stone</i> ; Hd. <i>Grabstein</i>]	grafsteen sluit of dekt een graf
heemël, d'n	de overkapping van het baldakijn met kostbaar stof is als een hemel	baldakijn; hemel in een katholieke processie wordt het Allerheiligste megedragen onder een hemel
Heemëlvaart	Jezus Christus' vaart naar de hemel	Onze-Lieve-Heer-Hemelvaart (gew.); Hemelvaartsdag ; katholieke feestdag
heilig jaor, 't	heilig = met de dienst van God in verband staand	jubeljaar jaar waarin een jubileaflaat verdiend wordt
heilig oeëliesël, 't	door de bisschop gewijd en dus heilig	de ziekenzalving; de heilige oliën wordt een christen toegediend bij gevaar op overlijden
Heiligge Stool, d'n	verwijst naar Zijne Heiligheid (titel van de paus)	zetel van de paus; het pauselijk gezag in het Vaticaan; in Vaticaanstad
heiligge, d'n	[Mnl. <i>he(i)lich</i> ; Eng. <i>holy</i> ; Hd. <i>heilig</i>]	heilige iemand die openlijk vereerd mag worden
heiliggën oeëlie, d'n	heilig = sacraal, m.b.t. de dienst van God	de heilige olie om o.a. stervenden te zalven
heiliggëndaâg, d'n	dag aan een bepaalde heilige gewijd	heiligendag heiligen munten tijdens hun leven uit in vroomheid en goede werken
heiligvërklaoring, de	verklaring van de paus dat de verering van een overledene als heilige is toegestaan	heiligverklaring een overledene wordt opgenomen in de lijst van de heiligen

hèl, de	[Mnl. <i>helle</i> ; Eng. <i>hell</i>]	hel verdoemden verblijven er voor altijd samen met duivels; bestaan ervan werd in 2018 door paus Franciscus niet bevestigd
hoeë(g)mès, de	hoog = plechtig	hoogmis plechtige gezongen mis
hoeëgdaâg, d'n	hoog = groot	hoogdag grote kerkelijke feestdag
hoeëgti-j, 't	een hoge tijd = dag	hoogtijd belangrijke feestdag in de katholieke Kerk; hoogtijdag is hoge feestdag
hostie, de	[Lat. <i>hostia</i> (offer); Fr. <i>hostie</i> ; Hd. <i>Hostie</i>]	hostie wordt bij consecratie lichaam van Jezus Christus
ie(ë)rèdeens, d'n	dienst waarin eer wordt gebracht aan God	eredienst godsdiensstige verering; is een uiterlijke vorm van godsdiensstoeffening
ieërwaarde, d'n; ieërwaerde, d'n	priester die eer waard is	eerwaarde aansprektitel van een pastoor of predikant
inzieëgène (ww.)	door de zegen heiligen	inzegenen; inwijden door de zegen heiligen
jaordeens, de	één jaar of elk jaar opgedragen dienst voor een overledene	jaardienst mis voor een overledene 1 jaar of elk jaar na zijn dood
jaorgëti-j, 't	zie 'jaordeens'	jaargetijde jaardienst voor een overledene
kandëlaer, de	[Lat. <i>candela</i> (<i>kaars</i> , <i>lamp(drager)</i>)]	kandelaar men kan er een kaars of kaarsen opzetten
kannönnik, de	[Lat. <i>canonicus</i> (<i>canon</i> (regel))]	kanunnik maakt als geestelijke deel uit van het kapittel van een kathedrale kerk
kappësi-jn, de	[It. <i>cappuccio</i> (monnikskap); Fr. <i>capucin</i>]	kapucijn bedelmonnik met bruine pij met puntige kap; uit franciscanerorde

kappittël, 't	[Chr. Lat. <i>capitulum</i> (vergaderzaal van geestelijken)]	kapittel waakt over de belangen van een orde; komt op vaste tijdstippen samen
kapplaon, de; këplaon, de	[me. Lat. <i>capellanus</i>]	kapelaan werkt onder de pastoor van een parochie
kappläni-j, de	woning van een kapelaan	kapelanie kerkfabriek is verantwoordelijk voor onderhoud; overheid ziet toe op de werking van de kerkbesturen
kardienaal, de	[Lat. <i>cardinalis</i> (hoofdpersoon); Mnl. <i>cardinael</i>]	kardinaal aarts-kardinaal is hoogste r.-k. hoogwaardigheidsbekleder in kerkprovincie
kassujfël, 't en de	[me. Lat. <i>casubula</i> ; Eng. <i>chasuble</i> ; Hd. <i>Kasel</i>]	kazuifel opperkleed zonder mouwen; door priester gedragen tijdens de mis
kattëdraal, de	[me. Lat. <i>cathedralis</i> ; Eng. <i>cathedral</i> ; Hd. <i>Kathedraal</i>]	kathedraal hoofdkerk van een bisdom en wel waar de bisschop zetelt
kattëgi-jsmës, de; kattëgismës, de	[Gr. <i>katëchismos</i> ; Fr. <i>catëchisme</i> ; Hd. <i>Katechismus</i>]	catechismus bevat de leer van de r.-k. Kerk; bestond vroeger uit vraag en antwoord
kattëli-jk, de	[chr. Lat. <i>catholicus</i> ; Fr. <i>catholique</i> ; Eng. <i>catholic</i>]	katholiek leeft volgens de leer die door de Kerk is vastgelegd
këmujnie, de	[Lat. <i>communio</i> (gemeenschap); Hd. <i>Kommunion</i>]	communie is het ontvangen van de hostie; eerste en plechtige communie
kënjërgraefke, 't	[Eng. <i>child's grave</i> ; Hd. <i>Kindergrab</i>]	kindergraf(je) graf van een kind; doodgeboren kind werd niet in gewijde aarde begraven; nu op sterrenweide
kënjërkoe(ë)r, 't	[Eng. <i>children's choir</i> ; Hd. <i>Kinderchor</i>]	kinderkoor een zangkoor dat uit kinderen bestaat

képél, de	[me. Lat. <i>cappella</i> (bedehuis)]	kapel gebouw bestemd voor godsdienstoefeningen
kieërdaâg, de	van ‘ <i>kieërs(t)</i> (Christus) + ‘ <i>daâg</i> ’; [Eng. <i>Christmas Day</i>]	kerstdag ; op 25 december; christenen gedenken J. Christus’geboorte
kieërske branne	‘ <i>branne</i> ’ = aansteken	een kaarsje branden om het hogere eventueel te beïnvloeden
kieërskëspreséssi-j, de	deelnemers dragen een brandende kaars	kaarsenprocessie in bedevaartsoorden zoals Lourdes
Kieërsmis	van ‘ <i>kieërs(t)</i> (Christus) + ‘ <i>mis</i> ’; [Eng. <i>Christmas</i>]	Kerstmis feest van Christus’ geboorte; ook dag van de viering
kirk(h)of, ’t en de	aanvankelijk ‘ruimte rond een kerk als begraafplaats’	kerkhof begraafplaats of plaats voor begraving; steeds meer crematies
kirk, de	[Byzantijs-Grieks <i>kuriakon</i> (huis van God)]	kerk het kerkgebouw waar godsdienstoefeningen gehouden worden
Kirk, de	[Byzantijs-Grieks <i>kuriakon</i> (huis van God)]	Kerk het geheel van kerkgenootschappen
kirkban (ban van de Kirk), de	ban = uitsluiting; [Eng. <i>excommunication</i> ; Hd. <i>Kirchenbanne</i>]	kerkban uitsluiting uit de kerkelijke gemeenschap of uitsluiting van sacramenten
kirkbank, de	zitbank in een kerk; [Eng. <i>church pew</i> ; Hd. <i>Kirchenbank</i>]	kerkbank onderdeel van het kerkmeubilair; knielbanken zijn in rijen opgesteld
kirkbëzeuk, ’t	[Eng. <i>attendance at church</i> ; Hd. <i>Kirchenbesuch</i>]	kerkbezoek het ter kerke gaan; het bijwonen van kerkelijke diensten
kirkboek, ’t	gebedenboek of kerkelijk register	kerkboek bijbel, gezang- of psalmboek; doopboek, grafboek, etc.

kirkdeens, de	eredienst in een kerk; [Eng. <i>religious service</i> ; Hd. <i>Gottesdienst</i>]	kerkdienst op vastgestelde tijden; bij allerlei kerkelijke feestdagen, bruiloften, begravenissen, etc.
kirkdörp, 't	dorp rond een kerk [Hd. <i>Kirchdorf</i>]	kerkdorp; parochie; kerkgemeente kerkelijke gemeente onder een pastoor
kirkëlik (bn.)	[Mnl. <i>ke(e)rke, kirke</i> ; Hd. <i>kirklich</i>]	kerkelijk alles met betrekking tot de Kerk
kirkëlik gëtrouwd	getrouwd voor de Kerk; [Hd. <i>kirchlich getraut</i>]	kerkelijk gehuwd het kerkelijk huwelijk wordt door een geestelijke in een kerk voltrokken
kirkëlik jaor, 't	[Eng. <i>Christian year</i> ; Hd. <i>Kirchenjahr</i>]	kerkelijk jaar de volledige reeks van kerkelijke feestdagen
kirkëlikke bëgricëfënis, de	begravenisplechtigheid in een kerk	kerkelijke begrafenis uitvaart met begravenisliturgie
kirkëlikke fieëste, de	[Eng. <i>religions festivals</i> ; Hd. <i>Kirchenfeste</i>]	kerkelijke feesten feesten die in de Kerk gebruikelijk zijn; gaan gepaard met kerkelijke ceremoniën
kirkëlikke gësjedënis, de	[Eng. <i>church history</i> ; Hd. <i>Kirchengeschichte</i>]	kerkelijke geschiedenis al dan niet historische gebeurtenissen m.b.t. een kerk of de Kerk
kirkfëbrik, 't	'fëbrik' zou een verhaspeling zijn van 'vërbrujk'; [Fr. (B.) <i>fabrique d'église</i> ; Eng. <i>church fabric</i> ; D. (B.) <i>Kirchenfabrik</i>]	kerkfabriek openbare instelling; draagt zorg voor parochiekerk(en) en kerkelijke goederen; beheert de materiële middelen, nodig voor de uitoefening van de eredienst in een parochie
kirkgank, de	eerste gang (naar de kerk) na een bevalling; [Hd. <i>Kirchgang</i>]	kerkgang ook na lange ziekte; heeft (had) een zuiverende functie; diende om terug 'rein' te worden

kirkgenger, de	wie ter kerke gaat; [Hd. <i>Kirchgänger</i>]	kerkganger ontkerkelijkings sinds jaren 1960
kirkhofmoôr, de	muur rond kerkhof; [Mhd. <i>kirchhof</i> + Lat. <i>murus</i>]	kerkhofmuur vroeger vrij algemeen; in MSK rond oude kerkhof
kirkklok, de	klok in de klokken-toren van een kerk; [Eng. <i>church bell</i> ; Hd. <i>Kirchenglocke</i>]	kerkklok wordt op bepaalde tijden en bij bepaalde gelegenheden geluid; betreft luidklokken
kirkkoe(ë)r, 't	zangkoor in een kerk; [Hd. <i>Kirchenchor</i>]	kerkkoor luistert kerkelijke plechtigheden op
Kirklati-jn, 't	Latijn dat m.b.t. de Kerk wordt gesproken; [Eng. <i>Church Latin</i> ; Hd. <i>Kirchenlatein</i>]	Kerklatijn in erediensten en gebeden van de r.-k. Kerk; ook wel in aantal gebeden
kirkleedsje, 't	lied m.b.t. het kerkelijk leven; [Hd. <i>Kirchenlied</i>]	kerk lied wordt bij een godsdiensstoefening in een kerk gezongen
kirklie(ë)r, de	[Eng. <i>church doctrine</i> ; Hd. <i>Kirchenlehre</i>]	kerkleer officiële kerkelijke geloofsleer
kirkmëzi-jk, 't	muziek m.b.t. de Kerk; [Hd. <i>Kirchenmusik</i>]	kerkmuziek muziek tijdens godsdiensstoefeningen in een kerk; meest bekend is gregoriaans
kirkörgel, de	orgel in een kerk; [Eng. <i>church organ</i> ; Hd. <i>Kirchenorgel</i>]	kerkorgel is groot en vast; soms monumentaal; in MSK was Pieter-Adam Van Dinter (1808-1887) orgelbouwer
kirksjatte, de	kerkelijke schatten (relikwieën en kostbaarheden)	kerkschatten in MSK zijn evangelarium en enkele weefsels (kazuifel en schoudermantel) van grote waarde
kirkstool, de	stoel in de kerk (vaak met biezen zitting)	kerkstool kon je vroeger huren of kopen
kirkvadër, de	[Eng. <i>Church Father</i> ; Hd. <i>Kirchenvater</i>]	kerkvader leraar en schrijver van de oude christelijke Kerk

kirkvinstër, de	[Eng. <i>church window</i> ; Hd. <i>Kirchenfenster</i>]	kerkraam vaak gebrandschilderd; geeft bijbelse taferelen weer
kirkwi-jjing, de	[Mnl. <i>wien</i> (wijden) ('j' is ingevoegd); Eng. <i>consecration of a church</i> ; Hd. <i>Kirchweihe</i>]	kerkwijding wijding van een kerk; wordt jaarlijks door elke parochie herdacht; wegens secularisatie nu ook ontwijdingen
kirkzilvër, 't	zilveren voorwerpen voor kerkelijk gebruik	kerkzilver betreft vooral voorwerpen, gebruikt bij kerkdiensten
klie(ë)zaod vërkoupe, ze	boeren gingen biechten als ze rond Pasen hun klaverzaad gingen verkopen in de stad	biechten zijn zonden in een biecht belijden; tot jaren 1960 gingen veel katholieken maandelijks biechten; sinds ontkerkelijkning nog nauwelijks
klip, de	[Mnl. <i>cleppe</i>]	offerbus; collectebakje vroeger houten bakje aan een lange stok
kloe(ë)stër, 't	[Lat. <i>claustrum</i> (grendel, klooster); Mnl. <i>cloister</i> ; Eng. <i>cloister</i>]	klooster gebouw waarin kloosterlingen samenwonen; kloosterlingen leiden aan God gewijd leven
kloe(ë)stërling, de	lid van kloostergemeenschap	kloosterling; religieus legt de kloostergeloften af
kloe(ë)stër- provinsie, de	aantal bijeenhorende kloosters van een bepaalde orde	kloosterprovincie een kloosterprovincie bestaat uit kloosters die bij elkaar horen
kloe(ë)stërreegël, de	regel waarnaar een kloosterling leeft	kloosterregel is orderegel of kloosterwet
klok, de	[me. Lat. <i>cloc(ke)</i> ; Mnl. <i>clocca</i>]	klok in een klokkentoren
klujzënaer, de	[Mnl. <i>cluse</i> ; Eng. <i>recluse</i> ; Hd. <i>Klausner</i>]	kluzenaar zondert zich af van de wereld; wil vroom leven en boete doen

kónggrégasie, de	[Lat. <i>congregatio</i> (vergadering); Fr. <i>congrégation</i> (vergadering)]	congregatie religieuzen; groep kloosterlingen; hebben kloostergeloften afgelegd; leven volgens vaste regels
kónsi-jlie, 't	[Lat. <i>concilium</i> ; Mnl. <i>consilie</i> ; Fr. <i>concile</i>]	concilie; kerkvergadering van vnl. bisschoppen; beslist over geloofsvragen
köstër, de	[Lat. <i>custos</i> (bewaker); me. Lat. <i>custor</i>]	koster; kerkbewaarder is kerkelijke bediende; zorgt voor kerkdienst en kerkgebouw
Kristus	[Gr. <i>christos</i> (gezalfde)]	Jezus Christus zoon van God
krujsdaag, de	er werden dan processies met het kruis gehouden	kruisdagen de 3 (vasten)dagen vóór Hemelvaartsdag; vroeger met processies door de velden
krujsheëre, de	' <i>hie(ë)r</i> ' verwijst naar 'de Heer'; [Fr. <i>Pères Croisiers</i> ; Hd. <i>Kreuzherren</i>]	kruisheren orde van reguliere kanunniken; gesticht door Theodoor van Celles in 1211; vanaf 17de eeuw ook in MSK
krujsigging, de krujsëging, de	[Lat. <i>crux</i> (kruis); Fr. <i>croix</i> ; Eng. <i>cross</i>]	kruisiging dood door nageling aan een kruis; verwijst naar Jezus Christus op het kruis
krujspreséssi-j, de	[Lat. <i>crux</i> (kruis)]; processie met het kruis voorop	kruisprocessie ; door velden m.b.t. goede oogst; gehouden tijdens kruisdagen (zie ald.)
krujswieëg, de	verwijst naar de 14 stasies langs de Via Dolorosa (Jeruzalem); [Hd. <i>Kreuzweg</i>]	kruisweg voorstelling van de kruisweg van Jezus Christus naar Golgotha; boven elke afbeelding hangt kruis

krussëfiks, de	[me. Lat. <i>crucifixus</i> (gekruisigde); Fr. en Eng. <i>crucifix</i> ; Hd. <i>Kruzifix</i>]	kruisbeeld; crucifix symbool uit de christelijke traditie; kruisbeeldvorm met het lichaam van de gekruisigde Christus; benadrukt het lijden van Jezus Christus
kwattërtémpër, de	[Lat. <i>quat(t)uor tempora</i> (de vier jaargetijden)]	quatertempër onthoudingsdag aan het begin van elk jaargetijde
Leechmès	[me. Lat. <i>festum luminum</i> (het feest der lichten)]	Lichtmis; Maria Lichtmis op 2 februari; herdenking van de Opdracht van Jezus Christus in de tempel
li-jkbieëjër, de	nodigt uit om te bidden; [Hd. <i>Leichenbitter</i>]	lijkbidder; aanspreker; (dood)bidder nodigde de familie en kennissen van de overledene uit op de begrafenis; ging in huizen het overlijden aanzeggen
lójje, 't	[Mnl. <i>luit</i> (luid); Hd. <i>läuten</i>]	luiden klepel slaat afwisselend tegen klok wanden
maer, de	overste is <i>mère supérieure</i> ; [Fr. <i>mère</i> (moeder)]	mère; zuster aansprektitel; bij een aantal orden van kloosterzusters
martëlaer, de	[Lat. <i>martyr</i> ; Eng. <i>martyr</i>]	martelaar wie om zijn geloof zijn leven offert
mès, de	[Lat. <i>missa</i> (van de afsluiting van de mis 'Ite, missa est')]	mis eucharistieviering; stille, gezongen of gelezen mis
mèsbook, 't	[Lat. <i>missa</i> (mis) + 'boek']	kerkboek met kerkelijke gebeden van de mis
mèsdeenër, de; kraol, de	'dient' de mis; [Hd. <i>Messdiener</i>] [Fr. (Waals) <i>coral</i> ; D. (Keuls) <i>Krol</i>]	misdienaar staat de priester bij bij het opdragen van de mis; gekleed in toog met witte superplie

mindërbroedër, de	[Lat. <i>frater minor</i> ; Eng. <i>Friar Minor</i> Hd. <i>Minderbruder</i>]	minderbroeder pater of broeder van de orde van de minderbroeders
missaal, de	[Mnl. <i>missael</i> , <i>missale</i> (m.b.t. Mnl. <i>misse</i>)]	missaal; misboek kreeg je vroeger bij je plechtige communie
missie praeke, de	[Lat. <i>missio</i> + <i>praedicare</i>]	Gods woord verkondigen in parochies om de drie jaar in meeste parochies; tot jaren 1960
missie, de	[Lat. <i>mittere</i> (uitzenden)]	missiegebied missionarissen zijn er werkzaam
missjënaris, de	[Lat. <i>mittere</i> (uitzenden); Fr. <i>missionnaire</i>]	missionaris is in de missie werkzaam; verkondigt geloof onder heidenen;
mómfraer, de	[Fr. <i>frère</i> , <i>mon frère</i>]; 'frère' soms ook in ordenaam, bv. <i>les frères mineurs</i>	broeder heeft enkel kloostergeloften afgelegd; leeft en werkt in kloosters; mag niet voorgaan in erediensten
mönnik, de; munnik, de	[Gr. <i>monarchos</i> (op zichzelf, alleen); Fr. <i>moine</i>]	monnik kloosterling die buiten de wereld leeft samen met andere monniken
mónsjäör, de	' <i>mon</i> (mijn)' + ' <i>seigneur</i> (heer)'	monseigneur titel voor bisschoppen
mónstrans, de	[Lat. <i>monstrare</i> (tonen); me. Lat. <i>monstrantia</i>]	monstrans hostie wordt erin uitgesteld; versierd; hostie is zichtbaar in ronde opening
naobëstaonde, de	bloedverwant die na iemands dood verderleeft; [Hd. <i>Hintergebliebene(r)</i>]	nabestaande betreft partner en in de eerste graad (adoptie)kinderen en (adoptie)ouders; betreft in de tweede graad grootouders, kleinkinderen, broers en zussen

naobieëje (ww.)	de tweede helft bidden [Hd. <i>nachbeten</i>]	nabidden m.b.t. de tweede helft van een gebed
noeëdduip, de; gie(ë)duip, de	doop in geval van nood; [Hd. <i>Nottaufe</i>]	nooddoop bij stervensgevaar; vlak na de geboorte; ook door een niet-geestelijke
nón, de	[Gr. <i>nanna</i> (tante); Mnl. <i>nonne</i> ; Oudeng. <i>nunne</i>]	non; kloosterzuster (mede)bewoonster van een klooster; heeft kloostergeloften afgelegd
nostër, de	zie ‘ <i>patërnostër</i> ’	zie ‘ <i>patërnostër</i> ’
nostëre (ww.)	verwijst naar Pater-noster en paternoster; is Bargoens voor ‘bidden’	bidden is spreken tot God; om steun af te smeken; om te loven en te danken
novvaen, de	[Lat. <i>novene</i> (telkens negen); Hd. <i>Novene</i>]	noeven men bidt 9 dagen tot God, Maria of een heilige om een gunst af te smeken
oeëliesël, ’t	verwijst naar gewijde olie; [Lat. <i>olis</i> (olijfolie)]	oliesel; ziekenzalving sacrament; toegediend aan zieke in levensgevaar
offërande, de	[me. Lat. <i>offeranda</i> (wat geofferd moet worden); Fr. <i>offrande</i>]	offerande na het evangelie priester draagt brood en wijn op; gaat vooral aan eucharistisch gebed
offërgank, d’n	verwijst naar het aandragen van de gaven voor de offerande	offërgang in een mis; de gelovigen (brachten) brengen de gaven aan
offërstok, d’n	[Mnl. <i>stock</i> (offerblok); Hd. <i>Opferstock</i>]	offerblok is een aalmoezenblok in een kerk; kan ook een kastje of een bus zijn
oksaol, d’n; doksaol, d’n	‘d’ was lidwoord; [me. Lat. <i>doxale</i>]	(d)oksaal vaak als tribune voor zangkoor

ölfloorëli-jk, 't	begravenismis om 11 uur; op vraag van familie	elfuurmis voor dode plechtige begrafenis van een bemiddeld persoon [zie DGMD 1 p. 363]
Ónnuuëzël-Kènjër, de	verwijst naar de kindermoord in Bethlehem (<i>ónnuuëzel</i> = onschuldig); [Hd. <i>unschuldige Kinder</i>]	Onnozele-Kinderen (onnozele-kinderendag) een herinneringsdag op 28 december; de kindermoord uit het evangelie wordt dan herdacht
Óshie(ë)r	verbastering van 'Onze-Lieve- Heer'; [Hd. <i>unser Herrgott</i>]	Ons Heer; de heilige hostie schijfje brood wordt bij consecratie het lichaam van Jezus Christus
Óslivvënhie(ë)r	verbastering van 'Onze-Lieve- Heer'	Onze-Lieve-Heer; God; Jezus Christus Jezus is Messias, Zoon van God
ówtstèlling, de	het uitstellen van het allerheiligste in de monstrans; is 'tentoonstelling'	uitstelling hostie in monstrans wordt op tweede donderdag na Pinksteren (Sacramentsdag) uitgesteld ter aanbidding
paosbeeç, de	biecht rond Pasen; in paastijd dus [Hd. <i>Osterbeichte</i>]	paasbiecht biecht in de paastijd; is geen verplichting meer
paosdaåg, de	eerste of tweede dag van het paasfeest; [Fr. <i>jour de Pâques</i>]	paasdag 1ste en 2de paasdag; vooral bedoeld is 1ste paasdag
Paose, de	[Chr. Lat. <i>pascha</i> ; Fr. <i>Pâques</i>]	Pasen gedachtenis van Jezus Christus' opstanding
paosfie(ë)s, 't	feest van Pasen; [chr. Lat. <i>pascha</i> ; Mnl. <i>pa(e)sschen</i>]	paasfeest Jezus Christus is met Pasen opgestaan uit de dood
paoskieërs, de	ontstoken in de paasnacht	paaskaars symbool van de verrezen Jezus Christus
paosplich, de	de plicht in de paastijd te communie te gaan	paasplicht vroeger moest je dan ook biechten
paosti-jd, de	tijd waarin Pasen valt; maart of april	paastijd van Palmzondag tot beloken Pasen

paosveering, de	viering(en) met Pasen; [me. Lat. <i>pascha</i>]	paasviering plechtigheden om de verrijzenis van Jezus Christus te herdenken
paoswieëk, de	week vóór Pasen	paasweek; Goede Week
paoszaotêrdig, de	zaterdag vóór Pasen	paaszaterdag
paoszóndig, de	eerste paasdag; [me. Lat. <i>pascha</i> + Lat. <i>dies solos</i>]	paaszondag gedachtenisdag aan de opstanding van Jezus Christus
parrochie, de	[Gr. <i>paroika</i> (diocees); me. Lat. <i>parochia</i>]	parochie zelfstandige kerkelijke gemeente onder een pastoor
parrochieblaad, 't	nieuwsblad uit en over de parochie(s); [Hd. <i>Kirchenblatt</i>]	parochieblad brengt het parochiaal nieuws; ook artikels van religieuze aard
parrochiekirk, de	[Eng. <i>parish church</i> ; Hd. <i>Parochialkirche</i>]	parochiekerk parochiaal kerkgebouw
parrochiepreestêr, de	[Mnl. <i>p(a)rochie</i> + Lat. <i>presbyter</i> ; Eng. <i>parish priest</i>]	parochiepriester parochiaal, meestal seculier, priester; meestal pastoor en onderpastoor
parrochieraod, de	[Eng. <i>parochial church council</i> ; Hd. <i>Pfarrgemeinderat</i>]	parochieraad raad van parochianen die de pastoor advies geven
parrochiezaal, de	zaal voor parochiale samenkomsten; [Hd. <i>Gemeindesaal</i>]	parochiezaal meestal voor de leden van een parochie; nu niet enkel voor parochiale activiteiten
pastêri-j, de	[me. Lat. <i>pastoria</i> (pastorie); Lat. <i>pastor</i> (herder), <i>pascere</i> (weiden)]	pastorie woning van een pastoor; kerkfabriek is verantwoordelijk voor onderhoud; overheid ziet toe op de werking van de kerkbesturen
patêr, de	[Lat. <i>pater</i> (vader); plaatsvervanger van Vader in de hemel); Fr. <i>père</i> ; Hd. <i>Pater</i>]	pater kloosterling die in groep leeft; heeft de gelofte van armoede, gehoorzaamheid en zuiverheid afgelegd
Patêrnostêr, de	[Lat. <i>pater noster</i> (onze vader)]	Onzevader gebed van de Heer

patërnostër, de	om de tien kralen wordt een Paternoster (Onzevader) gebeden	rozenkrans snoer met kleine en grote kralen, resp. voor Weesgegroetjes en Onzevaders
patërsvieëtsje, 't	vaatje (van het beste bier/de beste wijn) dat voor de paters (pastoor) bestemd was	patersvaartje (gew.); pastoorsvaartje religieuzen hadden vroeger aanzien en macht; genoten bijgevolg van enkele privileges; sinds secularisatie is invloed afgenomen
patteen, de	[Lat. <i>patena</i> (schotel); Mnl. <i>patene</i> ; Fr. <i>patène</i> ; Hd. <i>Patene</i>]	pateen hostieschotelkje; past op een miskelk; de geconsacreerde hostie wordt erop gelegd
Pawmzóndig, de	palmtakken worden dan (zondag vóór Pasen) in kerken gewijd	Palmzondag palmtakjes worden gewijd in kerken als herinnering aan de intocht van Jezus in Jeruzalem
paws, de	[Lat. <i>papa</i> ; Mnl. <i>pawes, paefs</i>]	paws hoofd van de r.-k. Kerk
pënkstdaåg, de	eerste of tweede dag van het pinksterfeest	pinksterdag 1ste en 2de pinksterdag
Pënkste(re) , de	[Gr. <i>pentèkoste</i> (50ste (dag na Pasen)); Hd. <i>Pfingsten</i>]	Pinksteren herdenking van de neerdaling of uitstorting van de H. Geest
pënkstërmaondig, de	tweede pinksterdag; [Hd. <i>Pfingstmontag</i>]	pinkstermaandag is tweede pinksterdag
perséssiekrujs, 't	[Eng. <i>processional cross</i> ; Hd. <i>Prozessionskreuz</i>]	processiekruis is bevestigd op een lange stok; wordt in een processie gedragen
përsjónkële bieëje	verwijst naar de Portiunculakapel in Assisi	het verdienen van de Portiuncula-aflaat op 2 augustus bij feest H. Franciscus van Assisi
pëstoe(ë)r, de	[Lat. <i>pastor</i> (herder); Hd. <i>Pastor</i>]	pastoor heeft de zorg over een parochie
pinneténsie, de	[Lat. <i>paenitentia, poena</i> (boete); Mnl. <i>penitencie</i>]	penitentie gebeden door de priester opgelegd in de biecht

portaol, 't	[Fr. <i>porche</i> ; Eng. <i>portal</i> ; Hd. <i>Portal</i>]	portaal ingang van een kerk; vaak monumentaal
praack, de	[me. Lat. <i>praedica</i> ; Mnl. <i>predike</i>]	preek toelichting op Schriftlezing
praecke (ww.)	[van me. Lat. <i>praedica</i>]	preken Gods woord verkondigen in het openbaar
praackstool, de	gestoelte waarop gepreekt wordt	preekstoel in een kerk; van hout of steen
preestërwi-jjing, de	wijding van een wijdeling	priesterwijding bisschop wijdt wijdeling
preséssi-jkrujs, 't	kruis (aan een stok) in een processie	processiekruijs steekt hoog boven de processiegangers uit
priddëkant, de	[Lat. <i>predicare</i> (prediken)]	predikant verkondigt Gods Woord in het openbaar
prie(j)oorin, de	[chr. Lat. <i>prior</i> ; Lat. <i>prior</i> (hoger staande, voorste)]	priorin overste in een klooster van kloosterzusters
prie(j)or, de	[chr. Lat. <i>prior</i> ; Lat. <i>prior</i> (hoger staande, voorste)]	prior; kloosteroverste overste in een klooster van mannelijke religieuzen
prottëstan(t)se kirk, de	[van <i>protestari</i> (publiekelijk getuigen)]	protestantse kerk voor aanhangers van protestantisme; protestantisme ontstond in de 16de eeuw
provvinsjaal, de	verwijst naar kloosterprovincie; [Hd. <i>Provinzial</i>]	provinciaal staat aan het hoofd van een kloosterprovincie
pupsëzóndig, de	' <i>pupse</i> = ogen'; [Mnl. <i>pip(pe)</i> (slijm)]	feestdag van Sint-Odilia Sint-Odilia werd vereerd en aanroepen tegen oogziekten
rillëgjeus, de	verwijst naar 'religie'; [Fr. <i>religieux</i> ; Eng. <i>religious</i>]	religieus kloosterling; legt gelofte van armoede, gehoorzaamheid en zuiverheid af
rillëkwi-j, de	[Lat. <i>reliquia</i> (overblijfsel); Mnl. <i>reliqu(i)e</i>]	relikwie overblijfsel van een heilige dat door gelovigen vereerd wordt

roezëkrans, de	krans van drie rozenhoedjes; [Hd. <i>Rosenkranz</i>]	rozenkrans gebedenreeks van drie keer vijf Onzevaders en vijftig Weesgegroetjes
rösaltaor, de	rustplaats in altaarvorm; [Mnl. <i>rust(e) + altaer</i>]	rustaltaar tijdens een grote processies buiten de kerk; is rustplaats voor het sacrament
sakkërmènt, 't; sakkrëmènt, 't	[Lat. <i>sacramentum</i> (sacrament)]	sacrament bijzondere genade wordt ermee gegeven
sakkrëmènts- perséssi-j, de	processie waarin het H. Sacrament wordt rondgedragen	sacramentsprocessie in straten rond het kerkgebouw
sakkristi-j, de	[Chr. Lat. <i>sacristia</i> (sacristie); Fr. <i>sacristie</i>]	sacristie wat nodig is voor de altaardienst, wordt er bewaard
säör, de	[Fr. <i>sœur</i> (zuster); ook bv. in <i>sœurs hospitalières</i>]	zuster; kloosterzuster leeft in een kloostergemeenschap; heeft kloostergeloften afgelegd
Sènkse, de	[Gr. <i>pentèkoste</i> (50ste (dag na Pasen))]	Pinksteren de H. Geest daalde neer op de apostelen
sërmoe(ë)n, 't	[Lat. <i>sermo</i> (gesprek); Fr. <i>sermon</i> (preek)]	sermoen; preek toelichting op Schriftlezingen
sërmoe(ë)ne (ww.)	[Lat. <i>sermo</i> (gesprek); Fr. <i>sermon</i> (preek)]	preken Gods woord verkondigen
sieboorie, de; sibboorie, de	[Lat. <i>ciborium</i> (drinkbeker); Eng. <i>ciborium</i>]	ciborie kelk waarin de gewijde hosties worden bewaard
simmënari-j, 't	[Lat. <i>seminarium</i> (kweekplaats); Eng. <i>seminary</i>]	seminarie studiehuis waar geestelijken hun vorming krijgen
Sint-Pie(ë)tërs- pénning, de	'Sint-Pieter' staat voor 'de Heilige Stoel'	Sint-Pieterspenning vrijwillige gift voor de Heilige Stoel
sistërsjénzer, de	verwijst naar ' <i>Cisternicum</i> ' (= Citeaux)	cisterciënzer lid van een comtemplatieve kloosterorde
sjappëleer, de; sjabbëleer, de	[chr. Lat. <i>scapulare</i> ; Fr. <i>scapulaire</i> ; Eng. <i>scapular(y)</i>]	schapulier; scapulier gewijde stof; uit devotie door leken gedragen

Slivvën(h)ie(ë)r	verbastering van Onze-Lieve-Heer	Onze-Lieve-Heer; God; Jezus Christus
Slivvëvrouw	verbastering van Onze-Lieve-Vrouw; [Eng. <i>Our Lady</i>]	Onze-Lieve-Vrouw; de Heilige Maagd is eretitel; moeder van Jezus Christus
slivvëvrouwke, 't	dim. van Onze-Lieve-Vrouw	onzelieievrouwebeeld beeld dat Onze-Lieve-Vrouw voorstelt
steulkësgéld(sj), 't	huurgeld voor een kerkstoel; [Mnl. <i>stoel + gelt</i>]	stoel(en)geld; plaatsgeld bedrag dat men voor het huren van een kerkstoel betaalde
steulkësman, de	man die het stoelgeld ophaalt; [Mnl. <i>stoel + man</i>]	ophaler van stoelengeld; geldophaler kerkgangers betaalden voor het huren of gebruiken van een stoel
tabbërnakël, 't en d'n	[Lat. <i>tabernaculum</i> (tent)]	tabernakel waarin zich het Allerheiligste bevindt
trappis, d'n	van 'La Trappe (een abdij in Normandië)'; [Fr. <i>trappiste</i>]	trappist strenge orde voor monniken; tak van cisterciënzers
trouwrènk, d'n	[Eng. <i>wedding ring</i> ; Hd. <i>Trauring (Ehering)</i>]	trouwing is zinnebeeld van de onverbreekbaarheid van het huwelijk
trumpe (ww.)	[Fr. <i>tinter</i> (slaan); bv. l'heure <u>tinte</u> au clocher de l'église]	kleppen de klepel slaat slechts van één kant op de klok
ursëlin, de	van 'St.-Ursula', patrones van de congregatie	ursuline stichtster was Angela van Merici (1535); ursulinen in MSK van 1837 tot 1994
Vadëróns, de	Onze Vader; [Fr. <i>pater</i>]	Onzevader is het gebed van de Heer
vagëveur, 't	[Mnl. <i>vagevier</i> ; Hd. <i>Fegefeuer</i>]	vagevuur waar zielen gelouterd worden
väärbieëje (ww.)	verwijst naar 'de eerste helft van een gebed bidden'	voorbidden een voorganger bidt in naam van anderen; bv. het rozenhoedje voorbidden

vaste, de	[Mnl. <i>vasten</i> (zich onthouden); Hd. <i>Fasten</i>]	vasten veertigdagentijd; slechts één volle maaltijd per dag
Vattiekaan, 't	[Lat. <i>vaticanus</i> (heuvel op de oever van de Tiber); Fr. <i>Vatican</i>]	Vaticaan pauselijk paleis op de Vatikaanse heuvel; pauselijke residentie als gezagscentrum; pauselijke regering
véspere (ww.)	van 'vesper (avond)'; [Gr. <i>hespera</i> ; Hd. <i>Vesper</i>]	bidden om te loven, te danken of om hulp te vragen
vol zake, de	vol = volledig; zake: oneerbiedig voor 'sacrament der stervenden'	de volle bediening bedoeld is ziekenzalving; biecht, communie en oliesel aan een stervende
vörmsël, 't	van 'vörme (vormen)'; [Mnl. <i>vorminge</i> ; Hd. <i>Firmung</i>]	vormsel sacrament waarin iemand de kracht ontvangt om het geloof te belijden
vreugmès, de	mis in de vroege morgen; [Mnl. <i>vro(e)</i> + Mnl. <i>messe</i> ; Hd. <i>Frühmesse</i>]	vroegmis vroeger H. Mis op weekdays om 6 uur; voor gelovigen die vóór hun werk die H. Mis wilden bijwonen, en op zondagen om half acht
Weesgëgroetsje, 't	vertaling van 'Ave, Maria'; beginwoorden van het gebed tot Maria	Weesgegroetje gebed tot de Heilige Maagd; begint in het Nederlands met 'Wees gegroet, Maria'
wi-jjing, de	[Mnl. <i>wien</i> (wijden) (‘j’ is ingevoegd)]	wijding; inwijding; heiliging in het bijzonder priesterwijding
wi-jrouk, de	[Mnl. <i>wijrooc, wi(e)rooc</i> ; Hd. <i>Weihrauch</i>]	wierook symbool van aanbidding en van het ten hemel stijgende gebed
wi-jrouksvaat, 't	vat met wierook; [Mnl. <i>wien</i> (wijden), <i>wijrooc</i> + Mnl. <i>vat</i> ; Hd. <i>Rauchfass</i>]	wierookvat waarin wierook wordt gebrand; wierook is een mengsel van aromatische, organische stoffen; geeft aangename geur

wi-jwatër, 't	[Mnl. <i>wien</i> (wijden) + Mnl. <i>water</i> ; Eng. <i>holy water</i> ; Oudhd. <i>wihen</i> ; Hd. <i>Weihwasser</i>]	gewijd water; wijwater; vontwater door priester gewijd water; gebruikt bij het maken van een kruisteken en bij kerkelijke plechtigheden en gebruiken
wi-jwatërbékske, 't	[Eng. <i>holy water font</i> ; Hd. <i>Weihwasserbecken</i>]	wijwaterbakje; wijwatervat bevat in huizen van katholieken het door priesters gewijde water
wi-jwatërbuuërstël, de	[Hd. <i>Weihwasser</i> + Mnl. <i>burstel</i>]	wijwaterkwast gebruikt bij diverse zegeningen
wi-jwatërsvaat, 't	vat met gewijd water; [Mnl. <i>wien</i> (wijden) + Mnl. <i>water</i> + Mnl. <i>vat</i>]	wijwatervat bevat in vaak imposante en kunstvolle vaten het door priesters gewijde water; bevindt zich meestal in het kerkportaal
Wittën Dóndërdig	boetelingen kunnen in het wit gekleed weer terugkeren in de gemeenschap	Witte Donderdag de donderdag vóór Pasen; herdenkt het Laatste Avondmaal dat Jezus met zijn discipelen nuttigde
zaligvërklaoring, de	verklaring van zaligheid [Mnl. <i>salich</i> ; Hd. <i>Seligsprechung</i>]	zaligverklaring paus geeft de verzekering dat een overledene in de hemelse zaligheid is opgenomen; de zaligverklaarde heeft dus deel aan het eeuwige heil
zèswieëkëndeens, de	mis na zes weken	zeswekendienst mis die zes weken na iemands dood voor hem/haar wordt opgedragen
zieëlëndeens, de	dienst voor de ziel	kerkdienst voor een overledene
zjèzwi-jt, de; zjeezwi-jt, de	[van Lat. ' <i>Jesus</i> '; mod. Lat. <i>Jesuita</i> ; Eng. en Hd. <i>Jesuit</i>]	jezuïet lid van de orde van Jezus; gesticht door Ignatius van Loyola
zöstër, de	[Lat. <i>soror</i> ; Mnl. <i>suster</i> ; Fr. <i>sœur</i> ; Hd. <i>Schwester</i>]	zuster; kloosterzuster lid van een vrouwelijke orde of congregatie; in MSK o.a. zusters ursulinen (1837-1994)

zunj, de	[Lat. <i>sons</i> ; Mnl. <i>sonde, sunde</i>]	zonde overtreding van de goddelijke of zedelijke voorschriften of gebeden
zwijsj, de	verbastering van ‘ <i>garde</i> (<i>pontificale</i>) <i>Suisse</i> (Zwitser)’ [Hd. <i>Schweizer</i> , <i>Kirchendiener</i>]	suisse; kerkwachter in uniform, met hellebaard en brede draagriem over borst en schouder; bewaart orde in katholieke kerken

Uitdrukkingen

absëlujisie	De zouds h'm de absëlujisie gieëve zóngër beech. Hij doet zich onschuldig voor.
appostël	Diech bès 'ne flawwën appostël. Jij bent een kinderachtig mens.
bëgi-jn	'Allës hulp', zag de bëgi-jn en ze reurde mèt 'n naolj in de pap. Alle beetjes helpen.
bëgi-jn	'Wirkën is zalig', zagte de bëgi-jnkës en ze droeëge mèt zëssën eine maalplak nao de bleik (bleekweide). Er is een verschil tussen zeggen en doen.
dujvël	D'n dujvël sjit alti-jd op de groeëtstën houp. Rijken vergroten steeds hun rijkdom.
dujvël	Hae is ówt de hël gëkroeëpe wi-j t'r dujvël sloe(ë)p, slieëpde. Hij is een dwarsdrijver.
heemël	't Is 'nën heemël vuu(ë)r de ouge, 'n hël vuu(ë)r de zieël en e vagëveur vuu(ë)r de portëmënee. Het is een bijzonder verleidelijk meisje.
hël	Stik in 'ne maelzak, dén geis-te gëpójjërd de hël in. Je kan me gestolen worden.
kattëgi-jsmës	De nêteur geit boeëve de kattëgi-jsmës. De natuur, in het bijzonder de seksuele drift, is sterker dan de leer van de Kerk.
këmujnie	Höbs-tiech d'n këmujnie al gëdoeën? Ben je wel oud genoeg hiervoor?
kirk	Hae is in de kirk gëboeëre. Hij laat altijd de deur openstaan.
kirk	Vi-jf frang vuu(ë)r 'n dröpke mer eine knoup vuu(ë)r de kirk. Bij collectes in of voor de kerk zijn de mensen niet vrijgevig.

lójje	Lójjje ze 'nën doe(ë)je nao 't graâf, innëwi-ijl was iech miech de vrattëlën aaf. Oud bijgeloof waarbij men aannam dat de vratten zouden verdwijnen als je die waste tijdens het luiden van de doodsklokken.
nón	'De kleinste stökskës zeen de lékkerste', zag de nón en ze pakde zich 't groeëtste. Er is een verschil tussen woorden en daden.
perséssie	Det wuuërt 'n zate perséssie. Zo hoor je een vrouw wel eens zeggen als haar man met vrienden op stap gaat.
pëstoeër	Es 'ne pëstoeër boeëtërmèlk drunk en 'ne boor wi-jn, dén stieëke ze allëtwie(ë) in gei good vel. Wijk je af van je gewoontes, dan is er vaak iets niet in de haak.
praekstool	Ze zeen van de praekstool gëvalle. Zij hebben de eerste roep (eerste aankondiging) van hun huwelijk gekregen.

30. KERMIS EN CIRCUS

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
achbaan, de	[Eng. <i>roller coaster</i> ; Hd. <i>Achterbahn</i>]	achtbaan
akkrëbaat, d'n	[Fr. <i>acrobate</i> ; Eng. <i>acrobat</i> ; Hd. <i>Akrobat</i>]	acrobaat
assistént, d'n	[Eng. <i>assistant</i> ; Hd. <i>Assistent</i> , <i>Mitarbeiter</i>]	assistent
ballanseere (ww.)	[Eng. <i>to balance</i> ; Hd. <i>balancieren</i>]	balanceren
ballanseernummër, de	[Eng. <i>balancing act</i>]	balanceernummer
bamboesték, de	[Eng. <i>bamboo pole</i> , <i>bamboo cane</i> ; Hd. <i>Bamburohr</i>]	bamboestok
beertént, de	[Eng. <i>beer marquee</i> ; Hd. <i>Bierzelt</i>]	biertent
bótsottookës, de	[Eng. <i>bumper cars</i> , <i>dodgems</i> , <i>dodgem cars</i> ; Hd. <i>Autoskooter</i>]	botsautootjes
brannëndën hoepël, de	[Eng. <i>burning hoop</i> ; Hd. <i>brennende Reifen</i>]	brandende hoepel
dikke mëdam, de	[Eng. <i>fat lady</i> ; Hd. <i>dicke Frau</i> , <i>beleibte Frau</i>]	dikke dame
dirrëktäör van de sirk, d'n	[Eng. <i>circus manager</i> , <i>circus master</i> ; Hd. <i>Zirkusdirektor</i>]	circusdirecteur

dómptäör, d'n	[Eng. <i>tamer, animal trainer</i> ; Hd. <i>Dompteur</i>]	dierentemmer; dompteur
drejörgël, d'n	[Eng. <i>barrel organ</i> ; Hd. <i>Drehorgel</i>]	draaiorgel
dréssäör, d'n	[Fr. <i>dresseur</i> ; Eng. <i>animal trainer</i> ; Hd. <i>Dresseur</i>]	dresseur
drèsseere (ww.)	[Eng. <i>to train</i> ; Hd. (m.b.t. dieren) <i>dressieren</i>]	dresseren
dwérgske, 't	[Eng. <i>dwarf</i> ; Hd. <i>Zwerg</i>]	dwerg
eevëwichskunstënaer, d'n	[Fr. <i>équilibriste</i> ; Eng. <i>equilibrist</i> ; Hd. <i>Gleichgewichtskünstler</i>]	equilibrist
faar, de; sji-jnwërper, de	[Fr. <i>phare à iode</i> (halogeenstraler); Eng. <i>spotlight</i> ; Hd. <i>Scheinwerfer</i>]	spot
foe(ë)rkraomër, de; kirmisman, de	[Eng. <i>showman</i> ; Hd. <i>Schausteller</i>]	fookramer; kermisexploitant
fruitkraom, de	[Eng. <i>fruit stall</i> ; Hd. <i>Obststand</i>]	fruitkraam
hoepël, d'n; reip, de	[Eng. <i>hoop</i> ; Hd. <i>Reifen</i>]	hoepel
i-jswaofël, de	[Eng. <i>ice-cream cornet</i> ; Hd. <i>Eiswaffel</i>]	ijswafel
jaorlikse kirmis, de	[Eng. <i>annual fair</i> ; Hd. <i>Jahrmarkt, Kirmes</i>]	jaarlijkse kermis
kaorddanserés, de	[Eng. <i>tightrope dancer, high wire walker</i> ; Hd. <i>Seilkünstlerin</i>]	koorddanseres
karrësèl, de	[Eng. (Am.) <i>carousel</i> ; Hd. <i>Karussell</i>]	draaimolen
kassa, de	[Eng. <i>box office</i> ; Hd. <i>Kasse</i>]	kassa
kirmis, de	[F. (B.) <i>kermesse</i> ; Eng. <i>fair</i> ; Hd. <i>Kirmes</i>]	kermis
kirmisattraksie, de	[Eng. <i>fairground attraction</i> ; Hd. <i>Jahrmarktattraktion</i>]	kermisattractie
kirmisgènger, de	[Eng. <i>visitor tot he fair</i> ; Hd. <i>Jahrmarktbummler</i>]	kermisganger
kirmiskraom, de	[Eng. <i>fairground attraction</i> ; Hd. <i>Jahrmarktsbude</i>]	kermisattractie
kirmisvolk, 't	[Eng. <i>showmen</i> ; Hd. <i>fahrende(s) Volk</i>]	kermisvolk
kloonj, de	[Fr. en Eng. <i>clown</i> ; Hd. <i>Clown, (inf. dumme(r) August</i>]	clown
knech, de	[Eng. <i>circus attendant</i>]	circusknecht
koe(ë)j, de	[Fr. en Eng. <i>cage</i> ; Hd. <i>Käfig</i>]	kooi
koeëjwage, de	[Eng. <i>cage caravan</i> ; Hd. <i>Käfigwagen</i>]	kooiwagen
lachspegël(s) , de	[Eng. <i>hall of mirrors, distorting mirrors</i> ; Hd. <i>Zerrspiegel</i>]	lachspegel(s)
lie(ë)w, de	[Fr. en Eng. <i>lion</i> ; Hd. <i>Löwe, Löwin</i>]	leeuw

lochakkrëbaat, de	[Fr. <i>trapéziste</i> ; Eng. <i>trapeze artist</i> ; Hd. <i>Luftakrobat, Trapezkünstler</i>]	luchtacrobaat; trapezeacrobaat
loe(ë)tëri-j, de	[Fr. <i>loterie</i> ; Eng. <i>lottery</i> ; Hd. <i>Lotterie</i>]	loterij
loosj, de	[Eng. <i>circus box</i> ; Hd. <i>Loge</i>]	loge
mannaesj, de	[Eng. <i>arena</i> ; Hd. (in circus) <i>Piste</i>]	arena; manege
méssegoe(ë)jër, de	[Eng. <i>knife thrower</i> ; Hd. <i>Messerwerfer</i>]	messenwerper
noe(ë)dówtgank, de	[Eng. <i>emergency exit</i> ; Hd. <i>Notausgang</i>]	nooduitgang
nummer, de	[Eng. <i>circus act</i> ; Hd. <i>Zirkusnummer</i>]	circusnummer
orkésbak, d'n	[Eng. <i>bandstand</i> ; Hd. <i>Orchestergraben</i>]	orkestbak
ówtgank, d'n	[Eng. <i>exit</i> ; Hd. <i>Ausgang</i>]	uitgang
paol, de; mas, de	[Eng. <i>pole</i> ; Hd. <i>Pfahl</i>]	paal
pri-js, de	[Fr. <i>prix</i> ; Eng. (beloning) <i>prize, reward</i> , (som, bedrag) <i>price</i> ; Hd. <i>Preis</i>]	prijs; beloning
rarieteitëkabbienèt, 't	[Eng. <i>freak show, collection of curiosities</i> ; Hd. <i>Raritätenkabinett</i>]	rariteitenkabinet
reuzëraad, 't	[Eng. <i>big wheel</i> ; Hd. <i>Riesenrad</i>]	reuzerad
roufdeer, 't	[Eng. <i>wild animal, beast of pray</i> ; Hd. <i>Raubtier</i>]	roofdier
rups mèt 't dook, de	[Eng. <i>ghost train</i>]	spookcarrousel; rups met doek
sësi-js, de	[Eng. <i>bratwurst, German sausage</i> ; Hd. <i>Bratwurst</i>]	braadworst
sirk, de	[Fr. <i>cirque</i> ; Eng. <i>circus</i> ; Hd. <i>Zirkus</i>]	circus
sjeetkraom, de	[Eng. <i>shooting gallery, rifle gallery</i> ; Hd. <i>Schießbude, Schießstand</i>]	schiettent
sjërpsjöttër, de	[Eng. <i>circus marksman</i>]	scherpschutter
sjóγκël, de	[Eng. <i>swing</i> ; Hd. <i>Schaukel</i>]	schommel
sprèngplankartis, de	[Eng. <i>springboard acrobat</i> ; Hd. <i>Sprungbrettakrobat</i>]	springplankacrobaat
stäöndër, de	[Eng. <i>stand</i> ; Hd. <i>Ständer</i>]	staander
stéltluipër, de	[Eng. <i>stilt-walker</i> ; Hd. <i>Stelzenläufer</i>]	steltloper
tent, de	[Eng. <i>circus tent</i> ; Hd. <i>Zirkuszelt</i>]	circustent
touwleijër, de	[Eng. <i>rope ladder</i> ; Hd. <i>Strickleiter</i>]	touw ladder
trappaes, de	[Fr. <i>trapèze</i> ; Eng. <i>trapeze</i> ; Hd. <i>Trapez</i>]	trapeze; zweefrek
vagnèt, 't	[Eng. <i>safety net</i> ; Hd. <i>Fangnetz</i>]	vangnet
waorzëgstër, de	[Eng. <i>fortune teller</i> ; Hd. <i>Wahrsagerin</i>]	waarzegster

woe(ë)nwage, de	[Eng. (Am.) <i>house trailer</i> ; Eng. <i>caravan</i> ; <i>circus caravan</i> ; Hd. <i>Wohnwagen</i>]	circuswagen
------------------------	---	-------------

31. KEUKENKRUIDEN (specerijen/kruiden)

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
anni-js, d'n	[Gr. <i>anison</i> ; Lat. <i>anisum</i> ; Mnl. <i>an(n)ijs</i>]	anijs kalmerend effect op maag en darmen; bekend is anijslikeur
bazzieliekum, de	[Gr. <i>basilikon</i> ; Mnl. <i>basilicum</i>]	basilicum sterk geurend; blaadjes worden gegeten; goed voor maag en darmen
bësjaot, de	[me. Lat. <i>muscatus</i> (muskusachtig); Mnl. <i>muschate</i>]	muskaat; foelie gunstig bij maag- en darmontstekingen; stimuleert de eetlust
biesloeëk, de	[Mnl. <i>bies(e)</i> + Mnl. <i>looc</i> ; Hd. <i>Schnittlauch</i> (wordt afgesneden)]	bieslook bladeren lijken op kleine biesjes; vaak als toevoegsel aan sla; goed voor spijsvertering
boeënëkrujdsje, 't	[Mnl. <i>bone</i> + Mnl. <i>cruut</i> ; Hd. <i>Bohnenkraut</i>]	bonenkruid gegeten als toekruid bij bonen; geurig; goed voor maag en darmen
dasloeëk, d'n	trekt dassen aan; [Mnl. <i>das</i> + Mnl. <i>looc</i>]	daslook soort look; sterk riekend; vooral in bossen
dille, de	[Mnl. <i>dille</i> ; Oudhd. <i>tilli</i> ; Hd. <i>Dill</i>]	dille maakt vette maaltijden beter verteerbaar; goed bij kolieken

draggón, d'n	letterl. slangenkruid; [Gr. <i>drakontion</i> (<i>drakon</i> = slang); Mnl. <i>dragoen</i> ; Oudfr. <i>dragonce</i>]	dragon gunstig voor goede spijsvertering; sterke geur; wordt vooral in sauzen gebruikt; stimuleert de eetlust
gémber, de	[me. Lat. <i>gingeber</i> ; Mnl. <i>gingebere</i>]	gember wordt gebruikt bij buikgriep, braken, misselijkheid en maagpijn
gróffëlsnagël, de	[Fr. <i>clou de girofle</i>]	kruidnagel wordt gebruikt tegen luchtwegeninfecties; is wondhelend en pijnstillend
hop, d'n	genoemd naar de manier van bloeien; [Mnl. <i>hop(pe)</i> ; Fr. <i>houpe</i>]	hop klimplant; werkt kalmerend; goed bij angst, spanning en irritatie; vochtafdrijvend; eetlust bevorderend
kammille, de	[Gr. <i>chamaimèlon</i> ; me. Lat. <i>chamemelon</i> ; Mnl. <i>camomille</i>]	kamille goed bij slechte eetlust; ook bij slapeloosheid, angst en stress; bekend is kamillethee
kannie(ë)l, de	[Mnl. <i>canele</i> ; Fr. <i>canelle</i>]	kaneel helpt spiercellen naar insuline te luisteren; opwekkend
kardëmóm, de	[Gr. <i>kardamon</i> ; Lat. <i>cardamomum</i>]	kardemom Familie van gember goed bij maag- en darmproblemen
kirvël, de	[Mnl. <i>kervel</i> ; Eng. <i>chervil</i> ; Hd. <i>Kerbel</i>]	kervel zuivert bloed; tegen leverkwalen en gewrichtspijnen; gunstig voor stofwisseling
klis, de; sindhoutskook, de	[Gr. <i>glukurrhiza</i> (<i>glukos</i> (zoet) + <i>riza</i> (wortel)); Mnl. <i>lacrisse</i> ; Vnnl. <i>calissië</i>]	zoethoutswortel laxerend; ontstekingsremmend; slijmverdunnend; vochtafdrijvend; verlaagt bloedsuikerspiegel

knóflocëk, de	[Mnl. <i>cloflooc, enoflooc</i> ; Hd. <i>Knoblauch</i>]	knoflook sterk onaangename geur; zuivert bloed; laxerend; slijmverdünnend; bloeddrukverlagend
koerkoema, de	[Lat. <i>curcuma</i>]	kurkuma; geelwortel onstekingswerend
kómme-jn, de	[Mnl. <i>comin</i> ; Fr. <i>cumin</i> ; Eng. <i>cum(m)in</i>]	komijn bevat mangaan, magnesium en calcium; zaadjes worden als specerij gebruikt
korrie(j)andër, de	[Lat. <i>coriandrum</i> ; Mnl. <i>coriander</i> ; Fr. <i>cariandre</i>]	koriander gebruikt tegen griep en reuma; bij pijn in gewrichten en spijsverteringsproblemen
lavas, de	[Lat. <i>lavare</i> (verlichten); Eng. <i>lovage</i>]	lava; maggikruid selderachtige geur en smaak; verlicht de spijsvertering
lavvéndel, de	[me. Lat. <i>lavandula</i> (van 'lavare (wassen)'; Fr. <i>lavande</i>)]	lavendel werd gebruikt om badwater te parfumeren; is krampstillend en antibacterieel; bij hoofdpijn, indigestie, angst en stress; bevordert de galstroom
lorreer, de	[Lat. <i>laurus</i> (laurier); Fr. <i>laurier</i> ; Hd. <i>Lorbeer</i>]	laurier eetbare en niet eetbare soort; goed voor spijsvertering; stimuleert maagsappen
maggie, de	naar de geur van een fijngewreven blad	maggikruid; lava er worden maggiblokjes van gemaakt; lavas heeft een diuretische werking
maonzaod, de	[Mnl. <i>maensaet</i> (zaad van de maankop)]	maanzaad gebruikt om brood te bestrooien; maankop geeft verdovend sap
marjolein, de	[me. Lat. <i>majorana</i> ; Fr. <i>marjolaine</i>]	marjolein goed bij verkoudheid en griep; ook bij spierpijn en artritis

mēlisse, de	[Gr. <i>melissa</i> (bij, honing); (plant trekt bijen aan)]	melisse; sētrównmēlisse is de bekendste van de vijf ondersoorten; kalmeert het zenuwstelsel; stimuleert de eetlust
mierikswortēl, de	[Mnl. <i>mierradic</i> ; Hd. <i>Meerrettich</i>]	mierikswortel stimuleert lever en galblaas; goed voor ademhalingsfuncties
móstērd, de	vroeger gemaakt van most (druivensap dat nog niet geperst is); [Lat. <i>mustum</i> ; Mnl. <i>mo(e)stert</i>]	mosterd bruine, rode en zwarte mosterd; zaden worden gebruikt om tafelmosterd te maken
munt, de	[Mnl. <i>mente, minte</i> ; Eng <i>mint</i> ; Hd. <i>Minze</i>]	munt soorten: pepermunt, akker- en kruizemunt; gebruikt als smaak- en geurstof in bv. snoep, thee en tandpasta
orrieganoo, d'n	[Gr. <i>or(e)iganon</i> (<i>oros</i> = berg); Lat. <i>origanum</i> ; Sp. <i>orégano</i>]	oregano bladeren worden als tuinkruid gebruikt; sterk aroma; lichtbittere smaak
papprieka, de	[Hd. <i>Paprika</i>]	paprika bevordert de bloedsomloop; rijk aan vitamine A en C
pieëpēr, de	[Gr. <i>peperi</i> ; Lat. <i>piper</i> ; Mnl. <i>pe(i)per</i>]	peper zeer scherpe smaak; ruim 100 soorten; antibacterieel
pittērseelie, de	[Gr. <i>petroselinon</i> ; Lat. <i>petroselinum</i> ; Mnl. <i>petersille</i>]	peterselie goed bij bloedarmoede; is urineafdrijvend
roozēmari-jn, de	[Lat. <i>ros maris</i> (<i>ros</i> (dauw) + <i>maris</i> (van de zee)); Mnl. <i>rosemarine</i>]	rozemarijn wekt eetlust op; tegen depressie; is zenuwstillend en hartversterkend
saffraon, de; sēfraon, de	[me. Lat. <i>safraanum</i> ; Mnl. <i>saffraen</i> ; Fr. <i>safraan</i>]	saffraan behoort tot de stimulantia van de erogene zones
salie, de	[me. Lat. <i>salvegia</i> ; Lat. <i>salvia</i> ; Mnl. <i>saelg(i)e, sa(e)lie</i>]	salie versterkend voor maag, darmen, lever en zenuwstelsel

seezam, de	[Gr. <i>sèsamè</i> ; Lat. <i>sesamum</i> ,]	sesam anti-oxidant; olie is bruikbaar als massageolie
sélderij, de	[Gr. <i>selinon</i> ; Lat. <i>selinum</i> ; Vnnl. <i>celarie</i> ; Fr. <i>céleri</i>]	selderij; selderie bevat veel zink; draagt o.a. bij tot vorming van sperma en testosteron
serél, de	[Mnl. <i>su(y)rine</i> ; Fr. (Waals) <i>surale</i> ; Fr. <i>surelle</i> ; Eng. <i>sorrel</i> ; D. (Aachen) <i>Sorell</i>]	zuring; zurkel in weiden en bossen; stengel en blaadjes smaken zuur; vele soorten
sêtrównmêlisse, de	plant trekt bijen aan; [Gr. <i>melissa</i> (bij) + Lat. <i>citrus</i>]	citroenmelisse ruikt naar citroen; geneeskrachtig; thee is goed voor goede nachtrust; goed bij hartkloppingen en buikkrampen
sint-janskrówd, 't	staat rond Sint-Jan (24 juni) in bloei	sint-janskruid rustgevend, pijnstillend; goed bij nerveuze uitputting
sjikkêreije, de	[Lat. <i>cichorium intybus</i> (wilde chicorei); Mnl. <i>surkerye</i> ; Fr. <i>chicorée</i>]	paardenbloem, pissebloem in salade; wortels zijn goed tegen leverkwalen, galstenen, jicht en reumapijnen; urineafdrijvend
ti-jm, d'n	[Gr. <i>thumon</i> ; Lat. <i>thymus</i>]	tijm bacterie- en schimmeldodend; vochtafdrijvend
un, de	[Lat. <i>unio</i> ; Fr. <i>oignon</i> ; Eng. <i>onion</i>]	ui, ajuin scherpe geur; gele en rode uien; smaakmaker; zeer gezond
valleerie(j)aan, de	wellicht van <i>valēre</i> (gezond zijn); [Mnl. <i>valeriane</i>]	valeriaan goed bij slapeloosheid; is slijmverdunnend en krampstillend; drijft vocht af

vènkël, de	[Lat. <i>feniculum</i> ; Mnl. <i>ven(e)kel</i>]	venkel is diureticum; goed voor spijsvertering en bij darmproblemen
-------------------	---	---

Uitdrukkingen

móstërd	'n Sjónk zóngër móstërd is bie(ë)tër es móstërd zóngër sjónk. Je moet niet altijd het uiterste willen.
pieëpër	Dao zit pieëpër in dae jóng. Die jongen zit vol energie.
pieëpër	Strui dae get pieëpër in ze gaat. Zet hem tot actie aan.
sëfraon	Dae wèt t'r zoe(ë)väöl van es 'n ków van sëfraon icëte. Hij weet er totaal niets over.
sëfraon	Ze vel is zoe(ë) gieël es sëfraon. Hij heeft een ongezonde, gele kleur.
un	Érte make de gank, boe(ë)ne de klank en unne de stank. Sommige groenten veroorzaken winderigheid. (Erwten brengen flatulentie op gang, bonen veroorzaken harde winden en uien zorgen voor onaangename geuren.)
un	Kunne... mèt z'n bóks vól unne, mèt z'n maal vól sjale, kos z'n sjoud neet bëtale. Maaseiker versje

32.KLEDINGATTRIBUTEN EN KLEDINGOPSCHIK

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING OF DEFINITIE
aontrèdeu, d'n	[Fr. <i>entre-deux</i>]	tussenzetsel wordt tussen stofdelen ingenaaid
bäörlènt(sj), 't	[<i>aafbäöre</i> (boorden); Hd. <i>bordieren</i>]	boorlint; boordlint om kledingstukken te boorden
bavvèt, de	[Mnl. <i>bave</i> (kwijl); Fr. <i>bavette</i>]	morsdoek(je); slab(betje); eetdoekje doekje tegen het morsen
boeërd, de	[Mnl. <i>bo(o)rt</i> (bord); Hd. <i>Borde</i>]	boord (van een kledingstuk) als afwerking of versiersel
bretélle, de; hélpkés, de	[Fr. <i>bretelle</i>]	bretel bijna altijd mv.; gedragen over de schouders
fëlaar, de	[Fr. <i>foulard</i>]	foulard; halsdoek; sjaal meestal tegen de kou of als versiering
flosj, de	[Fr. <i>floche</i>]	kwast; kwispel aan soldatenmuts, enz.; als versiering
gallóng, de	[Gr. <i>galon</i> , Hd. <i>Galon</i>]	galon; tres uniformversiersel; van gouddraad, etc.
invieziebëlke, 't	[Fr. <i>invisible</i> (onzichtbaar)]	haarspeldje als sieraad of om het haar bijeën te houden
kërvat, de	[Fr. <i>cravatte</i> ; Eng. <i>cravat</i>]	stropdas vooraan gestrikt; gedragen bij overhemd
kni-jlap, de	[Mnl. <i>cnie + lappe</i>]	kniebeschermer; knielap gedragen door sporters; beschermt knieën
lènt(sj), 't	[Mnl. <i>lijnt, lijnd</i>]	lint
loe(p)ke, 't	[Fr. <i>loup</i> (half masker)]	oogmasker; half masker voor maskerade bedekt enkel de ogen
mansjèt, de	[Fr. <i>manchette</i>]	manchet; handboord aan een overhemd of bloes

nóndëdzjuu(ë)ke, 't	men vloekt wel eens bij het omdoen	vlinderdasje; butterfly; vlindertje strikje; op overhemd gedragen
opnej(d)sjëlke, 't	[<i>nejje</i> (naaien); Mnl. <i>naeyen</i>]	opnaaisel om een rok etc. korter te maken
plastrao, de	[Fr. <i>plastron</i> (front van een hemd)]	plastron (gew.); stropdas (B.) is een brede stropdas; sluit nauw om hals
poss(j)ètsje, 't; stóffërke, 't	[Fr. <i>pochette</i> ; Hd. <i>Poussiertuch</i>]	sierzakdoekje; pochet; lefdoekje (volkst.) fijn zakdoekje; als versiering in de borstzak van een colbertjas
sëntuuër, de	[Fr. <i>ceinture</i>]	ceintuur; siergordel om het middel gedragen
slabbër(lap), de	[slabberen (morsen met eten en drinken)]	slab(betje); morsdoek; eetdoekje voor kinderen; tegen het morsen
stóffërke, 't; poss(j)ètsje, 't	je 'stoeft' er a.h.w. mee	sierzakdoekje; pochet
strikske, 't	wordt gestrikt	zie 'nóndëdzjuu(ë)ke'
zeivërlépke, 't	[<i>zeivër</i> (kwijl)]	morsdoek; slab(betje) tegen morsen en kwijlen

33. KLEERMAKER

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
attëljee, d'n	[Eng. (<i>tailor's</i>) <i>workroom</i> ; Hd. <i>Atelier, Werkstatt</i>]	atelier
baan stóf, de; lap stóf, de	[Eng. <i>length of material, length of cloth</i> ; Hd. <i>Stoffbahn</i>]	baan stof
beukske uu(ë)vër de moode, 't	[Eng. <i>fashion magazine</i> ; Hd. <i>Modemagazin</i>]	modetijdschrift
bobbi-jn, de	[Eng. <i>bobbin</i> ; Hd. <i>Garnrolle</i>]	garenklos
gare vuur 't nejmësji-jn, 't	[Eng. <i>sewing machine thread</i> ; Hd. <i>Nähmaschinen Näh- und Stickgarn</i>]	naaimachinegaren
gëstikde naod, de	[Hd. <i>Steppnaht</i>]	gestikte naad

kapstok, de	[Eng. <i>clothes-hanger</i> ; Hd. <i>Kleiderbügel</i>]	kleerhanger; knaapje
kattëloog, de	[Eng. <i>catalogue</i> ; Hd. <i>Katalog</i>]	catalogus
kleijër, de	[Eng. <i>clothing</i> ; Hd. <i>Kleidung</i>]	kleren
kleijërbuuërstël, de	[Eng. <i>clothes brush</i> ; Hd. <i>Kleiderbürste</i>]	kleerborstel
kleijërkas, de	[Eng. <i>wardrobe</i> ; D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>Kleiderkasten</i>]	kleerkast
kleijërmieëkër, de; sjruu(ë)r, de	[Eng. <i>tailor, clothier</i> , (m.b.t. dameskleding) <i>dressmaker</i> ; D. (Oostr.) <i>Kleidermacher</i> ; Hd. <i>Schneider</i>]	kleermaker
knoup, de	[Eng. <i>button</i> ; Hd. <i>Knopf</i>]	knoop
knoupëduu(ë)ske, 't	[Eng. <i>button box</i> ; Hd. <i>Knopfschachtel</i>]	knopendoos(je)
kri-jt, 't	[Eng. <i>chalk</i> ; Hd. <i>Kreide</i>]	krijt
medél, 't	[Eng. <i>model</i> ; Hd. <i>Modell</i>]	model
medéljas, de	[Eng. <i>model coat</i> ; Hd. <i>Modelljacke</i>]	modeljas
medélkleid, 't	[Eng. <i>model dress</i> ; Hd. <i>Modellkleid</i>]	modeljurk
moôrrëkske, 't	[Eng. <i>wall shelf unit</i> ; Hd. <i>Wandregal</i>]	wandrekje
naod, de	[Eng. <i>seam</i> ; Hd. <i>Naht</i>]	naad
naolj, de	[Eng. <i>needle</i> ; Hd. <i>Nadel, Nähnadel</i>]	naald (om te naaien)
nejdoe(ë)s, de	[Eng. <i>sewing box</i> ; Hd. <i>Nähkasten, Nähkorb</i>]	naaidoos
nejgare, 't	[Eng. <i>sewing-thread, sewing-cotton</i> ; Hd. <i>Nähgarn</i>]	naaigaren
nejje (ww.)	[Eng. <i>to sew</i> ; Hd. <i>nähen</i>]	naaien
nejmësjj-jn, 't	[Eng. <i>sewing machine</i> ; Hd. <i>Nähmaschine</i>]	naaimachine
nejstër, de	[Eng. <i>dressmaker, needlewoman</i> ; Hd. <i>Näherin, Schneiderin</i>]	naaister
paspóp, de	[Eng. <i>dressmaker's dummy, tailor's dummy</i> ; Hd. <i>Schneiderpuppe, Modellpuppe</i>]	paspop; etalagepop
pëdal, de	[Eng. <i>treadle</i> ; Hd. <i>Pedal</i>]	pedaal
platte naod, de,	[Eng. <i>flat-fell seam</i> ; Hd. <i>Kappnaht</i>]	platte naad
rölke nejgare, 't	[Eng. <i>cotton reel, reel of thread/cotton</i> ; Hd. <i>eine Rolle Nähgarn</i>]	klos naaigaren
sjabbloon, de	[Eng. <i>template, templet</i> ; Hd. <i>Schablone</i>]	sjabloon
sjie(ë)r, de	[Eng. <i>pair of shears, cutting shears, (pair of) scissors</i> ; Hd. <i>Schere</i>]	(kleermakers)schaar

sni-jsjabloon, de	[Eng. <i>cutting template</i>]	snijsjabloon
sni-jtaofël, de	[Eng. <i>cutting table</i> ; Hd. <i>Schneidertisch</i>]	snijtafel; kleermakerstafel
spange (ww.)	[Eng. <i>to pin</i> ; Hd. <i>(an)heften, abstecken</i>]	spelden (ww.)
spangëkösse, 't	[Eng. <i>pincussion</i> ; Hd. <i>Stecknadelkissen</i>]	speldenkussen
spegël, de	[Eng. <i>mirror</i> ; Hd. <i>Spiegel</i>]	spiegel
spool, de	[Eng. <i>bobbin thread</i> ; Hd. <i>Spule</i>]	spoel
stóf, 't	[Eng. <i>textile, material, fabric, tissue</i> ; Hd. <i>Stoff</i>]	stof (weefsel)
stoumstri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>steam iron</i> ; Hd. <i>Dampfbügeleisen</i>]	stoomstrijkijzer
stri-jke (ww.)	[Eng. <i>to iron</i> ; Hd. <i>bügeln</i>]	strijken
stri-jki-jzër, 't	[Eng. <i>iron</i> ; Hd. <i>Bügeleisen</i>]	strijkijzer
stri-jkstër, de	[Eng. <i>ironer, presser</i> ; Hd. <i>Büglerin</i>]	strijkster
tówspang, de	[Eng. <i>safety pin</i> ; Hd. <i>Sicherheitsnadel</i>]	veiligheidsspeld
vaam	[Eng. <i>thread</i> ; Hd. <i>Faden</i>]	draad
vaeme	[Eng. <i>to thread</i> ; Hd. <i>fädeln</i>]	inrijgen
vootsjakëlaer, de	[Eng. <i>foot (operated) switch</i> ; Hd. <i>Fußschalter</i>]	voetschakelaar
wirkbank, de	[Eng. <i>workbench, bench</i> ; Hd. <i>Werkbank, Arbeitsplatte</i>]	werkbank
zóngër naod	[Eng. <i>seamless</i> ; Hd. <i>nahtlos</i>]	naadloos
zoom ómspange, de	[Eng. <i>to pin e hem</i> ; Hd. <i>einen Saum abstecken</i>]	een zoom spelden

Uitdrukkingen

kleid	Hawt 't leid óngër d'n eige kleid. Houd je leed voor jezelf.
kleijër	Hae haef de kleijër aan. Hij is ingetreden in het priesterambt.
knoup	Dae haef de knuip aaf. Zijn (opper)macht heeft hij verloren.
knoup	Det is eine mèt knuip. Dat is iemand met veel geld.
naolj	Det is mèt de heite naolj gënejd. Dat is in zeven haasten gemaakt.
nejje	Dae is van de ratte gënejd. Hij is erg geslepen.

sjie(ë)rke	Det is mèt e sjie(ë)rke gëknip. Dat is precies zoals het hoort.
sjruu(ë)r	't Waas zoe(ë) kawd: de sjruu(ë)rs nejdën in 't bèd. Het was barkoud.
spegël	Sjri-jf det mer oppe speegël. Over dat geld mag je een kruisje maken.
stri-jke	Dae meuge wèt t'r zich alti-jd langs te stri-jke. Hij is een luierik.
vaam	Hae truk (trèk) nog geine rotte vaam këpot. Hij is aartslui.

34. KLEREN (boven- en onderkleren)

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN/OF SPECIFICATIES
alpin, d'n (Fr. uitspraak)	[Fr. <i>alpin</i>]	alpinopet; alpinomutsje; alpine; alpenmutsje
baolsjolk, de	[Mnl. <i>bale</i> (baal, zak) + Mnl. <i>cot(t)oen</i> (katoen)]	baalschort schort uit grof, ongebleekt katoen; baalkatoen (gew.)
barbëteuske, 't	[Fr. <i>barbouteuse</i>]	kruippakje; speelpakje
batsëklétser, de	panden tikken tegen de billen	pandjesjas synoniem met 'pittëlaer' (zie ald.)
billëntikkër, de billëklétser, de	panden tikken tegen de billen	pandjesjas synoniem met 'pittëlaer' (zie ald.)
bóks, de	[Lat. <i>braca</i> , <i>buxus</i> (koker); Mnl. <i>bokse</i> (broekspijp)]	broek vroeger alleen voor mannen
dëmiesaezao, d'n	[Fr. <i>demi-saison</i> , <i>paletot de demi-saison</i>]	demi; demi-saison jas van dunne stof voor voor- en najaar
deupjès, d'n	[Fr. <i>deux-pièces</i> ; Eng. <i>two-piece</i> ; Hd. <i>Deuxpièces</i>]	deux-pièces, mantelpak(je) bestaat uit rok/broek en jasje
flicësjas, de	['fleece' (uit polyestervezel gebreid kledingstof)]	fleece jas fleece is een kunstvezel; heel licht
floddërbóks, de	'floddër' is klanknabootsend	flodderbroek een wijde kniebroek

gabbërdin, de	[Fr. en Eng. <i>gabardine</i> ; Hd. <i>Gabardinemantel</i>]	gabardine(jas); regenjas jas uit (half)wollen katoenen of zijden stof die waterdicht is gemaakt
gaen, de	[Fr. <i>gaine-culotte</i>]	step-in smal korset zonder sluiting
gallosj, de	[Fr. <i>galoche</i> ; Eng. <i>galosh</i> ; Hd. <i>Galosche</i>]	overschoen; galoche om schoeisel tegen vuil en vocht te beschermen
gëkleide jas, de	‘ <i>kleije</i> ’ (kleden) [Mnl. <i>cleet, cleit</i> (kleed)]	geklede jas lange jas; geklede jas; had dubbele rij knopen
golfke, ’t	waarschijnlijk m.b.t. ‘ <i>golf</i> <i>spuuële</i> ’	vestje vaak gebreid
haos, de; hocëze, de	[Mnl. <i>hose</i> (lange kous), Vnnl. <i>hoes</i>]	kous hoogstens tot onder de knie; voor vrouwen (deels) tot over dijbeen
humme, ’t	[Mnl. <i>hem(e)de</i> , Vnnl. <i>humpt</i>]	hemd van linnen, wol, katoen, etc.
impérmeejabel, d’n	[Fr. <i>impermeable</i>]	impermeabel (gew.); regenjas grotendeels uit waterdichte stof
jas, de; jéske, ’t	[Hd. <i>Jacke</i> (wellicht uit ‘paljas’ (pop die op een met stro opgevulde harlekijn lijkt))]	jas vroeger enkel voor mannen; vrouwen droegen een mantel
kabbao, de	[Sp. <i>gabán</i> ; It. <i>gabbano</i> ; Fr. <i>caban</i>]	lange regenjas met kap regenschoudermantel
kammasj, de	[Fr. <i>gamache</i> (slobkous); Hd. <i>Gamache</i>]	slobkous; getten (gew.); (leren) beenkap; losse laarzenschacht geen zool; tegen modder of koude voeten
kammëzaol, de; kammëzäölke, ’t	[Laatlatijn <i>camisia</i> ; Fr. <i>camisole</i> ; Hd. <i>Kamisol</i>]	gilet; vestje; kamizool geen mouwen; met knopen; onder kostuumjasje gedragen
kappotjas, de	[Lat. <i>cappa</i> (kap); Fr. <i>capote</i> ; Hd. <i>Kaput</i>]	kapot(jas) lange soldatenjas; soldaten slapen ’s winters soms buiten in tentje in kapotjas
kasjpoesjaer, de	[Fr. <i>cache-poussière</i>]	stofjas tegen slijtage van en tegen stof in kleren

kazzak, de	[Vnnl. <i>casack</i> ; Russ. <i>kazak</i> ; Sp. <i>casaca</i> ; Fr. <i>casaque</i>]	boezeroen; kiel lange en wijde mouwen; vaak van katoen of linnen; vaak blauwgestreept
kazzëkin, de	[Sp. <i>casaca</i> ; Fr. <i>casaquin, casaque</i>]	kort damesjasje gebreed; lange mouwen; knoopjes van hals tot middel
kazzjevëk, de	[Russisch <i>kacavejka</i> ; Pools <i>kacawejka</i> ; Fr. (Waals) <i>cazawik</i>]	kazavek kort, gebreed damesjasje; met mouwen; vrij wijd
keel, de	[Mnl. <i>kedel, keel</i> ; Hd. <i>Kittel</i>]	kiel; hemdjasje; overkleed; boezeroen minder fraai kledingstuk; werkklleding
këstum, 't	[It. en Fr. <i>costume</i> ; Hd. <i>Kostüm (Anzug)</i>]	pak; kostuum jas, broek en vest
kleid, 't; klëdsje, 't	[Mnl. <i>cleit, cleed</i> ; Hd. <i>Kleid</i>]	jurk; japon rok en bovenlijf aan elkaar
klotbóks, de	[Fr. <i>culotte</i> (korte broek); van 'cul (kont)']	kniebroek reikt tot aan de kuiten; ook 'kuitbroek' genoemd
kolmarin, de	[Fr. <i>col-marin</i>]	matrozenpakje voor jongens
kómmënëzao, de	[Fr. <i>combinaison</i>]	onderjurk
kóntëklëtser, de	tikt tegen achterwerk	synoniem met 'pittëlaer' (zie ald.)
korsee, 't korsèt, 't	[Mnl., Fr. en Eng. <i>corset</i> ; Fr. (Waals) <i>còrsulèt</i> ; Hd. <i>Korsett</i>]	korset rijglif (veroud.); om het figuur te modelleren
krówppak, 't	[' <i>krówpe</i> (kruipen)']	rompertje; kruippakje
lakkee, de	van 'lakken (verlakken)'	lakschoen van verlakt leer
li-jfke, 't	[Mnl. <i>lijf</i> ; Oudeng. <i>lif</i>]	borstrok; onderlijfje mouwloos onderhemd
li-jne jas, de	[Mnl. <i>linijn</i> (van linnen gemaakt)]	linnen jas linnen wordt met garen van vlas of hennep geweven
loode jas, de	[Mhd. <i>lode</i> (grof doek); Hd. <i>Loden</i> (lodenmantel)]	loden; jas van loden; loden mantel waterdicht; kortharig; uit wol vervaardigd

majjoo, de	[Fr. <i>maillot</i> ; Eng. (m.b.t. ballet) <i>maillot</i>]	kousenbroek; maillot (gew) nauw aansluitend; kousen en broekje aaneen
mansbóks, de	Zie ‘ <i>bóks</i> ’	herenbroek
manshumme, ’t	[Mnl. <i>himde, heemt</i>]	overhemd
mantël, de	[me. Lat. <i>mantela</i> ; Lat. <i>mantellum</i>]	mantel ; is ‘overjas’ voor mannen; met of zonder kap
maotkëstum, ’t	Fr. <i>costume</i>	maatpak; maatkostuum
mémesti-jpër, de	[‘ <i>mem</i> (borst)’; Lat. <i>mamma</i> (moederborst)]	bh; beha; bustehouder ; brassière cups ondersteunen borsten; modelleert figuur
móf, de	verkort uit ‘moffel (oven)’	pelsmof; mof om handen warm te houden
nachkleid, ’t		nachtgewaad, nachtkleed (gew.)
nachpón, de	[D. (Nd. <i>Punnijel, Ponjel</i>)]	nachtkleed synoniem met ‘ <i>pón</i> ’ en ‘ <i>nachkleid</i> ’
neilon hoeëze, de	[Fr. en Eng. <i>nylon</i> , Hd. <i>Nylon</i>]	nylon kousen van nylon gemaakt
oe(ë)rwërmer, d’n	[Hd. <i>Ohrenwärmer</i>]	oorwarmer kleppen; bij vriesweer
óngërbóks, de	‘ <i>óngër</i> ’ + ‘ <i>bóks</i> ’	onderbroek
paltoo, de	[Mnl. <i>paltok</i> (tabbaard); Fr. (Brussels) <i>paletot</i>]	overjas gedragen over andere kleren
pardësuu, de	[Fr. <i>pardessus</i>]	overjas
patsj, de	door aferesis uit ‘kapoets’ (geheel om het hoofd sluitende kap)	pet ruige, bonte muts is platte muts met klep; ook uniformpet
pejke, ’t	[Vnnl. <i>pije-wanten</i>]	vuisthandschoen ; winterhandschoen
pèllërin, de	[afl. van ‘ <i>pèlerin</i> (<i>pelgrim</i>); Fr. <i>pèlerine</i> ; Eng. <i>pelerine</i> ; Hd. <i>Pelerine</i>]	schoudermanteltje; pelerine kapmanteltje voor dames; op japon gedragen; ook ‘kraagmanteltje’ genoemd
pèls, de	[Fr. <i>pelice</i>]	zie ‘ <i>vèlle jas</i> ’
pèlse jas, de	[Mnl. <i>pelse</i> (pels)]	zie ‘ <i>vèlle jas</i> ’

pèlsjas, de	[Lat. <i>pelicia</i>]	zie ‘ <i>vèlle jas</i> ’
pèlsmantël, de	mantel uit pels	zie ‘ <i>vèlle jas</i> ’
pen, de	de slip van een slipjas doet denken aan een pen (lange vogelveer)	synoniem met ‘ <i>pittëlaer</i> ’ (zie ald.)
pënwaar, de	[Fr. <i>peignoir</i>]	ochtendjas; peignoir kamerjas voor dames
pittëlaer, de	[Fr. <i>pet-en-l’air</i> (billentikkertje)]	pandjesjas; slipjas; rok; jacket herenjas met panden; schoten zijn weggesneden
plieseerok, de	[Hd. <i>Plisseerock</i>]	plissérok; plooirok
ploovër, de	[Fr. <i>pull-over</i> ; Eng. <i>pullover</i> ; Hd. <i>Pullover</i>]	pullover; trui gebreed; met mouwen
pófbóks, de	‘ <i>póf</i> ’ (bolstaande plooi)	pofbroek broek met lange pijpen; pijpen hangen beneden in een bolstaande plooi af
pón, de	[D. (Nd.) <i>Punnijel, Ponjel</i>]	nachtkleed; nachtjapon; nachtpon slaapkleding
rieëgënjas, de; rieëngëljas, de	[Mnl. <i>rein + jas</i>]	regenjas; impermeabel (gew.) van min of meer waterdichte stof
nistëlësjoon, de	[Mnl. <i>nestel + Mnl. scoe(c)h</i>]	rijgschoen wordt met veters dichtgerogen
rok, de; rökske, ’t	[Mnl. <i>rock</i> ; Hd. <i>Rock</i>]	rok diverse modellen en kleuren
sjolk, de	[uit ‘schorteldoek (voorschoot)’]	voorschoot; schort om kleding te beschermen
smókkëlboöks, de	gebruikt om te smokkelen	golfbroek zit ruim; sluit om het been; komt tot eind onder de knie
soetjin, de	[Fr. <i>soutenir</i> (ondersteunen)]	beha; bustehouder; brassière modelleert figuur
strump, de	[Kil. <i>strompe</i> (kous); Hd. <i>Strumpf</i>]	halflange kous tot halverwege de dij
tajjäärke, ’t	[me. Lat. <i>tallia</i> (het snijden van kleren); Fr. <i>tailleur</i> ; D. (Zwi.) <i>Tailleur</i>]	deux-pièces; mantelpak(je) jasje en rok/broek
téttezjaer, d’n	tet (vulg.) = tiet	bh; bustehouder; beha

twi-jfëlbóks, de	je twijfelt over de soort broek	halflange broek broek die te lang is om kort te zijn en te kort om lang te zijn
uuëvërgoe(ë)jër, d'n	je trekt hem over je hoofd aan	overgooier is rok met mouwloos lijfje aan elkaar
uuëvërjas, d'n		zie 'pardësui'
varreus, de vëreus, de vreus, de	[Fr. <i>vareuse</i>]	pull(over) wintertrui; gebreid
vëlle jas, de	[vel (pels)]	bontmantel; pelsmantel; gemaakt uit geprepareerde, dichtbehaarde dierenhuid
vloere jas, de	[Mnl. <i>floers</i>]	fluwelen jas
wammës, 't; wejmëske, 't	[Gr. <i>bambakion</i> (katoen); me. Lat. <i>wambesio</i> ; Oudfr. <i>wambais</i> ; Hd. <i>Wams</i>]	wambuis; wammes kort jasje voor mannen; bedekt lichaam van hals tot middel; in MSK symbool van carnavalvereniging
zjakkèt, 't	[Eng. <i>jacket</i> (jas(je))]	jacquet synoniem met 'pittëlaer' (zie ald.)
zjartèl, de; zjértèl, de	[Fr. <i>jarretelle</i>]	jarretelle; jarretel kousophouder; meestal aan korset bevestigd
zjëlee, de; zjëleeke, 't	[Mnl. <i>galeye</i> ; It. <i>gilé</i> ; Fr. <i>gilet</i>]	vest; gilet (vest) (vroeger) deel van driedelig pak; mouwloos; met knopen
zjuupao, de	[Fr. <i>jupon</i>]	korte onderjurk
zok, de	[Lat. <i>soccus</i> (lage schoen); Mnl. <i>socke, zocke, soc</i>]	sok voor dames tot over de enkels; voor heren een korte kous

Uitdrukkingen

bóks	't Is h'm ówt z'n bóks gëvalle. Hij heeft zich versproken.
bóks	Aan 'n króm vot kóns-te gein réchte bóks make. Wat onmogelijk is, kun je niet doen.
bóks	Dae vaeg uu(ë)vëral z'n bóks aan. Hij behartigt zijn zaken niet.

bóks	Dao is h'm 'n aestër ówt de bóks gëvloeëge. Zijn vrijgevigheid moet wel een bevlieging zijn.
bóks	Dao vilt tiech de bóks van ówt. Dat is bijzonder straf.
bóks	Det is e sterk stök in 'n aw bóks. Dat is kras.
bóks	Hae haef gein vot mie(ë) in de bóks. Hij is ontzettend vermagerd.
bóks	Is de vot neet groe(ë)tër es de bóks? Is het plan wel betrouwbaar?
bóks	Stujtën en in de bóks sji-jte geit in eine stoel. Bluffen kan altijd, ook als je niets bezit.
bóks	Verleef zeen is wi-j in de bóks sji-jte: eedërein zujt het, mer diech allein höbs det spissjaal werm gëveul. Verliefdheid gaat gepaard met een bijzonder gevoel.
bóks	Waem 'n groe(ë)te vot haef, haef 'n groe(ë)te bóks vandoon. Wie het breed heeft, laat het breed hangen.
haos	Ze haef 't vuuër de hoeëze. Zij is zwanger.
haosbèngël	Hae is miech noe(ë)ts boeëve de haosbèngële gëkómme. Wij vrijden in eer en deugd.
humme	't Lieëvën is wi-j e kënjërhumpe, vööl te kort en alti-jd bësjeëte. Het leven is kort en zeker niet altijd gelukkig.
humme	Hae haef gein hummën aan z'n kónt. Hij is doodarm.
humme	Hae haef miech 't humme van me li-jf gëvraag. Hij heeft mij helemaal uitgehoord.
humme	Hae haef waal 'nën hoeëgën hood oppe kop mer gein hummën aan de vot. Hij is een windmaker.
jas	Wi-j de wënd(sj) wejt, wejt ouch ze jéske. Hij is een groot opportunist.
jas	Z'ne jas is vanvöör langër gëwoeërën es vanachtër. Hij loopt voorovergebogen.
jas	Ze höbbën h'm de jas ówtgëklop. Ze hebben hem afgerammeld.
jas	Ze zittën h'm d'n hieëlën ti-jd aan z'ne jas. Ze sporen hem voortdurend aan tot het verlenen van gunsten.
kleid	Hae haef de kleijër aan. Hij is ingetreden in het priesterambt.

kleid	Haw 't leid óngër d'n eige kleid. Loop niet te koop met je leed.
kleid	Klein kènjër trieëjën op 't kleid, groe(ë)tën op 't hart. Grote kinderen kunnen hun ouders grievend kwetsen.
patsj	Hae haef z'n patsj op hawf zieëve stoeën. Hij is niet goed geluimd.
patsj	Hae luu(ë)t zich vangën ónger 'n patsj. Hij ziet er moe en futloos uit.
patsj	Höbs-te mössën óngër d'n patsj? Waarom zeg je me geen goedendag?
patsj	Iech sji-jt nog leevër in mi-jn sóndigse patsj. Ik weet wel wat ik liever doe.
wammes	Hae haef ze ins good op ze wammës gad. Hij heeft een aframmeling gekregen.
zjëlee	Hae sloe(ë)g e koppël eijër in z'ne zjëlee. Hij verorberde een paar eieren.
zok	Hae kalt tiech van de zök. Hij overbluft je.
zok	Iech waas hie(ë)l van de zök. Ik was helemaal de kluts kwijt.

35. KUNST

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
akwaduk, 't	[Fr. <i>aqueduc</i> ; Eng. <i>aqueduct</i> ; Hd. <i>Aquädukt</i>]	aquaduct; Romeinse waterleiding
altaor, d'n	[Eng. <i>altar</i> ; Hd. <i>Altar</i>]	altaar
amfietëjatër, d'n	[Fr. <i>amphithéâtre</i> ; Eng. <i>amphitheatre</i> ; Hd. <i>Amphitheater</i>]	amfitheater
arreena, de	[Eng. <i>arena</i> ; Hd. <i>Arena</i>]	arena
artis, d'n	[Fr. <i>artiste</i> ; Eng. <i>artist</i> ; Hd. <i>Künstler</i> , (m.b.t. sport, circus) <i>Artist</i>]	artiest
attëljee, d'n	[Eng. <i>studio</i> ; Hd. <i>Studio</i>]	atelier
baog, de	[Fr. <i>arc</i> ; Eng. <i>arch</i> ; Hd. <i>Bogen</i>]	boog (in kerk)
barrok, de	[Fr. en Eng. <i>baroque (art)</i> ; Hd. <i>Barock</i>]	barok (kunsttijd)
bazzëliek, de	[Fr. <i>basilique</i> ; Eng. <i>basilica</i> ; Hd. <i>Basilika</i>]	basiliek

Bëzanti-jnse kuns, de	[Eng. <i>Byzantine art</i> ; Hd. <i>byzantinische Kunst</i>]	Byzantijnse kunst
boeddabeeld, 't	[Eng. <i>statue of Buddha, Buddha</i> ; Hd. <i>Buddha</i>]	boeddha(beeld)
boetseere (ww.)	[Fr. <i>modeler</i> ; Eng. <i>to model, to mold</i> ; Hd. <i>bossieren, modellieren</i>]	boetseren
book, 't	[Eng. <i>book</i> ; Hd. <i>Buch</i>]	boek
dirrizjeere (ww.)	[Eng. <i>to conduct</i> ; Hd. <i>dirigieren</i>]	dirigeren
dirrizjént, de	[Eng. <i>conductor, choirmaster</i> ; Hd. <i>Dirigent</i>]	dirigent
drökkër, d'n	[Eng. <i>printer</i> ; Hd. <i>Drucker</i>]	drukker
Eegiptisse kuns, de	[Eng. <i>Egyptian art</i> ; Hd. <i>ägyptische Kunst</i>]	Egyptische kunst
Eegiptisse sfinks, de	[Eng. <i>Egyptian Sphinx</i> ; Hd. <i>ägyptische Sphinx</i>]	Egyptische sfinx
Eetruskisse kuns, de	[Eng. <i>Etruscan art</i> ; Hd. <i>etruskische Kunst</i>]	Etruskische kunst
ets, de	[Eng. <i>etching</i> ; Hd. <i>Radierung</i>]	ets
famfaar, de	[Hd. <i>Blechblaskapelle, Blaskapelle</i>]	fanfare
filmsénarie(j)oo, 't	[Eng. <i>film script</i> ; Hd. <i>Filmszenarium</i>]	filmscenario
filmstér, de	[Eng. <i>(film) star</i> ; Hd. <i>Filmstar</i>]	filmster
fóntejn, de	[Eng. <i>fountain</i> ; Hd. <i>Fontäne</i>]	fontein
gootisse kirk, de	[Eng. <i>Gothic church</i> ; Hd. <i>eine Kirche in gotischem Stil</i>]	gotische kerk
gootisse kuns, de	[Eng. <i>Gothic art</i> ; Hd. <i>gotische Kunst</i>]	gotische kunst
goudsmieëd, de	[Eng. <i>goldsmith</i> ; Hd. <i>Goldschmied</i>]	goudsmid
gravveere (ww.)	[Fr. <i>graver</i> ; Eng. <i>to engrave</i> ; Hd. <i>gravieren</i>]	graveren
gravvuu(ë)r, de	[Eng. <i>engraving</i> ; Hd. <i>Gravur, Gravüre</i>]	gravure
Griekse arsjetéktuur, de	[Eng. <i>Greek architecture</i> ; Hd. <i>griechische Baukunst</i>]	Griekse architectuur
Griekse kuns, de	[Eng. <i>Greek art</i> ; Hd. <i>griechische Kunst</i>]	Griekse kunst
Griekse vaas, de	[Eng. <i>Greek vase</i> ; Hd. <i>griechische Vase</i>]	Griekse vaas
Grieksën tējatër, de	[Eng. <i>Greek theatre</i> ; Hd. <i>griechisches Theater</i>]	Grieks theater
hërmeni-j, de	[Eng. <i>brass band</i> ; Hd. <i>Harmonie</i>]	fanfarekorps; harmoniegezelschap

hèrmeni-jorkés, 't	[Eng. <i>brass band</i> ; Hd. <i>Harmonieorchester</i>]	harmonieorkest
houtsni-jwèrk, 't	[Eng. <i>wood carving</i> ; Hd. <i>Holzschnitzerei</i>]	houtsnijwerk
Indisse kuns, de	[Eng. <i>Indian art</i> ; Hd. <i>indische Kunst</i>]	Indische kunst
Jappanse kuns, de	[Eng. <i>Japanese art</i> ; Hd. <i>japanische Kunst</i>]	Japanse kunst
kattèdraal, de	[Eng. <i>cathedral</i> ; Hd. <i>Kathedrale</i>]	kathedraal
kleurendrök, de	[Eng. <i>colour printing</i> ; Hd. <i>Farbdruck</i>]	kleurendruk
koeëpèrgravvuu(ë)r, de	[Eng. <i>copperplate</i> ; Hd. <i>Kupferplatte</i>]	kopergravure
koepèl, de	[Eng. <i>cupola, dome</i> ; Hd. <i>Kuppel</i>]	koepel
kómpèneere (ww.)	[Fr. <i>composer</i> ; Eng. <i>to compose</i> ; Hd. <i>komponieren</i>]	componeren
kómpènis, de	[Fr. <i>compositeur</i> ; Eng. <i>composer</i> ; Hd. <i>Komponist</i>]	componist
kunstènaer, de	[Fr. <i>artiste</i> ; Eng. <i>artist</i> ; Hd. <i>Künstler</i>]	kunstenaar
kuu(ë)ningsgraâf, 't	[Eng. <i>royal tomb, king's tomb</i> ; Hd. <i>Königsgrab</i>]	koningsgraf
littèrattuu(ë)r, de	[Fr. <i>littérature</i> ; Eng. <i>literature</i> ; Hd. <i>Literatur</i>]	literatuur
littèrattuu(ë)rpri-js, de	[Eng. <i>literary prize</i> ; Hd. <i>Literaturpreis</i>]	literatuurprijs
medél, 't	[Fr. <i>modèle</i> ; Eng. <i>model, artist's model</i> ; Hd. <i>Modell</i>]	model; schildersmodel
mèzi-jk, 't	[Fr. <i>musique</i> ; Eng. <i>music</i> ; Hd. <i>Musik</i>]	muziek
mèzi-jkfèstieval, 't	[Fr. <i>festival de musique</i> ; Eng. <i>festival of music</i> ; Hd. <i>Musikfestspiel, Musikfest</i>]	muziekfestival
mèzi-jkinstrèment, 't	[Fr. <i>instrument de musique</i> ; Eng. <i>musical instrument</i> ; Hd. <i>Musikinstrument</i>]	muziekinstrument
mèzi-jkkóngkoeër, de	[Eng. <i>musical competition</i> ; Hd. <i>Musikwettbewerb</i>]	muziekconcorso
mèzi-jksjoe(ë)l, de	[Eng. <i>school of music</i> ; Hd. <i>Musikschule</i>]	muziekschool
mèzi-jkstök, 't	[Eng. <i>piece of music</i> ; Hd. <i>Musikstück</i>]	muziekstuk
minnarèt, de	[Fr. en Eng. <i>minaret</i> ; Hd. <i>Minarett</i>]	minaret
mónnèment, 't	[Fr. en Eng. <i>monument</i> ; Hd. <i>Monument, Denkmal</i>]	monument

mooza-iek, de	[Fr. <i>mosaique</i> ; Eng. <i>mosaic</i> ; Hd. <i>Mosaik</i>]	mozaïek
moskee, de	[Fr. <i>mosquée</i> ; Eng. <i>mosque</i> ; Hd. <i>Moschee</i>]	moskee
mozzoolee(j)um, 't	[Fr. <i>mausolée</i> ; Eng. <i>mausoleum</i> ; Hd. <i>Mausoleum</i>]	mausoleum
muzzëkant, de	[Fr. <i>musicien</i> ; Eng. <i>musician</i> ; Hd. <i>Musikant</i>]	muzikant
obbëlisk, de	[Eng. <i>obelisk</i> ; Hd. <i>Obelisk</i>]	obelisk
oeëlievörf, de	[Eng. <i>oil paint</i> ; Hd. <i>Ölfarbe</i>]	olieverf
oopëra, d'n	[Fr. <i>opéra</i> ; Eng. <i>opera</i> ; Hd. <i>Oper</i>]	opera
oopërazénger, d'n	[Eng. <i>opera singer</i> ; Hd. <i>Opernsänger</i>]	operazanger
oppërèt, de	[Fr. <i>opérette</i> ; Eng. <i>operetta</i> , <i>light opera</i> ; Hd. <i>Operette</i>]	operette
órgël, d'n	[Fr. <i>orgue</i> ; Eng. <i>organ</i> ; Hd. <i>Orgel</i>]	orgel
orkés, 't	[Fr. <i>orchestre</i> ; Eng. <i>orchestra</i> ; Hd. <i>Orchester</i>]	orkest
ornëmènt, 't	[Fr. <i>ornement</i> ; Eng. <i>ornament</i> ; Hd. <i>Ornament</i>]	ornament
paggood, de	[Eng. <i>pagoda</i> ; Hd. <i>Pagode</i>]	pagode (tempel)
pallèt, 't	[Fr. <i>palette</i> ; Eng. <i>palette</i> ; Hd. <i>Palette</i>]	(schilders)palet
Partënon, 't	[Eng. <i>Parthenon</i> ; Hd. <i>Parthenon</i>]	Parthenon
pénsie(ë)l, 't	[Eng. <i>brush</i> ; Hd. <i>Pinself</i>]	penseel
pirramied, de	[Eng. <i>pyramid</i> ; Hd. <i>Pyramide</i>]	piramide
pottëbékker, de	[Eng. <i>potter</i> ; Hd. <i>Töpfer(in)</i>]	pottenbakker
rizzjësäör, de	[Eng. <i>director</i> ; Hd. <i>Regisseur</i>]	regisseur
rokkokoo, de	[Eng. <i>rococo (art)</i> ; Hd. <i>Rokoko(stil)</i>]	rococo (kunsttijd)
rommaanse kuns, de	[Eng. <i>Romanesque art</i> ; Hd. <i>romanische Kunst</i>]	romaanse kunst
Rommeinse kuns, de	[Eng. <i>Roman art</i> ; Hd. <i>römische Kunst</i>]	Romeinse kunst
sarkoofaag, de	[Fr. <i>sarcophage</i> ; Eng. <i>sarcophagus</i> ; Hd. <i>Sarkophag</i>]	sarcofaag
Sjieneese kuns, de	[Eng. <i>Chinese art</i> ; Hd. <i>chinesische Kunst</i>]	Chinese kunst
sjildër, de	[Eng. <i>painter</i> ; Hd. <i>Maler</i>]	schilder
sjildërakkëdeemie, de	[Eng. <i>academy of arts</i> ; Hd. <i>Kunstakademie</i>]	schildersacademie
sjildëre (ww.)	[Eng. <i>to paint</i> ; Hd. <i>malen</i>]	schilderen
sjildërkuns, de	[Eng. <i>painting</i> ; Hd. <i>Malerei</i>]	schilderkunst

sjildërsattëljee, de	[Eng. <i>painter's studio</i> ; Hd. <i>Atelier eines Mahlers</i>]	schildersatelier
sjri-jvër, de	[Fr. <i>auteur</i> ; Eng. <i>author, writer</i> ; Hd. <i>Autor, Schriftsteller</i>]	auteur
skulptäör, de	[Fr. <i>sculpteur</i> ; Eng. <i>sculptor</i> ; Hd. <i>Skulpteur</i>]	sculptor; beeldhouwer
skulptuu(ë)r, de	[Fr. <i>sculpture</i> ; Eng. <i>sculpture</i> ; Hd. <i>Skulptur</i>]	sculptuur
stadsmoër, de	[Eng. <i>city wall</i> ; Hd. <i>Stadtmauer</i>]	stadsmuur
stadswal, de	[Eng. <i>town rampart</i> ; Hd. <i>Stadtwall</i>]	stadswal
stoepa, de	[Eng. <i>stupa</i> ; Hd. <i>Stupa</i>]	stoepa
teikënaer, d'n	[Eng. <i>draughtsman</i> ; Hd. <i>Zeichner</i>]	artistiek tekenaar
teikënakëdeemie, de	[Eng. <i>school of art</i> ; Hd. <i>Zeichenakademie</i>]	tekenacademie
teikëning, de	[Eng. <i>drawing</i> ; Hd. <i>Zeichnung</i>]	tekening
teikëntaofël, de	[Eng. <i>drawing easel, drawing table</i> ; Hd. <i>Zeichentisch</i>]	tekentafel
témpel, d'n	[Eng. <i>temple</i> ; Hd. <i>Tempel</i>]	tempel
toeëre, d'n	[Fr. <i>tour</i> ; Eng. <i>tower</i> ; Hd. <i>Turm</i>]	toren
tónneel, 't; tëjatër, d'n	[Fr. <i>théâtre</i> ; Eng. <i>theatre</i> ; Hd. <i>Theater</i>]	theater
tónneelrizzjësäör, d'n	[Eng. <i>(stage) director</i> ; Hd. <i>Theatermacher</i>]	toneelregisseur
tónneelstök, 't	[Eng. <i>play</i> ; Hd. <i>Schauspiel</i> , <i>Theaterstück</i>]	toneelstuk
triejómfbaog, d'n	[Eng. <i>triumphal arch</i> ; Hd. <i>Triumphbogen</i>]	triumfboog
zilvërsmieëd, de	[Eng. <i>siversmith</i> ; Hd. <i>Silberschmied</i>]	zilversmid
zujl, de	[Eng. <i>column</i> ; Hd. <i>Säule</i>]	zuil

36.LANDBOUW EN BOERDERIJ

(zie ook LANDBOUWHUISDIEREN EN NUTSDIEREN én
OLIEHOUDENDE PLANTEN EN VOEDERGEWASSEN)

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE OF VERTALING IN EEN ANDERE TAAL	AN-VERTALING EN/OF SPECIFICATIES
aafmejje (ww.)	[Mnl. <i>meyen, ma(y)en</i>]	afmaaïen met zeis, grasmaaier, maaimachine, enz.

aar, de	1 [Mnl. <i>aer, are</i> ; 2 Fr. <i>are</i>]	1 (koren)jaar 2 are (vierkante decameter)
aeg, de	[Lat. <i>occa</i> (egge); Hd. <i>Egge</i>]	eg; egge om kluiten fijn te malen
aege (ww.)	[Lat. <i>occa</i> (egge); Hd. <i>eggen</i>]	eggen grote kluiten fijn maken
are lieëze	[Hd. <i>Ähren lesen</i>]	aren verzamelen
baoj, de	[Eng. <i>field yard</i> ; Hd. <i>Ortspolizist</i>]	veldwachter agent die o.a. de velden bewaakte
basj, de	[Fr. <i>bâche</i>]	zeil om iets te bedekken; dekzeil
baskul, de	[Fr. <i>bascule</i>]	brugbalans; bascule; baskuul
bènnëvare (ww.)	' <i>bënne</i> (binnen)' = in de schuur	binnenrijden, in de schuur rijden
béssem, de	[Eng. <i>broom</i> ; Hd. <i>Besen</i>]	bezem gevormd door dunne rijzen of haren
bi-j(j)einkömme (ww.)	' <i>kömme</i> ' is hier 'harken'	hooi harken; gedroogd gras bijeen harken
bi-jgëbów, 't	[Eng. <i>outhouse</i> ; Hd. <i>Seitenbau</i>]	bijgebouw hoort bij een hoofdgebouw
bi-jzejje (ww.)	[Mnl. <i>bi + sa(e)yen</i>]	bijzaaien waar het zaad te weinig kiemde of waar er te weinig gezaaid werd
blaad (van 'n zeis), 't	lijkt op een blad (plat, breed); [Eng. <i>scythe blade</i> ; Hd. <i>das Blatt einer Sense</i> , <i>Senseblatt</i>]	blad (van een zeis) waarmee het gras gemaaid wordt; is lang, puntig toelopend mes; bevestigd aan lange stok; wordt gehaald
bleuj, de	van Mnl. <i>blo(e)yen</i> '; [Hd. <i>Blüte</i>]	bloei van bloemen of planten
bleuje (ww.)	[Mnl. <i>blo(e)yen</i> ; Hd. <i>blüten</i>]	bloeien bloesem dragen
bookët, de	[Mnl. <i>boecweit</i> ; Hd. <i>Buchweizen</i>]	beuktarwe boekweit; is een pseudograan
boor, de; beur, de	[16de eeuw <i>boerman</i> ; Hd. <i>Bauer</i>]	boer; landbouwer; veehouder doet aan landbouw of veeteelt
boordëri-j, de; beurdëri-j, de	[Mnl. <i>geboer</i> (boer); Hd. <i>Bauernhof</i>]	boerderij; boerenbedrijf

boordëri-jwinkël, de	winkel met landbouwproducten in een boerderij	boerderijwinkel; landwinkel landbouwproducten gaan er van de hand
boore (ww.)	[Eng. <i>to farm, to run a farm</i>]	boeren; landbouw of veeteelt drijven
boorëbónd, de	[Eng. <i>farmers's union</i> ; Hd. <i>Bauernverband</i>]	boerenbond behartigt belangen van de boeren; landbouwers kopen bv. gezamenlijk meststoffen aan
boorëbrówlof, de	[Eng. <i>country wedding</i> ; Hd. <i>Bauernhochzeit</i>]	boerenbruiloft bruiloft in boerenstijl of bruiloft waar het er ruw aan toe gaat
boorëdochtër, de	[Eng. <i>farmer's daughter</i> ; Hd. <i>Bauerntochter</i>]	boerendochter dochter van een boer
boorëgëlaeg, 't	[Mnl. <i>gelege</i> , van 'geliggen (gelegen zijn)']	boerenerf erf met de grond errond
boorëjóng, de	[Eng. <i>country boy, country lad</i> ; Hd. <i>Bauernjunge</i>]	boerenjongen zoon van boeren
boorëkeel, de	[Mnl. <i>geboer</i> + Mnl. <i>keel</i> ; Eng. <i>peasant blouse</i> ; Hd. <i>Bauernkittel</i>]	boerenkiel kiel uit grof linnen; beschermt onderkleren
boorëknéch, de	[Eng. <i>farm labourer</i> ; Hd. <i>Bauernknecht</i>]	boerenknecht vaste knecht bij een boer; vroeger inwonend bij boer
boorëkos, de	[Mnl. <i>geboer</i> + Mnl. <i>cost(e)</i> ; Eng. <i>peasant food</i> ; Hd. <i>bäuerliche Kost</i>]	boerenkost eenvoudig of zwaar voedsel; vaak van eigen hoedieren: vlees en zuivelproducten
boorëmaesje, 't	[Eng. <i>country girl</i> , (pej.) <i>peasant girl</i> ; Hd. <i>Bauernmädchen</i>]	boerenmeisje; boerendochter jonge boerin of meisje uit de boerenstand; is of wordt ook vaak zelf boerinnetje
boorëpaerd, 't	paard als trekdier bij boeren; [Eng. <i>carthorse, farm horse</i> ; Hd. <i>Karrenpferd</i>]	boerenpaard meestal een ploeg- en trekpaard; is grofgebouwd

boorëstand, de	[Eng. <i>agrarian classes, farming classes</i> ; Hd. <i>Bauernstand</i>]	boerenstand de maatschappelijke stand van de boeren; grote boeren zijn nu managers; vaak degelijk geschoold
boorëverstand, 't	[Eng. <i>horse sense</i> ; Hd. <i>gesunde(r) Menschenverstand</i>]	boerenverstand gezond, nuchter verstand
boorin, de; beurin, de	[Eng. <i>farmer's wife</i> ; Hd. <i>Bäuerin</i>]	boerin vrouw van een boer
bössël struuë, de	[Eng. <i>bale of straw</i> ; Hd. <i>Strohballen</i>]	strobaal baal van stro
bössël, de	[Mnl. <i>bossele</i>]	schoof, bussel
bóws, de; bössël, de	[Vnnl. <i>boese (stroy)</i> ; Hd. <i>Bündel</i>]	bussel (stro) hoeveelheid samengeperste gedorste strohalmen
deil, d'n	[Lat. <i>tellus</i> (aarde); Mnl. <i>deel</i> (vloer)]	dorsvloer is vloer in schuur waarop men dorste; bestond uit verharde leem
dèn, d'n	[Mnl. <i>denne</i> (vloer); D. (Zwi.) <i>Tenn</i> ; Hd. <i>Dreschtenne</i>]	dorsvloer men dorste met dorsvlegels, meestal met meerderen in cadans.
dieërse (ww.)	[Mnl. <i>dorschen</i> ; Hd. <i>dreschen</i>]	dorsen van graanhalmen
dieërsmejsi-jn, 't	machine om te dorsen [Hd. <i>Dreschmaschine</i>]	dorsmachine dorste vroeger de in de schuur opgetaste schoven; reed vroeger in de winter van de ene boerderij naar de andere om er te dorsen
dissël, d'n	[Eng. <i>shaft</i> ; Hd. <i>Deichsel</i>]	dissel disselboom tussen de paarden van een tweespan van een wagen
drènk, d'n	[Hd. <i>Tränke</i>]	drinkplaats; wed in een weiland of bij bv. een beek
dri-jtand, d'n	drie tanden	drietand is mestvork

ékspater, d'n	[Lat. <i>extirpare</i> (met wortel en tak uitroeien); Fr. <i>extirpateur</i>]	cultivator; schoffelploeg; extirpator; extirpateur om de akker te breken of om de geploegde grond los te maken
fraes, de	van 'fraeze (frezen)' [Hd. <i>Fräse</i>]	frees om de grond los te maken
fraeze (ww.)	[Hd. <i>fräsen</i>]	frezén de grond losmaken
gaffël, de	[Vnnl. <i>gaf(f)el(e)</i> ; Hd. <i>Gabel</i>]	gaffel tweetandig; om hooi of graanschoven op te steken
gëlaeg, 't	[Mnl. <i>gelege</i> (huizing); Kil. <i>gheleghe</i> (landhuis)]	boerderij; huis en erf; geleg (gew.) erf is al dan niet omheind; erf is onbebouwd; erf hoort bij boerenwoning
gelp (bn.)	[Mnl. <i>gelp</i> (weelderig); D. (Rijnl.) <i>gülp</i>]	welig; weelderig; tierig m.b.t. gewassen
gie(ë)je (ww.)	[Mnl. <i>geden</i> (wieden); Hd. <i>jäten</i>]	wieden onkruid verwijderen
gieërs, de	[Mnl. <i>ge(e)rst(e)</i>]	gerst voedergewas
gooj boeëtër, de	[Eng. <i>butter</i> ; Hd. <i>Butter</i>]	roomboter boter is van room gemaakt
graas, 't	[Lat. <i>gramen</i>]	gras
greuj, de	van Mnl. 'gro(e)yen' (groeien)	groei van dieren of gewassen
greuje (ww.)	[Mnl. <i>gro(e)yen</i>]	groeien in omvang of grootte toenemen
greunvoor, 't	verwijst naar de kleur	groenvoer wordt vaak ingekuuld
gritsël, de; reekske, 't	[Mnl. <i>gritsel</i> ; Vnnl. <i>gritsel</i> ; Kil. <i>gritselen</i> (harken)]	hark zie 'reekske'
groomë(n)t, de	van 'greun' + Mnl. <i>made</i> (weiland, hooiland); [Hd. <i>Grummet</i>]	nasnede; nagras; etgroen groenvoedergewas; groeit na de eerste maaiing; is tweede of laatste snede van gras
groos, de	[Mnl. <i>groese</i> (weiland); D. (Nd.) <i>Grüse</i>]	gras; grasveld; groes; groeze (gew.) met gras bewassen veld

haarbol, d'n	[Hd. <i>herb</i> (scherp)]	haarspit; haarijzer
haarhamër, d'n	verwant met Hd. <i>herb</i> (scherp); [Eng. <i>whetting hammer</i> Hd. <i>Dengelhammer</i>]	haarhamer om zeisen mee scherp te kloppen; blad van de zeis wordt op een haarspit met een haarhamer scherp geklopt
halfër, d'n; halfërse, de	afl. van 'half' (helft); [Mnl. <i>halvenare</i>]	boer op een pachthoeve pachter die de helft van de opbrengst afstaat aan de eigenaar
hare (ww.)	[Mnl. <i>haren</i> ; Hd. <i>herb</i> (scherp)]	haren; scherpen met een haarhamer op een haarspit
havër, de	[Mnl. <i>havere</i>]	haver voedergewas
hè(g)k, de	[Eng. <i>farmyard hedge</i> ; D. (Zwi.) <i>Hag</i> ; Hd. <i>Hecke</i>]	haag vaak uit geschoren kreupelhout of doornig struikgewas; als afpaling of bescherming
héksel, 't	[Hd. <i>Häcksel</i>]	haksel fijn gekapt hooi of stro als veevoer
hékselaer, d'n	[Hd. <i>Häckler</i>]	hakselaar; hakselmachine
héksele (ww.)	[Hd. <i>häckseln</i>]	hakselen hooi of stro tot haksel maken
hékselkis, de	[Hd. <i>Häcksel</i> (haksel)]	hakselkist kist om haksel te bewaren
héktaar, d'n	[Gr. <i>hectaton</i> (honderd); Fr. <i>hectare</i> ,]	hectare 100 bij 100 meter of 10.000 m ²
hoon, de	[Mnl. <i>hoen</i> ; Hd. <i>Huhn</i>]	kip wijfje van de huishoen
hui aaflaje	van de kar laden	hooi afladen
hui opstieëke	[Mnl. <i>ho(o)y</i> (hooi)]	hooi opladen
hui, 't	[Mnl. <i>houwe</i> (het afgemaaide), <i>ho(o)y</i>]	hooi in schuur of mijt opgetast
huije (ww.)	[Mnl. <i>houwe</i> (afslaan); Hd. <i>Heu machen</i>]	hooien bij zonnig weer hooi winnen op een hooiland; gemaaid gras omschudden en binnenhalen

huikar, de	kar om hooi te vervoeren	hooiwagen platte bodem; geen planken opzij
huimaond(sj), d'n	maand waarin gehooïd wordt	hooimaand juli; is zonnigste maand
huimi-jt, de	[Lat. <i>meta</i> (hooimijt); Hd. <i>Heumiete</i>]	hooimijt ronde of vierkante stapel opgetast hooi; op het erf of op het hooiland
huiprés, de, huipieërs, de	[Hd. <i>Heupresse</i>]	hooipers perst hooi in balen
huisjeur, de	[Eng. <i>hay-barn</i> ; Hd. <i>Heuscheune</i>]	hooischoor schuur waarin het hooi wordt opgestapeld
huiwage, d'n	[Eng. <i>haycart</i> ; Hd. <i>Heuwagen</i>]	hooiwagen om hooi te vervoeren
huizölder, d'n	[Mnl. <i>ho(o)y</i> + Mnl. <i>solder</i> ; Hd. <i>Heuboden</i>]	hooizolder zolder (in schuur) waarop het hooi wordt geborgen
huts, d'n	[Mnl. <i>hutsen</i> (schudden); D. (Oostr., Zdl.) <i>hutschen</i>]	mallejan; boomkar bestaat uit een as met twee hoge wielen en een disselboom
ieërpëlékówl, de	[Eng. <i>potato pit</i> ; Hd. <i>Kartoffelmiete</i>]	aardappelkuil kuil waarin aardappelen voor de winter bewaard worden
ieërpëlélouf, 't	[Eng. <i>potato top</i> ; Hd. <i>Kartoffelkraut</i>]	aardappelloof deel dat boven de grond groeit
ieërpëlëmael, 't	[Eng. <i>potato flour</i> ; Hd. <i>Kartoffelmehl</i>]	aardappelmeel zetmeel van aardappelen
ieërpëlëmanj, de	[Eng. <i>potato basket</i> ; Hd. <i>Kartoffelkorb</i>]	aardappelmand mand waarin men aardappelen opraapt
ieërpëlëreek, d'n	[Mnl. <i>erdappel</i> + <i>rieke</i>]	aardappelriek om aardappelen te rooien
inzejje (ww.)	[Mnl. <i>in</i> + <i>sa(e)yen</i>]	inzaaien; bezaaien al zaaiend over een akker of weiland verspreiden
kaaf, de	[Eng. <i>glume</i> ; D. (Nd.) <i>Kaff</i> ; Hd. <i>Spreu</i>]	kaf schutblaadjes van gedorste aren
kabbien, de	[Eng. (<i>driver's</i>) <i>cab</i> ; Hd. <i>Fahrerhaus</i>]	cabine; bestuurdershokje o.a. op een tractor

kat, de	[Eng. <i>house cat</i> ; Hd. <i>Katze</i>]	kat stamt af van de wilde kat
kawf, 't	[Eng. <i>calf</i> ; Hd. <i>Kalb</i>]	kalf jong van o.a. een koe
klie(ë), de	[Eng. <i>clover</i>]	klaver aren hebben gele, witte of rode bloempjes
klie(ë)zaod, 't	zaad van klaver	klaverzaad gewonnen op een klaverland
koeëre, 't	[Mnl. <i>co(o)rn</i>]	koren; rogge voedergewas
kómpos, de	[Oudgr. <i>composte</i> (samengesteld); Fr. <i>compost</i>]	compost van plantaardige of dierlijke stoffen
kómposhoup, de	[Fr. <i>compost</i> + Mnl. <i>hoop</i>]	composthoop van plantaardige of dierlijke stoffen
kómposteere (ww.)	[Fr. <i>composter</i>]	composteren tot compost worden
kómpressäör, de	[Lat. <i>comprimere</i> (samendrukken)]	compressor perst lucht of gas samen
kort mès, 't	' <i>kort</i> ' = verteerd (met bijgevoegd stro)	verteerde mest uitwerpselen van dieren, vermengd met stro
kówmès, 't	' <i>ków</i> ' + ' <i>mès</i> '	koemest als grondbemesting
kówstal, de	[Eng. <i>cowshed</i> ; Hd. <i>Kuhstall</i>]	koeienstal; koestal stal voor één of meer koeien
kroe(ë)t, de	[Vnnl. <i>karoot</i>]	biet voeder-, snij- of suikerbiet
kroeëtékówl, de	[Lat. <i>carota</i> (biet) + Mnl. <i>cuile</i>]	bietenkuil bewaar- en voorraadkuil voor bieten
kroeëtëlouf, 't	[Eng. <i>beet leaf</i> ; Hd. <i>Rübenkraut</i>]	bietenloof bietenloof groeit boven de grond
leijër, de	[Mnl. <i>lader(e), ledder</i> ; Hd. <i>Leiter</i>]	1 zijladder van een kar 2 ladder
majis, de	[Sp. <i>maiz</i> ; Eng. <i>maize</i>]	mais platronde zaadkorrel
mejje (ww.)	[Mnl. <i>ma(e)yen</i>]	maaien graan, gras of ander gewas

mèlkëri-j, de	[Eng. <i>dairy farm</i> ; Hd. <i>Molkerei</i>]	melkfabriek melk wordt er klaargemaakt voor detailverkoop
mèlkkar, de	[Eng. <i>milk cart</i> , (van melkslijter), <i>milkman's cart</i> ; Hd. <i>Milchwagen</i>]	melkkar melkman vervoert er melkbussen op
mèlkków, de	[Eng. <i>dairy cow</i> ; Hd. <i>Milchkuh</i>]	melkkoew wordt gehouden voor haar melkproductie
mèlkkwootëm, 't	[Hd. <i>Milchquote</i>]	melkquotum door de EU bepaalde hoeveelheid melk die een melkveehouderij mag produceren
mèlkmësji-jn, 't	[Eng. <i>milking machine</i> ; Hd. <i>Milchmaschine</i>]	melkmachine machine om koeien te melken
mèlkpójjër, de	[Eng. <i>milk powder</i> ; Hd. <i>Milchpulver</i>]	melkpoeder uit volle melk of uit ondermelk
mèlkprodduk, 't	[Eng. <i>milk product, dairy product</i> ; Hd. <i>Milchprodukt</i>]	melkproduct uit melk bereid product zoals melkpoeder of geconcentreerde melk
mèlkstal, de	[Eng. <i>milking shed</i> ; Hd. <i>Milchstall</i>]	melkstal ingericht om koeien te melken
mèlksteulke, 't	[Eng. <i>milking stool</i> ; Hd. <i>Milchschemel</i>]	melkstoeltje de boer zit erop als hij de koeien melkt
mèlkténk, de	[Eng. <i>milk tank</i> ; Hd. <i>Milchtank</i>]	melktank tank waarin de boer de melk een tijdje bewaart
mès spreije	stalmest over het veld strooien (verspreiden)	mest verspreiden met een mestriek of een mestverspreider
mès vare	'vare' = naar het veld brengen	mest uitrijden op het veld verspreiden
mèshaok, de	haak om mest van de wagen te trekken	mesthaak heeft een gebogen vorm; heeft vier tanden
mèskar, de	kar om mest naar het veld te brengen	mestkar werd vroeger met de riek (mestgreep) geladen
mèsreek, de	riek om mest te laden	mestriek; mestgreep is meertandig

mèsspreijër, de	[Mnl. <i>mes(se)</i> + Mnl. <i>spre(i)den</i>]	mestverspreider met behulp van een strooimechanisme
mèste (ww.)	afgeleid van ‘mest’; [Hd. <i>Mist</i> (mest)]	mesten mest over het veld verspreiden
mörge, de	zoveel land als men op één ochtend kon ploegen	morgen landmaat; verskilde van regio tot regio; hier ca. 25 are
neere, de; neer, de	[Mnl. <i>eren</i> (dorsvloer)]	dorsvloer lemen vloer in een schuur
óngèrplooge (ww.)	[Mnl. <i>onder</i> + <i>ploech</i>]	onderploegen van stoppels of mest
oppër, d’n	van ‘opperen’ (op hopen zetten)	hooischelf; hooiopper kleine stapel gedroogd hooi
ougs, d’n	van ‘augustus’, de oogstmaand	oogst van fruit en veldgewassen
ougste (ww.)	van ‘augustus’, de oogstmaand	oogsten van veldvruchten
paerdëmès, ’t	‘paerd’ + ‘mès’	paardenvijgen; paardenmest
paerdëstal, de	[Eng. <i>stable</i> ; Hd. <i>Pferdestall</i>]	paardenstal voor één of meerdere paarden
pak, ’t	verwijst naar de vorm (mechanisch verpakt hooi of stro)	bussel hooi door een hooipers samengeperst
péchter, de	[Lat. <i>pactum</i> (overeenkomst); Hd. <i>Pachter</i>]	pachter pacht een hoeve van een hoevebezitter
pikbènjër, de	machine pikte het graan bij mekaar en bond het in schoven	pikbinder voorloper van de ‘pikdorser’
pikdieërsër, de	pikt de graanhalmen bij mekaar en dorst de aren	maai-dorsmachine maait en dorst al rijdende de graanhalmen
pikdraod, de; pinnëkësdraod, de	draad waarop pinnen bevestigd zijn; nevenvorm van <i>pen</i> + Mnl. <i>draet</i>	prikeldraad ijzerdraad voorzien van scherpe stekels; om toe-, door- of uitgang te beletten
pikhaok, de	haak waarmee men de graanhalmen bij mekaar pikt	pikhaak omgebogen ijzeren tand aan een stok
plattëkieës, de	[Eng. <i>curd(s)</i> ; Hd. <i>Käsebruch, Quark</i>]	wrongel gestremde melk en dus van de meeste wei ontdaan

ploog, de	[Eng. <i>plough</i> ; Hd. <i>Pflug</i>]	ploeg twee- of meerscharig
plooge (ww.)	[Eng. <i>to plough</i> ; Hd. <i>pflügen</i>]	ploegen met een ploeg grond omwerken
ploogi-jzër, 't	[Mnl. <i>ploech</i> + Mnl. <i>isere</i>]	ploegschaar; kouter; ploegijzer ijzeren schaar voor aan de ploeg
poeëtgaat, 't	[Eng. <i>planting hole</i> ; Hd. <i>Pflanzloch</i>]	pootgat; plantgat gat of gaatje waarin men iets poot
poeëtieërpël, de	[Eng. <i>seed potato</i> ; Hd. <i>Pflanzkartoffel</i>]	pootaardappel kleine aardappel; geteeld om uitgepoot te worden
poeëtmësji-jn, 't	[Eng. <i>planting machine</i> ; Hd. <i>Pflanzmaschine</i>]	pootmachine machine om bv. aardappelen te poten
poeëtsték, de	[Eng. (B.) <i>dibber, wooden dibble</i> ; Hd. <i>Pflanzhole</i>]	pootstok dient om jonge gewassen te poten
pres, de; pieërs, de	[Eng. <i>straw press, hay press</i> ; Hd. <i>Heupresse</i>]	hoipers, stropers, hogedrukpers zie 'huiprés'
raad van 'n kar, 't	[Eng. <i>cart-wheel</i> ; Hd. <i>Karrenrad</i>]	karrenwiel wiel van een boerenkar
reek, de	[Mnl. <i>rieke</i> , verwant met <i>rake</i> (hark)]	riek meertandig; mestvork, etc.
reekske, 't	[D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>Rechen</i>]	hark om bladeren bijeen te harken; om grond of de tuin te harken
rein, de	[Mnl. <i>reen</i> (grens); Kil. <i>reyn</i> (grens)]	grens scheiding tussen twee percelen grond
reinstêin, de	[D. (Rijnl.) <i>Rein</i> (akkergrens)]	grenssteen was vroeger een dikke steen
rèsj, de	[Mnl. <i>rusch, risch</i> ; D. (Rijnl.) <i>Rüsch</i>]	graszode afgestoken stuk; vierkant
reub, de	[Lat. <i>rapa</i> ; Hd. <i>Rübe</i>]	raap knolvormig; verdikte wortel
sieloo, de	[Sp. <i>silo</i> ; Eng. <i>silo</i> ; Hd. <i>Silo</i>]	silo; voederkuil voor bieten, hooi, etc.; dient om voer voor de winter te bewaren

sirkëlmejjër, de	[Eng. <i>combine harvester</i> ; Hd. <i>Mähdrescher</i>]	cirkelmaaier maaischijven zijn horizontaal gericht
sjaopëstal, de	[Eng. <i>sheep pen</i> ; Hd. <i>Schafstall</i>]	schapenkooi; schapenhok voor één of meer schapen
sjelf, de	[Mnl. <i>schelve, schelf</i> (hooischelf)]	hooi- of strozolder, schelf (gew.) los hooi werd er vroeger opgestoken
sjëmik, de	chemie (scheikunde); [mod. Lat. <i>chemicalia</i> ; Fr. <i>engrais chimique</i>]	chemische meststoffen; chemicaliën, kunstmest voedingsstof voor planten; is anorganisch of mineraal; forceert wel eens de groei van de planten
sjëmikke (ww.)	van 'sjëmi-j (chemie)'	kunstmest strooien
sjeur, de	[Mnl. <i>schure</i> Hd. <i>Scheune</i>]	schuur voor landbouwgewassen en materialen
sjeurëndieërsër, de	dorser die het graan dorst op de dorsvloer van de schuur	schuurdorser dorste het graan met een vlegel op een lemen vloer
sjeurport, de	poort in een schuur	schuurpoort grote, dubbele poortdeur
sjop, de	[Mnl. <i>schoppe</i> (schuurtje); Kil. <i>schop</i> (bedekking); Hd. <i>Schuppen</i>]	schob schuurtje; overdekte bergplaats; boeren plaatsen er landbouwvoertuigen; is aan zijkanten meestal open
sjóffël, de	[Mnl. <i>schuffel</i> ; Eng. <i>shovel</i>]	schoffel om te wieden of gewassen uit te dunnen
sjóffële (ww.)	van 'sjóffël'; [Mnl. <i>schuffel</i>]	schoffelen wieden of gewassen uitdunnen
sjoop, de	[Mnl. <i>schoppe</i>]	schop om mee te scheppen
sjöp, de	[Mnl. <i>schuppe</i>]	schop; spade om een tuin te spitten
sjouf, de	[Mnl. <i>scoof</i> ; D. (Zdl.) <i>Schober</i>]	1 schoof samengebonden halmen 2 bundel uitgedorst stro

sjrikdraod, de	je schrikt bij aanraking	schrikdraad enkele draad waar elektriciteit op staat
sleip, de	wordt over de grond gesleept	sleep om de grond te effenen of te kruimelen
sleipe (ww.)	[Mnl. <i>sle(e)pen, sleypen</i>]	slepen een sleep over een gras- of weiland halen
sli-jpsteîn, de	steen om te slijpen; [Eng. <i>whetstone</i> ; Hd. <i>Wetzstein</i>]	slijpsteen; wetsteen om gereedschappen scherp te maken
snaej, de	van 'sni-fje'; [Hd. <i>Schnitt</i>]	sne keer dat een gewas gesneden wordt
sni-jkant, de	[Eng. <i>cutting edge</i> ; Hd. <i>Schneide</i>]	snijskant scherpe kant van een blad
sókkërkroe(ë)t, 't	[Eng. <i>sugar beet</i> ; Hd. <i>Zuckerrübe</i>]	suikerbiet de wortel bevat veel suiker
spaje (ww.)	van 'spit' (scherp voorwerp)	spitten met een spade de grond omleggen
speer graas, 't	[Oudeng. <i>spir</i> (grashalm)]	sprietje gras; grashalm
spelt, de	[Laatlat. <i>spelta</i> ; Eng. <i>spelt</i> ; Hd. <i>Spelz, Spelt</i>]	spelt soort grove tarwe groeit ook op arme grond
spörg, de	[Lat. <i>spergula</i> ; Hd. <i>Spörgel</i>]	spurrie plant die als veevoeder dient
sproejër, de	[Eng. <i>sprinkler</i> , (voor grasveld); Hd. <i>Spritzgerät</i>]	sproeier splitst het water in dunne straaltjes
sproeinstallasie, de	[Eng. <i>revolving sprinkler</i> ; Hd. <i>Sprühanlage</i>]	sproei-installatie om gewassen, ook gras, te besproeien
stalmès, 't	[Eng. <i>manure</i> ; Hd. <i>Stalldünger</i>]	stalmest mest van op stal staand vee
stoppël, de	[Lat. <i>stipula</i> (stoppelveld)]	stoppel overblijfsel van een halm na het maaien
stoppëlploog, de	[Hd. <i>mehrscharige Pflug, stubble plough</i>]	stoppelploeg om de stoppels onder te ploegen

stoppëlvéld(sj), 't	[Lat. <i>stipula</i> (stoppelveld); Eng. <i>stubble field</i> ; Hd. <i>Stoppelfeld</i>]	stoppelakker; stoppeland; stoppelveld; met stoppels bezet land; ontstaat na het maaien van het graan
stouwsték, de	van 'stouwen (voortdrijven)' + 'stek'	stouwstok (gew.) stok om vee voort te drijven
struisël, 't	van 'struije'; [Hd. <i>Streu</i>]	strooisel als strooisellaag onder vee
struu(ë), 't	[Eng. <i>straw</i> ; Hd. <i>Stroh</i>]	stro van gedorst graan
struu(ë)mi-jt, de	stro opgestapeld in een mijt	stromijt staat op het erf of op het veld
struu(ë)speer, 't	<i>speer</i> = strootje, sprietje	strohalm korenhalms waaruit de korrels verwijderd zijn door dorsen
struu(ë)wösj, de; -wèsj, de	stro; [Mnl. <i>stro</i> + <i>wis</i> ; Hd. <i>Strohwisch</i>]	strowis is wis of bosje stro
terf, de	[Mnl. <i>ta(e)rwe</i>]	tarwe graangewas en voedergewas
toeërësieloo, d'n	[Eng. <i>above-ground silo</i> ; Hd. <i>Turmsilo</i>]	torensilo torenvormige silo, m.n. voor graan; om graan op te slaan en te drogen
traktäör, d'n	[Lat. <i>trahere</i> (trekken)]	tractor; trekker trekt allerlei landbouwmachines
trèkhaok, d'n	[Eng. <i>hake</i> ; Hd. <i>Zughaken</i>]	trekhaak om een aanhangwagen aan te koppelen aan een tractor
troeëg, d'n	[Eng. <i>feeding trough</i> ; Hd. <i>Futtertrog</i>]	voerbak trog waaruit dieren eten
tuit, de	[Mnl. <i>tute, tuyte</i>]	melkbus; kruik melk werd erin opgehaald
uuëvërdèn, d'n	[Mnl. <i>denne</i> (vloer); Kil. <i>denne</i> (dorsvloer); Hd. <i>Tenne</i> (dorsvloer)]	bergzolder boven in een schuur; voor hooi of stro; vroeger voor schoven
var, de	[Mnl. <i>varre, verre</i>]	jonge stier
vékke, 't	[Mnl. <i>veken</i> (hek); D. (Rijnl.) <i>Fäken</i> (slagboom)]	poortje in de omheining van een wei

veld(sj), 't; (véljer, de)	[Oudeng. <i>feld</i> ; Mnl. <i>velt</i>]	veld; akker land dat dient voor akkerbouw
véld(sj)wieëg, de	[Eng. <i>farm track</i> ; Hd. <i>Feldweg</i>]	veldweg weg die door de velden loopt en meestal onverhard is
vérkespés, de	[Eng. <i>swine fever</i> ; Hd. <i>Schweinepest</i>]	varkenspest varkensziekte die vaak dodelijk is; veroorzaakt door een virus
vérkesstal, de	[Mnl. <i>verken</i> + Mnl. <i>stal(le)</i> ; Hd. <i>Schweinstall</i>]	varkensstal voor mestvarkens of fokzeugen
vérkesvleis, 't	[Eng. (B.) <i>pigmeat</i> ; Hd. <i>Schweinefleisch</i>]	varkensvlees vlees van een varken
vie(ë), 't	[Mnl. <i>vie(h)</i> ; Hd. <i>Vieh</i>]	vee viervoetige nutsdieren
vie(ë)koupman, de	koopman van vee; [Eng. <i>cattle-dealer</i> ; Hd. <i>Viehhändler</i>]	veekoper; veehandelaar koopt en verkoopt vee
vlieëgël, de	[me. Lat. <i>flagellum</i> (dorsvlegel); Mnl. <i>vlegel(e)</i>]	dorsvlegel wie dorst, slaat met een stuk hout (aan een stok) op het te dorsen graan
voeër, de	[Mnl. <i>vore</i> (ploeg-snede)]	voor snede van een ploeg in een akker
voor, 't	van 'voore' (voeren); [Hd. <i>Futter</i>]	voer; voor dieren meestal voor 's winters
voorbak, de; troeëg, d'n	[Eng. <i>feeding trough</i> ; Hd. <i>Futtertrog</i>]	voerbak bak waaruit dieren eten
voore (ww.)	[Eng. <i>to feed</i> , (van vee ook) <i>to fodder</i> ; Hd. <i>füttern</i>]	voeren eten geven
voorsieloo, de	[Eng. <i>fodder silo</i> ; Hd. <i>Futtersilo</i>]	voedersilo ingemaakt groenvoer wordt er voor de winter in bewaard;
vri-j, de	[Mnl. <i>voederie</i> (voeder)]	voerhuis tussen keuken en stal
vuuërling, de	grond aan de voor-zijde (of achterzijde) van een akker	wendakker; kopakker werktuigen en dieren keren er het vaakst
waakhónd, de	[Eng. <i>watchdog</i> ; Hd. <i>Wachhund</i>]	waakhond bewaakt huis en erf
wan, de	[Mnl. <i>wanne</i> ; Hd. <i>Wanne</i>]	wan schaalvormige mand om het graan te zuiveren

wanmuuële, de	molen om te wannen	wanmolen zuivert het gedorst graan
wanne (ww.)	verwant met ‘ventus’ (wind); [Mnl. <i>wanne</i>]	wannen zuiveren van gedorst graan
wei, de	[Mnl. <i>weide</i> ; Oudhd. <i>weida</i>]	weide; wei vee graast er; vaak ook hooiland
wel, de	[Mnl. <i>welle</i> (wals); Vnnl. <i>welle</i>]	pletrol; ploegrol; pletcilinder drukt de grond vast aan
welle (ww.)	[Mnl. <i>welle</i> (wals)]	pletten; platdrukken; de aarde rollen
woe(ë)nhóws, ’t	[Eng. <i>house</i> ; Hd. <i>Wohnhaus</i>]	woonhuis als woning ingericht huis
zaod, ’t en de	[Eng. <i>seed</i> ; Hd. <i>Saat(gut)</i>]	zaad zaad kiemt en komt op
zeekël, de; zeikël, de	[Mnl. <i>zekel(e)</i> ; Vnnl. <i>sekel</i>]	sikkel; zekel; zeikel; zichel halvemaanvormig; lemmet met korte steel
zeik, de; beer, de	[Mnl. <i>seike</i> (urine)]	urine; aalt; aal; gier; mestgier wordt over de velden verspreid
zeikliepël, de	lepel (schip) om ‘seike (Mnl. voor ‘urine’) te scheppen	gierschip om vloeibare mest op te scheppen
zeikpool, de	poel voor drijfmest; [Mnl. <i>seike</i> (urine)]	mestpoel; aalpoel natte mest; poel waarin zich veel natte mest bevindt
zeikpöt, de; beerpöt, de	put waarin ‘seike’ opgeslagen wordt	gierput; aalput; aalkuil dieren staan op roosters boven een gierput
zeiktón, de; beertón, de	[Mnl. <i>seike</i> (urine)]	aaltton, gierkar aalttonnen zijn nu megagroot
zeikvare (ww.)	[Mnl. <i>seike</i> + ‘vare (rijden)’]	gieren Vloeibare mest op het land brengen
zeil, ’t	[Mnl. <i>seel, seil</i>]	zeel touw om hooi te sjarren
zeis, de	[Lat. <i>secare</i> (snijden); Mnl. <i>seisen(e)</i>]	zeis om gras te maaien mes is puntig, lang en boogvormig

zejgood, 't	'goed' om te zaaien	zaaizaad; zaaigoed wordt uitgezaaid op akkers en in tuinen
zejje (ww.)	[Lat. <i>serere</i> ; Eng. <i>to sow</i> ; Hd. <i>säen, aussäen</i>]	zaaien zaad in de tuin of op de akker strooien; met de hand of machinaal
zejjër, de	[Eng. <i>sower</i> ; Hd. <i>Säer</i>]	zaaier strooit het zaad uit
zejkiske, 't	[Eng. <i>seed-box, seed-tray</i> ; Hd. <i>Saatkiste</i>]	zaakistje; zaaibakje bakje om uit te zaaien
zejkörf, de	korf om uit te zaaien	zaaikorf; zaaimand
zejmësjj-jn, 't	[Eng. <i>sowing machine</i> ; Hd. <i>Sämaschine</i>]	zaaimachine vooral voor gras en veldvruchten
zich, de	van dezelfde stam als 'zeis', nl. <i>securis</i> (bijl)	zicht lijkt op een kleine zeis handgreep staat loodrecht op snijvlak
zówp, de	van 'zówpe (drinken)'	grote ketel voor het koken van veevoer o.a. kleine aardappelen waren een ingrediënt
zwaad, 't	[Mnl. <i>swat</i> ; Eng. <i>swath</i> ; Hd. <i>Schwad</i>]	zwad 1 hoeveelheid gras die je in één slag afmaait; 2 regel van met een zeis afgemaaid gras

Uitdrukkingen

dèn	Hae is d'n dèn aan 't kieëre. Hij verliest haren.
gelp	Hae is zoe gelp es klieë. Hij straalt van gezondheid.
reek	Dae mótte ze mèt de reek voore. Hij is razend kwaad.
sjeur	'n Aw sjeur bórt hel. Als een oude mens verliefd wordt, is er geen houden aan.
sjeurport	Hae haef 'n mówl wi-j 'n sjeurport. Hij heeft een grote mond.
sjöp	We goeën de sjöp aafvaege. We stoppen met werken.

37. LANDBOUWHUISDIEREN EN NUTSDIEREN

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aenj, de	[Lat. <i>anas</i> ; Mnl. <i>e(e)nt, eynt</i> ; Hd. <i>Ente</i>]	huiseend zwemvogel; ontstond uit de wilde eend
ba(g)k, 't (mv. bagke, de)	[verwant met me. Lat. <i>bacco</i> (spek); Mnl. <i>bagge</i>]	big jong van de zeug (zwijs dat minstens één keer geworpen heeft)
bènnëbie(ë)r, de	één teelbal is achtergebleven in de buikholte	binnenbeer teelbal bleef meestal in het lieskanaal achter; het gebrek maakt een koop ongeldig
berg, de	[Mnl. <i>barch</i> ; Kil. <i>bergh</i>]	barg gecastreerd mannetjesvarken
bie(ë)r, de	[Mnl. <i>bere</i> ; Eng. <i>boar</i>]	mannetjesvarken, beer uitdr.: zoe(ë) vèt es 'ne bie(ë)r
billëman, de; dikbil, de	verwijst naar de zware bilspieren	dikbil; paardenbil; steenbil kalf met dikke spieren in kruis en billen; komt vaak via keizersnede ter wereld
boeëtërmèlk, de	[Eng. <i>buttermilk</i> ; D. (B.) <i>Buttermilch</i>]	karnemelk wat overblijft na het karnen van boter
boeëvëleech, 't	[Hd. <i>Oberlicht</i>]	bovenlicht raam of licht boven een deur
daem, d'n	[Kil. <i>deme</i> (uier)]	tepel; speen uitmonding van de melkkanalen
deur, d'n	[Lat. <i>taurus</i> ; D. (Rijnl.) <i>Dür</i>]	stier mannelijk rund; niet gecastreerd; penis werd vroeger gedroogd als zweep
dówf, de taam; hówsdówf, de	[Mnl. <i>duve</i> ; Hd. <i>Taube</i>]	huisduif; tamme duif stamt af van rotsduif
drènkottëmaat, d'n		drinkautomaat o.a. voor kippen en runderen
eijërsjaal, de	[Eng. <i>eggshell</i> ; Hd. <i>Eierschale</i>]	eierschaal; eierdop kalkachtig eiomhulsel
gaws, de; gaansj, de	[Mnl. <i>gaent</i> ; Eng. <i>goose</i>]	gans zwemvogel; meerdere soorten

geit, de	[Mnl. <i>geet</i> ; Eng. <i>goat</i> ; D. (Oostr.) <i>Geiß</i>]	geit herkauwer; lange haren aan onderkaak (sik); melkdier; koe van de armen
geitëbók, de	[D. (Zdl.) <i>Geißbock</i> ; Hd. <i>Ziegenbock</i>]	geitenbok mannelijk bij de geiten; gekromde hoorns
gels, de	[Mnl. <i>gelte</i> ; Vnnl. <i>ghelte</i> ; D. (reg.) <i>Gelze</i>]	gelte (gew.) ; gelubd (gesneden) wijfjesvarken
gëstirrëlizzeerde mèlk, de	[Eng. <i>sterilized milk</i>]	gesteriliseerde melk levende organismen in de melk worden gedood
hèngs, d'n	[Mnl. <i>henxt</i> ; Hd. <i>Hengst</i>]	hengst mannelijk paard; ongesneden
hoon, de	variant van 'haan' en 'hen'; [Oudhd. <i>huon</i> ; Hd. <i>Huhn</i>]	kip; hen is vrouwelijke huishoen
hui, 't	[Mnl. <i>ho(o)y</i> ; Eng. <i>hay</i> ; Hd. <i>Heu</i>]	hooi gedroogd groenvoedergewas zoals gras
huimi-jt, de	[Eng. <i>Heumiete</i>]	hooimijt rond of vierkant
ieëzël, d'n	[Lat. <i>asinus</i> (ezel); Hd. <i>Esel</i>]	ezel paardachtige; dikke kop; lange oren
kawf, 't	[Mnl. <i>calf</i> ; Eng. <i>calf</i> ; Hd. <i>Kalb</i>]	kalf jong van de koe, het hert en het rendier
kawve (ww.)	[Hd. <i>kalben</i>]	kalven
kopstök, 't	[Eng. <i>crownpiece</i>]	kopstuk bovenste riem van een paardenhoofdstel
ków, de	[Mnl. <i>coe</i> ; Eng. <i>cow</i> ; Hd. <i>Kuh</i>]	koe rond; herkauwer; geeft melk; tweehoefig; loeit
krib, de	[Hd. <i>Futterkrippe, Krippe</i>]	voerbak; kribbe voederbak voor dieren
kween, de	[Mnl. <i>quene</i> ; Eng. <i>queen</i> ; Hd. <i>Zwicke</i>]	kween (m.b.t. een koe of een geit) heeft geslachtskenmerken van de twee
lè(g)kbattëri-j, de	[Eng. <i>battery</i> , <i>laying battery</i> ; Hd. <i>Legebatterie</i>]	legbatterij kippen worden in kleine hokjes mechanisch verzorgd

lémke, 't	[Eng. <i>lamb</i> ; Hd. <i>Lämmchen</i>]	lammetje jong van schaap
maer, de	[Mnl. <i>mer(r)ie</i> ; Eng. <i>mare</i> ; Hd. <i>Mähre</i>]	merrie wijfje van het paard
mèlkków, de	[Eng. <i>milk-cow</i> ; Hd. <i>Milchkuh</i>]	melkkoe geeft dagelijks ca. 25 l. melk
mèlkslang, de	[Eng. <i>milk pipe</i>]	melkslang deel van een melkmachine
mèlktank, de	[Eng. <i>milk tank</i>]	melktankwagen
mèlkie(ë), 't	[Hd. <i>Milchvieh</i>]	melkvee gehouden voor melkproductie
os, d'n	[Mnl. <i>osse</i> ; Oudeng. <i>oxa</i>]	os gecastreerde stier
paerd, 't	[Mnl. <i>pa(e)rt, pe(e)rt</i> ; Hd. <i>Pferd</i>]	paard rijdier, trekdier, lastdier; eenhoevige; lange en behaarde staart; lange manen
paerdēstal, de	[Eng. <i>horse stall</i> ; Hd. <i>Pferdestall</i>]	paardenstal voor één of meerdere paarden
paw, de	[Lat. <i>pavo</i> ; Hd. <i>Pfau</i>]	pauw siervogel uit het oosten; mooie staartveren
pöl, de	[Fr. <i>poule</i>]	pul (gew.); poel (gew.) jonge kip of jonge eend
ponnie, de	[Eng. <i>pony</i> ; Hd. <i>Pony</i>]	pony klein paard; ca. 1,45 m. groot
ri-jpaerd, 't	[Eng. <i>riding horse</i> ; Hd. <i>Reitpferd</i>]	rijpaard geschikt als rijdier
roum, de	[D. (Zdl.) <i>Rahm</i>]	room vette delen van de melk waarvan men boter maakt
rouw mèlk, de	[Eng. <i>raw milk</i> ; Hd. <i>Rohmilch</i>]	rauwe melk ongekookte melk
rujn, de	[Mnl. <i>ruyn, ruun, ruynen</i> (snijden, lubben)]	ruin gecastreerde hengst; testikels werden vroeger met 2 stenen platgeslagen
sjaop, 't	[Mnl. <i>schaep</i> ; Eng. <i>sheep</i> ; Hd. <i>Schaf</i>]	schaap herkauwer; woldragend; ooi (vr.) en ram (m.); tweehoevig; holhoornig

sjrówt, de	klanknaboosend; [D. (Rijnl.) <i>Schrute</i>]	kalkoen de wilde schroet is eigenlijk de 'grote trap' of trapgans
slachkujke, 't maskujke, 't	[Hd. <i>Masthühnchen</i>]	slachtkuiken; plofkip is opgefokt
sorteermësji-jn, 't	sorteert landbouwproducten	sorteermachine sorteert aardappelen, eieren, uien, etc.
struu(ë), 't	[Eng. <i>straw</i> ; Hd. <i>Stroh</i>]	stro halmen van gedorst graan
struu(ë)mi-jt, de	[Hd. <i>Strohmiete</i>]	stromijt stapel stro
tankwage, d'n	[Eng. <i>milk tanker</i> ; Hd. <i>Tankwagen</i>]	melktankwagen voor vervoer van melk
trèkhónd, d'n	als trekdier gebruikt; [Hd. <i>Zughund</i>]	trekhond trekhonden zijn beschermd door de trekhondenwet (1910)
trèkpaerd, 't	trekt lasten; [Eng. <i>cart horse</i> ; Hd. <i>Zugpferd</i>]	trekpaard; karrenpaard; vrachtpaard wordt vóór rij- of voertuigen gespannen; brabant (belg, bels) is het Belgische zware trekpaard
troeëg, d'n	[Hd. <i>Futtertrog</i>]	voedertrog etens- of drinkbak voor varkens
ujjër, d'n	[Lat. <i>uber</i> ; Eng. <i>udder</i>]	uier melkklier bij herkauwers en paarden
vaers, de	[Mnl. <i>vaerse</i> ; Hd. <i>Färse</i>]	vaars jonge koe die nog moet kalven
var, de	naast 'vaers'; [Mnl. <i>varre, verre</i>]	var (gew.) jonge stier
vérke, 't	[Mnl. <i>verken</i> ; Oudhd. <i>far(a)h</i>]	varken; zwijn gehouden om zijn vlees
vérkesstal, de	[Hd. <i>Schweinstall</i>]	varkensstal
völmësji-jn, 't	machine die flessen vult	vulmachine vult vooral melkflessen
voormësji-jn, 't; voorrottëmaat, de	voedert dieren automatisch	voedermachine; voederautomaat;
vuuële, 't	[Hd. <i>Fohlen</i> , (form.) <i>Füllen</i>]	veulen jong van paard en ezel
waakhónd, de	[Eng. <i>watch dog</i> ; Hd. <i>Wachhund</i>]	waakhond; wachthond bewaakt huis en erf

zueg, de	[Mnl. <i>Seuge</i> ; Hd. (dial.) <i>Suge</i>]	zeug wijfjeszwijn dat geworpen heeft
-----------------	---	--

Uitdrukkingen

bók	'nèn Awwe bók en 'n jóng geit zittèn eedër jaor in 't leid. Een oudere man en een jonge vrouw krijgen ieder jaar een kind.
ieëzël	Kawf bès-te mer ei jaor, ieëzël d'n hieël lieëve. Kun je zeggen als iemand je een kalf noemt.
ków	Hae haef de ków mèt 't kawf gëkoch. Hij heeft een vrouw gehuwd die in verwachting was.
krib	Hae zat de kónt tieëge de krib. Hij was weerspanning.
sjaop	Nów haef 't sjaop sji-jt. Wat nu gezongen?
vérke	E blènd(sj) vérke vunk ouch waal ins 'n eikël. Een sukkelaar heeft ook wel eens geluk.
vérke	Vi-js vérkes wuuëre neet vèt. Je moet niet te kieskeurig zijn.

38. LEGER EN OORLOG

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafgëkäörd (bn.)	[Eng. <i>turned down for military service, refused, rejected</i> ; Hd. <i>für Dienst untauglich erklärt</i>]	afgekeurd
aalmoozëner, d'n	[Fr. <i>aumônier</i> ; Eng. <i>chaplain, padre</i> ; Hd. <i>Militärgeistliche(r)</i>]	aalmoezenier
admieraol, d'n	[Fr. <i>amiral</i> ; Eng. <i>admiral</i> ; Hd. <i>Admiral</i>]	admiraal
adzjédant, d'n	[Fr. <i>adjutant</i> ; Eng. <i>adjutant</i> ; Hd. <i>Adjutant</i>]	adjutant
akkuu, d'n; battëri-j, de	[Fr. <i>accumulateur</i> ; Eng. <i>battery</i> ; Hd. <i>Akku, (voertuig) Batterie</i>]	accu
ambëlans, d'n en de	[Fr. en Eng. <i>ambulance</i> ; Hd. <i>Ambulanz(wagen)</i>]	ambulance
ankër, 't	[Fr. <i>ancre</i> ; Eng. <i>anchor</i> ; Hd. <i>Anker</i>]	anker
antèn, de	[Fr. <i>antenne</i> ; Eng. <i>antenna</i> ; Hd. <i>Antenne</i>]	antenne

artillëri-j, de	[Fr. <i>artillerie</i> ; Eng. <i>artillery</i> ; Hd. <i>Artillerie</i>]	artillerie
artillëri-jveur, 't	[Eng. <i>artillery fire</i> ; Hd. <i>Artillerief Feuer</i>]	artillerievuur
artillëri-jwoepe, 't	[Eng. <i>artillery weapon</i>]	artilleriewapen
attoombóm, de	[Eng. <i>atom(ic) bomb</i> ; Hd. <i>nuclear bomb</i>]	atoombom
atoomdujkboe(ë)t, d'n	[Eng. <i>nuclear submarine</i> ; Hd. <i>Atomunterseeboot</i>]	atoomduikboot
atoomoeërlóg, d'n	[Eng. <i>atomic war</i> ; Hd. <i>Atomkrieg</i>]	atoomoorlog
battëljóng, 't	[Fr. <i>bataillon</i> ; Eng. <i>battalion</i> ; Hd. <i>Bataillon</i>]	bataljon
bëwaopëne, zich (ww.)	[Eng. <i>to arm</i> ; Hd. <i>bewaffnen</i>]	zich bewapenen
bëwaopëning, de	[Eng. <i>weaponry, armament</i> ; Hd. <i>Rüstung</i>]	bewapening
bómbardëmènt, 't	[Fr. <i>bombardement</i> ; Eng. <i>bombardment, bombing</i> ; Hd. <i>Bombardement</i>]	bombardement
bómbërdeere (ww.)	[Fr. <i>bombarder</i> ; Eng. <i>to bomb, to bombard</i> ; Hd. <i>bombardieren</i>]	bombarderen
bómmëwërper, de	[Eng. <i>bomber</i> ; Hd. <i>Bombenflugzeug, (inf.) Bomber</i>]	bommenwerper
deepdëbóm, de	[Eng. <i>depth bomb</i> ; Hd. <i>Unterwasserbombe</i>]	dieptebom
dèk, 't	[Eng. <i>deck</i> ; Hd. <i>Deck</i>]	dek (van een schip)
dujkboe(ë)t, d'n; óngërzie(ë)jër, d'n	[Fr. <i>sous-marin</i> ; Eng. <i>submarine</i> ; Hd. <i>Unterseeboot, U-boot</i>]	onderzeeboot
frëgat, 't	[Eng. <i>frigate</i> ; Hd. <i>Fregatte</i>]	fregat
fróntli-jn, de	[Eng. <i>frontline</i>]	frontlijn
gaasaanval, de	[Eng. <i>gas attack</i> ; Hd. <i>Gasangriff</i>]	gasaanval
gëleide rakkèt, de	[Eng. <i>guided missile</i> ; Hd. <i>Raketenwaffe</i>]	geleid wapen
gësjótstoe(ë)re, de	[Eng. <i>gun turret</i> ; Hd. <i>Geschützturm</i>]	geschutskoepel, geschutstoren
gevëchstoeëre, de	[Eng. <i>turret</i> ; Hd. <i>Gefechtsturm</i>]	gevechtstoren
gëwieërreem, de	[Eng. <i>rifle sling, gun-sling</i>]	geweerriem
gëwieërrèk, de	[Eng. <i>rifle rack, gun-rack</i> ; Hd. <i>Gewehrständler</i>]	geweerrek
gëwieërvèt, 't	[Eng. <i>rifle-grease</i> ; Hd. <i>Waffenvaseline</i>]	geweervet
gëwieërveur, 't	[Eng. <i>gunfire</i> ; Hd. <i>Gewehrfeuer</i>]	geweervuur

ginnëraol, de	[Fr. <i>général</i> ; Eng. <i>general</i> ; Hd. <i>General</i>]	generaal
ginnëraator, de	[Eng. <i>generator</i> ; Hd. <i>Generator</i>]	generator
grannaat, de	[Eng. <i>grenade, shell</i> (artillerie), <i>mortar shell</i> (mortier); Hd. <i>Granate</i>]	granaat
grannaatwërper, de	[Eng. <i>grenade launcher</i> ; Hd. <i>Granatwerfer</i>]	granaatwerper
haan, d'n	[Eng. <i>hammer</i> ; Hd. <i>Hahn</i>]	haan van een geweer
handwoepe, 't	[Eng. <i>hand weapon</i> ; Hd. <i>Handwaffe</i>]	handwapen
hangaar, d'n	[Fr. en Eng. <i>hangar</i> ; Hd. <i>Hangar</i> , (vliegtuigloods) <i>Flugzeughalle</i>]	hangar
hèlliekoptër, d'n	[Fr. <i>hélicoptère</i> ; Eng. <i>helicopter</i> ; Hd. <i>Helikopter, Hubschrauber</i>]	helikopter
hèlliekoptërdèk, 't	[Eng. <i>helicopter landing platform</i> ; Hd. <i>Hubschrauberdeck</i>]	helikopterdek
instruktäör, d'n	[Eng. <i>instructor</i> ; Hd. <i>Instrukteur</i>]	instructeur
jaagbómmëwërper, de	[Eng. <i>fighter-bomber</i> ; Hd. <i>Jagdbomber</i>]	jachtbommenwerper
kammi-j(j)ao, de	[Fr. <i>camion</i> ; Eng. (Am.) <i>truck</i> ; Eng. <i>lorry</i> ; D. (Zwi.) <i>Camion</i>]	vrachtwagen
kamp, 't	[Eng. <i>army camp</i> ; Hd. <i>Feldlager, Truppenlager</i>]	legerkamp
kannónneerboe(ë)t, de	[Eng. <i>gunboat</i> ; Hd. <i>Kanonenboot</i>]	kanonneerboot
kaptejn, de	[Fr. <i>capitaine</i> ; Eng. <i>captain</i> ; Hd. <i>Hauptman</i> , (op een schip) <i>Kapitän</i>]	kapitein
kavvallëri-j, de	[Fr. <i>cavalerie</i> ; Eng. <i>cavalry</i> ; Hd. <i>Kavallerie</i>]	cavalerie
kazzërne, de	[Eng. <i>barrack(s)</i> ; Hd. <i>Kaserne</i>]	kazerne
knón, 't	[Eng. <i>cannon</i> ; Hd. <i>Kanone</i>]	kanon
kokpitdaak, 't	[Eng. <i>cockpit hood</i> ; Hd. <i>Cockpitdach</i>]	cockpitdak
kolf, de	[Eng. <i>rifle butt, butt, butt-end</i> ; Hd. <i>Gewehrkolben, Kolben</i>]	kolf van een geweer
kollenél, de	[Fr. <i>colonel</i> ; Eng. <i>colonel</i> ; Hd. <i>Oberst</i>]	kolonel
kommandoobrök, de	[Eng. <i>bridge</i> ; Hd. <i>Kommandobrücke</i>]	commandobrug
kómmëndant, de	[Fr. <i>commandant</i> ; Eng. <i>commander</i> ; Hd. <i>Kommandant</i>]	commandant
corpëraol, de	[Fr. <i>caporal</i> ; Eng. <i>corporal</i> ; Hd. <i>Korporal</i>]	corporaal

korpskómmëndant, de	[Eng. <i>corps commander</i> ; Hd. <i>Truppenführer</i>]	korpscommandant
landingsgëstèl, 't	[Eng. <i>undercarriage unit</i> ; Hd. <i>Fahrgestell</i>]	landingsgestel
landmach, de	[Eng. <i>land forces</i> ; Hd. <i>Landstreitkräfte</i>]	landmacht
lanseere (ww.)	[Eng. <i>to launch</i> ; Hd. <i>starten</i>]	lanceren
lanseerinstallasie, de	[Eng. <i>launching device</i> ; Hd. <i>Abschussanlage</i>]	lanseerinstallatie
lanseersistaem, 't	[Eng. <i>launching system</i> ; Hd. <i>Startrampe</i>]	lanseersysteem
lazzèrèt, de	[Eng. <i>field hospital, military hospital</i> ; Hd. <i>Lazarett</i>]	lazaret
leegërdeens, de; millëtaerën deens, de	[Fr. <i>service militaire</i> ; Eng. <i>military service</i> ; Hd. <i>Militärdienst</i>]	legerdienst
leegërleijing, de	[Eng. <i>army leadership</i> ; Hd. <i>Armeeführung</i>]	legerleiding
leegërtént, de	[Eng. <i>army tent</i> ; Hd. <i>Armeezelt</i>]	legertent
lie(ë)riling-vleegër, de; vleegër in opleijing, de	[Eng. <i>student pilot</i> ; Hd. <i>Flugschüler</i>]	leerling-piloot; leerling-vlieger
lochinlaot, de	[Eng. <i>air inlet</i> ; Hd. <i>Luft Eintrittsöffnung</i>]	luchtinlaat
löchmach, de	[Eng. <i>air force</i> ; Hd. <i>Luftwaffe</i>]	luchtmacht
loupgraaf, de	[Fr. <i>tranchée</i> ; Eng. <i>trench</i> ; Hd. <i>Laufgraben</i>]	loopgraaf
loupgravënoeërlog, de	[Eng. <i>trench war</i> ; Hd. <i>Grabenkrieg</i>]	loopgravenoorlog
luip van e knón, de	[Eng. <i>gun barrel</i> ; Hd. <i>Kanonenrohr</i>]	kanonloop
luip, de	[Eng. <i>barrel</i> ; Hd. <i>Lauf, Rohr</i>]	loop
lujtënant, de	[Fr. en Eng. <i>lieutenant</i> ; Hd. <i>Leutnant</i>]	luitenant
lujtënant-ginnëraol, de	[Eng. <i>lieutenant-general</i> ; Hd. <i>Generalleutnant</i>]	luitenant-generaal
lujtënant-kollenél, de	[Eng. <i>lieutenant-colonel</i> ; Hd. <i>Oberstleutnant</i>]	luitenant-kolonel
maggëzi-jn, 't	[Eng. <i>magazine</i> ; Hd. <i>Magazin</i>]	magazijn (van een geweer)
mazzjaor, de	[Fr. <i>commandant</i> ; Eng. <i>major</i> ; Hd. <i>Major</i>]	majoor
mënäövër, de	[me. Lat. <i>manu opera</i> (herendienst); Eng. <i>manoeuvre</i> ; Hd. <i>Manöver</i>]	militaire gevechtsoefening; manoeuvre

mi-jn, de	[Eng. <i>mine</i> ; Hd. <i>Mine</i>]	mijn
mi-jnèlègkër, de	[Eng. <i>minelayer</i> ; Hd. <i>Minenleger</i>]	mijnenlegger
mi-jnëvaegër, de	[Fr. <i>démineur</i> ; Eng. <i>minesweeper</i> ; Hd. <i>Minensucher</i>]	mijnneveger
millëtaer, de	[Fr. <i>militaire</i> ; Eng. <i>military</i> ; Hd. <i>Soldat</i> , (hoog in rang) <i>Militär</i>]	militair
millëtaris, de	[Fr. <i>militariste</i> ; Eng. <i>militarist</i> ; Hd. <i>Militarist</i>]	militarist
mittrajjeus, de	[Fr. <i>mitrailleuse</i> ; Eng. <i>machine gun</i> ; Hd. <i>Maschinengewehr</i>]	mitrailleur
navviegasieleech, 't	[Eng. <i>navigation light</i> ; Hd. <i>Positionslicht</i>]	navigatielicht
oeëlietankër, d'n	[Eng. <i>fuel tanker</i> ; Hd. <i>Öltanker</i>]	olietanker
oeërlog, d'n	[Eng. <i>war</i> ; Hd. <i>Krieg</i>]	oorlog
oeërlogsdokkëmëntaer, d'n	[Eng. <i>war documentary</i> ; Hd. <i>Kriegsdokumentarfilm</i>]	oorlogsdocumentaire
oeërlogsfilm, d'n	[Eng. <i>war film</i> ; Hd. <i>Kriegsfilm</i>]	oorlogsfilm
oeërlogsgëvaor, 't	[Eng. <i>risk of war</i> ; Hd. <i>Kriegsgefahr</i>]	oorlogsgevaar
oeërlogsindëstri-j, de	[Eng. <i>war industry</i> ; Hd. <i>Kriegsindustrie</i>]	oorlogsindustrie
oeërlogsinvallied, d'n	[Eng. <i>war cripple, war invalid</i> ; Hd. <i>Kriegsverletzte(r)</i>]	oorlogsinvalide
oeërlogsmónnëmènt, 't	[Eng. <i>memorial, war monument</i> ; Hd. <i>Ehrenmal zum Gedenken an den Krieg</i>]	oorlogsmonument
oeërlogssjieëp, 't	[Eng. <i>battleship</i> ; Hd. <i>Kriegsschiff</i>]	oorlogsschip
oeërlogsti-jd, d'n	[Eng. <i>wartime</i> ; Hd. <i>Kriegszeit</i>]	oorlogstijd
oeërlogsvittëraan, d'n	[Eng. <i>war veteran</i> ; Hd. <i>Kriegsveteran</i>]	oorlogsveteraan
offëseer, d'n	[Fr. <i>officier</i> ; Eng. <i>officer</i> ; Hd. <i>Offizier</i>]	officier
óngërlujtënant, d'n	[Eng. <i>sublieutenant</i> ; Hd. <i>Leutnant</i>]	onderluitenant
ottëmatis gëwieër, 't	[Eng. <i>automatic firearm</i>]	automatisch geweer
pansërvóws, de	[Eng. <i>anti-tank rocket launcher, anti-tank shell</i> ; Hd. <i>Panzerfaust</i>]	panterservuist
parrëkómmandoo, de	[Eng. <i>para(chutist's) commando</i> ; Hd. <i>Fallschirmkommando</i>]	paracommando
parrësjut, de	[Fr. <i>parachute</i> ; Eng. <i>parachute, drogue (remparachute)</i> ; Hd. <i>Fallschirm</i>]	valschermer, parachute
pie(j)ot, de	[Eng. <i>conscript</i> ; Hd. <i>Wehrpflichtige(r)</i>]	dienstplichtige
pirrëskoop, de	[Eng. <i>periscope</i> ; Hd. <i>Periskop</i>]	periscoop
pistool, 't	[Fr. <i>pistolet</i> ; Eng. <i>pistol</i> ; Hd. <i>Pistole</i>]	pistool

prizzënteer gëwieër (imp.)	[Eng. <i>present arms</i> ; Hd. <i>präsentiert das Gewehr</i>]	presenteer geweer!
proppéller, de; sjrówf, de	[Eng. <i>propeller, screw propeller</i> ; Hd. <i>Propeller</i>]	propeller
raddaar, de	[Fr. en Eng. <i>radar</i> ; Hd. <i>Radar</i>]	radar
raddaarantèn, de	[Eng. <i>radarantenna</i> ; Hd. <i>Radarantenne</i>]	radarantenne
raddaarinstallasie, de	[Eng. <i>radar installation</i> ; Hd. <i>Radaranlage</i>]	radarinstallatie
rakkèt, de	[Eng. <i>rocket, missile</i> ; Hd. <i>Rakete</i>]	raket
rakkètbazës, de	[Eng. <i>rocket base</i> ; Hd. <i>Raketenbasis</i>]	raketbasis
rakkètmëtäör, de	[Eng. <i>rocket engine</i> ; Hd. <i>Raketenmotor</i>]	raketmotor
rakkètwërper, de	[Eng. <i>rocket launcher</i> ; Hd. <i>Raketenwerfer</i>]	raketwerper
réddingsvlot, 't	[Eng. <i>life raft</i> ; Hd. <i>Rettungsfloß</i>]	reddingsvlot
roukaafzujgër, de	[Eng. <i>fume extractor</i>]	rookafzuiger
sëldaot, de	[Fr. <i>soldat</i> ; Eng. <i>soldier</i> ; Hd. <i>Soldat</i>]	soldaat
sërzjant, de	[Fr. <i>sergent</i> ; Eng. <i>sergeant, sarge</i> ; Hd. <i>Sergeant</i>]	sergeant
sërzjant-mazzjaor, de	[Eng. <i>sergeant-major</i> ; Hd. <i>Feldwebel</i>]	sergeant-majoor
sjeemisse waopës, de	[Eng. <i>chemical weapons</i> ; Hd. <i>chemische Waffen</i>]	chemische wapens
sjeetstool, de	[Eng. <i>ejector seat, ejection seat</i> ; Hd. <i>Katapultsitz</i>]	schietsstoel
sjöp, de	[Eng. <i>spade</i> ; Hd. <i>Spaten</i>]	spade
sjrapnël, de	[Eng. <i>shrapnel</i> ; Hd. <i>Schrapnell</i>]	(soort) granaat; granaatscherf
sjuuët, de	[Eng. <i>rifle shot, gun-shot</i> ; Hd. <i>Gewehrschuss, Schuss</i>]	geweerschot
skwadrón, 't	[Eng. <i>squadron</i> ; Hd. <i>Schwadron</i>]	eskadron
soonar, de	[Eng. <i>sonar</i> ; Hd. <i>Sonar</i>]	sonar
spërveur, 't	[Eng. <i>box barrage</i> ; Hd. <i>Sperrfeuer</i>]	spervuur
sprènglajng, de	[Eng. <i>warhead</i> ; Hd. <i>Sprengladung</i>]	springlading; kop van een raket
steurklöppël, de	[Eng. <i>control stick</i> ;; Hd. <i>Steuerknüppel</i>]	stuurknuppel
straaljagër, de	[Eng. <i>combat aircraft</i> ; Hd. <i>Düsenjäger</i>]	gevechtsvliegtuig

tang, de	[Eng. <i>tank</i> ; Hd. <i>Panzer</i> , (veroud.) <i>Tank</i>]	tank; gevechtswagen
toe(ë)re, d'n	[Eng. <i>turret</i> ; Hd. <i>Turm</i>]	toren
torpeedoo, d'n	[Eng. <i>torpedo</i> ; Hd. <i>Torpedo</i>]	torpedo
trèkkër, d'n	[Eng. <i>trigger</i> ; Hd. <i>Abzug</i> , (jachtgeweer) <i>Drücker</i>]	trekker
tróp, d'n; leegër, 't	[Fr. <i>armée</i> ; Eng. <i>army</i> ; Hd. <i>Armee</i>]	leger
vangnèt, 't	[Eng. <i>crash barrier</i> ; Hd. <i>Fangnetz</i>]	vangnet
väördèk, 't	[Eng. <i>foredeck</i> , <i>forward deck</i> ; Hd. <i>Vorderdeck</i>]	voordek
véld(sj)hospëtaal, 't; lazzërèt, de	[Eng. <i>field hospital</i> ; Hd. <i>Feldlazarett</i>]	veldhospitaal
veurdèkking, de	[Eng. <i>cover of fire</i> ; Hd. <i>Feuerschutz</i>]	vuurdekking
veurduip, de	[Eng. <i>baptism of fire</i> ; Hd. <i>Feuertaufe</i>]	vuurdoop
veurgevéch, 't	[Eng. <i>gunfight</i> ; Hd. <i>Feuergefecht</i>]	vuurgevecht
veurkóntak, 't	[Eng. <i>fire contact</i> ; Hd. <i>Feindberührung</i>]	vuurcontact
veurkrach, de	[Eng. <i>fire power</i> ; Hd. <i>Feuerkraft</i>]	vuurkracht
veurproof, de	[Eng. <i>exercise under fire</i> ; Hd. <i>Feuertaufe</i>]	vuurproef
veurwoepe, 't	[Eng. <i>firearm</i> ; Hd. <i>Schusswaffe</i>]	vuurwapen
vi-jand, de	[Fr. <i>ennemi</i> ; Eng. <i>enemy</i> ; Hd. <i>Feind</i>]	vijand
vizzeer, 't	[Eng. <i>sight</i> ; Hd. <i>Visier</i>]	vizier
vflammëwërper, de	[Eng. <i>flame-thrower</i> , <i>flame projector</i> ; Hd. <i>Flammenwerfer</i>]	vlammenwerper
vleegdèk, 't	[Eng. <i>flight deck</i> ; Hd. <i>Flugdeck</i>]	vliegdek
vleegdèksjieëp, 't	[Eng. <i>aircraft carrier</i> ; Hd. <i>Flugzeugträger</i>]	vliegdekschip
vleegplejn, 't	[Eng. <i>airfield</i> ; Hd. <i>Flugfeld</i>]	vliegterrein
waopës, de	[Eng. <i>arms</i> ; Hd. <i>Waffen</i>]	wapens
watërli-jn, de	[Eng. <i>waterline</i> ; Hd. <i>Wasserlinie</i>]	waterlijn
wérmdewissëlaer, de	[Eng. <i>heat exchanger</i> ; Hd. <i>Wärmeaustauscher</i>]	warmtewisselaar
zeukleech, 't	[Eng. <i>searchlight</i> ; Hd. <i>Scheinwerfer</i>]	zoeklicht
zie(ë)mach, de	[Fr. <i>marine</i> ; Eng. <i>navy</i> ; Hd. <i>Seestreitkräfte</i> , <i>Marine</i>]	zeemacht
zjiej, de	[Eng. <i>cross-country vehicle</i> ; Hd. <i>Geländewagen</i>]	terreinwagen
zwaor bëwaopënd	[Eng. <i>heavily armed</i> ; Hd. <i>schwer bewaffnet</i>]	zwaar bewapend

Uitdrukkingen

sjöp	Hae haef 'n mówl wi-j 'n sjöp. Hij heeft een grote mond.
sjöp	Hae rijk nao de sjöp. Hij is op sterven na dood.

39. LICHAAM

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
achielëspees, de	verwijst naar de pees waaraan Achilles het meest kwetsbaar was	achillespees
alvleiskleer, de	letterl.: <i>al</i> + <i>vleis</i> (helemaal vlees)	pancreas; alvleesklier
ammandël, d'n	[vulg. Lat. <i>amandula</i> ; Hd. <i>Mandel</i>]	amandel
aojër, de	[Mnl. <i>adere</i> ; Hd. <i>Ader</i>]	ader
baard, de	[Lat. <i>barba</i> ; Mnl. <i>baert</i> ; Sp. <i>barba</i> ; Fr. <i>barbe</i> ; Eng. <i>beard</i>]	baard
baarmoodër, de	van 'bare' (baren) + 'moodër'; [Mnl. <i>baermoeder</i> ; Hd. <i>Gebärmutter</i>]	baarmoeder; uterus
baarmoodërhals, de	van 'bare' (baren) + <i>moodër</i> + <i>hals</i> ; [Hd. <i>Gebärmutterhals</i>]	baarmoederhals; cervix
bal van de voot, de	[Hd. <i>Fußballen</i>]	bal van de voet
beîn, 't	[Mnl. <i>bien</i> ; Hd. <i>Bein</i>]	been
bieséps, de; forsëbol, de	[Lat. <i>biceps</i> ; Eng. <i>biceps of the arm</i> ; Hd. <i>Bizeps</i>]	biceps; armspier
bi-jneer, de	zijn gelegen op de nieren; [Hd. <i>Nebenniere</i>]	bijnier
bil, de; bats, de	[Mnl. <i>bille</i> ; D. (Keuls) <i>Batze</i> ; D. (Rijnl.) <i>Batzen</i>]	bil
bilploë(ë)j, de	[Mnl. <i>bille</i> + Mnl. <i>ploye</i>]	bilplooï
blaos, de	[Mnl. <i>blasa</i> ; Hd. <i>Blase</i>]	blaas
blënjëndêrm, de	[Hd. <i>Blinddarm</i>]	blindedarm
blood, 't	[Mnl. <i>bloet</i> ; Eng. <i>blood</i> ; Hd. <i>Blut</i>]	bloed
boeëjëm, de	[Eng. <i>bottom</i>]	achterwerk
boeëvëbówk, de	[Mnl. <i>boven</i> (Hd. <i>oben</i>) + Mnl. <i>buke</i> , <i>buuc</i>]	bovenbuik
boeëvëkaak, de	[Mnl. <i>boven</i> + <i>cake</i> (<i>caek</i>)]	bovenkaak
boeëvëlup, de	[Eng. <i>upper lip</i> ; Hd. <i>Oberlippe</i>]	bovenlip

boeëvênêrm, de	[Mnl. <i>boven</i> + Mnl. <i>a(e)rm</i>]	bovenarm
bors, de	[Eng. <i>breast</i> ; Hd. <i>Brust</i>]	borst
borsbeîn, 't	[Hd. <i>Brustbein</i>]	borstbeen
borskas, de	[Hd. (inform.) <i>Brustkasten</i> (<i>Brustkorb</i>)]	borstkas; thorax
bówk, de	[Mnl. <i>buce, buuc</i> ; Hd. <i>Bauch</i>]	buik
bówknagël, de	[D. (Rijnl.) <i>Bauchnagel</i>]	navel
bówkvlies, 't	[Mnl. <i>buke, buuc</i> + Mnl. <i>vhuus(ch)</i> (vlies)]	buikvlies
dêrm, d'n	[Mnl. <i>dar(e)m</i> ; Hd. <i>Darm</i>]	darm
dikkën tieën, d'n	[Mnl. <i>dic(ke)</i> + <i>te(e)</i> ; Hd. <i>große Zehe</i>]	grote teen
dikkëndêrm, d'n	[Hd. <i>Dickdarm</i>]	dikke darm
dówm, d'n	[Mnl. <i>duum, dume, duym</i> ; Eng. <i>thumb</i> ; Hd. <i>Daumen</i>]	duim
dunnëndêrm, d'n	[Hd. <i>Dünndarm</i>]	dunne darm
éç(t)elste, 't	[Mnl. <i>achter</i>]	achterste; zitvlak
eijêrstok, d'n	[Hd. <i>Eierstock</i>]	eierstok
eileijër, d'n	[Hd. <i>Eileiter</i>]	eileider
èllëbaog, d'n	[Mnl. <i>elle(n)boge</i> ; Eng. <i>elbow</i> ; Hd. <i>Ellbogen</i>]	elleboog
èllëpi-jp, de	van 'el (dikste bot in benedenarm) + 'pijp'; [Hd. <i>Elle</i>]	ellepijp
èndëldêrm, d'n	van 'einde' + 'dêrm'; [Mnl. <i>eindeldarm</i>]	endeldarm
ènkël, d'n	[Mnl. <i>ankel, enkel</i> ; Eng. <i>ankle</i>]	enkel
ènkëlgëvrich, 't	[Mnl. <i>ankel (enkel)</i> + Mnl. <i>gewrichte</i>]	enkelgewricht
êrm, d'n	[Lat. <i>armus</i> ; Gr. <i>armos</i> ; Eng. <i>arm</i> ; Hd. <i>Arm</i>]	arm
forsëbol, de	verwijst naar de kracht van de biceps	biceps
gal, de	[Mnl. <i>galle</i> ; Hd. <i>Galle</i>]	gal
galblaos, de	[Hd. <i>Gallenblase</i>]	galblaas
galbujs, de	[Mnl. <i>galle</i> + Mnl. <i>buse</i> ; Hd. <i>Gallengang</i>]	galbuis
gëbieët, 't	[Mnl. <i>gebet</i> ; Hd. <i>Gebiss</i>]	gebit
gëhuu(ë)r, 't	[Hd. <i>Gehör</i>]	gehoor
gëzich, 't	[Mnl. <i>gesichte</i> ; Hd. <i>Gesicht</i>]	gezicht; gelaat
gezwël, 't	[Hd. <i>Geschwulst (Tumor)</i>]	gezwel; tumor
groeëte hêrses, de	[Hd. <i>Großhirn</i>]	grote hersenen
hals, d'n	[Mnl. <i>hals</i> ; Hd. <i>Hals</i>]	hals

halsaojër, d'n	[Hd. <i>Halsader</i>]	halsader
hand, de	[Mnl. <i>hant</i> ; Eng. <i>hand</i> ; Hd. <i>Hand</i>]	hand
haor, de en 't	[Mnl. <i>hare, haer</i> ; Eng. <i>hair</i> ; Hd. <i>Haar</i>]	haar
hart, 't	[Mnl. <i>herte</i> ; Eng. <i>heart</i> ; Hd. <i>Herz</i>]	hart
hartklép, de	[Hd. <i>Herzklappe</i>]	hartklep
hel vërheemëlte, 't	[Mnl. <i>verhemelt(e)</i>]	harde gehemelte
hèreses, de	[Mnl. <i>he(e)rsene</i> ; Hd. <i>Hirn (Gehirn)</i>]	hersenen
hieës, de	[Kil. <i>haessen</i> ; D. (Rijnl.) <i>His</i>]	knicholte
hiepoofie(ë)s, de	[Lat. <i>hypophysis cerebri</i>]	hypofyse
hooktand, d'n	[Hd. <i>Eckzahn</i>]	hoek tand
huidsjaal, de	[Vnnl. <i>huid</i> (hoofd) + Mnl. <i>scheel</i>]	schedel
hujg, de	[Mnl. <i>huuch</i>]	huig
huuëp, de	[Mnl. <i>ho(e)pe, huepe</i> ; Eng. <i>hip</i> ; Hd. <i>Hüfte</i>]	heup
huuëpbeïn, 't	[Eng. <i>hip bone</i>]	heupbeen
huuëpgëvrich, 't	[Mnl. <i>huepe (heupe)</i> + Mnl. <i>gewrichte</i>]	heupgewricht
huuëpkóm, de	[Mnl. <i>ho(e)pe (huepe)</i> + Mnl. <i>com(me)</i>]	heupkom
kaak, de	[Mnl. <i>cake, caek</i> ; D. (Nd.) <i>Kake, Keke</i>]	kaak
kaakbeïn, 't	[Mnl. <i>cake (caek)</i> + <i>bien (bein)</i>]	kaakbeen
kael, de	[Mnl. <i>kele</i> ; Hd. <i>Kehle</i>]	keel
kin(nëbak), de	[Mnl. <i>kin(ne)</i> ; Hd. <i>Kinn</i>]	kin
kleer, de	[Mnl. <i>clier(e)</i>]	klier
kleïn hèreses, de	[Hd. <i>Kleinhirn</i>]	kleine hersenen
kleïnën tieën, de	[Hd. <i>kleine Zehe</i>]	kleine teen
kloe(ë)t, de	[Mnl. <i>cloot</i> (bol, bal); D. (reg.) <i>Klöten</i>]	testikel; zaadbal
kni-j, de	[Mnl. <i>cnie</i> ; Eng. <i>knee</i> ; Hd. <i>Knie</i>]	knie
kni-jsji-jf, de	[Hd. <i>Kniescheibe</i>]	knieschijf
knocëk, de	[Mnl. <i>cnocke</i> ; Oudeng. <i>cnocian</i>]	knook; been
knuuëkël, de	[Eng. <i>knuckle</i> ; Hd. <i>Knöchel</i>]	knokkel
kónt, de	[Mnl. <i>conte</i> (vrouwelijk geslachtsdeel); Oudeng. <i>cunte</i>]	achterwerk; kont
kop, de	[Lat. <i>cuppa</i> (halfbol); Mnl. <i>cop(pe)</i> (hersenpan); Hd. <i>Kopf</i> ; Barg. <i>kieëbës</i>]	hoofd; kop (inform.)
krujn, de	[Lat. <i>corona</i> ; Mnl. <i>cru(i)ne</i>]	kruin
krujs, 't	[Hd. <i>Kreuz</i> ; bv. <i>Kreuzschmerzen</i>]	lendenkruis
kujlke (in de kin), 't	[Mnl. <i>cuil</i> + Mnl. <i>kin(ne)</i>]	kinkuiltje
kujt, de	[Mnl. <i>cute, cuyt(e)</i>]	kuit

kujtaojër, de	[Mnl. <i>cute, cuyt(e)</i> + Mnl. <i>ader(e)</i>]	kuitader
kujtbeîn, 't	[Mnl. <i>cute, cuyt(e)</i> + Mnl. <i>bein, bien</i>]	kuitbeen
lènje, de	[Mnl. <i>le(i)nde</i> ; Hd. <i>Lende(n)</i> (meestal mv.)]	lende(nen)
lieëvër, de	[Mnl. <i>lever</i> ; Eng. <i>liver</i> ; Hd. <i>Leber</i>]	lever
lies, de	[Mnl. <i>lies(ch)e</i>]	lies
limfëkleer, de	[Lat. <i>lymphā</i> + Mnl. <i>clier(e)</i>]	lymfeklier
lochpi-jp, de	[Mnl. <i>luchte</i> + Mnl. <i>pipe</i>]	luchtpijp
lóng, de	[Mnl. <i>lunge(ne)</i> ; Eng. <i>lung</i> ; Hd. <i>Lunge</i>]	long
lup, de	[Lat. <i>labium</i> ; Mnl. <i>lip(pe)</i> ; Hd. <i>Lippe</i>]	lip
maag, de	[Mnl. <i>mage</i> ; Hd. <i>Magen</i>]	maag
maagingank, de	[' <i>maag</i> ' + ' <i>ingank</i> ']	maagingang
mèlt, de	[Mnl. <i>milte</i> ; Hd. <i>Milz</i>]	milt
middëlvingër, de	[Hd. <i>Mittelfinger</i>]	middelvinger
moestasj, de	[me. Lat. <i>mustacia</i> ; It. <i>mostaccio</i> ; Fr. <i>moustache</i>]	moustache; knevel
mónd, de	[Mnl. <i>mont</i> ; Eng. <i>mouth</i> ; Hd. <i>Mund</i>]	mond
móndhook, de	[Mnl. <i>mont</i> + Mnl. <i>hoec</i>]	mondhoek
naas, de	[Lat. <i>nasus</i> ; Mnl. <i>nose, neuse</i> ; Eng. <i>nose</i> ; Hd. <i>Nase</i>]	neus
naasbeîn, 't	[Eng. <i>nasal bone</i> ; Hd. <i>Nasenbein</i>]	neusbeen
naasgaat, 't	[Mnl. <i>nose (neuse)</i> + Mnl. <i>gat</i>]	neusgat
nagël, de	[Mnl. <i>nagel, nachgel</i> ; Hd. <i>Nagel</i>]	nagel
neer, de	[Mnl. <i>ni(e)re</i> ; Hd. <i>Niere</i>]	nier
nek, de; nak, de	[Kil. <i>nack, neck</i> ; Hd. <i>Nacken</i>]	nek
oe(ë)r, de	[Mnl. <i>ore</i> ; Eng. <i>ear</i> ; Hd. <i>Ohr</i>]	oor
óngërbówk, d'n	[Mnl. <i>onder</i> + Mnl. <i>buke, buuc</i>]	onderbuik
óngërêrm, d'n	[Hd. <i>Unterarm</i>]	onderarm
óngërkaak, de	[Mnl. <i>onder</i> + <i>cake (caek)</i>]	onderkaak
óngërlup, de	[Hd. <i>Unterlippe</i>]	onderlip
oug, de	[Lat. <i>oculus</i> ; Mnl. <i>oge, ooch</i> ; Hd. <i>Auge</i>]	oog
ougbol, d'n	bolvormig	oogappel
ougkas, d'n	[Mnl. <i>oge (ooch)</i> + <i>cast(e)</i>]	oogkas
ougléns, de	[Hd. <i>Augenlinse</i>]	ooglens
ougsbraoj, de	[Hd. <i>Augenbraue</i>]	wenkbrauw [Mnl. <i>wincbraw(e)</i>]

ougsjaal, de	[Mnl. <i>oog</i> (<i>ooch</i>) + Mnl. <i>schale</i>]	ooglid
ougsplump, de; plump, de	[D. (Rijnl.) <i>Plemp, Plimpe</i>]	oogwimper
palm, de	[Lat. <i>palma</i> ; Gr. <i>palamè</i> ; Mnl. <i>palm(e)</i> ; Fr. <i>paume</i>]	handpalm
pëpil, de	[Lat. <i>pupilla</i> ; Hd. <i>Pupille</i>]	pupil
piemël, de; pin, de	van ‘ <i>piemelen</i> (urineren)’	penis
pink, de	[Vnnl. <i>pink</i>]	pink
pisbujs, de	[Mnl. <i>pis(se)</i> + Mnl. <i>buse</i>]	pisbuis
pollip, de	[Lat. <i>palypus</i> ; Gr. <i>polupous</i> ; Eng. <i>polyp</i>]	poliep
pols, de	[Lat. <i>pulsus</i> ; Mnl. <i>puls</i>]	pols
polsaojër, de	[Lat. <i>pulsus</i> ; Hd. <i>Pulsader</i>]	polsader
polsslaag, de	[Mnl. <i>puls</i> + Mnl. <i>slach</i> , Hd. <i>Pulsschlag</i>]	polsslag
prostaat, de	[Gr. <i>prostates</i> (die vooraan staat); Fr. en Eng. <i>prostate</i> , Hd. <i>Prostata</i>]	prostaat
reet, de; spleet, de	van ‘ <i>ri-jte</i> ’ (rijten)	anaalspleet
rènkvingër, de	[Hd. <i>Ringfinger</i>]	ringvader
röggkëmërg, ’t	[Hd. <i>Rückenmark</i>]	ruggenmerg
röggkëstrank, de	[D. (Keuls) <i>Röckstrang(k)</i> ; D. (Rijnl.) <i>Strang</i>]	ruggengraat
rök, de	[Mnl. <i>rugge, rucke</i> ; Hd. <i>Rücken</i>]	rug
rómp, de	[Mnl. <i>rump, rompe</i> ; Hd. <i>Rumpf</i>]	romp
rub, de	[Mnl. <i>rib(be), rebbe</i> ; Hd. <i>Rippe</i>]	rib
sjaambeîn, ’t	[Hd. <i>Schambein</i>]	schaambeen
sjaamstreek, de	[Mnl. <i>schamen</i> + Oudeng. <i>strica</i> (gebied)]	schaamstreek
sjieënbein, ’t; sjieën, de	[Mnl. <i>schene</i> + Mnl. <i>bein, bien</i> ; Eng. <i>shin bone</i>]	scheenbeen
sjildkleer, de	ligt tegen het <u>schild</u> vormige kraakbeen aan	schildklier
sjouwër, de	[Mnl. <i>schouwer</i> ; Hd. <i>Schulter</i>]	schouder
sjouwërblaad, ’t	[Hd. <i>Schulterblatt</i>]	schouderblad
skëlèt, ’t	[Eng. <i>skeleton</i> ; Hd. <i>Skelett</i> (<i>Gerippe</i>)]	skelet
slaagaojër, de	[Hd. <i>Schlagader</i> (<i>Arterie</i>)]	slagader; arterie
slaop, de	[Mnl. <i>slaep</i> ; Hd. <i>Schläfe</i>]	slaap
slókdêrm, de	[Mnl. <i>sli(c)ken</i> + Mnl. <i>dar(e)m</i>]	slok darm
slówtspier, de	sluit een lichaamsopening af	sluitspier

sluuetëlbeîn, 't	[Mnl. <i>sluettel</i> + <i>bein</i> ; Hd. <i>Schlüsselbein</i>]	sleutelbeen
sni-jtand, de	[Hd. <i>Schneidezahn</i>]	snijtand
snór, de; snurke, 't	[Hd. <i>Schnurrbart</i> (van 'Schnurre' (snuit))]	snor
spaakbeîn, 't	[Mnl. <i>spa(ec)ke</i> + Mnl. <i>bein, bien</i>]	spaakbeen
spieër, de	[Mnl. <i>spier</i>]	spier
staartbeîn, 't	[Mnl. <i>ste(e)rt, sta(e)rt</i> + Mnl. <i>bein, bien</i>]	staartbeen; stuitbeen
stroeët, de	[Mnl. <i>strot(t)e</i>]	strot
taj, de	[me. Lat. <i>tallia</i> ; Mnl. <i>tailge</i> ; Fr. <i>taille</i>]	taille
tand, d'n	[Mnl. <i>tant</i> ; Eng. <i>tooth</i> ; Hd. <i>Zahn</i>]	tand
tandglazuu(ë)r, d'n	[Mnl. <i>tant</i> + Hd. <i>Glasur</i>]	tandglazuur
teepël, d'n	[Mnl. <i>tippel</i>]	tepel
tieën, d'n	[Mnl. <i>te(e), toe</i> ; Hd. <i>Zehe</i>]	teen
tóng, de	[Mnl. <i>tung, tong</i> ; Eng. <i>tongue</i> ; Hd. <i>Zunge</i>]	tong
twêlfvingëriggën dêrm, d'n	[Hd. <i>Zwölffingerdarm</i>]	twaaalfvingerige darm
vals gëbieët, 't; valse tan, de	[Mnl. <i>vals(ch)</i> of Lat. <i>falsus</i> + Mnl. <i>gebet</i>]	kunstgebit
vazjiena, de	[Lat. <i>vagina</i> (schede van het zwaard)]	vagina
véntriekël, 't en de	[Lat. <i>ventriculus</i> (buikje); Hd. <i>Ventrikel</i>]	hartkamer
vërheemëlte, 't	[Mnl. <i>gehemelt(e)</i> (van 'heemël'); Mnl. <i>verhemelt(e)</i>]	gehemelte
vieërs, de	[Hd. <i>Ferse</i>]	hiel
vingër, de	[Mnl. <i>vinger</i> ; Eng. <i>finger</i> ; Hd. <i>Finger</i>]	vinger
vingërkuuëtsje, 't	[Hd. <i>Fingerknochen</i>]	vingerkootje
vingërnagël, de	[Eng. <i>finger nail</i>]	vingernagel
vingërtóp, de	[Eng. <i>finger tip</i>]	vingertop
voot, de	[Mnl. <i>voet</i> ; Eng. <i>foot</i> ; Hd. <i>Fuß</i>]	voet
vóws, de	[Mnl. <i>vu(u)st, vuyst</i> ; Hd. <i>Faust</i>]	vuist
vri-jf, de	[Mnl. <i>wrijfch, wrijf</i>]	wreef
wang, de	[Mnl. <i>wange</i> ; Hd. <i>Wange</i>]	wang
wérvël, de	[Mnl. <i>wervel</i> ; Hd. <i>Wirbel</i>]	wervel
wi-jsvingër, de	[Mnl. <i>wisen</i> (wijzen) + Mnl. <i>vinger</i>]	wijsvinger
zak, de	[Hd. <i>Sack</i> (<i>Hodensack</i>)]	balzak

zaoch vërheemélte, 't	[Mnl. <i>verhemelt(e)</i> ; Mnl. <i>verhemelen</i> (van een plafond voorzien)]	zachte gehemelte
zaodleijër, de	[Hd. <i>Samenleiter</i>]	zaadleider
zaol, de	[Lat. <i>solea</i> ; Mnl. <i>sole</i> ; Eng. <i>sole</i> ; Hd. <i>Sohle</i>]	voetzool
zi-j, de	[Eng. <i>side</i> ; Hd. <i>Seite</i>]	zijde
zungëlknuuëkske, 't	[D. (Heinsberg) <i>Singelknochen</i>]	telefoonbotje, weduwnaarsbotje

Uitdrukkingen

beïn	Det is zoe(ë) rech es mi-j beïn. Dat is scheef.
bein	Det maesjën haef bein tot óngër de erm. Det maesjën haef bein tot aan de vot. Zij heeft erg lange benen.
bein	Hae haef bein wi-j 'n beugëlport. Hij heeft kromme benen.
bein	Hae is van de bein aaf. Hij kan niet meer stappen. Hij is erg vermoeid of zwak.
bein	Hae löp zich de bein óngër de vot ówt. Hij doet alles wat mogelijk is om zijn doel te bereiken.
bówk	Hae haef bówk noch derm. Hij is graatmager.
dêrm	Hae haef 't in de klein dérmkes. Hij is verliefd.
gëzich	Hae haef e gëzich wi-j 'ne bèddëzeikër. Hij ziet er erg onnozel uit.
gëzich	Ze haef e gëzich wi-j 'n hoondërëvot. Zij heeft een erg lelijk gezicht.
hart	Dae haef de strónt kort bi-j z'n hart zitte. Hij is een klootzak.
kónt	't Is de kop dae de kónt mót vërkoupe. 'n Vrouw mót de kop seere vuu(ë)r de kónt te vërkoupe. Een gracieus en lief gezicht is bepalend voor de aantrekkelijkheid van een vrouw.
kónt	Dae hoof allein mer z'n kónt te wasse. Hij is een luiaard.
kónt	Dao sjeet iech kop en kónt aan in. Dat betekent voor mij zwaar verlies.
kónt	Hae waas aan z'n kónt gëbrand. Hij was gepikeerd.

kónt	Hae zou de vluu(ë) in hun kónt ki-jke. Hij is erg op nauwkeurigheid gesteld.
kop	Hae haef 'ne kop wi-j 'n zi-j. Hij is vergeetachtig.
kop	Hae haef kop en kónt vërzoe(ë)pe. Hij heeft alles opgedronken.
kop	Hae kan miech op m'ne kop bloeëze. Ik wil met hem niets meer te maken hebben.
kop	Waat de kop vërgit, mótte de bein misneete (bëснеete). Goed plannen is werkbesparend.
maag	Hae haef 'ne maag wi-j 'n ieërpëlëkówl. Hij kan ontzettend veel eten.
mónd	Diech moogs d'ne mónd waal speule. Je taal is erg gemeen.
mónd	Es-te wujd wils gape, mós-tën ouch 'ne groe(ë)te mónd hóbbe. Om veel geld te kunnen uitgeven, moet je goed bemiddeld zijn.
mónd	Hae haef 'ne mónd wi-j 'n hujske. Zijn adem ruikt vies.
mónd	Häöre mónd is op 'n aenjvot gëgriffëld. Zij is een echte praatvaar.
mónd	Waas-te mèt de mónd vërdeens, is neet gëstoeële. Met overredingskracht kun je veel verdienen.
mówl	Hae haef vääf vel óm z'n mówl. Hij heeft veel praat; hij heeft een grote mond.
naas	Hae snówfde miech de naas ówt. Hij zei me flink de waarheid.
naas	Spitse naas en spitse kin, jóng, dao zit d'n dujvël in. Een spitse neus en een spitse kin wijzen op een bits karakter.
naas	Van diech hób iech m'n naas vol. Jou ben ik beu.
nak	Hi-j briks-te de nak uu(ë)vër de rotzék. Mensen met smerige streken zijn hier volop aanwezig.
nak	Iech zit tów tot aan m'ne nak. Ik heb overmatig veel gegeten.
oe(ë)r	Det is nog te slech vuu(ë)r 'nën ieëzël in z'n oe(ë)re te sjódde. Dat drankje is smakeloos en slecht.
oug	Dae haef strónt in z'n ouge. Hij is ziende blind.
oug	Dao zit gein oug vèt mie(ë) op. Winst kun je daarmee niet behalen.

oug	De ouge van 'n vrouw zeen stérker es e koppël paerd. Voor de mooie blik van een vrouw doen mannen alles.
oug	Hae trèk ouge wi-j wiksdoeëze. Hij is erg verwonderd; hij staat verbaasd te kijken.
tand	Dae gaw is mèt de tan, is ouch gaw mèt de han. Wie kortstondig tafelt, kan meer werk verzetten.

40. MIJNWEZEN, HET

Charbonage Limbourg-Meuse was de officiële naam van de Steenkoolmijn van Eisden. De eerste kolen werden in Eisden in 1923 bovengedaald. De mijn bouwde tevens een cité, scholen, een feestzaal, een Sloveense zaal, een moskee, een Grieks kerkje en een mijnkathedraal. De ondergrondse verdiepingen lagen op 600, 700, 780 en 900 meter. In 1955 werkten er 7.340 mensen. Toen de mijn in 1987 gesloten werd, waren er alles bij mekaar 70 miljoen ton kolen bovengedaald en waren er in die 64 jaar 251 mijnwerkers verongelukt. Veel mijnwerkers zijn wegens hun stoflongen (silicose) te jong gestorven.

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN/OF SPECIFICATIES
ak, de	[Mnl. <i>hacke</i> ; Hd. <i>Hacke</i>]	houweel; hak pik met vaak twee punten
aksjènaer, d'n	[me. Lat. <i>actionarius</i> (fiscaal ambtenaar, functionaris)]	actionair; aandeelhouder van het mijnbedrijf; waren vaak Walen
attëljee, d'n	[Fr. <i>atelier</i> (werkplaats)]	werkplaats de reparatie van onderdelen van machines enz. had er plaats; grote en hoge hal
azzjèstääör, d'n	[Fr. <i>ajusteur</i> (bankwerker)]	paswerker (gew.); bankwerker bewerkt koud ijzer aan draaibank
basséng, de	[Fr. <i>bassin</i> (havenkom, dok)]	kanaalkom met aanlegplaatsen voor kolentransport via het water
bèdeende, de	[Hd. <i>der Bediente</i>]	bediende; bureaubeamtè
bèdóng, de	[Fr. <i>bidon</i> (bus, kan, fles); Eng. (m.b.t. wielrennen) <i>bidon</i>]	drinkbus grote aluminium drinkbus van de mijnwerker, die ook 'de tuit' werd genoemd; hierin zat één liter slappe koffie
bèndoesj, de	[Fr. <i>bains-douches</i>]	badplaats; badinrichting

berlég, de	[Fr. <i>berline</i> , <i>berlaine</i>]	wagentje voor kolentransport met een inhoud van 0,33 m ³
bëroo, de	[Fr. en Eng. (B.) <i>bureau</i>]	kantoorgebouw administratief gebouw (van de mijn)
beur, de	[Fr. (Waals) <i>beûr</i> , <i>beu</i> en <i>beurr</i> ; Fr. <i>bure</i>]	mijnschacht put voor afdaling in een mijn of voor transport; de verticale mijnschacht waarin de liftkooien hingen, was 7 m. breed
beurman, de	[Fr. (Waals) <i>beûr</i> (mijnschacht); Fr. <i>bure</i>]	schachtarbeider verrichtte onderhoudswerken in de schachten
bëvoo, de	[Fr. <i>bouveau</i>]	grotere steengang voor locomotieven en personeel
biel, de	[Fr. <i>bille</i> (houtblok, blok hout)]	dwarsligger uit hout of ijzer; voor spoorrails
boeëvëgróndër, de	werkt bovengronds	bovengronder
boetfeu, de	[Fr. <i>boutefeu</i>]	schietmeester was belast met het laten springen van de mijngesteenten
boozëmènt, 't	[Fr. <i>bossevement</i>]	galerijnsnijding de steenbanken onder en boven een afgebouwde kolenlaag werden er gebroken
brikkèt, de	[Fr. <i>brique</i>]	briket brandstof uit kolengruis en teer
burkee, de; bërkee, de	[Fr. <i>burquin</i> (binnenschacht)]	blinde schacht binnenschacht om kolen vanuit een wentelkoker in een mijnwagon te laden; verbond mijngangen onderling
daâgpos, d'n	[Fr. <i>poste</i> (dienst, werkperiode)]	dagdienst synoniem met ' <i>mörgëpos</i> ' (zie ald.) en ' <i>koeëläpos</i> '; van 6.00 uur tot 14.00 uur
èllëntrikkër, d'n	[Fr. <i>électricien</i> ; Eng. <i>electrician</i> ; Hd. <i>Elektriker</i>]	elektricien droeg in de mijn en de mijngebouwen zorg voor de elektrische installaties

ep, de; hep, de	[Mnl. <i>heepe</i> ; Fr. (Waals) <i>hèpe, hepp</i> ; Fr. <i>hache</i> ; D (Rijnl.) <i>Häpe</i>]	korte bijl de mijnwerker droeg deze om het stuthout te bewerken
ëwei, de	[Fr. (Waals) <i>awèye, âwèy</i> ; Fr. <i>aiguille</i>]	geharde naald van de ‘ <i>pikkäör</i> ’ (zie ald.)
fléksiebels, de	[Fr., Eng. en Hd. <i>flexible</i> (buigzaam, plooibaar)]	luchtleidingen (m.b.t. de persluchthamer) als deze leidingen versleten waren, maakte men er tijdens de oorlog volle fietsbanden van
fuzziebël, de	[Fr. <i>fusible</i>]	zekering; smeltzekering
gallëri-j, de	[me. Lat. <i>galeria</i> (voorportaal v. kerk); Mnl. <i>gaelderie</i> , (galerie); Fr. <i>galerie</i>]	mijngang een mijnlocomotief bracht de mijnwerkers erdoor naar hun werkplaats; ze was drie meter breed en er liep een smalspoor door voor kolen- en materiaaltransport
gard, de	[Mnl. <i>gaerde</i> (wachter); Fr. <i>garde</i>]	garde man die in de mijn toezicht hield op personeel en mijnbezittingen
gëblësseerde, de	[Fr. <i>blessier</i> (wonden, verwonden)]	gewonde persoon die tijdens een schicht verwond geraakte; van 1923 tot 1987: 251 doden
giede, de	[Fr. <i>guide</i>]	smalspoor van slechts 60 ccm.
helm, d’n	[Mnl. <i>helm</i> ; Eng. <i>helmet</i> ; Hd. <i>Helm</i>]	helm was eerst plat en gemaakt uit hard leer; later werden de helmen gemaakt uit hard plastic en nog later bevatte de helm een koplamp
hoofgallëri-j, de	[me. Lat. <i>galeria</i> ; Mnl. <i>gaelderie</i> ; Fr. <i>galerie</i>]	hoofdgalerij galerij die naar een van de vier windstreken voerde
houtpark, ’t	park (ruimte); eerste lid verwijst naar soort ruimte	houtopslagplaats terrein waar het mijnhout werd opgeslagen en bewerkt voor gebruik in de mijn

i-jzërs trèkke, de	<i>i-jzërs</i> = ijzeren stempels	gesteente laten instorten tijdens de middagdienst (tussen 14.00 en 22.00 uur) deed men het gesteente instorten door de stempels in een pijler te verwijderen
infërmeri-j, de	[Fr. <i>infirmérie</i> (eerstehulp); Eng. <i>infirmary</i>]	infirmérie plaats waar gewonden verzorgd werden (worden)
inkadëre (ww.)	[Lat. <i>quadrum</i> (vierkant); Fr. <i>cadre</i> (omlijsting), <i>encadrer</i>]	beboeten m.b.t. mijnwerkers die de mijncode overtraden en die werden ‘ingekaderd’, wat als gevolg had dat ze een boete kregen die ca. 1/5de van hun dagloon bedroeg
intëruptäör, d’n	[Fr. <i>interrupteur</i>]	schakelaar; lichtschakelaar
inzënjäör, d’n	[me. Lat. <i>ingenium</i> (talent); Fr. <i>ingénieur</i>]	mijningenieur; mijnbouwkundig ingenieur studeerde aan mijnbouwhogeschool
kadër, de	[Lat. <i>quadrum</i> (vierkant); Fr. <i>cadre</i> (omlijsting)]	raam een samenvoeging van dakstutten van mijngangen; stutten stonden in mijngangen 50 à 80 cm. van mekaar
kannaar, de	[Fr. <i>canar</i>]	koker; luchtkoker verticale koker voor de mijnverluchting
kantien, de; kantin, de	[Fr. <i>cantine</i> (eetzaal); Eng. <i>canteen</i>]	kantine gebouw waarin mijnwerkers die van verder kwamen, telkens een week logeerden
kaoloevrie, de	[Fr. (Waals) <i>ovri</i>]	kolenhouwer
kaolpöt, de; pöt, de; sjarbonnaasj, de	‘ <i>kaol</i> (kolen)’ en ‘ <i>pöt</i> (mijn)’	mijn Eisden 1923-1987; 70 miljoen ton kolen geproduceerd
karrakol, de	[Fr. <i>caracole</i>]	wentelkoker
kas péronnèl, de	kas = liftkooi; [Fr. <i>personnel</i> (personeel)]	personeelsophaalkooi kon 4 x 18 = 72 mijnwerkers omhoog of omlaag brengen

kas, de	lijkt op een kast; [Mnl. <i>cast(e)</i>]	ophaalkooi; liftkooi; ophaalkooi via schacht
kezém, de; pree, de; pej, de	[Fr. <i>quinzième</i> (vijftiende); Fr. <i>quinzaine</i> (veertien dagen)]	loon loon voor twee weken; in Wallonië <i>cwinzinne</i> ; ontvingen ze in papieren zakje
kievëlaasj, de	[Fr. <i>cuvelage</i>]	bekuijing binnenbekleding van de mijnpijp, eerst uit hout en later met ringvormige segmenten uit gietijzer
kleidkamër, de	kamer was grote zaal	kleedruimte bevatte enkele duizenden individuele kastjes voor persoonlijke spullen en kleding
knupke, 't	dim. van 'knóp'	schakelaar; knop
koeëläfrónt, 't	[Mnl. <i>cole</i> + Lat. <i>frons</i> (voorzijde)]	kolenfront liet men met springstof ontploffén
koeëlälaog, de	[Mnl. <i>cole</i> + Mnl. <i>lage</i>]	kolenlaag laag kolen tussen 0,70 m. en 2,6 m. dik; werd door mijnningenieurs gelokaliseerd
koeëläsjöp, de	[Mnl. <i>cole</i> + Mnl. <i>schuppe</i>]	kolenschop met korte steel en kruk en een blad van meer dan 40 cm. breed
kómpartëmènt, 't	[Fr. <i>compartiment</i> (afdeling, vak)]	kooivak één van de vier kooivakken (in een ophaalkooi) in de schacht
kómpël, de	[Hd. Kumpel (<i>kompel</i> , mijnwerker)]	kompel; mijnwerker; vriend; kameraad kwam meestal uit Oost-Europa; zeer positieve sfeer onder kompels
kóndëktäör, de	[me. Lat. <i>conductor</i> (begeleider); Fr. <i>conducteur</i>]	meester-opzichter hoogste rang in de rangorde van de opzichters
kónzjee, de	[Fr. <i>congé</i> (verlof), <i>congés</i> <i>payés</i>)]	doorbetaalde vakantieweken één keer jaarlijks

lampëkot, 't	'kot' was denigrerend voor grote zaal; [Fr. <i>lampe</i> (lamp)]	lampisterij; lampisterie gebouw waar mijnlampen werden uitgedeeld door de lampenisten
lampis, de	[Gr. <i>lampas</i> (licht, lamp), <i>lampein</i> (schijnen)]	lampenist deelde tegen inlevering van een penning (nummëroo, mëdalie) de mijnlampen uit
lavvaasj-triejaasj, de	[Fr. <i>lavage, triage</i>]	kolenwasserij plaats waar de kolen gewassen en gesorteerd werden
lavwaar, de	[Fr. <i>lavoir</i>]	waszaal was- en kleedlokaal
maalplak, de	<i>maal</i> = zak; [Iers <i>mala</i> (zak)]	grote zakdoek met grote, witte bollen
maggëzëneer, de	[Fr. <i>magasin</i> (magazijn); Hd. <i>Magazin</i>]	magazijnier; magazijnmeester had in zijn magazijn 40.000 soorten onderdelen in voorraad
maggëzi-jn, 't	[Fr. <i>magasin</i>]	magazijn bevatte in Eisden 40.000 onderdelen
mallèt make	[Fr. <i>mallette</i> (tasje)]	eten synoniem met ' <i>sjafte</i> ' (zie ald.)
mallèt, de	[Fr. <i>mallette</i> (koffertje); <i>mallèt make</i> (synoniem met ' <i>sjafte</i> ')]	bruine leren tas een aantal mijnwerkers brachten erin hun boterhammen en ' <i>pötkleijër</i> ' mee; vele anderen stopten hun boterhammen etc. in een <i>pungël</i> (zie ald.)
markäör, de	[Fr. <i>marqueur,</i> <i>marquer</i> (aanduiden)]	markeur bediende die de geleverde prestaties van de mijnarbeiders optekent
middigpos, de	[Fr. <i>poste</i> (ploeg,dienst)]	middagdienst dienst van 14.00 tot 22.00 uur; steunen werden verlegd; ook ' <i>vërlëkpos</i> ' of ' <i>ömlëkpos</i> ' genoemd
mi-jn, de; (kaol)pöt, de	[Mnl. <i>mine</i>]	mijn in Eisden 'Charbonnage Limbourg-Meuse'

mi-jndirrëktäör, de	[me. Lat. <i>director</i> (bestuurder, hoofd)]	mijndirecteur was altijd een Waal en woonde in een huis met grote tuin in de mijncité
mi-jngaas, de	Mnl. <i>mine</i> + Fr. <i>grisou</i>]	mijngas mengsel uit lucht en methaan; explosief
mi-jnsjoe(ë)l, de	[Mnl. <i>mine</i> + Lat. <i>schola</i>]	mijnschool bereidde voor op mijnarbeid
mörgë(s)pos, de	schicht die 's morgens (om 6 uur) begon	morgenpost; dagdienst werd ook ' <i>daâgpos</i> ' of ' <i>koeëläpos</i> ' genoemd; tijdens deze dienst werden de kolen ' <i>gëmaak</i> ' (afgebouwd, ontgonnen)
nachpos, de	<i>pos</i> (ploeg, dienst); ook vertalen met dagelijkse werktijd of werkuren	nachtdienst tijdens deze nachtdienst (van 20.00 uur tot 6.00 uur) werden de ontgonnen gangen opgevuld met onbruikbaar steenafval; deze dienst werd ook ' <i>tie(ë) noorëpos</i> ', ' <i>opvölpos</i> ' of ' <i>völpos</i> ' genoemd
oevrie, d'n	[Fr. (Waa)ls <i>ovrî</i> ; Fr. <i>ouvrier à la pierre</i>]	steenhouwer je had de ' <i>kaoloevrie</i> (kolenhouwer)' en de ' <i>steïnoevrie</i> (steenhouwer)'
ómlëkpos, d'n	<i>ómlëgke</i> (verleggen, verplaatsen)	synoniem met ' <i>vërlëkpos</i> ' en ' <i>middigpos</i> ' (zie ald.)
óngërgróndër, d'n	tgo. <i>boeëvëgróndër</i>	ondergronder ondergrondse (mijn)arbeider die in de mijnschachten werkt
opvölpos, d'n	<i>pos</i> (ploeg, dienst), <i>opvölle</i> (opvullen)	synoniem met ' <i>nachpos</i> ' (zie ald.), ' <i>tieënoorëpos</i> ' en ' <i>völpos</i> '
paljee, de	[Fr. <i>palier</i> (horizontaal gedeelte)]	mijnverdieping er waren in Eisden mijnverdiepingen op 600, 700, 780 en 900 meter
passerél, de	[Fr. <i>passerelle</i> (loopbrug)]	loopbrug Smal en enkel voor voetgangers
paswirkër, de	van <i>passe</i> (afpassen)	bankwerker is een metaalwerker die koud ijzer aan een bank bewerkt

pénningekot, 't	[Mnl. <i>penni(n)c</i> (1/16de stuiver)]	lampisterij andere naam voor lampëkot (zie ald.)
përbjao, de	[Fr. <i>porion</i> (mijnopzichter in een mijngang)]	afdelingsopzichter verantwoordelijk voor ten hoogste 25 mijnwerkers en dat enkel tijdens de schicht
petrél, de	[Fr. <i>poutrelle</i> (balkje, liggertje)]	poutrel is een stalen balk
piekäör, de	[Fr. <i>piqueur</i> (pikleur in alle betekenissen); Fr. <i>marteau-piqueur</i>]	1 kolendelver ontleende zijn naam aan de pikeur; 2 persluchthamer; delfhamer; pikhamer
pi-jlër, de; tej, de	[Mnl. <i>piler(e)</i> ; Fr. <i>pilier</i> ; Eng. <i>pillar, pile</i>]	pijler plaats waar de kolen ontgonnen werden op een diepte van bv. 600, 700 en 780 meter
pikkäör, de	[Fr. <i>marteau-pic, marteau-piqueur</i>]	zware drillboor of kloppboor om de kolen los te maken
plao, de	[Fr. <i>plomb</i>]	zekering; smeltzekering
pos, de	[Fr. <i>poste</i> (dienst, ploeg, werkperiode)]	dienst synoniem met 'sjich' (zie ald.)
pöt, de; kaolpöt, de; sjarbonnaasj, de	[Lat. <i>puteus</i> (put); Mnl. <i>put, pit, pet</i>]	mijn bestond vooral uit de galerijen en de pijlers (waar kolen afgebouwd werden)
pötkleijër, de	<i>pöt</i> (mijn); [Lat. <i>puteus</i> (put); Mnl. <i>pit, pet, put</i>]	mijnwerkerskleren; mijnpak beroepskleding voor mijnwerkers; lichtblauw linnen jasje en broek; rode halsdoek en rode zakdoek met witte bollen; zware vanvoor versterkte schoenen
pötlamp, de	<i>pöt</i> = mijn; [Lat. <i>puteus</i> (put), Mnl. <i>pit, pet, put</i>]	mijnlamp diende voor de verlichting van de ondergrond; was petroleumlamp; ging uit als ze omviel

pree, de	[Fr. <i>prêter</i> (verschaffen)]	arbeidsloon synoniem met ‘ <i>pej</i> ’ en ‘ <i>kèzèm</i> ’; werd twee keer per maand uitbetaald
prie(ë)s, de	[Fr. <i>prise</i>]	stopcontact
pungël, de	nevensvorm van ‘pongel (bundel, zak)’; [Mnl. <i>pung</i> (zak, buidel)]	bundel blauwgrijs en wit geruite handdoek waarin de mijnwerker zijn boterhammen, blauwe mijnwerkerskleren met rode halsdoek mee naar het werk bracht; de handdoek werd ook na het douchen gebruikt
pwatmiel, de	verwijst naar de handelsnaam van de firma	droogwasserij voor kolen
raam, de	[Oudhd. <i>rama</i> (stut)]	zie ‘ <i>kadër</i> ’; ondersteuning van een schacht; van raamwerk
rakklèt, de	[Fr. <i>raclette</i> (schraper); Fr. <i>racler</i> (schraperen)]	schraapgoot goot waarin een dubbele ketting met dwarsijzers kolen en materieel vervoerde
rëzjie, de	[Fr. <i>régie</i> (volt. deelw. (vrouwelijke vorm) van ‘ <i>régir</i> ’)]	regie stond in voor mijneigendommen en mijnwoningen
sëntral, de	[Fr. <i>centrale électrique</i>]	elektriciteitscentrale voorzag de mijn van stroom
sietee, de	[Fr. <i>cité</i> (woningcomplex)]	mijncité in de mijnstreek door de mijn gebouwd voor haar mijnwerkers
sieteehóws, ’t	<i>cité</i> (wijk) + huis	citéwoning huis in een woonwijk voor mijnwerkers gebouwd door de mijndirectie
sjach, de	[Hd. <i>Schacht</i>]	mijnschacht tussen 5,5 en 7 meter diameter
sjachbók, de; bëlfläör, de	[Mnl. <i>schaft, schacht</i> (gracht)]	schachttoren; schachtbok bovengrondse verlenging van schacht; was uit ijzer

sjafte (ww.)	[Mnl. <i>schofte</i> ; van Mnl. ‘ <i>schoft</i> (vierde van werkdag)’]	schaften (gew.); schoften (veroud.) het werk onderbreken om te eten, ook wel ‘ <i>mallèt make</i> ’ genoemd
sjarbonnaasj, de; kaolpöt, de; pöt, de	[Fr. <i>charbonnage</i> (kolenmijn)]	kolenmijn; kolenontginning in Eisden: ‘Charbonnage Limbourg-Meuse’; 1923-1987; 70 miljoen ton kolen
sjéfazzjöstäör, de	[Fr. <i>ajusteur</i> (bankwerker)]	chef van de bankwerkers zie ‘azzjöstäör’
sjéfdëkip, de	[Fr. <i>chef d’équipe</i> (ploegbaas)]	ploegbaas had de leiding over een kleine(re) groep mijnwerkers
sjéfpërjao, de	[Fr. <i>chef-porion</i>]	hoofdopzichter (van een mijnafdeling) was aansprakelijk t.a.v. de ingenieurs
sjich, de	[Eng. <i>shift</i> ; Hd. <i>Schicht</i>]	dienst; ploeg; schicht; werktijd; ploegendienst
sjiktówbak, de	[Fr. <i>chique</i> (tabakspruim)]	pruimtabak is geschikt om op te kauwen (pruimen)
slam, de	[Hd. <i>Schlamm</i> (slik, slib)]	kolenslik; steenkolenslib werd in WO II gebruikt om te stoken
stapsjöp, de	[Mnl. <i>schuppe</i>]	steenschop had een lange, gebogen steel en was eerder klein
stémpelhout	[Mnl. <i>stempel</i> (stut)]	mijnhout als stut; kwam uit aangeplante bossen
stémpels, de	[Mnl. <i>stempel</i> (stut); Fries <i>stumpe</i> (stevig maken)]	dakstutten in de mijngangen; werden om de 50 tot 80 cm. voor de veiligheid geplaatst
stoeëflóng, de	longblaasjes bevatten stof uit de mijn	silicose stoflongen t.g.v. afzetting van ingeademd stof

tej, de	[Fr. (Waals) <i>tèye</i> ; Fr. <i>taille, tailler</i> (snijden)]	pijler plaats waar de steenkolen ontgonnen werden (' <i>tej</i> ' = ' <i>pijler</i> ')
tërmoej, d'n	[Fr. <i>trémie</i> (tremel, trechter)]	laadtrecter om kolen vanuit een wentelkoker in de mijnwagens te laden
térril, d'n	[Fr. <i>terril</i>]	steenber afvalgesteente werd erop gestort; slakkenberg (bij koolmijn)
teu, d'n	[Fr. <i>toit</i> (dak)]	dak; dakgesteente gesteente boven een kolenlaag
tie(ë)noorëpos, d'n	<i>pos</i> (ploeg, dienst); [Fr. <i>poste</i> (ploeg, dienst)]	nachtdienst synoniem met ' <i>(op)völpos en nachpos</i> ' (zie ald.); van 22.00 uur tot 6.00 uur
trollie, d'n	[Eng. <i>trolley, to troll</i> (rollen)]	elektrische locomotief
trui, d'n	[Fr. <i>treuil</i> (windas)]	windas mechanisch gedreven windas voor het opwaarts en neerwaarts trekken van een kolenschaafploeg
truk, d'n	[Gr. <i>trechein</i> (rennen); Eng. <i>truck</i>]	houtwagen om lange stukken hout, rails en dwarsliggers te vervoeren; was plat
tuit, de; bëdóng, de	[Mnl. <i>tuyte</i> (tuit); Vnnl. <i>tote</i>]	drinkbus synoniem met ' <i>bëdóng</i> ' (zie ald.)
vërlèkpos, de	<i>vërlègke</i> (verleggen, verplaatsen, anders leggen)	omlegdienst synoniem met ' <i>middigpos</i> ' (zie ald.) en ' <i>ómlekpos</i> '; van 14.00 uur tot 22.00 uur
voej, de	[Fr. (Waals) <i>vôye</i> ; Fr. <i>voie (en veine)</i>]	kleinere steengang mijngang in kolenlaag; dakgesteente was uitgesneden
völpos, de	<i>pos</i> (ploeg, dienst), <i>völle</i> (vullen)	opvuldienst ontgonnen mijngangen werden opgevuld; synoniem met ' <i>nachpos</i> ' (zie ald.), ' <i>opvölpos</i> ' en ' <i>tie(ë)noorëpos</i> '

zi-jgallëri-j, de	[Mnl. <i>gaelderie</i>	zjgalerij
zjëmè, de	[Fr. <i>géomètre des mines</i>]	mijnmeter voerde voor het mijnplan metingen uit

Uitdrukkingen

gaas	Hae waas van de gaas gëpak. Hij stond perplex.
kas	Hae vaeg uu(ë)vëral z'ne kas aan. Hij geeft om niets
kas	Hae vrit z'ne kas op. Hij ergert zich ontzettend.
maalplak	Dae z'nën hoeëf is mer zoe(ë) groe(ë)t es 'ne maalplak. Zijn tuin is erg klein.
pöt	Waem geit mèt nao de gouje pöt: vleege vange vuu(ë)r op te hange? Ein, twie(ë), dri-j en diech mós h'm zeen. Aftelrijmpje
stémpel	Dae is nog van d'n awwe stémpel. Hij is ouderwets.
tówbak	Det is nog gein pi-jp tówbak wieërd. Dat heeft nauwelijks of geen waarde.
tówbak	Det kos tówbak. Dat is erg duur.
tówbak	Iech bèn vandaag gein sjik tówbak wieërd. Ik voel me vandaag helemaal niet goed.

41. MUNTEN, MATEN EN GEWICHTEN

Het was bij de afkondiging van het metrieke stelsel (1795) – tijdens de Revolutionaire Raad dus – dat door de Franse ‘Convention Nationale’ het stelsel van maten en gewichten werd (her)bepaald. Dit tientallig of decimaal stelsel van tellen vormt ieder tiental eenheden van een zekere rang een nieuwe eenheid van een rang hoger. Vóór 1795 waren het o.a. lichaamsdelen (onderarm, voet, duim) die de maat weergaven.

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aar, de	[Lat. <i>area</i> (vlakke ruimte); Fr. <i>are</i> ; D. (Zwi.) <i>Are</i>]	are vierkante decameter; 100 m ² ; vastgelegd door de Franse Convention Nationale (1795)
ankër d'n; éinkerke, 't	[me. Lat. <i>ancheria</i> (klein vat)]	anker 1 in de wijnhandel 360 l., verdeeld over 44 tot 45 flessen; 2 in de vishandel 25 tot 50 kg., ca. 2.700 stuks vis zoals sardines of ansjovis
aom, de	[me. Lat. <i>ama</i>]	aam vochtmaat van 4 ankers (zie ' <i>ankër</i> '); de grootte varieert volgens de vloeistof en het land
äörtsje, 't	synoniem met 'pint' (4de deel van iets) [Mnl. (<i>o(o)rt, ord</i>);	oortje 1 één vierde van een munt; oude koperen geldstukje van die waarde; 2 vierde deel van een kan, stoop of kroes
bélga, de	verwijst naar België	belga Belgische rekenmunt van 5 frank
blakër, de		blaker maat van een halve liter waar water uit gedronken wordt
dalër, d'n	[Hd. <i>Taler</i> (ontleend aan St.- Joachimstal (Tsjechië))]	daler; taler zilveren munt die eerst 1,5 gulden en later 2,5 gulden waard was

dówm, d'n	gemiddelde breedte van een duim (de vinger)	oude lengtemaat ca. 2,5 cm.; Engelse duim: 2,54 cm.; Rijnlandse duim: 2,616 cm.; timmerlieden rekenen een duim ook wel op 1 cm.
èl, de	[Vnnl. <i>elne, elle</i> (onderarm, als maat gebruikt)]	el oude lengtemaat; nog gebruikt in de handel van wollen stoffen, linnen, katoen en zijde
frang, de	[Fr. <i>franc</i>]; verkorting van het opschrift ' <i>Francorum rex</i> '	frank in België munteenheid tot januari 2002; de frank was verdeeld in 100 centiem
héktaar, d'n	[Fr. <i>hectare</i> (hecto + are)]	hectare vlaktemaat; is 100 are (10.000 m ²); in 1824 ingevoerd
kappër, de; képperke, 't	et. onbekend	kapper maat van bijna 1/4de liter; vastgelegd in 1851
killoo, de	[Gr. <i>chilioi</i> (1.000)]	kilo gewicht van 1 kilogram; ingevoerd in 1866
knépke, 't	knab (munt van 5 tot 10 ct.); [D. (Rijnl.) <i>Knab</i> (5 mark)]	knab munt van 5 centimes; in de Franse tijd werd bepaald dat een geldstukje van één cent gelijk was aan twee centimes of 0,02 frank; een stukje van vijf cent, een knab, was dan 10 centimes (0,10 frank) waard (in 1806)
kwaartsje, 't	[Mnl. <i>quarte, quaerte</i>]	kwartje 0,25 frank of 25 centiemen
li-jtër, de	[Gr. <i>litron</i> (3/4de literkan); me. Lat. <i>litra</i> ; Fr. <i>litre</i>]	liter inhoudsmaat van vloeistoffen, gassen en droge waren; 1 dm ³ ; ingevoerd in 1848 (Fr. Nationale Vergadering)

loe(ë)d, 't	[Eng. <i>lead</i> ; Oudiers <i>luaide</i>]	lood gewicht, vroeger half ons; 10 gram, sinds invoering metriek stelsel in 1816
mörge, de	zoveel land als je in één ochtend (morgen) kon ploegen	morgen oude landmaat; grootte liep uiteen van 3.180 m ² (Gelderse morgen) tot 10.770 m ² (Waterlandse morgen)
nappoolëjóng, de	verwijst naar Napoleon	napoleon oude Franse gouden munt van 20 franken
óns, 't	[Lat. <i>uncia</i> ; Oudfr. <i>unce</i>]	ons gewicht; nu 1 hectogram (0,1 kg.)
pint, de	[me. Lat. <i>pinta</i> , <i>pintum</i> (een vloeistofmaat)]	pint meestal een halve liter, maar verschillend van inhoud
pónd, 't	[Lat. <i>pondo</i> (pond), <i>pendere</i> (wegen); Mnl. <i>pon(d)t</i>]	pond gewichtseenheid; 500 gr.
rooj, de	et. onzeker	roede 1 lengtemaat: veelvoud van een voet bv. Nederlandse roede: 10 m.; 2 landmaat: 14 m ² , 700 roede = ca. 1 hectare; 3 inhoudsmaat (turf): ± 1.300 stuks
sent, de	[Lat. <i>centum</i> (honderd)]	cent de Belgische cent was een twee centiemstuk
sënti-jm, de	[Lat. <i>centesimus</i> (honderdste)]	centime; centiem honderdste deel van een frank (franc); in 1806 ingevoerd (Franse revolutionaire regering)
sjöpke, 't	[Fr. <i>chopine</i> ; Hd. <i>Schoppen</i> (potje, pintje, glaasje bier)]	schop inhoudsmaat; was op de meeste plaatsen een halve liter; is nu een kwart liter of een halve 'pint'

staer, de	[Gr. <i>stereos</i> (kubiek); Fr. <i>stère</i> (1795)]	stère; wisse volume van hout; kubieke meter; van knuppels: 0,43 m ³ ; bepaald in 1802
stówp, de	[Mnl. <i>stope</i> (kruik, drinkschaal; Oudeng. <i>steap</i> (beker)]	stoop inhoudsmaat; ca. 2 liter = 1/16de anker; is een maat voor natte waren
vaam, de	[Mnl. <i>vademe</i> (de uitgestrekte armen als maat)]	vadem; vaam 1 lengtemaat: 6 voet, bv. Rijnlandse vadem (1,88 m.) 2 inhoudsmaat (hout) voor stapels van versch. afmetingen bv. 3,5 x 0,8 x 0,2 m ³
vaat, 't	[Mnl. <i>vat</i>]	vat oude vochtmaat; olie (735 liter); wijn (913 liter); later gelijkgesteld met 1 hectoliter
vaatsmanj, de	met inhoud van één vat	vat graanmaat van 25 liter
vieërël, de	[Mnl. <i>vierendeel</i> , <i>vierdel</i> ; Kil. <i>vierdeel</i> ; Hd. <i>Viertel</i>]	geen AN-equivalent -het vierde deel van een el; vastgelegd in 1714; -ook een vierendeel van 100 + 1, dus 26, bv. 'e <i>vieërël eijër</i> '; -ook een vierde van een geslacht dier, bv. een varken; -ook een vaatje van 80 pond; vastgelegd in 1714; -ook 'e <i>vieërël koffie</i> ' = 1/4de pond
vingërhood, de	hoedje (dopje) over de vingertop (bij het naaien)	vingerhoed vochtmaat; een centiliter; vaak m.b.t. jenever
voot, de	gemiddelde lengte van een voet (lichaamsdeel)	voet oude lengtemaat; Engelse voet: 0,3047 m.; nu is 1.000 voet 300 meter; Rijnlandse voet: 0,3139 m.

vrech, de		oude landmaat 100 kleine roeden; 1 roede was 14 m ²
------------------	--	---

Uitdrukkingen

frang	Hae haef geine frang op z'n lep. Hij heeft geen geld meer op zak.
frang	Hae vilt këpot op 'ne frang. Hij is erg gierig.

42. MUZIEK(INSTRUMENTEN)

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
akkoeërd, 't	[Eng. <i>chord</i> ; Hd. <i>Akkord</i>]	akkoord
akkordee(j)on, d'n	[Fr. <i>accordéon</i> ; Eng. <i>accordion</i> ; Hd. <i>Akkordeon</i>]	accordeon
ballallaika, de	[Fr. en Eng. <i>balalaika</i> ; Hd. <i>Balalaika</i>]	balalaika
banjoo, de	[Fr. en Eng. <i>banjo</i> ; Hd. <i>Banjo</i>]	banjo
barrieton, de	[Eng. <i>baritone</i> ; Hd. <i>Bariton</i>]	bariton (blaasinstrument)
basklarrienèt, de	[Fr. <i>clarinette basse</i> ; Eng. <i>bass clarinet</i> ; Hd. <i>Bassklarinet</i>]	basklarinet
blaosinstrëmènt, 't	[Fr. <i>instrument à vent</i> ; Eng. <i>wood-wind instrument</i> ; Hd. <i>Blasinstrument</i>]	blaasinstrument
blokfluit, de	[Fr. <i>flûte à bec</i> ; Eng. <i>recorder</i> ; Hd. <i>Blockflöte</i>]	blokfluit
bómbardao, de	[Fr. en Eng. <i>bombardon</i> ; Hd. <i>Bombardon</i>]	bombardon
dikke tróm, de	[Eng. <i>bass drum</i> ; Hd. <i>großeTrommel</i>]	grote trom
dówdëlzak, d'n	[Eng. <i>bagpipe, pipes, bagpipes</i> ; Hd. <i>Dudelsack</i>]	doedelzak
dwarsfluit, de	[Fr. <i>flûte traversière</i> ; Eng. <i>flute, German flute, transverse flute</i> ; Hd. <i>Querflöte</i>]	dwarsfluit
dzjés, d'n	[Fr. en Eng. <i>jazz</i> ; Hd. <i>Jazz, Jazzmusik</i>]	jazz
faggot, de	[Fr. <i>basson</i> ; Eng. <i>bassoon</i> ; Hd. <i>Fagott</i>]	fagot
gietaar, de	[Fr. <i>guitare</i> ; Eng. <i>guitar</i> ; Hd. <i>Gitarre</i>]	gitaar
harp, de	[Fr. <i>harpe</i> ; Eng. <i>harp</i> ; Hd. <i>Harfe</i>]	harp

hawf noe(ë)t, de	[Eng. (Am.) <i>half note</i> ; Eng. <i>minim</i> ; Hd. <i>halbe Note</i>]	halve noot
hoeërn, d'n	[Eng. <i>French horn</i> ; Hd. <i>Horn</i>]	hoorn
hooboo, de	[Fr. <i>hautbois</i> ; Eng. <i>oboe</i> ; Hd. <i>Oboe</i>]	hobo
hówsórgël, d'n	[Eng. <i>harmonium</i> ; Hd. <i>Heimorgel</i>]	huisorgel
kastanjëtte, de	[Fr. <i>castagnettes</i> ; Eng. <i>castanets</i> ; Hd. <i>Kastagnetten</i>]	castagnetten
klankgaat, 't	[Eng. <i>sound hole</i> ; Hd. <i>Schalloch</i> , (gitaar) <i>Schallrose</i>]	klankgat
klankkas, de	[Eng. <i>resonating body</i> , <i>resonance box</i> ; Hd. <i>Resonanzkasten</i>]	klankkast
klarrienèt, de	[Fr. <i>clarinette</i> ; Eng. <i>clarinet</i> ; Hd. <i>Klarinette</i>]	klarinet
klavvësimbël, de, 't	[Fr. <i>clavécin</i> ; Eng. <i>clavicymbal</i> ; Hd. <i>Clavicembalo</i>]	klavecimbel
klein tróm, de	[Eng. <i>side drum</i> ; Hd. <i>kleine Trommel</i>]	kleine trom
kontrabas, de	[Fr. <i>contrebasse</i> ; Eng. <i>contrabass</i> , <i>bass</i> , <i>double bass</i> ; Hd. <i>Kontrabass</i>]	contrabas
ksielëfoon, de	[Fr. en Eng. <i>xylophone</i> ; Hd. <i>Xylofon</i>]	xylofoon
mandëlin, de	[Fr. <i>mandoline</i> ; Eng. <i>mandoline</i> , <i>mandolin</i> ; Hd. <i>Mandoline</i>]	mandoline
maot, de	[Eng. <i>time</i> ; Hd. <i>Takt</i>]	maat
mëzi-jk, 't	[Fr. <i>musique</i> ; Eng. <i>music</i> ; Hd. <i>Musik</i>]	muziek
mëzi-jkkënnër, de	[Eng. <i>connoisseur of music</i>]	muziekkenner
mëzi-jkleefhöbbër, de	[Eng. <i>music lover</i> ; Hd. <i>Musikfreund</i>]	muziek liefhebber
mëzi-jklès, de	[Eng. <i>music lesson</i> ; Hd. <i>Musikstunde</i>]	muziekles
mëzi-jklic(ë)raar, de	[Eng. <i>music teacher</i> ; Hd. <i>Musiklehrer</i>]	muziekleraar
mëzi-jknoe(ë)t, de	[Fr. <i>note</i> ; Eng. <i>musical note</i> ; Hd. <i>Note</i> , <i>Notenzeichen</i>]	muzieknoot
mëzi-jkóngërwi-js, 't	[Eng. <i>music education</i> ; Hd. <i>Musikerziehung</i>]	muziekonderwijs
mëzi-jksjoe(ë)l, de	[Eng. <i>school of music</i> ; Hd. <i>Musikschule</i>]	muziekschool
mëzi-jkwinkël, de	[Eng. <i>music shop</i> ; Hd. <i>Musikalienhandlung</i>]	muziekhandel
móndmoonieka, de	[Fr. <i>harmonica</i> ; Eng. <i>mouth organ</i> , <i>harmonica</i> ; Hd. <i>Mundharmonika</i>]	mondorgel

móndstök, 't	[Eng. <i>mouthpiece</i> ; Hd. <i>Mundstück</i>]	mondstuk
muzzëkant, de	[Fr. <i>musicien</i> ; Eng. <i>musician</i> ; Hd. <i>Musikant</i>]	muzikant
noe(ë)tëbalk, de	[Eng. <i>staff, stave</i> ; Hd. <i>Notenlinien</i>]	notenbalk
op mëzi-jk zëtte (uitdr.)	[Eng. <i>to set to music</i> ; Hd. <i>in Musik setzen</i>]	op noten zetten
orkés, 't	[Fr. <i>orchestre</i> ; Eng. <i>orchestra</i> ; Hd. <i>Orchester</i>]	orkest
orkésinstrëmènt, 't	[Eng. <i>orchestral instrument</i> ; Hd. <i>Orchesterinstrument</i>]	orkestinstrument
panfluit, de	[Eng. <i>panpipes, syrinx</i> ; Hd. <i>Panflöte</i>]	panfluit
pie(j)ano, de	[Fr. en Eng. <i>piano</i> ; Hd. <i>Piano</i>]	piano
piekolloo, de	[Eng. <i>piccolo, octave flute</i> ; Hd. <i>Piccolo</i>]	piccolo
saksëfoon, de	[Fr. en Eng. <i>saxophone</i> ; Hd. <i>Saxofon</i>]	saxofoon
sjëlloo, de	[Eng. <i>cello, violin cello</i> ; Hd. <i>Cello</i>]	cello
sjuftrómpöt, de	[Fr. en Eng. <i>trombone</i> ; Hd. <i>Zugtrompete</i>]	schuiftrompet
snaor, de	[Eng. <i>string</i> ; Hd. <i>Saite</i>]	snaar
snaorinstrëmènt, 't	[Eng. <i>stringed instrument</i> ; Hd. <i>Saiteninstrument</i>]	snaarinstrument
stri-jkkwartèt, 't	[Eng. <i>string quartet</i> ; Hd. <i>Streichquartett</i>]	strijkkwartet
stri-jksték, de	[Eng. <i>bow</i> ; Hd. <i>Bogen</i>]	strijkstok
toeënleijër, de	[Eng. <i>scale</i> ; Hd. <i>Tonleiter</i>]	toonladder
trèkzak, d'n	[Fr. <i>accordéon</i> ; Eng. <i>accordion</i> ; Hd. <i>(kleiner) Concertina</i> , <i>Handharmonika</i>]	trekharmonica
tri-jangël, d'n	[Fr. en Eng. <i>triangle</i> ; Hd. <i>Triangel</i>]	triangel
trómmëlsték, d'n	[Eng. <i>drumstick</i> ; Hd. <i>Trommelstock</i>]	trommelstok
trómpöt, de	[Fr. <i>trompette</i> ; Eng. <i>trumpet</i> ; Hd. <i>Trompete</i>]	trompet
tuuba, d'n	[Fr. en Eng. <i>tuba</i> ; Hd. <i>Tuba</i>]	tuba
vi-j(j)oe(ë)l, de	[Fr. <i>violon</i> ; Eng. <i>violin</i> ; Hd. <i>Geige</i>]	viool
vluuëgël, de	[Fr. <i>piano à queue</i> ; Eng. <i>grand piano</i> ; Hd. <i>Flügel</i>]	vleugel

43. ONGEDIERTE (zie ook ‘insecten’)

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
bosmóws, de	leeft vaak in bossen	bosmuis leeft in struikgewas of op open bosplekken; maakt nest ondergronds; eet klein ongedierte; kan 10,5 cm. lang worden
kwakkërt, de	kwaakt; [D. (Rijnl.) <i>Quackforsch</i>]	kikker; kikvors gladde huid; geen staart; achterpoten hebben zwemvliezen
kwakkërtëkówl, de	klanknabootsing + Mnl. <i>cule, cuul</i>	kikkerpoel; kikkersloot poel met veel kikkers
mol, de	van ‘malen (van de grond)’; [Eng. <i>mole</i>]	mol leeft in de grond; zwart; spitse snuit
mollëval, de	[Mnl. <i>molle + val</i> ; Eng. <i>mole trap</i>]	mollenklem wordt in gang van de mol geplaatst
molmóws, de	lijkt op kleine mol	molmuis is soort woelrat
molrat, de	lijkt op mol	molrat knaagt aan wortels; leeft in tunnels; de naakte molrat is nagenoeg blind
móws, de; hówsmóws, de	leeft graag in huis; [Mnl. <i>muus, muys</i> ; Eng. <i>mouse</i>]	huismuis; gewone muis knaagdiertje; ogen en oren zijn groot; spits van snuit; staart is onbehaard en dun
mówze (ww.)	[Mnl. <i>musen</i> ; Hd. <i>Mäuse fangen</i>]	muizen muizen vangen
mówzëkuuëtël, de	[Hd. <i>Mäusekötel</i>]	muizenkeutel
mówzënès, ’t	[Hd. <i>Mäusenest</i>]	muizennest
mówzëval, de	[Eng. <i>mousetrap</i> ; Hd. <i>Mausefalle</i>]	muizenval diverse modellen
mówzëvärgif, ’t	[Hd. <i>Mäusegift</i>]	muizengif muis krijgt bloedingen en droogt uit

muskēsrat, de	heeft muskusklier onder staart	muskusrat; bisamrat plaagdier; afgeplatte staart; brede kop; maakt gangen in dijken; 600 à 1.800 gram
pad, de	[Oudeng. <i>padde</i> ; Mnl. <i>padde</i>]	pad kikvorsachtige; wratten over dik lijf; korte achterpoten
rat, de brówn	naar haar kleur genoemd; [Lat. <i>rodere</i> (knagen); Fr. en Eng. <i>rat</i>]	bruine rat stevig gebouwd; stompe snuit; 25 cm.; staart van 20 cm.; alleseeter; vooral in vochtige omgevingen; leeft ca. 1 jaar; goede zwenner; is vaak de oorzaak van kortsluiting
rat, de zwarte	genoemd naar kleur; [Lat. <i>rodere</i> (knagen); Fr. en Eng. <i>rat</i>]	zwarte rat; huisrat ca. 15 cm. lange staart; is de 'gewone rat'; goede klimmer en zwemmer; leeft vooral binnen
rattēnès, de	[Eng. <i>rat's nest</i> ; Hd. <i>Rattennest</i>]	rattennest tientallen ratten leven samen; vrouwje werpt 5 keer per jaar; tot 20 jongen per worp
rattēplaog, de	[Eng. <i>plaque of rats</i> ; Hd. <i>Rattenplage</i>]	rattenplaag is periode waarin erg veel ratten voorkomen
rattēval, de	[Eng. <i>rat trap</i> ; Hd. <i>Rattenfalle</i>]	rattenklem; rattenva
rattēvenger, de	[Eng. <i>ratcatcher</i> ; Hd. <i>Rattenfänger</i>]	rattenvanger vangt in grote(re) steden beroepshalve ratten
rattēvërgif, 't	[Eng. <i>rat poison</i> ; Hd. <i>Rattengift</i>]	rattengif kadaver droogt van binnenuit op; knaagdier krijgt inwendige bloedingen
spitsmóws, de	smalle, spitse schedel en tanden; [Hd. <i>Spitzmaus</i>]	spitsmuis leeft in tuinen; nachtdier; komt bij koude binnen; insecteneter; grote eter
vëld(sj)móws, de	leeft in kort grasland en op akkers; [Eng. <i>field mouse</i> ; Hd. <i>Feldmaus</i>]	veldmuis planteneter; plumpe bouw; vaak prooi van roofvogels; knaagt aan jonge bomen

watërrat, de	[Eng. <i>water rat</i> ; Hd. <i>Wasserratte</i>]	waterrat bruine rat en woelrat; leven bij en in het water
weulrat, de	graven ondergronds gangenstelsels	woelrat leeft dikwijls bij het water of in velden; leeft ook in mollengangen; is dagdier; leeft ca. 18 maanden
weulmóws, de	woelt de grond om; [Hd. <i>Wühlmaus</i>]	woelmuis kop is dikker en oren en staart zijn korter dan bij de gewone muis; leeft van wortels

Uitdrukkingen

mol	Iech bèn oppe mol aan 't wachte. Zo zegt de toekomstige vader over zijn vrouw die in verwachting is.
mówze	De mós gein aw kat lieëre mówze. Levenservaring heeft oudere mensen rijk aan kennis gemaakt.

44. ONKRUIDEN

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
brandneetël, de	brandend gevoel bij aanraking	brandnetel stengel en bladeren zijn met soort haartjes bedekt
distël, de	[van Gr. <i>stizein</i> (steken); Mnl. <i>destel, diestel</i>]	(akker)distel soorten: wegdistel, vederdistel, mariadistel en melkdistel; moeilijk weg te krijgen
doufneetël, de	douf (zonder leven); bladeren branden niet	dovenetel bladeren lijken op die van een brandnetel; witte en paarse dovenetel; gele en gevlekte dovenetel
dujvëls gare, 't	draait zich op een duivelse manier rond andere planten	klein warkruid leeft als parasiet op heidesoorten

dujvëlsklaw, d'n	vorm van blad doet denken aan de klauw van de duivel	duivelsklaw tegen reumatische pijnen, jicht en artrose
haering, d'n	[Lat. <i>hedera</i> (klimop); Mnl. <i>hederic</i>]	hederik; herik; herrik witte of gele bloemetjes; groeit op slechte grond; probleem in korenvelden
hègkëbloom, de	groeit in hagen	zie ' <i>pispötsje</i> '
hón(d)sgras, 't	ondergrondse zijknoppen doen denken aan de tanden van een hond	hondsgras soort gras; wortels woekeren sterk
ie(ë)rëpri-js, d'n	erg mooi bloemetje	ereprijs moeilijk uit gazon te verwijderen; ca. 500 soorten
kattëkrówd, 't	trekt katten aan	broodjeskruid koortsverlagend; goed bij irritatie van de hoofdhuid
klet, de	kleven aan kleren; [Mnl. <i>clesse, clisse</i> ; Hd. <i>Klette</i>]	klis; kleefkruid; klittenplaat; klit bloemetjes met priemvormige omwindselbladen
krejjëklawwe, de	blad lijkt op de poot van een kraai; is diep ingesneden	kruipe boterbloem van het geslacht ranonkel
maelje, de	van ' <i>mael</i> (meel)'; verwijst naar melige beharing op (vooral) jonge planten	witte ganzenvoet grote, hoekige bladeren; andere soorten: algoede, rode, stinkende, veelzadige, kleverige, zeegroene en welriekende ganzenvoet
meer, de; muuër, de	[Vnnl. <i>muer</i> ; Hd. <i>Miere</i>]	muur; vogelmuur; sterrenmuur; bloemetjes op muur doen denken aan sterretjes
mollëplant, de	goed tegen mollen in de groentetuin	tuinwolfsmelk; wolfsmelk sap is giftig; gevaarlijk voor huid en ogen
paerdëstart, de	vergelijkende benaming	paardenstaart; akkerpest; heermoes geneesmiddel in homeopathie

pispötsjës, de; hègkëbloom, de	klokvormige bloemetjes; vergelijkende benaming	haagwinde; klokwinde; pispotje slingerplant uit de windefamilie; drie soorten; bekend zijn akkerwinde en nachtschone
puin(e), de	[Vnml. <i>peen, peyen</i>]	kweekgras vijand van tuinman en landbouwer wegens woekering
rattëkrówd, 't		rattenkruid soort wolfsmelk; kruisbladige wolfsmelk
rattëstart, de	vergelijkende benaming	grote weegbree goed bij diarree en krampen
sjikkëreije, de	[Lat. <i>cichorium intybus</i> (wilde chicorei); Mnl. <i>surkerye</i> ; Fr. <i>chicorée</i>]	pissebloom; paardenbloem vochtafdrijvend; goed voor lever en spijsvertering; konijnen zijn er gek op
tóngge, de	vergelijkende benaming	smalle weegbree lancetvormig blad; grote, witte bloemen
vrattëkrówd, 't	melk in plant is goed om wratten weg te krijgen	tuinwolfsmelk in velden en weiden; gebruikt als braak- en purgeermiddel

Uitdrukkingen

klet	Di-j twiceë hangën aanein wi-j klet. Zij zijn onafscheidelijk.
puine	Bi-j 'n vrouw slaopën en puine bëgrave, 't kump alti-jd ówt. Er zijn dingen die altijd aan het licht komen.

45. OPTICIEN

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
bril drage, 'ne	[Eng. <i>to wear glasses</i> ; Hd. <i>eine Brille tragen</i>]	een bril dragen
bril vuu(ë)r kortbi-j, de	[Eng. <i>reading glasses</i> ; Hd. <i>Brille für die Nähe, Nahbrille</i>]	bril voor dichtbij

bril vuu(ë)r wujjêraaf, de	[Eng. <i>distance glasses</i> ; Hd. <i>Brille für die Ferne, Fernbrille</i>]	bril voor veraf
bril vuu(ë)rsjri-jve, 'ne	[Hd. <i>eine Brille verschreiben (verpassen)</i>]	een bril voorschrijven
bril, de	[Eng. <i>spectacles</i> ; Hd. <i>Brille</i>]	bril
brildrieëgër, de	[Eng. <i>sb. who wears spectacles</i> ; Hd. <i>Brillenträger</i>]	brildrager
brille (ww.)	[Eng. <i>to wear glasses</i> ; Hd. <i>eine Brille tragen</i>]	een bril dragen
brillëdoe(ë)s, de	[Eng. <i>spectacle case, glasses case</i> ; Hd. <i>Brillenetui</i>]	brillenkoker, brillendoos
brillëglaas, 't	[Eng. <i>spectacle lens</i> ; Hd. <i>Brillenglas</i>]	brillenglas
brillënêrm, de, brillëbuuëgël, de	[Eng. <i>side(piece), arm</i> ; Hd. <i>Brillenbügel</i>]	brillenarm; brillenveer
brök, de	[Eng. <i>bridge</i> ; Hd. <i>Brücke</i>]	brug (van een bril)
buu(ë)gël, de, brillënêrm, de	[Eng. <i>side(piece), arm</i> ; Hd. <i>Brillenbügel</i>]	brillenarm; brillenveer
drejtaofël, de	[Eng. <i>revolving table</i> ; Hd. <i>Drehtisch</i>]	draaitafel (draaibare tafel)
glaas mèt döbbël zich, 't	[Eng. <i>biofocal lens</i> ; Hd. <i>Gleitsichtglas</i>]	biofocaal glas
handspeegël, d'n	[Eng. <i>hand mirror</i> ; Hd. <i>Handspiegel</i>]	handspiegel
hoe(ë)rne móntuu(ë)r, de	[Eng. <i>shell frame</i> ; Hd. <i>Hornbrille</i>]	hoornen montuur
kóntakléns, de	[Eng. <i>contact lens</i> ; Hd. <i>Kontaktlinse</i>]	contactlens
lieësbril, de	[Eng. <i>reading glasses</i> ; Hd. <i>Brille zum Lesen</i>]	leesbril
miekrëskoop, de	[Fr. en Eng. <i>microscope</i> ; Hd. <i>Mikroskop</i>]	microscoop
móntuu(ë)r, de	[Eng. <i>frame, spectacle frame</i> ; Hd. <i>Brillenfassung</i>]	montuur
optiekër, d'n	[Fr. <i>opticien</i> ; Eng. <i>optician</i> ; Hd. <i>Optiker</i>]	opticien
ougaafwi-jking, de	Hd. <i>Augenfehler; Sehfehler</i>]	oogafwijking
ougdröppëls, de	[Eng. <i>eye drops</i> ; Hd. <i>Augentropfen</i>]	oogdruppels
ougëndrök, d'n	[Hd. <i>Augendruck</i>]	oogdruk
rèk, de	[Eng. <i>stand</i> ; Hd. <i>Gestell</i>]	rek
sjarneer, de	[Eng. <i>side point</i> ; Hd. <i>Scharnier</i>]	scharnier
speegël, de	[Fr. <i>miroir</i> ; Eng. <i>mirror</i> ; Hd. <i>Spiegel</i>]	spiegel
stattief, 't	[Eng. <i>stand</i> ; Hd. <i>Stativ</i>]	statief

stérkere bril, de	[Eng. <i>stronger glasses</i> ; Hd. <i>stärkere Brille</i>]	sterkere bril
zónnëbril, de	[Eng. <i>sun spectacles, sunglasses</i> ; Hd. <i>Sonnenbrille</i>]	zonnebril

46. POLITIE EN JUSTITIE

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aangëklaagde, d'n	[Eng. <i>accused</i> ; Hd. <i>Angeklagte(r)</i>]	aangeklaagde
aangieëve, zich (ww.)	[Eng. <i>to give oneself up, to turn oneself in</i> ; Hd. <i>sich selbst anzeigen</i>]	zich aangeven
arrësteere (ww.)	[Fr. <i>arrêter</i> ; Eng. <i>to arrest</i>]	arresteren
assieze	[Eng. <i>Assize Court</i> ; D. (Zwi.) <i>Assisen</i>]	assisenhof
avvëkaot van d'n dujvël, d'n	[Fr. <i>avocat du diable</i> ; Eng. <i>the devil's advocate</i> ; Hd. <i>Anwalt des Teufels</i>]	advocaat van de duivel
avvëkaot, d'n	[Fr. <i>avocat</i> ; Eng. (Schotl.) <i>advocate</i> ; D. (Zwi., Oostr.) <i>Advokat</i> ; Hd. <i>Anwalt</i>]	advocaat
avvëkaotëstreek, de	[Eng. <i>legal dodge, (crafty) dodge</i> ; Hd. <i>Advokatentrück</i>]	advocatenstreek
bandi-jt, de	[Fr. <i>bandit</i> ; Eng. <i>bandit, gangster</i> ; Hd. <i>Bandit</i>]	bandiet; misdadiger
barriekaad, de	[Fr. en Eng. <i>barricade</i> ; Hd. <i>Barrikade</i>]	barricade
barrieka(d)deere (ww.)	[Eng. <i>to barricade</i> ; Hd. <i>verbarrikadieren</i>]	barricaderen
bëgëleijing (van de pollisse), de	[Eng. <i>police escort</i> ; Hd. <i>Polizeieskorte</i>]	politiegeleide
bëroep goeën, in	[Eng. <i>to appeal to higher court</i> ; Hd. <i>Berufung einlegen, in die Berufung gehen</i>]	in beroep gaan
bëroo (van de pollisse), de	[Eng. <i>police station</i> ; Hd. <i>Polizeiwache</i>]	politiebureau
bësjöldigde, de	[Eng. <i>accused</i> ; Hd. <i>Beschuldigte(r)</i>]	beschuldigde
bësjöldigge (ww.)	[Fr. <i>accuser</i> ; Eng. <i>to accuse</i>]	beschuldigen
bëtoogër, de	[Eng. <i>demonstrator, marcher</i> ; Hd. <i>Demonstrant</i>]	betoger
bëtooge (ww.)	[Eng. <i>to demonstrate, to march</i> ; Hd. <i>demonstrieren</i>]	demonstreren
bëtooging, de	[Fr. <i>demonstration</i> ; Eng. <i>demonstration</i>]	betoging

bevél (van de pollisse), 't	[Eng. <i>police order</i>]	politiebevel
bēwaking (van de pollisse), de	[Eng. <i>police protection</i> ; Hd. <i>Polizeischutz</i>]	politiebewaking
bloëze (ww.)	[Eng. <i>to breathe into a breathalyser</i> ; Hd. (inform.) <i>pusten</i> , Hd. <i>blasen</i>]	in het blaaspijpje blazen
boe(ë)t (van de pollisse), de	[Eng. <i>police launch</i> ; Hd. <i>Polizeiboot</i>]	politieboot
Börgêrlîk Wètbook, 't	[Eng. <i>Civil Code</i> ; Hd. <i>Bürgerliches Gesetzbuch</i>]	Burgerlijk Wetboek
böske (van de pollisse), 't	[Eng. <i>police van</i> ; Hd. <i>Polizeibus</i>]	politiebusje
deetékief, d'n	[Eng. <i>detective</i> ; Hd. <i>Detektiv</i>]	detective
doe(ë)r 't roeëd leech vlamme	[Eng. <i>to jump (shoot) the lights</i> ; Hd. <i>durch Rot fahren</i>]	door rood licht rijden
doe(ë)dstraof, de	[Eng. <i>death penalty</i> ; Hd. <i>Todesstrafe</i>]	doodstraf
drugs, de	[Eng. <i>drug, narcotic</i> ; Hd. <i>Drogen</i>]	drugs
foejeere (ww.)	[Fr. <i>fouiller</i> ; Eng. <i>to (body)-search</i> ; Hd. <i>durchsuchen</i>]	fouilleren
gëflits wieëre	[Eng. <i>to get e ticket for speeding</i> ; Hd. <i>ein Strafmandat bekommen wegen überhöhter Geschwindigkeit</i>]	bekeurd worden voor te hard rijden
gëngster, de	[Eng. <i>gangster</i> ; Hd. <i>Gangster</i>]	gangster
helm, d'n	[Eng. <i>helmet</i> ; Hd. <i>Helm</i>]	helm
hónd (van de pollisse), d'n	[Eng. <i>police dog</i> ; Hd. <i>Polizeihund</i>]	politiehond
hoomdzjékking, de	[Eng. <i>homejacking</i> ; Hd. <i>Homejacking</i>]	homejacking
inbrie(ë)kër, d'n	[Eng. <i>burglar, ('s nachts) housebreaker</i> ; Hd. <i>Einbrecher</i>]	inbreker
infiltrere (ww.)	[Eng. <i>to infiltrate</i> ; Hd. <i>infiltrieren</i>]	infiltreren
inspëktäör, d'n	[Eng. <i>police inspector</i>]	insp. van politie
inval, d'n	[Eng. <i>raid, police raid</i> ; Hd. <i>Razzia</i>]	inval
kaardzjékking, de	[Eng. <i>carjacking</i> ; Hd. <i>Carjacking</i>]	autokaping
klówstër, de	[Eng. <i>handcuff</i> ; D. (Rijnl.) <i>Klauster</i>]	handboei; boei
kómmësaer, de	[Fr. <i>commissaire de police</i> ; Eng. (B.) <i>Chief Constable</i> ; Eng. <i>police commissioner</i>]	commissaris van politie
krimmëneel (bn.)	[Eng. <i>criminal</i> ; Hd. <i>kriminell, verbrecherisch</i>]	crimineel, misdadig

lichte straf, de	[Eng. <i>light punishment</i> ; Hd. <i>eine milde Strafe</i>]	lichte straf
lieëvëslank (bw.)	[Eng. <i>life imprisonment</i> ; Hd. <i>lebenslänglich</i>]	levenslang
likkwiedasie, de	[Eng. <i>liquidation</i> ; Hd. <i>Liquidierung</i>]	liquidatie
likkwiedeere (ww.)	[Fr. <i>liquider, éliminer</i> ; Eng. <i>to liquidate</i>]	liquideren
luidsprieëker, de	[Eng. <i>loudspeaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecher</i>]	luidspreker
M.P. , d'n	[Eng. <i>military police</i> ; Hd. <i>Militärpolizei</i>]	militaire politie
mëtrak, de	[Fr. <i>matraque</i> ; Eng. <i>baton</i> ; Hd. <i>Gummiknüpfel</i>]	wapenstok
moeërd, de	[Eng. <i>murder</i> ; Hd. <i>Mord</i>]	moord
moeërdënaer, de	[Fr. <i>meurtrier</i> ; Eng. <i>murderer</i> ; Hd. <i>Mörder</i>]	moordenaar
molle (ww.)	[Eng. <i>to do someone in</i> ; Hd. <i>abmurksen</i>]	(iem.) mollen
mótte brómme	[Eng. <i>to have to do (he will have to do 2 months)</i> ; Hd. <i>brummen</i>]	moeten brommen (in hechtenis zitten)
óngërzeuk, 't	[Eng. <i>inquiry, inquest</i> ; Hd. <i>Untersuchung</i>]	onderzoek
óngësrijëëve wèt	[Eng. <i>unwritten law</i> ; Hd. <i>ein ungeschriebenes Gesetz</i>]	ongeschreven wet
op pattroej goeën	[Eng. <i>to go on patrol</i> ; Hd. <i>auf Patrouille gehen</i>]	op patrouille gaan
oppakke (ww.)	[Eng. <i>to run in, to pick up</i> ; Hd. <i>festnehmen</i>]	intrekenen; arresteren
opstuu(ë)tsje, 't	[Fr. <i>bagarre</i> ; Eng. <i>disorder, street row</i> ; Hd. <i>Krawall, Tumult</i>]	opstootje; tumult
parkeerbóng, de; persés vuur vërkie(ë)rd parkeere, 't	[Eng. <i>parking fine</i> ; Hd. <i>Strafzettel für falsches Parken</i>]	parkeerbon; parkeerboete
parkeertikkèt, 't; parkeerkieërtsje, 't	[Eng. <i>car park ticket</i> ; Hd. <i>Parkschein</i>]	parkeerbiljet
pattroejeere (ww.)	[Fr. <i>patrouiller</i> ; Eng. <i>to patrol</i> ; Hd. <i>patrouillieren</i>]	patrouilleren
persés aan d'n bóks kri-jge, e	[Eng. <i>to get a ticket</i> ; Hd. <i>aufgeschrieben werden</i>]	geverbaliseerd worden
persés veure, e	[Eng. <i>to conduct a case</i> ; Hd. <i>einen Prozess führen, prozessieren</i>]	(m.b.t. advocaat) een proces voeren
persés, 't	[Eng. <i>fine</i> ; Hd. <i>Anzeige</i>]	bekeuring; proces- verbaal

persésköste, de	[Eng. <i>legal costs</i> ; Hd. <i>Prozesskosten</i>]	proceskosten
pikke (ww.)	[Eng. <i>to lift, to steal</i> ; Hd. <i>stehlen</i>]	stelen
pëstool, 't; waope, 't	[Fr. <i>pistolet</i> ; Eng. <i>pistol, hand gun</i> ; Hd. <i>Pistole</i>]	pistool
pistoolsjuu(ë)t, de	[Eng. <i>pistol-shot</i> ; Hd. <i>Pistolenschuss</i>]	pistoolschot
pollis zeen	[Eng. <i>to be a policeman</i> ; Hd. <i>bei der Polizei sein</i>]	agent zijn
pollis, de	[Fr. <i>policier</i> ; Eng. <i>policeman</i> ; Hd. <i>Polizist</i>]	politieagent
pollisse zeen, bi-j de	[Eng. <i>to be in the police</i> ; Hd. <i>bei der Polizei sein</i>]	bij de politie zijn
pollisse, de	[Fr. <i>police</i> ; Eng. <i>police (force)</i> ; Hd. <i>Polizei</i>]	de politie
prëzóng, 't ; bak, de	[Fr. <i>prison</i> ; Eng. (Am.) <i>jail</i> ; Eng. <i>prison</i> ; Hd. <i>Gefängnis</i>]	gevangenis
prieveedeetëktief, de	[Eng. <i>private detective</i> ; Hd. <i>Privatdetektiv</i>]	particulier detective
rëchter, de	[Eng. <i>judge, magistrate, justice</i> ; Hd. <i>Richter(in)</i>]	rechter
reem, de	[Eng. <i>belt</i> ; Hd. <i>Gürtel, Gurt</i>]	gordel
rësjërsj, de	[Eng. <i>secret police</i> ; Hd. <i>Kriminalpolizei</i>]	recherche; geheime politie
rissjërsjäär, de	[Eng. <i>plain-clothes policeman, detective</i> ; Hd. <i>Kriminalbeambte(r)</i>]	rechercheur
sjelm, de	[Eng. <i>crook, villain</i> ; Hd. <i>Schelm, Schurke</i>]	schelm
sjëlmeri-j, de	[Eng. <i>villainy</i> ; Hd. <i>Schelmerei</i>]	schurkenstreek; schelmerij
stille, de	[Eng. <i>plain-clothes policeman</i> ; Hd. <i>Geheimpolizist</i>]	rechercheur
stopteike, 't	[Eng. <i>halt sign, halt signal</i> ; Hd. <i>Stopsignal</i>]	stopteken
straf bëpaole, de	[Eng. <i>to pass sentence on</i> ; Hd. <i>eine Strafe bestimmen</i>]	de straf bepalen
straf oplëgke	[Eng. <i>to inflict (impose) a punishment</i> ; Hd. <i>eine Strafe auferlegen</i>]	een straf opleggen
straf ówtzitte, de	[Eng. <i>to serve a sentence</i> ; Hd. <i>eine Strafe verbüßen</i>]	de straf uitzitten
straf, de	[Eng. <i>penalty</i> ; Hd. <i>Strafe, (geldstraf) Buße</i>]	straf

strafblaad, 't	[Eng. <i>police record, record of convictions</i> ; Hd. <i>Strafregister</i>]	strafblad
streng straf, de	[Eng. <i>heavy (severe) punishment</i> ; Hd. <i>eine harte (hohe) Strafe</i>]	streng straf
tribbënaol, 't; réchbank, de	[Fr. <i>tribunal</i> ; Eng. <i>tribunal, court of justice</i> ; Hd. <i>Tribunal</i>]	tribunaal
uuëvërsjri-jve (ww.)	[Eng. (B.) <i>to grass on someone</i> ; Hd. <i>angeben, anzeigen</i>]	aangeven; verraden; iemand verklikken
uuëvërval, d'n	[Eng. (beroving) <i>hold up</i> ; Hd. <i>Überfall</i>]	overval
väörkómme (ww.)	[Eng. <i>to come before, to appear, to come up</i> ; Hd. <i>vor Gericht erscheinen</i>]	voorkomen; voor het gerecht verschijnen
vaszette (ww.)	[Eng. <i>to lock up, to put behind bars, to put in prison</i> ; Hd. <i>einsperren</i>]	vastzetten
vërdachte, de	[Fr. en Eng. <i>suspect</i> ; Hd. <i>Verdächtige(r)</i>]	verdachte
vërdënke (ww.)	[Eng. <i>to suspect</i> ; Hd. <i>verdächtigen, in Verdacht haben</i>]	verdenken
vërdënkig, de	[Eng. <i>suspicion</i> ; Hd. <i>Verdacht</i>]	verdenking
vërkie(ë)r, 't	[Fr. <i>trafic</i> ; Eng. <i>traffic</i> ; Hd. <i>Verkehr</i>]	verkeer
vërkie(ë)rskóntrol, de	[Eng. <i>traffic control</i> ; Hd. <i>Verkehrskontrolle</i>]	verkeerscontrole
vërleeze (ww.)	[Eng. <i>to lose the accusation</i> ; Hd. <i>einen Prozess verlieren</i>]	een proces verliezen
vërmaore (ww.)	[Eng. <i>to murder, to assassinate</i> ; Hd. <i>ermorden, umbringen</i>]	vermoorden
vëroe(ë)rdeile (ww.)	[Eng. <i>to sentence</i> ; Hd. <i>verurteilen</i>]	veroordelen
vërwittëging, de	[Eng. <i>police warning</i> ; D. (B.) <i>Warnung</i>]	waarschuwing
vingëraafdrök, de	[Eng. <i>fingerprint</i> ; Hd. <i>Fingerabdruck, Fingerspur</i>]	vingerafdruk
vri-jlaote (ww.)	[Eng. <i>to release, to set free, (inform.) to let go, to let out</i> ; Hd. <i>freilassen</i>]	vrijlaten
vri-jspraok, de	[Eng. <i>discharge, acquittal</i> ; Hd. <i>Freispruch</i>]	vrijspraak
vri-jsprieëke (ww.)	[Eng. <i>to discharge, to acquit from</i> ; Hd. <i>freisprechen</i>]	vrijspreken
vuu(ë)r avvëkaot lie(ë)re (uitdr.)	[Eng. <i>to study to become a lawyer</i> ; Hd. <i>Jura studieren</i>]	voor advocaat studeren
wënnë (ww.)	[Eng. <i>to win the accusation</i> ; Hd. <i>einen Prozess gewinnen</i>]	een proces winnen
wët, de	[Fr. <i>loi</i> ; Eng. <i>law</i> ; Hd. <i>Gesetz</i>]	wet

Wètbook van Straofréch, 't	[Eng. <i>Criminal Code</i> ; Hd. <i>Strafgesetzbuch</i>]	Wetboek van Strafrecht
wètbook, 't	[Eng. <i>lawbook, code</i> ; Hd. <i>Gesetzbuch</i>]	wetboek
wèttèlik (bn.)	[Fr. <i>légitime</i> ; Eng. <i>legal</i> ; Hd. <i>gesetzlich</i>]	wettelijk
wout, de	Bargoens; [Eng. <i>policeman</i> ; Hd. <i>Polizist, (inform.) Bulle (smeris)</i>]	agent
zatihheid, de	[Eng. <i>drunkenness, intoxication</i> ; Hd. <i>Trunkenheit, Betrunkenheit</i>]	dronkenschap
zjuu(ë)rie, de	[Eng. <i>jury</i> ; Hd. (van grote zaken) <i>Schwurgericht</i>]	jury
zjuu(ë)rieliid, 't	[Eng. <i>member of the jury</i> ; Hd. <i>Geschworene(r)</i>]	jurylid
zjuu(ë)sj, de	[Fr. <i>juge</i> ; Eng. <i>justice of the peace</i> ; Hd. <i>Amtsrichter</i>]	vrederechter
zwaansje, 't	[Eng. <i>police motor-cyclist</i> ; Hd. <i>Motorradpolizist</i>]	motoragent
zwejleech, 't	[Eng. <i>blue light</i> ; Hd. <i>Blinklicht</i>]	zwaailicht

47. POST EN TELEFOON

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafdeiling, de	[Eng. <i>department</i> ; Hd. <i>Abteilung</i>]	afdeling
abbonnee, d'n	[Eng. <i>telephone subscriber</i> ; Hd. <i>Fernsprechteilnehmer</i>]	telefoonabonnee
adrés, 't	[Fr. <i>adresse</i> ; Eng. <i>address</i> , Hd. <i>Adresse</i>]	adres
antwoeërdappëraat, 't	[Eng. <i>telephone answering machine</i> ; Hd. <i>Anrufbeantworter</i>]	antwoordapparaat
antwoeërddeens, d'n	[Eng. <i>answering service</i> ; Hd. <i>Antwortdienst</i>]	antwoorddienst
bëdeende aan 't giesjèt, de	[Eng. <i>counter clerk</i> ; Hd. <i>Schalterbeamte(r)</i>]	loketist, loketbeambte
blaad témbërs, 't; blaad tömbërs, 't	[Eng. <i>sheet of stamps</i> ; Hd. <i>Bogen Briefmarken</i>]	vel postzegels
breëf, de	[Fr. <i>lettre</i> ; Eng. <i>letter</i> ; Hd. <i>Brief</i>]	brief
breevëbös, de	[Eng. <i>postbox</i> ; Hd. <i>Briefkasten</i>]	brievenbus
breevëwaegër, de	[Eng. <i>letter scales</i> ; Hd. <i>Briefwaage</i>]	brievenweger
daâgstémpel, d'n	[Eng. <i>date stamp, postmark</i>]	dagstempel

doeërgieëflujk, 't	[Eng. <i>hatch</i> ; Hd. <i>Durchreiche</i>]	doorgeefluik
faktäör, de	[Fr. <i>facteur</i> ; Eng. <i>postman</i> ; Hd. <i>Postbote</i>]	postbode
frankeere (ww.)	[Eng. <i>to stamp</i> ; Hd. <i>frankieren</i>]	frankeren
frankeermësji-jn, 't	[Eng. <i>franking machine</i> ; Hd. <i>Frankiermaschine</i>]	frankeermachine
giesjèt, 't; lokkèt, 't	[Fr. <i>guichet</i> ; Eng. <i>counter</i> ; Hd. <i>Schalter</i>]	loket
giesjèttênhal, de	[Eng. <i>main hall</i> ; Hd. <i>Schalterhalle</i>]	lokettenhal
hoeërn, d'n	[Eng. <i>telephone receiver</i> ; Hd. <i>Hörer</i>]	hoorn
intërkóntienëntaal (bn.)	[Eng. <i>intercontinental</i> ; Hd. <i>interkontinental</i>]	intercontinentaal
kalpinke, 't	[Fr. <i>calepin</i> ; Eng. <i>notebook</i> , Hd. <i>Notizbuch</i>]	aantekenboekje
kómmënëkasie, de	[Fr. en Eng. <i>communication</i>]	communicatie
kortëgolf, de	[Eng. <i>short wave</i> ; Hd. <i>Kurzwelle</i>]	kortegolf
lichting van de bös(se)	[Eng. <i>postal collection</i> ; Hd. <i>Leerung des Briefkastens</i>]	buslichting
naerlègke (ww.)	[Eng. <i>to put down the receiver</i> ; Hd. <i>den Hörer auflegen</i>]	de telefoon neerleggen
opbélle (ww.)	[Eng. (B.) <i>to ring up</i> ; Eng. <i>to phone, to call, to telephone</i> ; Hd. <i>anrufen</i>]	telefoneren; opbellen
ówtfrage van de pos, 't	[Eng. <i>postal delivery</i> ; Hd. <i>Postzustellung</i>]	postbestelling
pékske, 't	[Eng. <i>parcel, small parcel</i> ; Hd. <i>Paket</i>]	postpakket
për tillëfoon	[Eng. <i>by (on, over) the telephone</i>]	per telefoon
pos, de	[Eng. (kantoor) <i>post, post-office</i> ; Hd. (kantoor) <i>Post, Postamt</i> , (postbestelling)]	postkantoor; poststukken
posbak, de	[Eng. <i>container</i> ; Hd. <i>Container</i>]	postbak
posbëdeende, de	[Eng. <i>post-office employee</i>]	postbeambte
posbös, de	[Eng. <i>post office box</i> ; Hd. <i>Postfach</i>]	postbus
posbösnummër, de	[Eng. <i>P.O. box number</i> ; Hd. <i>Postfachnummer</i>]	postbusnummer
poskoode, de	[Eng. <i>postal code, post code</i> ; Hd. <i>Postleitzahl</i>]	postcode
posmeistër, de	[Eng. <i>postmaster</i> ; Hd. <i>Postamtvorsteher</i>]	postmeester
posottoo, de	[Eng. <i>mail van, mail carrier, post office van</i> ; Hd. <i>Postauto</i>]	postauto
posstëmpel, de	[Eng. <i>postmark</i> ; Hd. <i>Poststempel</i>]	poststempel

posttök, 't	[Eng. <i>postal item</i> ; Hd. <i>Postsendung</i>]	poststuk
poste (ww.)	[Eng. (B.) <i>to post</i> ; Hd. (m.b.t. brievenbus) <i>einwerfen</i>]	posten
poszak, de	[Eng. (B.) <i>postbag</i> ; Hd. <i>Postsack</i>]	postzak
radie(j)ooverbènging, de	[Eng. <i>radio link</i> ; Hd. <i>Funkverbindung</i>]	radioverbinding
róndbreñge van de pos, 't	[Hd. <i>Postausstellung</i>]	
sattèliet, de	[Fr. en Eng. <i>satellite</i> ; Hd. <i>Satellit</i>]	satelliet
sjakèlkas, de	[Eng. <i>switching box</i> ; Hd. <i>Schaltschrank</i>]	schakelkast
sorteermèsji-jn (vuu(ë)r breeve), 't	[Eng. <i>distributing machine</i> ; Hd. <i>Sortiermaschine, Sortierer</i>]	(brieven)sorteer- machine
témber, d'n; tömbër, d'n	[Fr. <i>timbre</i> ; Eng. <i>stamp</i> ; Hd. <i>Briefmarke</i>]	postzegel
tömbërottëmaat, d'n	[Hd. <i>Automat für Briefmarken</i>]	postzegelautomaat
tillëfëneere (ww.)	[Fr. <i>téléphoner</i> ; Eng. <i>to telephone</i>]	telefoneren
tillëfoon, d'n	[Fr. <i>téléphone</i> ; Eng. <i>telephone</i> ; Hd. <i>Telefon</i>]	telefoon
tillëfoonaanslówting, de	[Eng. <i>telephone connection</i> ; Hd. <i>Telefonanschluss</i>]	telefoonaansluiting
tillëfoonbook, 't	[Eng. <i>telephone book, telephone directory</i> ; Hd. <i>Telefonbuch</i>]	telefoonboek
tillëfoondeens, d'n	[Eng. <i>telephone service</i> ; Hd. <i>Fernsprechamt</i>]	telefoondienst
tillëfoondraod, d'n	[Eng. <i>telephone wire</i> ; Hd. <i>Telefonkabel</i>]	telefoondraad
tillëfoongesprék, 't	[Eng. <i>phone call</i> ; Hd. <i>Telefongespräch</i>]	telefonisch gesprek
tillëfoonis 1 d'n, 2 bn./bw.	[Eng. <i>telephonist</i> ; Hd. <i>Telefonist(in)</i>] [Eng. <i>telephonic, by telephone</i>]	1 telephonist 2 telefonisch
tillëfoonis bërich, 't	[Eng. <i>phone message</i> ; Hd. <i>telefonische Nachricht</i>]	telefonisch bericht
tillëfoonkabbien, de	[Eng. <i>telephone box</i> ; Hd. <i>Telefonzelle</i>]	telefooncel
tillëfoonkoste, de	[Eng. <i>telephone charges</i> ; Hd. <i>Telefongebühr</i>]	telefoonkosten
tillëfoonnèt, 't	[Eng. <i>telephone network</i> ; Hd. <i>Telefonnetz</i>]	telefoonnet
tillëfoonnummër, d'n	[Eng. <i>telephone number</i> ; Hd. <i>Telefonnummer</i>]	telefoonnummer
tillëfoonoproop, d'n	[Eng. <i>telephone call</i> ; Hd. <i>Anruf</i>]	telefoonoproep
tillëfoonpaol, d'n	[Eng. <i>telephone pole</i> ; Hd. <i>Telefonleitungsmast</i>]	telefoonpaal

tillëfoonricëkëning, de	[Eng. <i>telephone bill</i> ; Hd. <i>Telefonrechnung</i>]	telefoonrekening
wissëlottëmaat, de	[Eng. <i>change machine</i> ; Hd. <i>Wechselgeldautomat</i>]	wisselgeldautomaat

48. RADIO EN TELEVISIE

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafspuuële (ww.)	[Eng. <i>to play (a tape on a taperecorder)</i>]	afspelen; afdraaien
beeldrëzji-j, de	[Eng. <i>vision control</i> ; Hd. <i>Bildregie</i>]	beeldregie
bi-j de radie(j)oo zeen	[Eng. <i>to work for the radio</i>]	voor de radio werken
bujs, de	[Eng. (B.) <i>tube, telly</i> ; Hd. (televisie) <i>Röhre, Glotze</i>]	buis; kastje; kijkkast
drejtaofël, de	[Eng. <i>record turntable</i> ; Hd. <i>Plattenspielertisch</i>]	draaitafel
gëluidsman, de	[Eng. <i>sound engineer</i> ; Hd. <i>Tontechniker, (film) Toningenieur</i>]	geluidstechnicus
gëluidsrëzji-j, de	[Eng. <i>sound control</i> ; Hd. <i>Tonregie</i>]	geluidsregie
gësloëëtën tillë-vi-jzie, de	[Eng. <i>closed circuit television</i>]	gesloten televisie
golf, de	[Eng. <i>radio wave</i> ; Hd. <i>Radiowelle</i>]	radiogolf
intërjäär, 't	[Eng. <i>interior equipment</i> ; Hd. (inrichting) <i>Einrichtung, Innenausstattung</i>]	interieur
kabëlaanslówting, de	[Eng. <i>cable connection</i> ; Hd. <i>Kabelanschluss</i>]	kabelaansluiting
kamëra, de	[Eng. <i>camera</i> ; Hd. <i>Kamera</i>]	camera
kësèt, de	[Eng. <i>cassette</i> ; Hd. <i>Kassette</i>]	cassette
ki-jkër, de	[Eng. <i>television viewer</i> ; Hd. <i>Fernseh Zuschauer</i>]	televisiekijker
kleurëntillëvi-jzie, de	[Eng. <i>colour television</i> ; Hd. (verschijnsel) <i>Farbfernsehen, (apparaat) Farbfernseher</i>]	kleurentelevisie
kómmëntaar, de	[Fr. <i>comment</i> ; Eng. <i>commentary</i> ; Hd. <i>Kommentar</i>]	commentaar
kómmëntatër, de	[Eng. <i>commentator</i> ; Hd. <i>Kommentator</i>]	commentator
kómpjoetërgësteurd (bn.)	[Eng. <i>computer-controlled</i> ; Hd. <i>computergesteuert</i>]	computergestuurd

kóntrasreegëling, de	[Eng. <i>contrast control</i> ; Hd. <i>Kontrastregelung</i>]	contrastregeling
kóntrolkamër, de	[Eng. <i>control room</i> ; Hd. <i>Kontrollraum</i>]	controlekamer
koptillëfoon, de	[Eng. <i>headphone</i> ; Hd. <i>Kopfhörer</i>]	hoofdtelefoon
luidsprieëker, de	[Eng. <i>loudspeaker</i> ; Hd. <i>Lautsprecher</i>]	luidspreker
mattërjaol, 't	[Eng. <i>material</i> ; Hd. <i>Material</i>]	gereedschap; materiaal
mèngpannie(ë)l, 't	[Eng. <i>sound control desk</i> ; Hd. (muziek) <i>Mischpult</i>]	mengpaneel
miekroo, de	[Fr. en Eng. <i>microphone</i> ; Hd. <i>Mikrofon</i>]	microfoon
mikse (ww.)	[Eng. <i>to mix</i> ; Hd. <i>mixen, mischen</i>]	mixen
nówslicëzër, de	[Eng. <i>newsreader, presenter</i> ; Hd. <i>Nachrichtensprecher</i>]	nieuwslezer
nówts oppe radie(j)oo, 't	[Eng. <i>radio news</i> ; Hd. <i>Nachrichten</i>]	radiojournaal
óntvangs, de	[Eng. <i>radio reception</i> ; Hd. <i>Rundfunkempfang</i>]	radio-ontvangst
ówtzënde (ww.)	[Eng. <i>to broadcast</i> ; Hd. <i>aussenden, (direct) übertragen</i>]	uitzenden
pannie(ë)l, 't	[Eng. <i>panel</i> ; Hd. (tafel met schakelaars) <i>Tafel</i>]	paneel
pos, de	[Eng. <i>television channel</i> ; Hd. <i>Fernsehkanaal</i>]	televisiekanaal
prizzëntasie, de	[Eng. <i>presentation</i> ; Hd. (bij shows) <i>Präsentation</i>]	presentatie
prizzëntatër, de	[Eng. (van lichte programma's) <i>host (hostess)</i> ; Hd. (moderator bij shows) <i>Präsentator</i>]	presentator
prizzënteere (ww.)	[Eng. <i>to present</i> ; Hd. <i>präsentieren, moderieren</i>]	presenteren
proddjoesër, de	[Eng. <i>producer</i> ; Hd. <i>Producer, Produzent</i>]	producent; producer
prodduusént, de	[Eng. <i>producer, maker</i> ; Hd. <i>Produzent</i>]	producent
program, 't	[Eng. <i>programme</i> ; Hd. <i>Programm, Sendung</i>]	programma
prozzjéksie, de	[Eng. <i>projection</i> ; Hd. <i>Projektion</i>]	projectie
radie(j)oo make	[Eng. <i>to make a broadcast</i> ; Hd. <i>Rundfunk machen</i>]	radio maken

radie(j)oo, de	[Eng. <i>radio(set)</i> ; Hd. <i>Radio</i>]	radio
radie(j)ooantèn, de	[Eng. <i>radioantenna</i> ; Hd. <i>Radioantenne</i>]	radioantenne
radie(j)ooberich, 't	[Eng. <i>message</i> ; Hd. <i>Rundfunknachricht</i>]	radiobericht
radie(j)ooofrikkwénsie, de	[Eng. <i>radio frequency</i> , Hd. <i>Frequenz</i>]	radiofrequentie
radie(j)ookóntak, 't	[Eng. <i>radio contact</i> ; Hd. <i>Radiokontakt</i>]	radiocontact
radie(j)oo-orkés, 't	[Eng. <i>radio orchestra</i> ; Hd. <i>Rundfunkorchester</i>]	radio-orkest
radie(j)ooprogram, 't	[Eng. <i>radio programme</i> , Hd. <i>Rundfunkprogramm</i>]	radioprogramma
rëportër, de	[Eng. <i>reporter</i> ; Hd. <i>Reporter(in)</i>]	reporter
rëzji-j, de	[Fr. <i>régie</i> ; Eng. (B.) <i>direction production</i> ; Hd. <i>Regie</i>]	regie
rëzji-jkamër, de	[Eng. <i>control room; direction room</i> , Hd. <i>Regieraum</i>]	regiekamer
rëzji-jtaofël, de	[Eng. <i>control panel</i> ; Hd. <i>Regietisch</i>]	regietafel
rëzjissäör, de	[Eng. <i>producer</i> ; Eng. <i>director</i> ; Hd. <i>Regisseur(in)</i>]	regisseur
rëzjissee (ww.)	[Eng. <i>to produce</i> ; Hd. <i>Regie führen</i>]	regisseren
rippërtaasj, de	[Eng. <i>report, coverage</i> ; Hd. <i>Reportage</i>]	reportage
rippërtwaar, 't	[Eng. <i>repertoire, repertory</i> ; Hd. <i>Repertoire</i>]	repertoire
rippëteere (ww.)	[Eng. <i>to rehearse, to practise</i> ; Hd. <i>repetieren</i>]	repeteren
rippëti-jsie, de	[Eng. <i>rehearsal, practice, run-through</i> ; Hd. <i>Repetition</i>]	repetitie
sinkronniezasie, de	[Eng. <i>synchronization</i> ; Hd. <i>Synchronisation</i>]	synchronisatie
sinkronniezeere (ww.)	[Eng. <i>to synchronize</i> ; Hd. <i>synchronisieren</i>]	synchroniseren
sintësaizër, de	[Eng. <i>synthesizer</i> ; Hd. <i>Synthesizer</i>]	synthesizer
sjakëlbord, 't	[Eng. <i>switching panel</i> ; Hd. <i>Schaltbrett, Schalttafel</i>]	schakelbord
sjakëlpannie(ë)l, 't	[Eng. <i>switchboard, control panel</i> ; Hd. <i>Schaltbrett, Schalttafel</i>]	schakelpaneel

sjakëlséntrem, 't; sjakëlkamër, de	[Eng. <i>radio switching centre, switch room, control room</i> ; Hd. <i>Schaltzentrale, Schaltraum</i>]	schakelcentrum; schakelkamer
sjakëltaofël, de	[Eng. <i>switch desk, control desk</i> ; Hd. <i>Schalttisch, Schaltpult</i>]	schakeltafel
sjerm, 't	[Eng. <i>screen, (in computer) display</i> ; Hd. <i>Display, Bildschirm</i>]	beeldscherm
startknóp, de	[Eng. <i>starter switch, starter</i> ; Hd. <i>Starter</i>]	startknop
stuedie(j)oo, de	[Eng. <i>studio</i> ; Hd. <i>Studio</i>]	presentatieruimte; studio
teeléks, d'n	[Eng. (B.) <i>teleprinter</i> ; Hd. <i>Fernschreiber, Telex</i>]	telex
teeléksbërich, 't	[Eng. <i>telex message</i> ; Hd. <i>Fernschreiben</i>]	telexbericht
tillëvi-jzie, d'n	[Fr. <i>télévision</i> ; Eng. <i>television</i> ; Hd. <i>Fernsehen, Television, (toestel) Fernsehgerät</i>]	televisie
tillëvi-jzieantèn, de	[Eng. <i>television antenna</i> ; Hd. <i>Fernsehantenne</i>]	televisieantenne
tillëvi-jzieaovënd, d'n	[Eng. <i>evening of television</i>]	televisieavond
tillëvi-jziebeeld, 't	[Eng. <i>television picture, television image</i> ; Hd. <i>Fernsehbild</i>]	televisiebeeld
tillëvi-jziedëbat, 't	[Eng. <i>television debate</i> ; Hd. <i>Fernsehdebatte, Fernsehdiskussion</i>]	televisiedebat
tillëvi-jziemieëkër, d'n	[Eng. <i>television producer</i> ; Hd. <i>Fernsehmacher</i>]	televisiemaker
tillëvi-jziesirkwie, 't	[Eng. <i>television circuit</i>]	televisiecircuit
tjoenër, d'n	[Eng. <i>tuner</i> ; Hd. <i>Tuner</i>]	tuner
trökspeule (ww.)	[Eng. <i>to rewind</i> ; Hd. <i>zurückspielen</i>]	terugspoelen
trökspeultaofël, de	[Eng. <i>rewind bench</i> ; Hd. <i>Zurückspieltisch</i>]	terugspoeltafel
verstërker, de	[Eng. <i>amplifier</i> ; Hd. <i>Verstärker</i>]	versterker

49. RESTAURANT, HOTEL EN CAFÉ

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
assëbak, d'n	[Eng. <i>ashtray</i> ; Hd. <i>Aschenbecher</i>]	asbak

awwe kie(ë)s, d'n	[Eng. <i>fully mature cheese</i> ; Hd. <i>alter Käse</i>]	oude kaas
ba(a)rmaesje, 't	[Eng. <i>barmaid</i> ; Hd. <i>Bardame</i>]	barmeisje; barjuffrouw
ba(a)rman, de	[Eng. (Am.) <i>barkeeper</i> ; Eng. <i>barman</i> ; Hd. <i>Barmann</i>]	barman; barkeeper
beer, 't	[Fr. <i>bière</i> ; Eng. <i>beer</i> ; Hd. <i>Bier</i>]	bier
beerbówk, de	[Eng. <i>beer belly</i> ; Hd. <i>Bierbauch</i>]	bierbuik
beerfléske, 't	[Eng. <i>beer bottle</i> ; Hd. <i>Bierflasche</i>]	bierfles(je)
beerglaas, 't	[Eng. <i>beer glass</i> ; Hd. <i>Bierglas</i>]	bierglas
beerkieërtsje, 't	[Eng. <i>beer mat</i> ; Hd. <i>Bierfilz</i>]	bierviltje
beerloch, de	[Eng. <i>beery smell</i> ; Hd. <i>Biergeruch</i>]	bierlucht
bëfët, 't	[Fr. en Eng. <i>buffet</i> ; Hd. <i>Büfett</i>]	buffet
bëlieëge kie(ë)s, de	[Eng. <i>mature(d) cheese</i> ; Hd. <i>mittelalter Käse</i>]	belegen kaas
beukske, 't	[Fr. en Eng. <i>magazine</i> ; Hd. <i>Magazin</i>]	tijdschrift
biljare (ww.)	[Fr. <i>jouer au billard</i> ; Eng. <i>to play billiards</i> ; Hd. <i>Billard spielen</i>]	biljarten
bloomstökske, 't	[Eng. <i>flower arrangement, bouquet</i> ; Hd. <i>Blumenarrangement, (form.) Bukett</i>]	bloemstukje
breuj, de	[Eng. <i>broth</i> ; D. (Nd.) <i>Bröh</i> ; Hd. <i>Brühe</i>]	bouillon
brówwër, de	[Fr. <i>brasseur</i> ; Eng. (van bier) <i>beer brewwer</i> ; Hd. <i>Brauer</i>]	brouwer
brówwëri-j, de	[Fr. <i>brasserie</i> ; Eng. <i>brewery</i> ; Hd. <i>Brauerei</i>]	brouwerij
bufke, 't	[Eng. (Am.) <i>a titbit</i> ; Eng. (koud) <i>a nice titbit</i> ; Hd. <i>Leckerbissen</i>]	klein, lekker hapje
bufstök, de	[Fr. <i>bifteck (steak)</i> ; Eng. <i>beefsteak</i> ; Hd. <i>Beefsteak</i>]	biefstuk
döbbël béd, 't	[Eng. <i>double bed</i> ; Hd. <i>Doppelbett</i>]	dubbelbed
döbbël duuër, de	[Eng. <i>double door</i> ; Hd. <i>Doppeltür</i>]	dubbele deur
doeërgieëflujk, 't	[Eng. <i>serving hatch</i> ; Hd. <i>Durchreiche</i>]	doorgeefluik
eigënaer, d'n	[Eng. <i>proprietor</i> ; Hd. <i>Eigentümer</i>]	eigenaar
fëtui, de	[Fr. <i>fauteuil</i> ; Eng. <i>armchair</i> ; D. (Oostr.) <i>Fauteuil</i>]	fauteuil
fie(ë)sveerdër, de	[Eng. <i>party-goer</i> ; Hd. <i>Festbesucher</i>]	feestvierder

fie(ë)sveere (ww.); fuive (ww.)	[Eng. <i>to celebrate, to have a binge</i> ; Hd. <i>ein Fest feiern</i>]	feestvieren
fie(ë)svérke, 't	[Eng. <i>hero of the feast (party)</i> ; Hd. <i>Geburtstagskind, Jubilar</i>]	feestvarken
fie(ë)svërleechting, de	[Eng. <i>festive lighting</i> ; Hd. <i>Festbeleuchtung</i>]	feestverlichting
fie(ë)szaal, de	[Eng. <i>party room, (voor maaltijden) banquet room, banqueting room</i> ; Hd. <i>Festsaal</i>]	feestzaal
flésserèk, de	[Eng. <i>shelf for bottles, bottle-rack</i> ; Hd. <i>Flaschenständer</i>]	flessenrek
fónduu, de	[Fr. en Eng. <i>fondue</i> ; Hd. <i>Fondue</i>]	fondue
fónduuvërsjèt, de	[Eng. <i>fondue fork</i> ; Hd. <i>Fonduegabel</i>]	fonduevork
formëleer, 't	[Eng. <i>form</i> ; Hd. <i>Formular</i>]	formulier
fritte mèt majjénaes, de	[Eng. (B.) <i>chips with (and) mayonnaise</i> ; Hd. <i>Pommes frites with Mayonnaise</i>]	frietten met mayonaise
fritte, de	[Fr. <i>pommes frites</i> ; Eng. (Am.) <i>French fries</i> ; Eng. (B.) <i>chips</i> ; Hd. <i>Pommes frites</i>]	frietten
fruitkölf, de; fruitméndsje, 't	[Eng. <i>basket of fruit</i> ; Hd. <i>Fruchtkorb</i>]	fruitmand
fruitsaap, 't	[Eng. <i>fruit juice</i> ; Hd. <i>Fruchtsaft</i>]	fruitsap
fuif, de	[Eng. <i>party</i> ; Hd. <i>Feier</i>]	fuif
fwajjee, de	[Eng. <i>foyer</i> ; Hd. <i>Foyer</i>]	foyer; koffiekamer in een schouwburg
garsao, de	[Fr. <i>serveur, garçon de café</i> ; Eng. <i>waiter</i> ; Hd. <i>Ober, Kellner</i>]	kelner; ober
gastëbook, 't	[Eng. <i>hotel register, guest book</i> ; Hd. <i>Gästebuch</i>]	gastenboek
gëpieëpërd (bn.)	[Eng. <i>peppery</i> ; Hd. <i>gepfeffert</i>]	peperig; gepeperd
gëzèt, de	[Fr. <i>gazette</i> ; Eng. <i>newspaper</i> ; Hd. <i>Zeitung</i>]	krant
glaas wi-jn, 't	[Eng. <i>glass of wine</i> ; Hd. <i>Glas Wein</i>]	glas wijn
glazërèk, de	[Eng. <i>shelf for glasses</i> ; Hd. <i>Gläserbord</i>]	glazenrek
gooje klant, de	[Fr. <i>bon client</i> ; Eng. <i>good customer</i> ; Hd. <i>ein guter Kunde</i>]	goede klant
haok vuu(ë)r de jes op te hange, d'n	[Eng. <i>coat hook</i> ; Hd. <i>Kleiderbügel</i>]	jassenhaak
hawf haenke, 't	[Eng. <i>half chicken</i> ; Hd. <i>halbes Hähnchen</i>]	half haantje

hookbank, de	[Eng. <i>corner seat</i> ; Hd. <i>Eckbank</i>]	hoekbank
hoon, de; heunke, 't	[Eng. <i>chicken</i> ; Hd. <i>Huhn, Hähnchen</i>]	kip
hootèl, 't	[Fr. en Eng. <i>hotel</i> ; Hd. <i>Hotel</i>]	hotel
hootèlgas, d'n	[Eng. <i>hotel guest</i> ; Hd. <i>Hotelgast</i>]	hotelgast
hootèlkamêr, de	[Eng. <i>hotel room</i> ; Hd. <i>Hotelzimmer</i>]	hotelkamer
houp téjjere, d'n	[Eng. <i>stack of plates</i> ; Hd. <i>Tellerstapel</i>]	stapel borden
ieëte, 't	[Eng. <i>food</i> , Hd. <i>Essen</i>]	eten; voedsel
ieëte, 't; geréch, 't	[Eng. <i>meal</i> ; Hd. <i>Essen, Mahlzeit</i>]	maaltijd; gerecht
ieëtkaffee, d'n	[Eng. (Am.) <i>bar serving meals</i> ; Hd. (alg.) <i>Lokal</i>]	eetcafé
i-jsblökske, 't	[Eng. <i>ice cube, lump of ice</i> ; Hd. <i>Eiswürfel</i>]	ijsklontje
i-jsummêr, d'n	[Eng. <i>ice bucket</i> ; Hd. <i>Eiskühler</i>]	ijsemmer
jónge kie(ë)s, de	[Eng. <i>new cheese</i> ; Hd. <i>junger Käse</i>]	jonge kaas
kaart, de	[Fr. <i>menu, carte</i> ; Eng. <i>menu</i> ; Hd. <i>Speisekarte</i>]	menukaart
kaffee, de	[Fr. <i>café</i> ; Eng. (B.) <i>pub</i> ; Eng. <i>inn, tavern</i> ; Hd. <i>Wirtschaft</i>]	café; kroeg
kaffeebaas, de	[Eng. <i>café proprietor, café owner</i> , Hd. <i>Wirt</i>]	caféhouder
kaffeemaesje, 't	[Eng. (aan tafel) <i>waitress</i> , (aan tapkast) <i>serving lady</i> , (in café) <i>barmaid</i>]	caféjuffrouw
kaffeeman, de	[Eng. (B.) <i>pub goer, pub-crawler</i> ; Hd. <i>Kneipensitzer</i>]	cafébezoeker; caféloper
kaffeeploog, de	[Hd. <i>Kneipenmannschaft</i>]	caféploeg
kaffee-rèstèrao, de	[Eng. <i>restaurant</i> ; Hd. <i>Gaststätte</i>]	café-restaurant
kaffeetaofèl, de	[Eng. (tafel) <i>café table</i>]	cafétafel
kaffetëras, 't	[Eng. <i>café terrace</i> ; Hd. <i>Cafétèrassè</i>]	caféterras
kaffëtaria(j)a, de	[Eng. <i>cafeteria</i> ; Hd. <i>Cafeteria</i>]	cafeteria
kaom, de	[Eng. (dial.) <i>keam</i> ; Hd. <i>Kahm</i>]	kaam(sel); schimmel
kapstok, de	[Eng. (aan muur) <i>hatrack, coat-hooks</i> ; Hd. <i>Garderobe</i>]	kapstok
kassa, de	[Fr. <i>caisse</i> ; Eng. <i>cash desk</i> ; Hd. <i>Kassa</i>]	kassa
kassjaer, de	[Fr. <i>caissière</i> ; Eng. <i>cashier</i> ; Hd. <i>Kassiererin</i>]	caissière
kawd bëfèt, 't	[Eng. <i>cold buffet</i> ; Hd. <i>kaltes Büfett</i>]	koud buffet
kie(ë)s, de	[Eng. <i>cheese</i> ; Hd. <i>Käse</i>]	kaas
kie(ë)sblökske, 't	[Eng. <i>cheese cube</i> ; Hd. <i>Käsewürfel</i>]	kaasblokje
kie(ë)sfónduu, de	[Eng. <i>cheese fondue</i> ; Hd. <i>Käsefondue</i>]	kaasfondue
kie(ë)sméts, 't	[Eng. <i>cheese cutter</i> ; Hd. <i>Käsemesser</i>]	kaasmes

kie(ë)splank, de	[Eng. (plank met blokjes kaas) <i>cheese board</i> ; Hd. <i>Käseplatte</i>]	kaasplank
kie(ë)splattoo, de	[Eng. <i>cheese board</i> ; Hd. <i>Käseplatte</i>]	kaasplateau
kie(ë)ssjocëtël, de	[Eng. <i>cheese dish</i> ; Hd. <i>Käseplatte</i>]	kaasschotel
kie(ë)sstölp, de	[Eng. <i>cheese cover</i> ; Hd. <i>Käseglocke</i>]	kaasstolp
klant, de	[Fr. <i>client</i> ; Eng. <i>customer</i> , Hd. <i>Kunde</i>]	klant
klein lieëpëlke, 't	[Eng. <i>dessertspoon</i> ; Hd. <i>Dessertlöffel</i>]	dessertlepeltje
kluntsje, 't	[Eng. <i>sugar cube</i> ; Hd. <i>ein Würfel Zucker</i>]	suikerklontje
koe(ë)kbook, 't	[Eng. <i>cookery book</i> ; Hd. <i>Kochbuch</i>]	kookboek
koffie, de	[Fr. <i>café</i> ; Eng. <i>coffee</i> ; Hd. <i>Kaffee</i>]	koffie
koffiekénke, 't	[Eng. <i>coffeepot</i> ; Hd. <i>Kaffeekanne</i>]	koffiekannetje
koffiemësji-jn, 't	[Fr. <i>machine à café</i> ; Eng. <i>automatic coffee-maker</i> ; Hd. <i>Kaffeemaschine</i>]	koffiezetmachine
koffiesjop, de	[Eng. <i>coffee shop, coffee bar</i> ; Hd. <i>Kaffeabar, Coffeeshop</i>]	koffieshop
kokteel, de	[Fr. en Eng. <i>cocktail</i> ; Hd. <i>Cocktail</i>]	cocktail
kokteelglas, 't	[Eng. <i>cocktail glass</i> ; Hd. <i>Cocktailglas</i>]	cocktailglas
kokteelsjeekër, de	[Eng. <i>cocktail shaker</i> ; Hd. <i>Shaker</i>]	cocktailshaker
kraag, de; sjówm, de	[Eng. <i>froth, head</i> ; Hd. <i>Bier mit einer Blume</i>]	schuim; kraag
kraem, de	[Eng. <i>ice cream</i> , Hd. <i>Eis</i>]	ijs
kraf, de	[Sp. <i>garrafa</i> ; Fr. en Eng. <i>carafe</i> ; Hd. <i>Karaffe</i>]	karaf
lambriezeering, de; lambrëzeering, de	[Eng. <i>wooden panelling, panelling</i> ; Hd. <i>Tafelung</i>]	lambrisering
lavvëboo, de	[Fr. <i>lavabo</i> ; Eng. <i>wasbasin, lavabo</i> ; D. (Zwi.) <i>Lavabo</i> , Hd. <i>Washbecken</i>]	wastafel; wasbak
liekäär, de	[Fr. en Eng. <i>liqueur</i> ; Hd. <i>Likör</i>]	likeur
liekäärglaske, 't	[Eng. <i>liqueur glass</i> ; Hd. <i>Likörglas</i>]	likeurglas
limmënaad, de	[Fr. <i>limonade</i> ; Eng. <i>lemonade</i> ; Hd. <i>Limonade</i>]	limonade
luchtër, de; lustër, de	[Fr. <i>lustre</i> ; Eng. <i>chandelier</i> ; Hd. <i>Leuchter</i>]	lichtkroon; kroonluchter
maotglas, 't	[Eng. <i>measuring beaker</i> ; Hd. <i>Messglas</i>]	maatglas
mèlk, de	[Eng. <i>milk</i> , Hd. <i>Milch</i>]	melk
mèlkflës, de	[Eng. <i>bottle of milk</i> , Hd. <i>Milchflasche</i>]	melkfles
mèlkkénke, 't	[Eng. <i>milk jug</i> , Hd. <i>Milchkännchen</i>]	melkkannetje
mënnëdzjër, de	[Eng. <i>manager</i> , Hd. <i>Manager</i>]	manager

mënuu, de	[Fr. <i>menu, carte</i> , Eng. <i>menu</i> , Hd. <i>Menu</i> , (spijskaart) <i>Speisekarte</i>]	menu; spijskaart
moôrspeegël, de	[Eng. <i>wall mirror</i> , Hd. <i>Wandspiegel</i>]	wandspiegel
moôrvêrleechting, de	[Eng. <i>wall lamp</i> , Hd. <i>Wandleuchte</i>]	wandlamp; wandverlichting
moôrvêrseering, de	[Eng. <i>wall decoration, mural decoration</i> , Hd. <i>Wandschmuck</i>]	wandversiering
nummêrkas, de	[Eng. <i>indicator board</i>]	nummerkast
oëpên haard, d'n	[Eng. <i>fireplace</i> , Hd. <i>ein offener Kamin</i>]	open haard
pas, de	[Eng. <i>passport, identity card</i> , Hd. <i>Pass, Ausweis</i>]	paspoort; identiteitskaart
pieëpêr- en zawtstêl, 't	[Eng. <i>salt and pepper pots</i> , Hd. <i>Pfeffer- und Salzstreuer</i>]	peper- en zoutstêl
piekolloo, de	[Eng. <i>pageboy, bell-boy</i> , Hd. <i>Picollo</i>]	piccolo
pistêlee mèt kie(ë)s, de	[Eng. <i>cheeseroll</i> , Hd. <i>Käsebrötchen</i>]	kaasbroodje
pistêlee, de	[Eng. <i>roll, bread roll, bun</i> , Hd. <i>Brötchen</i>]	broodje
plattoo, de; deenblaad, 't	[Fr. <i>plateau</i> , Eng. <i>serving tray, tray</i> , Hd. <i>Serviertablett</i>]	dienblad
pôl, de	[Fr. <i>poulet</i> , Eng. <i>pullet</i> , Hd. <i>Hühnchen</i>]	jonge kip; hoentje; braadkip
porteer, de	[Fr. <i>portier</i> , Eng. (hotel) <i>porter</i>]	portier
pri-ji-li-ji, de	[Eng. <i>food price list</i> , Hd. <i>Preisliste</i>]	prijslijst
resêp, 't	[Fr. <i>recette</i> , Eng. <i>recipe</i> , Hd. <i>Rezept</i>]	recept
resêpsie, de	[Eng. (ontvangstbalie) <i>reception desk</i> , Hd. <i>Rezeption</i>]	receptie
resêpsjenis, de; man aan de resêpsie, de	[Fr. <i>réceptionniste</i> , Eng. <i>receptionist</i> , Hd. <i>Empfangschef(in)</i>]	receptionist(e)
rêstêrao, de	[Fr. en Eng. <i>restaurant</i> , Hd. <i>Restaurant</i>]	restaurant
rieëkëning, de	[Eng. <i>bill, hotel bill</i> , Hd. <i>Rechnung</i>]	rekening
roeëje wi-jn, de	[Eng. <i>red wine</i> , Hd. <i>Rotwein</i>]	rode wijn
roumkênke, de	[Eng. <i>cream jug</i> , Hd. <i>Sahnekännchen</i>]	roomkannetje
sêrvèt, de; sêrvie(ë)t, de; sêrvjèt, de	[Fr. <i>serviette</i> , Eng. (B.) <i>serviette</i> , Eng. <i>napkin</i> , Hd. <i>Serviette</i>]	servet
sêrveus, de	[Fr. <i>serveuse</i> , Eng. <i>waitress</i> , Hd. <i>Serviererin</i>]	serveuse: serveerster
sêrvies, de	[Fr. en Eng. <i>service</i> , Hd. <i>Service</i>]	service, bediening

sjampanj, de	[Fr. en Eng. <i>champagne</i> , Hd. <i>Champagner</i>]	champagne
sjampanjkeulër, de	[Eng. <i>champagne cooler</i> , Hd. <i>Sektkühler</i>]	champagnekoeler
slaagroom, de	[Eng. <i>whipped cream</i> (na het kloppen), Hd. <i>Schlagsahne</i>]	slagroom
slaaj, de	[Fr. <i>salade</i> , Eng. <i>salad</i> , Hd. <i>Salat</i>]	salade
sluuëtël van de kamër, de	[Eng. <i>room key</i> ; Hd. <i>Zimmerschlüssel</i>]	kamersleutel
soeërt beer, 't	[Eng. <i>type of beer</i> ; Hd. <i>Biertyp</i> , <i>Biersorte</i>]	biersoort
sókkër, de	[Fr. <i>sucre</i> ; Eng. <i>sugar</i> ; Hd. <i>Zucker</i>]	suiker
sókkërpötsje, 't	[Eng. <i>sugar bowl</i> ; Hd. <i>Zuckerdose</i> , <i>Zuckerschälchen</i>]	suikerpot
stamgas, de	[Eng. <i>regular customer</i> ; Hd. <i>Stammgast</i>]	stamgast
stamtaofël, de	[Eng. <i>table reserved for regular customers</i> , <i>table for regulars</i> ; Hd. <i>Stammtisch</i>]	stamtafel
staonde kapstok, de	[Eng. <i>coat stand</i> , <i>hall stand</i> ; Hd. <i>Kleiderständer</i>]	staande kapstok
staonde resépsie, de	[Eng. <i>stand-up reception</i> ; Hd. <i>Rezeption</i>]	staande receptie
stapël plattoos, de	[Eng. <i>stack of trays</i> ; Hd. <i>Tablettenstapel</i>]	stapel dienbladen
stop, de	[Eng. <i>cork</i> ; Hd. <i>Korken</i>]	kurk
stoppënrèkkër, de	[Eng. <i>cork-screw</i> ; Hd. <i>Korkenzieher</i>]	kurkentrekker
stuudentekaffee, de	[Hd. <i>Studentenkneipe</i>]	studentcafé
tandëstoeëkër, d'n	[Eng. <i>toothpick</i> ; Hd. <i>Zahnstocher</i>]	tandenstoker
taofëlblaad, 't	[Eng. <i>top</i> , <i>tabletop</i> ; Hd. <i>Tischplatte</i>]	tafelblad
taofële (ww.)	[Eng. <i>to dine</i> ; Hd. <i>tafeln</i>]	tafelen
taofëllake, 't	[Eng. <i>table-cloth</i> ; Hd. <i>Tischtuch</i>]	tafellaken; tafelkleed
taofëlmëneere, de	[Eng. <i>table-manners</i> ; Hd. <i>Tischmanieren</i>]	tafelmanieren
taofëlpoe(ë)t, d'n	[Eng. <i>table-leg</i> , <i>leg of a table</i> ; Hd. <i>Tischbein</i>]	tafelpoot
taofëlvërseering, de	[Eng. <i>table decoration</i> ; Hd. <i>Tischschmuck</i>]	tafelversiering
tap, d'n	[Eng. <i>beer pump</i> ; Hd. <i>Beerdruckapparat</i>]	biertap
tappieplin, d'n	[Fr. (B.) <i>tapis-plain</i> ; Hd. <i>Teppichboden</i>]	vast tapijt

tavvérn, de	[Eng. <i>tavern</i> ; Hd. <i>Taverne</i>]	taverne; taveerne
tillëfoon, d'n	[Fr. <i>téléphone</i> ; Eng. <i>telephone</i> ; Hd. <i>Telefon</i>]	telefoon
toe(ë)g, d'n	[Eng. <i>bar, buffet, counter</i> ; Hd. <i>Theke, Schanktisch</i>]	toog, tapkast
toos, d'n	[Eng. <i>toast</i> ; Hd. <i>Toast</i>]	toost
tooste (ww.)	[Eng. <i>to toast, to drink a toast</i> ; Hd. <i>toasten (prosten)</i>]	toosten
tujtsje fritte, 't	[Eng. (B.) <i>bag of chips</i> ; Hd. <i>Fritten</i>]	zakje friet
twieëpersoeënskamër, de	[Eng. <i>double room, double-bedded room</i> ; Hd. <i>Doppelzimmer</i>]	tweepersoonskamer (met een tweepersoonsbed)
vaat, 't; wi-jnvaat, 't	[Eng. <i>wine butt</i> ; Hd. <i>Weinfass</i>]	wijnvat
vaste mënuu, de	[Eng. <i>fixed menu, set meal, set dinner</i>]	vaste menu
vëli-js, de	[Fr. (handkoffer) <i>valise</i> ; Eng. <i>travelling bag, (veroud.) valise</i> ; Hd. <i>Koffer, Reisetasche</i>]	koffer, valies
vërseering, de	[Eng. <i>decoration</i> ; Hd. <i>Verzierung</i>]	versiering
vèsdaâg, de	[Eng. <i>fish day</i> ; Hd. <i>Fishtag</i>]	visdag
vèsfleece, de	[Eng. <i>fillet of fish</i> ; Hd. <i>Fischfilet</i>]	visfilet
vèsgraot, de	[Eng. <i>fish bone</i> ; Hd. <i>Fischgräte</i>]	visgraat
vèsieëtër, de	[Eng. <i>fish-eater</i> ; Hd. <i>Fischliebhaber</i>]	viseter
vèskoevaer, de	[Eng. <i>fish knife and fork</i> ; Hd. <i>Fischbesteck</i>]	viscouvert
vèsleefhëbbër, de	[Eng. <i>lover of fish, liker of fish</i> ; Hd. <i>Fischliebhaber</i>]	visliefhebber
vèsrèstërao, de	[Eng. <i>seafood restaurant</i> ; Hd. <i>Fischrestaurant</i>]	visrestaurant
vèssjoeëtël, de; vèsgeréçh, 't	[Eng. <i>fish dish</i> ; Hd. <i>Fischgericht</i>]	visschotel
vèssop, de	[Eng. <i>fish soup</i> ; Hd. <i>Fischsuppe</i>]	vissoep
vèsstik, de	[Eng. (Am.) <i>fish stick</i> ; Eng. (B.) <i>fish finger</i> ; Hd. <i>Fischstäbchen</i>]	visstick
veur (in d'n oeëpën haard), 't	[Eng. <i>fire, hearth fire</i> ; Hd. <i>Kaminfeuer</i>]	haardvuur
viggëtarie(j)ër, de	[Eng. <i>vegetarian</i> ; Hd. <i>Vegetarier</i>]	vegetariër
viggëtaris (bn.)	[Eng. <i>vegetarian</i> ; Hd. <i>vegetarisch</i>]	vegetarisch
vi-j(j)oeël, de	[Fr. <i>violon</i> ; Eng. <i>violin</i> ; Hd. <i>Geige, (vakt.) Violine</i>]	viol

vlaaj, de	[Eng. (B.) (open vruchtentaart) <i>tart</i> ; Eng. (vruchten) <i>pie</i> ; (met bladerdeeg) <i>pastry</i> ; Hd. <i>Torte</i>]	taart
vleis, 't	[Eng. <i>meat</i> ; Hd. <i>Fleisch</i>]	vlees
vleisfërsjèt, de	[Eng. <i>carving fork</i> ; Hd. <i>Fleischgabel</i>]	vleesvork
vleisfónduu, de	[Eng. <i>meat-fondue</i> ; Hd. <i>Fleischfondue</i>]	vleesfondue
vleisméts, 't	[Eng. <i>carving knife</i> ; Hd. <i>Fleischmesser</i>]	vleesmes
vleissjoeëtël, de	[Eng. <i>meat dish</i> ; Hd. <i>Fleischplatte</i>]	vleesgerecht; vleesschotel
vleisware, de	[Eng. <i>meat products, meats</i> ; Hd. <i>Fleisch- und Wurstwaren</i>]	vleeswaren
werm ieëte, 't; werm geréch, 't	[Eng. <i>hot meal</i> ; Hd. <i>eine warme Mahlzeit</i>]	warme maaltijd
wi-jnba(a)r, de	[Eng. <i>wine bar</i> ; Hd. <i>Weinstube, Weinlokal</i>]	wijnlokaal
wi-jnfie(ë)s, 't	[Eng. <i>wine-party</i> ; Hd. <i>Weinfest</i>]	wijnparty
wi-jnflés, de	[Eng. <i>bottle of wine</i> ; Hd. <i>Weinflasche</i>]	wijnfles
wi-jnglaas, 't	[Eng. <i>wineglass</i> ; Hd. <i>Weinglas</i>]	wijnglas
wi-jnkaart, de	[Eng. <i>wine list, wine-card</i> ; Hd. <i>Weinkarte</i>]	wijnkaart
wi-jnkënnër, de	[Eng. <i>wine connoisseur</i> ; Hd. <i>Weinkenner</i>]	wijnkenner
wi-jnkeulër, de	[Eng. <i>wine-cooler</i> ; Hd. <i>Weinkühler</i>]	wijnkoeler
wi-jnkraf, de	[Eng. <i>wine carafe</i> ; Hd. <i>Weinkanne</i>]	wijnkaraf
wi-jnméndsje, 't	[Eng. <i>wine decanting basket</i> ; Hd. <i>Dekantierkörbchen</i>]	wijnmandje
wiskieglas, 't	[Eng. <i>whisk(e)y glass</i> ; Hd. <i>Whisk(e)yglas</i>]	whiskyglas
witte wi-jn, de	[Eng. <i>white wine</i> ; Hd. <i>Weißwein</i>]	witte wijn
zaal, de; ieëtzaal, d'n	[Eng. <i>dining area</i> ; Hd. <i>Essraum, Speisesaal</i>]	eetzaal
zélfbëdeening, de	[Eng. <i>self-service</i> ; Hd. <i>Selbstbedienung</i>]	zelfbediening
zithook, de	[Eng. <i>sitting area</i> ; Hd. <i>Sitzecke</i>]	zithoek
zwieëgëlduu(ë)ske, 't	[Eng. <i>box of matches</i> ; Hd. <i>Streichholzschachtel</i>]	lucifersdoosje
zwieëgëlke, 't	[Eng. <i>match</i> ; Hd. <i>Streichholz</i>]	lucifer

50. RIVIEREN, BRUGGEN, BOTEN EN SCHEPEN

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafdamming, de	[Eng. <i>embankment</i> ; Hd. <i>Abdämmung</i>]	afdamming; dam
aanlè(g)kplaats, de	[Eng. <i>landing stage</i> , (van veer) <i>ferry bridge</i> ; Hd. <i>Anlegeplatz</i>]	aanlegplaats
achtërdèk, 't	[Eng. <i>afterdeck</i> ; Hd. <i>Hinterdeck, Achterdeck</i>]	achterdek
ankërkètting, de	[Eng. <i>chain, anchor chain, anchor cable</i> ; Hd. <i>Ankerkette</i>]	ankerketting
baggërboe(ë)t, de	[Eng. <i>dredger</i> ; Hd. <i>Baggerschute</i>]	baggerschuit
baggëre (ww.)	[Eng. <i>to dredge</i> ; Hd. <i>baggern</i>]	baggeren
bakboeërd, de en 't	[Eng. <i>larboard, port</i> ; Hd. <i>Backbord</i>]	bakboord
baogbrök, de	[Eng. <i>arch(ed) bridge</i> ; Hd. <i>Bogenbrücke</i>]	boogbrug
barraasj, de	[Fr. <i>barrage</i> ; Eng. <i>flood-control dam, barrage</i> ; Hd. <i>Staudamm</i>]	stuwdam
bat, 't	[Lat. <i>battuere</i> (slaan); Fr. <i>battre</i> ; Eng. <i>groyne, cribwork</i> ; Hd. <i>Buhne</i>]	kribwerk
batte (ww.)	[Eng. <i>to build a groyne</i> ; Hd. <i>Buhnen bauen</i>]	de oever versterken; kribben
bëvaarbare rëvie(ë)r, de	[Eng. <i>navigable river</i> ; Hd. <i>ein befahrbarer Fluss</i>]	open rivier
bi-jrëvie(ë)r, de	[Eng. <i>tributary</i> ; Hd. <i>Nebenfluss</i>]	zijrivier
brök oeëpëdrejje, de	[Eng. <i>to raise (open) a bridge</i> ; Hd. <i>eine Brücke aufziehen/heben</i>]	een brug opendraaien
brök, de	[Eng. (m.b.t. een schip) <i>bridge deck, bridge</i>]	brug (van een schip)
brök, de	[Eng. (m.b.t. water) <i>bridge</i> ; Hd. <i>Brücke</i>]	brug
brökdèk, 't	[Eng. <i>roadway</i> ; Hd. <i>Brückenbelag</i>]	brugdek
dówboe(ë)t, d'n	[Eng. <i>push tug, towboat</i> ; Hd. <i>Schubschiff</i>]	duwboot
draggäör, d'n; baggërmuële, de	[Eng. <i>dredging machine, dredger</i> ; Hd. <i>Baggermaschine</i>]	baggermolen; baggermachine
drejbrök, de	[Eng. <i>swing bridge</i> ; Hd. <i>Drehbrücke</i>]	draaibrug
dri-jmastër, d'n	[Eng. <i>three-masted sailing boat</i> ; Hd. <i>Dreimaster</i>]	driemaster
dri-jvënde kraan, d'n	[Eng. <i>floating crane</i> ; Hd. <i>Schwimmkran</i>]	drijvende kraan
druu(ë)gdok, 't	[Eng. <i>dry dock</i> ; Hd. <i>Trockendock</i>]	droogdok

einpërsoeënshut, de	[Eng. <i>single-berth cabin</i> ; Hd. <i>Einzelkabine</i>]	eenpersoonshut
fësi-jn(e), de	[Eng. <i>fascine</i> ; Hd. <i>Reisigbündel, Reisbündel</i>]	rijshoutbundel(s)
ginnëratër, de	[Eng. <i>generator</i> ; Hd. <i>Generator</i>]	generator
golfbrie(ë)kër, de	[Eng. <i>breakwater</i> ; Hd. <i>Wellenbrecher</i>]	golfbreker
graodëbaog, de	[Eng. <i>graduated arc</i> ; Hd. <i>Gradbogen</i>]	gradenboog
hangbrök, de	[Eng. <i>suspension bridge, wire bridge</i> ; Hd. <i>Hängebrücke</i>]	hangbrug
hóws aan 'ne rëvie(ë)r, 't	[Eng. <i>riverside house</i> ; Hd. <i>Haus am Fluss</i>]	huis aan een rivier
hut van de kaptejn, de	[Eng. <i>captain's cabin</i>]	kapiteinshut
ieëtzaal, d'n	[Eng. <i>dining room</i> ; Hd. <i>Speisesaal</i>]	eetzaal
i-jsbrieëkër, d'n	[Eng. (aan brug) <i>cutwater</i> , (boot) <i>icebreaker, iceboat</i> ; Hd. <i>Eisbrecher</i>]	ijsbreker
i-jzëre paol, d'n	[Eng. <i>steel pile</i> ; Hd. <i>ein eiserner Pfahl</i>]	stalen paal
kaaj, de	[Eng. <i>quay wall</i> ; Hd. <i>Kaimauer</i>]	kademuur
kaartëkamër, de	[Eng. <i>chart-room</i> ; Hd. <i>Kartenraum</i>]	kaartenkamer
kajjujt, de	[Eng. <i>cabin</i> ; Hd. <i>Kajüte</i>]	kajuit
kammi-j(j)ao, de	[Eng. (Am.) <i>truck</i> ; Eng. <i>lorry</i> ; Hd. <i>Lastkraftwagen</i>]	vrachtwagen
kaptejn, de	[Eng. <i>captain</i> ; Hd. <i>Kapitän</i>]	kapitein
killëmaetërpaol, de	[Eng. <i>kilometre stone</i> ; Hd. <i>Kilometerstein</i>]	kilometerpaal
killëmaetërplaat, de	[Eng. <i>kilometre sign</i>]	kilometerbord
knaal, de	[Eng. <i>channel, canal</i> ; Hd. <i>Kanal</i>]	kanaal
kommandoobrök, de	[Eng. <i>control platform, bridge</i> ; Hd. <i>Kommandobrücke</i>]	commandobrug
kómpas, 't	[Eng. <i>compass</i> ; Hd. <i>Kompass</i>]	kompas
kónteënër, de	[Eng. <i>container</i> ; Hd. <i>Container</i>]	container
kónteënërboe(ë)t, de	[Eng. <i>container ship</i> ; Hd. <i>Containerschiff</i>]	containerschip
kónteënërsjieëp, 't	[Eng. <i>container ship</i> ; Hd. <i>Containerschiff</i>]	containerschip
krejjënës, 't	[Eng. <i>crow's nest</i> , (scheepv.) <i>bird's nest</i> , (rond mast) <i>round-top</i> ; Hd. <i>Krähenest</i>]	kraaiennest
kroe(ë)ssjieëp, 't	[Eng. <i>cruise ship</i> ; Hd. <i>Kreuzfahrtschiff</i>]	cruiseschip
lantaer, de	[Eng. <i>lantern</i> ; Hd. <i>Laterne</i>]	lantaarn

leechsjeëp, 't	[Eng. <i>light ship</i> ; Hd. <i>Feuerschiff, Leuchtschiff</i>]	lichtschip
li-jnpaad, 't	[Eng. <i>tow path</i> ; Hd. <i>Treidelpfad, Treidelweg</i>]	jaagpad
loupplank, de	[Eng. <i>gang plank, gangway</i> ; Hd. <i>Landungsbrücke</i>]	loopplank
Maas, de	[Eng. <i>the River Meuse</i> ; Hd. <i>Maas</i>]	Maas
maassjeëp, 't	[Eng. <i>Meuse barge, Meuse vessel</i> ; Hd. <i>Maasschiff</i>]	maasschip
maassjippër, de	[Eng. <i>Meuse barger</i>]	maasschipper
mësjj-jnëkamër, de	[Eng. <i>(main) engine room</i> ; Hd. <i>Maschinenraum</i>]	machinekamer
Mississippie, de	[Eng. <i>the Mississippi River</i> ; Hd. <i>Mississippi</i>]	Mississippi
morslamp, de	[Eng. <i>morselamp</i> ; Hd. <i>Morselampe</i>]	morselamp
navviegatër, de	[Eng. <i>navigating officer</i> ; Hd. <i>Navigator</i>]	navigator
otloodèk, 't	[Eng. <i>car deck</i> ; Hd. <i>Fahrzeugdeck</i>]	autodek
pallèt, de	[Eng. <i>flat pallet</i> ; Hd. <i>Palette</i>]	pallet
péddele, de; roejspaan, de	[Eng. (met breed blad) <i>paddle</i> ; Hd. <i>Ruder</i>]	roejspaan
pëlaer, de	[Eng. <i>pier, pile</i> ; Hd. <i>Pfeiler</i>]	pijler; steunpunt van een brug
plëzeerboe(ë)t, de	[Eng. <i>pleasure steamer</i> ; Hd. <i>Rundfahrtbot</i>]	rondvaartboot
pónt, 't	[Eng. <i>ferry</i> ; Hd. <i>Fähre</i>]	pont
pozzi-jsie, de; pëzi-jsie, de	[Eng. <i>position</i> ; Hd. <i>Position, Standort</i>]	positie; ligging
provvi-jziemeistër, de	[Eng. <i>provisioner</i> ; Hd. <i>Proviantmeister</i>]	proviandmeester
provvi-jziesjeëp, 't	[Eng. <i>provision ship</i> ; Hd. <i>Proviantschiff</i>]	proviandschip
raddaarantèn, de	[Eng. <i>radar antenna, scanner</i> ; Hd. <i>Radarantenne</i>]	radarantenne
réddeingsbuu(ë)tsje, 't	[Eng. <i>lifeboat</i> ; Hd. <i>Rettungsboot</i>]	reddingsboot(je)
reeling, de	[Eng. <i>guard rail</i> ; Hd. <i>Reling</i>]	reling
rëvie(ë)r, de	[Eng. <i>river</i> ; Hd. <i>Fluss, (groter) Strom</i>]	rivier
rëvie(ë)raafzëtting, de	[Eng. <i>fluvial deposit(s)</i> ; Hd. <i>Flussablagerung</i>]	rivierafzetting
rëvie(ë)rbèd, 't	[Eng. <i>river bed</i> ; Hd. <i>Flussbett</i>]	rivierbed
rëvie(ë)rdi-jk, de	[Eng. <i>river dyke</i> ; Hd. <i>Flussdeich</i>]	rivierdijk

rëvie(ë)reiléndsje	[Eng. <i>river island</i> ; Hd. <i>Flussinsel</i>]	riviereiland
rëvie(ë)rérn, de	[Eng. <i>arm of a river</i> ; Hd. <i>Flussarm</i>]	rivierarm
rëvie(ë)rleim, de	[Eng. <i>river loam</i> ; Hd. <i>Flusslehm</i>]	rivierleem
rëvie(ë)rvèssër, de	[Eng. <i>river fisherman</i> ; Hd. <i>Flussfischer</i>]	riviervisser
rëvie(ë)rvèssëri-j, de	[Eng. <i>river fishing</i> ; Hd. <i>Flussfischerei</i>]	riviervisserij
rëvie(ë)rwater, 't	[Eng. <i>river water</i> ; Hd. <i>Flusswasser</i>]	rivierwater
Ri-jn, de	[Eng. <i>the River Rhine</i> ; Hd. <i>Rhein</i>]	Rijn
rizzërvwaar, 't	[Fr. <i>réservoir</i> ; Eng. <i>reservoir, basin</i> ; Hd. <i>Reservoir, Sammelbecken</i>]	reservoir
roejboe(ë)t, de	[Eng. <i>rowing boat</i> ; Hd. <i>Ruderboot</i>]	roeiboet
roeje (ww.)	[Eng. <i>to row</i> ; Hd. <i>rudern</i>]	roeien
roejër, de	[Eng. <i>oarsman, rower</i> ; Hd. <i>Rud(e)rer</i>]	roeier
roejreem, de	[Eng. <i>oar (for rowing)</i> ; Hd. <i>Ruder, Riemen</i>]	roeiriem
sékstant, de	[Eng. <i>sextant</i> ; Hd. <i>Sextant</i>]	sextant
sieraen, de; mishoeërn, de	[Eng. <i>siren, fog horn</i> ; Hd. <i>Nebelhorn</i>]	misthoorn; scheepsfluit
sjieëpslajng, de	[Eng. <i>shipload</i> ; Hd. <i>Schiffsladung</i>]	scheepslading
sjieëpslif, de	[Eng. <i>boat lift</i> ; Hd. <i>Schiffshebewerk</i>]	scheepslift
sjieëpsramp, de	[Eng. <i>shipping disaster</i> ; Hd. <i>Schiffskatastrophe</i>]	scheepsramp
sjieëpstillegraaf, de	[Eng. <i>engine telegraph</i> ; Hd. <i>Maschinentelegraf</i>]	scheepstelegraaf
sjiëppër, de	[Eng. <i>captain of a barge, bargee</i> ; Hd. <i>Schiffer</i>]	schipper
sjoôr, 't	[Eng. <i>riverbank</i> ; Hd. <i>Flussufer</i>]	rivieroever
sjouw (m.b.t. een schip), de	[Eng. (Am.) <i>smokestack</i> ; Eng. <i>funnel</i> ; D. (Nd.) <i>Schlot</i>]	schoorsteen
sjrówf, de	[Eng. <i>ship's screw</i> ; Hd. <i>Schiffsschraube</i>]	scheepsschroef
sleipboe(ë)t, de	[Eng. <i>river tug, tugboat, towboat</i> ; Hd. <i>Schlepper</i>]	sleepboot
sloe(ë)t, de	[Eng. <i>ditch</i> ; Hd. <i>Graben, Wassergraben</i>]	sloot, gracht
slóws, de	[Eng. (voor schepen) <i>lock</i> , (scheepvaart) <i>sluice valve</i> , (voor uitwatering) <i>sluice</i>]	sluis
slówsduuër, de	[Eng. <i>lock gate</i> ; Hd. <i>Schleusentor</i>]	sluisdeur

stad aan 'ne rëvie(ë)r, de	[Eng. <i>town on a river</i> ; Hd. <i>Stadt am Fluss</i>]	stad aan een rivier
steuerman, de	[Eng. <i>steersman</i> ; Hd. <i>Steuermann</i>]	stuurman
struiming, de	[Eng. <i>current, flow</i> ; Hd. <i>Strömung</i>]	stroming
Teems, de	[Eng. <i>the Thames</i> ; Hd. <i>Themse</i>]	Theems
têluj, d'n; têrluj, d'n	[Fr. <i>talus</i> , (natuurlijk) <i>talus</i> ; Eng. <i>bank slope</i> ; Hd. (langs water) <i>Böschung</i>]	berm; helling
ténker, d'n	[Eng. <i>tanker</i> ; Hd. <i>Tanker</i>]	tanker
tössédèk, 't	[Eng. <i>tweendeck, betweendeck</i> ; Hd. <i>Zwischendeck</i>]	tussendek
turbien, de	[Eng. <i>turbine</i> ; Hd. <i>Turbine</i>]	turbine
twie(ë)mastër, d'n	[Eng. <i>two-masted sailing boat</i> ; Hd. <i>Zweimaster</i>]	tweemaster
twie(ë)përsoc(ë)nshut, de	[Eng. <i>double-berth cabin (berth = kooi, hut, couchette)</i> ; Hd. <i>Doppelkabine</i>]	tweepersoonshut
uuëvërspanning, de (m.b.t. brug)	[Eng. <i>span</i> ; Hd. <i>Überspannung</i>]	overspanning
vaar-op-vaar-aaf sjeëp, 't	[Eng. <i>roll-on-roll-off-ship</i> ; Hd. <i>Roll-on-roll-off-Schiff</i>]	roll-on-roll-offschip; rij-op-rij-afboot
vaer, 't	[Eng. <i>ferry</i> ; Hd. <i>Fähre, Fährbot</i>]	veer(pont)
vaerboe(ë)t, de	[Eng. <i>motor ferry, ferry boat</i> ; Hd. <i>Fährschiff, Fährboot</i>]	veerboot
vaergéld(sj), 't	[Eng. <i>fare on a ferry</i> ; Hd. <i>Fährgeld</i>]	veergeld
vaerhóws, 't	[Eng. <i>ferryman's house</i> ; Hd. <i>Fährhouse</i>]	dijkwachtershuis
vaerman, de	[Eng. <i>ferryman</i> ; Hd. <i>Fährmann</i>]	veerman
väördèk, 't	[Eng. <i>foredeck, forward deck</i> ; Hd. <i>Vordeck</i>]	voordek
vèsmért, de	[Eng. <i>fish market</i> ; Hd. <i>Fischmarkt</i>]	vismarkt
vèssërsboe(ë)t, de	[Eng. <i>fishing boat</i> ; Hd. <i>Fischerboot</i>]	vissersboot
vèswatër, 't	[Eng. <i>fishing ground(s)</i> ; Hd. <i>Fischwasser</i>]	viswater
veurtoeëre, de	[Eng. <i>lighthouse</i> ; Hd. <i>Leuchtturm</i>]	vuurtoren
vootvaer, 't	[Eng. <i>passenger ferry</i> ; Hd. <i>Fußgängerfähre</i>]	voetveer
vrachboe(ë)t, de	[Eng. <i>cargo ship, freighter</i> ; Hd. <i>Frachtschiff, Frachter</i>]	vrachtschip
vrachrujm, 't	[Eng. <i>cargo space</i> ; Hd. <i>Frachtraum</i>]	vrachtruimte
vrachvërveur, 't	[Eng. <i>cargo trade</i> ; Hd. <i>Frachtschiffahrt</i>]	vrachtvaart

wandëldèk, 't	[Eng. <i>promenade (deck)</i> ; Hd. <i>Promenadendeck</i>]	promenadedek
wënt(sj)ërdi-jk, de	[Eng. <i>winter dike</i> ; Hd. <i>Winterdeich</i>]	winterdijk
wieërt, de	[Eng. <i>flood bed, river foreland</i> ; Hd. <i>Deichvorland, Außendeichsland</i>]	uiterwaard
zandbank, de	[Eng. <i>sandbank</i> ; Hd. <i>Sandbank</i>]	zandbank
zandzékske, 't	[Eng. <i>sandbag</i> ; Hd. <i>Sandsack</i>]	zandzakje
zandzujgër, de	[Eng. <i>suction dredger, sand sucker</i> ; Hd. <i>Saugbagger</i>]	zandzuiger
zeilboe(ë)t, de	[Eng. <i>sailing boat</i> ; Hd. <i>Segelboot, Segelschiff</i>]	zeilschip
zoeëmërdi-jk, de	[Eng. <i>summer dike</i> ; Hd. <i>Sommerdeich</i>]	zomerdijk
zónnèdèk, 't	[Eng. <i>sundeck</i> ; Hd. <i>Sonnendeck</i>]	zonnedek
zujgpómp, de	[Eng. <i>suction pump</i> ; Hd. <i>Saugpumpe</i>]	zuigpomp

51. SCHOEN EN SCHOENMAKER

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aels, d'n	[Eng. <i>shoemaker's awl</i> ; Hd. <i>Ahle</i>]	schoenmakersels; els; priem
ballètsjooon, de	[Eng. <i>ballet shoe</i> ; Hd. <i>Balletschuh</i>]	balletschoen
bêrgsjooon, de	[Eng. <i>hiking boot</i> ; Hd. <i>Bergschuh</i>]	bergschoen
bot, de	[Eng. <i>boot</i> ; Hd. <i>Stiefel</i>]	laars
bottin, de	[Eng. <i>ankle boot, bootee</i> ; Hd. <i>Halbstiefel</i>]	bottine
doeër zeen	[Eng. <i>to be worn-out</i> ; Hd. <i>abgetragen</i>]	doorgelopen
gesp, de	[Eng. <i>shoe buckle</i> ; Hd. <i>Schnalle</i>]	gesp
gèt, de	[Fr. <i>guêtre</i> ; Hd. <i>Ledergamasche</i>]	leren beenkap
hak, d'n	[Eng. <i>heel</i> , Hd. <i>Hacke</i>]	hak
hélle buuërstël, d'n	[Eng. <i>horsehair brush</i> ; Hd. <i>harte Bürste</i>]	harde poetsborstel
hie(ë)rësjooon, d'n	[Eng. <i>men's shoe</i> ; Hd. <i>Herrenschuh</i>]	herenschoen
hoe(ë)ge sjooon, d'n	[Eng. <i>boot</i> ; Hd. <i>Stöckelschuh</i>]	hoge schoen
houtëre zaol, d'n	[Eng. <i>wooden sole</i> ; Hd. <i>Holzsohle</i>]	houten zool
inlèkzaol, d'n	[Eng. <i>insole</i> ; Hd. <i>Einleg(e)sohle</i>]	inlegzool
kammasj, de	[Fr. <i>gamache</i> ; Hd. <i>Gamasche</i>]	beenkaps; slobkous
kènjërsjooon, de	[Eng. <i>children's shoe</i> ; Hd. <i>Kinderschuh</i>]	kinderschoen

këtsjówwe bot, de	[Eng. <i>gumboot</i> ; Hd. <i>Gummistiefel</i>]	rubberlaars
këtsjówwe zaol, de	[Eng. <i>rubber saol</i> ; Hd. <i>Gummisohle</i>]	rubberen zool
kni-jbot, de	[Eng. <i>high leg boot</i> ; Hd. <i>Kniestiefel</i>]	knielaars
kojbojbot, de	[Eng. <i>cowboy boot</i> ; Hd. <i>Cowboystiefel</i>]	cowboylaars
laerbëwiring, de	[Eng. <i>leather-working</i> , Hd. <i>Lederverarbeitung</i>]	leerbewerking
laere boeëvëstök, 't	[Eng. <i>soft-leather upper</i> ; Hd. <i>weiche ledern Oberteil</i>]	leren bovenstuk
laere bot, de	[Eng. <i>leather boot</i> ; Hd. <i>Lederstiefel</i>]	leren laars
laere sjoon, de	[Eng. <i>leather shoe</i> ; Hd. <i>Lederschuh</i>]	leren schoen
laeréchtig (bn.)	[Eng. <i>leathery, leather-like</i> ; Hd. <i>lederartig</i>]	leerachtig
laerke, 't	[Eng. <i>leather tongue</i> ; Hd. <i>Zunge</i>]	tong van een schoen
laersjie(ë)r, de	[Eng. <i>sole-leather shears</i> ; Hd. <i>Lederschere</i>]	leerschaar
laervët, 't	[Eng. <i>dubbin</i> ; Hd. <i>Lederfett</i>]	leervet
leis, de	[Eng. <i>shoe-last, shoetree</i> ; Hd. <i>Leisten</i>]	leest
leismaot, de	[Eng. <i>last size, shoe size</i> ; Hd. <i>Leistengröße</i>]	leestmaat
lie(ë)ge sjoon, de	[Eng. <i>shoe</i> ; Hd. <i>Halbschuh</i>]	lage schoen
lie(ë)rjóng, de	[Eng. <i>apprentice</i> ; Hd. <i>Lehrjunge</i>]	leerjongen
loupsjoon, de	[Eng. <i>running shoe</i> ; Hd. <i>Laufschuh</i>]	loopschoen
maotstékske, 't	[Eng. <i>mesh pin</i> ; Hd. <i>Metermaß</i>]	maatstokje
mattërjaol, 't	[Eng. <i>material, tools</i> ; Hd. <i>Material</i>]	gereedschap
mokkassin, de	[Eng. <i>moccasin</i> ; Hd. <i>Mokassin</i>]	mocassin
nistël, de	[Eng. <i>shoelace, lace</i> ; D. (reg.) <i>Nestel</i> ; Hd. <i>Schnürsenkel</i>]	schoenveter; veter; rijgsnoer
nistële (ww.)	[Eng. <i>to thread</i> ; Hd. <i>Schnürsenkel einziehen, nestelen</i>]	inrijgen
nistëlgie(ë)tsje, 't	[Eng. <i>lace-hole, eyehole, eyelet hole</i>]	vetergaatje
nistëlhäökske, 't	[Eng. <i>hook, eyelet hook</i> ; Hd. <i>Senkelhäkchen</i>]	veterhaakje
nistëlringske, 't	[Eng. <i>eyelet</i> ; Hd. <i>Öse</i>]	veterringetje
nistëlsjoon, de	[Eng. <i>lace-up shoe</i> ; Hd. <i>Schnürschuh</i>]	rijgschoen; veterschoen
paar sjoon, 't	[Eng. <i>a pair of shoes</i> , Hd. <i>ein Paar Schuhe</i>]	een paar schoenen
pitse (ww.); (m'n sjoon pitse miech)	[Eng. <i>to pinch</i> ; Hd. <i>drücken</i>]	te klein zijn, te eng zijn

pitstang, de	[Eng. <i>pincers, pair of pincers</i> ; Hd. <i>Kneifzange</i>]	nijptang
plattozaol, de	[Eng. <i>platform sole</i> ; Hd. <i>Plateausohle</i>]	plateauzool
plëstikke zaol, de	[Eng. <i>plastic sole</i> ; Hd. <i>Plastiksohle</i>]	plastic zool
rèkke vuur mattërjaol, de	[Eng. <i>shelves for material</i> ; Hd. <i>Materialgestell</i>]	materiaalrekken
sëndaal, de	[Eng. <i>sandal</i> ; Hd. <i>Sandale</i>]	sandaal
sjie(ë)r en li-jmpot, de	[Eng. <i>cut and paste</i> ; Hd. <i>mit Schere und Kleister</i>]	(met) schaar en lijmpot (werken)
sjie(ë)r, de	[Eng. <i>scissors, pair of scissors</i> ; Hd. <i>Schere</i>]	schaar
sjoon lappe (ww.)	[Eng. <i>to resole shoes</i> ; Hd. <i>schustern, Schuhe flicken</i>]	schoenen lappen
sjoon mèt gësp, de	[Eng. <i>buckled shoe</i> ; Hd. <i>Schuh mit Schuhschnalle</i>]	schoen met gësp
sjoon mèt hoe(ë)gën hak, de	[Eng. <i>high heeled shoe</i> ; Hd. <i>Stöckelschuh</i>]	schoen met hoge hak
sjoon mèt platte zaol, de	[Eng. <i>flat heeled shoe</i> ; Hd. <i>Schuh mit flachen Absatz</i>]	schoen met platte hak
sjoon mèt plattën hak, de	[Eng. <i>flat shoe</i> ; Hd. <i>der flache Schuh</i>]	schoen met platte hak
sjoon pótse (ww.)	[Eng. <i>to brush (shine) shoes</i> ; Hd. <i>Schuhe putzen</i>]	schoenen poetsen
sjoon(s)laer, 't	[Eng. <i>shoe leather</i> ; Hd. <i>Schuhleder</i>]	schoenleer
sjoon(s)lap, de	[Eng. <i>sole</i> ; Hd. <i>Schuhsohle</i>]	schoenzool
sjoonbuuerstël, de	[Eng. <i>shoe brush</i> ; Hd. <i>Schuhbürste</i>]	schoenborstel
sjoonfëbrik, 't	[Eng. <i>shoe factory</i> ; Hd. <i>Schuhfabrik</i>]	schoenfabriek
sjoonkolléksie, de	[Eng. <i>shoe collection</i>]	schoenencollectie
sjoonlak, de	[Eng. <i>shoe lacquer</i> ; Hd. <i>Schuhlack</i>]	schoenlak
sjoonmaot, de	[Eng. <i>shoe size</i> , Hd. <i>Schuhgröße</i>]	schoenmaat
sjoonmieëkër, de; sjówstër, de	[Eng. <i>shoemaker</i> ; Hd. <i>Schuhmacher</i>]	schoenmaker
sjoonmieëkërsaels, de	[Eng. <i>shoemaker's awl</i> ; Hd. <i>Schusterahle</i>]	schoenmakersels
sjoonmieëkërsméts, 't	[Eng. <i>shoemaker's knife</i> ; Hd. <i>Schustermesser</i>]	schoenmakersmes
sjoonpótsër, de	[Eng. <i>shoeshine-boy</i> ; Hd. <i>Schuhputzer</i>]	schoenpoetsër
sjoontrëkkër, de; sjoonlicëpël, de	[Eng. <i>shoehorn</i> ; Hd. <i>Schuhanzieher, Schuhlöffel</i>]	schoenlepel; schoenaantrekker
sjoonwiks, de; wiks, de	[Eng. <i>shoepolish</i> ; Hd. <i>Schuhcreme</i>]	schoenpoets; schoensmeer

sjoonwinkël, de	[Eng. <i>shoe shop</i> ; Hd. <i>Schuhladen</i>]	schoenwinkel; schoenzaak
sjoonzaak, de	[Eng. <i>shoe shop</i> , Hd. <i>Schuhgeschäft</i>]	schoenzaak
sjoorpójjër, de	[Eng. <i>scouring powder</i> ; Hd. <i>Scheuerpulver</i>]	schuurpoeder
sjoorsji-jf, de	[Eng. <i>scouring wheel</i> ; Hd. <i>Schleifscheibe</i>]	schuurschijf
slippër, de	[Eng. <i>flip-flop, slipper, casual shoe</i> ; Hd. <i>Slipper</i>]	sandaletto; slipper
slóf, de	[Eng. <i>carpet-slipper, slipper, (muiltje) mule</i> ; Hd. <i>Pantoffel</i>]	pantoffel
spool, de	[Eng. (op naaimachine) <i>bobbin</i> ; Hd. <i>Spule</i>]	spool
sportsjooon, de	[Eng. <i>training shoe</i> ; Hd. <i>Turnschuh, Sportschuh</i>]	sportschoen
spunske, 't	[Eng. <i>sponge</i> ; Hd. <i>Schwamm</i>]	sponsje
stikmësjj-jn, 't	[Eng. <i>stitching machine, stitcher</i> ; Hd. <i>Steppmaschine</i>]	stikmachine
tënnissjooon, d'n	[Eng. <i>tennis shoe</i> ; Hd. <i>Tennisschuh</i>]	tennisschoen
tieënslippër, d'n	[Eng. <i>flip-flop</i> ; Hd. <i>Slipper</i>]	teenslipsandaal
tierèt, de; têrèt, de	[Eng. (B.) <i>zip</i> ; Eng. <i>zip-fastener</i> ; Hd. <i>Reißverschluss</i>]	ritssluiting
tóng, de	[Eng. <i>tongue</i> ; Hd. <i>Zunge (eines Schuhs)</i>]	tong
trëssee, d'n	[Eng. <i>interlaced shoe</i> ; Hd. <i>Flechtschuh</i>]	vlechtschoen
turnslóf, d'n	[Eng. <i>gym shoe</i> ; Hd. <i>Turnschuh</i>]	gymschoen
voetbalsjooon, de	[Eng. <i>soccer boot, football boot</i> ; Hd. <i>Fußballschuh</i>]	voetbalschoen
vooring, de	[Eng. <i>lining</i> ; Hd. <i>Fütterung</i>]	voering
vrouwlujsjooon, de	[Eng. <i>ladies' shoe</i> ; Hd. <i>Damenschuh</i>]	damesschoen
wandëlsjooon, de	[Eng. <i>walking shoe</i> ; Hd. <i>Wanderschuh</i>]	wandelschoen
wènt(sj)ërbot, de	[Eng. <i>winter boot</i> ; Hd. <i>Winterstiefel</i>]	winterlaars
wiks, de	[Eng. <i>shoe polish</i> ; Hd. <i>Schuhcreme</i>]	schoenpoets; schoensmeer
wirksjooon, de	[Eng. <i>heavy duty boot</i> ; Hd. <i>Arbeitsschuh</i>]	werkschoen
wirktaofël, de	[Eng. <i>workbench</i> ; Hd. <i>Werkbank</i>]	werktafel; werkbank
z'n sjoon bènge (uitdr.)	[Eng. <i>to lace up (tie) one's shoes</i> ; Hd. <i>die Schuhe schnüren</i>]	zijn schoenen strikken

z'n sjoon pótse	[Eng. <i>to polish one's shoes</i> ; Hd. <i>die Schuhe putzen</i>]	schoenen poetsen
zaachte buuërstël, de	[Eng. <i>polishing brush</i> ; Hd. <i>weiche Bürste</i>]	zachte poetsborstel
zaol, de	[Eng. <i>sole</i> ; Hd. <i>Sohle</i>]	zool; schoenzool
zaollaer, 't	[Eng. <i>sole leather</i> ; Hd. <i>Sohlenleder</i>]	zoolleer

Uitdrukkingen

nistël	Iech höb ins good van m'ne nistël gëgieëve. Ik heb eens goed van me afgesproken.
nistël	Z'ne nistël aafdrejje. Zich erg inspannen.
sjoon	Iech gaon m'n sjoon (h)eivërs brënge. Ik ga naar huis.
sjówstërtrejn	Iech gaon mèt de sjówstërtrejn. Ik ga te voet.

52. SCHOOL EN UNIVERSITEIT

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
(sjoe(ë)l vuu(ë)r) bówtëgëwuu(ë)n óngërwi-<i>js</i>, de	[Eng. <i>remedial school</i> ; Hd. <i>Sonderschulunterricht</i>]	(school voor) buitengewoon onderwijs
(film)dook, 't	[Eng. <i>(film) screen</i> ; Hd. <i>Filmleinwand</i>]	filmdoek
aggénda, d'n	[Eng. <i>school diary</i> ; Hd. <i>Aufgabenheft</i>]	schoolagenda
assistént, d'n	[Eng. <i>assistant</i> ; Hd. <i>Assistent</i>]	assistent
awwëraovënd, d'n	[Eng. <i>parents' evening</i> ; Hd. <i>Elternabend</i>]	ouderavond
awwërraad, d'n	[Eng. <i>parents' committee</i> ; Hd. <i>Elternbeirat</i>]	oudercommissie
awwërs, de	[Fr. en Eng. <i>parents</i> ; Hd. <i>Eltern</i>]	ouders
bank, de	[Eng. <i>desk, school desk</i> ; Hd. <i>Schulbank</i>]	schoolbank
bëroo, de	[Eng. <i>worktable, desk</i> ; Hd. <i>Arbeitstisch</i>]	werktafel
bëwaarsjoe(ë)l, de	[Eng. <i>nursery school, kindergarten</i> ; Hd. <i>Kindergarten</i>]	kleuterschool
bibblie(j)ootikkarës, de	[Eng. <i>librarian</i> ; Hd. <i>Bibliothekar(in)</i>]	bibliothecaris

bi-j(j)einkóms, de	[Eng. <i>meeting</i> ; Hd. (vergadering) <i>Sammlung, Sitzung</i> , (meeting) <i>Treffen, Meeting</i>]	vergadering
bi-jsjoe(ë)ling, de	[Eng. <i>in service training refresher course</i> ; Hd. <i>Weiterbildung, Fortbildung</i>]	bijscholing
blikske, 't	[Eng. <i>dustpan</i> ; Hd. <i>Schaufel</i>]	blik
blokke (ww.)	[Eng. <i>to cram</i> ; Hd. <i>pauken, büffeln, oxsen</i>]	hard studeren; blokken
blokpéns, de	[Eng. <i>crammer</i> , Hd. <i>Büffler</i>]	blokker
bookékas, de	[Eng. <i>bookcase</i> ; Hd. <i>Bücherschrank</i>]	boekenkast
bookèrèk, de	[Eng. <i>bookshelf</i> ; Hd. <i>Bücherregal, Büchergestell</i>]	boekenrek
bookèri-j, de	[Eng. <i>library</i> ; Hd. <i>Bibliothek</i>]	bibliotheek
bord, 't	[Eng. <i>blackboard</i> ; Hd. <i>Wandtafel</i>]	schoolbord
brosse (ww.)	[Eng. <i>to be absent from school, to skip school</i> ; Hd. <i>die Schule versäumen</i>]	de school verzuimen
diksjeñaer, d'n	[Eng. <i>dictionary</i> ; Hd. <i>Wörterbuch</i>]	woordenboek
dippom, d'n	[Eng. <i>school certificate</i> ; Hd. <i>Diplom</i>]	diploma
dirrèktäör, d'n	[Eng. <i>headmaster</i> ; Hd. <i>Rektor</i>]	directeur
dirrèktries, de	[Eng. <i>head mistress</i> ; Hd. <i>Schuldirektorin</i>]	schooldirectrice
dossént, d'n	[Eng. <i>university teacher, lecturer</i> ; Hd. <i>Dozent(in)</i>]	docent
ékzame, 't	[Eng. <i>exam(ination)</i> ; Hd. <i>Prüfung</i>]	examen
énsikloppèdi-j, de	[Eng. <i>encyclopedia</i> ; Hd. <i>Enzyklopädie</i>]	encyclopedie
érmband, d'n	[Eng. <i>bracelet</i> ; Hd. <i>Armband</i>]	armband
fard, de	[Eng. <i>ring file</i> ; Hd. <i>Ringbuch, Ringhefter</i>]	klapper; ringband
figgu(ë)rzaeg, de	[Eng. <i>fretsaw</i> ; Hd. <i>Laubsäge</i>]	figuurzaag
filminstallatie, de	[Eng. <i>filming system</i>]	filminstallatie
filmkèsèt, de	[Eng. <i>film cassette</i> ; Hd. <i>Filmkassette</i>]	filmcassette
filmklub, de	[Eng. <i>film club</i> ; Hd. <i>Filmclub</i>]	filmclub
flits, de	[Eng. <i>flash lamp</i> ; Hd. <i>Blitzlampe, Blitzlicht</i>]	flitslamp
gaaskraan, de	[Eng. <i>gas tap</i> ; Hd. <i>Gashahn</i>]	gaskraan
gëmèngde sjoe(ë)l, de	[Eng. <i>co-educational school</i> ; Hd. <i>gemischte Schule</i>]	gemengde school
gepénsjeneerd (bn.)	[Eng. <i>retired</i> ; Hd. <i>pensioniert</i>]	gepensioneerd

gepénsjeneerde lie(ë)raar, de	[Eng. <i>retired teacher, pensioned-off teacher</i> ; Hd. <i>ein Lehrer im Ruhestand</i>]	
gepénsjeneerde, de	[Eng. <i>(old age) pensioner</i> ; Hd. (ambtenaar) <i>Pensionär</i>]	gepensioneerde
gësloeëte tillëvi-jzie-sirkwie, 't	[Eng. <i>closed circuit television</i>]	gesloten televisiecircuit
gëzèt, de	[Eng. <i>newspaper</i> ; Hd. <i>Zeitung</i>]	krant
gooj lie(ë)rsjoe(ë)l	[Eng. <i>a good experience</i> ; Hd. <i>gute Lehre</i>]	een goede leerschool
graodëbaog, de	[Eng. <i>protractor</i> ; Hd. <i>Gradbogen</i>]	gradenboog
handbook, 't	[Eng. <i>handbook</i> ; Hd. <i>Handbuch</i>]	handboek
hëlle wirkër, d'n	[Eng. <i>hard worker</i> ; Hd. <i>ein tüchtiger Arbeiter</i>]	harde werker
hoeëgër óngërwi-js, 't	[Eng. <i>higher education</i> ; Hd. <i>akademischer Unterricht</i>]	hoger onderwijs
houtbëwirking, de	[Eng. <i>woodworking, woodwork</i> ; Hd. <i>Holzbearbeitung</i>]	houtbewerking
houtsni-jwërk, 't	[Eng. <i>wood carving</i> ; Hd. <i>Holzschnitzerei, (fig.) Holzplastik</i>]	houtsnijwerk
houtvi-jl, de	[Eng. <i>wood rasp, wood file</i> ; Hd. <i>Holzfeile</i>]	houtvijl
inspëktäör, d'n	[Eng. (lagere school) <i>primary school inspector</i> , (middelbare school) <i>secondary school inspector</i> ; Hd. <i>Schulinspektor</i>]	inspecteur (van een school)
jeug, de	[Eng. <i>youth, young people</i> ; Hd. <i>Jugend</i>]	jeugd
jeugvëreinigging, de	[Eng. <i>youth club, youth association</i> ; Hd. <i>Jugendverband</i>]	jeugdvereniging
jóngëssjoe(ë)l, de	[Eng. <i>boys' school</i> , Hd. <i>Jungenschule</i>]	school voor jongens
kajjee, de	[Eng. <i>notebook, copy-book</i> ; Hd. <i>Heft, Schreibheft</i>]	schrift
kamëra, de	[Eng. <i>camera</i> ; Hd. <i>Kamera</i>]	camera
kandiedaat, de	[Eng. <i>candidate</i> ; Hd. <i>Kandidat(in)</i>]	kandidaat
kas, de	[Eng. <i>cupboard</i> ; Hd. <i>Schrank</i>]	kast
kattëli-jke sjoe(ë)l, de	[Eng. <i>Catholic school</i> ; Hd. <i>katholische Schule</i>]	katholieke school
kattëloog, de	[Eng. <i>catalogue</i> ; Hd. <i>Katalog</i>]	catalogus
keesriglëmènt, 't	[Eng. <i>election regulation</i> ; Hd. <i>Wahlordnung</i>]	kiesreglement
keezinge, de	[Eng. <i>election</i> ; Hd. <i>Wahl(en)</i>]	verkiezingen
kësèt, de	[Eng. <i>cassette</i> ; Hd. <i>Kassette</i>]	cassette

keur, de; spuuëlplaats, de	[Fr. <i>cour de récréation</i> ; Hd. <i>Spielplatz</i>]	speelplaats
klas, de	[Eng. <i>classroom</i> ; Hd. <i>Klassenzimmer</i>]	klaslokaal
klasówtstépke, 't	[Eng. <i>class trip</i> ; Hd. <i>Klassenfahrt</i>]	klasreisje
klassäör, de	[Eng. <i>document file</i> ; Hd. <i>Ordner</i>]	ordner; opbergmap
klassiekaal óngërwi-<i>js</i>, 't	[Eng. <i>class teaching</i> ; Hd. <i>Klassenunterricht</i>]	klassikaal onderwijs
klei, de	[Eng. <i>clay</i> ; D. (Nd.) <i>Klei</i> ; Hd. <i>Ton</i>]	klei
kolleezjézaal, de	[Eng. <i>lecture room</i> ; Hd. <i>Hörsaal</i>]	collegezaal
kolmèjèn, de; staotssjoe(ë)l, de	[Eng. <i>state school</i> ; Hd. <i>öffentliche Schule, konfessionslose Schule</i>]	openbare school
kómfèreere (ww.)	[Eng. <i>to confer</i> ; Hd. <i>konferieren</i>]	confereren
kómférénsie, de	[Eng. <i>conference</i> ; Hd. <i>Konferenz</i>]	conferentie
kómpjoetër, de	[Eng. <i>computer</i> ; Hd. <i>Computer</i>]	computer
koptillëfoon, de	[Eng. <i>head phone</i> ; Hd. <i>Kopfhörer</i>]	hoofdtelefoon
kri-<i>jt</i>, 't	[Eng. <i>chalk</i> ; Hd. (<i>Stück</i>) <i>Kreide</i>]	krijt
kri-<i>jt</i>békske, 't	[Eng. <i>chalk tray</i> ; Hd. <i>Kreidekästchen</i>]	krijtbakje
landkaart, de	[Eng. <i>map, wallmap</i> ; Hd. <i>Landkarte</i>]	landkaart
leezërstraol, de	[Eng. <i>laser beam</i> ; Hd. <i>Laserstrahl</i>]	laserstraal
lie(ë)gër sjoe(ë)l, de	[Eng. <i>primary school</i> ; Hd. <i>Grundschule</i>]	basisschool
lie(ë)raarsvërgadëring, de	[Eng. <i>staff meeting, teacher's meeting</i> ; Hd. <i>Lehrerkonferenz</i>]	leraarsvergadering
lie(ë)rarëgroep, de	[Eng. <i>teaching staff</i> ; Hd. <i>Lehrerkollegium</i>]	lerarenkorps
lie(ë)rarëkamër, de	[Eng. <i>staff room</i> ; Hd. <i>Lehrerzimmer</i>]	docentenkamer
lie(ë)rarënoopleijing, de	[Eng. <i>secondary teacher training</i> ; Hd. <i>Lehrerausbildung</i>]	lerarenopleiding
lie(ë)rbook, 't	[Eng. <i>textbook</i> ; Hd. <i>Textbuch</i>]	leerboek
lie(ë)re; óngërwi-<i>jze</i> (ww.)	[Eng. <i>to teach</i> ; Hd. <i>unterweisen, (doceren) lehren</i>]	onderwijzen
lie(ë)rjóng, de	[Eng. <i>apprentice</i> ; Hd. <i>Lehrjunge</i>]	leerjongen
lie(ë)rling, de	[Eng. <i>pupil</i> ; Hd. <i>Schüler</i>]	leerling
lie(ë)rpersés, 't	[Eng. <i>learning process</i> ; Hd. <i>Lernprozess</i>]	leerproces
lie(ë)rplan, 't	[Eng. <i>statement of the intention, principles and organization of a given school</i> ; Hd. <i>Lehrplan</i>]	leerplan

lie(ë)rplich, de	[Eng. <i>compulsory education</i> ; Hd. <i>Schulpflicht</i>]	leerplicht
lie(ë)rprogram, 't	[Eng. <i>learning programme</i> ; Hd. <i>Lehrprogramm</i>]	leerprogramma
lie(ë)rreegël, de	[Eng. <i>ground rule, principle</i> ; Hd. <i>Grundprinzip, Lehrsatz</i>]	grondregel; leerregel
lie(ë)rri-jk (bn.)	[Eng. <i>instructive</i> ; Hd. <i>lehrreich</i>]	leerrijk
lie(ë)rsjoe(ë)l, de	[Eng. <i>school</i> ; Hd. <i>Schule, Lehre</i>]	leerschool
lie(ë)rstap, de	[Eng. <i>study step</i> ; Hd. <i>Lehrschritt</i>]	leerstap
lie(ë)rstêlsël, 't	[Eng. <i>doctrine</i> ; Hd. <i>Lehre</i>]	leerstelsel
lie(ë)rstoe(ë)rnis, de	[Eng. <i>learning disability</i> ; Hd. <i>Lernbehinderung</i>]	leerstoonnis
lie(ë)rstof, de	[Eng. <i>subject matter, subject material</i> ; Hd. <i>Lehrstoff, Stoff</i>]	hoogleraarschap
lie(ë)rstool, de	[Eng. <i>chair</i> ; Hd. <i>Professorat</i>]	leerstool
lie(ë)rti-jd, de	[Eng. <i>school years, period of training</i> ; Hd. <i>Lehrzeit</i>]	leertijd
lieësbook, 't	[Eng. <i>reader</i> ; Hd. <i>Lesebuch</i>]	leesboek
lieëszaal, de	[Eng. <i>reading room</i> ; Hd. <i>Lesesaal</i>]	leeszaal
li-jmpot, de	[Eng. <i>glue pot</i> ; Hd. <i>Leimtopf</i>]	lijmpot
maesjës(s)joe(ë)l, de	[Eng. <i>girls' school</i> ; Hd. <i>Mädchenschule</i>]	meisjesschool
mattërjaol, 't	[Eng. <i>materials</i> ; Hd. <i>Material</i>]	materiaal
meistër, de	[Eng. <i>teacher, schoolteacher</i> ; Hd. <i>Grundschullehrer</i>]	onderwijzer
mëmoorie, de	[Eng. <i>memory</i> ; Hd. <i>Gedächtnis</i>]	geheugen
middëlbaar sjoe(ë)l, de	[Eng. <i>secondary school</i> ; Hd. <i>weiterführende Schule</i>]	middelbare school
miekroo, de	[Eng. <i>microphone</i> ; Hd. <i>Mikrofon</i>]	microfoon
minsën ówt 't óngërwi- wi-js, de	[Eng. <i>educationalists</i> ; Hd. <i>Lehrkräfte</i>]	onderwijsmensen
oddittoorie(j)óm, 't; oddittoorie(j)ëm, 't	[Eng. (gehoorzaal) <i>auditorium</i> , (toehoorders) <i>audience</i> ; Hd. <i>Auditorium</i>]	auditorium
óngërdirrëktäör, d'n	[Eng. <i>vice principal</i> ; Hd. <i>stellvertretende(r) Direktor</i>]	onderdirecteur
óngërlëgkër, d'n	[Eng. <i>desk mat</i> ; Hd. <i>Unterlage</i>]	onderlegger
óngërwi- j(s)- vërnówwing, de	[Eng. <i>educational reform</i> ; Hd. <i>Modernisierung des Unterrichts</i>]	onderwijs- vernieuwing
óngërwi- js, 't	[Eng. <i>education, teaching</i> ; Hd. <i>Unterricht</i>]	onderwijs

óngërwi-jskwésti-j, de	[Eng. <i>educational matter</i> ; Hd. <i>Bildungsfrage</i>]	onderwijskwestie
opveujing, de	[Eng. <i>education</i> ; Hd. <i>Erziehung</i>]	opvoeding
pamflèt, 't	[Eng. <i>leaflet</i> ; Hd. <i>Pamphlet</i>]	pamflet
pénnebékske, 't	[Eng. <i>pen and pencil tray, pen tray</i> ; Hd. <i>Federschale</i>]	pennenbakje
pénnezak, de; pénnedoe(ë)s, de	[Eng. <i>pen and pencil case, pen case, pencil box</i> ; Hd. <i>Federmäppchen</i>]	pennenkoker
pénsjoe(ë)n, 't	[Eng. <i>old-age pension, retirement pension</i> ; Hd. (ambtenaren) <i>Pension</i>]	pensioen
perfésser, de	[Eng. <i>university professor</i> , Hd. <i>Universitätsprofessor</i>]	professor
platëspuuëlër, de	[Eng. <i>record player</i> ; Hd. <i>Plattenspieler</i>]	platenspeler
pos, de	[Eng. <i>television channel</i> ; Hd. <i>Fernsehskanal</i>]	televisiekanaal
potloe(ë)d, 't	[Eng. <i>pencil</i> ; Hd. <i>Bleistift</i>]	potlood
prinsiep, 't	[Eng. <i>principle</i> ; Hd. <i>Prinzip</i>]	principe
prokklassie, de	[Eng. <i>proclamation</i> ; Hd. <i>Proklamation</i>]	proclamatie
riglëmènt, 't	[Eng. <i>school rules</i> ; Hd. <i>Schulordnung</i>]	schoolreglement
sikkërtarrie(j)aat, 't	[Fr. <i>secrétariat</i> ; Eng. <i>secretariat</i>]	secretariaat
sindiekaat, 't	[Eng. <i>union</i> ; Hd. <i>Gewerkschaft</i>]	vakbond
sinnëma, de	[Eng. <i>cinema</i> ; Hd. <i>Kinosaal</i>]	filmzaal
sjeedël, de	[Eng. <i>skull</i> ; Hd. <i>Schädel</i>]	schedel
sjeikunde, de; sjëmie, de	[Eng. <i>chemistry</i> ; Hd. <i>Chemie</i>]	scheikunde
sjerm, 't	[Eng. <i>screen</i> ; Hd. <i>Schirm, Bildschirm</i>]	beeldscherm
sjie(ë)r, de	[Eng. <i>scissors</i> ; Hd. <i>Schere</i>]	schaar
sjoe(ë)l, de	[Eng. <i>school</i> ; Hd. <i>Schule</i>]	school
sjoe(ë)lduits, 't	[Eng. <i>school German</i> ; Hd. <i>Schuldeutsch</i>]	schoolduits
sjoe(ë)lfie(ë)s, 't	[Eng. <i>school party</i> ; Hd. <i>Schulfest</i>]	schoolfeest
sjoe(ë)linspéksie, de	[Eng. <i>school inspection</i> ; Hd. <i>Schulinspektion</i>]	schoolinspectie
sjoe(ë)ljaor, 't	[Eng. <i>school year</i> ; Hd. <i>Schuljahr</i>]	schooljaar
sjoe(ë)ljóng, de	[Eng. <i>schoolboy</i> ; Hd. <i>Schüler, Schuljunge</i>]	schooljongen
sjoe(ë)ljuffrouw, de	[Eng. <i>schoolmistress, teacher</i> ; Hd. <i>Lehrerin</i>]	schooljuffrouw, onderwijzeres

sjoe(ë)lkammëraod, de	[Eng. <i>schoolmate</i> ; Hd. <i>Schulkamerad</i>]	schoolkameraad
sjoe(ë)lmaesje, 't	[Eng. <i>schoolgirl</i> ; Hd. <i>Schulmädchen</i>]	schoolmeisje
sjoe(ë)lploog, de	[Eng. <i>school team</i> ; Hd. <i>Schulmannschaft</i>]	schoolploeg
sjoe(ë)lreis, de	[Eng. <i>school trip</i> ; Hd. <i>Schulausflug</i>]	schooltrip; -reisje
sjoe(ë)ls (bn.)	[Eng. <i>schoolish</i> ; Hd. <i>schulisch</i>]	schools
sjoe(ë)ltas, de	[Eng. <i>school bag</i> ; Hd. <i>Schultasche</i> , (op rug) <i>Schulranzen</i>]	schooltas
sjoe(ë)ltillëvi-jzie, de	[Eng. <i>educational television</i> ; Hd. <i>Schulfernsehen</i>]	schooltelevisie
sjoeëlëbów, de	[Eng. <i>school building</i> ; Hd. <i>Schulbau</i> , <i>Schulneubau</i>]	scholenbouw
sjoeëlëgëmeinsjap, de	[Eng. <i>comprehensive school</i> ; Hd. <i>Gesamtschule</i>]	scholengemeenschap
sjoeëlëkómpléks, 't	[Eng. <i>school complex</i> ; Hd. <i>Schulkomplex</i>]	scholencomplex
sjri-jfbook, 't	[Eng. <i>copy boo</i> ;, Hd. <i>Schulheft</i>]	schrift
sjri-jffout, de	[Eng. <i>writing error</i> ; Hd. <i>Schreibfehler</i>]	schrijffout
sjri-jfgëreef, 't	[Eng. <i>writing materials</i> ; Hd. <i>Schreibzeug</i>]	schrijfbehoeften
sjri-jfmësjj-jn, 't	[Eng. <i>typewriter</i> ; Hd. <i>Schreibmaschine</i>]	schrijfmachine
skëlët, 't	[Eng. <i>skeleton</i> ; Hd. <i>Skelett</i>]	skelet
spandook, de	[Eng. <i>banner</i> ; Hd. <i>Spruchband</i> , <i>Transparent</i>]	spandoeck
spónsëbékske, 't	[Eng. <i>sponge tray</i> ; Hd. <i>Schwammkästchen</i>]	(m.b.t. bord) sponsbakje
sprieëkër, de	[Eng. <i>speaker</i> ; Hd. (redenaar) <i>Redner(in)</i> , (m.b.t. een taal – woordvoerder) <i>Sprecher</i>]	spreker
spunske, 't	[Eng. <i>sponge</i> ; Hd. <i>Schwamm</i>]	sponsje
stif, de	[Eng. <i>felt tip pen</i> ; Hd. <i>Filzstift</i>]	viltstift
stömbëroo, de	[Eng. <i>polling place</i> ; Hd. <i>Wahllokal</i>]	stembureau
stömbös, de	[Eng. <i>ballot box</i> ; Hd. <i>Wahlurne</i>]	stembus
stömbreef, de	[Eng. <i>ballot paper</i> ; Hd. <i>Stimmzettel</i>]	stembrief
stömlokkaal, 't	[Eng. <i>polling place</i> ; Hd. <i>Wahllokal</i>]	stemlokaal
stool, de	[Eng. <i>chair</i> ; Hd. <i>Stuhl</i>]	stoel
stopkóntak, 't	[Eng. <i>socket, plug socket</i> ; Hd. <i>Steckdose</i>]	stopcontact
stujdiemeistër, de	[Hd. <i>Schulassistent</i>]	studiemeester

stujdievak, 't; vak, 't	[Eng. <i>(theoretical) subject</i> ; Hd. <i>Lehrfach</i>]	leervak; studievak
stuudént, de	[Eng. <i>student</i> ; Hd. <i>Student(in)</i>]	student
tierèt, de	[Eng. <i>zip, zip fastener</i> ; Hd. <i>Reißverschluss</i>]	ritssluiting
ti-jdsjrif, 't; beukske, 't	[Eng. <i>periodical</i> ; Hd. <i>Zeitschrift</i>]	tijdschrift
tillëfoonvërbènging, de	[Eng. <i>telephone connection</i> ; Hd. <i>Telefonverbindung</i>]	telefoonverbinding
tillëvi-jzie, d'n	[Eng. <i>television</i> ; Hd. <i>Television, Fernsehapparat</i>]	televisie
tillëvi-jzieploog, de	[Eng. <i>television team</i> ; Hd. <i>Fernsehteam</i>]	televisieploeg
tillëvi-jzieprogram, 't	[Eng. <i>television programme</i> ; Hd. <i>Fernsehprogramm</i>]	televisieprogramma
tillëvi-jzierippërtaasj, de	[Eng. <i>television report</i> ; Hd. <i>Fernsehreportage</i>]	televisiereportage
tillëvi-jziesirkwie, 't	[Eng. <i>television circuit</i>]	televisiecircuit
uunievérzieteit, de	[Eng. <i>university</i> ; Hd. <i>Universität</i>]	universiteit
vëkansie, de	[Eng. <i>holiday(s)</i> ; Hd. <i>Schulferien, Ferien, (werknemers) Urlaub</i>]	vakantie
vëkansiekurzës, de	[Eng. <i>holiday course</i> ; Hd. <i>Ferienkurs</i>]	vakantiecursus
viedëjoo, de	[Eng. <i>video</i> ; Hd. <i>Videogerät</i>]	video
viedëjookësèt, de	[Eng. <i>video cassette</i> ; Hd. <i>Videokassette</i>]	videocassette
vingër opstieëke, de	[Eng. <i>to raise the hand</i> ; Hd. <i>den Finger strecken</i>]	de vinger opsteken
völpén, de	[Eng. <i>fountain pen</i> ; Hd. <i>Füllhalter</i>]	vulpen
vörfbuu(ë)rstël, de	[Eng. <i>paintbrush</i> ; Hd. <i>Pinsel</i>]	verfkwast
vri-jjën daâg, de	[Eng. <i>day off</i> ; Hd. <i>ein freier Tag</i>]	vrije dag
vuuerzittër, de	[Eng. <i>chairman</i> ; Hd. <i>Vorsitzende(r)</i>]	voorzitter
watërvörf, de	[Eng. <i>water colour</i> ; Hd. <i>Wasserfarbe, Aquarellfarbe</i>]	waterverf
wirkbook, 't	[Eng. <i>workbook, exercise book</i> ; Hd. <i>Arbeitsheft, (dik) Arbeitsbuch</i>]	werkboek
wirksjeema, 't	[Eng. <i>work scheme, work plan</i> ; Hd. <i>Arbeitsschema</i>]	werkschema
wirktaofël, de	[Eng. <i>workbench, (bureau) desk, worktable</i> ; Hd. <i>Arbeitsstisch</i>]	werktafel
wirkvëkansie, de	[Eng. <i>working holiday</i> ; Hd. <i>Ferienarbeit</i>]	werkvakantie

Uitdrukkingen

book	't Book is ómgëdrage. Je bent te laat om te eten.
book	Sjri-jf det mer in 't vërgieëtbook. Vergeet dat maar.
gëzèt	Hae lujg wi-j 'n gëzèt. Hij is een leugenaar.
meister	We kostën h'm neet meistër wuuëre. We konden hem niet in bedwang houden.
mëmoorie	Hae haef 'n mëmoorie wi-j e kni-jnsstërtsje. Zijn geheugen is erg zwak.
mëmoorie	Hae haef 'n mëmoorie wi-j 'n zi-jsjoeëtël. Hij heeft een slecht geheugen.
sjie(ë)r	Det is mèt e sjie(ë)rke gëknip. Dat is precies zoals het hoort. Dat past precies.
stool	Pak 'ne stool en stank e butsjë. Ga zitten (humoristische uitnodiging om te gaan zitten).

53. SLACHTVEE, SLAGERIJ EN SLACHTHUIS

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafgëkäörd vleis, 't	[Eng. <i>condemned meat</i> ; Hd. <i>für untauchlich erklärtes Fleisch</i>]	afgekeurd vlees
aafkäöre (ww.)	[Eng. <i>to condemn</i> ; Hd. (vlees) <i>für untauglich erklären</i>]	(m.b.t. vlees) afkeuren
achtersjènkël, d'n	[Eng. <i>hindknuckle</i>]	achterschenkel
achtërsjónk, de	[Eng. <i>ham, cushion</i> ; Hd. <i>Hinterviertel, Hinterkeule</i>]	achterbout (van een varken)
bak, 't	[Eng. <i>piglet, piggy</i> ; Hd. <i>Ferkel</i>]	big
balkëbrei, de	[Mnl. <i>gebalchte</i> (pens, darmen); Eng. (Am.) <i>scrapple</i> ; Hd. <i>Panhas</i>]	balkenbrij
bestërve (ww.)	[Eng. (m.b.t. vlees) <i>be hung</i> ; Hd. (m.b.t. vlees) <i>abhängen</i>]	besterven
blood, 't	[Eng. <i>blood</i> ; Hd. <i>Blut</i>]	bloed
bloodwoeërs, de	[Eng. (Am.) <i>blutwurst, blood sausage</i> ; Eng. <i>blood pudding</i> ; Hd. <i>Blutwurst</i>]	bloedworst
boorësjónk, de	[Eng. <i>country ham</i> ; Hd. <i>Bauernschinken</i>]	boerenham

bówkspék, 't; mémrespék, 't	[Hd. <i>Schweinebauch</i>]	buikspek van de zeug
braoj, de	[Eng. <i>slice of bacon</i> ; Hd. (hardgebakken) <i>Griebe</i>]	speklap
bufstök, de	[Fr. <i>bifteck (steak)</i> ; Eng. <i>beefsteak</i> ; Hd. <i>Beefsteak</i>]	biefstuk
deepgëvroëëre (bn.)	[Eng. <i>deep frozen</i> ; Hd. <i>tiefgefroren</i>]	diepgevroren
deur, d'n	[Eng. <i>bull</i> ; Hd. <i>Bulle</i>]	stier
diepvries, d'n	[Eng. <i>freezer</i> ; Hd. <i>Gefriertruhe, Tiefkühltruhe</i>]	vrieskist, diepvrieskist
doe(ë)rrieëge spek, 't	[Eng. <i>rusher of bacon</i> ; Hd. <i>durchwachsener Speck</i>]	dun en doorregen spek
druu(ë)g woërs, de	[Eng. <i>dry sausage</i> ; Hd. <i>Trockenwurst</i>]	droge worst
fielee ammëriekin, de	[Fr. <i>filet américain</i> ; Eng. <i>steak tartare</i> ; Hd. <i>Tartarbeefsteak</i>]	filet américain
fielee, de	[Eng. <i>fillet</i> ; Hd. <i>Filet</i>]	filet
frikkedél, de	[Fr. <i>fricadelle</i> ; Hd. <i>Frikadelle</i>]	bal gehakt; vleesbal; gehaktbal; frikadel
fwa(h)gra(h), de	[Fr. <i>foie gras</i> ; Hd. <i>Gänseleberpastete</i>]	ganzenleverpastei; foie gras
gëbraod, 't	[Eng. <i>roast, roast meat</i> ; Hd. <i>Braten</i>]	gebraad
gëbroeëje neerkës, de	[Eng. <i>fried kidneys</i> ; Hd. <i>gebratene Nierchen</i>]	gebraden niertjes
gëhing, 't; slach, de	[Hd. <i>Innereien</i>]	orgaanvlees
geit, de	[Eng. <i>goat</i> ; D. (Zdl., Oostr.) <i>Geiß</i> ; Hd. <i>Ziege</i>]	geit
gëkap, 't	[Eng. <i>minced meat, mince</i> ; Hd. <i>Hackfleisch</i>]	gehakt vlees
gëkoeëkde sjónk, de	[Eng. <i>cooked ham, boiled ham</i> ; Hd. <i>gekochter Schinken</i>]	gekookte ham
gëkoeëkde woërs, de	[Eng. <i>scalded sausage</i> ; Hd. <i>Fleischwurst</i>]	gekookte worst
gëpieërsde kop, de	[Eng. <i>brawn</i> ; Hd. <i>Presskopf</i>]	preskop
gëruik spek, 't	[Eng. <i>smoked bacon</i> ; Hd. <i>Räucherspeck</i>]	rookspek
gëruik vleis, 't	[Eng. <i>smoked meat</i> ; Hd. <i>Rauchfleisch</i>]	rookvlees
gëruikde sjónk, de	[Eng. <i>smoked ham, gammon</i> ; Hd. <i>geräucherter Schinken</i>]	gerookte ham
gëzawte spek, 't	[Eng. <i>salted bacon, salty bacon</i> ; Hd. <i>gesalzener Speck</i>]	gezouten spek
hakméts, 't	[Eng. <i>cleaver</i> ; Hd. (kapmes) <i>Hackbeil, Hackmesser</i>]	hakmes

hawf vérke, 't	[Eng. <i>side of pork</i>]	half varken
hie(ë)ske, 't	[Kil. <i>haessen</i> ; D. (Rijnl.) <i>His</i> ; Hd. <i>Hachse</i> (schenkel van dieren)]	varkensschenkel
hoe(ë)gërök, d'n	[Eng. <i>chine, saddle</i> ; Hd. (vnl. jacht) <i>Ziemer, Rückenstück</i>]	rug(gen)stuk; zadelstuk
horre, de	[Mnl. <i>herne</i> (hersenen); Hd. <i>Hirne, Gehirn, das tierische Hirn</i>]	varkenshersenen
huidvleis, 't	[Eng. (Am.) <i>headcheese</i> ; Eng. <i>brawn</i> ; Hd. <i>Presskopf</i>]	hoofdkaas; preskop; hoofdvlees
kaele (ww.)	[Eng. <i>to stick</i> ; Hd. (dieren) <i>abstechen</i>]	(m.b.t. varkens) kelen
karmënaaj, de	[Eng. <i>chop</i> ; Hd. (m.b.t. een varken) <i>Schweinekotelett</i>]	karbonade van een varken
kawf, 't	[Eng. <i>calf</i> ; Hd. <i>Kalb</i>]	kalf
kërkas, 't	[Eng. <i>carcass</i> ; Hd. <i>Karkasse</i>]	karkas
kërteer van e rënd(sj), 't	[Eng. <i>quarter of beef</i>]	runderkwartier
kni-îñ, de	[Eng. <i>rabbit</i> ; Hd. <i>Kanin</i>]	konijn
knocëk, de	[Eng. <i>bone</i> ; Hd. <i>Knochen</i>]	knook
kocëkbook, 't	[Eng. <i>cookery book</i> ; Hd. <i>Kochbuch</i>]	kookboek
kortëlèt, de	[Eng. <i>cutlet, chop</i> ; Hd. <i>Kotelett</i>]	kotelet
ków, de	[Eng. <i>cow</i> ; Hd. <i>Kuh</i> , (vlees) <i>Rindfleisch</i>]	koe
krépke, 't	[D. (Rijnl.) <i>Kräppche</i> ; Hd. <i>Speckgriebe</i>]	kaantje
lamsbout, de	[Eng. <i>leg of lamb</i> ; Hd. <i>Lammkeule</i>]	lamsbout
lamskarmënaaj, de	[Eng. <i>lamb chop</i> ; Hd. <i>Lammkotelett</i>]	lamskarbonade
lamskortëlèt, de	[Eng. <i>lamb cutlet</i> ; Hd. <i>Lammkotelett</i>]	lamskotelet
lamsvleis, 't	[Eng. <i>lamb</i> ; Hd. <i>Lammfleisch</i>]	lamsvlees
lémke, 't	[Eng. <i>lamb</i> ; Hd. <i>Lamm, Lämmchen</i>]	lam
lieëvër, de	[Eng. <i>liver</i> ; Hd. <i>Leber</i>]	lever
lieëvërpëtee, de; pëtee, de	[Eng. <i>liver paste, liver paté</i> ; Hd. <i>Leberpastete</i>]	leverpastei
lieëvërtraon, de	[Eng. <i>cod-liver oil</i> ; Hd. <i>Lebertran</i>]	levertraan
lieëvërwoeërs, de	[Eng. <i>liver sausage</i> ; Hd. <i>Leberwurst</i>]	leverworst
mémmespek, 't	[Hd. <i>Schweinebauch</i>]	buikspek
métserèk, de	[Eng. <i>knife case</i> ; Hd. <i>Messergestell</i>]	messenrek
neerkës, de	[Eng. (gerecht) <i>kidney</i> ; Hd. <i>gebratene Nierchen</i>]	(m.b.t. een gerecht) niertjes

óngëzawte spek, 't	[Eng. <i>green bacon</i> ; Hd. <i>ungesalzener Speck</i>]	ongezouten spek
óns sjónk, 't	[Eng. <i>100 grams of ham</i> ; Hd. <i>hundert Gramm Schinken</i>]	een ons ham; 100 gram ham
ówtbeine (ww.)	[Eng. <i>to bone</i> ; Hd. <i>die Knochen herauslösen</i>]	uitbenen
pazzëvang, de	[Fr. <i>passavant</i> ; Hd. <i>Schlachtbewilligung</i>]	slachtvergunning
pëtee, de	[Eng. <i>pâté, liver paste</i> ; Hd. <i>Leberpastete</i>]	leverpastei; paté
Poolse woeërs, de	[Eng. <i>Polish sausage</i> ; Hd. <i>polnische Wurst</i>]	Poolse worst
pri-jšli-js, de	[Eng. <i>price list</i> ; Hd. <i>Preisliste</i>]	prijlijst
rèn(d)sj, 't	[Eng. <i>beef</i> ; Hd. <i>Rindfleisch, Rind</i>]	rundvlees
rënd(sj), 't	[Eng. <i>cow</i> ; Hd. (zoogdier) <i>Rind, (koe) Rind</i>]	rund
rënjër, de	[Eng. <i>cattle</i> ; Hd. <i>Rindvieh</i>]	rundvee
rib(bë)kës, de	[Eng. <i>ribs</i> ; Hd. <i>Schweinerippchen</i>]	(zijde) ribben
ribstök, 't	[Eng. <i>T-bone steak</i> ; Hd. <i>Rippenstück, Rippe</i>]	biefstuk van de rib
roukkas, de	[Eng. <i>smoke house</i> ; Hd. <i>Räucherschrank</i>]	rookkast
rouw sjónk, de	[Eng. <i>uncooked ham</i> ; Hd. <i>roher Schinken</i>]	rauwe ham
rundsgëkap, 't	[Eng. <i>minced beef</i> ; Hd. <i>Rinderhackfleisch</i>]	rundergehakt
rundskortëlèt, de	[Eng. <i>loin and rib</i> ; Hd. <i>Rinderkotelett</i>]	rundskotelet
rundssjènkël, de	[Eng. <i>shin of beef</i> ; Hd. <i>Rinderschenkel</i>]	rundersschenkel
rundsvèt, 't	[Eng. <i>beef fat</i> ; Hd. <i>Rindsfett</i>]	rundvet
rundsvleis, 't	[Eng. <i>beef</i> ; Hd. <i>Rindfleisch</i>]	rundvlees
sësi-js, de	[Eng. <i>sausage</i> ; Hd. <i>Bratwurst</i>]	worst; saucijs
sjaopëvleis, 't	[Eng. <i>mutton</i> ; Hd. <i>Schafffleisch</i>]	schapenvlees
sjènk, de	[Eng. <i>shank</i> ; Hd. <i>Schenkel</i>]	schenkel
sjènkël, de; knoeëk, de; sjènk, de	[Eng. <i>shank</i> ; Hd. <i>Schenkel</i>]	schenkel; voorpoot
sjónk, de	[Eng. <i>ham</i> ; Hd. <i>Schinken</i>]	ham
sjónkëbölke, 't	[Hd. <i>Rollbraten</i>]	rollade; versneden voorham

sjouwër, de	[Eng. <i>shoulder</i> ; Hd. <i>Schulter</i> , (voorbout) <i>Schulterstück</i>]	schouder
sjujf sjónk, de	[Eng. <i>slice of ham</i> ; Hd. <i>Scheibe Schinken</i>]	plakje ham
slach, de; gëhing, 't	[Hd. <i>Innereien</i>]	orgaanvlees (van een geslacht varken)
slachaafval, de	[Eng. <i>offal</i> ; Hd. <i>Schlachtabfälle</i>]	slachtafval
slachbank, de	[Eng. <i>chopping block, slaughtering block</i> ; Hd. <i>Schlachtbank</i>]	slachtbank
slachmaond(sj), de	[Eng. <i>slaughtering season</i> ; Hd. <i>Schlachtmonat</i>]	slachtmaand
slachri-jp (bn.)	[Eng. <i>ready for slaughtering</i> ; Hd. <i>schlachtreif</i>]	slachtrijp
slachte (ww.)	[Eng. <i>to slaughter</i> (doden); Hd. <i>schlachten</i>]	slachten
slachthóws, 't	[Eng. <i>slaughterhouse, abattoir</i> ; Hd. <i>Schlachthaus</i>]	abattoir; slachthuis
slachti-jd, de	[Eng. <i>butchering season</i> ; Hd. <i>Schlachtsaison</i>]	slachtijd
slachting, de	[Eng. <i>slaughtering</i> ; Hd. <i>Schlachtung</i>]	slachting; het slachten
slachvérke, 't	[Eng. <i>pig for slaughter</i> ; Hd. <i>Schlachtschwein</i>]	slachtvarken
slachvie(ë), 't	[Eng. <i>cattle for slaughter, animals for slaughter</i> ; Hd. <i>Schlachtvieh</i>]	slachtvee
slachwaerde, de	[Eng. <i>slaughter value</i> ; Hd. <i>Schlachtwert</i>]	slachtwaarde
slachwèt, de	[Eng. <i>law on the slaughter of animals</i> ; Hd. <i>Schlachtgesetz</i>]	slachtwet
sléchter, de	[Eng. <i>butcher</i> ; D. (Nd.) <i>Schlächter</i> ; Hd. <i>Schlachter</i>]	slager
sléchtersméts, 't	[Eng. <i>butcher's knife</i> ; Hd. <i>Fleischermesser</i>]	slagersmes
smawt, de	[Eng. <i>dripping</i> ; Hd. <i>Schmalz</i>]	smout; reuzel
spek van de rök, 't	[Eng. <i>back fat</i> ; Hd. <i>Rückenspeck</i>]	rugspek
spek, 't	[Eng. <i>bacon</i> ; Hd. <i>Speck</i>]	spek
spékhaok, de	[Eng. <i>bacon hook</i> ; Hd. <i>Fleischerhaken</i>]	spekhaak
spékpannekook, de	[Eng. <i>froise</i> ; Hd. <i>Speckpfannkuchen</i>]	spekpannenkoek
spékwaaers, de	[Eng. <i>bacon-rind</i> ; Hd. <i>Speckschwarte</i>]	spekzwoerd

stémpel, de	[Eng. <i>stamp</i> ; Hd. <i>Stempel, Kontrollstempel</i>]	controlestempel
stieëkméts, 't	[Eng. <i>sticking knife</i> ; Hd. <i>Stichmesser</i>]	steekmes
stök vleis, 't	[Eng. <i>piece of meat</i> ; Hd. <i>Stück Fleisch</i>]	stuk vlees
vaerëvèt, 't	[Eng. <i>lard</i> ; Hd. (broodbeleg) <i>Schmalz</i>]	bladvet; reuzel
vérkesfielee, de	[Eng. <i>fillet of pork</i> ; Hd. <i>Schweinefilet</i>]	varkensfilet
vérkesgëkap, 't	[Eng. <i>minced pork</i> ; Hd. <i>Schweinehackfleisch</i>]	varkensgehakt
vérkeskortëlèt, de	[Eng. <i>pork chop</i> ; Hd. <i>Schweinekotelett</i>]	varkenskotelet
vérkeslëpke, 't	[Eng. <i>pork steak, pork chop, griskin</i> ; (gepanneerd) D. (Oostr.) <i>Sweinschnitzel</i> ; Hd. <i>Schweinesteak</i>]	varkenslapje
vérkeslieëvër, de	[Eng. <i>pig's liver</i> ; Hd. <i>Schweineleber</i>]	varkenslever
vérkespés, de	[Eng. <i>swine fever</i> ; Hd. <i>Schweinepest</i>]	varkenspest
vérkespuu(ë)tsjës, de	[Eng. <i>knuckles of pork</i> ; Hd. <i>Schweinhachse</i> , (gepekeld en gekookt been) <i>Eisbein</i>]	varkenspootjes
vérkesrib(bë)kës, de	[Eng. <i>pork ribs</i> ; Hd. <i>Schweinerippenstück</i>]	varkensribben
vérkesvleis, 't	[Eng. <i>pork</i> ; Hd. <i>Schweinefleisch</i>]	varkensvlees
vérkesvoor, 't	[Eng. <i>pig feed</i> ; Hd. <i>Schweinefutter</i>]	varkensvoer
vërsni-ÿje (ww.)	[Eng. <i>to cut up</i> ; Hd. <i>zerschneiden, in Stücke schneiden</i>]	versnijden
vëtmaste (ww.)	[Eng. <i>to fatten (up)</i> ; Hd. <i>mästen</i>]	vetmesten
vie(ë)boor, de	[Eng. <i>cattle-farmer</i> ; Hd. <i>Viehhalter</i>]	veehouder
vilméts, 't	[Eng. <i>flaying knife</i>]	huidmes; vilmes
vittërnaer, de	[Eng. <i>veterinary (surgeon)</i> ; Hd. <i>Veterinär, Tierarzt</i>]	veearts
vleis, 't	[Eng. <i>meat</i> , Hd. <i>Fleisch</i> , (gebraden) <i>Braten</i>]	vlees
vleisaafval, de	[Eng. <i>meat scraps</i> , Hd. <i>Fleischabfälle</i>]	vleesafval
vleisbëljóng, de; breuj, de	[Eng. <i>meat broth</i> ; Hd. <i>Fleischbrühe</i>]	vleesbouillon
vleisfónduu, de	[Eng. <i>meat fondue</i> , Hd. <i>Fleischfondue</i>]	vleesfondue
vleishaok, de	[Eng. <i>meat hook</i> , Hd. <i>Fleischerhaken</i>]	vleeshaak
vleisicëtër, de	[Eng. <i>meat eater</i> ; Hd. <i>Fleischesser</i>]	(m.b.t. een mens) vleeseter
vleisindëstri-j, de	[Eng. <i>meat industry</i> ; Hd. <i>Fleischindustrie</i>]	vleesindustrie
vleiskäöring, de	[Eng. <i>meat inspection</i> ; Hd. <i>Fleischbeschau</i>]	vleeskeuring

vleisklomp, de	[Eng. <i>lump of meat</i> ; Hd. <i>Fleischklumpen</i>]	vleesklomp
vleismuuële, de	[Eng. <i>meat grinder, mincer</i> ; Hd. <i>Fleischwolf</i>]	vleesmolen
vleispot, de	[Eng. <i>jar of potted meat</i> , Hd. <i>Fleischtopf</i>]	vleespot
vleissjoeëtël, de	[Eng. <i>meat dish</i> ; Hd. <i>Bratenplatte</i> , <i>Fleischplatte</i> , (gerecht) <i>Fleischgericht</i>]	vleesschotel
vleisslaaj, de	[Eng. <i>meat salad</i> ; Hd. <i>Fleischsalat</i>]	vleessalade
vleistejjer, de	[Eng. <i>meatplate</i> ; Hd. <i>Fleischplatte</i>]	vleesbord
vleisware, de	[Eng. <i>cold meats</i> ; Hd. <i>Fleischware</i>]	vleeswaren
vleiszaeg, de	[Eng. <i>meat saw</i> ; Hd. <i>Fleischsäge</i>]	vleeszaag
woeërs, de	[Eng. <i>sausage</i> ; Hd. <i>Bratwurst</i>]	worst
zavee (ww.)	[Eng. <i>to sieve, sift</i> ; Hd. <i>sieben</i>]	ziften
zi-j spek, de	[Eng. <i>fitch of bacon</i> ; Hd. <i>Speckseite</i>]	zijde spek
zuuëg, de	[Eng. <i>sow</i> ; Hd. <i>Sau</i>]	zeug
zwaars, de	[Eng. <i>pork-rind</i> ; Hd. <i>Speckschwarte</i>]	spekzwoerd

Uitdrukkingen

geit	Hae haef 't vèt vanbènne wi-j de geite. Hij ziet er mager uit, maar is toch sterk.
geit	Nôw geis-te kèpot oppe geit. Nu versta ik er niets meer van.
geit	'Nën awwe bók en 'n jóng geit zittën eedër jaor in 't leid. Een oudere man en een jonge vrouw krijgen ieder jaar een baby.
geit	Van gieëve stoeën de geite druu(ë)g. Van geven word je arm.
kawf	Hae haef de ków mèt 't kawf gëkoch. Hij heeft een vrouw getrouwd die in verwachting was.
kawf	Kawf bli-jfs-te mer ei jaor, ieëzël d'n hie(ë)l lieëve. Een ezel (dommerik) blijft een ezel.
kni-ÿn	Dao wuuëre de kni-jn nog gëduip. Dat is een erg godsdienstig gezin.
kni-ÿn	Kni-jn hawtën is van 'nën hawve frang e kwaartsje make. Konijnen kweken brengt niets op.
kni-ÿn	Waem kni-jn haef, haef ouch kuuëtële. Aan bezit kleven altijd nadelen.
spek	't Spek zit mer van eine kant. Slechts één van de partners heeft fortuin.

véركة	E blènd(sj) vérке vunk ouch waal ins 'n eikèl. Een sukkelaar heeft ook wel eens geluk.
véركة	't Zeen de dikste vérkes di-j ówt d'angèrèn hunnèn troeëg ieëte. Rijken zijn nog het meest inhalig.
véركة	Vi-js vérkes wuuëre neet vèt. Je moet niet te kieskeurig zijn.
woeërs	Dae goe(ë)jt mèt 'n woeërs nao 'n sjónk. Die onbemiddelde man probeert een relatie aan te gaan met een rijke dame (juffrouw).

54. SNOEP

Vandaag neemt de afdeling 'lekkernijen' in een grootwinkelbedrijf tientallen meters rekken met snoepgoed in beslag. Tot de jaren 1970 vonden kinderen daarentegen hun gading in vaak piepkleine snoepwinkels. In Maaseik kon het jonge volkje terecht bij 'Mëri-jke Sjoufs', bij 'De Rattëval' of bij 'Anneke van Door'. Laten we even kijken wat daar zoal op de toonbank – niet groter dan een paar vierkante meter – was uitgestald.

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN/OF SPECIFICATIES
babbëlaer, de	[afl. van Mnl. <i>babbelen</i> (de kaken bewegen); Hd. <i>Babbelaar</i>]	babbelaar snoepje van boter en suiker of stroop
babbëlut, de	[Fr. <i>papillote</i> (papieren omhulsel); D. (Rijnl.) <i>Babbeljötsje</i>]	snoepje in een papiertje gemaakt van kandijstroop en boter; op de markt gebracht door een vrouw uit Heist, moeder Babelut genoemd
bélga, de	verwijst naar de Belgische rekenmunt 'de belga'	belga gemaakt van drop van de zoethoutswortel; had de vorm van vijf frankstuk
brówsëlwatër, 't	verwijst naar het schudden (a.h.w. brouwen) van de fles	zoethoutwater water op zoethout; dropwater; werd opgezogen en dus niet gedronken
giemoofke, 't	[Fr. <i>guimauve</i> (wit drop)]	schuimpje uit opgeklopte suiker en het wit van een ei

gumke, 't	dim. van 'gom'; [Mnl. <i>gomme</i> ; Eng. <i>gum</i>]	gombal balletje van gesuikerde Arabische gom; gom is kleverige boomvloeistof
heitzékske, 't	sterke prikkeling van de (smaak)papillen	pikant gomballetje van gesuikerde Arabische gom
kattétónge, de	[(lett.) Hd. <i>Katzenzunge</i>]	kattentong koekje of chocolaatje met min of meer de vorm van een kattentong
kermél, de	[Fr. en Eng. <i>caramel</i> ; Hd. <i>Karamelle</i>]	karamel; ulevel [It. <i>iluvello</i>] soorten: fruit-, koffie-, boter-, melkkaramellen, enz.
kien(d)sjëskak, de; sókkërboeëne, de	berust op vergelijking	suikerbonen bevat gesuikerde chocolade of een amandel
klis, de	[Mnl. <i>lacrisse</i> ; Vnnl. <i>calissië</i> ; D. (Keuls) <i>Kalisch</i>]	drop het hard geworden sap van zoethout; is zwart van kleur
krabbie(j)a, de	woord waarmee Afrikanen hun waar aanbevelen in de eerste helft van de 20ste eeuw	krabbeja soort karamel die je op de Maaseiker jaarmarkt kon krijgen; bevatte o.a. gekookte suiker
léksték, de	stokje met lekkernij	zuigstokje geglaceerde vruchtensuiker op een stokje
maspin, de	[It. <i>marzapane</i> ; Fr. <i>marcepain</i>]	marsepein o.a. uit amandelen, suiker en rozenwater
mówlënrèkkër, de; zoorstaefke, 't	de zure ingrediënten doen je gezicht trekken	zuurstaafje (gew.) zoorstaefke (zie ald.)
niknékske, 't	klanknabootsende vorm (bij het gooien)	niknakje klein koekje; vaak in de vorm van een letter
nistël, de	snoep in de vorm van een veter	veterdrop drop in lange stroken
noega, de	[Fr. <i>nougat</i>]	noga uit eiwit, amandelen, noten en suiker

sinthoutskook, de	verbastering van ‘zoethout’	gestold zoethoutssap als lekkernij en in de geneeskunde gebruikt
sinthoutssték, de	verbastering van ‘zoethout’; [Lat. <i>Glycyrrhiza glabra</i>]	zoethoutsstokje gedroogde wortelstok van het zoethout; ca; 15 cm. lang; goed tegen de dorst; op een stokje kon je uren knabbelen
sjieklèt, de	merknaam ‘ <i>chicklets gum</i> ’ is soortnaam geworden	kauwgum met suiker en zoetstof geprepareerde gum van de sapatilleboom
sjóklaat, de	[Sp. en Vnnl. <i>chocolate</i>]	chocolade gestold mengsel van cacao, suiker, etc.
sókkërboeën, de; kien(d)sjëskak, de	verwijst naar vorm en smaak	suikerboon suikergoed o.a. als doopsuiker
sókkërfluitsje, ’t	het mondstuk was uit suiker	suikerfluitje was te koop op de kermis
spékske, ’t; spékke, de (mv.)	verwijst naar doorregen spek	spekje (gew.) bevat o.a. suiker, druivensuiker en stroop
stómp, de	[Mnl. <i>stomp(e)</i> (stomp voorwerp)]	lolly rode bol op een stokje; bestaat sinds 1920; lekkerste was de Chupa Chups
tunke, ’t	naar de vorm van het snoepje	tonnetje (gew.)
ujlëvélke, ’t	[It. <i>ulivello</i> (gesuikerde olijf)]	karamel gewikkeld in een papertje waarop een rijmpje staat
vleerbol, de	‘ <i>vleer</i> (= vlier)’ + ‘ <i>bol</i> ’	vlierbol (gew.) snoepje uit vlierbessensap; gesuikerd; goed tegen hoest
zeuthout, ’t	naam verwijst naar de suikerachtige bestanddelen van de plant <i>Glycyrrhiza glabra</i>	zoethout wordt gebruikt als lekkernij en in de geneeskunde
zjuupke, ’t; zjipke, ’t; zjupke, ’t	[verkorting van ‘ <i>jujube</i> ’ (hoestballetje); Volkslat. <i>zizupus</i>]	fruitdropje; droptoffee bestaat in allerlei vormen en smaken; is sponsachtig

zoorstaefke, 't; mówlènrèkkèr, de	verwijst naar vorm en smaak	zuurstaafje (gew.) soort babbelaar in langwerpige vorm; bevatte erg zure ingrediënten
--	-----------------------------	---

55. SPORT EN ONTSPANNING

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
arbietër, d'n	[Eng. <i>referee</i> ; Hd. <i>Schiedsrichter</i>]	arbiter; scheidsrechter
badmeistër, de	[Eng. <i>pool attendant, bath superintendent</i> ; Hd. <i>Bademeister</i>]	badmeester
badmöts, de	[Eng. <i>swimming cap, bathing cap</i> ; Hd. <i>Bademütze</i>]	badmuts
baogsjeete, 't	[Eng. <i>archery</i> ; Hd. <i>Bogenschießen</i>]	boogschieten
baogsjöttër, de	[Eng. <i>archer</i> ; Hd. <i>Bogenschütze</i>]	boogschutter
baskèt, de	[Eng. <i>basketball</i> ; Hd. <i>Basketball</i>]	basketbal
bédminton, de	[Eng. <i>badminton (game)</i> ; Hd. <i>Badminton</i> , (zonder regels) <i>Federballspiel</i>]	badminton
bèkienie, de; bikkienie, de	[Eng. <i>bikini</i> ; Hd. <i>Bikini</i>]	bikini
biljaar, de	[Eng. <i>billiard table</i> ; Hd. <i>Billard(tisch)</i>]	biljarttafel
biljare (ww.)	[Eng. <i>to play billiards</i> ; Hd. <i>Billard spielen</i>]	biljarten
bókse, 't	[Eng. <i>boxing</i> ; Hd. <i>Boxsport</i>]	het boksen; bokssport
bóksër, de	[Eng. <i>boxer</i> ; Hd. <i>Boxer(in)</i>]	bokser
bókshaws, de	[Eng. <i>boxing glove</i> ; Hd. <i>Boxhandschuh</i>]	bokshandschoen
bóksmatsj, de	[Eng. <i>boxing match</i> ; Hd. <i>Boxkampf</i>]	bokswedstrijd
bubbëlbad, 't	[Eng. <i>whirlpool</i> ; Hd. <i>Whirlpool</i> , <i>Jacuzzi</i>]	jacuzzi
bungëloo, de	[Eng. <i>bungalow</i> ; Hd. <i>Bungalow</i>]	bungalow
bungëlootént, de	[Eng. <i>frame tent</i> ; Hd. <i>Bungalowzelt</i>]	bungalowtent
deepdëmaetër, d'n	[Eng. <i>depth gauge</i> ; Hd. <i>Tiefenmesser</i>]	dieptemeter
dirrizzjént, d'n	[Eng. <i>conductor</i> ; Hd. <i>Dirigent(in)</i>]	dirigent
doesj, d'n	[Eng. <i>shower</i> ; Hd. <i>Dusche</i>]	douche
dujke (ww.)	[Eng. <i>to dive</i> ; Hd. <i>tauchen</i>]	duiken

dujkër, d'n	[Eng. <i>diver</i> ; Hd. <i>Taucher</i>]	duiker
dujkërklok, de	[Eng. <i>diving bell</i> ; Hd. <i>Taucherglocke</i>]	duikerklok
dujkówtrösting, de	[Eng. <i>under water swimming set, diving equipment</i> ; Hd. <i>Taucherausrüstung</i>]	duikuitrusting
dujkpak, 't	[Eng. <i>diving suit</i> ; Hd. <i>Taucheranzug</i>]	duikerpak
gëwichhöffe, 't	[Eng. <i>weightlifting</i> ; Hd. <i>Gewichtheben</i>]	het gewichtheffen
gëwieërsjeete, 't	[Eng. <i>rifle shooting</i> ; Hd. <i>Gewehrschießen</i>]	geweerschieten
goe(ë)n kampeere (ww.)	[Eng. <i>to go camping</i> ; Hd. <i>Campen gehen, Kampieren gehen</i>]	gaan kamperen
gool, de	[Eng. <i>goal, goalposts</i> ; Hd. <i>Tor</i>]	het doel
goolgëtter, de	[Eng. <i>goal scorer</i> ; Hd. <i>Torschütze</i>]	doelpuntenmaker
handbal, d'n	[Eng. <i>handball</i> ; Hd. <i>Handball</i>]	handbal
handbalspuuëlër, d'n	[Eng. <i>handball player</i> ; Hd. <i>Handballspieler(in)</i>]	handballer; handbalspeler
handbaog, d'n	[Eng. <i>bow, handbow, longbow</i> ; Hd. <i>Bogen</i>]	handboog
hangmat, de	[Eng. <i>hammock</i> ; Hd. <i>Hängematte</i>]	hangmat
hoe(ë)gsprënge, 't	[Eng. <i>high jump</i> ; Hd. <i>Hochsprung</i>]	het hoogspringen
hokkie, d'n	[Eng. <i>hockey</i> ; Hd. <i>Hockey</i>]	hockey
hónkbal, d'n	[Eng. <i>baseball</i> ; Hd. <i>Baseball</i>]	honkbal
houtscoe(ë)l, d'n	[Eng. <i>charcoal</i> ; Hd. <i>Holzkohle</i>]	houtschool
i-jshokkie, d'n	[Eng. <i>ice hockey</i> ; Hd. <i>Eishockey</i>]	ijshockey
indie(j)anëtént, de	[Eng. <i>Indian hut</i> ; Hd. <i>Indianerzelt</i>]	indianentent
jach, 't	[Eng. <i>yacht</i> ; Hd. <i>Jacht, Segeljacht</i>]	jacht
kabëlbaan, de	[Eng. <i>cable-way</i> ; Hd. <i>Drahtseilbahn, Seilbahn</i>]	kabelbaan
kajjak, de	[Eng. <i>kayak</i> ; Hd. <i>Kajak</i>]	kajak
kampeerdër, de	[Eng. <i>camper</i> ; Hd. <i>Camper</i>]	kampeerder
kampeere (ww.)	[Eng. <i>to camp</i> ; Hd. <i>kampieren</i>]	kamperen
kampeerstool, de	[Eng. <i>camp chair</i> ; Hd. <i>Campingstuhl</i>]	kampeerstoel
kampeertaofël, de	[Eng. <i>folding camp table</i> ; Hd. <i>Campingtisch</i>]	kampeertafel
kampeervëkansie, de	[Eng. <i>camping holiday</i>]	kampeervakantie
kampveur, 't	[Eng. <i>camp fire</i> ; Hd. <i>Lagerfeuer</i>]	kampvuur
käördsjësprënge, 't	[Eng. <i>skipping</i> ; Hd. <i>Seilhüpfen, Seilspringen</i>]	touwtjespringen
karrate, de	[Eng. <i>karate</i> ; Hd. <i>Karate</i>]	karate

karrëvan, de	[Eng. <i>caravan</i> ; Hd. <i>Wohnwagen</i>]	caravan
karwatsj, de	[Eng. <i>riding switch</i> ; Hd. <i>Peitsche</i>]	zweepje
kazzienoo, de	[Eng. (<i>gambling</i>) <i>casino</i> ; Hd. <i>Kasino</i>]	casino
kémping, de	[Eng. <i>camping (site), camp site</i> ; Hd. <i>Campingplatz</i>]	kampeerterein; camping
kènjërfitske, 't	[Eng. <i>child's bicycle</i> ; Hd. <i>Kinderfahrrad</i>]	kinderfietsje
kippër, de	[Eng. <i>goal keeper</i> ; D. (Oostr.) <i>Keeper</i> ; Hd. <i>Torwart</i>]	doelverdediger; keeper
klömnèt, 't	[Eng. <i>climbing net</i> ; Hd. <i>Kletternetz</i>]	klimnet
klömrèk, de	[Eng. <i>climbing frame, (voor oefeningen) wall bass</i> ; Hd. <i>Kletterwand, (kinderen) Klettergerüst</i>]	klimrek
klömtoeëre, de	[Eng. <i>climbing tower</i> ; Hd. <i>Kletterturm</i>]	klimtoren
koe(ë)gëlstoe(ë)te, 't	[Eng. <i>shot-put, shot-putting</i> ; Hd. <i>Kogelstoßen</i>]	het kogelstoten
koeräör, de	[Eng. <i>cyclist, racing cyclist</i> ; Hd. <i>Radrennfahrer</i>]	wielrenner
koerse, 't	[Eng. (<i>bi</i>) <i>cycle racing</i> ; Hd. <i>Rad sport</i>]	wielrennen
koersfits, de	[Eng. <i>racing bike, racing bicycle</i> ; Hd. <i>Rennrad</i>]	racefiets; renfiets
koersottoo, de	[Eng. <i>racing car</i> ; Hd. <i>Rennwagen, Rennauto</i>]	racewagen
koerspaerd, 't	[Eng. <i>race horse</i> ; Hd. <i>Rennpferd</i>]	racepaard
kónzaer, 't	[Eng. <i>concert</i> ; Hd. <i>Konzert</i>]	concert
krikkèt, de	[Eng. <i>cricket</i> ; Hd. <i>Kricket</i>]	cricket
kroepjee, de	[Fr. en Eng. <i>croupier</i> ; Hd. <i>Croupier</i>]	croupier
lat, de	[Eng. <i>bar, crossbar</i> ; Hd. <i>Latte, Sprunglatte</i>]	springlat
li(g)kstool, de	[Eng. <i>deck-chair</i> ; Hd. <i>Liegestuhl</i>]	ligstoel
li(g)kwei, de	[Eng. <i>sunbathing lawn, sunbathing area</i> ; Hd. <i>Liegewiese</i>]	ligweide
loupe (ww.)	[Eng. <i>to run</i> ; Hd. <i>laufen</i>]	lopen
lujfël, de	[Eng. <i>awning</i> ; Hd. (tent) <i>Vordach, Schirmdach</i>]	luifel
mannaesj, de	[Eng. <i>manege, riding school</i> ; Hd. (plaats) <i>Manege, (bedrijf) Reitschule</i>]	manege
massaasjbad, 't	[Eng. <i>massage bath</i> ; Hd. <i>Massagebad</i>]	massagebad
mëdalie, de	[Eng. <i>medal</i> ; Hd. <i>Medaille</i>]	medaille

moobilhoom, de	[Eng. <i>mobile home</i> ; Hd. <i>Wohnmobil, Campingbus</i>]	kampeerauto
mootorbuu(ë)tsje, 't	[Eng. <i>motorboat</i> ; Hd. <i>Motorboot</i>]	motorbootje
nuudis, de	[Eng. <i>nudist</i> ; Hd. <i>Nudist(in)</i>]	nudist
Ollimpis Kómmëtee, 't	[Eng. <i>the Olympic Committee</i> ; Hd. <i>das Olympische Comitee</i>]	Olympisch Comité
Ollimpisse Spuuële, de	[Eng. <i>the Olympics, the Olympic Games</i> ; Hd. <i>Olympische Spiele</i>]	Olympische Spelen
Ollimpisse Wèn- t(sj)ërspuuële, de	[Eng. <i>the Winter Olympics</i> ; Hd. <i>Olympische Winterpiele</i>]	Olympische Winterspelen
orkés, 't	[Eng. <i>orchestra</i> ; Hd. <i>Orchester</i>]	orkest
ówtki-jktoeëre, d'n	[Eng. <i>observation tower</i> ; Hd. <i>Aussichtsturm, (burcht) Warte</i>]	uitkijktoren
ping-póng, de; taofëltënnis, d'n	[Eng. <i>table tennis (game)</i> ; Hd. <i>Tischtennis</i>]	tafeltennis
plónsbadsje, 't	[Eng. <i>padding pool</i> ; Hd. <i>Planschbecken</i>]	pierenbad
portbaggaasj, de	[Fr. <i>porte-bagages</i> ; Eng. <i>roofrack</i> ; Hd. <i>Gepäckträger</i>]	bagagedrager; imperiaal
réddingsboej, de	[Eng. <i>lifebelt</i> ; Hd. <i>Rettungsboje</i>]	reddingsboei
roelèt, de	[Fr. <i>roulette</i> ; Eng. <i>roulette</i> ; Hd. <i>Roulette</i>]	roulette
rözkak, de	[Eng. (Am.) <i>backpack</i> ; Eng. <i>rucksack</i> ; Hd. <i>Rucksack</i>]	rugzak
rugbie, de	[Eng. <i>rugby</i> ; Hd. <i>Rugby</i>]	rugby
sjaatse, 't	[Eng. <i>ice skating</i> ; Hd. <i>Schlittschuh laufen</i>]	schaatsen
sjake (ww.)	[Eng. <i>to play chess</i> ; Hd. <i>Schach spielen</i>]	schaken
sjanssprènge, 't	[Eng. <i>ski jumping</i> ; Hd. <i>Skispringen</i>]	schansspringen
sjógkële (ww.)	[Eng. <i>to swing</i> ; Hd. <i>schaukeln</i>]	schommelen
sjotte (ww.)	[Eng. <i>to play football</i> ; Hd. <i>Fußball spielen</i>]	voetballen
sjujfaaf, de; rótsjbaan, de	[Eng. <i>slide, chute</i> ; Hd. <i>Rutschbahn</i>]	glijbaan; sullebaan (gew.)
skeetbord, 't	[Eng. <i>skateboard</i> ; Hd. <i>Skateboard</i>]	skateboard
slaerbaan, de	[Eng. (op sneeuw) <i>slide</i> ; D. (reg.). <i>Schlitterbahn</i> ; Hd. (op ijs, sneeuw) <i>Rutschbahn</i>]	glijbaan; roetsjbaan (gew.)
slaere (ww.)	[Eng. (op sneeuw) <i>to slide</i> ; Hd. <i>schlittern</i>]	baantje glijden

slaopzak, de	[Eng. <i>sleeping bag</i> ; Hd. <i>Schlafsack</i>]	slaapzak
slei, de	[Eng. <i>sledge</i> ; Hd. <i>Schlitten</i>]	slede
sleiplif, de	[Eng. <i>ski lift</i> ; Hd. <i>Schlepplift</i>]	sleeplift
snie(ë)kètting, de	[Eng. <i>snow chain</i> ; Hd. <i>Schneekette</i>]	sneeuwketting
snie(ë)man, de	[Eng. <i>snowman</i> ; Hd. <i>Schneemann</i>]	sneeuwman
snórkël, de	[Eng. <i>snorkel</i> ; Hd. <i>Snorchel</i>]	snorkel
sprèngkaord, de	[Eng. <i>skipping rope</i> ; Hd. <i>Springseil</i>]	springtouw
sprèngplank, de	[Eng. <i>springboard, diving board</i> ; Hd. <i>Sprungbrett</i>]	duikplank
spuuëlgoed, 't	[Eng. <i>toy(s), plaything(s)</i> ; Hd. <i>Spielzeug</i>]	speelgoed
spuuëlgoedottoo, de	[Eng. <i>toy lorry</i> ; Hd. <i>Spielzeugauto</i>]	speelgoedauto
spuuëlgoedtrejke, 't	[Eng. <i>toy train, train set</i> ; Hd. <i>Spielzeugeisenbahn</i>]	speelgoedtrein
steulkëslif, de	[Eng. <i>chair lift</i> ; Hd. <i>Sessellift</i>]	stoeltjeslift
strandkleijng, de	[Eng. <i>beachwear</i> ; Hd. <i>Strandkleidung</i>]	strandkleding
surfe (ww.)	[Eng. <i>to surf</i> ; Hd. <i>surfen</i>]	plankzeilen; surfen
surfër, de	[Eng. <i>surfer, surfboarder</i> ; Hd. <i>Surfer</i>]	surfer
surfplank, de	[Eng. <i>surfboard</i> ; Hd. <i>Surfbrett</i>]	surfplank
ténnis, d'n	[Eng. <i>tennis</i> ; Hd. <i>Tennis</i>]	tennis
ténnisbaan, de	[Eng. <i>tennis court</i> ; Hd. <i>Tennisplatz</i>]	tennisbaan; tennisveld
ténnisrakkèt, de	[Eng. <i>tennis racket</i> ; Hd. <i>Tennisschläger</i>]	racket
touwleijër, de	[Eng. <i>rope ladder</i> ; Hd. <i>Strickleiter</i>]	touw ladder
turne, 't	[Eng. <i>gymnastics</i> ; Hd. <i>Gymnastik</i>]	gymnastiek
turnlie(ë)raar, d'n	[Eng. <i>gym teacher</i> ; Hd. <i>Turnlehrer, Sportlehrer</i>]	gymnastiekleraar
vaerke, 't; sjöttël, de	[Eng. <i>shuttlecock, shuttle</i> ; Hd. <i>Federball</i>]	pluimbal
väärtént, de	[Eng. <i>caravan awning</i> ; Hd. <i>Vorzelt</i>]	voortent
voetbalmatsj, de	[Eng. <i>football match</i> ; Hd. <i>Fußballspiel</i>]	voetbalwedstrijd
voetbalplejn, 't	[Eng. <i>football field</i> ; Hd. <i>Fußballfeld</i>]	voetbalveld
vollie, de	[Eng. <i>volleyball</i> ; Hd. <i>Volleyball</i>]	volleybal
watërfits, de	[Eng. <i>paddle boat</i> ; Hd. <i>Tretboot</i>]	waterfiets
watërskie, de	[Eng. <i>water ski</i> ; Hd. <i>Wasserski</i>]	waterski
worstëlaer, de	[Eng. <i>wrestler</i> ; Hd. <i>Ringkämpfer</i>]	worstelaar
worstële, 't	[Eng. <i>wrestling</i> ; Hd. <i>Ringkampf</i>]	het worstelen

wup, de	[Eng. <i>seesaw</i> ; Hd. <i>Wippe</i>]	wip
wuppe (ww.)	[Eng. <i>to seesaw</i> ; Hd. <i>wippen</i>]	wippen; op de wip spelen
zandbak, de	[Eng; (Am.) <i>sandpit</i> ; Eng. <i>sandbox</i> ; Hd. <i>Sandkasten</i>]	zandbak
zandkëstie(ë), 't	[Eng. <i>sandcastle</i> ; Hd. <i>Sandburg</i>]	zandkasteel
zeilboe(ë)t, de	[Eng. <i>sailing boat</i> ; Hd. <i>Segelboot</i>]	zeilboot
zjuudoo, de	[Eng. <i>judo</i> ; Hd. <i>Judo</i>]	judo
zjuudooka, de	[Eng. <i>judoka</i> ; Hd. <i>Judoka</i>]	judoka
zónnëbril, de	[Eng. <i>sunglasses</i> ; Hd. <i>Sonnenbrille</i>]	zonnebril
zónnësjërm, 't	[Eng. <i>sun canopy</i> ; Hd. <i>Markise</i>]	zonnenscherm
zwömbad, 't	[Eng. <i>swimming pool</i> ; Hd. <i>Schwimmbad</i>]	zwembad
zwömband, de	[Eng. <i>lifebelt</i> ; Hd. <i>Schimmring</i>]	zwemband
zwömbóks, de	[Eng. <i>bathing trunks, swimming trunks, trunks</i> ; Hd. <i>Badehose</i>]	zwembroek
zwömme (ww.)	[Eng. <i>to swim</i> ; Hd. <i>schwimmen</i>]	zwemmen

56. STAD EN DORP

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
aafgëlieëge boordëri-j, de	[Mnl. <i>li(e)gen</i> (liggen) + <i>boordëri-j</i> [Hd. <i>der einsame Bauernhof</i>]	afgelegen boerderij
aafrastëring, de	[Mnl. <i>rachter, rafter, rechter</i> (paal); Hd. <i>Raster</i> (raster)]	afrastering
aaftrëkkër, d'n	van 'aaftrëkke' (fotograferen)	fotograaf
aafval, d'n	[Hd. <i>Abfall</i> (<i>Müll</i>)]	afval
affiesj, de	[Hd. <i>Affiche</i>]	affiche
akwaduk, 't	[Lat. <i>aqua</i> (water) + Lat. <i>ductus</i> (leiding)]	aqueduct
appartëmènt, 't	[Hd. <i>Appartement</i>]	appartement
appartëmèntsblök, d'n	[Fr. <i>appartement</i> + Fr. <i>bloc</i> (<i>de maisons</i>)]	flatgebouw; appartementsgebouw
aptie(ë)kër, d'n	[Hd. <i>Apotheker</i>]	apotheker
bank, de	[me. Lat. <i>banca</i> (geldbank); Mnl. <i>banc, banke</i> (geldbank); Hd. <i>Bank</i>]	bank (instelling, gebouw)

bankeer, de	[Fr. <i>banquier</i> ; Hd. <i>Bankier</i>]	bankier
bar, de	[Fr. <i>bar</i>]	bar
bëbówwing, de	[Hd. <i>Bebauung</i>]	bebouwing
békker, de	[Mnl. <i>backen</i> ; Eng. <i>baker</i> ; Hd. <i>Bäcker</i>]	bakker
békkeri-j, de	[Eng. <i>bakery</i> ; Hd. <i>Bäckerei</i>]	bakkerij
bënzinpómp, de	[Eng. <i>petrol-pump</i>]	benzinstation
bëroo, de	[Fr. <i>bureau</i> (kantoor); Hd. <i>Büro</i> (kantoor)]	afdeling; kantoor
bieëk, de	[Mnl. <i>beke</i> ; Hd. <i>Bach</i>]	beek
bloomëbak, de	afgeleid van ['bloeien' + Mnl. <i>bac</i>]	bloembak
bóngërd, de	[Mnl. <i>bongart</i> (van 'boom' + 'gaard')]	boomgaard
bookëwinkël, de	[Mnl. <i>boec, booc</i> + Mnl. <i>winkel</i> (kamertje)]	boekwinkel
börgëmeistër, de	van 'borch (stad)' of 'borger (burger)'; [Mnl. <i>borgermeister</i> ; Fr. <i>bourgmestre</i>]	burgemeester
böske van de pollisse, 't; kombie, de	[Hd. <i>Polizeibus</i>]	politiebusje
böskötsje, 't	'bus' + dim. van 'kot'; [Mnl. <i>cot, cote</i>]	wachthuisje; bushokje
boumkweekëri-j, de	[Mnl. <i>boom</i> + Mnl. <i>queken</i> (kweken)]	boomkwekerij
bówplaats, de	[Hd. <i>Bauplatz</i> (<i>Baugrund</i>)]	(stuk) bouwgrond
brandwaer, de	[Mnl. <i>brantwere</i> (brandblussing); Hd. <i>Feuerwehr</i>]	brandweer
bujs van de rie- (j)olleering, de	[Mnl. <i>buse</i> + me. Lat. <i>riolus</i> (beekje)]	rioolbuis
bungëloo, de	[Eng. <i>bungalow</i>]	bungalow
daakdèkker, d'n	[Hd. <i>Dachdecker</i>]	dakdekker
dam, d'n	[Eng. <i>dam</i> ; Hd. <i>Damm</i> , <i>Staudamm</i>]	stuw; dam
deepoo, d'n	[Fr. <i>dépot</i> ; Eng. <i>depot</i> ; Hd. <i>Depot</i>]	distributiecentrum; depot
dirrëktäör, d'n	[me. Lat. <i>director</i> ; Hd. <i>Direktor</i>]	directeur
diskëteek, de	[Fr. <i>discothèque</i> ; Hd. <i>Diskotheek</i>]	discotheek

doeërgaonde wieëg, d'n	[Mnl. <i>gaen</i> + Mnl. <i>wech</i> ; Hd. <i>Durchgangsstraße</i>]	doorgangsweg
doktoe(ë)r, d'n doktër, d'n	[Lat. <i>doctor</i> ; Mnl. <i>doctoor</i> (geleerde); Fr. <i>docteur</i> ; Hd. (inform.) <i>Doktor</i>]	dokter; arts
dörp, 't	[Mnl. <i>dorp(e)</i> , <i>durp</i> ; Hd. <i>Dorf</i>]	dorp
dörps (bn.)	[Hd. <i>dörflich</i> , (pej.) <i>dörfisch</i>]	dorps
dörpsbëwoeëner, d'n	[Hd. <i>Dorfbewohner</i>]	dorpling; dorpsbewoner
dörpskaffee, d'n	[Mnl. <i>dorpe</i> + Fr. <i>café</i> (koffiehuis); [D. (Nd.) <i>Dorfkrug</i>]	dorpscafé; dorpskroeg
dörpskërn, de	[Hd. <i>Dorfkern</i>]	dorpskern
dörpskirk, de	[Mnl. <i>dorp(e)</i> , <i>durp</i> + Mnl. <i>ke(e)rke</i>]	dorpskerk
dörpskóm, de; dörpséntrem, 't	[Mnl. <i>dorp(e)</i> + Mnl. <i>comme</i> ; Hd. <i>Dorfsmitte</i>]	dorpskom; dorpscentrum
dörpslieëve, 't	[Hd. <i>Leben auf dem Dorf</i>]	dorpsleven
dörpsstraot, de	[Hd. <i>Dorfstraße</i>]	dorpsstraat
èllëntrikkër, d'n; man van d'n èllëntrik, de	[Fr. <i>électricien</i> ; Eng. <i>electrician</i> ; Hd. <i>Elektriker</i>]	elektricien
faktäör, de	[Fr. <i>facteur</i> (besteller)]	postbode
famfaar, de	[Fr. <i>fanfare</i>]	fanfarekorps
fëbrik, 't	[Lat. <i>fabrica</i> ; Mnl. <i>fabrike</i> ; Fr. <i>fabrique</i>]	fabriek
fottëgraaf, de; aaftrëkkër, d'n	[Eng. <i>photographer</i> ; Hd. <i>Fotograf</i>]	fotograaf
gaasleijing, de	[Hd. <i>Gasleitung</i>]	gasleiding
garrazjis, de	[Fr. <i>garagiste</i>]	garagehouder
gëdënksteîn, de	[Hd. <i>Gedenkstein</i>]	gedenksteen
gëdënkteike, 't	[Mnl. <i>denken</i> + Mnl. <i>te(e)ken</i>]	gedenkteken
gëmeinte, de	[Hd. <i>Gemeinde</i>]	gemeente
gëmeintëam(b)- tënaer, de	[Hd. <i>Gemeindebeamte(r)</i>]	gemeenteambtenaar
gëmeintëraod, de	[Hd. <i>Gemeinderat</i>]	gemeenteraad
geudsje, 't	verkorting van 'landgood'; diminutief van 'good'	landgoed
gëzëttëwinkël, de	[Fr. <i>gazette</i> + Mnl. <i>winkel</i>]	krantenwinkel
glazëmieëkkër, de	[Mnl. <i>glas</i> + Mnl. <i>maken</i> ; Hd. <i>Glaser</i>]	glaszetter

goud- en zilvërsmieëd, de	[Hd. <i>Gold- und Silberschmied</i>]	goud- en zilversmid
graasj, de; gëraasj, de	[Fr. en Eng. <i>garage</i> ; Hd. <i>Garage</i> (garage)]	garage (bedrijf)
groeëte wieëg, de	[Mnl. <i>groot</i> + Mnl. <i>wech</i>]	grote weg; hoofdweg
halt, de	[Enh. <i>halt</i> ; Hd. <i>Haltestelle</i>]	halte; bus- of tramhalte
hawfoeëpe bëbówwing, de	[Hd. <i>Bebauung</i> (bebouwing)]	halfopen bebouwing
hè(g)k, de	[Mnl. <i>hage(n)</i> ; Eng. <i>hedge</i> ; Hd. <i>Hecke</i>]	haag
hèrmeni-j, de	[Fr. <i>harmonie, société d'harmonie</i>]	harmonie
hoe(ë)gspannings-kabël, d'n	[Hd. <i>Hochspannungskabel</i>]	hoogspannings-leiding
hoeërkot, 't	[Mnl. <i>hoere</i> + Mnl. <i>cot, cote</i>]	hoerenkast
holle wieëg, d'n	[Hd. <i>Hohlweg</i>]	holle weg
hoofwieëg, d'n	[Mnl. <i>hooft</i> + Mnl. <i>wech</i>]	hoofdweg
hootèl, 't	[Fr. en Eng. <i>hotel</i> ; Hd. <i>Hotel</i>]	hotel
horloeëzjëmieëkër, d'n	[Mnl. <i>orloge</i> ; Fr. <i>horloge</i> + Mnl. <i>maken</i> ; Hd. <i>Uhrmacher</i> (herstelt horloges)]	horlogemaker
hospëtaal, 't	[Mnl. <i>hospitaal</i> (gasthuis); Fr. <i>hôpital</i> ; Eng. <i>hospital</i> ; Hd. <i>Hospital</i>]	ziekenhuis
i-jzëre wieëg, d'n; rôt, de	verwijst naar 'ijzeren spoorstaven'; [Fr. (m.b.t. bedrijf) <i>chemins de fer</i>]	spoorweg
ittëlaasj, de; vittrin, de	[Fr. <i>étalage</i> (van 'étal (marktstalletje)')]	etalage; uitstalkast
kabël van d'n èllëntrik, de	[Fr. <i>fil électrique</i> ; Eng. <i>electricity cable</i> ; Hd. <i>Elektrokabel</i>]	elektriciteitskabel
kaddastër, 't	[Fr. <i>cadastre</i> ; Hd. <i>Kataster</i>]	kadaster
kallëbas, de	[Lat. <i>capax</i> (inhoudend); Kil. <i>kabas</i> (korf); Fr. <i>cabas</i> (boodschappentas)]	hand- of boodschappentas
kammi-j(j)ao, de	[Fr. <i>camion</i> ; D. (Zwi.) <i>Camion</i>]	vrachtwagen
karrëvan, de	[Fr. <i>caravane</i> ; Eng. <i>caravan</i>]	caravan
kazzërne, de	[Fr. <i>caserne</i> ; Hd. <i>Kaserne</i>]	kazerne
kémper, de	[Fr. <i>camping-car</i> ; Eng. <i>camper</i>]	camper

kémping, de	[Eng. <i>camp(ing) site</i>]	camping
kepél, de	[vulg. Lat. <i>cappella</i> ; Fr. <i>chapelle</i> ; Eng. <i>chapel</i> ; Hd. <i>Kapelle</i>]	kapel
këplaon, de	[Eng. <i>chaplain</i> ; Hd. <i>Kaplan</i>]	kapelaan
kirk, de	[Hd. <i>Kirche</i>]	kerk
kirkdörp, 't	[Hd. <i>Kirchdorf</i>]	kerkdorp
kirkhof, 't en de	[Hd. <i>Kirchhof</i> (bij een kerk); (Hd. <i>Friedhof</i>)]	kerkhof
kirktoeëre, de	[Eng. <i>church-tower</i> ; Hd. <i>Kirchturm</i>]	kerktoren
kirmis, de	[Mnl. <i>kercmisse, kermis(se)</i> ; Hd. <i>Kirmes</i>]	kermis
kirmiskoers, de	[Mnl. <i>kercmisse</i> + Fr. <i>course cycliste</i>]	kermiskoers
kirmiskraom, de	[Mnl. <i>kercmisse</i> + Mnl. <i>crame</i>]	kermiskraam
kirmistént, de	[Mnl. <i>kercmisse</i> + Mnl. <i>tente, tinte</i>]	kermistent
kirmiswage, de	[Mnl. <i>kercmisse</i> + Mnl. <i>wagen</i>]	kermiswagen
kleijërmieëker, de	[D. (Oostr.) <i>Kleidermacher</i>]	kleermaker
kleijërwinkël, de	[Mnl. <i>cleet, cleit, cleed</i> ; Mhd. <i>kleit</i>]	klerenwinkel
kloe(ë)stër, 't	[Lat. <i>claustrum</i> ; Eng. <i>cloister</i> ; Hd. <i>Kloster</i>]	klooster
knaal, de	[Eng. <i>canal</i> ; Hd. <i>Kanal</i>]	kanaal
kombie, de	[Hd. <i>Kombi</i>]	combi
kónteenër, de	[Fr. en Eng. <i>container</i>]	container
kultëreel èrfgood, 't	[Hd. <i>Kulturerbe</i>]	cultureel erfgoed
kultëreel séntrem, 't	[Hd. <i>Kulturzentrum</i>]	cultuurcentrum
kwaffäör, de	[Fr. en Eng. <i>coiffeur</i> ; D. (Zwi.), elders form. <i>Coiffeur</i>]	kapper; coiffeur
kwaffeus, de	[Fr. en Eng. <i>coiffeuse</i> ; D. (Zwi.) <i>Coiffeuse</i> , Hd. <i>Friseuse</i>]	kapster; coiffeuse
landhóws, 't; geudsje, 't	[Hd. <i>Landhaus</i>]	landhuis
lantaer, de	[Hd. <i>Laterne, Straßenlaterne</i>]	lantaarn
leech, 't	[Lat. <i>lux</i> (licht); Eng. <i>traffic-lights</i>]	verkeerslicht

man van 't sannietaer, de	[Lat. <i>sanitas</i> (gezondheid); Eng. <i>sanitary</i> ; Fr. <i>sanitaire</i>]	installateur van sanitaire installaties
man van de gaas, de	[Eng. <i>gasman</i> , <i>gas fitter</i>]	gasfitter
man van de sjêfaasj, de	[Fr. <i>chauffage</i> (verwarming)]	cv-installateur
metroit, de	van Fr. 'chemin de fer métropolitain (hoofdstedelijke spoorweg)'	metro
meistër, de	[Eng. (B.) (<i>school</i>) <i>master</i>]	onderwijzer
(mért)kraom, de; kräöm(p)ke, 't	[Mnl. <i>market</i> , <i>meret</i> + Mnl. <i>craem</i> ; Hd. <i>Marktstand</i>]	marktkraam
mértplejn, 't	[Eng. <i>market place</i> ; Hd. <i>Marktplatz</i>]	marktplaats
métselaer, de	[Lat. <i>maceria</i> (muur); Mnl. <i>metselaer</i>]	metselaar
mëzi-jkwinkël, de	[Mnl. <i>musike</i> + Mnl. <i>winkel</i>]	muziekhandel
mi-jn, de	[Mnl. <i>mine</i> ; Eng. <i>mine</i>]	mijn
mikkannësjin, de; mikkënikkër, de	[Laatlat. <i>mechanicus</i> ; Fr. <i>mécanicien</i> ; Eng. <i>mechanic</i>]	mecanicien
mónnëmènt, 't	[Fr. en Eng. monument; Hd. <i>Monument</i>]	monument
moôr, de	[Lat. <i>murus</i> ; Hd. <i>Mauer</i>]	muur
muuëbëlmieëkër, de	[Mnl. <i>mobel</i> + Mnl. <i>maken</i>]	meubelmaker
nottarjaat, 't	[van Lat. 'notare (beschrijven)'; Hd. <i>Notariat</i>]	notariaat
oeëpënbaar gëbówwë, de	[Hd. <i>die öffentliche Gebäude</i>]	openbare gebouwen
oeëpënbaar vërveur, 't	[Mnl. <i>openbaer</i> + Mnl. <i>voeren</i> ; Hd. <i>die öffentlichen Verkehrsmittel</i>]	openbaar vervoer
optiekër, d'n	[Eng. <i>optician</i> ; Hd. <i>Optiker</i>]	opticien
ottoobaan, de	[Hd. <i>Autobahn</i>]	auto(snel)weg
ottoostraat, de	[It. <i>autostrada</i>]	auto(snel)weg
ówthangbord, 't	[Mnl. <i>utehangen</i> + Mnl. <i>bo(o)rt</i>]	uithangbord
ówtki-jktoeëre, d'n	[Mnl. <i>kiken</i> + Mnl. <i>turre</i>]	uitkijktoren
park, 't	[Eng. <i>park</i> ; Hd. <i>Park</i>]	park
parkeergraasj, de	[Fr. <i>parquer</i> + Fr. <i>garage</i>]	parkeergarage
parkeermaetër, de	[Hd. <i>Parkometer</i>]	parkeermeter

parkeerottëmaat, de	[Hd. <i>Parkscheinautomat</i>]	parkeerautomaat
parkeerplaats, de	[Hd. <i>Parkplatz</i>]	parkeergelegenheid
parkeertikkèt, 't	[me. Fr. <i>estiquet</i> ; Fr. <i>parquer</i> + Eng. <i>ticket</i>]	parkeerbiljet
pëstoe(ë)r, de	[Hd. <i>Pastor</i>]	pastoor
plantaasj, de	[Fr. en Eng. <i>plantation</i> ; Hd. <i>Plantage</i>]	plantage; perk; wandelplaats
pollis, de; pëlis, de	[Lat. <i>politia</i> (staatsregeling); Hd. <i>Polizist</i>]	politieagent
pollisse, de; pëlisse, de	[Lat. <i>politia</i> (staatsregeling); Hd. <i>Polizei</i>]	politie
pómpëmieëkër, de	plaatste en herstelde vroeger vooral buisleidingen van pompen	loodgieter
pool, de	[AN poel (ondiep, stilstaand water)]	goot
pos, de; (instelling, kantoor)	[Laatlat. <i>posta</i> ; It. <i>poste</i> ; Fr. <i>postes</i> ; Eng. <i>post</i> ; Hd. <i>Post</i>]	post (instelling, kantoor)
pötdëksël, de	[Lat. <i>puteus</i> + Mnl. <i>decsel</i>]	putdeksel
prëzóng, 't; bak, de	[Fr. en Eng. <i>prison</i>]	gevangenis
radie(j)oo-antèn (van de pollisse), de	[Eng. <i>radio antenna</i> ; Hd. <i>Radioantenne</i>]	radioantenne van de politie
rëjao, de	[Lat. <i>radius</i> (straal); Fr. <i>rayon</i>]	warenhuisafdeling
rëstërao, de	[Fr. en Eng. <i>restaurant</i> ; Hd. <i>Restaurant</i>]	restaurant
rëwi-jn, de	[Fr. <i>ruine</i> ; Eng. <i>ruin(s)</i> ; Hd. <i>Ruine</i>]	ruïne; bouwval
rie(j)oe(ë)lpötsje, 't; rëjoolpötsje, 't	[me. Lat. <i>riolus</i> (beekje) + <i>puteus</i> (put); Mnl. <i>riole</i>]	rioolputje
rie(j)olleering, de	[me. Lat. <i>riolus</i> (beekje); Mnl. <i>riole</i> (afwateringsmiddel)]	riolering
rikklaam, de	[Fr. <i>réclame</i> ; Hd. <i>Reklame</i>]	reclame
rizzedénsjeel gëbeed, 't	[Eng. <i>residential area</i> ; Hd. <i>Residenz Gebiet</i>]	residentieel gebied
rót van d'n tram, de	[Fr. <i>route</i> (weg, baan) + tram]	tramspoor
rówbów, de	[Hd. <i>Rohbau</i>]	ruwbouw
sëgrëttënottëmaat, de	[Hd. <i>Zigarettenautomat</i>]	sigarettenautomaat
sinnëmazaal, de	[Gr. <i>kinëma</i> (beweging) + Mnl. <i>sale</i> ; Fr. <i>cinéma</i>]	filmzaal

sirk, de	[Fr. <i>cirque</i> ; Eng. <i>circus</i> ; Hd. <i>Zirkus</i>]	circus
sjallè, de	[Fr. en Eng. <i>chalet</i>]	chalet
sjieëpe, de	[Mnl. <i>schepene</i>]	schepen (B.); wethouder (NL.)
sjoe(ë)l, de	[Gr. <i>scholè</i> (liefhebberij); Lat. <i>schola</i> ; Eng. <i>school</i> ; Hd. <i>Schule</i>]	school
sjoëfäör, de	[Fr. <i>chauffeur</i>]	chauffeur
sjoonmieëkër, de	[Hd. <i>Schuhmacher</i>]	schoenmaker
sjouw, de	[Mnl. <i>schouwe</i>]	schouw
sjówstër, de; sjoonmieëkër, de	[Hd. <i>Schuster</i> , <i>Schuhmacher</i>]	schoenmaker
sjri-jnwirkër, de	[D. (Zdl.) <i>Möbelschreiner</i> ; D. (reg.) <i>Schreiner</i>]	schrijnwerker; timmerman
sjri-jnwirkëri-j, de	[D. (reg.) <i>Schreinerei</i>]	schrijnwerkerij
sléchter, de	[D. (Nd.) <i>Schlächter</i> ; Hd. <i>Schlachter</i>]	slager
slóws, de	[Mnl. <i>sluse, sluice, sluus</i> ; Hd. <i>Schleuse</i>]	sluis
smieëd, de	[Gr. <i>smilè</i> ; Mnl. <i>smit, smet</i> ; Eng. <i>smith</i> ; Hd. <i>Schmied</i>]	smid
sporthal, de	[Eng. <i>sports hall</i> ; Hd. <i>Sporthalle</i>]	sporthal
stad, de	[Mnl. <i>stat, stadt, stede</i> ; Hd. <i>Stadt</i>]	stad
stadhóws, 't	[Hd. <i>Stadthaus (Rathaus)</i>]	stadhuis
stadie(j)on, 't	[Lat. <i>stadium</i> (renbaan); Eng. <i>stadium</i> ; Hd. <i>Stadion</i>]	stadion
stadsaanlè(g)k, de	[Mnl. <i>stede</i> + Mnl. <i>aenleggen</i>]	stadsaanleg; (stede)bouw
stadsam(b)tënaere, de	[Hd. <i>städtische Beamte</i>]	gemeenteambtenaren
stadsarsjieték, de	[Hd. <i>städtische(r) Architekt</i>]	stadsarchitect
stadsbësteur, 't	[Mnl. <i>stad(t)</i> + Mnl. <i>sturen</i> (in een bepaalde richting doen gaan)]	stadsbestuur
stadsbëwoeëner, de	[Hd. <i>Stadtbewohner</i>]	stadsbewoner
stadsboode, de	afgeleid van Mnl. 'bieden (doen weten)'; [Hd. <i>Bote</i>]	stadsbode
stadsbookëri-j, de	[Hd. <i>Stadtbibliothek</i>]	stadsbibliotheek
stadsbös, de	[Hd. <i>Stadtombibus</i>]	stadsbus

stadsdeens, de	[Mnl. <i>stad(t)</i> + Mnl. <i>dienst</i> (van 'dienen')]	stadsdienst
stadsdeenste, de	zijn diensten ten behoeve van een stad; [Hd. <i>städtische Diensten</i>]	gemeentelijke diensten
stadsdeil, 't	[Hd. <i>Stadtteil</i>]	stadsdeel; stadswijk
stadsgënoe(ë)t, de	[Mnl. <i>stad(t)</i> + Mnl. <i>genote</i>]	stadsgenoot
stadsgëzich, 't	[Mnl. <i>stad(t)</i> + Mnl. <i>gesicht</i>]	stadsgezicht
stadsgids, de	[Mnl. <i>stad(t)</i> + Kil. <i>guyde</i> , Fr. <i>guide</i>]	stadsgids
stadskënd(sj), 't	[Hd. <i>Stadtkind</i>]	stadskind
stadskultuur, de	[Hd. <i>Stadtkultur</i>]	stadscultuur
stadsmins, de	[Hd. <i>Stadtmensch</i>]	stadsmens
stadspark, 't	[Hd. <i>Stadtpark</i>]	stadspark
stadsplan, 't	[Hd. <i>Stadtplan</i>]	stadsplan
stadsplëning, de	[Hd. <i>Stadtplanung</i>]	stadsplanning
stadspoeërt, de	[Mnl. <i>stat, stede</i> + Mnl. <i>po(o) rte</i>]	stadspoort
stadssanneering, de	[Hd. <i>Stadtsanierung</i>]	stadsvernieuwing
stadsséntrem, 't	[Hd. <i>Stadtzentrum</i>]	stadscentrum
stadssikkërtaris, de	[Hd. <i>Stadtsekretär</i>]	stadssecretaris
stadsvërkie(ë)r, 't	[Hd. <i>Stadtverkehr</i>]	stadsverkeer
stadswandëling, de	[Hd. Mnl. <i>stede</i> + Mnl. <i>wand(e) len</i>]	stadswandeling
staeds (bn.)	[Hd. <i>städtisch</i>]	stads
stasie, de	[Eng. (<i>railway</i>) <i>station</i> ; Hd. <i>Station (halte) (Bahnhof)</i>]	station
steine brök, de	[Eng. <i>stone bridge</i>]	stenen brug
stóp, de	[Mnl. <i>stoop, stope, stoep(e)</i> ; AN <i>stoep</i>]	trottoir
straot, de	[Lat. <i>via strata</i> (geplaveide weg); Eng. <i>street</i> ; Hd. <i>Straße</i>]	straat
straotvaegër, de	[Lat. <i>strata</i> + Mnl. <i>vegen</i>]	straatveger
straotvërleechting, de	[Hd. <i>Straßenbeleuchtung</i>]	straatverlichting
taksie, d'n	[Fr. en Eng. <i>taxi</i> , Hd. <i>Taxi</i>]	taxi
taksiebëdri-jf, 't	[Eng. <i>taxi</i> + Mnl. <i>bedrijf</i>]	taxionderneming
taksieböske, 't	[Hd. <i>kleine(r) Taxibus</i>]	taxibusje

taksiemaetër, d'n	[Eng. <i>taximeter</i> ; Hd. <i>Taxameter</i>]	taximeter
taksieplaats, de	[Eng. <i>taxi</i> + Mnl. <i>plaetse</i> ; Fr. <i>place</i>]	taxistandplaats
taksierit, de	[Eng. <i>taxi ride</i>]	taxirit
taksiesjoffäär, d'n	[Eng. <i>taxi</i> + Fr. <i>chauffeur</i>]	taxichauffeur
tantis, d'n	[Lat. <i>dens</i> (tand) (gen. <i>dentis</i>); Fr. <i>dentiste</i> ; Eng. <i>dentist</i>]	tandarts
tappëseerdër, d'n	[Fr. <i>tapissier</i> ; Hd. <i>Tapezierer</i>]	behang
tëjatër, 't en d'n	[Gr. <i>theatron</i> ; Lat. <i>theatrum</i> ; Eng. <i>theatre</i> ; Hd. <i>Theater</i>]	theater
ténnishal, de	[Hd. <i>Tennishalle</i>]	overdekte tennishal
ténnisplejn, 't	[Eng. <i>tennis</i> + Lat. <i>planum</i> (vlak veld); Hd. <i>Tennisplatz</i>]	tennisbaan
tëras, 't	[Fr. <i>terrasse</i> ; Eng. <i>terrace</i> ; Hd. <i>Terrasse</i>]	terras
tillëfoonkabbien, de	[Hd. <i>Telefonzelle</i>]	telefooncel
tillëfoonkabël, d'n	[Eng. <i>telephone cable</i> ; Hd. <i>Telefonkabel</i>]	telefoondraad
tram, d'n	[Eng. <i>tram</i> (van 'tramway'); D. (Zdl.) <i>Tram(bahn)</i>]	tram
trottwaar, d'n; stóp, de	[Fr. <i>trottoir</i>]	trottoir
tunnël, d'n	[Eng. <i>tunnel</i> ; Hd. <i>Tunnel</i>]	tunnel
véld(sj)wieëg, de	[Mnl. <i>velt</i> + Mnl. <i>wech</i>]	veldweg
vërhówswege, de	[Mnl. <i>huus</i> + Mnl. <i>wagen</i>]	verhuiswagen
vërhuu(ë)gde wieëg, de	[Hd. <i>erhöhte(r) Weg</i>]	verhoogde weg
vëttuu(ë)r, de; vwattuu(ë)r, de	[Fr. <i>voiture</i>]	auto
vie(j)aduk, 't	[Lat. <i>via</i> + Lat. <i>ductus</i> (leiding)]	viaduct
vi-jvër, de; wi-jjër, de	[Lat. <i>vivarium</i> (visvijver); Mnl. <i>viver(e)</i> ; D. (Zdl.) <i>Weiher</i>]	vijver
vittrin, de	[Fr. <i>vitrine</i>]	etalage; vitrine
voetballër, de	[Hd. <i>Fußballer, Fußballspieler</i>]	voetballer
voetbalplejn, 't	[Eng. <i>football</i> + Lat. <i>planum</i> (vlak veld)]	voetbalveld
voetbalploog, de	[Eng. <i>football</i> + Mnl. <i>ploech</i>]	voetbalelftal
vootgénger, de	[Hd. <i>Fußgänger</i>]	voetganger

vootgengersvaer, 't	[Hd. <i>Fußgängerfähre</i>]	voetgangersveer
vootpaad, 't	[Eng. <i>footpath</i> ; Hd. <i>Fußpfad</i>]	voetpad
vówlbak, de	[Mnl. <i>vu(u)l</i> + Lat. <i>baccinus</i> (bekken)]	afvalbak
vówlzak, de	[Mnl. <i>vu(u)l</i> + <i>sac(ke)</i>]	afvalzak
vuüërrangswieëg, de	[Hd. <i>Vorfahrtsstraße</i>]	voorrangsweg
wal, de; stadswal, de	[Hd. <i>Stadtwall</i>]	stadswal
warënhóws, 't	[Hd. <i>Warenhaus</i>]	warenhuis
watërleijing, de	[Hd. <i>Wasserleitung</i>]	waterleiding
watërmuuële, de	[Eng. <i>watermill</i> ; Hd. <i>Wassermühle</i>]	watermolen
watërpöt, de	[Lat. <i>puteus</i> ; Mnl. <i>water</i> + Mnl. <i>pet, put</i>]	waterput
wënd(sj)muuële, de	[Eng. <i>wind mill</i> ; Hd. <i>Windmühle</i>]	windmolen
wieëgwi-jzër, de	[Hd. <i>Wegweiser</i>]	wegwijzer
wingërd, de	verkort uit 'wijngaard'; [Eng. <i>vineyard</i>]	wijngaard
winkëleer, de	[Mnl. <i>winkel</i> (kamertje, winkel)]	winkelier
winkëlkerke, 't	['winkel' + dim. van 'kar']	winkelwagentje
witte li-jn, de	[Eng. <i>white line</i>]	witte lijn
zandwieëg, de	[D. (B.) <i>Sandweg</i>]	aardeweg; zandweg
zeebrapaad, 't	[Eng. (B.) <i>zebra crossing</i>]	zebrapad
zènkpöt, de	[Mnl. <i>sinken</i> + Lat. <i>puteus</i> (put)]	zinkput
zi-jstraot, de	[tgov. hoofdstraat]	zijstraat
zwömbad, 't	[Hd. <i>Schwimmbad</i>]	zwembad

Uitdrukkingen

bak	't Is dao alti-jd volle bak. Daar is altijd veel volk en ambiance.
békker	De guu(ë)fs de geld(sj) bieëtër aan de békker es aan d'n doktoe(ë)r. Is een aansporing om goed te eten.
börgëmeistër	Hae haef 'ne bówk wi-j 'ne börgëmeistër. Hij heeft een gezet postuur. Hij heeft een dikke buik.
hè(g)k	Dae is achtër 'n hè(g)k groe(ë)tgëbrach. Hij is slecht opgevoed.

kirk	Hae is sjów det h'm de kirk oppe kop vilt. Hij verlaat de kerk vóór het einde van de kerkdienst.
kirk	Vi-jf frang vuu(ë)r 'n dröpkën mer eine knoup vuu(ë)r de kirk. Sommigen zijn gierig bij collectes in de kerk.
kloe(ë)stër	Hae kan 'n bëgi-jn ówt 't kloe(ë)stër kalle. Hij is welbespraakt.
pëstoe(ë)r	Ie(ë)rs de pëstoe(ë)r en dén de këplaon. De belangrijkste persoon moet je het eerst bedienen.
sirk	Det is miech dao 'n sirk. Dat is me daar een gedoe.
sirk	Maak dao neet zoe(ë) 'n sirk van. Doe gewoon.
sjoe(ë)l	De sjoe(ë)l is ówt, de ratte kómmën ówt; de maesjës kómmën ieëte; ze kri-jge niks te vrieëte es saws, saws, saws! Oud Maaseiker versje
sjouw	Woe(ë) de sjouw rouk is 't good vri-jje. Waar welstand is, kun je onbezorgd verkering hebben.
stasie	Hae is vääöl stasies aafgëgange. Hij heeft veel cafés bezocht.
stóp	Hae stuit dèk bi-j ós oppe stóp. Hij komt ons vaak bezoeken.
straot	Det is zoe(ë) awd es de straote van Ech. Dat is erg oud.
straot	Middëlmaot seert de straot. Mensen van middelmatig niveau zie je het vaakst.
straot	Nôw kums-te bi-j miech in 't sträötsje. Nu komen we op dezelfde golflengte.
tëjatër	Maak neet zoe(ë) van d'nën tëjatër. Ga niet zo tekeer. Wees niet zo aanstellerig.
tram	De kons miech aan m'nën tram hange. Je kunt me wat.
tram	Hae is van z'nën tram aan 't make. Hij maakt zich kwaad.
tram	We goeën mèt de laerën tram. We gaan te voet.

57. STOFFEN EN WEEFSELS

Stoffen of weefsels heb je in soorten. Zo heb je stof die bv. zeer geschikt is om kostuums te maken. Die soort stof noemen we dan kostuumstof. Anderzijds zijn er stoffen waarvan de naam het materiaal noemt. Zo heb je bv. satijnstof of fluweelstof. Hoe we deze stoffen in het Maaseikers noemen, leest u hieronder.

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN/OF SPECIFICATIES
baaj, de	[Mnl. <i>baeisch</i> (laken); Fr. <i>baie</i> (roodbruin); Hd. <i>Boi</i> (baai)]	baai dik en grof; van wol; lijkt op flanel; geschikt voor hemden, rokken, etc.
baolkëtówn, de	[Mnl. <i>bale</i> + Mnl. <i>cot(t)oen</i>]	baalkatoen (gew.) grof, ongebleekt katoen; baalkatoen (gew.); gebruikt voor balen, zakken, beddenlakens en hemden
fäötër, de	[Fr. <i>feutre</i> ; Eng. <i>felt</i> ; [Hd. <i>Filz</i>]]	vilt is wol, dierlijk haar of vezels; meestal in meerdere lagen opeengeperst
kattënaot, de en 't	1ste lettergreep 'kat' verwijst naar 'katoen'; [Fr. <i>cottonnade</i> ; Eng. <i>cotton</i>]	gestreepte katoenen stof zeer sterk weefsel; gemaakt uit zaadhuisjes van katoenplanten; geschikt om bv. voorschoten van te maken
këtówn, de	[Mnl. <i>cot(t)oen</i> ; Sp. <i>cotón</i> ; Fr. <i>coton</i> ; Eng. <i>cotton</i> ; Hd. <i>Kattun</i>]	boomwol (veroud.); katoen uit katoendraden geweven stof; voorbeelden: bedrukt katoen (sits), ongebleekt katoen
krèp, de	[Fr. <i>crêpe</i> ; Eng. <i>crepe</i> ; Hd. <i>Crèpe, Krepp</i>]	krip; rouwfloers; crêpe; floers uit wol of ruwe zijde; meestal zwart (voor rouwkleding); ook voor dameskleren
li-jne, 't	van 'lijn (vlas)'; [Eng. <i>linen</i> ; Hd. <i>leinen</i>]	linnen (lijnwaad) uit vlas of hennep; linnengoed, wasgoed, ondergoed, ...

mérseriezee, de	naar John Mercer; [Fr. <i>merceriser</i> ; Eng. <i>to mercerize</i> ; Hd. <i>merzerisieren</i>]	gemerceriseerd katoen zijdeachtig, blinkend gemaakt katoen; voor regenkleding; zijdeachtig door een alkalische oplossing
neetëldook, de	vroeger gesponnen uit netelvezels [Hd. <i>Nesseltuch</i>]	neteldoek weefsel van licht katoen of mousseline
plusj, de	[Lat. <i>pilosus</i> (behaard); Fr. <i>peluche</i> ; Eng. <i>plush</i>]	wolfluweel; pluche zware, fluweelachtige stof met lange pool, gemaakt uit wol, katoen of kunstzijde
sattënèt, de	dim. van Fr. ‘ <i>satijn</i> ’; [Fr. <i>satnette</i> ; Eng. <i>satijn(te)</i> ; Hd. <i>Satinet</i>]	satinet katoenen, geglansd satijnweefsel; ook half wol of half katoen
sëti-jn, de	[Mnl. <i>satijn</i> ; Fr. <i>satijn</i> ; Eng. <i>satijn</i> ; Hd. <i>Satijn</i>]	satijn (half) zijden, gekeperde stof, die zeer glad geweven is en dus een hoge glans heeft; ook glanszijde of atlas genoemd
sits, de	[Eng. <i>chintz, sits</i> ; Hd. <i>Zitz</i>]	indienne; sits bedrukt of gebeitst katoen met meestal kleine figuren op lichte grond
strammaen, de	[Lat. <i>stramen</i> (draad), Mnl. <i>stamine</i>]	stramien grof weefsel van stevige draden
teek, d’n; tie(ë)k, d’n	[Lat. <i>theca</i> ; Mnl. <i>tyc(ke)</i>]	tijk dik geweven stof waaruit men kussenslopen maakt; grove, damastachtige stof o.a. ook voor beddenzakken
tiertej, d’n	[me. Lat. <i>tyrius</i> (afkomstig uit Tyrus); Mnl. <i>tiere(n)teine</i> ; Oudfr. <i>tiretaine</i>]	tieretein weefsel van vlas- en wolafval; stof heeft een linnen ketting (draden in de lengterichting) en een wollen inslag
tul, d’n	[Fr. en Eng. <i>tulle</i> (genoemd naar de stad Tulle); Hd. <i>Tüll</i>]	tule doorzichtig garenweefsel met fijne mazen; o.a. geschikt om gordijnen van te maken

twalsëree, d'n	[Fr. <i>toile cirée</i>]	wasdoek linnen, katoenen of jute weefsel, dat aan één zijde met lijnolievernis en zwartsel bestreken is
voe(ë)l, de; vwal, de	[Lat. <i>velum</i> (zeil)doek; Fr. en Eng. <i>voile</i> ; Hd. <i>Voile</i>]	voile wollen of zijden weefsel voor japonnen en gordijnen; kan ook wijdmazig makko zijn
wol, de	[Mnl. <i>wol(le)</i> , <i>wulle</i> ; Eng. wool; Hd. Wolle]	wol weefsel van de haren van schapen, konijnen, lama's en kamelen
zakkëstóf, 't	'zakke' verwijst naar de zakken die van de stof gemaakt worden	gonje weefsel van een soort hennep uit Bangladesj; men maakt er zakken, vloerbekleding en gordijnen van
zjieënsstóf, 't	[me. Lat. <i>Ianua</i> (weefsel is van daar); Fr. <i>jean</i> ; Eng. <i>jeans</i>]	jeans; denim; jeansstof; spijkerstof ; stevige, gekeperde katoenen stof; geschikt voor hemden, broeken, leggings, etc.

58. SUPERMARKT, WARENHUIS EN KRUIDENIER

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
aafdeiling damëskleijaasj, de	[Eng. <i>ladies' wear department</i> ; Hd. <i>Abteilung Frauenkleidung</i>]	afdeling dameskleding
aafdeiling hie(ë)rë-kleijaasj, de	[Eng. <i>men's wear department</i> ; Hd. <i>Abteilung Herrenkleidung</i>]	afdeling herenkleding
aafdeilingssjéf, d'n	[Eng. <i>department manager, head of department</i> ; Hd. <i>Abteilungsleiter</i>]	afdelingschef
aanplëkke; ówthange (ww.)	[Eng. <i>to post up, to advertise</i> ; Hd. <i>plakatieren, aushängen, affichieren</i>]	afficheren
aanstieëkër, d'n; brikkè, de	[Eng. <i>cigarette lighter</i> ; Hd. <i>Zigarettenanzünder</i>]	aansteker
affiesjeere (ww.)	[Eng. <i>to post up, to advertise</i> ; Hd. <i>plakatieren, anpreisen</i>]	afficheren

annënas, d'n	[Eng. <i>pineapple</i> ; Hd. <i>Ananas</i>]	ananas
appël, d'n	[Eng. <i>apple</i> ; Hd. <i>Apfel</i>]	appel
arti-jkële, de	[Eng. <i>goods</i> ; Hd. <i>Waren</i>]	koopwaar; goederen
azzi-jn, d'n	[Eng. <i>vinegar</i> ; Hd. <i>Essig</i>]	azijn
bannaan, de; bënaan, de	[Eng. <i>banana</i> ; Hd. <i>Banane</i>]	banaan
beerbak, de	[Eng. <i>beer crate</i> ; Hd. <i>Bierkasten</i>]	bierkrat
beerblikske, 't	[Eng. <i>beer can</i> ; Hd. <i>Bierdose</i>]	bierblikje
bëljóngblökske, 't; kuubke, 't	[Eng. <i>bouillon cube, beef cube, stock cube</i> ; Hd. <i>Bouillonwürfel</i>]	bouillonblokje
blikske beer, 't	[Eng. <i>can of beer</i> ; Hd. <i>eine Büchse Bier</i>]	blikje bier
bloodwoeërs, de	[Eng. (Am.) <i>blood sausage</i> ; Eng. <i>blood pudding</i> ; Hd. <i>Blutwurst</i>]	bloedworst
bloomkoe(ë)l, de	[Eng. <i>cauliflower</i> ; Hd. <i>Blumenkohl</i>]	bloemkool
bloomsókkër, de	[Eng. (B.) <i>icing sugar</i> ; Eng. <i>soft sugar</i> ; Hd. <i>Farinzucker, Puderzucker</i>]	poedersuiker
boetsje, 't; stumpke, 't	[Eng. <i>cigarette end</i> ; Hd. <i>Zigarettenstummel, Zigarettenkippe, Kippe</i>]	sigarettenpeuk
bóng, de	[Eng. <i>sales check, receipt</i> ; Hd. <i>Kassenzettel, Kassenbon</i>]	kassabon
boorëbroe(ë)d, 't	[Eng. <i>strong rye bread</i> ; Hd. <i>Bauernbrot</i>]	boerenbrood
boorëkos, de	[Eng. <i>peasant food</i> ; Hd. <i>ländliche Kost, bäuerliche Kost</i>]	boerenkost
breefke, 't	[Eng. <i>note</i> ; Hd. <i>Geldschein, Banknote</i>]	bankbiljet
broe(ë)d, 't	[Eng. <i>bread</i> ; Hd. <i>Bro</i>]	brood
daâgkraem, d'n	[Eng. <i>day cream</i> ; Hd. <i>Tagescreme</i>]	dagcrème
deigware, de	[Eng. <i>pasta</i> ; Hd. <i>Pastawaren, Teigwaren</i>]	deegwaren
diepvries, d'n	[Eng. <i>freezer, deepfreeze, quick-freezer</i> ; Hd. <i>Gefriertruhe</i>]	diepvrieskist
dillëkattès, de	[Fr. <i>délicatesse</i> (fijnheid); Eng. <i>delicacy</i> ; Hd. <i>Delikatesse</i>]	delicatesse
dirrëktäör, d'n	[Eng. <i>manager</i> ; Hd. <i>Direktor, (bedrijf) Geschäftsführer</i>]	directeur
doe(ë)s lëgumme, de	[Eng. <i>canned vegetables</i> ; Hd. <i>eine Büchse Gemüse</i>]	blik groenten
doe(ë)s watsjës, de	[Eng. (<i>packet of</i>) <i>cotton wool</i> ; Hd. <i>eine Schachtel Watte</i>]	doos watten

drank, d'n	[Eng. <i>drink</i> ; Hd. <i>Getränk</i>]	drank
drankgëbrujk, 't	[Eng. <i>alcohol consumption</i> ; Hd. <i>Alkoholkonsum</i>]	drankverbruik
drówf, de	[Eng. <i>grape</i> ; Hd. <i>Traube</i>]	druif
duu(ë)ske pójjërs, 't	[Eng. (geneesmiddel) <i>a box of powders</i>]	doosje poeders
duu(ë)ske sërdirne, 't	[Eng. <i>tin of sardines</i> ; Hd. <i>eine Büchse Sardinen</i>]	blikje sardinen
duu(ë)ske zwieëgëlkës, 't	[Eng. <i>box of matches</i> ; Hd. <i>eine Schachtel Streichhölzer</i>]	doosje lucifers
duuëske eijër, 't	[Eng. <i>box of eggs</i>]	doos eieren
eedammër, d'n	[Eng. <i>Edam cheese</i> ; Hd. <i>Edamer(käse)</i>]	edammer
émmentaler, d'n	[Eng. <i>Emmental cheese</i> ; Hd. <i>Emmentaler</i>]	emmentaler
fërmiesjël, de	[Eng. <i>vermicelli</i> ; Hd. <i>Fadennudel</i>]	vermicelli
fërmiesjëlsop, de	[Eng. <i>vermicelli soup</i> ; Hd. <i>Nudelsuppe</i>]	vermicellisoep
fëtui, de	[Eng. <i>armchair, easy chair</i> ; Hd. <i>Sessel, Armsessel</i>]	fauteuil
fi-jne sókkër, de	[Eng. <i>refined sugar in crystals, granulated sugar</i> ; Hd. <i>Kristalzucker</i>]	geraffineerde suiker; kristalsuiker
fles fruitsaap, de	[Eng. <i>bottle of fruit juice</i> ; Hd. <i>Flasche Fruchtsaft</i>]	fles vruchtensap
fruitaafdeiling, de	[Eng. <i>fruit counter</i> ; Hd. <i>Obstabteilung</i>]	fruitafdeling
fruitjoechërt, de	[Eng. <i>fruit yog(h)urt</i> ; Hd. <i>Fruchtjoghurt</i>]	vruchtenyoghurt
fruitsaap, 't	[Eng. <i>fruitjuice</i> ; Hd. <i>Fruchtsaft, Obstsaft</i>]	vruchtensap
fruitvlaaj, de	[Eng. <i>fruit tart</i> ; Hd. <i>Obsttorte, Obstkuchen</i>]	fruittaart
gaam, de	[Eng. <i>counter, sales counter</i> ; Hd. <i>Ladentisch, Ladentheke</i>]	toonbank
gattoo, de	[Fr. <i>gâteau</i>]	koek
gëkrujje, de	[Eng. <i>spices</i> ; Hd. <i>Gewürz(e)</i>]	kruiden
gërdi-jnënaafdeiling, de	[Eng. <i>curtain department</i> ; Hd. <i>Gardinenabteilung</i>]	afdeling gordijnen
gësnieëje lëgumme, de	[Eng. <i>sliced vegetables</i> ; Hd. <i>geschnittenes Gemüse</i>]	gesneden groenten
glaas rum, 't	[Eng. <i>glass of rum</i> ; Hd. <i>Glas Rum</i>]	glas rum
gooj boeëtër, de	[Eng. <i>butter</i> ; Hd. <i>Butter</i>]	boter

handkraem, d'n	[Eng. <i>hand-cream</i> ; Hd. <i>Handcreme</i>]	handcrème
hawf haenke, 't	[Eng. <i>half a chicken</i> ; Hd. <i>halbes (Brat)hähnchen</i>]	een half haantje
hoeëze, de	[Eng. <i>stockings</i> ; Hd. <i>Strümpfe</i> , (sok) <i>Socke</i>]	kousen
hoeëzëwinkël, d'n	[Eng. <i>hosiery shop</i> ; Hd. <i>Strumpfgeschäft</i>]	kousenwinkel
hóndsvoor, 't	[Eng. <i>dry dog food</i> ; Hd. <i>Trockenfutter, Hundebrocken</i>]	hondenbrokken
inpaktaofël, de	[Eng. <i>wrapping counter</i> ; Hd. <i>Packtisch</i>]	paktafel
ittalläör, d'n	[Eng. <i>window dresser</i> ; Hd. <i>Schaufensterdekorateur</i>]	etaleur
ittalleere (ww.)	[Eng. <i>to display, to place on show</i> ; Hd. <i>ausstellen</i>]	etaleren
ittëlaasj, de	[Eng. <i>shop window, display window</i> ; Hd. <i>Schaufenster</i>]	etalage
ittëlaasjpop, de	[Eng. <i>dummy, shop window dummy</i> ; Hd. <i>Schaufensterpuppe</i>]	etalagepop
kaek, de; keek, de	[Eng. <i>cake</i> ; Hd. <i>Rührkuchen</i>]	cake
kaekmael, 't	[Eng. <i>plain flour</i> ; Hd. <i>Backmischung für Rührkuchen</i>]	cakemeel
kallëbas, de	[Fr. <i>cabas</i> ; Eng. <i>shopping bag</i> , (van plastic of papier) <i>carrier bag</i> ; Hd. <i>Einkaufstasche</i>]	boodschappentas
kassjaer, de	[Fr. <i>caissière</i> ; Eng. <i>cashier</i> ; Hd. <i>Kassiererin</i>]	caissière
kattëvoor, 't	[Eng. <i>cat food</i> ; Hd. <i>Trockenfutter, Katzenfutter</i>]	kattenvoer
këmissie doon, 'n (ww.)	[Eng. <i>to run an errand</i> ; Hd. <i>eine Besorgung machen</i>]	een boodschap doen
këmissie, de	[Eng. <i>errand</i> ; Hd. <i>Enkauf, Besorgung</i>]	boodschap
këmissies goe(ë)n doon (ww.)	[Eng. <i>to go out shopping</i> ; Hd. <i>einkaufen gehen</i>]	boodschappen gaan doen
kërke, 't; winkëlkërke, 't	[Eng. <i>shopping trolley, trolley</i> ; Hd. <i>Einkaufswagen</i>]	boodschappenwagentje; winkelwagentje
kie(ë)s, de	[Eng. <i>cheese</i> ; Hd. <i>Käse</i>]	kaas
kie(ë)sblökske, 't	[Eng. <i>cheese cube, square of cheese</i> ; Hd. <i>Käsewürfel</i>]	kaasblokje
kie(ë)sboor, de	[Eng. <i>cheese-maker, cheese-making farmer</i> ; Hd. <i>Käsehändler</i>]	kaasboer

kie(ë)s mèt gie(ë)tsjës, de	[Eng. <i>cheese with holes</i>]	kaas met gaten
kie(ë)saafdeiling, de	[Eng. <i>cheese counter</i> ; Hd. <i>Käseabteilung</i>]	kaasafdeling
kiendsjèskak, de	[Eng. <i>sugared almond</i> ; Hd. <i>Zuckermandel</i>]	suikerbonen
klant, de	[Eng. <i>customer</i> ; Hd. <i>Kunde</i>]	klant
kleijërmieëkër, de	[Eng. <i>tailor</i> ; Hd. <i>Schneider</i>]	kleermaker
koffie, de	[Eng. <i>coffee</i> ; Hd. <i>Kaffee</i>]	koffie
koffiemèlk, de	[Eng. <i>thickened milk, condensed milk</i> ; Hd. <i>Kaffeesahne, Kondensmilch</i>]	koffiemelk
koffiemuuële, de	[Eng. <i>coffee grinder, coffee mill</i> ; Hd. <i>Kaffeemühle</i>]	koffiemolen
koffiepot, de	[Eng. <i>coffeepot</i> ; Hd. <i>Kaffeekanne</i>]	koffiekan
kómkómmër, de	[Eng. <i>cucumber</i> ; Hd. <i>Gurke</i>]	komkommer
kónjak, de	[Eng. <i>cognac, French brandy</i> ; Hd. <i>Kognak</i>]	cognac
kónjékske, 't	[Eng. <i>glass of brandy</i> ; Hd. <i>ein Gläschen Kognak</i>]	cognacje
kousëbóks, de	[Eng. <i>tights</i> ; Hd. <i>Strumpfhose</i>]	kousenbroek
krat beer, de	[Eng. <i>crate of beer</i> ; Hd. <i>ein Kasten Bier</i>]	krat bier
krènt, de	[Eng. <i>currant</i> ; Hd. <i>Korinthe</i>]	krent
kri-jt, 't	[Eng. <i>chalk</i> ; Hd. <i>Kreide</i>]	krijt
krwassao, de	[Fr. en Eng. <i>croissant</i> ; Hd. <i>Croissant</i>]	croissant
lamsbout, de	[Eng. <i>leg of lamb</i> ; Hd. <i>Lammkeule</i>]	lamsbout
lëgummëkar, de	[Eng. <i>greengrocer's cart</i> ; Hd. <i>Gemüsewagen</i>]	groentekar
lëgummëman, de	[Eng. <i>greengrocer</i> ; Hd. <i>Gemüsehändler</i>]	groenteboer
lëgummënaafdeiling, de	[Eng. <i>vegetable counter</i> ; Hd. <i>Gemüseabteilung</i>]	afdeling groenten
liekäör, de	[Eng. <i>liqueur</i> ; Hd. <i>Likör</i>]	likeur
liekäörglaeske, 't	[Eng. <i>liqueur glass</i> ; Hd. <i>Likörgläschen</i>]	likeurglaasje
lif, de	[Eng. <i>lift</i> ; Hd. <i>Fahrrstuhl, Personenaufzug</i>]	personenlift
maggrin, de	[Fr. en Eng. <i>margarine</i> ; Hd. <i>Margarine</i>]	margarine
makkroonie, de	[Eng. <i>macaroni</i> ; Hd. <i>Makkaroni</i>]	macaroni

maspin, de	[Fr. <i>massepain</i> ; Eng. <i>marzipan</i> ; Hd. <i>Marzipan</i>]	marsepein
méndsje, 't	[Eng. <i>basket</i> ; Hd. <i>Körbchen</i>]	mandje
moodëbeukske, 't	[Eng. <i>fashion magazine</i> ; Hd. <i>Modejournal</i>]	modetijdschrift
móstërd, de	[Eng. <i>mustard</i> ; Hd. <i>Senf</i>]	mosterd
nachkraem, de	[Eng. <i>night-care cream</i> ; Hd. <i>Nachtcreme</i>]	nachtcrème
nagëllak, de	[Eng. <i>nail varnish, nail polish</i> ; Hd. <i>Nagellack</i>]	nagellak
néskaffee, de	[Eng. <i>instant coffee</i> ; Hd. <i>Pulverkaffee</i>]	poederkoffie
noe(ë)dówtgank, de	[Eng. <i>emergency exit</i> ; Hd. <i>Notausgang</i>]	nooduitgang
noeëtëbroe(ë)d, 't	[Eng. <i>nut-bread, nut-loaf</i> ; Hd. <i>Nussbrot</i>]	notenbrood
noeëtënoeëlie, de	[Eng. <i>walnut oil</i> ; Hd. <i>Nussöl</i>]	notenolie (uit walnoten)
noega, de	[Fr. en Eng. <i>noegat</i> ; Hd. <i>türkische(r) Honig</i>]	noga
olli-jfoeëlie, d'n	[Eng. <i>olive oil</i> ; Hd. <i>Olivenöl</i>]	olijfolie
óngërbóks, de	[Eng. <i>underpants</i> ; Hd. <i>Unterhose</i>]	onderbroek
óngërgood, 't	[Eng. <i>underwear</i> ; Hd. <i>Unterwäsche, Leibwäsche</i>]	ondergoed
óngërli-jfke, 't	[D. (reg.) <i>Unterleibchen</i> ; Hd. <i>Unterhemd</i>]	onderhemdje
paer, de	[Eng. <i>pear</i> ; Hd. <i>Birne</i>]	peer
pak mèlk, 't	[Eng. <i>milk bag</i> ; Hd. <i>eine Tüte Milch</i>]	pak melk
paskótsje, 't	[Eng. <i>fitting room, fitting cubicle</i> ; Hd. <i>Ankleidekabine</i>]	pashokje; paskamertje
pékske siggrëtte, 't	[Eng. <i>packet of cigarettes</i> ; Hd. <i>eine Zigarettenspackung</i>]	pakje sigaretten
pékske tówbak, 't	[Eng. <i>packet of tobacco</i> ; Hd. <i>eine Packung Tabak</i>]	pakje tabak
përlin, de	[Fr. (B.) <i>praline</i> ; Eng. <i>chocolate (truffle)</i> ; Hd. <i>Praline</i>]	praline
pëteeke, 't	[Eng. <i>pastry, tartlet, cake, fancy cake</i> ; Hd. <i>Kuchen, (taartje) Törtchen</i>]	gebakje
pi-jp, de	[Eng. <i>pipe</i> ; Hd. <i>Pfeife</i>]	pijp
pistëlee mèt kie(ë)s, de	[Eng. <i>cheese roll</i> ; Hd. <i>Käsebrot</i>]	broodje kaas
pistëlee, de	[Eng. (<i>bread</i>) <i>roll</i> ; Hd. <i>Brötchen</i>]	pistolet; broodje

plakkaat, 't; affiesj, de	[Fr. <i>affiche</i> ; Eng. <i>poster</i> ; Hd. <i>Plakat</i> , (reclametaal) <i>Affiche</i>]	poster; affiche
plékband, de	[Eng. <i>adhesive tape</i> , <i>sticky tape</i> ; Hd. <i>Klebeband</i>]	plakband
plieëtsje, 't	[Eng. <i>sign (notice)</i> ; Hd. <i>Schild</i>]	insigne; label; bordje;;etiket
porteer, de	[Eng. <i>doorman</i> , <i>doorkeeper</i> , (hotel, bank) <i>porter</i> ; Hd. <i>Pförtner(in)</i>]	portier
pot kraem, de	[Eng. <i>jar of cream</i> ; Hd. <i>ein Töpchen Creme</i>]	een potje crème
pri-jsli-js, de	[Eng. <i>price list</i> ; Hd. <i>Preisliste</i>]	prijslijst
reisbëroo, de	[Eng. <i>travel agency</i> ; Hd. <i>Reisebüro</i>]	reisbureau
rèk vuur kleijaasj, de	[Eng. <i>clothes rack</i> ; Hd. <i>Kleiderregal</i>]	kledingrek
rèk, de	[Eng. <i>shelf</i> ; Hd. <i>Gestell</i> , <i>Regal</i>]	rek
rëzi-jn, de	[Eng. <i>raisin</i> ; Hd. <i>Rosine</i>]	rozijn
rëzi-jnëwèk, de	[Eng. <i>raisin bread</i> ; Hd. <i>Rosinenbrot</i>]	rozijnenbrood
ri-js, de	[Eng. <i>rice</i> ; Hd. <i>Reis</i>]	rijst
ri-jstaofël, de	[Eng. <i>rice table</i> ; Hd. <i>Reistafel</i>]	rijsttafel
ri-jstëmael, 't	[Eng. <i>rice meal</i> ; Hd. <i>Reismehl</i>]	rijst(e)meel
ri-jstëpap, de	[Eng. <i>rice pudding</i> ; Hd. <i>Reisbrei</i> , <i>Milchreis</i>]	rijstpap
ri-jstëvlaaj, de	[Eng. <i>rice tart</i> ; Hd. <i>Reiskuchen</i>]	rijsttaart
rikklaam, de	[Eng. <i>advertising</i> , <i>publicity</i> ; Hd. <i>Werbung</i> , <i>Reklame</i>]	reclame
rikklaamblaedsje, 't	[Eng. <i>advertising leaflet</i> ; Hd. <i>Reklameblättchen</i>]	reclameblaadje
roe(ë)je wi-jn, de	[Eng. <i>red wine</i> ; Hd. <i>Rotwein</i>]	rode wijn
rol stóf, de	[Eng. <i>roll of cloth</i> , <i>roll of fabric</i> ; Hd. <i>ein Ballen Stoff</i>]	rol stof
roltrap, de	[Eng. <i>escalator</i> ; Hd. <i>Rolltreppe</i>]	roltrap
roum, de	[Eng. <i>cream</i> ; D. (Zdl.) <i>Rahm</i> ; Hd. <i>Sahne</i>]	room
rum, de	[Eng. <i>rum</i> ; Hd. <i>Rum</i>]	rum
sërdin, de	[Fr. en Eng. <i>sardine</i> ; Hd. <i>Sardine</i>]	sardine
sëtrówn, de	[Fr. <i>citron</i> ; Eng. <i>lemon</i> ; Hd. <i>Zitrone</i>]	citroen
sëtrównësaap, 't	[Eng. <i>lemon juice</i> ; Hd. <i>Zitronensaft</i>]	citroensap
siggaar, de; sëgaar, de	[Eng. <i>cigar</i> ; Hd. <i>Zigarre</i>]	sigaar
siggarilloo, de	[Eng. <i>cigarillo</i> ; Hd. <i>Zigarillo</i>]	cigarillo
siggrèt, de	[Eng. <i>cigarette</i> ; Hd. <i>Zigarette</i>]	sigaret

siggrèttëblaedsje, 't	[Eng. <i>cigarette paper</i> ; Hd. <i>Zigarettenpapier</i>]	sigarettenpapier
siggrèttënoottëmaat, de	[Eng. (voor sigaretten e.d.) <i>vending machine</i> ; Hd. <i>Zigarettenautomat</i>]	sigarettenautomaat
sjaap, 't	[Eng. <i>goods shelf</i> ; Hd. <i>Schranksfach</i> , (langs wand) <i>Regal(fach)</i>]	schap
sjaopëkie(ë)s, de	[Eng. <i>sheep's cheese</i> ; Hd. <i>Schaf(s)käse</i>]	schapenkaas
sjëmpanj, de; sjampanj, de	[Eng. <i>champagne</i> ; Hd. <i>Champagner</i>]	champagne
sjokkoomél, de	[Eng. <i>cacao, (drank) (drinking) chocolate</i> ; Hd. <i>Kakao</i>]	cacao
sjóklaat, de	[Eng. <i>chocolate</i> ; Hd. <i>Schokolade</i>]	chocolade
sjrówt, de	[Eng. <i>turkey</i> ; D. (Rijnl.) <i>Schrute</i> ; Hd. <i>Truthuhn</i>]	kalkoen
sjujfduuër, de	[Eng. <i>sliding door</i> ; Hd. <i>Schiebetür</i>]	schuifdeur
slaajoeëlie, de	[Eng. <i>salad oil</i> ; Hd. <i>Salatöl</i>]	slaolie
slók, de	[Eng. <i>sweets</i> ; Hd. <i>Süßigkeiten</i>]	snoep(goed)
slókke (ww.)	[Eng. <i>to eat sweets</i> ; Hd. <i>naschen</i>]	snoepen
slókkër, de	[Eng. <i>glutton</i> ; Hd. <i>Nascher</i>]	snoeper
slókkraom, de	[Eng. <i>sweets stall</i> ; Hd. <i>Süßwaren-bude</i>]	snoepkraam
slókottëmaat, de	[Eng. <i>sweet machine</i> ; Hd. <i>Süßigkeitenautomat</i>]	snoepautomaat
slókwinkël, de	[Eng. (Am.) <i>candy store</i> ; Eng. (B.) <i>sweetshop</i> ; Eng. <i>confectionery</i> ; Hd. <i>Süßwarengeschäft</i>]	snoepwinkel
sókkër, de	[Eng. <i>sugar</i> ; Hd. <i>Zucker</i>]	suiker
sókkërkluntsje, 't	[Eng. <i>cube of sugar, lump of sugar</i> ; Hd. <i>Würfelzucker, Stück Zucker</i>]	suikerklontje
sopblökske, 't	[Eng. <i>soup cube</i> , Hd. <i>Suppenwürfel</i>]	soeptablet
sophoon, de	[Eng. <i>boiling-hen, boiler</i> ; Hd. <i>Suppenhuhn</i>]	soepkip
soplëgumme, de	[Eng. <i>soup greens, vegetables for the soup</i> ; Hd. <i>Suppengemüse</i>]	soepgroente(n)
soppëvleis, 't	[Eng. <i>meat for (the) soup</i> ; Hd. <i>Suppenfleisch</i>]	soepvlees
spaggëttie, de	[Eng. <i>spaghetti</i> ; Hd. <i>Spag(h)etti</i>]	spaghetti
spissjaal aanbeejing, de	[Eng. <i>special offer</i> ; Hd. <i>ein preisgünstiges Angebot</i>]	speciale aanbieding
stërken drank, de	[Eng. (Am.) <i>strong drinks</i> ; Eng. <i>spririts</i> ; Hd. <i>geistige Getränke</i>]	alcoholica; sterkedrank

stöffënaafdeiling, de	[Eng. <i>fabric department</i> ; Hd. <i>Stoffabteilung</i>]	afdeling stoffen
stök sjóklaat, 't	[Eng. <i>bar of chocolate</i> ; Hd. <i>eine Riegel Schokolade</i>]	reep chocolade
tandpasta, d'n	[Eng. <i>toothpaste</i> ; Hd. <i>Zahnpasta</i>]	tandpasta
tee, d'n	[Eng. <i>tea</i> ; Hd. <i>Tee</i>]	thee
teezékske, 't	[Eng. <i>tea bag</i> ; Hd. <i>Teebeutel</i>]	theezakje
térvebloom, 't	[Eng. <i>wheat flower</i> ; Hd. <i>(feines) Weizenmehl</i>]	tarwebloem
térvemael, 't	[Eng. <i>wheat flower</i> ; Hd. <i>Weizenmehl</i>]	tarwemeel
tommat, de	[Eng. <i>tomato</i> ; Hd. <i>Tomate</i>]	tomaat
tówbak, d'n	[Eng. <i>tobacco</i> ; Hd. <i>Tabak</i>]	tabak
tówt, de	[Eng. <i>paperbag</i> ; Hd. <i>Papiertüte</i>]	papieren zak
tujtsje, 't	[Eng. <i>(cone shaped) paperbag</i> , (voor snoep) <i>cornet</i> ; Hd. <i>Tüte</i>]	papieren (punt)zakje
vërkuipër, de	[Eng. <i>shop assistant, salesman</i> ; Hd. <i>Verkäufer</i>]	verkoper
vërkuipstër, de	[Eng. <i>shop assistant, saleswoman</i> ; Hd. <i>Verkäuferin</i>]	verkoopster
vieërse lëgumme, de	[Eng. <i>fresh vegetables</i> ; Hd. <i>frisches Gemüse</i>]	verse groenten
vittrin, de	[Eng. <i>shop window</i> ; Hd. <i>Schaufenster</i>]	vitrine; etalage
vlaaj, de	[Eng. (open vruchtentaart) <i>tart</i> ; Hd. <i>Torte</i> , (zonder slagroom) <i>Kuchen</i>]	taart
vlaajëndeig, de	[Eng. <i>cake dough</i> ; Hd. <i>Kuchenteig</i>]	taartdeeg
vleis in doeëze, 't	[Eng. <i>tinned meat</i> ; Hd. <i>eine Büchse Fleisch</i>]	blik vlees
vleis, 't	[Eng. <i>meats, meat products</i> ; Hd. <i>Fleisch- und Wurstwaren</i>]	vleeswaren
vleisaafdeiling, de	[Eng. <i>meat counter</i> ; Hd. <i>Fleischabteilung</i>]	vleesafdeling
vleisindëstri-j, de	[Eng. <i>meat industry</i> ; Hd. <i>Fleischindustrie</i>]	vleesindustrie
vleisproddukte, de	[Eng. <i>meat products</i> ; Hd. <i>Fleischprodukte</i>]	vleesproducten
vleisvërwirkënde indëstri-j, de	[Eng. <i>meat-packing industry</i> ; Hd. <i>Fleischindustrie</i>]	vleesverwerkende industrie
waog, de	[Eng. <i>computing scale, pair of scales, balance</i> ; Hd. <i>Waage</i> , (fruit en groenten) <i>Obstwaage</i>]	weegschaal
warënhóws, 't	[Eng. <i>department store</i> ; Hd. <i>Warenhaus</i>]	warenhuis

wi-jn, de	[Eng. <i>wine</i> ; Hd. <i>Wein</i>]	wijn
winkèleer, de	[Eng. <i>grocer, shopkeeper</i> ; Hd. <i>Ladenbesitzer(in)</i> , <i>Geschäftsinhaber(in)</i>]	winkelier
winkëlstraot, de	[Eng. <i>shopping street</i> ; Hd. <i>Geschäftsstraße, Ladenstraße</i>]	winkelstraat
winkëlwaar, de	[Eng. <i>shop goods</i> ; Hd. <i>Ladenware</i>]	winkelwaar
witte wi-jn, de	[Eng. <i>white wine</i> ; Hd. <i>Weißwein</i>]	witte wijn
woeërs, de	[Eng. <i>sausage</i> ; Hd. <i>Wurst</i>]	worst
zawt, 't	[Eng. <i>salt</i> ; Hd. <i>Salz</i>]	zout
zjat koffie, de	[Eng. <i>cup of coffee</i> ; Hd. <i>Tasse Kaffee</i>]	kopje koffie
zjēdi-j, de	[Eng. <i>shopping bag, carrier bag</i> ; Hd. <i>Handtasche, Einkaufstasche</i>]	handtas; boodschappentas
zjēlei, de	[Fr. <i>gelée</i> ; Hd. <i>Gelee</i>]	jam; gelei
zjēneevër, de	[Eng. <i>geneva, gin</i> ; Hd. <i>genever, (inform. Schnaps)</i>]	jenever
zjēwieëläaafdeiling, de	[Eng. <i>jewellery</i> ; Hd. <i>Juwelenabteilung</i>]	afdeling juwelen
zónnëbloomoeëlie, de	[Eng. <i>sunflower oil</i> ; Hd. <i>Sonnenblumenöl</i>]	zonnebloemolie
zwieëgēlduu(ë)ske, 't	[Eng. <i>matchbox</i> ; Hd. <i>Streichholzschachtel</i>]	lucifersdoosje
zwieëgēlke, 't	[Eng. <i>match</i> ; Hd. <i>Streichholz</i>]	lucifer

Uitdrukkingen

drówf	Diech bès ouch 'n fi-jn drówf. Jij bent een mooierd.
haos	Ze haef 't vuuër de hoeëze. Zij is zwanger.
vleis	Gëruik vleis hilt zich good. Een roker blijft gezond. (Verdediging van een roker)
wi-jn	Dao vërdrenke d'r mie(ë) in e glaas wi-jn es in de zie(ë). Drank maakt meer slachtoffers dan de zeevaart.

59. TIJD EN KALENDER

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
Allërheiligge	[Eng. <i>All Saints' Day</i> ; Hd. <i>Allerheiligen</i>]	Allerheiligen
Allërzieële	[Eng. <i>All Souls' Day</i> ; Hd. <i>Allerseelen</i>]	Allerzielen
almênak, d'n	[Eng. <i>calendar</i> ; Hd. <i>Almanach</i> , <i>Kalender</i>]	kalender
appril	[Eng. <i>April</i> ; Hd. <i>April</i>]	april
daâg en nach	[Eng. <i>day and night</i> ; Hd. <i>Tag und Nacht</i>]	dag en nacht
daâg, d'n	[Eng. <i>day</i> ; Hd. <i>Tag</i>]	dag
daâgbook, 't	[Eng. <i>diary, journal</i> ; Hd. <i>Tagebuch</i>]	dagboek
daâgpos, d'n	[Eng. <i>daywork, day-duty</i> , (ploeg) <i>day shift</i> ; Hd. (in ploegendienst) <i>Tagschicht</i>]	dagdienst
dagëliks (bn./bw.)	[Eng. <i>daily</i> ; Hd. <i>täglich</i>]	dagelijks
desémber; dissémber	[Eng. <i>December</i> ; Hd. <i>Dezember</i>]	december
dieënsdig, d'n	[Eng. <i>Tuesday</i> ; Hd. <i>Dienstag</i>]	dinsdag
dóndërdig, d'n	[Eng. <i>Thursday</i> ; Hd. <i>Donnerstag</i>]	donderdag
fibbërwarie	[Eng. <i>February</i> ; Hd. <i>Februar</i>]	februari
fie(ë)sdaâg, de	[Eng. <i>feast-day</i> ; Hd. <i>Festtag</i>]	feestdag
goonsdig, de	[Eng. <i>Wednesday</i> ; Hd. <i>Mittwoch</i>]	woensdag
hawfjaor, 't	[Eng. <i>half a year, six months</i> ; Hd. <i>Halbjahr</i>]	halfjaar
hawfjaorliks (bn./bw.)	[Eng. <i>half-yearly, six-monthly</i> ; Hd. <i>halbjährlich</i>]	halfjaarlijks
Heemëlvaart	[Eng. <i>Ascension</i> ; Hd. <i>Himmelfahrt</i>]	Hemelvaart
hóndërdjaorigge, d'n; ieëwëling, d'n	[Eng. <i>centenarian</i> ; Hd. <i>Hundertjährige(r)</i>]	honderdjarige
hórf, de	[Eng. <i>autumn</i> ; Hd. <i>Herbst</i>]	herfst
horloëzje, de	[Eng. <i>watch</i> ; Hd. <i>Uhr, Armbanduhr</i>]	horloge
ie(ë)w, de	[Eng. <i>century</i> ; Hd. <i>Jahrhundert</i>]	eeuw
ie(ë)wëlink (bn./bw.)	[Eng. <i>age-long, for centuries, for ages</i> ; Hd. <i>jahrhundertelang</i>]	eeuwenlang
ie(ë)wfie(ë)s, 't	[Eng. <i>centenary (celebration)</i> ; Hd. <i>Jahrhundertfeier</i>]	eeuwfeest
ie(ë)wig (bn./bw.)	[Eng. <i>eternal, everlasting</i> ; Hd. <i>ewig</i>]	eeuwig
ie(ë)wigheid, de	[Eng. <i>eternity</i> ; Hd. <i>Ewigkeit</i>]	eeuwigheid

jannëwarie	[Eng. <i>January</i> ; Hd. <i>Januar</i>]	januari
jaor, 't	[Eng. <i>year</i> ; Hd. <i>Jahr</i>]	jaar
jaordeens, de	[Eng. <i>annual mass</i> ; Hd. <i>Jahresgedächtnis</i>]	jaarmis
jaorëlank (bn./bw.)	[Eng. <i>for years and years</i> ; Hd. <i>jahrelang</i>]	jarenlang
jaorhölf, de	[Eng. <i>half of the year</i> ; Hd. <i>Jahreshälfte</i>]	jaarhelft
jaortëlling, de	[Eng. <i>era</i> ; Hd. <i>Zeitrechnung</i>]	jaartelling
juulie	[Eng. <i>July</i> ; Hd. <i>Juli</i>]	juli
juunie	[Eng. <i>June</i> ; Hd. <i>Juni</i>]	juni
kërteer, 't	[Eng. <i>quarter</i> ; Hd. <i>Viertelstunde</i>]	kwartier
Kieërsmis	[Eng. <i>Christmas</i> ; Hd. <i>Weihnachten</i>]	Kerstmis
lénte, de; vreugjaor, 't	[Eng. <i>spring</i> ; Hd. <i>Frühling</i>]	lente
maond(sj), de	[Eng. <i>month</i> ; Hd. <i>Monat</i>]	maand
maondëliks (bn./bw.)	[Eng. <i>monthly</i> ; Hd. <i>monatlich</i>]	maandelijks
maondig, de	[Eng. <i>Monday</i> ; Hd. <i>Montag</i>]	maandag
maonjaor, 't	[Eng. <i>lunar year</i> ; Hd. <i>Mondjahr</i>]	maanjaar
mei	[Eng. <i>May</i> ; Hd. <i>Mai</i>]	mei
meidaâg, de	[Eng. <i>May day</i> ; Hd. <i>Maitag</i>]	meidag
meimaond(sj), de	[Eng. <i>month of May, Maytime</i> ; Hd. <i>Maimonat</i>]	meimaand
mënujt, de	[Eng. <i>minute</i> ; Hd. <i>Minute</i>]	minuut
mieërt	[Eng. <i>March</i> ; Hd. <i>März</i>]	maart
mieërts (bn.)	[Eng. <i>March</i> ; Hd. <i>märzlich</i>]	maarts
mommènt, de	[Eng. <i>moment</i> ; Hd. <i>Moment</i>]	tijdstip
naamsdaâg, de	[Eng. <i>name-day, saint's day</i> ; Hd. <i>Namenstag</i>]	naamdag
nachpos, de	[Eng. <i>night duty, (bv. in fabriek) night shift</i> ; Hd. <i>Nightschicht</i>]	nachtdienst
naojaor, 't	[Eng. <i>autumn</i> ; Hd. <i>Herbst</i>]	najaar
novvëmber	[Eng. <i>November</i> ; Hd. <i>November</i>]	november
Nówjaor	[Eng. <i>New Year, (eerste dag) New Year's Day</i> ; Hd. <i>Neujahr</i>]	Nieuwjaar
Nówjaorsdaâg, de	[Eng. <i>New Year's Day</i> ; Hd. <i>Neujahrstag</i>]	Nieuwjaarsdag
oggustus	[Eng. <i>August</i> ; Hd. <i>August</i>]	augustus
oktoe(ë)bër	[Eng. <i>October</i> ; Hd. <i>Oktober</i>]	oktober

oor, 't	[Eng. <i>hour</i> ; Hd. <i>Stunde</i>]	uur
ougēnblik, d'n	[Eng. <i>moment, instant, minute, second</i> ; Hd. <i>Augenblick</i>]	ogenblik
paosdaâg, de	[Eng. <i>Easter Day</i> ; Hd. <i>Osterfeiertag</i>]	paasdag
Paose	[Eng. <i>Easter</i> ; Hd. <i>Ostern</i>]	Pasen
Pènkstère; Pènkste; Sènkse	[Eng. <i>Whitsun (tide)</i> ; Hd. <i>Pfingsten</i>]	Pinksteren
sëkon, de	[Eng. <i>second</i> ; Hd. <i>Sekunde</i>]	seconde
seméster, de	[Eng. (Am.) (aan een universiteit) <i>semester</i> ; Eng. <i>half a year, six months, term</i> ; Hd. <i>Semester</i>]	semester
semétrie(j)eel (bn./bw.)	[Eng. <i>half-yearly, six-monthly</i> ; Hd. <i>halbjährlich</i>]	semestrieel
séptémber	[Eng. <i>September</i> ; Hd. <i>September</i>]	september
sëzówn, 't	[Eng. <i>season</i> ; Hd. <i>Saison, Jahreszeit</i>]	seizoen
sgoonsdigs (bw.)	[Eng. <i>on Wednesday</i> ; Hd. <i>Mittwochs</i>]	woensdags
soeëmërs (bn.)	[Eng. <i>in (the) summer</i> ; Hd. <i>sommerlich</i>]	zomers
swènt(sj)ërs (bw.)	[Eng. <i>in winter</i> ; Hd. <i>im Winter</i>]	's winters
terméster, d'n	[Eng. <i>trimester, quarter, (school) term</i> ; Hd. <i>Trimester</i>]	trimester
ti-jdvèrlujs, 't	[Eng. <i>loss of time, (door nalatigheid) waste of time</i> ; Hd. <i>Zeitverlust</i>]	tijdverlies
ti-jdwèns, de	[Eng. <i>gain of time</i> ; Hd. <i>Zeitgewinn</i>]	tijdwinst
tössësëzówn, 't	[Eng. <i>off-season, midseason</i> , Hd. <i>Zwischensaison</i>]	tussenseizoen
vërjaordaâg, de	[Eng. <i>birthday</i> ; Hd. <i>Geburtstag</i>]	verjaardag
vreugjaor, 't	[Eng. <i>spring, springtime</i> ; Hd. <i>Frühling</i>]	voorjaar
vri-jdig, de	[Eng. <i>Friday</i> ; Hd. <i>Freitag</i>]	vrijdag
wènt(sj)ër, de	[Eng. <i>winter</i> ; Hd. <i>Winter</i>]	winter
wènt(sj)ërdaâg, de	[Eng. <i>winter('s) day</i> ; Hd. <i>Wintertag</i>]	winterdag
wènt(sj)ërmaond(sj), de	[Eng. <i>winter month</i> ; Hd. <i>Wintermonat</i>]	wintermaand
wieëk, de	[Eng. <i>week</i> ; Hd. <i>Woche</i>]	week
wieëkdaâg, de	[Eng. <i>weekday</i> ; Hd. <i>Wochentag</i>]	weekdag
wieëkëlank (bn./bw.)	[Eng. <i>for weeks, week in-week out</i> ; Hd. <i>wochenlang</i>]	wekenlang
wieëkëliks (bn.)	[Eng. <i>weekly</i> ; Hd. <i>wochentlich</i>]	wekelijks

wirkdaâg, de	[Eng. <i>working day</i> ; Hd. <i>Werktag</i>]	werkdag
zaotêrdig, de	[Eng. <i>Saturday</i> ; Hd. <i>Samstag</i>]	zaterdag
zoeëmêr, de	[Eng. <i>summer</i> ; Hd. <i>Sommer</i>]	zomer
zoeëmêrdaâg, de	[Eng. <i>summer('s) day</i> ; Hd. <i>Sommertag</i>]	zomerdag
zoeëmêrmaond(sj), de	[Eng. <i>summer month</i> ; Hd. <i>Sommermonat</i>]	zomermaand
zoeëmêrsêzôwn, 't	[Eng. <i>summer season</i> ; Hd. <i>Sommersaison</i>]	zomerseizoen
zôndig, de	[Eng. <i>Sunday</i> ; Hd. <i>Sonntag</i>]	zondag
zônnêndaâg, de	[Eng. <i>solar day</i> ; Hd. <i>Sonntag</i>]	zonnedag (astr.)

Uitdrukkingen

daâg	Dao kómme nog mie(ë) daag es wieëke. Heb maar geduld.
daâg	Eedêrên daâg zaat is ouch e gëreegêld lieëve. Filosofie van een dronkaard.
daâg	Mörgên is nog 'nên daâg woe gein hoon aan gëpik haef. Dat werkje kan ook morgen uitgevoerd worden. (Excuus om een opdracht uit te stellen)
jaor	Ma sugkêlt mèt de jaore. Zij zit in de menopauze.
jaor	We höbbên h'm jaore de mówl oeëpëgëhawte. We hebben hem lang te eten gegeven.
vri-jdig	Dao is 't dèk Gooje Vri-jdig. Daar is vaak een tekort.
vri-jdig	Laot ze mer zitte tot vri-jdig. Blijf uit je neus.
oor	Hae kan mer ónthawte van twelf oore tot middig. Zijn geheugen is erg slecht.
wènt(sj)ër	'ne Nate wènt(sj)ër, 'ne volle kirkhof. In een natte winter sterven er meer mensen (dan in een droge).

60. TRANSPORTMIDDELEN EN VERKEER

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING
akkëntaen, d'n	kettingloos rijwiel; [Lat. <i>a</i> (zonder) + <i>catena</i> (ketting); Fr. <i>acatène</i>]	acatène; fiets met koningsoverbrenging

ambëlans, d'n	[Fr. en Eng. <i>ambulance</i> ; Hd. <i>Ambulanz</i>]	ambulance
baogbrök, de	[Mnl. <i>boge</i> + Mnl. <i>brugghe</i>]	boogbrug
bënzinpómp, de	[uit 'benzoëzuur' + Mnl. <i>pompe</i>]	benzinstation
bobslei, de	[Eng. <i>bob-sleigh</i>]	bobslee
boe(ë)t, de	[Mnl. <i>boot</i> ; Eng. <i>boat</i> ; Hd. <i>Boot</i>]	boot
bómmëltrejn, de	' <i>bómmële</i> (niet opschieten)'; [Hd. <i>bummeln</i> (lanterfanten)]	boemeltrein; stoptrein; B-trein
boorëkar, de	kar zoals boeren gebruiken; [Lat. <i>carrus</i> (kar), Mnl. <i>car(re)</i>]	boerenkar; boerenwagen
bös, de	van 'omnibus'	autobus
brandwaerwage, de	wagen, uitgerust om branden te blussen	brandweerwagen
brómfits, de	klanknabootsend	bromfiets; brommer
buggie, de	[Eng. (Am.) <i>buggy</i> ; Hd. <i>Buggy</i>]	buggy; wandelwagentje
buldoozër, de	[Eng. <i>to bulldoze</i> (intimideren); Eng. <i>bulldozer</i> ; Hd. <i>Bulldozer</i>]	bulldozer
deekappëtabël, d'n	[Fr. <i>décapotable</i> (een afneembaar, opvouwbaar dak bezittend); Fr. <i>une voiture cabriolet</i>]	(m.b.t. een auto met afneembaar dak) cabriolet; cabrio
diezël, d'n	naar Rudolf Diesel; [Hd. <i>Diesel</i>]	diesel (motor + olie)
diezëlmëtäör, d'n	naar Rudolf Diesel; [Hd. <i>Dieselmotor</i>]	dieselmotor
diezëlwage, d'n	naar Rudolf Diesel; [Hd. <i>Dieselwagen</i>]	dieselauto
döbbëldëkkër, d'n	met dubbel dek; [Eng. <i>double-decker</i>]	dubbeldekker
draggäör, d'n	[Fr. <i>dragueur</i> , <i>draguer</i> (uitbaggeren); Eng. <i>to dredge</i>]	baggerboot; baggermachine; baggermolen
drejbrök, de	[Hd. <i>eine drehbare Brücke</i>]	draaibrug
ëllëntrikse fits, d'n	[Gr. <i>elektron</i> ; Lat. <i>electrum</i> (barnsteen)]	elektrische fiets
fammiljal, de	[Fr. <i>famille</i> (familie) Fr. <i>une familiale</i> (familiale auto)]	gezinsauto; stationcar

férrie, de	[Mnl. <i>vere</i> (van ‘varen’); Eng. <i>ferry</i> ; Hd. <i>Fähre</i>]	ferry; overzetboot
fits, de	et. onbekend	fiets
graâfmësji-jn, ’t	machine om te ‘grave’; [Eng. <i>to grave</i> (graven)]	graafmachine; grondverzetmachine
halt, de	Hd. <i>halten</i> (stilhouden); [Eng. <i>halt</i> ; Hd. <i>Haltestelle</i>]	halte
haoluuëvër, d’n	brengt (haalt) de mensen over	overhaal; overzetveer
hèlliekoptër, d’n	[Gr. <i>helissein</i> (doen draaien); Fr. <i>hélicoptère</i>]	helikopter
hón(d)skar, de	door een hond of honden getrokken kar	hondenkar
huiwage, d’n	‘wage’ om ‘hui’ te vervoeren	hooiwagen
hujfkar, de	‘kar’ overdekt met een ‘hujf (huid)’; [Mnl. <i>carre</i> + Mnl. <i>huyve</i>]	huifkar; huifwagen
huts, d’n	[Mnl. <i>hutsen</i> (schudden); D. (Oostr., Zdl. <i>hutschen</i> (schommelen, stoten)]	boomkar; mallejan
jach, ’t	van ‘jagen’; jacht = snelheid; [Eng. <i>yacht</i> ; Hd. <i>Jacht</i>]	jacht; motorjacht; zeiljacht
kabbriejoolè, de	[Fr. <i>une (voiture) cabriolet</i>]	cabriolet
kabëlbaan, de	cabines worden langs een kabel omhooggetrokken; [Hd. <i>Kabelbahn</i>]	zweefbaan; kabelbaan
kammëjënèt, de	[Fr. <i>camionnette</i>]	bestelwagen
kammi-(j)jao, de	[Fr. <i>camion</i>]	vrachtwagen; truck
kanoo, de	[Sp. <i>canoa</i> ; Hd. <i>Kanu</i>]	kano
karrëvan, de	[verkorting van Eng. <i>car and van</i> ; Eng. <i>caravan</i> ; Hd. <i>Caravan</i> (<i>Wohnwagen</i>)]	caravan; kampeerwagen
kémper, de	Eng. <i>to camp</i> : bivakkeren; [Eng. <i>camper</i> ; Hd. <i>Camper</i>]	camper; zwerfauto
kérke, ’t	dim. van ‘kar’; [Lat. <i>carrus</i> (wagen, kar); Mnl. <i>carre</i>]	rolstoel; invalidenwagen; (nu ook) brommobiel
kieërmësji-jn, ’t	[Hd. <i>Kehrmaschine, kehren</i> (vegen, met een bezem schoonmaken)]	veegmachine
klavërblaad, ’t	[Mnl. <i>clavere</i> + Mnl. <i>blat</i> ; D. (B.) <i>Kleeblatt</i>]	verkeerswisselaar

knaal, de	[Lat. <i>canalis</i> ; Mnl. <i>canael</i> ; Eng. <i>canal</i> ; Hd. <i>Kanal</i>]	kanaal
koepee, de	[Eng. <i>coupé</i> (tweedeursauto); D. (Oostr. <i>Coupé</i> (m.b.t. een type auto én een coupé in een trein))]	coupé (tweedeursauto; compartiment in een trein)
koersfits, de	fiets om te koersen; [Lat. <i>currere</i> (hard lopen)]	racefiets; koersfiets
koersottoo, de	auto om te koersen; [Lat. <i>currere</i> (hard lopen)]	raceauto
kombie, de	verkorting van 'combinatiewagen'; [pseudo- Eng. <i>combi</i> ; Hd. <i>Kombi</i>]	combi; politiebusje
kónteenër, de	[Eng. <i>container, to contain</i> (bevatten); Hd. <i>Container</i>]	container
kónteenërboe(ë)t, de	boot om containers te vervoeren	containerschip
kónteenërhave, de	[Eng. <i>to contain</i> (bevatten) + Mnl. <i>have</i> ; Hd. <i>Containerhafen</i>]	containerhaven
kónteenërsjieëp, 't	[Eng. <i>to contain</i> (bevatten) + Mnl. <i>schip</i> ; Hd. <i>Containerschiff</i>]	containerschip
kónteenërtäöminnël, de	[Eng. <i>to contain</i> (bevatten) + Lat. <i>terminus</i> (eindpunt); Hd. <i>Containerterminal</i>]	containerterminal
kótsj, de	'koets' komt uit Hongaars; [Hd. <i>Kutsche</i>]	koets (vierwielig)
kraan, de	van 'kraanvogel' (met zijn lange hals)	kraan
kroe(ë)s, de	[Eng. <i>cruise; to cruise</i> (een cruise maken, langzaam rondvaren)]	cruise
kroe(ës)boe(ë)t, de	[Eng. <i>cruise</i> + Mnl. <i>boot</i>]	cruiseschip
krówkar, de	[Mnl. <i>crudewagen</i> (<i>cruden</i> = voortduwen); Vnnl. <i>croucare</i>]	kruiwagen; kruikar
leechsjieëp, 't	[Eng. <i>lightship</i> ; Hd. <i>Leuchtschiff</i>]	lichtschip
lif, de	[Eng. <i>lift, to lift</i> (opstijgen, omhooggaan)]	lift
li-jkwage, de	[Mnl. <i>like, lijc</i> ; Hd. <i>Leichenwagen</i>]	lijkwagen

löhbbëlóng, de	[Mnl. <i>luchte</i> + Fr. <i>ballon</i>]; ballon met mand of cabine (om op te stijgen)	luchtballon
luksvëtuu(ë)r, de	[Lat. <i>luxus</i> (weelde); Fr. <i>voiture (de tourisme)</i>]	luxeauto; personenauto
massjienis, de	[Lat. <i>machina</i> (werktuig); Fr. <i>machine</i> (locomotief)]	treinbestuurder
mèskar, de	‘ <i>kar</i> ’ om ‘ <i>mès</i> ’ te rijden; [Mnl. <i>messe, mesch</i> + Mnl. <i>carre</i>]	mestkar
mëtäörboeët, de; mottorbuuëtsje, ’t	[Laatlat. <i>motor</i> (beweger) + Mnl. <i>boot</i> ; Eng. <i>motorboat</i> ; Hd. <i>Motorboot</i>]	motorboot
minnistër van Vërkie(ë)r, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich wenden) + Mnl. <i>minister</i> (beambte); Hd. <i>Verkehrsminister</i>]	verkeersminister
moobilhoom, de	mobiël huis; [Eng. <i>mobile</i> (beweeglijk); <i>home</i> ((t)huis)]	motorhome; mobilhome (gew.)
mootërhoom, de	[Laatlat. <i>motor</i> (beweger) + Eng. <i>home</i> ((t)huis); Eng. <i>motor home</i>]	motorhome
oëërlögssjieëp, ’t	schip, uitgerust om oorlog mee te voeren; [Mnl. <i>orloge</i> + Mnl. <i>schip</i>]	oorlogsschip
óngërzie(ë)jër, d’n; dujkboeët, d’n	[Mnl. <i>onder</i> + Mnl. <i>see</i> ; Hd. <i>Unterseeboot</i>]	onderzeeër; duikboot; onderzeeboot
ophaalbrök, de	[Mnl. <i>op(pe)</i> + Mnl. <i>halen</i> + Mnl. <i>brugghe</i> ; Hd. <i>eine aufklappbare Brücke</i>]	ophaalbrug
ottoo, d’n	uit ‘ <i>ottoomoobil</i> ’; [Gr. <i>autos</i> (zelf); Lat. <i>mobilis</i> (beweegbaar)]	auto
paerdëntam, de	wagen van een tramweg waar paarden als trekdieren dienen; [Mnl. <i>pa(e)rt</i> + Eng. <i>tram</i> (van ‘ <i>tramway</i> ’)]	paardentram
parrësjut, de	[Gr. <i>para</i> (tegen) + Fr. <i>chute</i> (val)]	parachute; valscherp
plëzeerbuu(ë)tsje, ’t	[Lat. <i>placere</i> (behagen) + Mnl. <i>boot</i>]	plezierboot

pollis, de; pēlis, de	[Lat. <i>politia</i> (staatsregeling); Hd. <i>Verkehrspolizist</i>]	verkeersagent
pónt, de en 't	[Lat. <i>ponto</i> ; Mnl. <i>pont(e)</i>]	vlotschuit; reddingsbootje achter groter schip
póntonbrök, de	[Lat. <i>ponto</i> +Mnl. <i>brugghe</i> ; Hd. <i>Pontonbrücke</i>]	pontonbrug
poskoets, de	post = plaats waar men de paarden verwisselde; [Laatlat. <i>posta</i>]	postkoets; postwagen
posottooke, 't; ottoo v.d. pos, d'n	'auto' komt van 'automobiel (zichzelf voortbewegend)'; [Laatlat. <i>posta</i> ; Fr. <i>postes</i> + <i>auto</i>]	postwagen; postauto
rakkèt, de	[Hd. <i>Rakete</i>]	raket
reisbös, de	[Hd. <i>Reisebus</i>]	reisbus
rēmork, de	[Fr. <i>remorque</i> , <i>remorquer</i> (voortrekken)]	aanhangwagen; aanhanger
roejboe(ë)t, de	boot die je moet 'roeje' [Mnl. <i>ro(e)yen</i>]; [Eng. <i>rowing-boat</i> ; Hd. <i>Ruderboot</i>]	roeiboot
róndpunt, 't	[Fr. <i>rond-point</i>]	rotonde
rót, de	[Fr. <i>route</i> (weg, baan)]	treinrail
siedkar, de; sietëkar, de	lett. 'wagen opzij' [D. (Zwi.) Seitenwagen; [Eng. <i>sidecar</i>]	zijspan(wagentje); sidecar
sjees, de	[Fr. <i>chaise</i> (tweewielig rijtuig)]	sjees
sjërèt, de	[Fr. <i>charrette</i> (kar)]	wandelwagentje; buggy
sjieëp, 't	[Mnl. <i>schip</i> ; Eng. <i>ship</i> ; Hd. <i>Schiff</i>]	schip
sjieëpsbrök, de	[Mnl. <i>schip</i> +Mnl. <i>brugghe</i> ; Hd. <i>Schiffsbrücke</i>]	schipbrug
sjieëpslif, de	[Mnl. <i>schip</i> + Eng. <i>lift</i>]	scheepslift
sjörgkar, de	[Kil. <i>schorchen</i> (kruien) + Mnl. <i>carre</i>]	kruiwagen (om leem te vervoeren)
sjravëlkerke, 't	[Mnl. <i>schrede</i> (stap); ' <i>sjravële</i> (moeilijk te been zijn)' + 'kerke']	rollator
skie, de	[Noors <i>ski</i>]	ski
slaagboom, de	[Hd. <i>Schlagbaum</i>]	slagboom; sluitboom
slei, de	[Mnl. <i>sliden</i> (glijden)]	slee; mooie auto

sleipboe(ë)t, de	boot die andere boten sleept (op sleeptouw neemt); [Mnl. <i>sleepen</i> + Mnl. <i>boot</i>]	sleeboot
slóws, de	[Mnl. <i>sluce</i> ; Eng. <i>sluice</i> ; Hd. <i>Schleuse</i>]	sluis
slówsduuër, de	[Mnl. <i>sluce</i> + Mnl. <i>dore</i> ; Hd. <i>Schleusentor</i>]	sluisdeur
slówsachtër, de	[Mnl. <i>sluce</i> + Mnl. <i>wachte</i> ; Hd. <i>Schleusenwärter</i>]	sluiswachter
speessjöttël, de	pendel naar de ruimte; [Eng. <i>spaceshuttle</i> ; Hd. <i>Spaceshuttle</i>]	spaceshuttle; ruimtependel; ruimteveer
sportvleegër, de	vliegtuig waarin je om de sport vliegt	sportvliegtuig
sportwage, de	[Eng. <i>sport</i> + Mnl. <i>wagen</i> ; Hd. <i>Sportwagen</i>]	sportwagen
staole brök, de	[Mnl. <i>stael</i> + Mnl. <i>brugghe</i> ; Eng. <i>steal bridge</i>]	stalen brug
staole sjeëp, 't	[Mnl. <i>stael</i> + Mnl. <i>schip</i> ; Hd. <i>Stahlschiff</i>]	schip van staal
stasie, de	[Mnl. <i>stacie</i> ; Eng. <i>railway station</i>]	station
steesjënwage, de	[Fr. en Eng. (Am.) <i>station-wagon</i>]	stationcar; break
steulkëslif, de	mensen zitten in open stoeltjes	stoeltjeslift; zetellift
stjoewerdés, de	[Eng. <i>stewardess</i>]	stewardess
stoeëtbak, de; stoeëtkar, de	kar op twee wielen die men vooruitduwt, -stoot; [Mnl. <i>stoten</i> + Mnl. <i>carre</i>]	stootkar (gew.); handkar; handwagen
stoumboe(ë)t, de	voortbewogen met stoom; [Eng. <i>steam</i>]	stoomboot
straaljagër, de	'straal' verwijst naar 'straalmotor'; [Mnl. <i>strale</i> + Mnl. <i>jagen</i>]	jachtvliegtuig; straaljager
taksie, d'n	uit 'taximètre (taximeter)'; [Eng. <i>taxi</i>]	taxi
taksieböske, 't	[Hd. <i>kleine(r) Taxibus</i>]	taxibus
tandëm, d'n	[Lat. <i>tandem</i> (eindelijk; één van beide fietsers zit aan het einde); Eng. <i>tandem</i> (bw.) (achter elkaar)]	tandem; tweepersoonsfiets

tang, de	tank (vloeistof-reservoir); van de eerste tanks werd gezegd dat het vloeistofreservoirs waren (omwille van de geheimhouding)	tank (m.b.t. het leger)
tankër, d'n	tank = vloeistofreservoir; [Eng. <i>tanker</i> ; Hd. <i>Tanker</i>]	tankboot; tankschip; tanker
tankwage, d'n	tank (reservoir voor vloeistoffen als olie of melk)	tankwagen
teezjeevee, de	[Fr. <i>train à grande vitesse</i> (TGV)]	hogesnelheidstrein
tikkèt, 't	[me. Fr. <i>estignet</i> ; Eng. <i>ticket</i> ; Hd. <i>Ticket (Fahrschein)</i>]	treinkaartje
traktäör, d'n	[Lat. <i>trahere</i> (trekken); Eng. <i>tractor</i>]	tractor
tram, d'n	[Eng. <i>tram</i> (uit <i>tramway</i>)]	tram
trejn, d'n	[me. Lat. <i>trahinare</i> (trekken); Fr. <i>train</i> ; Eng. <i>train</i>]	trein
trejnabbónnëmènt, 't	uit 'abonneren' [Fr. <i>abonner</i>]; [Fr. <i>abonnement</i> ; D. (Zwi.) <i>Abonnement</i>]	abonnementskaart; treinabonnement
trejnóngëlök, 't	[Lat. <i>trahere</i> (trekken); Fr. <i>trainer</i> (trekken); Hd. <i>Zugunglück</i>]	treinongeluk
trejnvèrbènging, de	[Hd. <i>Zugverbindung</i>]	treinverbinding
trejnvèrkie(ë)r, 't	[Hd. <i>Zugverkehr</i>]	treinverkeer
trippörtäör, d'n	draagt op drie plaatsen (wielen); [Fr. <i>triporteur</i>]	bakfiets; triporteur (gew.); driewieler
trottènèt, de	[Fr. <i>trottiner</i> (in lichte draf gaan); Fr. <i>trottinette</i> ; D. (Zwi.) <i>Trottinett</i>]	autoped; step
truk, d'n	[Gr. <i>trechein</i> (rennen); vooral Eng. (Am.) <i>truck</i>]	vrachtwagen
tuf, d'n	klanknabootsend gevormd	motorfiets
tunnël, d'n	dim van Mnl. <i>tonne</i> (ton); [Eng. <i>tunnel</i> ; Hd. <i>Tunnel</i>]	tunnel
uuëvèrzètboe(ë)t, d'n	boot om iemand over te zetten	ferry; overzetboot

uuvërstieëkplaats (vuur voetgengers), de	[Mnl. <i>over</i> + Mnl. <i>steken</i> + Mnl. <i>plaetse</i>]	voetgangersoversteekplaats
vaer, 't	[Mnl. <i>vere</i> (m.b.t. <i>vare</i> (varen))]	veer
vaerboe(ë)t, de	[Mnl. <i>vere</i> ; Eng. <i>ferry</i> ; Hd. <i>Fähre, Fährbot</i>]	veerboot
vërkie(ë)rsfout, de; fout in 't vërkie(ë)r, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden); Hd. <i>Verkehrsdelikt</i>]	verkeersdelict
vërkie(ë)rs-deilnummër, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden); Hd. <i>Verkehrsteilnehmer</i>]	verkeersdeelnemer
vërkie(ë)rsdoe(ë)-je, de; doe(ë)je in 't vërkie(ë)r, d'n	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden); Hd. <i>Verkehrstote(r)</i>]	verkeersdode
vërkie(ë)rsknoop-punt, 't; drök vërkie(ë)rspunt, 't	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden) + <i>cnope</i> + Lat. <i>punctum</i> (punt); Hd. <i>Verkehrsknotenpunkt</i>]	verkeersknooppunt
vërkie(ë)rskóntrol, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden) + Fr. <i>contrôle</i> ; Hd. <i>Verkehrskontrolle</i>]	verkeerscontrole
vërkie(ë)rs-opstopping, de	[Hd. <i>Verkehrsstockung</i>]	verkeersstremming
vërkie(ë)rspaol, de	[van Mnl. <i>verkeren</i> + Mnl. <i>pael</i>]	verkeerspaal
vërkie(ë)rsplaat, de	[van Mnl. <i>verkeren</i> + Mnl. <i>plate</i>]	verkeersbord
vërkie(ë)rsreegël, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden) + Lat. <i>regula</i> ; Hd. <i>Verkehrsregel</i>]	verkeersregel
vërkie(ë)rsrig(gë)-lëmènt, 't	[van Mnl. <i>verkeren</i> + Lat. <i>regula</i> (regel); Fr. <i>code de la route</i>]	verkeersreglement
vërkie(ë)rs-sittëwasie, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden) + Vnnl. <i>situacie</i>]	verkeerssituatie
vërkie(ë)rsstroum, de	[Mnl. <i>verkeren</i> (zich ophouden) + Mnl. <i>strome</i> ; Hd. <i>Verkehrstrom</i>]	verkeersstroom
vërkie(ë)rs-uuvërtrieëjing, de	[Hd. <i>Verkehrsdelikt</i>]	verkeersdelict
vërkie(ë)rsvri-j (bn.)	[Hd. <i>verkehrsfrei</i>]	verkeersvrij
vëspa, de	Italiaans scootermerk; [Lat. <i>vespa</i> (wesp)]	scooter

vèssërsboe(ë)t, de	boot, ingericht voor de visvangst; [Mnl. <i>visc(h)</i> + Mnl. <i>boot</i>]	vissersboot; visschuit; vissersschuit
vëtuu(ë)r, de	[Fr. <i>voiture (de tourisme)</i> , <i>voiture d'enfant</i> (kinderwagen)]	personenwagen; kindervagen
vleegbazës, de	[Hd. <i>Flugbasis</i>]	luchtmachtbasis
vleegdëksjieëp, 't	[Mnl. <i>vliegen</i> + Mnl. <i>dec</i> + Mnl. <i>schip</i>]	vliegdekschip
vleegër, de	van 'vleege'; [Eng. <i>flyer</i> (piloot); Hd. <i>Flieger</i>]	piloot; vliegenier; vliegtuig
vleegmësjj-jn, 't	'vleege' + 'mësjj-jn' (machine om te vliegen); [Eng. <i>flying machine</i>]	vliegtuig
vootgëngerstunnël, de	[Hd. <i>Fußgängertunnel</i>]	voetgangerstunnel
vówniskar, de	voor vuilnisophaling; [Mnl. <i>vu(u)l</i> + Lat. <i>carrus</i> (wagen, kar)]	vuilnisauto; vuilniswagen; vuilniskar
vówniswage, de; vówniskar, de	[Mnl. <i>vu(u)l</i> + Mnl. <i>wagen</i> ; [Hd. <i>Müllwagen</i>]	vuilniswagen
vrachboe(ë)t, de	[Hd. <i>Frachtschiff</i>]	vrachtboot, vrachtschip
vrachsjeëp, 't	'sjeëp' om 'vrachte' te vervoeren; [Hd. <i>Frachtschiff</i>]	vrachtschip, vrachtboot
wage, de	o.a. voor transport van hooi; ook in stoeten, etc. [Mnl. <i>wagen</i> ; Oudhd. <i>wagan</i> ; Hd. <i>Wagen</i>]	wagen
waggóng, de	[Eng. <i>wag(g)on</i> , Hd. <i>Waggon, Wagen</i>]	wagon
wieëgwi-jzër, de	[Mnl. <i>wech</i> + Mnl. <i>wisen</i> ; Hd. <i>Wegweiser</i>]	wegwijzer
zeilboe(ë)t, de	boot om te zeilen [Eng. <i>sailing boat</i>]	zeilboot
zjiejep, de	merknaam G. P. (General Purpose (algemeen gebruik))	jeep; terreinwagen

61. TUINARBEID EN TUINGEREEDSCHAP

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
appëlsjèl, de	[Eng. <i>apple skin</i> ; Hd. <i>Apfelschale</i>]	appelschil
baordër, de	[Eng. <i>border, flower bed</i> ; Hd. <i>Rabatte</i>]	border
bërieëgënings- installasie, de	[Eng. <i>irrigation system</i> ; Hd. <i>Berechnungsanlage</i>]	beregenings- installatie
béssem, de	[Eng. <i>broom</i> ; Hd. <i>Besen</i>]	bezem
blaad, 't	[Eng. <i>scythe blade</i> ; Hd. <i>Blatt (einer Sense)</i>]	blad (van een zeis)
blaad, 't	[Eng. <i>leaf</i> ; Hd. <i>Blatt</i>]	blad (van een boom)
bleuj, de	[Eng. <i>blossom</i> ; Hd. <i>Blüte</i>]	bloesem
bleumke, 't	[Eng. <i>little flower</i> ; Hd. <i>Blümchen</i>]	bloempje
bloom, de	[Eng. <i>flower</i> ; Hd. <i>Blume</i>]	bloem
bloomëbak, de	[Eng. <i>flower-box</i> ; Hd. <i>Blumenkübel, Blumenkasten</i>]	bloembak
bloomëbol, de	[Eng. <i>bulb</i> ; Hd. <i>Blumenzwiebel, (om te poten) Setz Zwiebel</i>]	bloembol
bloomënhoeëf, de	[Eng. <i>flower garden</i> ; Hd. <i>Blumengarten</i>]	bloementuin
bloomëpërk, 't	[Eng. <i>flowerbed</i> ; Hd. <i>Blumenbeet</i>]	bloemperk
bloomëvaas, de	[Eng. <i>flower vase, vase</i> ; Hd. <i>Blumenvase</i>]	bloemenvaas
bloomis, de	[Eng. <i>florist</i> ; Hd. (handelaar) <i>Blumenhändler, (kweker) Blumenzüchter</i>]	bloemist
bloompot, de	[Eng. <i>flower pot</i> ; Hd. <i>Blumentopf</i>]	bloempot
boum, de	[Eng. <i>tree</i> ; Hd. <i>Baum</i>]	boom
boumsjie(ë)r, de	[Eng. <i>tree-pruner</i> ; Hd. <i>Baumschere</i>]	boomschaar
boumzaeg, de	[Eng. <i>saw for cutting branches</i> ; Hd. <i>Zugsäge</i>]	boomzaag
dënnëknóp, d'n	[Eng. <i>fir cone</i> ; Hd. <i>Tannenzapfen</i>]	dennenkegel
dënnënaolj, de	[Eng. <i>fir needle</i> ; Hd. <i>Kiefernnadel</i>]	dennennaald
gaffël, de	[Eng. <i>fork</i> ; Hd. <i>Heugabel</i>]	hooivork
gazzo, de	[Fr. <i>gazon</i> ; Eng. <i>lawn</i> ; Hd. <i>Rasen</i>]	gazon
gazzaosproejër, de	[Eng. <i>lawn sprinkler</i> ; Hd. <i>Rasensprenger</i>]	gazonsproeier
géffelke, 't	[Eng. <i>forked stick</i> ; Hd. <i>Gäbelchen</i>]	gaffeltje
gooje grónd, de	[Eng. <i>garden soil, garden mould</i> ; Hd. <i>Gartenerde</i>]	plantaarde; tuinaarde

graas, 't	[Eng. <i>grass</i> ; Hd. <i>Gras, Rasen</i>]	gras
graasbak, de	[Eng. <i>grassbox</i> ; Hd. <i>Grasfangbox, Grasfangsack</i>]	grasopvanger
graasmēsji-jn, 't	[Eng. <i>motor lawn mower</i> ; Hd. <i>Rasenmäher</i> , (landbouw) <i>Grasmähmaschine, Grasmäher</i>]	grasmaaimachine
griffële (ww.)	[Eng. <i>to graft, to engraft</i> ; Hd. <i>pfropfen</i>]	enten
gróndboeër, de	[Eng. <i>auger</i> ; Hd. <i>Erdborher</i>]	grondboor
haarbol, d'n	[Eng. <i>whetting anvil</i> ; Hd. <i>Dengelamboss</i>]	klauw; haarblok; haarspit; haarijzer
haarhamër, d'n	[Eng. <i>whetting hammer</i> ; Hd. <i>Dengelhammer</i>]	haarhamer
hak, de	[Eng. <i>garden hoe</i> ; Hd. <i>Hacke</i>]	(beugel)hak
handboeër, de	[Eng. <i>drill, hand drill</i> ; Hd. <i>Handborher</i>]	handboor
hègkēsjie(ë)r, de	[Eng. <i>hedge trimmer</i> ; Hd. <i>Heckenschere</i>]	heggenschaar
hoeëf, d'n	[Eng. <i>garden, vegetable garden</i> ; Hd. <i>Garten</i>]	tuin
hoofwortël, de	[Eng. <i>primary root</i> ; Hd. <i>Hauptwurzel</i>]	hoofdwortel
hoovëneer, d'n	[Eng. <i>gardener</i> ; Hd. <i>Gärtner</i>]	tuinman; tuinier
hoovëneere (ww.)	[Eng. <i>to garden</i> ; Hd. (uit liefhebberij) <i>gärtneren</i>]	tuinieren
hoovëneere, 't	[Eng. <i>gardening</i> ; Hd. <i>Gärtnerei</i>]	het tuinieren
ieërpëlëmanj, de	[Eng. <i>potato basket</i> ; Hd. <i>Kartoffelkorb</i>]	aardappelmand
ieërpëlëreek, d'n	[Eng. <i>potato fork</i> ; Hd. <i>Kartoffelgabel</i>]	aardappelriek
kabël van d'n èllëntrik, de	[Eng. <i>electric cable</i> ; Hd. <i>Kabel</i>]	snoer
kaer, de	[Mnl. <i>kerne, keerne</i> ; Kil. <i>kerne</i> ; Eng. (Am.). <i>pit</i> ; Eng. (steen van vruchtvlëes) <i>stone</i> ; Hd. <i>Kern</i>]	vruchtenpit
kamërplant, de	[Eng. <i>indoor plant, houseplant</i> ; Hd. <i>Zimmerpflanze</i>]	kamerplant
kieërsësteîn, de	[Eng. <i>cherrystone</i> ; Hd. <i>Kirschstein</i>]	kersenpit
kits, de	[Eng. <i>core</i> ; Hd. <i>Kerngehäuse, Gehäuse</i>]	klokhuis
knóp, de	[Eng. <i>bud</i> ; Hd. <i>Knospe</i>]	knop van een plant
kómpos, de	[Eng. <i>compost</i> ; Hd. <i>Kompost</i>]	compost

kómposhoup, de	[Eng. <i>compost heap</i> ; Hd. <i>Komposthaufen</i>]	composthoop
kómposteere (ww.)	[Eng. <i>to compost</i> ; Hd. <i>Kompostieren</i>]	composteren
kroe(ë)nblaad, 't	[Eng. <i>petal</i> ; Hd. <i>Kronblatt</i>]	kroonblad
krówkar, de	[Eng. <i>wheelbarrow</i> ; Hd. <i>Schubkarre</i>]	kruiwagen
kultievattäör, de	[Eng. <i>cultivator</i> ; Hd. <i>Kultivator</i>]	cultivator
kuns(t)mès, 't	[Eng. <i>chemical manure</i> ; Hd. <i>Kunstdünger</i>]	kunstmest
lëgumme, de	[Eng. <i>vegetables</i> ; Hd. <i>Gemüse</i>]	groenten
lëgummëkar, de	[Eng. <i>greengrocer's cart</i> ; Hd. <i>Gemüsewagen</i>]	groentekar
leijër, de	[Eng. <i>ladder, garden ladder</i> ; Hd. <i>Leiter</i>]	ladder
li(g)kstool, de	[Eng. <i>deck-chair</i> ; Hd. <i>Liegestuhl</i>]	ligstoel
maeldraod, de	[Eng. <i>stamen</i> ; Hd. <i>Staubfaden</i>]	meeldraad
meelie, de	[Eng. <i>plant-louse</i> ; Hd. <i>Pflanzenlaus</i>]	plantenluis
mejje (ww.)	[Eng. <i>to mow</i> ; Hd. <i>mähen, (van gras ook) schneiden</i>]	maaien
moodërplant, de	[Eng. <i>parent plant, parent</i> ; Hd. <i>Mutterpflanze</i>]	moederplant
moosëm, de; mooshoeëf, de; lëgummënhoeëf, de	[Eng. <i>vegetable garden</i> , Hd. <i>Gemüsegarten</i>]	groentetuin
naamplieëtsje, 't	[Eng. <i>label</i> ; Hd. <i>Schild, Namenschild, (aan deur) Türschild</i>]	naambordje
okkuuleere (ww.)	[Eng. <i>to bud</i> ; Hd. <i>okulieren</i>]	oculeren
okkuuleerméts, 't; mets vuur te griffële, 't	[Eng. <i>budding knife</i> ; Hd. <i>Okuliermesser</i>]	oculeermes
ómzëtte; uuëvërplante (ww.)	[Eng. <i>to plant out, to pick out to transplant</i> ; Hd. <i>umpflanzen, umsetzen</i>]	overplanten
ówtloupër, d'n	[Eng. <i>layer, runner, sucker</i> ; Hd. <i>Ausläufer</i>]	uitloper
paad, 't	[Eng. <i>garden path</i> ; Hd. <i>Pfad</i>]	pad
pëloeës, de; ploeeës, de	[Fr. <i>pelouse</i> ; Eng. <i>lawn</i> ; Hd. <i>Rasen</i>]	gazon
përgoola, de	[Eng. <i>pergola</i> ; Hd. <i>Pergola</i>]	pergola
pik, de; pikhaok, de	[Eng. <i>reaping hook</i> ; Hd. <i>Pickhaken</i>]	pikhaak
plant, de; pléntsje, 't	[Eng. <i>plant</i> ; Hd. <i>Pflanze</i>]	plant
plantaasj, de	[Eng. <i>plantation</i> ; Hd. <i>Plantage</i>]	plantage
poe(ë)te (ww.)	[Eng. <i>to plant</i> ; Hd. <i>pflanzen</i>]	planten
poeëtsjöpke, 't	[Eng. <i>trowel</i> ; Hd. <i>Pflanzschippchen</i>]	plantschepje

poëëtsték, de	[Eng. <i>dibber, (wooden) dibble</i> ; Hd. <i>Setzholz, Pflanzholz</i>]	poothout
reek, de	[Eng. <i>fork, four-pronged manure fork</i> ; Hd. <i>Gabel, (mestriek) Mistgabel</i>]	riek; mestvork
reeke (ww.)	[Eng. <i>to rake</i> ; D. (Zdl., Oostr., Zwi.) <i>rechen</i> ; D. (vnl. Nd.) <i>harken</i>]	harken
reekëstieël, de	[Eng. <i>handle of a rake</i> ; Hd. <i>der Stiel einer Gabel</i>]	steel van een riek
reekske, 't	[Eng. <i>rake</i> ; D. (reg.) <i>Rechen</i>]	hark
rëmorkske, 't	[Eng. <i>tip-up trailer</i> ; Hd. <i>Anhänger, Hänger</i>]	aanhangwagen
rieëgëtón, de; rieëngëltón, de	[Eng. <i>water butt, water barrel, rain barrel</i> ; Hd. <i>Regentonne</i>]	regenton
saer, de; saerke, 't	[Eng. <i>greenhouse</i> ; Hd. <i>Gewächshaus, (warm) Treibhaus</i>]	plantenkas
sjérpe kant, de	[Eng. <i>cutting edge</i> ; Hd. <i>Schneide</i>]	snijkant
sjóffël, de	[Eng. <i>hoe, weeder, (zwaar) grubber</i> ; D. (Nd.) <i>Schuffel</i>]	schoffel
sjóffële (ww.)	[Eng. <i>to weed, to grub</i> ; D. (Nd.) <i>schuffeln</i>]	schoffelen
sjöp, de	[Eng. <i>spade</i> ; Hd. <i>Spaten</i>]	spade
sjuuët, de	[Eng. <i>sprouting, sprout, sjoot</i> ; Hd. <i>Spross, Schössling</i>]	scheut; uitloper
slang, de	[Eng. <i>garden hose</i> , Hd. <i>Gartenschlauch</i> ; (met sproeier) <i>Gartenspritze</i>]	tuinslang
slek, de	[Eng. <i>garden snail</i> ; Hd. <i>Schnecke</i>]	tuinslak
sli-jpsteîn, de	[Eng. <i>whetstone</i> ; Hd. <i>Schleifstein, Wetzstein, (naslijpen) Abziehstein</i>]	slijpsteen
snoejméts, 't	[Eng. <i>pruning knife, gardener's knife; trimming-knife</i> , Hd. <i>Hippe</i>]	snoeimes
snoejsël, 't	[Eng. <i>brash, toppings</i> ; Hd. <i>abgekappte(s) Holz</i>]	snoeisel
snoejsjie(ë)r, de	[Eng. <i>trimming shears</i> ; Hd. <i>Astschere, Baumschere, (rozen) Rosenschere</i>]	snoeischaar; snoeitang
spaje (ww.)	[Eng. <i>to dig (the soil over)</i> ; Hd. <i>(um)graben</i>]	spitten
spuut, de	[Eng. <i>sprayer</i> ; Hd. <i>Gartenspritze</i>]	tuinspuut
staak, de	[Eng. <i>tree stake</i> ; Hd. <i>Stange</i>]	(m.b.t. steun) paal
stalmès, 't	[Eng. <i>manure, stable dung</i> ; Hd. <i>Stallmist, (meststof) Stalldünger</i>]	stalmest

sténgel, de	[Eng. <i>stalk</i> ; Hd. <i>Stängel</i> , (gras, koren) <i>Halm</i>]	stengel
stieël, de	[Eng. <i>handle</i> ; Hd. (m.b.t. een bezem) <i>Stiel</i>]	steel
twie(ë)takmëtäör, d'n	[Eng. <i>two-stroke motor</i> ; Hd. <i>Zweitaktmotor</i> , <i>Zweitakter</i>]	tweetaktmotor
twieëjaorigge plant, de	[Eng. <i>biennial</i> ; Hd. <i>zweijährige Pflanze</i>]	tweejarige plant
vërpotte (ww.)	[Eng. <i>to repot</i> ; Hd. <i>umtopfen</i>]	verpotten
vértikkëteer- mësjj-jn, 't	[Eng. <i>motor cultivator</i> ; Hd. <i>Vertikutiermaschine</i>]	verticuteermachine
voeëgëlsjrik, de	[Eng. <i>scarecrow</i> ; Hd. <i>Vogelscheue</i>]	vogelverschrikker
vröchvleis, 't	[Eng. <i>flesh of the fruit, flesh, pulp, fruit pulp</i> ; Hd. <i>Fruchtfleisch</i>]	vrucht vlees
wel, de	[Eng. <i>flattening roller</i> ; Hd. <i>Walze</i>]	rol, pletrol
wormgieëtsje	[Eng. <i>wormhole</i> ; Hd. <i>Wurmloch</i>]	wormgaatje
wörmke, 't	[Eng. <i>caterpillar</i> ; Hd. (larve) <i>Wurm</i> , <i>Made</i>]	wormpje; rups; larve
wortël, de	[Eng. <i>root</i> ; Hd. <i>Wurzel</i>]	boomwortel
zaod, de en 't	[Eng. <i>seed</i> ; Hd. (collectief) <i>Saat</i> , <i>Saatgut</i>]	zaad
zaodknóp, de	[Eng. <i>ovule, seed-bud</i> ; Hd. <i>Samenanlage</i>]	zaadknop
zeekël, de	[Eng. <i>sickle</i> ; Hd. <i>Sichel</i>]	sikkel
zeis, de	[Eng. <i>scythe</i> ; Hd. <i>Sense</i>]	zeis
zejbèd, 't	[Eng. <i>seed-bed</i> ; Hd. <i>Saatbet</i>]	plantbed
zejgood, 't	[Eng. <i>seed for sowing</i> ; Hd. <i>Saatgut</i>]	zaaigoed; zaaizaad
zejje (ww.)	[Eng. <i>to sow</i> ; Hd. <i>saën</i> , <i>ausaën</i>]	zaaien
zejkiske, 't	[Eng. <i>seed pan</i> ; Hd. <i>Saatkiste</i> , <i>Saatschale</i>]	zaaibak
zejkërfke, 't	[Eng. <i>seed box</i> ; Hd. <i>Saatkiste</i>]	zaaikorf; zaaimandje
zich, de	[Eng. <i>sickle</i> ; Hd. <i>Sicht(e)</i>]	zicht; korte zeis
zichte (ww.)	[Eng. <i>to cut reap with a sickle</i> ; Hd. <i>mit der Sichte mähen</i>]	zichten
zi-jsjuuët, de	[Eng. <i>side shoot</i> ; Hd. <i>Nebenspross</i>]	zijloot; zijscheut
zi-jwortël, de	[Eng. <i>secondary root</i> ; Hd. <i>Seitenwurzel</i> , <i>Nebenwurzel</i>]	zijwortel
zitmejjër, de	[Eng. <i>riding mower</i> ; D. (B.) <i>Rasenaufsitzmäher</i>]	zitmaaier

Uitdrukkingen

béssem	Es ze di-j 'ne béssem in de vot stieëke, is de hieël straot gëkieërd. Zij loopt heupwiegend over straat.
bleumke	Ze is häör bleumke kwi-jt. Zij is geen maagd meer.
bloom	'n Sjoe(ë)n bloom is gaw gëseerd. Een mooi meisje heeft niet veel opmaak nodig.
grónd	Det vilt neet oppe grónd. Dat veroorzaakt zielenleed.
poeëte	Hae haef ieërpële gëpoeët op 'nën angëre z'ne grónd. Hij is vreemdgegaan.
reek	Dae mótte ze mèt de reek voore. Hij is razend.

62. VISSEN

Typisch voor een stad aan een rivier zijn uiteraard haar activiteiten in en op het water van die rivier. Zo hadden we hier tot halverwege de 19de eeuw de Maasvaart en tot de jaren 1960 de riviervisserij, waarbij een sleepboot een groot sleepnet voorttrok. Rond die tijd was onze Maas dermate verontreinigd dat het viswater meer op rioolwater leek. Maar welke zijn de riviervissen die – nu het water weer schoner is – het de sportvissers weer naar hun zin kwamen maken? En welke is daarbij de vocabulaire van de sportvisser?

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
angël, d'n	[Gr. <i>agkulos</i> (gekromd); Hd. <i>Angel</i>]	vishaak; haak; visangel allerlei vormen en groottes
awvël, d'n; ejvëlke, 't	[Lat. <i>albulus</i> (witachtig)]	alver ook alvenaar, nesteling en moertje genoemd; een soort van witachtig roofkarpertje
baars, de	verwant met 'borstel' wegens zijn stekelvinnen; [Mnl. <i>baerse</i>]	baars stekelvinnige riviervis; heeft twee gescheiden rugvinnen
bat, 't	[Lat. <i>battuëre</i> (slaan); Fr. <i>battre</i> (slaan)]	kribwerk paalwerk voorkomt afkalving van oevers

batte (ww.)	[Lat. <i>battuëre</i> (slaan)]	de oever versterken gebeurt met kribwerk of paalwerk
berf, de	[Lat. <i>barba</i> (baard), Lat. <i>barbellus</i> (baardje)]	barbeel karperachtige riviervis; is bodemvis; heeft voeldraden
bërwi-jn, de; bërwi-jnsje, 't		dun, sterk koordje tussen 'silk' en vishaak (bij het snoekvissen)
bi-jte (ww.)	[Mnl. <i>biten</i> ; Eng. <i>bite</i> ; Hd. <i>beißen</i>]	bijten; aanbijten vis bijt in aas
bisbabël, de	[Fr. (Waaals) <i>bissâbalowe</i>]	meikever ook 'mölder', 'misbabël', 'bizzëbabël' en 'biezëbabël' genoemd; een meikever dient als aas om kopvoorn (meun) te vangen
blik, de	verwant met bleek (van 'bleken')	blik; blei witvis; verwant met de brasem
blood, 't	[Mnl. <i>bloet</i> ; Eng. <i>blood</i> ; Hd. <i>Blut</i>]	bloed geschikt om op meun (gew.) te vissen
bot, de	[Fr. <i>botte</i> ; Eng. (<i>gum</i>) <i>boots</i> (rubber laarzen)]	laars aan het water draag je laarzen aan je voeten
brieësëm, de	[Mnl. <i>braessem, bressem</i>]	brasem karperachtige riviervis; is donker olijfkleurig; heeft hoge, stompe kop
dabbe (ww.)	[Vvnl. <i>dabben</i>]	afkrabben met vork of mes de visschubben wegnemen
dujvëlsdrék, d'n	na kneuzing van de blaadjes van de plant geven ze een vreselijke stank	duivelsdrek; asafoetida wordt gewonnen uit de plant <i>Asa foetida</i> [Perz. <i>aza</i> (hars) en Lat. <i>foetida</i> (stinkend)]; het poeder, dat ook verdovend werkt, doet men onder het voer
forrélevi-jvër, de; forrélewi-jër, de	[D. (Zdl.) <i>Forellenweiher</i> ; Hd. <i>Forellenteich</i>]	forellenvijver is de broed-, poot- of groeivijver van forellen

fówk, de	[Mnl. <i>fuke</i>]	fuik dient vooral om paling te vangen
gaerd, de; vèssëgaerd, de	[Mnl. <i>gaerde</i> (stok); Kil. <i>gheerde</i> ; Hd. <i>Gerte</i> (roede, teentwijn)]	hengel; vishengel in diverse materialen en lengtes; materiaal moet licht en stevig zijn
gäöf, de; zandgäöf, de	[Lat. <i>gobius</i>]	(rivier)grondel beweegt zich op de bodem; familie van de zeegrondel; heeft twee bekdraden
goeët, 't en de	afgeleid van 'gieten'	kuit; viszaad
hón(d)svès, d'n	[Mnl. <i>hont</i> + Mnl. <i>visc(h)</i>]	hondsvis snoekachtige; is een klein visje (10 cm.), dat bruin van kleur is met een deels beschubde kop;
ieël, d'n; paoling, de	[Mnl. <i>ael, ale</i>]	paling; aal; een aal is een jonge paling; is slangvormig; komt in heel Europa voor
jénse (ww.)	[Barg. voor 'jennen' (plagen, sarren); van Jiddisch 'Jowen (Griek)']	plagen is wat visvrienden doen bij het snoeken m.b.t. bijvoorbeeld het inslikken van het aasvisje
juddëbaars, de		pos is verwant met de baars; heeft tweeledige rugvin; leeft in rivieren en staande wateren
juuniekeevër, de	de kever komt in juni veel voor	junikever is half zo groot als een meikever; is geschikt aas om op kopvoorn te vissen
katvès, de	[Mnl. <i>cat(te)</i> + Mnl. <i>visc(h)</i>]	Amerikaanse dwergmeerval heeft acht baarddraden en brede, platte kop; wordt niet groter dan 30 cm.; verkiest een zachte bodem
kénnep, de	[Lat. <i>cannabis</i> ; Mnl. <i>canep, caemp</i>]	hennepzaad geschikt om op voorn te vissen

kerp, de	[me. Lat. <i>carpa</i> ; Mnl. <i>carpe(r)</i>]	karper heeft lange rugvin; is geelbruin van kleur; heeft vier voeldraden; wordt als consumptievis in vijvers gekweekt
körf, de	[Mnl. <i>co(o)rf</i> ; Hd. <i>Korb</i>]	viskaar mand of bak met gaten, waarin je gevangen vissen in leven kan houden
kówmówl, de	vergelijkende benaming	sneep; snijderssnoek; neusvis is karperachtige; heeft kleine kop maar brede snuit en kleine mondopening
krëvèt, de	[Fr. <i>crevette</i>]	(zoetwater)garnaal gebruikt als aas op baars
krin, de; krèng, de	[Lat. <i>crinus</i> ((hoofd)haar; Fr. <i>crin</i> (paardenhaar); D. (Rijnl.) <i>Krinn</i>]	paardenhaar hier m.b.t. haar uit de staart; bedoeld als kort stukje tussen haak en snoer; (zie 'bërwi- jnsje')
lieëpël, de	[Mnl. <i>lep(p)el</i> ; Hd. <i>Löffel</i>]	spinner; lepel is kunstaas dat bestaat uit een gewelfd blad met 1 à 3 haken dat roofvissen aantrekt door zijn bewegingen en lichtreflexen
loe(ë)d, 't; luuëdsje, 't	[Eng. <i>lead</i>]	loodje dient om het hengelsnoer te verzwaren
lów, de		zeelt; louw (gew.) is karperachtige; is erg slijmerig; heeft erg kleine schubben; leeft liefst in stilstaande wateren;
maaj, de	[Mnl. <i>maeye</i> ; Kil. <i>maede</i> ; Hd. <i>Made</i>]	made larve van de grauwe vleesvlieg; is geschikt als aas om op voorn, brasem, alver en karper te vissen

maon, de	[Lat. <i>maena</i>]	meun; kopvoorn karperachtige; heeft grote, dikke kop en rond lichaam; leeft graag tussen de stenen op de bodem; ‘meun’ is de volksnaam voor de kopvoorn
mëlóng, de	[Oudfrans <i>moulon</i> ; Fr. <i>moellon</i>]	breuksteen ook ‘ <i>mëlóngstein</i> ’ genoemd; wordt gebruikt om dijkbreek te voorkomen
meure (ww.)	[Mnl. <i>modden</i> (modderig maken); Kil. <i>mueren</i> (dooreenwoelen)]	troebel maken werd vooral gedaan om daarna met een mand zonder bodem de vissen, die niets meer zagen, te verschalken
misklaatse; mishouwe (ww.)	‘ <i>mis</i> ’ + ‘ <i>klaatse</i> ’ (klanknabootsend gevormd)	verkeerd aanslaan niet op het juiste ogenblik met de top van de hengel de haak in de bek van de vis slaan
naer, de	AN ‘neer’ komt van ‘neergaande stroom’; [D. (Nd.) <i>Neer</i>]	draaikolk terugwaartse stroming, tegenstroom, neer; (‘ <i>naere</i> ’ = kolken)
peur, de	[Hd. <i>Pödder</i>]	poer; peur vislijn waaraan vanonder een tros aan draden geregen wormen bevestigd is
peure (ww.)	[Hd. <i>pöddern</i>]	peuren m.b.t. de peur (zie ald.)
pieërlink, de	[Mnl. <i>pierinc</i> ; D. (Keuls) <i>Pirring</i>]	pier; aardworm; regenworm goed aas om op zeelt, karper, baars en brasem te vissen
reetrits, de	houdt zich op tussen het riet; [Eng. <i>rudd</i>]	rietvoorn; ruisvoorn is verwant met de karper; verkiest ondiep water met veel planten
rel, de	[Hd. <i>Rolle</i>]	werpmolen m.b.t. de licht lopende spoel aan een werphengel, waarmee je de lijn die daarop zit, ver kan werpen

rie(ë)p, de	[Eng. <i>rope</i> (touw, snoer)]	zetlijn; reep; aalreep haak zit vast aan enkele meters vissnoer, dat aan een dobber, een fles of een paaltje is bevestigd
rits, de	[Kil. <i>ruysse</i> ; Eng. <i>roach</i>]	blankvoorn behoort tot de karperachtigen; is de ‘gewone voorn’; heeft blanke (zilverachtige) buik; is blankschubbig
silk, de; snaor, de	[Eng. <i>silk</i> (zijdedraad)]	hengelsnoer; hengellijn; vissnoer; vislijn is vislijn met één of meer haken om vis te vangen
sjöb, de	[Mnl. <i>schubbe</i> ; Hd. <i>Schuppe</i>]	schub kun je bv. bij een baars best met een vork verwijderen
sjoôr, ’t	[Kil. <i>schor(e)</i> (oever); Eng. <i>shore</i>]	schoorwal is dijk zonder voorland; water komt tot aan dijk
sjöpnèt, ’t	net om de vis op te scheppen	schepnet dient om de vis aan de kant te brengen
sjufstop, de; stop, de	dobber die je kan schuiven	schuifdobber; glijdobber wordt d.m.v. oogjes langs de lijn verschoven
snaor, de	[Mnl. <i>snoir, snoer</i> ; Hd. (<i>Angel</i>) <i>schnur</i>]	hengelsnoer; hengellijn; vissnoer; vislijn zie ‘ <i>silk</i> ’
snook, de	verwant met ‘snijden’ vanwege de spitse bek; [Mnl. <i>snoec</i>]	snoek roofvis; heeft platte kop en lang lichaam; heeft talrijke erg scherpe tanden
snookbaars, de	[Mnl. <i>snoec</i> + Mnl. <i>baerse</i>]	snoekbaars zijn kop en zijn gestrekt lichaam lijken op die van een snoek
snooke (ww.)	van ‘ <i>snook</i> ’	snoeken; op snoek vissen doen we vaak met de werphengel
snookëkop, de	[Mnl. <i>snoec</i> + Mnl. <i>cop(pe)</i>]	snoekenkop met zijn talrijke vlijmscherpe tandjes

snookēstop, de	[‘ <i>snook</i> ’ + Lat. <i>stuppa</i>]	snoekendobber grote dobber aan vislijn die de bewegingen van de aanbijtende snoek aangeeft
spékske, ’t	het visje is als een spekje (spekreepje)	vetje is een karperachtig visje, dat op de alver lijkt; leeft in stilstaande wateren
sprok, de	brosse, sprokkige larve; [Kil. <i>sporck, sprock</i>]	sprokaas (gew.); kokerjuffer betreft de larve van de schielmot; goed voer om op alver of voorn te vissen
steekēlbaars, de	[Mnl. <i>stekel(e)</i> + Mnl. <i>baerse</i>]	stekelbaars je hebt de kleine of tiendoornige stekelbaars en de gewone of driedoornige stekelbaars; de laatste soort, die hier leeft, wordt hooguit 10 cm.
steinbi-jtēr, de	verwijst naar zijn habitat, de bodem van de rivier	kleine modderkruiper is een karperachtige; heeft langgerekt lichaam; zijn neven zijn de grote en de gebaarde modderkruiper
stop, de	[Lat. <i>stuppa</i>]	dobber geeft de bewegingen van de vishaak aan
terf, de	[Mnl. <i>ta(e)rwe, taruwe</i>]	tarwe goed aas om op voorn te vissen
vaerdēvaas, de	[Fr. <i>ver de vase</i>]	bloedworm; muggenlarf; slijkworm alle vissoorten zijn verslingerd op dit aas
vès, de	[Mnl. <i>visc(h)</i> ; Eng. <i>fish</i> ; Hd. <i>Fisch</i>]	vis betreft hier zoetwatervis
vèsgaerd, de; vèssēgaerd, de	[‘ <i>vès</i> ’ + Kil. <i>gheerde</i>]	hengel, hengelroede lange stok met aan het einde een snoer, een verschuifbare dobber en een haak
vèsgētujg, ’t	[Mnl. <i>ghetuuch</i> ; Kil. <i>ghetuygh</i>]	visgerei; visgereedschap benodigdheden bij het vissen
vèsse (ww.)	[Eng. <i>to fish</i> ; Hd. <i>fischen</i>]	vissen betreft hier het vangen van vis door sportvissers

voor, 't	samentrekking uit 'voeder'; [Hd. <i>Futter</i>]	(vis)voeder is specifiek voor diverse vissoorten;
voore (ww.)	[uit 'voederen']	voeren betreft het in het water gooien van voer om vis te lokken
waaj, de	[Lat. <i>vadus</i> (treknet); Mnl. <i>wade</i> (groot sleepnet)]	wade; sleepnet; schrobnet soort treknet met zak in het midden
winj, de	afgeleid van 'winden' omwille van zijn beweeglijkheid	winde wordt ook windvoorn genoemd; het visje is erg snel en beweeglijk en komt hier weinig voor
zieëvènoug, de	de vis heeft zeven kieuwopeningen	rivierprik is de gewone prik; legt zijn eitjes in zoetwater, dat hij na een drietal jaren verlaat om naar zee te vertrekken; keert later terug naar zijn rivier
zónnëbaars, de	[Mnl. <i>sonne</i> + Mnl. <i>baerse</i>]	zonnebaars behoort tot de familie van de zonnevissen; is dus stekelvinnig; is visje van 8 tot 15 cm.; heeft schijfvormig lichaampje

63. VLIEGTUIGEN EN RUIMTEVAART

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
'aankóms', de	[Eng. ' <i>arrivals</i> '; Hd. <i>Ankunft</i>]	aankomst
'vèrtrèk', 't	[Eng. ' <i>departures</i> '; Hd. <i>Abflug</i>]	'vertrek'
ampaermaetër, d'n	[Eng. <i>ammeter</i> ; Hd. <i>Amperemeter</i>]	ampèremeter
antèn, de	[Eng. <i>antenna</i> ; Hd. <i>Antenne</i>]	antenne
aptie(ë)k, de	[Eng. (B.) <i>chemist's (shop)</i> ; Eng. <i>chemist</i> , (winkel) <i>pharmacy</i> ; Hd. <i>Apotheke</i>]	apotheek
astrènout, d'n	[Eng. <i>astronaut</i> ; Hd. <i>Kosmonaut</i> , <i>Raumfahrer</i>]	kosmonaut, astronaut

baggaasj, de	[Eng. <i>baggage, luggage</i> ; Hd. <i>Gepäck</i>]	bagage
bëkleijing, de	[Eng. <i>covering, panelling</i> ; Hd. <i>Polsterung</i>]	bekleding
bënzinbak, de	[Eng. <i>tank, fuel tank</i> ; Hd. <i>Tank</i>]	tank; brandstoftank
déltavluuëgël, d'n	[Eng. <i>delta wing</i> ; Hd. <i>Deltaflügel</i>]	deltavleugel
döbbëldëkkër, de	[Eng. <i>biplane</i> ; Hd. <i>Doppeldecker, Zweidecker</i>]	dubbeldekker
dördën trap	[Eng. <i>third rocket stage</i> ; Hd. <i>dritte Stufe</i>]	derde trap
draodantèn, de	[Eng. <i>long-wire antenna</i> ; Hd. <i>Drahtantenne</i>]	draadantenne
dri-jdëkkër, d'n	[Eng. <i>triplane</i> ; Hd. <i>Dreidecker</i>]	driedekker
drökvaat, 't	[Eng. <i>pressure vessel</i>]	drukvat
gierookómpas, 't	[Eng. <i>directional gyro</i> ; Hd. <i>Kreiselkompass</i>]	gyrokompas
hèlliekoptër, d'n	[Eng. <i>helicopter</i> ; Hd. <i>Hubschrauber, Helikopter</i>]	helikopter
hie(ë)lal, 't	[Eng. <i>universe</i> ; Hd. <i>Weltall</i>]	heelal
hoe(ë)gëdrökpómp, de	[Eng. <i>high-pressure pump</i> ; Hd. <i>Hochdruckpumpe</i>]	hogedruk pomp
hölpparrësju(u)t, d'n	[Eng. <i>auxiliary parachute</i>]	hulpparachute
huuëgdëmaetër, d'n	[Eng. <i>altimeter</i> ; Hd. <i>Höhenmesser</i>]	hoogtemeter
huuëgdëroor, 't	[Eng. <i>elevator</i> ; Hd. <i>Höhenruder</i>]	hoogteroer
informasie, de	[Eng. <i>information</i> ; Hd. <i>Auskunft, Auskünfte</i>]	inlichtingen
ingank, d'n	[Eng. <i>entrance</i> ; Hd. <i>Eingang</i>]	ingang
instrëmènt, 't	[Eng. <i>instrument</i> ; Hd. <i>Instrument</i>]	instrument
instrëmèntëpannie(ë), 't	[Eng. <i>instrument panel</i> ; Hd. <i>Instrumentenbrett</i>]	instrumentenpaneel
kaartvërleechting, de	[Eng. <i>map light</i>]	kaartverlichting
kapsul, de	[Eng. <i>capsule</i> ; Hd. <i>Raumkapsel</i>]	capsule
keeroozien, de	[Eng. <i>kerosene</i> ; Hd. <i>Kerosin</i>]	kerosine
kepél, de	[Eng. <i>chappel</i> ; Hd. <i>Kapelle</i>]	kapel
keulleijing, de	[Eng. <i>coolant feed line</i> ; Hd. <i>Kühlleitung</i>]	koelleiding
klep, de	[Eng. <i>flap</i> ; Hd. (bij landing) <i>Klappe</i> , (beweegbaar luik, blad...) <i>Deckel</i> , (motor, pomp) <i>Ventil</i>]	klep
kokpit, de	[Eng. <i>cockpit</i> ; Hd. <i>Cockpit</i>]	cockpit

kómmëndant, de	[Eng. <i>commander</i> ; Hd. <i>Kommandant</i>]	commandant
kóntroltoeëre, de	[Eng. <i>control tower</i> ; Hd. <i>Kontrollturm</i>]	verkeerstoren
landingsgëstèl, 't	[Eng. <i>undercarriage unit</i> ; Hd. <i>Fahrwerk, Fahrgestell</i>]	landingsgestel
landingsklép, de	[Eng. <i>landing flap</i> ; Hd. <i>Landeklappen</i>]	landingsklep
lochslóws, de	[Eng. <i>air lock</i> ; Hd. <i>Luftschleuse</i>]	luchtsluis
magneetis kómpas, 't	[Eng. <i>magnetic compass</i> ; Hd. <i>Magnetkompass</i>]	magnetisch kompas
mangaat, 't	[Eng. <i>manhole</i> ; Hd. <i>Mannloch</i>]	mangat
maonreiziggër, de	[Eng. <i>moonvoyager</i> ; Hd. <i>Mondfahrer</i>]	maanreiziger
maonsattèliet, de	[Eng. <i>moon satellite</i> ; Hd. <i>Mondsatellit</i>]	maansatelliet
mënnäövër, 't ; bëwaeging, de	[Eng. <i>manoeuvre</i> ; Hd. <i>Manöver</i>]	beweging
mëtäör, de	[Eng. <i>engine</i> ; Hd. <i>Motor</i>]	motor
miekroo, de	[Eng. <i>microphone</i> ; Hd. <i>Mikrofon</i>]	microfoon
moddul, de	[Eng. <i>module</i> ; Hd. (maatstaf) <i>Modul</i> , (bouwk.) <i>Model</i>]	module; moduul
navviegasie- appëratuu(ë)r, de	[Eng. <i>navigation equipment</i> ; Hd. <i>Navigationsapparatur</i>]	navigatieapparatuur
navviegasieleech, 't	[Eng. <i>navigation light</i> ; Hd. <i>Positionslicht, Positionsleuchte</i>]	navigatielicht
noe(ë)dówtgank, de	[Eng. <i>emergency exit</i> ; Hd. <i>Notausgang</i>]	nooduitgang
obsërvasievinstër, de	[Eng. <i>observation window</i> ; Hd. <i>Beobachtungsfenster</i>]	waarnemingsvenster
oeëliedrök, d'n	[Eng. <i>oil pressure</i> ; Hd. <i>Öldruck</i>]	oliedruk
oeëliedrökmaetër, d'n	[Eng. <i>oil pressure gauge</i> ; Hd. <i>Öldruckmesser</i>]	oliedrukmeter
oeëlietëmpereur- maetër, d'n	[Eng. <i>oil temperature gauge</i> ; Hd. <i>Öltemperaturmesser</i>]	olie- temperatuurmeter
ottoovërheur, d'n	[Eng. <i>car hire</i> ; Hd. <i>Autoverleih</i> , (bedrijf) <i>Mietwagenzentrale</i>]	autoverhuur
ówtlaot, d'n	[Eng. <i>nozzle</i> ; Hd. <i>Auspuff</i>]	uitlaat
paskóntrol, de	[Eng. <i>passport check</i> ; Hd. <i>Passkontrolle</i>]	paspoortcontrole
pi-jpleijing, de	[Eng. <i>piping, pipeline, supply line</i> ; Hd. <i>Rohrleitung</i> , (lange afstand) <i>Pipeline</i>]	pijpleiding
proffiel, 't	[Eng. <i>profile</i> ; Hd. <i>Profil</i>]	profiel
proppëller, de	[Eng. <i>propeller, airscrew</i> ; Hd. <i>Luftschraube, Propeller</i>]	propeller

radie(j)ookómpas, 't	[Eng. <i>radio compass</i> ; Hd. <i>Radiokompass</i>]	radiokompas
rakkèt nao de maon, de; maonrakkèt, de	[Eng. <i>moonrocket</i> ; Hd. <i>Mondrakete</i>]	maanraket
rakkèt, de	[Eng. <i>rocket</i> ; Hd. <i>Rakete</i>]	raket
richtingsroor, 't	[Eng. <i>rudder</i> ; Hd. <i>Seitenruder</i>]	richtingsroer
rolle, 't	[Eng. <i>rolling</i> ; Hd. <i>Rollen</i>]	het rollen
rolroor, 't	[Eng. <i>aileron</i> ; Hd. <i>Querruder</i>]	rolroer
rómp, de	[Eng. <i>body, fuselage</i> ; Hd. <i>Rumpf</i>]	romp
rujmtëkapsul, de	[Eng. <i>space capsule</i> ; Hd. <i>Raumkapsel</i>]	ruimtecapsule
rujmtëlaboo, 't	[Eng. <i>spacelab</i> ; Hd. <i>Raumlabor</i> , <i>Spacelab</i>]	spacelab
rujmtëóngërzeuk, 't	[Eng. <i>space research</i> ; Hd. <i>Raumforschung</i>]	ruimteonderzoek
rujmtërakkèt, de	[Eng. <i>space rocket</i> ; Hd. <i>Weltraumrakete</i>]	ruimteraket
rujmtëreis, de	[Eng. <i>space travel, space flight</i> ; Hd. <i>Raumflug</i>]	ruimtereis
rujmtësjieëp, 't	[Eng. <i>spacecraft</i> , (bemand) <i>spaceship</i> ; Hd. <i>Raumfahrzeug</i>]	ruimteschip
rujmtëvaer, 't	[Eng. <i>spaceshuttle</i> ; Hd. <i>Raumfähre</i>]	ruimteveer
rujmtëwandëling	[Eng. <i>spacewalk</i> ; Hd. <i>Spaziergang im Weltraum</i>]	ruimtwandeling
sjakëlaer, de	[Eng. <i>switch</i> ; Hd. <i>Schalter</i>]	schakelaar
sportvleegër, de	[Eng. <i>racing aircraft</i> ; Hd. <i>Sportflugzeug</i>]	sportvliegtuig
stampe, 't	[Eng. <i>pitching</i> ; Hd. <i>Stampfen</i>]	het stampen
startbaan, de	[Eng. <i>runway</i> ; Hd. <i>Startbahn</i>]	startbaan
steurklöppël, de	[Eng. <i>control column, control stick</i> ; Hd. <i>Steuerknüpel</i>]	stuurknuppel
straaljagër, de	[Eng. <i>fighter jet</i> ; Hd. <i>Jäger, Jagdflugzeug</i>]	gevechtsvliegtuig
tëmpëreurmaetër, d'n	[Eng. <i>temperature gauge</i> ; Hd. <i>Temperaturmesser</i>]	temperatuurmeter
tërbien, de	[Eng. <i>turbine</i> ; Hd. <i>Turbine</i>]	turbine
tillëskoop, de	[Eng. <i>telescope</i> ; Hd. <i>Teleskop</i>]	telescoop
tówgangslujk, 't	[Eng. <i>entry hatch</i>]	toegangsluik
twie(ë)de vleegër, d'n	[Eng. <i>co-pilot</i> ; Hd. <i>Kopilot</i>]	tweede piloot
twieëdën trap, de	[Eng. <i>second rocket stage</i> ; Hd. <i>zweite Stufe</i>]	tweede trap

vèrtrèkhal, de	[Eng. <i>departure building, terminal</i> ; Hd. <i>Abflughalle</i>]	terminal
veulèr, de	[Eng. <i>sensor</i> ; Hd. <i>Sensor</i>]	sensor
vleegèr mèt eine mètäör, de	[Eng. <i>single-engine(d) aircraft</i> ; Hd. <i>einmotorige(s) Flugzeug</i>]	eenmotorig vliegtuig
vleegèr mèt twee mètäörs, de	[Eng. <i>twin-engined aircraft</i> ; Hd. <i>tweimotorige(s) Flugzeug</i>]	tweemotorig vliegtuig
vleegèr vuu(è)r de kortèn aafstand, de	[Eng. <i>short haul airliner</i> ; Hd. <i>Flugzeug für Kurzstreckenflüge</i>]	verkeersvliegtuig voor korte afstand
vleegèr vuu(è)r de middëllangèn aafstand, de	[Eng. <i>medium haul airliner</i> ; Hd. <i>Flugzeug für Mittelstreckenflüge</i>]	verkeersvliegtuig voor middellange afstand
vleegèr, de	[Eng. <i>passenger aircraft</i> ; Hd. <i>Verkehrsflugzeug</i>]	verkeersvliegtuig
vleegèr, de	[Eng. <i>pilot</i> ; Hd. <i>Flieger</i>]	piloot
vleegplejn, 't	[Eng. <i>airport</i> ; Hd. <i>Flughafen, (kleiner) Flugplatz</i>]	luchthaven
vluuëgël, de	[Eng. <i>wing</i> ; Hd. <i>Flügel, Tragflügel</i>]	vleugel
wérmdejsjild, 't	[Eng. <i>heat shield</i> ; Hd. <i>Hitzeschild</i>]	hitteschild
zjèt, de	[Eng. <i>jet aeroplane</i> ; Hd. <i>Düsenflugzeug</i>]	straalvliegtuig
zjètmètäör, de	[Eng. <i>jet engine</i> ; Hd. <i>Düsentriebwerk</i>]	straalmotor

64. VOEDSEL

vast en vloeibaar voedsel, gerechten, culinaire termen en ingrediënten

MAASEIKERS	SPECIFICATIES	AN-VERTALING
aarbeezebodding, d'n	pudding met aardbeien	aardbeienpudding
aarbeezekraem, d'n	ijs met aardbeien	aardbeienijs
aarbeezevlaaj, de	taart met belegsel van aardbeien	aardbeientaart
aarbeezezjèlei, d'n	jam van aardbeien en suiker	aardbeienjam
abbriekoe(è)zèvlaaj, de	met belegsel van abrikozen	abrikozentaart
andi-jvie, d'n	plant waarvan het hart bleek en mals is	andijvie
aoftèvlaaj, de	taart met als spijs stukjes gedroogde appelen	oofttaart
aontrèkoot, d'n	lap vlees met aan de rand wat vet, uit het ribstuk van een rund	entrecote
appëlèprótsj, d'n	van gekookte appelen	appelmoes

appëlvlaaj, de	taart met appel als belegsel	appeltaart
appëlsi-jn, de	vrucht van de sinaasappelboom	sinaasappel
aspërzje, de	witte en groene asperge; we eten het loot van de wortelstok	asperge
bakkëljaw, de	stokvis die aan lappen gesneden is	bak(k)eljauw
balkëbrei, de	[Mnl. <i>gebalchte</i> (pens, darmen)]; uit vleesafval zoals de kop	balkenbrij
beerpap, de	pap van meel, rijst of brood, karnemelk en bruin bier	bierpap
bees, de	vrucht met zaden en vruchtmoes	bes
bees, de	eerste melk van de koe	biest
bëfläör, de	heldere tafelappel	bellefleur
bëljóng, de	afkooksel van mager vlees	bouillon; vleessoep
bëljóngblökske, 't kuubke, 't	vleesextract in de vorm van een blokje	bouillonblokje
bënnëroe(ë)je, de	bij dwarsdoorsnede zie je de tekening van rode aderen in stervorm	sterappel
bësjaot, de; mësjaot, de	vrucht van de muskaatboom	muskaat
bësjujt, de	baksel van tarwe	beschuit
bloodstökske, 't	stukje varkensvlees dat bij het slachten doorbloed werd; werd meteen gebraden en gegeten; zou anders bederven	bloedstukje (gew.)
bloomkoe(ë)l, de	met bleekgele bloemstengels, die vlezig zijn	bloemkool
bloomsókkër, de	is poederig; ook farinesuiker of strooisuiker genoemd	poedersuiker
boe(ë)nëkrówd, 't	toekruid bij bonen; erg geurig	bonenkruid
boe(ë)nësop, de	van witte of bruine bonen	bonensoep
boedwaarke, 't	ook lange vinger genoemd	boudoirkoekje
boeëtër(h)am, de	snee brood die met boter besmeerd is	boterham
boeëtërmèlk, de	melk zonder boterdelen	karnemelk
boeëtërmèlkipap, de	pap op basis van karnemelk	karnemelkpap
boekëskook, de	pannenkoek van boekweitmeel	boekweitekoek
boekësmael, 't	meel van boekweit	boekweitmeel
boumspék, 't	humoristische benaming	gebraden appelschijven
braombieëre, de	vruchten van de braamstruik	braambessen
braombieërzjëlei, de	jam van braambessen	braambessenjam

brieëkbuu(ë)nke, 't	gewone boon	prinsessenboon; sperzieboon; slaboon; herenboon
brilke, 't	wit broodje met krenten in achtvorm (brilvorm)	soort sinterklaasgebak
brómmës, de		dikke erwtensoep
dikkook, d'n; dikke kook, d'n	driekoningengebak met een boon; veel suiker en rozijnen	suikerkoek
döbbël fluppe, de	sappige peer; groot; geelgroen; stoofpeer; lekker bij stoofvlees	dubbele flip
druuëgwoeërs, de	in tegenstelling tot gekookte, gerookte of harde worst	droge worst
eike, 't	van kip, eend; gebakken of gekookt gegeten	ei
Eisdënër klumpke, 't	sappige hoogstamappel die tot 1840 in Eijsden groeide	Eijsdener klompje
értesop, de	ook 'brómmës' genoemd	erwtensoep
férmiesjèl, de	pasta in dunne sliertjes die men in de soep doet	vermicelli
fluitkieës, de; fluitërd, de	uit dikgeworden ondermelk en karnemelk	fluitertaas; fluitert
fluitsjësmeilk, de	afgeroomde melk	taptemelk; ondermelk
framboe(ë)s, de	sappige, rode vrucht van de frambozenstruik	framboos
frikkedél, de	bal gehakt	vleesbal
frittëvèt, 't	vet om in te bakken	frituurvet
fruitvlaaj, de	taart met fruit als belegsel	fruittaart
funkël, de	gewone venkel als groente	venkel
futsj, de	afgeroomde melk	karnemelk
gallèt, de	ronde, platte koek	wafeltje; ijskoekje
gëkap, 't	vlees dat fijn gemalen is en meestal in balletjes gebraden wordt	gehakt
gëkrujje, de	gebruikt bij voedselbereiding	keukenkruiden
gëpieërsde kop, de	vlees van het hoofd van geslachte dieren; in vormen geperst	hoofdkaas
gëruik vlees, 't	van spierstuk of muisje van paard of rund	rookvlees
gëruikde vès, de	vis die in de rook heeft gehangen met het oog op smaakverbetering en verduurzaming	gerookte vis

gooj boeëtär, de	in tegenstelling tot margarine	roomboter
greunmoos, 't	'groen' verwijst naar de kleur van deze koolsoort	groene kool
gri-jske, 't	de samenstelling ervan werd tijdens WO I geregeld door de regering	grijsbrood
gróffëlsnagël, de	specerij van de bloemknop van de kruidnagelboom	kruidnagel
hagëlslaag, d'n	chocoladekorrels	hagelslag
hanëkieëne, de	worden in het zoet of zoetzuur ingelegd	dopvruchtjes van rozenbottel
hastëkówt, d'n	plaats (kuiltje) waar het spek ligt in de spekpannenkoek	geen AN-equivalent
hazëpieëpër, d'n	gerecht met gestoofd hazenvlees met peper, azijn en andere specerijen	hazenpeper
hazërök, d'n	gebraad van een hazenrug	hazenrug
heite bliksëm, d'n	gerecht met stokvis, aardappelen en mosterdsaus	hete bliksem (gew.)
hóndskloe(ë)te, de	dubbele bakpruimen, klein en blauw; groeien twee aan twee aan een tak; ook 'prunes de pape' genoemd	belles de Louvain
hoondërebreuj, de	van kippen getrokken bouillon	kippenbouillon
hordäövër, d'n	koud (voor)gerecht met groenten en koude vis of koud vlees	hors-d'œuvre
huidvleis, 't	van kop en orgaanvlees	preskop; hoofdkaas; hoofdvlees
ieërpële, de	is stengelknol	aardappelen
kadzjévlaaj, de	het belegsel bestaat uit appelschijfjes die in garendraad geregen en gedroogd werden	taart met gedroogde appelschijfjes
karmënaaj, de	van de rug van een varken; in één stuk of in koteletten gebraden	karbonade
kawfvleis, 't	vlees van het jong van een koe	kalfsvlees
kë(r)staanjël, de	vrucht van de tamme kastanje	kastanje
këbótsëmoos, 't	verschillende soorten; sluit vanboven; wit of rood	kabuiskool; kropkool; kapperkool
këmi-jzëbroe(ë)d, 't	[Hd. <i>Kommiss</i> (leger)]; tarwebrood dat militairen eten	commies(brood)
këmi-jzëkie(ë)s, de	van afgeroomde melk met komijnzaad	komijn(d)ekaas
këmillëntee, de	thee die een aftreksel is van gedroogde bloemen van kamille	kamillethee

keuléménke, 't	appelsoort; bewaarappel; werd vroeger ingekuuld; haast verdwenen	schaapsmuiltje (gew.); keuleman
kie(ë)s, de	wordt gemaakt van het dik van gestremde melk	kaas
kieërsëvlaaj, de	taart met belegsels van kersen	kersentaart
kieërswèk, de	wordt vooral gegeten rond Kerstmis	worstenbroodje; kerstbroodje
kli-jje, de	de hulzen (fijngemalen) van de graankorrels	zemelen
knapkook, de	knapperige koek; Maaseiker specialiteit	knapkoek
kni-ÿn, de	tam of wild konijn	konijn
knófloeëk, de	keukenkruid met sterke geur	knoflook
knópsélderij, de	stengelvoet is knolvormig verdikt	knolselder
knubbëlkësvlaaj, de	stond vroeger op tafel bij kermissen	suikertaart
koekdëngang, de	[Fr. (Waals) <i>couke di Dinant</i> , Fr. <i>couque de Dinant</i>]; taaie koek in de vorm van een man	koek uit Dinant
kómkómmer, de	langwerpig; gele, witte en groene	komkommer
korpënduu, de	[Fr. <i>courtpendu</i>]; aagjesappel, aagt; beetje zuur, korte steel	kroonappel
korrëjandër, de	blad wordt gebruikt als keukenkruid	koriander
krépke, 't	(ook) hardgebakken broodkorstje; uitgebraden stukje spek	kaantje
krépkessaws, de	kaantjes met uien en spek; soms ook met aardappelen	kaantjessaus
krolkoe(ë)l, de	gekroesde bladeren	boerenkool; krulkool
krollëmol, de	[D. (Aken) <i>Kallemool</i>]; appel met bloem, gist, suiker, melk, boter	appelbol
kroonsël, de	met stekelachtige haren, roodachtig of groengeel, vrij groot	kruisbes, stekelbes
kroonsëlvlaaj, de	taart met belegsels van kruisbessen	kruisbessentaart
krówdnagël, de	gestampte kruidnagels	nagelgruis
kruuëtsje, 't	zie 'sjroeëp'	stroop
krwassao, de	halvemaanvormig brood van bladerdeeg	croissant
kurrie, de	kruidenmengsel van curcuma, kruidnagel, gemberwortel en koriander	kerrie
kwakërsëpap, de	verwijst naar het merk	havermoutpap

kwi-jjēpaer, de	steenharde en knobbelige peer	kweeper
labboe(ē)n, de	grote boon	tuinboon
leezēnei, 't	[D. (Rijnl.) <i>Lisenei</i> (<i>Lise</i> = dunne huid)]; ei zonder kalkschaal	windei
leezjēpao, de	handpeer uit de streek van Charneux; geelgroen; zoet als honing	legipont
létsjesvlaaj, de	reepjes liggen gekruist op taartbelegsel	taart met deegreepjes
lieëvërtraon, de	olie uit de lever van kabeljauw(achtigen)	levertraan
lieëvërwoeërs, de	worst met hoofdzakelijk lever	leverworst
li-jnzaod, de; li-jzënd, de	zaad van vlas; levert lijnzaadmeel; bevat veel omega 3-vetzuur	lijnzaad, vlaszaad
li-jnzaodpap, de	zie 'li-jzëntēpap'	lijnzaadpap
li-jzëntēpap, de	pap van lijnzaadmeel; werd ook op een wonde gelegd	lijnzaadpap
maggrin, de	is een kunstboter	margarine
majjēnaes, de	uit eierdooiers, azijn, zout, mosterd en olie	mayonaise
makkrón, de	amandelkoekje; van oorsprong Frans	makron; makaron
massēdwan, de	ingrediënten: aardappelen, koud vlees, augurkjes, komkommer, uitjes, peterselie	macedoine; huzarenslaatje
mèlk, de	melk van koeien, geiten of schapen; volle, halfvolle en magere melk	melk
mèlkwèk, de	brood van deeg waarin melk zit	melkbrood
mémmespék, 't	spek van een zeug	buikspek
mirrabél, de	geelgroene, ronde pruim	mirabel
moe(ē)rēmoos	zie 'moeërēstómp'	hutsepot; hutspot
moe(ē)rēstómp, de	gerecht met wortelen, aardappelen, uien en (schapen)vlees	hutsepot; hutspot
mokka, de	gevuld met mokka	mokkagebakje
móp, de	hard langwerpig of rond koekje	mop
móstērd, de	van mosterdzaadjes; gele, bruine of zwarte mosterd	mosterd
mówzēkuuētēlkēs, de	gesuikerde anijszaadjes	gestampte muisjes
neegērinnētét, de	koekje met bol van schuim van eieren en suiker	negerzoen
nékterin, de	perzikvariëteit uit China	nectarine
noeët, de	vrucht van de gewone notenboom	okkernoot; walnoot

olli-jf, de	vrucht van de olijfboom	olijf
olli-jfloecïlie, d'n	verkregen door koude persing van olijven	olijfolie
ómmêlèt, de	gerecht van eieren die met melk of water geklopt, in de pan gebakken worden	omelet
opzat, d'n	monumentale taart	opzet (gew.)
ossëkop, d'n	soort appel, vroeger gebruikt om 'krollemol' te maken	ossenkop
ossëtóng, de	soort aardappel, boon- of niervormig; rode schil; bij sla gegeten	ossentong (gew.)
ougsappël, d'n	vroegrijpe (augustus)appel	oogstappel
ówtsmi-jtër, d'n	gerecht van twee sneden brood met vlees of kaas en een paar eieren	uitsmijter
paer(d)soug, 't	spiegelei	paardenoog (gew.)
paer(d)svleis, 't	vlees van een paard	paardenvlees
paer, de	vrucht van de perenboom	peer
panneermael, 't	zie ' <i>sjappëluu(ë)r</i> '	paneermeel
pees, de	vrucht van de perzikboom; sappig; zachte donshuid	perzik
peeëzjëlei, de	jam van perziken	perzikenjam
pëteeke, 't	vaak met slagroom; geraffineerd qua vorm en ingrediënten	gebakje; taartje
pëtri-js, de	fazantachtige vogel, lekkernij	patrijs
pieëpër, de	kruid van de peperstruik; scherpe smaak	peper
pieëpërbölke, 't	rijpe zaadkorrel of gedroogde (onrijpe) peperstruikbes	peperkorrel; peperbol
pieëpërkook, de	zoete koek die gekruid is met peper	peperkoek
pieëpërsaws, de	saus die sterk met peper gekruid is	pepersaus
pieëpërwoeërs, de	worst uit gepeperd vlees	peperworst (gew.)
pistëlee, de	langwerpig broodje; elders in België: knapperig, rond broodje met een groef	broodje
pittërseelie, de	keukenkruid voor garnering van schotels	peterselie
pladdi-js, de	vis uit de Noordzee	pladijs
plattëkie(ë)s, de	van gestremde melk; gewrongen en geperst	wrongel
poeër, de	looksoort, als groente gegeten	prei
poeërsop, de	soep met (van) veel prei	preisoep
pöleike, 't	ei van een jonge kip	poelei (gew.)

Poolse woeërs, de	gekookt en gerookt, gepekeld mager varkensvlees en stukjes vet met toevoeging van o.a. look, peper, komijn en nootmuskaat	Poolse worst
potsókkër, de	niet gekristalliseerde suiker	basterdsuiker
pratmoos, 't	fijngehakte groenten, melksaus en stokvis	soort aardappelgerecht
prinsésseboe(ë)n, de	gewone boon; ook slaboon of sperzieboon genoemd	prinsessenboon
prówmëvlaaj, de	met belegsel van pruimen	pruimentaart
rënèt, de	grote zure appel	renet
rëzi-jn, de	gedroogde druif	rozijn
rëzi-jnëbroe(ë)d, 't	brood waarin rozijnen zitten	rozijnenbrood; kramiek
rëzi-jnëwèk, de	witbrood met krenten	rozijnenbrood; krentenbrood
ri-jstëpap, de	pap op basis van rijst en melk; dunne rijstebrij	rijstpap (gew.), rijstepap
ri-jstëvlaaj, de	taart met rijst als belegsel	rijस्ताart
ringëlottle, de	groengele, zoete, sappige pruim	reine-claude
roëdmoos, 't	kopkool; paarsrood	rodekool
roggëbloom, de	fijn roggemeel	roggebloem
roggëmael, 't	meel van koren (rogge)	roggemeel
rónnëringeske, 't	ringvormig	soort gebakje
rosbuf, de; rosbif, de; bufstök, de	<i>'ne rosbuf;</i> (enk.) <i>eine bufstök;</i> (mv.) <i>twieë bufstökke</i>	rosbief; biefstuk
rundsgëbraod, 't	gebraden rundvlees	rundergebraad
rundsvleis, 't	vlees van een rund of van rundvee	rundsvlees
séntebrou(ë)dsje, 't	coste 1 cent (0,2 fr.)	wit broodje
sëpi-jtsje, 't	borstklier(en) van een varken	zwezerik
sërdin, de	kleine vis die in de Atlantische Oceaan en in de Middellandse Zee voorkomt	sardine
serél, de	blaadjes en stengel smaken zuur	veldzuring; zurkel; zuring
sësi-js, de	niet gerookt; in snoeren gemaakt	saucijs
sëvoe(ë)je, de	gekrulde blaadjes; witgeel; genoemd naar Savoye; sluitkool	savooi(e); savooiekool
sjampëljóng, de	groeit in natuur in september	champignon; kampernoelie
sjaopëvleis, 't	vlees van een schaap	schapenvlees

sjappëluu(ë)r, de	fijngestampde beschuit om te paneren	paneermeel
sjëlfërdeig, de	is opgebouwd uit dunne laagjes; levert een gebak dat luchtig en krokant is	bladerdeeg, banketdeeg, feuilletée
sjèlk, de	soort groene kool; eet je de bladeren in mei niet, dan wordt deze kool savooikool	meikool; meisavooi
sjènk, de	onderste deel van de achterpoot van een viervoeter; vaak met nog resten vlees	schenkel; bot; knook; been
sji-jtmael, 't	veroorzaakt (al te) dunne stoelgang	vlaszaadmeel; lijnzaadmeel
sjónk, de	afgesneden plakje van een bout; achterbout van een varken	ham
sjónkëbölke, 't	uitgebeend hammetje; van de voorpoot van een varken	hespengebraad (gew.)
sjónkëspék, 't	van de voorpoot van een varken; vlezig spek	hamspek
sjorsëneer, de	vroeger asperge van de arme	schorseneer
sjrocëpëboeëtër(h)am, de	boterham met stroop als broodsmearsel	boterham met siroop
slaaj, de	vele soorten; gerecht van sla	salade; sla
slach, de	organvlees van een geslacht varken	slacht
slujmërért, de	kun je met schaal eten	sluimererwt
sni-jboe(ë)n, de	langwerpig; grote, platte peul	snijboon
sókkër, de	uit suikerbieten of suikerriet	suiker
sop, de	aftreksel van vis of vlees, vaak vermengd met groenten	soep
sophoon, de	kip die geen eieren meer legt en waarvan men soep kookt	soepkip
soplëgum, de	groente die geschikt is (zoals prei, selder) om in soep te koken	soepgroente
soppëvleis, 't	mager vlees, geschikt voor soep	soepvlees
Spaanse kieërs, de	bleekrood, grote pitten, flauwzoet	Spaanse kers
spékbraoj, de	vlezig spek dat gebakken wordt of is	speklap
spékkook, de	gebraden spek met eieren	spekpannenkoek
spitsmoos, 't	puntig toelopende kroppen; zie 'spitskuu(ë)l'	spitskool
sprówte, de	kleine knopjes; veel vitamines; blaadjes vouwen zich samen	spruitjes
staakboe(ë)n, de	wordt ca. 3 meter hoog	staakboon; stokboon

staofpaer, de	geschikt om te stoven in tegenstelling tot de tafel- of handpeer	stoofpeer
staofpot, de	groente, vlees en aardappelen	stoofpot
staofsël, 't	gerecht dat gestoofd is	stoofsel
stinkkie(ë)s, de	geurt sterk en doordringend	stinkkaas
stokvès, de	gezouten vis die op stokken gedroogd is	stokvis
strémsel, 't	aftreksel van de lebmaag van een kalf dat bv. melk doet stremmen	stremsel
strónk, de	heeft vorm van een kleine boomstronk	kerststronk
taedëvoo, d'n	[Fr. <i>tête de veau</i>]	kalfskop in gelei
tëmat, de	vaak rood, maar ook in vele andere kleuren	tomaat
tëmattesop, de	bereid met gepureerde tomaten	tomatensoep
térvebroe(ë)d, 't	bruin brood van ongebuild tarwemeel	tarwebrood
térvemael, 't	ongebuild tarwemeel is volkorenmeel	tarwemeel
un, de	bolgewas, sterke geur	ui; ajuin
unnësoep, de	uien zijn hoofdingrediënt	uiensoep
vérkeslie(ë)vër, de	gerecht van de lever van een varken	varkenslever
vlajëspi-js, de	vulling of belegsels van een taart	taartbelegsels
vleersjroeëp, de	siroop van rijpe vlierbessen	vliersiroop
vleiskieërs, de	dikke kers met hard vlees of vleeskleurige, harde kers	vleeskers
vleissoep, de	met stukjes vlees of met van vlees getrokken bouillon bereid	vleessoep
vleistëmat, de	grote tomaat die niet saprijk is	vleestomaat
waolbieërvlaaj, de	taart met belegsels van bosbessen	bosbessentaart
watërwèk, de	brood, aangemengd met water	waterbrood
wëgkëpap, de	pap van witbrood (gemaakt)	broodpap
wi-jnhieëring, de	wordt met uien opgelegd	haring in wijnazijn
witbroe(ë)d, 't	van fijn gebuild tarwemeel	witbrood
witloof, 't	bladeren van de chicoreiplant; tot een krop gekweekt	witlo(o)f
zawt, 't	natriumchloride	zout; keukenzout
zeemële, de	zie 'kli-jje'	zemelen
zilvërun, de	zilverachtige vliezen	zilveruitje
zjëlei, de	van vruchten met suiker gekookt	jam
zoordeig, 't	deeg dat door gisting verzuurd is; als rijsmiddel voor brood	zuurdesem

zoordeisēm, de	zie ‘ <i>zoordeig</i> ’	zuurdesem
zoorkrówd, ’t	zie ‘ <i>zoormoos</i> ’	zuurkool
zoormoos, ’t	wittekool die men fijn snijdt en inmaakt	zuurkool
zwartbroeëd, ’t	is donker, grijsbruin; van roggemeel gemaakt	zwartbrood (gew.); roggebrood

Uitdrukkingen

ei	De kóns ’n eikēn aan z’n vot koeëke. Hij zit vreselijk in angst.
ei	Ze haef twie(ë) eikēs in de pan. Haar borsten zijn erg klein.
noeët	Det zal tieëgē d’n nuuët zeen. Dat zal je niet lukken.
paer	Hae haef z’n pieëre gēzieën. Hij heeft het erg moeilijk gehad.
sjónk	’n Sjónk zóngēr móstērd is bieëtēr es móstērd zóngēr sjónk. Het allerbeste hoeft je niet altijd na te streven.
sop	Det gēli-jk wi-j mi-jn vot op e kumpke sop. De gelijkenis is ver zoek.
sop	Hae tēlt de érte di-j dēr in de sop duit. Hij is een gierig mens.

65. VOGELS

MAASEIKERS	ETYMOLOGIE	AN-VERTALING EN SPECIFICATIES
aalsjolvēr, d’n	[Mnl. <i>scalvaron</i> (waterduiker); Kil. <i>scholfert, scholver</i>]	aalscholver; waterraaf watervogel; goede duiker; zwart van kleur met witte keel; lange snavel; broedt in kolonies in boomtoppen; eet ca. 1 kg. vis per dag

aenj, de wilj	[Lat. <i>anas</i> ; Mnl. <i>eynt, e(e)nt</i> ; Hd. <i>Ente</i>]	wilde eend watervogel; komt hier het meest voor als soort; past zich goed aan de mens aan; zwarte staartveren zijn omgekruld bij mannetje, dat veelkleurig is
aestër, de	naam is verwant met ‘eg (scherpe kant)’ en is dus genoemd naar zijn snavel	ekster zangvogel; is kraaiachtige; heeft zwarte en witte veren; leeft in parken en velden; nest heeft dak; maakt meerdere nesten en kiest dan één uit om in te broeden
akkërménke, ’t; kwikstaart, de	leeft en foerageert op akkers	witte kwikstaart; wipstaartje; akkermannetje zangvogel; nest is een kolossaal bouwwerk; het akkermannetje noemen we ook ‘de gele kwikstaart’
bi-jmöske, ’t	koolmezen eten wel eens bijen	koolmees zangvogel en standvogel; past zich overal aan; woont graag in nestkastjes en boomholten; mannetje brengt wijfje eten als het broedt
bookësvènk, de	nestelt graag in beuken; [Mnl. <i>boek</i> (beuk); Hd. <i>Buchfink</i>]	boekvink; gewone vink zangvogel en trekvogel (meestal); klein; blauwbruin; roodborstig; twee witte vleugelpennen; korte, dikke, gewelfde snavel
bosujl, de	vanwege zijn voorliefde voor dichte bossen	bosuil uil; is katuil met erg dikke kop; leeft in parken en bossen; nestelt in holtes van bomen en op zolders; eet vogeltjes, amfibieën, knaagdieren, etc.

boumkleevër, de	kleeft a.h.w. aan bomen, vaak met kopje naar beneden	boomklever zangvogel en standvogel; leeft in gemengde bossen en loofbossen, parken en tuinen; bepleistert ingang van nestholte met klei
boumvalk, de	nestelt in bomen; [Hd. <i>Baumfalke</i>]	boomvalk roofvogel; kleine valk; jaagt op kevers, vlinders en andere grote insecten maar ook op kleine vogels als leeuweriken en zwaluwen; vliegt erg snel
buizërd, de	genoemd naar zijn geluid; [Lat. <i>boteo</i> (<i>butire</i> = schreeuwen); Oudfr. <i>busard</i> ; Hd. <i>Bussard</i>]	buizerd roofvogel en standvogel; korte staart; brede en lange vleugels; vrij ineengedrongen houding; eet kleine zoogdieren; behendige gebruiker van thermiek
däöl, d'n	klanknabootsend gevormd; noemde men hier vroeger 'anna' of 'annakaak' (klanknabootsend)	kauw (dole, ka, kerkkauw) zangvogel en standvogel; broedt in kolonies en wel in allerlei holtes; trekt 's winters in groepen naar het zuiden; heeft zwarte veren, grijze nek en korte, zwarte snavel
dówf, de	[Mnl. <i>duve</i> ; Hd. <i>Taube</i>]	huisduif; tamme duif duif; lijkt op rotsduif, die de stamvader is van de tamme duif; ontsnapte tamme duiven leven in grote populaties in de steden; is zinnebeeld van de onschuld, de liefde en de zachtheid
drejhals, d'n	heeft zijn naam niet gestolen (draait zijn nek haast 360 graden); [Hd. <i>Wendehals</i>]	draaihals specht; leeft in bossen en parken; woont in een al bestaand nest of imponeert de bewoners van een nest met zijn draaiende nek om ze zo te verdrijven en het nest in te palmen

fëzant, de	[Lat. <i>phasianus</i> (van Lat. <i>Phasis</i> (een rivier)), uit <i>phasianos</i> (een gebied); Oudfr. <i>faison</i> ; Mnl. <i>faisaen</i> ; Hd. <i>Fasan</i>]	fazant hoenderachtige; prachtig gekleurd; lange staart; talrijke ondersoorten; leeft in velden en weiden én langs rivieren met begroeide oevers
fuuët, de	klanknabootsende vorming	fuut watervogel; we onderscheiden de dodaars, de roodhalsfuut en de fuut; verkiest zoet, stilstaand water; jongen zijn nestvlieders; goede duiker; bekend is zijn baltsgedrag
gaelguuërs, de	is een gele gors; geel op kop, in hals en keel	geelgors zangvogel; is de gewoonste soort van gors; bewoont hagen en bosranden; zoekt vegetatie langs het water; bouwt een nest in een kuiltje op de grond
gaws, de	[Mnl. <i>gans</i> ; Eng. <i>goose</i> ; Hd. <i>Gans</i>]	gans watervogel; meerdere soorten; doet onze contreien aan of verblijft hier zoals o.m. de nijlgans; leeft vaak in grote populaties
goudmieërël, de	zijn gele kleur doet aan goud denken	wielewaal; goudmerel; goudlijster zangvogel en trekvogel; insecteneter; komt als enige van de tropische gebieden; is prachtige, geelzwarte zangvogel; krijg je haast nooit te zien; leeft in naaldbossen en oude parken; zoekt voedsel langs waterwegen en vijvers

graasmös, de	foerageert op grasvelden	grasmus; gewone grasmus zangvogel; insecteneter; woont tot 1 meter boven de grond; mannetje bouwt eerst een of meerdere nesten en lokt dan een vrouwtje
greune spech, de	is overwegend groen; [Hd. <i>Grünspecht</i>]	groene specht specht; is groen op zijn rug en is aan buik en hals grijs of groenachtig geel; is een miereneter en dus een bezoeker van mierenhopen, waarin hij diepe gaten boort; woont in oude loofbomen en parkbomen; hakt eigen nest uit;
greunvènk, de	groene, vinkachtige vogel	groenvink; groenling; grasvink; vlasvink zangvogel; komt voor in struikgewas en bosranden, nu ook in tuinen en parken
groeëte bõnte spech, de	genoemd, zoals alle spechten, naar zijn snavel, die puntig is; [van Lat. <i>spicus</i> (korenaar, is puntig); Hd. <i>Buntspecht</i>]	grote bonte specht specht; heeft rood achterlijf en is rood boven op zijn kopje; eet vooral zaden van naaldbomen en ongewervelde dieren; woont in allerlei bossen
havik, d'n; havèk, d'n	[Mnl. <i>havic</i> ; Eng. <i>hawk</i> ; Hd. <i>Habicht</i>]	havik dagroofvogel; stand- en zwerfvogel; lijkt op sperwer, ook qua grootte; korte vleugels; lange staart; zeer wendbaar
hègkëtaatsj, de	'taatsj' slaat op zijn druk gekwetter; zoekt graag beschutting in doornen hagen en doornstruiken	heggenmus; haagmus zangvogel; leeft in struikgewas, verwaarloosde tuinen, etc.; nest is uit mos dat bedekt is met haar (en mos); lijkt op de nachtegaal; wordt ook bastaardnachttegaal of boerennachttegaal genoemd

hoon, de	is variant van ‘haan’ en ‘hen’; [Eng. <i>hen</i> (kip); Oudhd. <i>huon</i> ; Hd. <i>Huhn</i>]	kip; hen hoenderachtige; is het wijfje van de huishoen; het mannetje is de haan; vele soorten
hóp, de	klanknabootsend gevormd; [Mnl. <i>hoppe</i> ; Eng. <i>hoopoe</i> ; Hd. <i>Hopfe</i> (alleen mv.)]	hop scharrelaar; trekvogel; zijn stuitbeenklier scheidt – vooral bij jongen – een erg stinkend goedje af, dat bedoeld is als verdediging; broedt in holtes
houdówf, de; bosdówf, de wilj dówf, de	hield zich oorspronkelijk op in bossen (tussen het hout); [Hd. <i>Holztaube</i>]	houtduif duif; is de meest verspreide soort onder de duiven; was bosduif, maar leeft nu ook in grote parken en tuinen; eet insecten, weekdieren, wormen, zaden en nootjes
hówsmös, de; mös, de	nestelt in de omgeving van huizen	huismus; boerenmus zangvogel; nestelt waar mensen wonen en doet dat in bolvorm in holten (van huizen)
i-jsvuuëgëlke, ’t	1 vangt visjes uit wak in ijs; 2 verbastering van Eisenvogel (ijzervogel), wegens metaal glans van veren; [Hd. <i>Eisvogel</i>]	ijsvogel(tje); waterijsvogel; prachtig gekleurd; klein met grote kop; legt zijn eitjes in een muur van zand of klei; graaft zelf een hol van 1 meter; leeft langs beken en rivieren; eet kikkervisjes, larven van insecten en visjes, waarnaar hij duikt
karrëkiet, de	klanknabootsend gevormd	karekiet; karkiet zangvogel; bekend hier zijn de grote en de kleine karekiet; geeft voorkeur aan rietvelden in watergebieden

kievit, de	klanknabootsende vorming; [Hd. <i>Kiebitz</i>]	kievi(e)t waadvogel; lange kuif; donkere en witte vlakken in verenkleed; foerageert op natte weilanden en velden; legt eieren in kuiltje op de grond; eet vooral jonge gewervelde dieren
kirkujl, de	vanwege het broeden in kerktorens	kerkuil; torenuil uil; heeft geen oorpluimpjes; is dus katuil; broedt o.a. in kerktorens en op zolders; hoeveelheid prooi is bepalend voor het aantal jonge kuikentjes
kleine bónte spech, de	[Lat. <i>picus</i> (specht), naar Lat. <i>spicus</i> (korenaar, die vanvoor scherp is); Hd. <i>Kleinspecht</i>]	kleine bonte specht specht; leeft in loofbossen, parken en tuinen; eet vaak in hangende positie; nestelt in vermolmde takken of stammen; spechten hebben sterke, kegelachtige snavel
krej, de	klanknabootsend gevormd; [Lat. <i>cornix</i> (kraai)]	kraai; gewone of zwarte kraai zangvogel en standvogel; is a.h.w. een kleine raaf; is roofzuchtig; nestelt hoog in bomen; foerageert in weiden en velden; de bonte kraai komt hier enkel voor als hij op de trek is
kroeënkraan, de	[Mnl. <i>crane, craen</i> ; Eng. <i>crane</i> ; Hd. <i>Kranich</i>]	kraan; gewone kraan kraanvogel; 2,4 m. spanwijdte; zwartwitte kop; omnivoor; opvallende roep; broedt in het noorden van Azië; vliegt tijdens de trek in V-formatie; bezoekt België en Nederland in de doortrek

kujfmees, de	heeft kuif achter op kopje	kuifmees zangvogel en standvogel; leeft liefst in naaldbossen; bouwt nest in boomholten of boomstammen
lie(ë)wërik, de; lie(ë)- wërk, de	et. onzeker; [Mnl. <i>leeuwer(i)ke, liewerke</i>]	(veld)leuwerik zangvogel; produceert zijn bekende zang haast helemaal in de vlucht; het verdwijnen van akker- en graslanden doet de populatie hier dalen
li-jstër, de	verkorting van ‘ <i>zangli-jstër</i> ’; [Mnl. <i>lijst(e)re</i> , betekent ‘hippende vogel’]	lijster zangvogel; zijn zang lijkt op die van de nachtegaal; eet graag slakken; wij kennen vooral de zanglijster en de grote lijster
mërkof, de	verwijst naar markolf, een grappenmaker in de middeleeuwse literatuur; [Kil. <i>maer-kolf</i>]	Vlaamse gaai; meerkol zangvogel en standvogel (meestal); is kraaiachtige; eet ook kleine vogels; leeft in velden, bossen, tuinen en parken; irriteert andere vogels; nestelt graag in naaldbomen;
middëste bónte spech, de	‘middelste’: tussen grote en kleine bonte specht	middelste bonte specht specht; klimvogel; valt op met rode veren boven op zijn kopje; nestelt in vermolmden stammen; woont in loofbossen en gemengde bossen
mie(ë)w, de	et. onbekend; [Mnl. <i>mēwe</i> ; Eng. <i>mew</i> ; Hd. <i>Möwe</i>];	meeuw watervogel; vele soorten; hier zien we de zilvermeeuw; eet wat hij kan krijgen; hoort eigenlijk aan de kust thuis
mieërël, de zwarte mieëldër, de; mieëldër, de	[Lat. <i>merula</i> ; Mnl. <i>me(e)rlē</i> ; Fr. <i>merle</i>]	merel zangvogel en bosvogel (van oorsprong); leeft sinds midden 19de eeuw ook in steden; bouwt zijn nest zowat overal

nachtëgaal, de	van 'nacht' + Mnl. <i>galen</i> (misbaar maken); betekent dus 'vogel die 's nachts zingt'; [Mnl. <i>nachtegale</i> , Eng. <i>nightingale</i> ;]	nachtegaal zangvogel; mannetje zingt veel, maar vooral 's avonds en 's ochtends vroeg; leeft in parken, tuinen, langs het water en vooral in laaglandloofbossen
ni-jlgaws, de	de gans is ingevoerd uit Afrika en uitgezet in Engeland; [Hd. <i>Nilgans</i>]	nijlgans watervogel; geelbruin verenkled met ook groene, zwarte en witte veren; foerageert in weilanden en in ondiep water
oe(ë)jëvaar, d'n	[Mnl. <i>odevare</i> (geluksbrenger)]	ooievaar waadvogel; reigerachtige; hoge waadpoten; klappert met snavel; leeft in kolonies; doodt prooien met lange snavel; overwintert in Afrika
paw, de blaw	[Lat. <i>pavo</i> ; Mnl. <i>pawe, pau(we)</i> ; Hd. <i>Pfau</i>]	blauwe pauw hoenderachtige; prachtige bovenstaartdekveren; opent staart tijdens balts; komt van Sri Lanka en Indonesië
pëtri-js, de	[Oudfr. <i>perdriz</i> ; Fr. <i>perdrix</i>]	patrijs hoenderachtige; mannetje valt op met vlek op zijn borst; eet zaden, kleine ongewervelde dieren en gras; is een lekkernij; is nu een bedreigde soort
pimpëlmees, de	[Eng. <i>pimping</i> (klein, zwak)]	pimpelmees zangvogel en standvogel (meestal); is blauw op de kop, staart en vleugels en geel van onderen; komt voor in bossen, tuinen, parken en struikgewas;

pöttër, de	put zijn drinkwater in zijn kooi uit een emmertje, wat hem geleerd werd	putter; distelvink zangvogel; heeft mooi gekleurd verenkleed; leeft in parken en tuinen; eet zaden van distels, onkruid, klissen, elzen en berken; bouwt nest in loofbomen (meestal)
ransujl, de	ranse (in plooiën afhappende muts met een kap); [Mnl. <i>ransule</i>]	ransuil uil; standvogel; is een ooruil met lange oorpluimen; woont in oude nesten; jaagt 's nachts
reigër, de blawwe	genoemd naar zijn geluid; [Mnl. <i>re(i)ger</i> ; Hd. <i>Reiher</i>]	blauwe reiger waadvogel; ca. 1 m. groot; 2 m. spanwijdte; eet 0,5 kg. vis (ook kikkers, grote insecten, kleine zoogdieren) per dag; vormt broedkolonies
reigër, de witte	klanknabootsende vorming; [Mnl. <i>re(i)ger</i> ; Hd. <i>Reiher</i>]	grote zilverreiger waadvogel; leeft liefst in dichtbegroeide moerassen en langs rivieroeveren; broedt in kleine kolonies of solitair in rietvelden en moerasachtige gebieden; foerageert op natte grasvelden en in ondiep water
reisdówf, de	maakt reizen als wedstrijdduif; bracht in de oorlog berichten over; [D. (B.) <i>Reisetaube</i>]	postduif duif; heeft lange vleugels en smalle borst; klieft a.h.w. door het luchtruim; afgericht voor vliegen van wedstrijden
roe(ë)dbors(t)je, 't	borst en keel zijn oranje-rood	roodborstje zangvogel; leeft in tuinen, parken en vooral in bossen met dichte onderbegroeiing; beweegt zich vaak op de grond; zingt in toppen van bomen

rosdómp, de	[Mnl. <i>roer</i> (riet) + Mnl. <i>dampen</i> (een dof geluid maken); Hd. <i>Rohrdommel</i>]	roerdomp; butoor; putoor; pitoor waadvogel; verenkleed is bruinzwart met stippen; leeft in rietvelden en moerassen; bulderende roep in paartijd (blaast keel dan op)
seerdówf, de	wegens mooie verenkleed	sierduif duif; heeft mooie veren; is daarvoor gekweekt; valkenetten en raadsheren
sijs, de	klanknabootsend gevormd; [Mnl. <i>sijskijn</i> ; Mhd. <i>zise</i>]	sijs zangvogel; behoort tot de vinkenfamilie; is overwegend geel van kleur
sjrówt, de	klanknabootsend gevormd; [D. (Rijnl.) <i>Schrute</i> ; MSK 1667 <i>eene schroutschaen</i>]	kalkoen hoenderachtige; wij kennen enkel de hier gekweekte consumptiekalkoen; heeft lellen en knobbels aan de kop; bij opwinding zwellen ze op; de wilde kalkoen is de 'grote trap' of wilde 'schroet', die hier dus niet voorkomt
sléchvalk, de	'slecht' = 'gewoon'	slechtvalk roofvogel; staart is kort en vleugels zijn smal; snelle luchtacrobaat; grijpt de prooien (meestal duiven) in de vlucht; kan, al vallende, snelheid van ruim 300 km. per uur bereiken
smélleke, 't	[Mnl. <i>sme(e)rle</i>]	smelleken roofvogel; trekvogel (alleen als wintergast); kleinste Europese valk; lijkt op boomvalk; maakt jacht op kleine vogels en vliegt dan laag

snep, de	[Mnl. <i>snippe, sneppe</i> ; Eng. <i>snipe</i> ; Hd. <i>Schnepfe</i>]	snip waadvogel; hier leven hout- en watersnip; houtsnip : leeft als waadvogel in het bos en eet 's nachts ongewervelde dieren in vochtige gebieden als bv. vennen; watersnip : leeft aan het water tussen de dichte plantengroei; vliegt zigzag
spérver, de	[Mnl. <i>sperware</i> ; Eng. <i>sparrow hawk</i> ; Hd. <i>Sperber</i>]	sperwer roofvogel; onderkant is dwarsgestrept; korte, afgeronde vleugels; klein (ca. 30 cm.); valt plots aan; verkiest open vlakten; leeft hier vooral 's winters
sprie(ë)w, de	naam is van dezelfde herkomst als ' <i>spérwer</i> '	spreeuw zangvogel, deels trekvogel; is glanzend zwart met levendige spikkels; leeft in landbouwgebieden; woont in holtes als rotsspleten en holle bomen; leeft vaak in grote groepen; kan een slaapgebied uitkiezen bij of in een stad en die bevuilen met uitwerpselen
sta(a)rtmees, de	staart is langer dan het hele lichaam	staartmees zangvogel en standvogel (hoofdzakelijk); leeft in groepjes in grote parken, aan bosranden en aan het water; gesloten nest
steînujl, de	[Hd. <i>Steineule</i>]	steenuil; boomuil uil; gele ogen; kop is breed en plat; kleinste inheemse soort; leeft o.a. in holten en laan- en tuimbomen

tjiftjaf, d'n	klanknabootsend naar zijn zang	tjiftjaf zangvogel en trekvogel; klein en grijsgroen; ook 'duimpje' genoemd; leeft in loof- en naaldbossen en in parken;
toeërëvalk, d'n	verkiest te nestelen in torens of in gevels van hoge gebouwen; [Hd. <i>Turmfalke</i>]	torenvalk roofvogel; broedt in hoge gebouwen (in nissen) en ruïnes; voedt zich met kleine zoogdieren, grote insecten en jonge vogels
tortëldówf, de	klanknabootsing; [Lat. <i>turtur</i> ; Mnl. <i>turtelduve</i> , <i>tortelduve</i> ; Eng. <i>turtledove</i> ; Hd. <i>Turzeltaube</i>]	tortelduif duif; trekvogel (meestal); is een soort kleine duif; is bruinachtig van kleur met aan de hals vier rijen donkere veertjes (aan beide kanten); leeft in parken en tuinen die bij steden liggen; eet zaden van allerlei planten; is zinnebeeld van de (tedere) liefde en de verliefdheid
véld(sj)ujl, de	leeft in open velden en weilanden	velduil uil; trekvogel; kleine oorpluimen; nestelt op de grond; legt tot 12 eieren; opvallende vlucht tijdens de balts; jaagt overdag
vènk, de	klanknabootsend van oorsprong; [Mnl. <i>vinke</i>]	vink zang- en trekvogel (meestal); is klein en blauwgroen; heeft korte, dikke, gewelfde snavel; komt o.a. veel voor in Europa; maakt nest van mos, wortels, gras en cocons van insecten; mannelijks blijven hier vaak overwinteren

watërhoon, de	hoentje aan en op het water; [Eng. <i>waterhen</i>]	waterhoentje watervogel; grijsbruin met bruinzwarte rug; witte strepen opzij; rode snavel; foerageert op het land
wènt(sj)ër- kuuëninkske, 't	'koning' verwijst naar de sage van de koningskeuze van de vogels, die uit de oudheid dateert	winterkoning zangvogel; is bruin van kleur en maar 10 cm. lang; leeft vooral in dicht struikgewas; mannetje bouwt eerst enkele nesten en lokt dan een vrouwje; wordt ook 'tuinkoninkje' genoemd
wouwke, 't	et. onzeker; [Mnl. <i>w(o)uwe</i>]	rode wouw; wouwtje; milaan (Fr. <i>milan</i>) roofvogel; smalle vleugels; diep ingesneden staart; hier tijdens trek; eet vooral kadavers en kleine gewervelde dieren
zaodkrej, de (gew.)	'zaod (zaad)' + klanknabootsend 'krej'	roek zangvogel; slanker dan de kraai; behoort tot de familie van de kraaien; nestelt in groepen; absoluut niet schuw
zwaan, de wilj	genoemd naar zijn geluid; [Mnl. <i>swan(e)</i> ; Eng. <i>swan</i> ; Hd. <i>Schwan</i>]	wilde zwaan watervogel; wit met zwarte poten en zwarte snavelpunt; dunne hals telt 23 wervels; maakt trompetachtig geluid tijdens het vliegen

zwarte spech, de	[van Lat. <i>spicus</i> (koreenaar, die vanvoor puntig uitloopt); Hd. <i>Schwarzspecht</i>]	zwarte specht specht; prachtig is zijn rode kruin; rest van verenkleed is overigens helemaal zwart; leeft in oude bomen, ook in oude stadsparken maar vooral in oude bossen; nestelt in zelfgemaakte holte en slaapt in een andere zelf uitgekapte holte; voedt zich met mieren en houtwormen
zwélver, de; zwélfke, 't	[Mnl. <i>swaluwe, swelwe</i>]	zwaluw zangvogel en trekvogel; kent in de lage landen drie soorten (huis-, oever- en boerenzwaluw); luchtacrobaat

Uitdrukkingen

däöl	Det is miech 'ne gékken däöl. Dat is een gek heerschap.
hoon	Ein hoon kan mie(ë) ówtërein sjarrën es twie(ë) hane bi-j (j)ein. Sommige dames zijn geneigd tot verkwisting of verspilling.
hoon	Es de boor 'n hoon it, is de boor krank of de hoon. Landbouwers zijn ontzettend spaarzaam.
hoon	Hae is neet óngër 'n doe(ë)j hoon ówtgëbreujd. Schat hem maar niet beneden zijn waarde; hij is een slimmerik.
krej	'ne Vleegënde krej vunk alti-jd mie(ë) es 'ne zittënde. Iemand met ondernemingszin heeft meer succes dan iemand die een afwachtende houding aanneemt.
mös	Es d'n heemël invilt, zeen alle mösse doe(ë)d. Wat je nu vertelt, is onwaarschijnlijk.
mös	Hae is zjus wi-j 'n këpotte mös op häör nès. Hij heeft een erectiestoornis.
snep	Hae waas zoe(ë) zaat es 'n snep. Hij was smoordronken (en maakte zigzags bij het stappen)
ujl	't Is vrie(ë)d', zag d'n ujl en hae bësjieët ze jónk. Zei-spreuk.

66. WEER EN ATMOSFEER

MAASEIKERS	EQUIVALENT IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
antèn, de	[Eng. <i>antenna</i> ; Hd. <i>Antenne</i>]	antenne
antiesikkloon, de	[Eng. <i>anticyclone</i> ; Hd. <i>Antizyklone</i>]	anticycloon
barrëmaetër, de	[Eng. <i>barometer</i> ; Hd. <i>Barometer</i>]	barometer
bêlóng, de bëmande	[Eng. <i>manned balloon</i>]	bemande ballon
bêtrêkke (ww.)	[Eng. <i>to cloud over</i> ; Hd. <i>sich bewölken</i>]	bewolken
bëwolk (bn.); bëtrokke (bn.)	[Eng. <i>cloudy, overcast</i> ; Hd. <i>bewölkt</i>]	bewolkt
bliksëm, de	[Mnl. <i>blixeme</i> ; Eng. <i>lightning</i> ; Hd. <i>Blitz</i>]	bliksem
depréssie, de	[Eng. <i>depression</i> ; Hd. <i>Depression</i>]	depressie
gróndlaog, de	[Eng. <i>ground layer</i> ; Hd. <i>Erdschicht</i>]	grondlaag
hagël, d'n	[Eng. <i>hail</i> ; Hd. <i>Hagel</i>]	hagel
hagëlbi-js, de	[Eng. <i>hailstorm</i> ; Hd. <i>Hagelschauer</i>]	hagelbui
hagële (ww.)	[Eng. <i>to hail</i> ; Hd. <i>hageln</i>]	hagelen
hagëlsjaaj, de	[Eng. <i>hail damage</i> ; Hd. <i>Hagelschaden</i>]	hagelschade
hagëlsteîn, d'n	[Eng. <i>hail stone</i> ; Hd. <i>Hagelkorn</i>]	hagelsteen
hawfbëwolk (bn.); hawfbëtrokke (bn.)	[Eng. <i>half-clouded</i> ; Hd. <i>halbbewölkt</i>]	halfbewolkt
heit (bn.)	[Eng. <i>hot</i> ; Hd. <i>heiß</i>]	heet
hoeëgëdrökgeëbed, 't	[Eng. <i>high pressure area</i> ; Hd. <i>Hochdruckgebiet</i>]	hogedrukgebied
iejoonosfeer, de	[Eng. <i>ionosphere</i> ; Hd. <i>Ionosphäre</i>]	ionosfeer
iezëbaar, de	[Eng. <i>isobar</i> ; Hd. <i>Isobare</i>]	isobaar
iezetérm, d'n	[Eng. <i>isotherm</i> ; Hd. <i>Isotherme</i>]	isotherm
i-js, 't	[Eng. <i>ice</i> ; Hd. <i>Eis</i>]	ijs
i-jsbêrg, d'n	[Eng. <i>iceberg</i> ; Hd. <i>Eisberg</i>]	ijsberg
i-jsgank, d'n	[Eng. <i>floating ice</i> ; Hd. <i>Eisgang</i>]	ijsgang
i-jsheiligge, d'n	[Eng. <i>Ice Saint</i> ; Hd. <i>Eisheilige(r)</i>]	ijsheilige
i-jsklomp, d'n	[Eng. <i>lump of ice</i> ; Hd. <i>Eisklumpen</i>]	ijsklomp
i-jslaog, de	[Eng. <i>layer of ice</i> ; Hd. <i>Eisschicht</i>]	ijslaag
i-jsti-jd, d'n	[Eng. <i>ice-age</i> ; Hd. <i>Eiszeit</i>]	ijstijd
kawfrónt, 't	[Eng. <i>cold front</i> ; Hd. <i>Kältewelle</i>]	koufront, koudefront
kliemaat, 't	[Eng. <i>climate</i> ; Hd. <i>Klima</i>]	klimaat

kliemaatsjómmeeling, de	[Eng. <i>climate change</i> ; Hd. <i>Klimaschwankung</i>]	klimaatschommeling
kliemaatvërangëring, de	[Eng. <i>climate change</i> ; Hd. <i>Klimaveränderung</i>]	kliemaatverandering
lieëgëdrökgëbeed, 't	[Eng. <i>low pressure area</i> ; Hd. <i>Tiefdruckgebiet</i>]	lagedrukgebied
lochdrök, de	[Eng. <i>air pressure</i> ; Hd. <i>Luftdruck</i>]	luchtdruk
maonësjj-jn, de	[Eng. <i>moonlight, moonshine</i> ; Hd. <i>Mondschein</i>]	maneschijn
meetë(j)oor, de	[Eng. <i>meteor</i> ; Hd. <i>Meteor</i>]	meteoor
milliebaar, de	[Eng. <i>millibar</i> ; Hd. <i>Millibar</i>]	millibar
mót, de; mis, de	[Eng. <i>fog</i> ((lichter) <i>mist</i>); D. (Neder-Rijns) <i>Mot</i> (nevel)]	mist
naat (bn.)	[Eng. <i>wet, humid</i> ; Hd. <i>nass</i>]	nat
natigheid, de	[Eng. <i>wetness</i> ; Hd. <i>Nässe</i>]	natheid
neetsël, de	[Eng. <i>drizzle</i> ; Hd. <i>Nieselregen</i>]	motregen
neetsële (ww.)	[Eng. <i>to drizzle</i> ; Hd. <i>nieseln</i>]	motregenen
obsërvattoorie(j)ëm, 't	[Eng. <i>observatory</i> ; Hd. <i>Observatorium</i>]	observatorium
oeëpëloch, de	[Eng. <i>open air</i> ; Hd. <i>frische Luft, Landluft</i>]	openlucht, buitenlucht
ónbëwolk (bn.)	[Eng. <i>cloudless, unclouded</i> ; Hd. <i>unbewölkt</i>]	onbewolkt
ónwaerswolk, de	[Mnl. <i>onwe(d)er</i> + Mnl. <i>wolke</i>]	onweerswolk
oozónlaog, de	[Eng. <i>ozone layer</i> ; Hd. <i>Ozonschicht</i>]	ozonlaag
ówtbarsting, de	[Mnl. <i>ute, uut</i> + Mnl. <i>bersten</i> (barsten); Eng. <i>eruption</i> ; Hd. <i>Eruption</i>]	eruptie, uitbarsting
pannieël mèt zónnësél, 't	[Eng. <i>solar panel</i> ; Hd. <i>Sonnenzelle</i>]	zonnecel
parrësjut, de	[Eng. <i>parachute</i> ; Hd. <i>Fallschirm</i>]	parachute
passaat(wënd(sj)), de	[Eng. <i>trade wind</i> ; Hd. <i>Passat(wind)</i>]	passaat(wind)
pollaer kliemaat, 't	[Eng. <i>polar climate</i> ; Hd. <i>Polarklima</i>]	polair klimaat
poolékspedi-jsie, de	[Eng. <i>polar expedition</i> ; Hd. <i>Polarexpedition</i>]	poolexpeditie
poolfrónt, 't	[Eng. <i>polar front</i> ; Hd. <i>Polarfront</i>]	poolfront
pooli-js, 't	[Eng. <i>polar ice</i> ; Hd. <i>Polareis</i>]	poolijs
poolkap, de	[Eng. <i>polar cap</i> ; Hd. <i>Polarkappe</i>]	poolkap
poolkring, de	[Eng. <i>polar circle</i> ; Hd. <i>Polarkreis</i>]	poolkring
poolleech, 't	[Eng. <i>polar light</i> ; Hd. <i>Polarlicht</i>]	poollicht
poolwënt(sj)ër, de	[Eng. <i>polar winter</i> ; Hd. <i>Polarwinter</i>]	poolwinter

rieëge, de; rieëngël, de	[Eng. <i>rain</i> ; Hd. <i>Regen</i>]	regen
rieëgëbaog, de	[Eng. <i>rainbow</i> ; Hd. <i>Regenbogen</i>]	regenboog
rieëgëdröppël, de	[Eng. <i>raindrop</i> ; Hd. <i>Regentropfen</i>]	regendruppel
rieëgëfrónt, 't	[Eng. <i>rainy front</i> ; Hd. <i>Regenfront</i>]	regenfront
rieëgëgëbeed, 't	[Eng. <i>rainy area</i> ; Hd. <i>Regengebiet</i>]	regengebied
rieëgënéchtig (bn.)	[Eng. <i>rainy</i> ; Hd. <i>regnerisch</i>]	regenachtig
rieëgësezówn, 't	[Eng. <i>rainy season</i> ; Hd. <i>Regenzeit</i>]	regenseizoen
rieëgëstorm, de	[Eng. <i>rainy storm</i> ; Hd. <i>Regensturm</i>]	regenstorm
rieëgëwaer, 't	[Eng. <i>rainy weather</i> ; Hd. <i>Regenwetter</i>]	regenweer
rieëgëwatër, 't	[Eng. <i>rainwater</i> ; Hd. <i>Regenwasser</i>]	regenwater
rieëgëwolk, de	[Eng. <i>rainy cloud</i> ; Hd. <i>Regenwolke</i>]	regenwolk
siekloon, de	[Eng. <i>cyclone</i> ; Hd. <i>Zyklon</i>]	cycloon
sjoor, de; sjówl, de	[Eng. <i>shower</i> ; Hd. <i>Schauer</i>]	bui
snie(ë), de	[Eng. <i>snow</i> ; Hd. <i>Schnee</i>]	sneeuw
snie(ë)bi-js, de	[Eng. <i>snow shower</i> ; Hd. <i>Schneeschauer</i>]	sneeuw bui
snie(ë)landsjap, 't	[Eng. <i>snowy landscape</i> ; Hd. <i>Schneelandschaft</i>]	sneeuw landschap
snie(ë)laog, de	[Eng. <i>layer of snow</i> ; Hd. <i>Schneeschiicht</i>]	sneeuw laag
snie(ë)rieëge, de	[Eng. <i>snowrain</i> ; Hd. <i>Schneeregen</i>]	sneeuw regen
snie(ë)vlok, de	[Eng. <i>snowflake</i> ; Hd. <i>Schneeflocke</i>]	sneeuw vlok
snie(ë)watër, 't	[Eng. <i>snow water</i> ; Hd. <i>Schneewasser</i>]	sneeuw water
stérrewach, de	[Eng. <i>observatory</i> ; Hd. <i>Sternwarte</i>]	sterren wacht
straolstroum, de	[Eng. <i>jet stream</i> ; Hd. <i>Strahlstrom</i>]	straal stroom
strattosfeer, de	[Eng. <i>stratosphere</i> ; Hd. <i>Stratosphäre</i>]	stratos feer
témperatteur, de	[Eng. <i>temperature</i> ; Hd. <i>Temperatur</i>]	temperat <u>u</u> ur
térmemaetër, d'n	[Fr. <i>thermomètre</i> ; Hd. <i>Thermometer</i>]	thermomet <u>e</u> r
vochtigheid, de	[Eng. <i>wetness</i> ; Hd. <i>Feuchtigkeit</i>]	vochtigheid
vochtigheidsgraod, de	[Eng. <i>humidity level</i> ; Hd. <i>Feuchtigkeitsgrad</i>]	vochtigheidsgraad
waerbëlóng, de	[Hd. <i>Wetterballon (Pilotballon)</i>]	weerballon
waerbërich, 't	[Eng. <i>weather forecast</i> ; Hd. <i>Wetterbericht</i>]	weerberic ht
waerkaart, de	[Eng. <i>weather chart</i> ; Hd. <i>Wetterkarte</i>]	weerka art
waerkunde, de	[Eng. <i>meteorology</i> ; Hd. <i>Wetterkunde</i>]	weerkun de

waerleech, de; bliksëm, de	[Eng. <i>lightning</i> ; Hd. <i>Wetterleuchten</i>]	bliksem; weerlicht
waerman, de	[Eng. <i>weatherman</i> ; Hd. <i>Wettermann</i>]	weerman
waersattëliet, de	[Eng. <i>weather satellite</i> ; Hd. <i>Wettersatellit</i>]	weersatelliet
waerstassjon, 't	[Eng. <i>weather station</i> ; Hd. <i>Wetterstation</i>]	weerstation
waersvërbieëtëring, de	[Eng. <i>weather improvement</i> ; Hd. <i>Wetterbesserung</i>]	weersverbetering
waervrouw, de	[Eng. <i>weatherwoman</i> ; Hd. <i>Wetterfrau</i>]	weervrouw
wënd(sj), de	[Eng. <i>wind</i> ; Hd. <i>Wind</i>]	wind
wënd(sj)hoos, de	[Eng. <i>whirlwind</i> ; Hd. <i>Windhose</i>]	windhoos
wënd(sj)krach, de	[Eng. <i>wind-force</i> ; Hd. <i>Windstärke</i>]	windkracht, windsterkte
wënd(sj)richting, de	[Eng. <i>wind-direction</i> ; Hd. <i>Windrichtung</i>]	windrichting
wënd(sj)snélheid, de	[Eng. <i>windspeed</i> ; Hd. <i>Windgeschwindigkeit</i>]	windsnelheid
wënd(sj)stil (bn.)	[Eng. <i>windless</i> ; Hd. <i>windstill</i>]	windstil
wënd(sj)stoeët, de	[Eng. <i>blast of wind</i> ; Hd. <i>Windstoß</i>]	windstoot
wënd(sj)streek, de	[Eng. <i>quarter of the compass</i> ; Hd. <i>Strich</i>]	(m.b.t. kompas) windstreek
wënt(sj)ër, de	[Eng. <i>winter</i> ; Hd. <i>Winter</i>]	winter
wérmde, de	[Eng. <i>warmth</i> ; Hd. <i>Wärme</i>]	warmte
wérmdefrónt, 't	[Eng. <i>warm front</i> ; Hd. <i>Warmfront</i>]	warmtefront
wolk, de	[Eng. <i>cloud</i> ; Hd. <i>Wolke</i>]	wolk
wolkbruuëk, de	[Eng. <i>cloud burst</i> ; Hd. <i>Wolkenbruch</i>]	wolkbreuk
wolkëdëk, 't	[Eng. <i>layer of clouds</i> ; Hd. <i>Wolkendecke</i>]	wolkendek
wolkënheemël, de	[Eng. <i>cloudy sky</i> ; Hd. <i>Sonnenhimmel</i>]	wolkenhemel
zoeëmërmoesson, de	[Eng. <i>summermonsoon</i> ; Hd. <i>Sommermonsun</i>]	zomermoesson
zoeëmërs (bn.)	[Eng. <i>summery</i> ; Hd. <i>sommerlich</i>]	zomers
zoeëmërti-jd, de	[Eng. <i>summertime</i> ; Hd. <i>Sommerzeit</i>]	zomertijd
zoeëmërwaer, 't	[Eng. <i>summer weather</i> ; Hd. <i>Sommerwetter</i>]	zomerweer
zón, de	[Eng. <i>sun</i> ; Hd. <i>Sonne</i>]	zon
zónnëjaor, 't	[Eng. <i>solar year</i> ; Hd. <i>Sonnenjahr</i>]	zonnejaar
zónnëpanniëël, 't	[Eng. <i>solar pannel</i> ; Hd. <i>Solarzellenplatte</i>]	zonnepaneel

zónnëstraol, de	[Eng. <i>ray of sunshine, sunray</i>]	zonnestraal
zónnëwènd(sj), de	Eng. <i>sunwind</i> ; Hd. <i>Sonnenwind</i>]	zonnewind
zónnëwèrmde, de	[Eng. <i>summer heat</i> ; Hd. <i>Sonnenwärme</i>]	zonnewarmte
zónnëwi-jzër, de	[Eng. <i>sundial</i> ; Hd. <i>Sonnenuhr</i>]	zonnewijzer
zónnig (bn.)	[Eng. <i>sunny</i> ; Hd. <i>sonnig</i>]	zonnig

Uitdrukkingen

heit	Hae haef al dèk vuuër 'n heit veur gëstange. Moeilijkheden gaat hij niet uit de weg.
heit	Waat iech neet weit, maak miech neet heit. Wat ik niet weet, deert mij niet.
i-js	Dao zeen nog gein belk óngër 't i-js. Het ijs is nog onvoldoende sterk.
naat	Hae is nog naat achtër z'n oe(ë)re. Hij is nog erg onervaren.
naat	Hae is van naat hout gëmaak en det haef zich gëtrokke. Hij is een wanstaltig mens.
naat	Hae is zoe(ë) naat es 'n vërzoeëpe kat. Hij is drijfnaat.
natigheid	Iech veulde natigheid. Ik voelde dat de situatie hachelijk werd.
rieëngël	Rieëngël, rieëngël, dröpke, val mer op me kópke; val mer op mi-jnën hood, det iech heivërs zwómme moot (mót). Maaseiker versje
waerleech	Hae maakde zich oe(ë)rówt wi-j de waerleech. Hij ging er snel vandoor.
wènd(sj)	'ne Mieërtse wènd(sj) bëdurf mënnig sjoe(ë)n kènd(sj). Maartse wind is onaangenaam.
wènd(sj)	Dae stink oore boeëve de wènd(sj). Hij verspreidt een ondraaglijke (lijf)geur.
wènd(sj)	De wènd(sj) zit in 't vërkie(ë)rd gaat. De omstandigheden zijn ongunstig.
wènd(sj)	Wi-j de wènd(sj) wejt, wejt ouch ze jéske. Zijn opinies en handelingen worden bepaald door de eisen van het ogenblik; hij probeert de omstandigheden ten voordele van zichzelf aan te wenden.
wènt(sj)ër	'ne Nate wènt(sj)ër, 'ne volle kirkhof. In een winter met veel neerslag sterven meer mensen.

zoeëmër	Paose vreug of laat, Paosën haef de zoeëmër aan ze gaat. Rond Pasen gaat de temperatuur de hoogte in.
zón	De zón sji-jnt ouch doeër klein vinstêrkës. Ook arme mensen hebben wel eens geluk.
zón	Ti-jd maak graas en zón maak hui. Ook als iets tegenzit, moet je geduld hebben.

67. WERELD EN HEELAL

MAASEIKERS	EQUIVALENT(EN) IN EEN VREEMDE TAAL	AN-VERTALING
Affrieka	[Eng. <i>Africa</i> ; Hd. <i>Afrika</i>]	Afrika
Affriekaan, d'n	[Eng. <i>African</i> ; Hd. <i>Afrikaner</i>]	Afrikaan
Affrikaans (bn.)	[Eng. <i>African</i> ; Hd. <i>afrikanisch</i>]	Afrikaans
Alpe, de	[Eng. <i>Alps</i> ; Hd. <i>Alpen</i>]	de Alpen
Ammazoone, de	[Eng. <i>Amazon</i> ; Hd. <i>Amazonas</i>]	de Amazone
Andés, d'n en de	[Eng. <i>Andes</i> ; Hd. <i>Anden</i>]	de Andes
Andrommédaneevël, d'n	[Eng. <i>Andromeda Galaxy</i> ; Hd. <i>Andromedanebel</i>]	Andromedanevel
Antarktiëka	[Eng. <i>Antarctica</i> ; Hd. <i>Antarktika</i>]	Antarctica
astrónnoomie, de	[Eng. <i>astronomy</i> ; Hd. <i>Astronomie</i>]	astronomie
astronnout, d'n	[Eng. <i>astronaut</i> ; Hd. <i>Astronaut</i>]	astronaut
Atlantissën Össë(j)aan, d'n	[Eng. <i>the Atlantic Ocean</i> ; Hd. <i>der Atlantische Ozean</i>]	de Atlantische Oceaan
atmósfeer, de	[Eng. <i>atmosphere</i> ; Hd. <i>Atmosphäre</i>]	atmosfeer
atoom, de en 't	[Eng. <i>atom</i> ; Hd. <i>Atom</i>]	atoom
Azie(j)e	[Eng. <i>Asien</i>]	Azië
baemp, de	<i>ban</i> (rechtsgebied) + <i>made</i> (weiland), (samen: gemeenschapsweide); [Eng. <i>meadow, pasture</i> ; Hd. <i>Marschland</i>]	beempd
Baltisse Zie(ë), de	[Eng. <i>the Baltic Sea</i> ; Hd. <i>das Baltische Meer</i>]	de Baltische Zee
Baogsjöttër, de	[Eng. <i>Sagittarius, Archer</i> ; Hd. <i>Schütze</i>]	Boogschutter
breiddëgraod, de	[Eng. <i>degree of latitude</i> ; Hd. <i>Breitengrad</i>]	breedtegraad
délta, de	de Griekse letter delta heeft de vorm van een driehoek; [Lat. <i>Delta</i> (de Nijldelta); Eng. <i>delta</i> ; Hd. <i>Delta</i>]	(rivierarmen) delta

eeléktron, de en 't	[Eng. <i>electron</i> ; Hd. <i>Elektron</i>]	elektron
eevënaar, d'n	van 'evenen (gelijkmaken'; [Mnl. <i>evenaer</i> ; Eng. <i>equator</i> ; Hd. <i>Äquator</i>]	equator
eiland, 't; eiléndsje, 't	[Eng. <i>island</i> ; Hd. <i>Insel</i>]	eiland
Euroopa	[Eng. <i>Europe</i> ; Hd. <i>Europa</i>]	Europa
Euroopë(j)aan, d'n	[Eng. <i>European</i> ; Hd. <i>Europäer</i>]	Europeaan
Euroopees (bn.)	[Eng. <i>European</i> ; Hd. <i>europäisch</i>]	Europees
Euroopees Parlëmènt, 't	[Eng. <i>European Parliament</i> ; Hd. <i>Europäische(s) Parlament</i>]	Europarlement
Golf van Alaska, de	[Eng. <i>the Gulf of Alaska</i> ; Hd. <i>der Golf von Alaska</i>]	de Golf van Alaska
Golf van Gwienee(j)a, de	[Eng. <i>the Gulf of Guinea</i> ; Hd. <i>der Golf von Guinea</i>]	de Golf van Guinea
Golf van Mé(g)kziekoo, de	[Eng. <i>the Gulf of Mexico</i> ; Hd. <i>der Golf von Mexiko</i>]	de Golf van Mexico
Golfstrom, de	[Eng. <i>Gulf Stream</i> ; Hd. <i>Golfstrom</i>]	Golfstroom
graas, 't	[Eng. <i>grass</i> ; Hd. <i>Gras</i>]	gras
Groeëte Baer, de	[Eng. (Mizar en Alkor) <i>The Great Bear</i> ; Hd. <i>Großer Bär</i>]	Grote Beer
Groeëtën Ossë(j)aan, de	[Gr. <i>ōkeanos</i> ; Lat. <i>oceanus</i> ; Eng. <i>Pacific (Ocean)</i> ; Hd. <i>der Große (Stille, Pazifische) Ozean</i>]	de Grote Oceaan; de Stille Oceaan
heemël, d'n	[Eng. <i>heaven</i> ; Hd. <i>Himmel</i>]	hemel
hei, de	[Eng. <i>heath</i> ; Hd. <i>Heide</i>]	hei
hie(ë)lal, 't	[Eng. <i>universe</i> ; Hd. <i>Weltall, All</i>]	heelal
Himalajja(h), d'n en de	[Eng. (<i>The</i>) <i>Himalayas</i> ; Hd. <i>Himalaja</i>]	de Himalaya
Indie(j)e; Indie(j)a	[Eng. <i>India</i> ; Hd. <i>Indien</i>]	India
Indie(j)ër, d'n	[Eng. <i>Indian</i> ; Hd. <i>Inder(in)</i>]	Indiër
Indissën Ossë(j)aan, d'n	[Eng. <i>the Indian Ocean</i> ; Hd. <i>der Indische Ozean</i>]	de Indische Oceaan
innërziejie, de	[Eng. <i>energy</i> ; Hd. <i>Energie</i>]	energie
Jap, de	[Eng. <i>Japanese</i> ; Hd. <i>Japaner</i>]	Japanner
Jappan	[Eng. <i>Japan</i> ; Hd. <i>Japan</i>]	Japan
Jappans (bn.)	[Eng. <i>Japanese</i> ; Hd. <i>japanisch</i>]	Japans
Karriebisse Zie(ë), de	[Eng. <i>the Caribbean Sea</i> ; Hd. <i>das Karibische Meer</i>]	de Caribische Zee
Kaspisse Zie(ë), de	[Eng. <i>the Caspian Sea</i> ; Hd. <i>das Kaspische Meer</i>]	de Kaspische Zee

kérnfujzie, de	[Eng. <i>nuclear fusion</i> ; Hd. <i>Kernfusion</i>]	kernfusie
kérnree(j)aktor, de	[Eng. <i>nuclear reactor</i> ; Hd. <i>Kernreaktor</i>]	kernreactor
kérnsmèlting, de	[Eng. <i>nuclear fusion</i> ; Hd. <i>Kernschmelzung</i>]	kernsmelting
kérnspli-jting, de; atoomsplitsing, de	[Eng. <i>nuclear fission</i> ; Hd. <i>Kernspaltung</i>]	kernsplijting; kernsplitsing; atoomsplitsing
kèttingrë(j)aksie, de	[Eng. <i>chainreaction</i> ; Hd. <i>Kettenreaktion</i>]	kettingreactie
kie(ë)rkring, de	[Eng. <i>tropic</i> ; Hd. <i>Wendekreis</i>]	keerkring
Kleine Baer, de	[Eng. <i>The Little Bear</i> ; Hd. <i>Kleine(r) Bär</i>]	Kleine Beer
kómmeet, de	[Fr. <i>comète</i> ; Eng. <i>comet</i> , Hd. <i>Komet</i>]	komeet
kreefskie(ë)rkring, de	[Eng. <i>tropic of Cancer</i> ; Hd. <i>Wendekreis des Krebses</i>]	kreeftskeerkring
kus, de	[Eng. <i>coast</i> ; Hd. <i>Küste</i>]	kust
landbëwoeënër, de	[Hd. <i>Landbewohner</i>]	landbewoner
landkaart, de	[Eng. <i>map</i> ; Hd. <i>Landkarte</i>]	landkaart
landkliemaat, 't	[Eng. <i>continental climate</i> ; Hd. <i>Landklima</i>]	landklimaat
landsjap, 't	[Eng. <i>landscape</i> ; Hd. <i>Landschaft</i>]	landschap
lèngdëgraad, de	[Eng. <i>degree of longitude</i> ; Hd. <i>Längengrad</i>]	lengtegraad
lie(ë)gwatër, 't	[Eng. <i>low water</i> ; Hd. <i>Niedrigwasser, Ebbe</i>]	laagwater
Lie(ë)w, de	[Eng. <i>Lion</i> ; Hd. <i>Löwe</i>]	Leeuw
loofbos, de	[Eng. <i>deciduous forest</i> ; Hd. <i>Laubwald</i>]	loofbos
loofhout, 't	[Eng. (loofbomen) <i>broad-leaved trees</i> , (hout) <i>hardwood</i> ; Hd. <i>Laubholz</i>]	loofhout
maon, de	[Eng. <i>moon</i> ; Hd. <i>Mond</i>]	maan
maonjaor, 't	[Eng. <i>lunar year</i> ; Hd. <i>Mondjahr</i>]	maanjaar
maonkratër, de	[Eng. <i>lunar crater</i> ; Hd. <i>Mondkrater</i>]	maankrater
maonlanding, de	[Eng. <i>moon landing</i> ; Hd. <i>Mondlandung</i>]	maanlanding
maonlandsjap, 't	[Eng. <i>lunar landscape, moonscape</i> ; Hd. <i>Mondlandschaft</i>]	maanlandschap
maonleech, 't	[Eng. <i>moonlight</i> ; Hd. <i>Mondlicht</i>]	maanlicht
maonrakkèt, de	[Eng. <i>moon rocket</i> ; Hd. <i>Mondrakete</i>]	maanraket
maonreiziggër, de	[Eng. <i>moon voyager</i> ; Hd. <i>Mondfahrer</i>]	maanreiziger
maonsattëliet, de	[Eng. <i>moon satellite</i> ; Hd. <i>Mondsatellit</i>]	maansatelliet

maonsikkël, de	[Eng. <i>sickle, crescent (of the moon)</i> ; Hd. <i>Mondsichel</i>]	maansikkel
maonsteîn, de	[Eng. <i>moonstone</i> ; Hd. <i>Mondgestein, (halfedelsteen) Mondstein</i>]	maansteen (halfedelsteen)
maonsvêrdujstêring, de	[Eng. <i>eclipse of the moon</i> ; Hd. <i>Mondfinsternis</i>]	maansverduistering
meer, 't	[Mnl. <i>mere, me(e)r</i> ; Eng. <i>lake</i> ; Hd. <i>See</i>]	meer
Mêlkwieëg, de	[Eng. <i>the Milky Way</i> ; Hd. <i>Milchstraße</i>]	Melkweg
mêriedie(j)aan, de	[Eng. <i>meridian</i> ; Hd. <i>Meridian</i>]	meridiaan
Middëllandse Zie(ë), de	[Eng. <i>the Mediterranean Sea</i> ; Hd. <i>das Mittelmeer</i>]	de Middellandse Zee
Mississippie, de	[Eng. <i>Mississippi</i> ; Hd. <i>Mississippi</i>]	de Mississippi
mollëkuul, de	[Eng. <i>molecule</i> ; Hd. <i>Molekül</i>]	molecule
neutrón, de	[Eng. <i>neutron</i> ; Hd. <i>Neutron</i>]	neutron
Niegër, de	[Eng. <i>Niger</i> ; Hd. <i>Niger</i>]	de Niger
Ni-ÿl, de	[Eng. <i>Nile</i> ; Hd. <i>Nil</i>]	de Nijl
Noeërd-Ammeerieka	[Eng. <i>North-America</i> ; Hd. <i>Nordamerika</i>]	Noord-Amerika
Noeërd-Atlantis (bn.)	[Eng. <i>North Atlantic</i> ; Hd. <i>nordatlantisch</i>]	Noord-Atlantisch
noeërde, 't; Noeërde, 't	[Eng. <i>north, North</i> (deel van de wereld); Hd. <i>Norden</i>]	noorden; Noorden
noeërdëlik (bn.)	[Eng. <i>north(erly)</i> ; Hd. <i>nördlich</i>]	noordelijk
noeërdoeëste, 't	[Eng. <i>northeast</i> ; Hd. <i>Nordosten</i>]	noordoosten
noeërdwëste, 't	[Eng. <i>northwest</i> ; Hd. <i>Nordwesten</i>]	noordwesten
Noeërdzie(ë), de	[Eng. <i>the North Sea</i> ; Hd. <i>die Nordsee</i>]	de Noordzee
Noordpool, de	[Eng. <i>North Pole</i> ; Hd. <i>Nordpol, Arktis</i>]	Noordpool
noordpoolsirkël, de	[Eng. <i>Arctic Circle</i> ; Hd. <i>nördliche(r) Polarkreis</i>]	arctische cirkel
nulmêriedie(j)aan, de	[Eng. <i>prime meridian</i> ; Hd. <i>Nullmeridian</i>]	nulmeridiaan
oe(ë)stêrling, d'n	[Eng. <i>Oriental</i> ; Hd. <i>Asiat</i>]	oosterling
oe(ë)ste, 't; Oe(ë)ste, 't	[Eng. <i>east, East</i> (deel van de wereld); Hd. <i>Osten</i>]	oosten; Oosten
oe(ë)stëlik (bn.)	[Eng. <i>eastern</i> ; Hd. <i>östlich</i>]	oostelijk
oe(ë)stêrlëngde, de	[Eng. <i>eastern longitude</i> ; Hd. <i>östliche Länge</i>]	oosterlengte
Oeral, d'n	[Eng. <i>Urals</i> ; Hd. <i>Ural</i>]	de Oeral
ómloupbään, de	[Eng. <i>orbit</i> ; Hd. <i>Umlaufbahn</i>]	omloopbaan; orbit

ónwaer, 't	[Mnl. <i>onwe(d)er</i> ; Eng. <i>thunderstorm</i> ; Hd. <i>Gewitter</i>]	onweer
ónwaerswolk, de	[Mnl. <i>onwe(d)er</i> + Mnl. <i>wolke</i> ; Eng. <i>thunder-cloud</i> ; Hd. <i>Gewitterwolke</i>]	onweerswolk
Ostralie(j)e	[Eng. <i>Australia</i> ; Hd. <i>Australien</i>]	Australië
Ostralie(j)ër, d'n	[Eng. <i>Australier</i> ; Hd. <i>Australian</i>]	Australiër
Perzisse Golf, de	[Eng. <i>the Persian Gulf</i> ; Hd. <i>der Persischer Golf, der Arabischer Golf</i>]	de Perzische Golf
pierammied, de	[Eng. <i>pyramid</i> ; Hd. <i>pyramide</i>]	piramide
Pierëneeje, de	[Eng. <i>the Pyrenees</i> ; Hd. <i>Pyrenäen</i>]	de Pyreneeën
planneet, de	[Fr. <i>planète</i> ; Eng. <i>planet</i> ; Hd. <i>Planet</i>]	planeet
pool, de	[Eng. <i>pool</i> (poel), <i>puddle</i> (op straat); Hd. <i>Pfuhl</i> , (plas) <i>Tümpel</i>]	goot; poel; plas
Poolstér, de	[Eng. <i>Pole Star</i> ; Hd. <i>Polarstern</i>]	Poolster
prootón, de	[Eng. <i>proton</i> ; Hd. <i>Proton</i>]	proton
rëvie(ë)rbèdding, de	[Eng. <i>riverbed</i> ; Hd. <i>Flussbett</i>]	rivierbedding
rëvie(ë)rmónd, de	[Eng. <i>river mouth, estuary</i> ; Hd. <i>Flussmündung</i>]	rivermonding; estuarium (trechtersvormig)
rots, de	[Eng. <i>rock</i> ; Hd. <i>Fels, Felsen</i>]	rots
rujmtëkapsul, de	[Eng. <i>space capsule</i> ; Hd. <i>Raumkapsel</i>]	ruimtecapsule
rujmtëkëstum, 't	[Eng. <i>space suit</i> ; Hd. <i>Raumanzug</i>]	ruimtepak
rujmtëlabboo, 't	[Eng. <i>spacelab</i> ; Hd. <i>Raumlabor</i>]	ruimtelaboratorium
rujmtëóngerzeuk	[Eng. <i>space research</i> ; Hd. <i>Raumforschung</i>]	ruimteonderzoek
rujmtësjieëp, 't	[Eng. <i>spacecraft</i> , (bemand) <i>spaceship</i> ; Hd. <i>Raumfahrzeug</i>]	ruimtevaartuig
rujmtëvaer, 't	[Eng. <i>space-shuttle</i> ; Hd. <i>Raumfähre</i>]	ruimteveer
rujmtëvlöch, de	[Eng. <i>space flight</i> ; Hd. <i>Raumflug</i>]	ruimtevlucht
Rus, de	[Eng. <i>Russian</i> ; Hd. <i>Russe (Russin)</i>]	Rus
Rusland	[Eng. <i>Russia</i> ; Hd. <i>Russland</i>]	Rusland
Russis, 't	[Eng. <i>Russian</i> ; Hd. <i>Russisch</i>]	Russisch, het
Sahara, de	[Eng. <i>Sahara</i> ; Hd. <i>Saraha</i>]	de Sahara
sattëliet, de	[Eng. <i>satellite</i> ; Hd. <i>Satellit</i>]	satelliet
sattëlietfottoo, de	[Eng. <i>satellite photo</i> ; Hd. <i>Satellitenfoto</i>]	satellietfoto
sattëlietillëvi-jzie, de	[Eng. <i>satellite television</i> ; Hd. <i>Satellitenfernsehen</i>]	satelliettelevisie
Schorpie(j)oen, de	[Eng. <i>The Scorpion</i> ; Hd. <i>Skorpion</i>]	Schorpionen
Sjiëna	[Eng. en Hd. <i>China</i>]	China

Sjienees (bn.)	[Eng. <i>Chinese</i> ; Hd. <i>chinesisch</i>]	Chinees
Sjienees, 't	[Eng. <i>Chinese</i> ; Hd. <i>Chinesisch</i>]	Chinees, het
Sjienees, de	[Eng. en Hd. <i>Chinese</i>]	Chinees, de
Sjieneese Moôr, de	[Eng. <i>The Great Wall of China</i> ; Hd. <i>die Chinesische Mauer</i>]	Chinese Muur
steîn, de	[Eng. <i>stone</i> ; Hd. <i>Stein</i>]	steen
Steinbók, de	[Eng. <i>Capricorn, The Goat</i> ; Hd. <i>Steinbock</i>]	Steenbok
ster, de	[Eng. <i>star</i> ; Hd. <i>Stern</i>]	ster
stérrebeeld, 't	[Eng. <i>constellation</i> ; Hd. <i>Sternbild</i>]	sterrenbeeld
stérreki-jkêr, de	[Eng. <i>astronomer</i> ; Hd. <i>Sterngucker, Astronom</i>]	sterrenkijker
stérrekunde, de	[Eng. <i>astronomy</i> ; Hd. <i>Sternkunde</i>]	sterrenkunde
stérrenheemël, de	[Eng. <i>starry sky</i> ; Hd. <i>Sternhimmel</i>]	sterrenhemel
stérrestêlsël, 't	[Eng. <i>star system</i> ; Hd. <i>Sternensystem</i>]	sterrenstelsel
stérrestoeëf, de	Hd. <i>Sternenstaub</i>]	sterrenstof
stérrewach, de	[Eng. <i>observatory</i> ; Hd. <i>Sternwarte</i>]	sterrenwacht
Stillën Ossé(j)aan, de	[Gr. <i>ōkeanos</i> ; Lat. <i>oceanus</i> ; Eng. <i>Pacific Ocean</i> ; Hd. <i>der Große (Stille, Pazifische) Ozean</i>]	Stille Oceaan
straoling, de	[Eng. <i>radiation</i> ; Hd. <i>Strahlung</i>]	straling
strattósfeer, de	[Eng. <i>stratosphere</i> ; Hd. <i>Stratosphäre</i>]	stratosfeer
tillëskoop, de	[Eng. <i>telescope</i> ; Hd. <i>Teleskop</i>]	telescoop
troppósfeer, de	[Eng. <i>troposphere</i> ; Hd. <i>Troposphäre</i>]	troposfeer
Twie(ë)linge, de	[Eng. (Castor en Pollux) <i>The Twins</i> ; Hd. <i>Zwilling</i>]	Tweeling
vallënde ster, de	[Eng. <i>falling star</i> ; Hd. <i>Sternschnuppe</i>]	vallende ster
veurtoeëre, de	[Eng. <i>lighthouse</i> ; Hd. <i>Leuchtturm</i>]	vuurtoren
waerël(d)s (bn.)	[Eng. <i>worldly</i> ; Hd. <i>weltlich</i>]	werelds; aards
waerëld, de	[Eng. <i>world, earth</i> ; Hd. <i>Welt, Erde</i>]	wereld; aarde
waerëldbëvolking, de	[Eng. <i>world population</i> ; Hd. <i>Weltbevölkerung</i>]	wereldpopulatie
waerëldgësjiëdënis, de	[Eng. <i>world history</i> ; Hd. <i>Weltgeschichte</i>]	wereldgeschiedenis
waerëldgëzondheids-organiezasie, de	[Eng. <i>World Health Organization</i> ; Hd. <i>Weltgesundheitsorganisation</i>]	wereldgezondheids-organisatie
waerëldhave, de	[Eng. <i>international (sea) port</i> ; Hd. <i>Welthafen</i>]	wereldhaven
waerëldkaart, de	[Eng. <i>map of the world</i> ; Hd. <i>Weltkarte</i>]	wereldkaart

waerëldkirk, de	[Eng. <i>(the) Universal Church</i> ; Hd. <i>Weltkirche</i>]	wereldkerk
waerëldklas(se), de	[Eng. <i>world class</i> ; Hd. <i>Weltklasse</i>]	wereldklasse
waerëldlik (bn.)	[Eng. <i>worldly</i> ; Hd. <i>weltlich</i>]	wereldlijk; werelds
waerëldmach, de	[Eng. <i>world power</i> ; Hd. <i>Weltmacht</i>]	wereldmacht
waerëldóntvénger, de	[Eng. <i>world receiver</i> ; Hd. <i>Weltempfänger</i>]	wereldontvanger
waerëldprēmjaer, de	[Eng. <i>world première</i> ; Hd. <i>Weltpremiere</i>]	wereldpremière
waerëldprodduksie, de	[Eng. <i>world production</i> ; Hd. <i>Weltproduktion</i>]	wereldproductie
waerëldreis, de	[Eng. <i>voyage around the world</i> ; Hd. <i>Weltreise</i>]	wereldreis
waerëldrēkaor, de	[Eng. <i>world record</i> ; Hd. <i>Weltrekord</i>]	wereldrecord
waerëldstad, de	[Eng. <i>metropole</i> ; Hd. <i>Weltstadt</i>]	wereldstad
waerëldvraej, de	[Eng. <i>world peace, international peace</i> ; Hd. <i>Welfrieden</i>]	wereldvrede
Wés-Euroopa	[Eng. <i>Western-Europe</i> ; Hd. <i>Westeuropa</i>]	West-Europa
Wés-Europees (bn.)	[Eng. <i>West(ern) European</i> ; Hd. <i>westeuropäisch</i>]	West-Europees
wéste, 't	[Eng. <i>west, West</i> (Europa + USA); Hd. <i>Westen</i>]	westen, Westen
wéstelik (bn.)	[Eng. <i>western</i> ; Hd. <i>westlich</i>]	westelijk
wésterlèngde, de	[Eng. <i>longitude west</i> ; Hd. <i>westliche Länge</i>]	westerlengte
wolk, de	[Mnl. <i>wolke</i> ; Eng. <i>cloud</i> ; Hd. <i>Wolke</i>]	wolk
zand, de	[Eng. <i>sand</i> ; Hd. <i>Sand</i>]	zand
zandgrónd, de	[Eng. <i>sandy soil</i> ; Hd. <i>Sandboden</i>]	zandgrond
zie(ë)baeving, de; tsoenamic, d'n	[Eng. <i>seaquake</i> ; Hd. <i>Seebeben</i>]	zeebeving
zie(ë)boeëjēm, de	[Eng. <i>bottom of the sea</i> ; Hd. <i>Meeresboden</i>]	zeebodem
zie(ë)sjieëp, 't	[Eng. <i>sea vessel, ocean-going vessel</i> ; Hd. <i>Seeschiff</i>]	zeeschip
zie(ë)straot, de	[Eng. <i>strait</i> ; Hd. <i>Seestraße</i>]	zeestraat
zie(ë)strouming, de	[Eng. <i>ocean current</i> ; Hd. <i>Meeresströmung</i>]	zeestroming
zie(ë)vaart, de	[Eng. (vaart op/over de zee) <i>seagoing</i> ; (zeevaart) <i>seafaring</i> , Hd. <i>Seefahrt</i>]	zeevaart
zie(ë)vès, de	[Eng. <i>sea fish</i> ; Hd. <i>Seefisch</i>]	zeevis

zie(ë)voeëgël, de	[Eng. <i>sea bird</i> ; Hd. <i>Seevogel</i>]	zeevogel
zie(ë)watër, 't	[Eng. <i>seawater</i> ; Hd. <i>Seewasser</i>]	zeewater
zieëdi-jk, de	[Eng. <i>sea dyke</i> ; Hd. <i>Seedeich</i>]	zeedijk
zón, de	[Eng. <i>sun</i> ; Hd. <i>Sonne</i>]	zon
zónnëjaor, 't	[Eng. <i>solar year</i> ; Hd. <i>Sonnenjahr</i>]	zonnejaar
zónnëstèlsël, 't	[Eng. <i>solar system</i> ; Hd. <i>Sonnensystem</i>]	zonnestelsel
zónnëstorm, de	[Eng. <i>solar storm</i> ; Hd. <i>Sonnensturm</i>]	zonnestorm
zónnëvlék, de	[Eng. <i>sunspot</i> ; Hd. <i>Sonnenfleck</i>]	zonnevlek
zónnëwérmde, de	[Eng. <i>solar heat</i> ; Hd. <i>Sonnenwärme</i>]	zonnewarmte
zónsvèrdujstëring, de	[Eng. <i>solar eclipse</i> ; Hd. <i>Sonnenfinsternis</i>]	zonsverduistering
Zujd-Ammeerieka	[Eng. <i>South America</i> ; Hd. <i>Südamerika</i>]	Zuid-Amerika
Zujd-Ammëriekaan, de	[Eng. <i>South American</i> ; Hd. <i>Südamerikaner</i>]	Zuid-Amerikaan
zujjèlik (bn.)	[Eng. <i>southern</i> ; Hd. <i>südlich</i>]	zuidelijk
zujdoeëste, 't	[Eng. <i>southeast, South-east</i> (streek); Hd. <i>Südosten</i>]	zuidoosten
Zujdpool, de	[Eng. <i>South Pole</i> ; Hd. <i>Südpol</i>]	Zuidpool
Zujdpoolékspe- di-jsie, de	[Eng. <i>Antarctic expedition</i> ; Hd. <i>Südpolexpedition</i>]	zuidpoolexpeditie
zujdpoolgëbeed, 't	[Eng. <i>Antarctic, South Pole</i> ; Hd. <i>Südpolargebiet</i>]	zuidpoolgebied
zujdpoolleech, 't	[Eng. <i>southern lights</i> ; Hd. <i>Südlicht</i>]	zuidpoollicht
zujdpoolsirkël, de	[Eng. <i>Antarctic Circle</i> ; Hd. <i>südliche(r) Polarkreis</i>]	antarctische cirkel
zujdwéste, 't	[Eng. <i>southwest</i> ; Hd. <i>Südwesten</i>]	zuidwesten
zujje, 't; Zujje, 't	[Eng. <i>south, South</i> (deel van de wereld); Hd. <i>Süden</i>]	zuiden; Zuiden
zujjërbreidde, de	[Eng. <i>southern latitude</i> ; Hd. <i>südliche Breite</i>]	zuidbreedte
Zwarte Zie(ë), de	[Eng. <i>the Black Sea</i> ; Hd. <i>das Schwarze Meer</i>]	de Zwarte Zee

68. ZIEKTES EN ZIEKTEVERSCHIJSSELEN

MAASEIKERS	SPECIFICATIES	AN-VERTALING
(lei)watër in de kni-j, 't	knie waarin zich water heeft opgehoopt; lei = mv. van 'lid' (leden)	waterknie
aestëroug, de	[It. <i>occhio pollino</i> ; Sp. <i>ojo de pollo</i> ; Fr. <i>œil-de-perdrix</i> ; Hd. <i>Hühnerauge</i> , <i>Krähenauge</i>]; hoornachtige verharding, meestal aan tenen	eksteroog; likdoorn
ampoel, de	met steriele injectiestoffen	ampul
aozjien, de	ontsteking van slijmvlies van het zachte gehemelte en de keelholte	angina, keelontsteking
appaondësiet, d'n	zie 'blënjëndërm'	appendicitis
aspërin, de	tegen koorts, griep, etc.	aspirine
attak, d'n	deel van de hartspier sterft af wegens onvoldoende zuurstofrijke bloedtoevoer	hartaanval; hartinfarct
bëdörve maag, de	t.g.v. overdadig eten of bedorven voeding	zware maag
bëgaovinge, de	hevige trekkingen in gezicht, romp en ledematen	stuipen; [Mnl. <i>begavinge</i> ; Mnl. <i>begave</i> (met een ziekte bezoeken); AN <i>begaving</i>]
bëslaag, 't	met bv. afasie of verlammingen als gevolg	beroerte; herseninfaarct
bëslage tóng, de	tong die met aanslag bedekt is	beslagen tong
bibbernél, de	zieke voelt zich zeer koud en rilt	koude koorts
blaffe (ww.)	zeer luid hoesten wegens verkoudheid	blaffen
blënd(sj) (bn.)	niet kunnen zien	blind
blënjëndërm, de	ontsteking van het aanhangsel van de blindedarm	appendicitis; blinde-darmontsteking
braosjiet, de	ontsteking van het slijmvlies van de bronchiën	bronchitis
deefibbrëlasie, de	opheffing van hartstilstand	defibrillatie
dikoe(ë)r, de	virusziekte (vooral) bij kinderen; gezicht zet op door ontsteking van de oorspeekselklier	bof
doûf (bn.)	slecht of niet kunnen horen	doof
doufstóm (bn.)	niet kunnen horen en niet kunnen spreken	doofstom

dul (bn.)	gaat vaak gepaard met misselijkheid	draaiërig; duizelig
Èngëlse zeeke, de	te weinig kalkzoutafzetting in de beenderen	rachitis
fibbrëlasie, de	wanden van hartkamers trekken ongecoördineerd samen	kamerfibrilleren, 't
fi-jt, 't	bindweefselontsteking aan de vingertop	het fijt
flëbit, 't en de	etterige ontsteking in een ader; [Gr. <i>phleps</i> (ader) + <i>itis</i> (ontsteking)]	flebitis; aderontsteking
flërësi-jn, de	[Mnl. <i>fledercijn</i>]; zie 'rummëtik'	reuma
fleuris, 't	longvliesontsteking; droge en natte pleuritis	pleuris; pleuritis
gaelvörf, de	huid neemt kleurstof van de gal over; is geen ziekte maar een verschijnsel	geelzucht
gei zoeëg (zówksël) hōbbe	borstklieren produceren geen moedermelk na een bevalling	geen moedermelk aanmaken
gich, de	stofwisselingsziekte met afzetting van urinezure zouten in gewrichten, kraakbeenderen, ingewanden, etc.	jicht
gooj fles, de	siroop tegen hoest	hoestsiroop
grip, de	epidemische infectieziekte	griep; influenza
haorpi-jn, de	na overmatig alcoholgebruik	katterigheid; kater
hërsebloojing, de	uitstorting van bloed in hersenen	hersensbloeding
hooste (ww.)	wegens slijmvliesirritatie (in de luchtwegen)	hoesten
huts, d'n	t.g.v. slag of stoot, waarbij een bloeduitstorting plaats heeft	buil
kaelpi-jn, de	pijn t.g.v. angina	keelpijn
kaw, de	slijmvliesontsteking van keel, neus en bijholten	verkoudheid
keen, de	bv. t.g.v. winterhanden	huidkloof
kèn(d)s (bn.)	vaak door afzetting van seniele plaque in hersenen (eiwitachtige afzetting)	seniel
kibbaars, de	ontvelling van het zitvlak; meestal t.g.v. paardrijden	blikaars
kinkhoos, de	met krampachtige hoestbuien gepaard gaande infectieziekte bij jonge kinderen	kinkhoest
kist, de	lichaamsholte die met een min of meer weke massa gevuld is	cyste
klarke (ww.)	een slijmachtige stof opgeven	rochelen; fluimen opgeven

klem, de	bacteriële wondinfectie met tonische spierkrampen en spierstijfheid	tetanus; stijfkramp
klómpvoot, de	zie 'paer(d)svoot'	klompvoet; horrelvoet
knóbbëllich, de	vorming van kalkachtige knobbels aan de beenderen t.g.v. reuma	knobbeljicht
knoup in de derm, de	knoopvormige beklemming in de darmen	darmkronkel
kómgaw, de; aafgank, d'n; pratêlèsji-jt, de; slingersji-jt, de; etc.	darmstoornis met veelvuldige waterdunne stoelgang	diarree; buikloop
koppi-jn, de	pijn in het hoofd	hoofdpijn
kors, de	bij infectieziekten en ontstekingsprocessen	koorts
krets in de kael, de	hoest die kriebelt; kriebelhoest	prikkelhoest
krets, de	besmettelijke huidziekte, veroorzaakt door de schurftmijt	schurft
croep, de	vernauwing van het strottenhoofd met benauwde hoest t.g.v. difterie met pseudomembraanvorming	croep
króf, de	kromme of hoge rug door vergroeiing van de ruggengraat	bochel; bult
króp, de	gezwel aan de hals t.g.v. vergroting van de schildklier; diffuse en knobbelige struma	krop; struma
kurtaasj, de	het afschrapen van huidweefsel of van baarmoederslijmvlies bv. na een miskraam	curettagé
langën achtëruuëvër, de	haarverlies als gevolg van een haarziekte	haarverlies
lávëmènt, 't	uitspoeling van het darmkanaal	lavement; klyisma
leesbruuëk, de	uitpuiling van het buikvlies	liesbreuk
lènt(sj)worm, de	leeft parasitair in darmen van mens en dier	lintworm
maagpi-jn, de	pijn in of aan de maag	maagpijn
middëkammènt, 't	geneesmiddel, met name een farmaceutisch	medicament; medicijn
miezëreere, de	[Lat. <i>miserere (mei)</i> , D. (Keuls) <i>miserare</i>]; beklemming in de darm; vroeger dodelijk	darmkronkel met drekbraken
miggraen, de	hevige, bonzende hoofdpijn; meestal met misselijkheid	migraine; schele hoofdpijn

nagëlren, de	ontsteking van de nagelriem	nagelrun (gew.)
nieëgënoug, de	kwaadaardige steenpuist, omgeven door andere steenpuisten die ineenvloeien	negenoo; karbonkel
oe(ë)róntstieëking, de	vooral van het middenoor	oorontsteking
oe(ë)rpi-jn, de	in het inwendige oor	oorpijn
oe(ë)rsujze, 't	geluid, gebonk, gebrom in het oor, dat niet ophoudt	oorsuizen
óntstieëking, de	van lichaamsdelen en weefsels	ontsteking
ougdröppëls, de	geneesmiddel voor het oog; in druppels toegediend	oogdruppels
ówtvloeëg, d'n; ówtslaag, d'n	puistjes, eczeem, etc. op de huid	uitslag
ówtzejjing, de	van kankercellen en met nieuwe vorming van kankerhaarden over het hele lichaam	metastasering; uitzaaiing
paer(d)svoot, de	voet is naarbinnen gekeerd en tenen zijn naar beneden gericht	klompvoet, horrelvoet
pastil, de	geneesmiddel in samengeperste vorm	pastille
pénspi-jn, de	pijn in de ingewanden	buikpijn
pinnësëlin, de	antibiotica uit penseelschimmel	penicilline
pips, de	[Lat. <i>pituita</i> (slijm, verkoudheid)]	neusverkoudheid
pitsblaor, de	blaar t.g.v. een korte knelling	blaar
plak, de	vetachtige afzetting op de vaatwanden; arteriosclerotische plaques; seniele plaques (eiwitachtige afzettingen in hersenen)	plaque
póchël, de	zie 'króf'	bochel; bult
pókke, de	het hele lichaam is met etterpuisten overdekt	pokken
pollippe, de	gezwel in het epitheel van het maag-darmkanaal m.n. dat van het colon; ook neuspoliepen	poliepen
pótskréngde, de	overdreven behoefte aan schoonmaken	schoonmaakwoede
puuëtsje, 't	verhaspeling van 'podagra'; jicht die zich voordoet in de voet, met name in het gewricht tussen middelvoetbeentje en grote teen	podagra
roeëjñhónd, de	lijkt op mazelen; enige tijd vlekken; lichtjes besmettelijk	rodehond; rubeola; rubella
roe(ë)s, de	schilfers als gevolg van hoofdroos	hoofdroos

röpsële (ww.)	gassen uit de maag lozen	boeren; oprispen
roûf, 't; räöfke, 't	wondweefsel; vormt zich op een wond, zweer of puist	roof (mv. roven)
rów, de	vooral bij huisdieren; veroorzaakt door huismijt	schurft; [Hd. <i>Räude</i>]
róws, de	suizend oorgeluid	oogeruis; oorsuizen; tinnitus
rummëtik, de	aandoening van het bewegingsapparaat	reuma
sint-këtri-jnsraad, 't	ringvormige zwering	ringworm
sjael koppj-jn, de	hevige, bonzende hoofdpijn	schele hoofdpijn
sjaopskni-jje, de	kromme benen; knieën staan resp. naar binnen en naar buiten	x- en o-benen
sjëlkës, de	afschilfering van de hoofdhuid door een aandoening	hoofdroos
sjieël (bn.)	oogassen kunnen niet op één punt gericht worden	scheel
sjieëremónd, de	mondhoeken zijn iets doorgescheurd	scheurmond
slaovër, de	afscheidsel van de slijmvliezen via de slijmkiertjes	slijm
snoeëtërbëlle, de	dik uit neus hangend snot	snottebellen
spieën, 't	opzwellen van aders aan de anus	aambeien
stamële, 't	snelle herhaling van beginklanken	stotteren
steînzwaer, de	stafylokok veroorzaakt ontsteking van een haarzakje	furunkel, bloedvin, steenpuist
sti-jve nak, de	pijnlijk stijfheid in de nek meestal t.g.v. kouvatten	stijve nek
stöpke, 't	geneesmiddel dat langs de anus wordt ingebracht	zetspil; suppositoire (gew.)
tandpi-jn, de	pijn t.g.v. een ontsteking in een tand of van een slechte tand	tandpijn
tieëring, de	infectieziekte waarbij longknobbels (tuberkels) gevormd worden	tuberculose
vallënde zeeke, de	plotse aanvallen van krampen met verlies van bewustzijn	epilepsie
valse kroep, de	ontsteking van de luchtwegen bij jonge kinderen met zwelling van de stembanden en kortdurende benauwdheid	pseudokroep; [Fr. <i>croup</i> ; Eng. (dial.) <i>to croup</i> (een rauw geluid geven)]

vërsjoeët, 't	plots opkomende pijn in de lendenspieren van één zijde (meestal de linker) of van beide = lumbago	verschot (gew.); lumbago; spit; lendenschot
vërsnóp; vërsnup; vërsnówf, (bn.)	neusslijmvliezen zijn geïrriteerd	neusverkouden
vleegënde gich, de	ontstekingsachtige zwelling van de verschillende gewrichten met hoge koorts	vliegende jicht
vloeëjesteek, de	laat een spoor na in de vorm van een bultje	vlooiënbeet
vlood, de	van kraamvrouwen; meestal uit het slijmvlies van baarmoeder	bloedvloed; baarmoederbloeding
waerpi-jn, de	pijn die je op een andere plaats voelt dan die waar de oorzaak zit	weerpain; [van 'weer' (tegen) + 'pijn' → tegenpijn]
watërkop, de	ophoping van vocht in de hersenen	waterhoofd
watërpókke, de	goedaardige besmettelijke ziekte met rode vlekjes op de huid; rode vlekjes gaan over in blaartjes	windpokken (in B.); waterpokken
wënt(sj)ër aan de veut, de	aantasting van de bloedvaten in de voet door de kou	wintervoeten
wënt(sj)ërhan, de	aantasting van de bloedvaten in de handen t.g.v. winterkou	winterhanden
wieëgësj-jt, de	ontsteking van talg- of zweetkliertjes in het oog	strontje; paddenschietter
wónj, de	lichamelijk letsel aan een lichaamsdeel als hals, arm, hand, buik, been of gezicht	wond; kwetsuur; verwonding; blessure
wörm höbbe	in het lichaam; (fig.) gek zijn	wormen hebben
zakking, de	door druk ingewanden verplaatst de baarmoeder zich naar beneden	baarmoeder- verzakking
zaoj, de	branderig gevoel in de maag; zuurbranden [Hd. <i>Sodbrennen</i>]	pyrosis
zieëvënoug, de	kwaadaardige bloedzweer; klein maar pijnlijk bloedvatgezwel; rode vlek of knobbel in de huid	zevenoog; bloedvin; furunkel
zónnëslaag, de	door te felle zonneschijn op de schedel of door te grote hitte	zonnslag
zwaer, de	letsel van de huid; vaak etterig	zweer
zwieërsël, 't	(m.b.t. een wond) verzwering	zwering

Uitdrukkingen i.v.m. ziekte, voorkomen en welbevinden

Dao wuuërs-te turrëlut van.
Daardoor weet ik niet meer wat te doen. Dat maakt je dol.
De stöp zeen h'm doeërgëslage.
Hij heeft zijn zelfbeheersing verloren.
Det is vuu(ë)r krank van te wuuëre.
Dat is niet om aan te horen. Dat is om over je toeren te geraken.
Hae drejt wi-j 'ne pópperél.
Hij is erg draaierig.
Hae haef 'n lillikke zeekdën oppe knuuëk.
Hij is ernstig ziek.
Hae haef 'ne bëssemestieël in de rök.
Hij is erg stram.
Hae haef 'ne kop wi-j 'n zi-j.
Hij is vergeetachtig.
Hae haef 'ne mónd wi-j 'n hujske.
Hij heeft een erg slechte adem.
Hae haef gein trówf mieë.
Hij heeft geen dynamiek meer.
Hae haef pi-jn aan z'n gósting.
Hij heeft geen zin. Hij heeft pijn aan zijn geslachtsdeel.
Hae is geine bal wieërd.
Hij voelt zich slecht.
Hae is ówt de kwaoje.
Hij is aan de beterhand.
Hae is van God gëteikënd.
Hij is gehandicapt.
Hae is weer op z'n stékke.
Hij is weer hersteld na een ziekte.
Hae is zoe(ë) gek es e kirmispaerd.
Hij is niet evenwichtig.
Hae is zoe(ë) gelp es klie(ë).
Hij ziet er goed.
Hae is zoe(ë) krank es 'nën hónd.
Hij is flink ziek.
Hae is zoe(ë) magër en gëzónnd es 'ne jóngën hónd.
Hij is door en door gezond. Hij is fris en gezond.
Hae is zoe(ë) sti-jf es 'n plank.
Hij is erg stram.
Hae is zoe(ë) vaal es 'ne kwakkërt óngër z'n pens.
Hij is flets (bleek) wegens ongezondheid.

Hae mankeert nogal dèk. Hij is vaak ziek.
Hae mótt uuëvër de tóng kakke. Hij moet braken.
Hae stik in gei good vel. Hij is erg ziek.
Hae zujtt ówt wi-j 'në gëkrujs(ig)de Livvën(h)ie(ë)r. Hij ziet er verschrikkelijk slecht uit.
Hij is nul de botte wieërd. Hij is in slechte conditie.
Iech bèn gein kloë(ë)te wieërd. Ik voel mij belabberd.
Iech bèn hie(ë)l nao de kloë(ë)te. Ik ben doodmoe. Met mijn gezondheid is het slecht gesteld.
Iech bèn hie(ë)l tuuët. Ik ben dolgedraaid.

Uitdrukkingen rond de dood m.b.t. het op sterven liggen

't Is bëkieëke mètt h'm. Hij gaat naar zijn einde.
't Kan eedërën daâg gëdoeën zeen. Hij zal weldra sterven.
De kieërs geit h'm ówt. Hij overlijdt.
Hae geit 't neet lang mie(ë) trèkke. Zijn dood is vrijwel vlakbij.
Hae geit de gaerd aaf. Hij sterft.
Hae geit heemële. Hij gaat sterven.
Hae geit hel achtërówt. Zijn gezondheid gaat zienderogen achteruit.
Hae haef d'n doe(ë)d in z'n ouge. Hij kan elk ogenblik sterven.
Hae haef d'n doe(ë)d op ze gëzich. Hij is kennelijk doodziek.
Hae haef neet lang mie(ë) te goeën. Het is haast afgelopen met hem.
Hae haef z'n doe(ë)dshummën al aan. Hij gaat op zijn laatste benen.

Hae is e vuuëgëlke vuu(ë)r de kat. Hij kan niet meer ontsnappen aan de dood.
Hae is mie(ë) doe(ë)d es lieëvëntig. Er is doodsgevaar.
Hae is op stérve nao doe(ë)d. Hij kan elk ogenblik bezwijken.
Hae is op ze lèste. Hij staat met één been in het graf.
Hae is wujd ëwég. Hij is haast dood.
Hae is z'n valli-jzën aan 't make. Hij bereidt zich voor op de dood.
Hae li(g)k op apëgape. Hij ligt op sterven.
Hae löp mèt z'n doe(ë)dkis óngër z'n erm. Hij is ten dode opgeschreven.
Hae mót t'raan. Hij kan niet ontsnappen aan de dood.
Hae rujuk nao de sjöp. Hij gaat haast ten onder.
Ze höbbën h'm de hoofi-jzërs al aafgërieëte. Hij is de dood nabij.

m.b.t. gestorven zijn

't Is mèt h'm gëdoeën. Het is afgelopen. Hij is dood.
't Is rap gëgange mèt h'm. Hij is in korte tijd overleden.
't Is slech aafgëloupe. Hij is niet kunnen ontsnappen aan de dood.
Hae haef 't mótte kónne. Hij is eraan gegaan. Hij is dood gegaan.
Hae haef z'n kieërs ówtgëbloeëze. Hij is (stilletjes) overleden.
Hae haef z'ne lieëpël (z'ne kop) naergëlag. Hij is gestorven.
Hae haef z'ne pówpërd (z'n vot) tówgëpits. Hij is overleden.
Hae is bi-j Slivën(h)ieër. Hij is in het hiernamaals.
Hae is de pi-jp ówt. Hij is dood.

Hae is kómme te stérve. Hij is gestorven.
Hae is mótte goeën. De dood is hem komen halen.
Hae li(g)k mèt z'ne pissërd ómhoeëg. Hij ligt opgebaard (in zijn kist).
Hae ligk tösse veer plenk. Hij is overleden.
Hae ligk uu(ë)vëraerd. Hij ligt opgebaard.
Z'ne naf waas op. Zijn tijd was gekomen.
Z'nën tikkër is stilgëvalle. Hij heeft de geest gegeven.

m.b.t. het begraven zijn

Hae is aerdvówl. Hij is ter aarde besteld.
Hae is bi-j de pieërëlinkën in de kos. Hij ligt in zijn graf.
Hae is doe(ë)d en bëgrave. Hij ligt op het kerkhof.
Hae is pieërëlinke zeuke. Hij ligt op het kerkhof.
Hae li(g)k óngër de rèsj. Hij is begraven.
Hae li(g)k op 'ne maetër tachëtig. Hij ligt op het kerkhof.

m.b.t. het uit de gedachtenis zijn

Waat mèt grónd is bédèk, is gaw vërgieëte. Als je begraven bent, ben je vlug vergeten.
Ze krujs stuit al sjeif. Hij is al vergeten.

m.b.t. bedenkingen rond de dood

'n Doe(ë)dskis haef geine port-baggaasj. Je bezittingen kun je bij je dood niet meenemen.
Bënnëkort zal m'ne kop miech gein pi-jn mieë doon. Ik zal weldra sterven.

Dao is nog noe(ë)ts eemës trökgëkómme. Een leven na de dood is hoogstdubieus.
De geis doe(ë)d wi-js-te gëlaef höbs. Je manier van sterven komt vaak overeen met je levenswijze.
De lëstën hummën haef gein male. Bij je dood neem je niets mee.
De mós tiech neet doe(ë)dwirke. Je moet je niet totaal uitputten met werken.
Det is 'ne nagël aan m'n doe(ë)dskis. Dat verbittert mijn leven.
D'n doe(ë)d kënt gein erm luj. De dood ontziet arm noch rijk.
D'n doe(ë)d kënt geinën almënak. Niemand weet wanneer hij zal sterven.
D'n doe(ë)d loort uu(ë)vëral. Je kan overal de dood vinden.
Doe(ë)dgoeën is niks, mer de wuu(ë)rs dao zoe(ë) sti-jf van. Relativering van de dood.
Sómmigën höbbe te min vuu(ë)r van te lieëve, mer te vööl vuu(ë)r doe(ë)d te goeën. Sommigen genieten van rijkdom, anderen hebben niets.
Ze hëlpe miech in me graáf. Zij worden de oorzaak van mijn dood.
Zoe(ë)'n minse goeën neet doe(ë)d of de mós ze doe(ë)dhouwe. Sommige mensen worden stokoud.